VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTAS



PATVIRTINTA
Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus
2021 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. 76-21-V

Kaunas, 2021 m.

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Projekto rengėjas: VĮ Valstybinių miškų urėdija

Direktorius Valdas Kaubrė

Miškotvarkos poskyrio vadovas Darius Ribokas

Kaunas, 2021 m.

Valstybinių miškų urėdija
VĮ Valstybinių miškų urėdija
Pramonės pr. 11a, LT-51327 Kaunas
Telefonai: (8-37) 490 222, 490 211
Faksas: (8-37) 490 233

Recenzentas: Lietuvos miškų ir agrarinių mokslų centro Miškininkystės skyriaus vyresnysis mokslo darbuotojas dr. Virgilijus Mikšys

Nuotraukos viršelyje autorius M. Ilčiukas

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIO PADALINIO

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

S A N T R A U K A

Vienas svarbiausių VĮ Valstybinių miškų urėdijos tikslų yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais. Įmonė valstybinius miškus valdo patikėjimo teise, jais disponuoja įstatymų nustatyta tvarka.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams Švenčionėlių regioniniame padalinyje. Pagal šį projektą miškai bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami ateinančius dešimt metų - nuo projekto patvirtinimo datos.

Projektavimas atliktas naudojant 2019 m. miškų sklypų inventorizacijos duomenis, kurie apibūdina medynų taksacinius rodiklius (rūšinę sudėtį, amžių, aukštį, skalsumą, tūrį ir kt.), dirvožemio sąlygas, pomiškio ir trako kiekį, miškų sanitarinę būklę. Projekte taip pat įvertinta 2010-2019 metais vykdyta miško ūkinė veikla, patikslintos saugotinų augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai objektai bei remiantis visais surinktais duomenimis suprojektuotos ūkinės priemonės artimiausiam dešimtmečiui.

REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ RODIKLIAI

VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomas plotas Švenčionėlių regioninio padalinio dalyje (toliau – Regioninio padalinio administruojami miškai) yra 43992 ha. Valstybinės reikšmės miškams siūlomas priskirti plotas regioninio padalinio teritorijoje yra 282 ha. 98 proc. miškų teritorijos yra Švenčionių ir 2 proc. – Molėtų rajonų savivaldybių teritorijose.

Regioninio padalinio administruojami miškai suskirstyti į 11 girininkijų: Labanoro, Antaliedės, Lakajps, Pasiaurės, Januliškio, Žeimenos, Švenčionių, Aukštagirio, Sarios, Geledėnės ir Adutiškio. Girininkijose administruojami plotai svyruoja nuo 3,1 tūkst. ha (Švenčionių girininkija) iki 4,7 tūkst. ha (Labanoro girininkija). Vidutinis girininkijos plotas yra 4,0 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 1443 kvartalus, o kvartalai – į 24446 taksacinius sklypus. Vidutinis kvartalo plotas – 31 ha, taksacinio sklypo plotas – 1,8 ha.

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti miškų grupėms. I miškų grupės (rezervatiniai) miškai užima 3,5 proc. (1547 ha) miškų teritorijos ploto, II miškų grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreaciniai) miškai – 20,7 proc. (9123 ha), III grupės (apsauginiai miškai) – 11,9 proc. (5226 ha) ir IV grupės (ūkiniai miškai) – 63,9 proc. (28096 ha) ploto.

Mišku apaugusi žemė (medynai) sudaro 41049 ha, iš jų 37 proc. medynų yra kultūrinės kilmės (įveisti sodinant). Neapaugusių mišku plotų yra 496 ha (1,2 proc. miško žemės ploto), iš jų 295 ha kirtavietės, 17 ha – žemė skirta miškui įveisti, 104 ha – miško aikštės, 78 ha – žuvę medynai ir mažieji miško karjerai – 2 ha. Ne miško žemės yra 1123 ha (2,6 proc. bendro ploto), iš jų pelkių – 853 ha.

Bendras medynų tūris yra 11,5 mln. m^3. Vidutinis medynų tūris hektare – 281 m^3, brandžių medynų – 338 m^3, vidutinis einamasis tūrio prieaugis sudaro 6,66 m^3/ha. Vidutinis medynų skalsumas yra 0,76, vidutinis visų medynų amžius – 72 metai.

Pagal vyraujančią medžių rūšį medynuose vyrauja pušynai, kurie sudaro 77,4 proc. visų medynų ploto. Eglynai auga 8,6 proc. bendro medynų ploto. Iš kietųjų lapuočių ąžuolynams tenka 0,3 proc. Minkštųjų lapuočių medynai sudaro 13,7 proc., didžiąją dalį jų sudaro beržynai 10,2 proc. Juodalksnynai inventorizuoti 2,0 proc., drebulynai 1,4 proc. ir baltalksnynai – 0,1 proc. bendro medynų ploto.

Vyrauja normalaus drėgnumo (68 proc.), nederlingos (61 proc.) augavietės. Užmirkusios ir pelkinės augavietės sudaro 21 proc., iš jų nusausintos 5 proc. ploto.

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose saugomos teritorijos užima 31690 ha arba 72 proc. bendro ploto. Valstybiniuose draustiniuose inventorizuota 2607 ha, Labanoro regioniniame parke – 24907 ha, Sirvėtos regioniniame parke – 402 ha, Geledėnės miško ir Adutiškio-Guntauninkų miško biosferos poligonuose – 3771 ha, Aukštaitijos nacionaliniame parke – 4 ha miškų teritorijos plotas.

MIŠKO ŪKINĖS VEIKOS 2010–2019 METAIS ANALIZĖ

Miškotvarkos projekte pateikta 2009 m. miškotvarkos suprojektuotų ūkinių priemonių apimtis 2010 – 2019 metams, jų įvykdymo analizė ir įvertinimas. Analizuojant ūkinę veiklą panaudoti ir 1999 m. miškotvarkos duomenys. Išvados suformuluotos atlikus valstybinės reikšmės miškų rodiklių analizę, o atskirais atvejais apimant ir visus miškus (miško apsauga, medžioklės ūkis).

Miško ūkinės veiklos 2010-2019 m. analizė atlikta regioninio padalinio administruojamiems miškams *(be siūlomų priskirti urėdijos valdomiems valstybinės reikšmės miškams miškų).*

Miško plotų kaita. 2019 m. miškų sklypų inventorizacijos duomenimis regioninio padalinio administruojamas plotas yra 43992 ha. Miškų plotas palaipsniui didėja (padidėjo 1102 ha) perduodant valstybinius miškus, skirtus nuosavybės teisių atkūrimui ir žemės ūkio žemes.

Miškų rūšinės sudėties kaita. Miškų sklypų inventorizacijos duomenys rodo stabilią medynų rūšinę sudėtį. Pušynų plotas sumažėjo 308 ha, eglynų padidėjo 249 ha. Ąžuolynų plotas padidėjo 92 ha. Minkštųjų lapuočių plotus kasmet papildo naujai prijungiami miškų plotai. Beržynų plotas padidėjo 173 ha, juodalksnynų – 158 ha. Drebulynų ir baltalksnynų sumažėjo (211 ha ir 4 ha).

Medynų struktūra. Esama medynų amžiaus struktūra nepalanki tolydiniam medienos naudojimui. Medynai pagal brandumo grupes III ir IV grupių miškuose pasiskirsto taip: jaunuolynai sudaro 22 proc., pusamžiai – 51 proc., pribręstantys – 10 proc. ir brandūs – 17 proc. ploto. Brandžių ir perbrendusių medynų plotas per vykmetį sumažėjo 256 ha. Perbrendusių medynų plotas sumažėjo 134 ha. Labiausiai perbrendę minkštųjų lapuočių (beržo, drebulės, juodalksnio) medynai. Brandžių minkštųjų lapuočių medynų amžius artėja prie perbrendusių medynų amžiaus, o drebulynuose ir III miškų grupės beržynuose jau pasiekė perbrendusių medynų amžių.

Miško kirtimų analizė. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto projektuota iškirsti – 3,1 m^3 likvidinio tūrio, o kirsta – 3,0 m^3. Pagrindiniai miško kirtimai turėjo sudaryti 71 proc., ugdomieji – 20 proc., sanitariniai - 8 proc. ir specialieji miško kirtimai – 1 proc. bendro iškertamo likvidinio tūrio. Per vykmetį iškirsta 97 proc. projektuotos kirtimų apimties. Pagrindiniai miško kirtimai vykdyti 93 proc. projektuotos apimties. Vidutiniškai per metus pagrindiniais kirtimais kirsta 82,6 tūkst. m^3 likvidinės medienos, o projektuota kirsti 89,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Vykdant ugdomuosius kirtimus buvo vadovaujamasi miškotvarkos projekte nustatytomis ugdomųjų kirtimų apimtimis.

Medynų tūrio kaita. 2019 m. miškų sklypų inventorizacijos metu nustatytas 30 m^3/ didesnis ha (padidėjo nuo 251 m^3/ha iki 281 m^3/ha) visų medynų vidutinis tūris. Didėjant medynų vidutiniam tūriui, didėjo ir miškuose sukauptos medienos kiekis. Per vykmetį padidėjo ir brandžių medynų vidutinis tūris. Brandžių medynų tūris yra svarbus apskaičiuojant kirtimo normą. Inventorizacijos metu nustatytas brandžių medynų vidutinis tūris 1 ha siekia 337 m^3/ha, tai yra padidėjo 12 m^3/ha.

Miško atkūrimas. Per vykmetį (2010-2019 m.) plynai iškirsta 2395 ha medynų. Želdinta 66 proc. kirtaviečių, savaime atžėlė 22 proc., dar neatkurtos kirtavietės sudaro 12 proc. ploto. Per vykmetį atkurta ir įveista 2000 ha želdinių. Pagal būklę geri želdiniai sudaro 67 proc., patenkinami – 33 proc. Blogi ir žuvę želdiniai inventorizuoti 6,3 ha plote. 2009 m. miškų inventorizacijos metu nustatyta, kad gerų želdinių buvo 77 proc., patenkinamų – 23 proc. Paliktos atželti kirtavietės daugiausia atžėlė beržais (61 proc.) ir juodalksniais (15 proc.). Spygliuočiais atžėlė 17 proc. savaime želti paliktų kirtaviečių. Atžėlę jaunuolynai yra mišrūs, ugdymo kirtimais bus formuojami tikslinių medžių rūšių medynai.

Miško rekreacija. Teritorija, į kurią patenka regioninis padalinys, yra gana nevienalytė, su skirtingais rekreacinių rajonų resursiniais potencialais ir atitinkamai skirtingais rekreacijos vystymo lygmenimis (nuo žemiausio iki aukščiausio). Prioritetinės rekreacijos vystymo kryptys visame rajone yra pažintinė rekreacija ir poilsis gamtoje. Padalinio administruojamoje teritorijoje yra inventorizuotas 91 rekreacinis objektas, iš kurių 2 yra naikintini. Daugiausia rekreacinių objektų yra Lakajos (17 vnt.) ir Švenčionių (14 vnt.) girininkijose. Kraštovaizdžio formavimo kirtimai suprojektuoti 95 ha plote.

Priešgaisrinė apsauga. Padalinio veiklos teritorijoje vyrauja pirmos degumo klasės miškai (56 proc.). Padalinio administruojamuose miškuose pavojus kilti gaisrams yra didesnis, lyginant su bendra padalinio veiklos teritorija. Pirmos degumo klasės miškų čia yra 67 proc., antros – 13 proc. ir trečios – 20 proc. Vidutinė degumo klasė – 1,5. Padalinio teritorijoje per vykmetį įvyko 39 gaisrai, kurių metu išdegė 6,8 ha miško.

Miškų sanitarinė būklė. Miškų sanitarinė būklė gana gera, nors kasmet neišvengiama vėjovartų. Inventorizuota 108,5 tūkst. m^3 sausuolių ir virtėlių (0,9 proc. nuo viso medynų tūrio). Apskaičiuotas natūralus metinis tūrio atkritimas sudaro 13,1 tūkst. m^3 bendro tūrio. Padalinio administruojamoje teritorijoje didelių ligų ar kenkėjų pakenktų plotų 2019 metais nebuvo.

Medžioklėtvarka. Švenčionėlių regioninio padalinio miškuose elninių žvėrių populiacija per pastaruosius penkerius metus pastoviai augo. Briedžių populiacija per šį laikotarpį padidėjo 1,9 karto, tauriųjų elnių 2,5 karto. Stirnų populiacijos gausa per šį laikotarpį augo mažiausiai ir padidėjo 1,5 karto. Nuo 2011 iki 2013 metų, šernų populiacija nežymiai mažėjo, o nuo 2014 iki 2016 metų pastebimas ženklus šernų populiacijos sumažėjimas. Nuo 2017 metų šernų populiacija po nežymiai pradeda didėti. Šernų populiacijos sumažėjimui įtakos turėjo intensyvus naudojimas ir afrikinio kiaulių maro pasekmės.

Miškų sertifikavimas. Regioninio padalinio administruojami miškai sertifikuoti 2004 m., resertifikuoti 2009, 2014 ir 2019 metais. Tai garantas, kad ūkininkaujama pagal tarptautinius reikalavimus – išsaugojant ir gausinant miško išteklius visuotinai pripažintais tvaraus (darnaus) miškų ūkio principais, subalansuojant ekonomines, ekologines ir socialines miškų funkcijas.

ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAS ARTIMIAUSIAM DEŠIMTMEČIUI

Miško kirtimai. Pagrindinių miško kirtimų apimtis apskaičiuota vadovaujantis Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, o kirtimai išdėstyti teritorijoje vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis. Metinis naudojimas apskaičiuotas 2019 m. miškų inventorizacijos duomenų pagrindu. Pagrindinių miško kirtimų projektas parengtas pirmajam penkmečiui, po to, aktualizavus duomenų bazę, kirtimai bus suprojektuoti kitam penkmečiui. Ugdymo kirtimų būtinumas nustatytas miško sklypams pagal miškininkystės reikalavimus. Sanitarinių kirtimų apimtis apskaičiuota pagal medynuose natūraliai iškrentančios medyno tūrio dalies procentą ir koreguojant kirtimo normą pagal miškotvarkos metu nustatytą sausuolių ir virtuolių kiekį.

Metinis medienos naudojimas sudaro 126,8 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniam naudojimui tenka 71 proc., ugdymo kirtimams – 15 proc., sanitariniams miško kirtimams – 10 proc., specialiesiems miško kirtimams – 4 proc. bendro naudojimo.

Pagrindiniai miško kirtimai II miškų grupės miškuose neprojektuojami. III miškų grupės miškuose suprojektuoti plyni (47 ha) ir neplyni (64 ha) kirtimai. IV miškų grupės miškuose neplyni kirtimai projektuojami 29 proc. medynų pagal plotą. Plynais kirtimais 2021–2025 m. laikotarpį projektuojama iškirsti 1157 ha.

PROJEKTUOJAMA METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis						
	Plotas, ha	tūris tūkst. m^3		likvidinio tūrio proc. nuo bendro tūrio	likvidinis tūris tūkst.m^3 pagal miškų grupes		
		bendras	likvidinis		II	III	IV
Pagrindiniai miško kirtimai	314*	107,0	90,1	84	-	5,3	84,8
Ugdomieji miško kirtimai	674	27,1	19,1	70	3,6	2,5	13,0
Sanitariniai miško kirtimai	-	15,6	12,5	80	2,8	3,1	6,6
Specialieji miško kirtimai	-	6,4	5,1	80	1,7	1,6	1,8
Iš viso	988	156,1	126,8	81	8,1	12,5	106,2

** - ekvivalentinis plotas*

Iš 1 ha mišku apaugusio ploto bus iškertama po 3,9 m^3 bendro arba 3,1 m^3 likvidinio tūrio, iš jo pagrindiniais miško kirtimais – 2,2 m^3.

Bendras metinis einamasis tūrio prieaugis padalinio II-IV miškų grupių medynuose – 6,75 m^3/ha. Iškertamas kasmet bendras tūris iš hektaro – 3,9 m^3/ha. Bendras prieaugio naudojimo procentas – 58 proc. II miškų grupės miškuose projektuojama vidutiniškai iškirsti 19 proc. bendro prieaugio, III grupės miškuose – 48 proc. ir IV grupės miškuose – 71 proc. bendro prieaugio. Kasmet miško kirtimais bus apimama 2,4 proc. viso medynų ploto (be sanitarinių ir specialiųjų miško kirtimų).

Potencialiai naudotinų miško kirtimo atliekų kiekio įvertinimas. Kirtimo atliekos pagrindiniuose ir ugdomuosiuose kirtimuose sudarys dar 18 proc. nuo bendro suprojektuoto kirsti tūrio (2.14. lentelė). Kirtimo atliekų struktūroje šakos sudarys 40 proc., smulkūs medeliai – 22 proc., malkos – 19 proc., sausuoliai – 12 proc. ir stiebų viršūnės – 7 proc.

Metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai atskirais kirtimais pagal iškertamą tūrį, jaunuolynų ugdymo kirtimais sudarys 22 proc. (6,5 tūkst. m^3), retinimo ir einamaisiais kirtimais – 27 proc. (7,8 tūkst. m^3) bei pagrindiniais kirtimais – 51 proc. (14,5 tūkst. m^3).

Miško atkūrimas. Miško atkūrimo fondą sudaro 496 ha inventorizuotų neapaugusiu mišku plotų ir 1204 ha medynų suprojektuotų kirsti plynai 2021 – 2025 metais, iš viso 1700 ha. Metinė miško atkūrimo apimtis pirmajam penkmečiui – 225 ha. Visus iškirstus medynus projektuojama atkurti per 3 metus. Priklausomai nuo naujos miško įveisimui tinkamos valstybinės žemės įsigijimo galimybės, siekiant didinti Lietuvos miškingumą, kasmet planuojama įveisti apie 2 ha miško.

Kiti darbai. Numatytas kasmetinis miškų ribinių linijų su kitais naudotojais atnaujinimas (40 km), kvartalinių linijų valymas (50 km), riboženklių atstatymas (100 vnt.), kvartalinių stulpų atnaujinimas (150 vnt.).

Miško apsauga. Suprojektuota sanitarinių kirtimų apimtis (12,5 tūkst. m^3 likvidinės medienos per metus). Vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis, rekomenduotos biologinės, cheminės ir kitos sanitarinės miškų apsaugos priemonės.

Priešgaisrinė apsauga. Parengtas priešgaisrinio tvarkymo planas visai regioninio padalinio veiklos teritorijai. Miškai suskirstyti degumo klasėmis, numatytas kasmetinis mineralizuotų juostų atnaujinimas (900 km per metus), parengtas miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis.

Medžioklėtvarka. Apskaičiuotas leistinas žvėrių skaičius – 724 sąlyginiai elniai (507 elniai, 24 briediai ir 579 stirnos). Leistina šernų banda – 735 vnt. Nustatytas minimalus papildomų pašarų kiekis žiemos sąlygomis, rekomenduojamas pašarinių laukelių plotas - 71 ha. Numatytos biotechninės ir želdinių apsaugos priemonės.

Miškų sausinimas. Miškų sausinimas ateinančiam vykmečiui pagal techninius projektus nenumatytas. Nenusausintos žemės sudaro apie 995 ha, tačiau sausinti tikslinga tik IV miškų grupėje atskirus užmirkusius bei pelkinius medynus, plynumas ir pelkes (90 ha) taikant vietinės melioracijos būdus.

Rekreacija ir poilsio organizavimas miškuose. Regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje rekreaciniams miškams priskirta 493 ha (miško parkai, Labanoro ir Sirvėtos regioninių parkų rekreacinių zonų miškai ir rekreaciniai miško sklypai). Siekiant miškus kuo geriau pritaikyti poilsiautojų lankymuisi bei kontroliuoti lankytojų srautus, administruojamiems miškams yra parengta Rekreacinė dalis, kuri yra sudėtinė miškotvarkos projekto dalis.

Gamtosauginių priemonių planas, kurį sudaro aiškinamasis raštas ir žemėlapiai M 1:50 000, žemėlapiai girininkijoms M 1:20000. Jame aprašytos visos saugomos teritorijos, Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, paukščių lizdavietės, kertinės miško buveinės, kitos ekologiškai vertingos teritorijos: pelkiniai miškai paliktini natūraliai raidai, miško pelkės paliktinos savaiminei raidai, miško laukymės saugotinos nuo apaugimo medžiais ir krūmais, šlaitų medynai, miško sklypai su pavieniais bioįvairovės medžiais ar senmedžiais. Pateiktas visas kompleksas gamtosauginių miško ūkinių priemonių biologinei įvairovei išsaugoti. Gamtosauginis planas reikalingas sprendžiant sertifikavimo klausimus, informuojant vietinę bendruomenę apie miško vertybes ir ūkinę veiklą.

Baigiamojoje projekto dalyje pateiktas projektinių sprendinių ekonominis, ekologinis ir socialinis vertinimas. Suprojektuotos miškų ūkinės priemonės užtikrins tausojantį, daugiatikslį miško naudojimą, palaikantį miško ekosistemų stabilumą, esamų gamtinių bei kultūros vertybių ir biologinės įvairovės išsaugojimą, taip pat ekonominę naudą.

Miškotvarkos poskyrio vadovas Darius Ribokas

T U R I N Y S

1. Analitinė dalis 17
1.1. Projektinės situacijos analizė 17
1.1.1. Regioninio padalinio istorija 17
1.1.2. Regioninio padalinio miškų tvarkymas 18
1.2. Ekonominių ir socialinių poreikių prognozė 20
1.3. Veiklos teritorijos charakteristika 22
1.3.1. Fizinė-geografinė charakteristika 22
1.3.2. Padalinio ekonominė ir socialinė aplinka 25
1.3.3. Regioninio padalinio veiklos teritorijos keliai ir geležinkeliai 27
1.3.4. Teritorijos administracinis ir kadastrinis suskirstymas 28
1.3.5. Miškų pasiskirstymas pagal administracinius vienetus, nuosavybės formas, miško žemės transformacijas ir funkcinę paskirtį 29
1.4. Regioninio padalinio teritorijos charakteristika 33
1.4.1. Regioninio padalinio struktūriniai padaliniai 33
1.4.2. Regioninio padalinio teritorija pagal augavietes ir žemės naudmenas 34
1.4.3. Regioninio padalinio miško žemė pagal funkcinę paskirtį 40
1.4.4. Medynų dendrometrinė charakteristika 42
1.4.5. Regioninio padalinio medynų kokybinė būklė 53
1.4.6. Saugomos teritorijos 54
1.4.7. Medžioklės plotų ir medžiojamosios faunos charakteristika 56
1.5. Vykdytos ūkinės priemonės ir jų rezultatai 58
1.5.1. Medienos ruoša 58
1.5.2. Medynų ugdymas ir priežiūra 62
1.5.3. Miško atkūrimas 63
1.5.4. Miško sėklininkystė 68
1.5.5. Miško priešgaisrinė apsauga 69
1.5.6. Miško sanitarinė apsauga 71
1.5.7. Miško apsauga nuo teisės pažeidimų 73
1.5.8. Miškų sausinimas 74
1.5.9. Miško kelių tiesimas 74
1.5.10. Miško auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizė 75
1.5.11. Ekonominių veiklos rezultatų rodikliai 87
1.5.12. Miškotvarkos projekto vykdymo įvertinimas 89
2. Projektinė dalis 91
2.1. Projektavimo pagrindas ir užduotis 91
2.2. Objekto ribos, Objekto suskirstymas pagal tikslinę funkcinę paskirtį 92
2.3. Medienos ruoša 93
2.3.1. Pagrindiniai miško kirtimai 93
2.3.2. Ugdomieji miško kirtimai 102
2.3.3. sanitariniai MIŠKO kirtimai 104
2.3.4. Specialieji miško kirtimai 105
2.3.5. Medienos ruošos norma 107
2.3.6. Potencialiai naudotinų miško kirtimo atliekų kiekio įvertinimas 110
2.4. Jaunuolynų ugdymas 112
2.5. Miško atkūrimas ir įveisimas 114
2.6. Miško dauginamoji medžiaga 120
2.7. Miško priešgaisrinė apsauga 122
2.8. Miško sanitarinė apsauga 123
2.9. Miško sausinamasis tinklas 124
2.10. Miško kelių tinklas, jų tiesimo, rekonstravimo, remonto apimtys 126
2.11. Naudingųjų išteklių mažieji karjerai, jų priežiūra ir rekultivavimas 126

2.12. Kitos ūkinės priemonės 127
2.13. Medžioklėtvarkos sprendiniai 127
2.14. Biologinės įvairovės apsauga 131
2.15. Rekreacinės ir socialinės miškų funkcijos stiprinimas 133
2.16. Nemedieninis miško naudojimas 133
2.17. Projektavimo ypatumai saugomose teritorijose 134
2.18. Gamtotvarkos planuose numatytų ūkinių priemonių projektavimas 136
2.19. FSC miškų tvarkymo sertifikavimo reikalavimų įgyvendinimas miško ūkinėje veikloje 136
3. Baigiamoji dalis 137
3.1. Projektinių sprendinių vertinimas 137
3.1.1. Ekonominis vertinimas 137
3.1.2. Ekologinis vertinimas 142
3.1.3. Socialinis vertinimas 144
3.2. Miškotvarkos projekto kokybės kontrolė ir keitimas 145

LENTELĖS TEKSTINĖJE DALYJE

1.1. Miško žemės ploto ir teritorijos miškingumo kaita 24
1.2. Medienos pardavimas per paskutinius 3 metus 26
1.3. Kelių charakteristika 27
1.4. Miško žemės plotas pagal administracinius vienetus ir naudotojų grupes 29
1.5. Miško žemės ribų plotų pasikeitimai 30
1.6. Miškų grupės 30
1.7. Girininkijų apibūdinimas 34
1.8. Augaviečių charakteristika 34
1.9. Medynų plotai pagal augavietes 35
1.10. Brandžių medynų vidutinis tūris pagal augavietes III ir IV miškų grupėse (ha/m^3) 36
1.11. Brandžių medynų vidutinis aukštis/skersmuo III ir IV grupėse pagal augavietes 37
1.12. Medynai pagal miško tipų serijas 38
1.13. Plotų pasiskirstymas pagal žemės naudmenas, (ha) 39
1.14. Miškų grupės ir pogrupiai 40
1.15. Medynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis (ha) 42
1.16. Medynų plotų pasiskirstymas pagal girininkijas 43
1.17. III ir IV miškų grupių medynai pagal brandumo grupes 45
1.18. Medienos tūriai pagal vyraujančias ir sudėtines medžių rūšis, (m^3) 46
1.19. Bendras medienos tūris ir biomasė 47
1.20. Medynų pasiskirstymas pagal kilmę ir mišrumą 48
1.21. Medynų plotų pasiskirstymas bonitetais (ha) 49
1.22. Medynų plotų pasiskirstymas skalsumais 50
1.23. 0,2-0,4 skalsumo medynų plotai (ha) 50
1.24. Medynų vidutiniai rodikliai 51
1.25. Medynų kokybinės būklės rodikliai 54
1.26. Saugomų teritorijų charakteristika 55
1.30. Miško kirtimų metinė apimtis pagal miškotvarkos projektą ir jos vykdymas 58
1.31. Pagrindinių miško kirtimų apimtis 2010–2019 metais 59
1.32. Neplynų pagrindinių miško kirtimų įvertinimas (ha) 60
1.33. Plynos dešimtmečio kirtavietės (ha) 60
1.34. Ugdomųjų miško kirtimų apimtis 2010–2019 m. 62
1.35. Įvykdytų ugdomųjų miško kirtimų įvertinimas 63
1.36. Miško atkūrimas (2010 – 2019 m.) pagal regioninio padalinio ataskaitas 64
1.37. Paskutinio vykmečio želdinių charakteristika 64
1.38. Želdinių būklės įvertinimo raida 64
1.39. Miško atkūrimas per vykmetį plynai iškirstose biržėse, ha 66
1.40. Vykmečio želdiniai (2010–2019 m.) pagal želdintas medžių rūšis ir augavietes 66
1.41. Kirtaviečių plotas (ha) pagal girininkijas 67

1.42. Miško žėlimas ne miško žemėje 67
1.43. Sėklinės bazės objektai 68
1.44. Miško gaisrai regioninio padalinio veiklos teritorijoje 70
1.45. Miškų sanitarinė būklė pagal padalinio ataskaitas 72
1.46. Sanitarinės apsaugos priemonės 73
1.47. Neteisėti miško kirtimai per 2017-2019 metus 73
1.48. Hidromelioracinis tinklas 74
1.49. Miško ploto kaita pagal trijų miškotvarkų duomenis 75
1.50. Vyraujančių medžių rūšių plotų (proc.) ir vidutinių rodiklių kitimas pagal penkių miškotvarkų duomenis 76
1.51. Medžių rūšių plotų kaita pagal vyraujančias medžių rūšis 78
1.52. III ir IV miškų grupių jaunuolynų plotų kaita pagal vyraujančias medžių rūšis 79
1.53. I amžiaus klasės jaunuolynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis (III+IV grupės) 80
1.54. Bendrojo medžių tūrio prieaugio balansas 85
1.55. Rodikliai prieaugio balanso nustatymui 86
1.56. Bendrojo medžių tūrio prieaugio balansas (2010–2019 m.) 86
1.57. Ekonominių veiklos rezultatų rodikliai 88
2.1. Paskutinės amžiaus klasės iki brandžių medynų ir brandžių medynų plotas, vidutinis brandžių medynų amžius ir tūris 1 ha pagal miškų grupes 94
2.2. Eksploatacinio fondo medynų vidutinis amžius ir vidutinis tūris 1 ha 94
2.3. Pagrindinių miško kirtimų metinė apimtis 96
2.4. Apskaičiuota metinė pagrindinių miško kirtimų apimtis pagal girininkijas 99
2.5. Perbrendusių medynų kirtimai (plynai ir neplynai) 101
2.6. Ugdomieji miško kirtimai 103
2.7. Metinė ugdomųjų miško kirtimų apimtis 103
2.8. Ugdomųjų miško kirtimų rodikliai 104
2.9. Metinis naturaliai iškrentantis tūris 105
2.10. Metinė kirtimų apimtis 107
2.11. Miško kirtimų metinė apimtis 1999, 2009, 2019 m. 108
2.12. Miško naudojimo rodikliai 108
2.13. Metinė miško kirtimų apimtis pagal girininkijas 109
2.14. Metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai 111
2.15. Metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai 111
2.16. Metinė jaunuolynų ugdymo apimtis 113
2.17. Metinė jaunuolynų ugdymo apimtis pagal girininkijas 113
2.18. Miško atkūrimo fondas, ha 114
2.19. Bendra miško želdinimo darbų ir žėlimo apimtis 116
2.20. Projektuojama želdinių ir žėlinių apsaugos ir priežiūros apimtis (ha) pagal girininkijas 117
2.21. Miško atkūrimo darbų apimtis pagal girininkijas 118
2.22. Ūkinių priemonių sistema ąžuolynų atkūrimui 120
2.23. Sodmenų poreikis 121
2.24. Miškų degumo klasės 122
2.25. Nenusausintas hidromelioracinis fondas (ha) 125
2.26. Mažųjų miško karjerų sąrašas 127
2.27. Grybų ištekliai 133
2.28. Miško trakas 134
2.29. Miško ūkinių priemonių metinė apimtis saugomose teritorijose 135
2.30. Projektuojamų pagrindinių kirtimų biržių tūrio struktūra pagal medžių rųšis 137
2.31. Projektuojamų pagrindinių kirtimų biržių sortimentinė struktūra bei sortimentinė vertė 138
2.32. Vykmečiui projektuojamas metinis kirstinos medienos kiekis pagal medžių rūšis visuose kirtimuose 139
2.33. Vykmečiui planuojamas metinis kirstinos medienos pasiskirstymas pagal medžių rūšis ir padaringumą visuose kitrimuose 139
2.34. Planuojamas metinės kirstinos medienos piniginis įvertinimas nenukirsto miško kainomis 140
2.35. Planuojamos metinės pajamos ir išlaidos 2021-2025 metais 141

PRIEDAI

1 skyrius

1. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir administracinius vienetus..... 149
2. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir girininkijas..... 150
3. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir miškų grupes 152
4. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas ir kadastro vietoves 153
5. Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis 156
6. Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis 165
7. Medynų plotai pagal bonitetą ir skalsumą 168
8. Medynų plotų pasiskirstymas skalsumais..... 169
9. Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases 171
10. Medynų vidutiniai rodikliai (pagrindiniam naudojimui)..... 184
11. Augaviečių plotai pagal žemės naudmenas. 185
12. Valstybės saugomų teritorijų žiniaraštis..... 188
13. Medynų plotų kaita pagal amžiaus klases 201

2 skyrius

14. Suprojektuota pagrindinių kirtimų apimtis pagal metus (III ir IV miškų grupės) 203
15. Neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika III ir IV miškų grupėje 205
16. Plynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika..... 206
17. Miškų ūkio paskirties žemės sklypų sąrašas..... 207
18. Miškų skirtų miškų priskyrimo miškų grupėms ir pogrupiams schemų ir sąrašų tikslinimo projektams rengti pasiūlymų suvestinė..... 210
19. Patikėjimo teise valdomų miško plotų schemos..... 211

PROCEDŪRINIAI DOKUMENTAI

Pasitarimo miškotvarkos darbų ypatumams aptarti protokolas (2020-08-19)..... 223
Pagrindinių miško kirtimų projekto svarstymo protokolas (2020-06-17)..... 225
Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos posėdžio protokolas (2020-09-23)..... 227
Skelbimas laikraštyje „Švenčionių kraštas“ dėl rengiamo Švenčionėlių regioninio padalinio dalies miškų vidinės miškotvarkos projekto viešo svarstymo..... 231
Informacinis pranešimas apie rengiamą Švenčionėlių regioninio padalinio vidinės miškotvarkos projektą..... 232
Vidinės miškotvarkos projekto recenzija..... 233
Viešo vidinės miškotvarkos projekto svarstymo protokolas ir dalyvių sąrašas (2020-12-10) 238
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio-Utenos skyriaus 2020-12-03 raštas Nr. (1-29.-P)2P-317 „Dėl Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto išvados“.....277
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyriaus 2020-12-22 raštas Nr. (12-53.-VE)2V-3145 „Dėl Švenčionėlių regioninio padalinio dministruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto išvados“..... 278
Sirvėtos regioninio parko direkcijos 2020-12-08 raštas Nr. V3-7.5-174 „Dėl Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto išvados“..... 279
Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos 2020-12-04 raštas Nr. 2-1156 „Dėl Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto išvados“..... 280
Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2021-03-12 įsakymas Nr. 76-21-V „Dėl VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto patvirtinimo“..... 281

ŽEMĖLAPIAI

Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų administracinio suskirstymo žemėlapis..... 30A
Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų valstybinės reikšmės miškų plotų žemėlapis..... 30B
Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų miškų grupių žemėlapis... 40A
Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vyraujančių medžių rūšių žemėlapis..... 42A

Į V A D A S

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamiems miškams, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 patvirtintomis „Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklėmis“. Patvirtinus šį projektą pagal jo sprendinius miškai bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami ateinančius dešimt metų. Aplinkos ministerija gali valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektų galiojimo trukmę pratęsti iki penkerių metų.

Miškų inventorizaciją atliko trečio miškotvarkos poskyrio specialistai (taksatoriai): R. Stankevičius, M. Laužikas, G. Jurkevičius, N. Mikučionis, T. Gerulis, J. Juškevičius, D. Armonas, A. Danulevičius, D. Malinauskas, D. Franskevičius). Projektą parengė 3 miškotvarkos poskyrio vadovas D. Ribokas.

VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomas plotas Švenčionėlių regioninio padalinio dalyje (toliau – Regioninio padalinio administruojami miškai) yra 43992 ha. Valstybinės reikšmės miškams siūlomas priskirti plotas regioninio padalinio teritorijoje yra 282 ha. 98 proc. miškų teritorijos yra Švenčionių ir 2 proc. – Molėtų rajonų savivaldybių teritorijose.

Regioninio padalinio administruojami miškai suskirstyti į 11 girininkijų: Labanoro, Antaliedės, Lakajos, Pasiaurės, Januliškio, Žeimenos, Švenčionių, Aukštagirio, Sarios, Geležnės ir Adutiškio. Girininkijose administruojami plotai svyruoja nuo 3,1 tūkst. ha (Švenčionių girininkija) iki 4,7 tūkst. ha (Labanoro girininkija). Vidutinis girininkijos plotas yra 4,0 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 1443 kvartalus, o kvartalai – į 24446 taksacinius sklypus. Vidutinis kvartalo plotas – 31 ha, taksacinio sklypo plotas – 1,8 ha.

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose saugomos teritorijos užima 31690 ha arba 72 proc. bendro ploto. Valstybiniuose draustiniuose inventorizuota 2607 ha, Labanoro regioniniame parke – 24907 ha, Sirvėtos regioniniame parke – 402 ha, Geležnės miško ir Adutiškio-Guntauninkų miško biosferos poligonuose – 3771 ha, Aukštaitijos nacionaliniame parke – 4 ha miškų teritorijos plotas

Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektą (LR miškų įstatymo 14 str.). Vidinės miškotvarkos projektas skiriamas konkrečių tvarkymo priemonių sistemai miškų valdoje nustatyti, atsižvelgiant į bendruosius regiono miškų tvarkymo schemos reikalavimus, užtikrinant tvarų ir suderintą su visuomenės ir savininkų reikmėmis bei miškų politikos reikalavimais valdos miško išteklių naudojimą.

Miškotvarkos projektas parengtas atsižvelgiant į miškų politikos siekius ir tarptautinių susitarimų reikalavimus dėl ekonominių, ekologinių ir socialinių miško funkcijų darnos užtikrinimo, naudojant naujausias informacines technologijas ir sudaro normatyvinį pagrindą darniam miškų ūkiui organizuoti bei plėtoti.

Sudėtinės miškotvarkos projekto dalys yra:

Analitinė, kurioje pateikta projektinės situacijos analizė, regioninio padalinio veiklos teritorijos charakteristika, teritorijos charakteristika ir galiojusio miškotvarkos projekto įvykdymo analizė.

Projektinė, kurioje pateikta projektavimo pagrindas ir užduotys, miškų suskirstymas pagal tikslinę funkcinę paskirtį, medienos ruošos, jaunuolynų ugdymo, miško želdinimo apimtis, miškovaisos bazės plėtra, priešgaisrinė, sanitarinė miško apsauga, miško kelių tiesimas, kitos ūkinės priemonės, biologinės įvairovės apsauga, rekreacinės ir socialinės miško funkcijos stiprinimas, nemedieninis miško naudojimas.

Baigiamoji, kurioje pateiktas projektinių sprendinių vertinimas (ekonominis, ekologinis, socialinis vertinimas), projekto priežiūra ir tikslinimas.

Projekto rengime dalyvavo šie VĮ Valstybinių miškų urėdijos specialistai ir Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademijos Miškotvarkos ir medienotyros katedros darbuotojai:

- pagrindinių kirtimų 2021-2025 metų projektas - Miško išteklių apskaitos ir ūkinių priemonių projektavimo skyrius, vadovas A. Bagdonavičius, specialistai R. Vainius ir G. Pleskevičius;

- medžioklėtvarkos plotų ir faunos charakteristika (1.4.7 sk.) bei medžioklėtvarkos sprendiniai (2.13 sk.) - Miško išteklių apskaitos ir ūkinių priemonių projektavimo skyriaus specialistas G. Pleskevičius;

- regioninio padalinio ekonominės veiklos rodikliai (1.5.2 sk.) ir ekonominis projekto vertinimas (3.1.1 skyr.) – VDU žemės ūkio akademijos miškotvarkos ir medienotyros instituto lektorius G. Činga;

- rekreacinė dalis ir gamtosauginė dalis (aiškinamieji raštai ir žemėlapiai M 1:50000) - Kraštotvarkos skyrius, vadovė V. Naureckaitė, vykdytojai L. Juozaitis, G. Junevičiūtė;

- planinę – kartografinę medžiagą parengė GIS ir geodezijos skyrius, vadovas M. Palicinas.

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS 2019-2023 M. STRATEGIJA

VĮ Valstybinių miškų urėdijos strategija patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-60.

Valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdija sukurta po reorganizavimo, įvykusio 2018 m. sausio 8 d. Reorganizavimas įvykdytas prijungimo būdu – reorganizuotos valstybės įmonės miškų urėdijos (42 urėdijos) prijungtos prie reorganizavime dalyvaujančios VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto. Po reorganizavimo naujai sukurta VĮ VMU perėmė visą reorganizuojamų VĮ miškų urėdijų patikėjimo teise valdomą valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą, taip pat teises ir pareigas.

VĮ VMU, vertindama 2019-2023 m. veiklos perspektyvą, siekia tapti modernia, profesionalia, ekonomiškai stipria įmone, kurios valdymas grindžiamas šiuolaikiniais vadybos metodais ir pažangiomis technologijomis. Veikloje siekiama taikyti aukščiausius skaidrumo ir viešumo standartus. Tuo pačiu siekiama didinti įmonės sukuriamą vertę – ekonominę grąžą valstybei.

Pagrindinės įmonės veiklos kryptys:

A. Didinti miško ekosistemų tvarumą VĮ VMU siekia užtikrinti kompleksinę miškų ūkio veiklą ir aplinkosaugą, suteikiant didžiausią ekologinę naudą visuomenei ir regionams. Norint, kad miško ištekliai būtų išsaugoti, būtina užtikrinti darnų ūkininkavimą miškuose, užtikrinant, kad Lietuvos miškuose išliktų biologinė įvairovė, našumas, regeneravimosi pajėgumas, gyvybingumas ir miško potencialas atlikti (dabar ir ateityje) svarbias ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas vietos, nacionaliniu ir pasauliniu lygmeniu bei nedarant žalos kitoms ekosistemoms;

B. Gerinti teikiamų paslaugų kokybę ir prieinamumą (žaliavinės medienos, kirtimo liekanų ir biokuro pirkėjams bei visuomenei) VĮ VMU siekia užtikrinti patikimą ir kokybišką medienos žaliavos bei jos produkcijos tiekimą bei didžiausią socialinę naudą visuomenei, teikiant įvairias paslaugas;

C. Didinti veiklos skaidrumą VĮ VMU siekia tapti maksimaliai skaidria ir sąžininga įmone;

D. Didinti veiklos efektyvumą VĮ VMU siekia didinti veiklos efektyvumą, suvienodinti ir skaitmenizuoti veiklos procesus;

E. Kurti aukštos darbo kultūros organizaciją VĮ VMU siekia tapti maksimaliai atsakinga ir profesionalia organizacija, kurioje kiekvienas darbuotojas yra gerbiamas, vertinamas, jam tinkamai atlyginama už jo indėlį. VĮ VMU siekia sukurti darbo aplinką, kurioje darbuotojai gali betarpiškai ir drąsiai dalintis patirtimi bei naujomis idėjomis.

Strateginiai miškų ūkio plėtros tikslai ir uždaviniai iki 2020 metų yra nustatyti LR Vyriausybės nutarime „Dėl nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programos patvirtinimo“:

- Išsaugoti ir gausinti Lietuvos miškus ir jų išteklius:
- Didinti Lietuvos miškingumą iki 35 proc.;
- Plėtoti miškų atkūrimą genetiniu-ekologiniu pagrindu;
- Didinti ąžuolynų plotus;
- Užtikrinti tinkamą miško apsaugą nuo ligų, kenkėjų ir gaisrų išplitimo.
- Užtikrinti racionalų Lietuvos miško išteklių naudojimą ir didinti medynų produktyvumą:
- Atnaujinti ūkinę-komercinę veiklą visuose nuosavybės teisėms į žemę atkurti rezervuotuose ir nepanaudotuose miškuose;
- Suderinti miško ugdomųjų, sanitarinių ir pagrindinių kirtimų apimtį;
- Padidinti smulkios nelikvidinės medienos ir miško kirtimo atliekų panaudojimo biokurui gaminti apimtį;

• Vystyti nepertraukiamą miškotvarką.

• Didinti miškų ūkio ekonominį efektyvumą ir konkurencingumą:

• Skatinti investicijas į miškus ir miškų ūkį, ypač inovacijas;

• Užtikrinti stabilų valstybinių miškų sektoriaus naudojamo ilgalaikio turto pelningumą ir taip didinti veiklos efektyvumą;

• Į bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimą įtraukti atskaitymus iš privačių miškų ūkio ir ne miškų urėdijų (dabar –VĮ VMU) valdomų valstybinių miškų ūkio medienos pardavimo pajamų.

• Išsaugoti ir didinti miško ekosistemų tvarumą:

• Didinti miško ekosistemų ekologinį ir kraštovaizdžio stabilumą;

• Skatinti rekreacinių miško funkcijų plėtrą, rekreacinės infrastruktūros objektų miškuose įrengimą ir tvarkymą.

Iki 2027 m. VĮ VMU siekia 10 m. periodinę miškotvarką paversti nepertraukiamu procesu. Nuo 2027 m. VĮ VMU planuoja pradėti naudoti VĮ VMU miško išteklių duomenų bazes ir nuolatos vykdyti miškų inventorizaciją bei atliktų ūkinių priemonių kontrolę ir apskaitą. Miškotvarkos projektus ir toliau numatoma rengti periodiškai kas 10 m. (atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus).

Vienas pagrindinių miškotvarkos tikslų yra tvariai naudoti dabartinius brandžių medynų išteklius pagal jų rūšinę ir amžiaus struktūrą, taip pat iki minimumo sumažinti perbrendusių medynų plotus, kurie sukelia neišvengiamus medienos nuostolius.

VĮ VMU siekia efektyvinti dabartinę miškotvarkos sistemą įgyvendinant nepertraukiamos miškotvarkos sistemą.

Laukiamas rezultatas: įdiegtas nepertraukiamos miškotvarkos procesas – 16-oje regioninių padalinių. Tai numatoma įgyvendinti iki 2023 metų pabaigos.

1. ANALITINĖ DALIS

1.1. PROJEKTINĖS SITUACIJOS ANALIZĖ

1.1.1. REGIONINIO PADALINIO ISTORIJA

Švenčionėlių regioninis padalinys (tuomet miškų ūkis) įkurtas 1939 m. lapkričio 1 d., perėmus pagal Lietuvos Respublikos ir Tarybų Sąjungos sutartį grąžinto Vilniaus krašto miškus. Miškų urėdijos veikla po II-ojo pasaulinio karo atnaujinta 1944 metų liepos 16 d.

Dabartinė padalinio teritorija, didžiąja dalimi, susiformavo 1945 metais, prijungus prie Labanoro miškų urėdijos dalį kitų urėdijų miškų. 1947 metais reorganizuojant miškų ūkių vienetus dabartinė padalinio teritorija pagrinde įėjo į Švenčionių miškų ūkio sudėtį, o po dešimties metų vietoje Švenčionių miškų ūkio buvo įsteigtas Švenčionėlių miškų ūkis.

1967 metais Švenčionėlių miškų ūkis reorganizuotas į miško pramonės ūkį. Reorganizavimo metu dažnai pakisdavo miškų ūkio plotas kraštinių girininkijų sąskaita.

1978 metais buvo įsteigtas Švenčionėlių miškų ūkio gamybinis susivienijimas, į kurį buvo apjungti Švenčionėlių miško pramonės ūkis ir Utenos miškų ūkis. Gamybinio susivienijimo pagrindine įmone patvirtintas Švenčionėlių miško pramonės ūkis.

1985 metų miškų inventorizacijos metu buvo nustatytas 54784 ha miškų ūkio plotas. Tobulinant gamybos valdymą 1989 metais 1403 ha Lakajos girininkijos miškų buvo perduota Utenos miškų ūkiui.

LRV 1992 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 414 buvę žemės ūkio įmonių miškai perduoti administruoti miškų urėdijoms ir nacionaliniams parkams. Dėl šių priežasčių urėdijos plotas padidėjo 14389 ha. 1992 m. spalio 16 d. Miškų ūkio ministro įsakymu buvusių karinių girininkijų miškams perėjus miškų urėdijų žinion, urėdijos plotas padidėjo 5869 ha. (Aukštagirio ir Sarios girininkijose).

Vadovaujantis Miškų ir saugomų teritorijų departamento 2000 m. vasario 8 d. raštu Nr. 04-7-143 Adutiškio girininkija dėl didelių pagrindinių ir tarpinių kirtimų bei miško atkūrimo apimčių reorganizuota į Adutiškio ir Antanų girininkijas.

Bėgant dešimtmečiams regioninio padalinio pavadinimas, ribos, plotas ir administruojamų girininkijų skaičius ne kartą keitėsi. Po eilės reorganizacijų dabartinės miškų urėdijos ribos nusistovėjo tik po 2000 metų.

2001 m. liepos 16 d. pagal Miškų įstatymo pataisas urėdijos tapo pelno siekiančiomis valstybės įmonėmis.

Nuo 2017 m. rugpjūčio 2 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 647 ,,Dėl sutikimo reorganizuoti Valstybės įmones miškų urėdijas‘‘ buvusios 42 miškų urėdijos buvo pradėtos reorganizuoti į vieną įmonę VĮ Valstybinių miškų urėdiją. 2018 m. sausio 8 d. Nr. D1-7 LR Aplinkos ministerijos įsakymu visos 42 miškų urėdijos reorganizuojamos prijungimo būdu prie VĮ miškotvarkos instituto ir patvirtinami Valstybinės Įmonės valstybinių miškų urėdijos įstatai.

2018 metais vykdant valstybinių miškų valdymo konsolidavimą vienoje valstybės įmonėje, Švenčionėlių miškų urėdija tapo VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioniniu padaliniu. Nuo 2018-06-01 regioninio padalinio vadovo pareigas eina Giedrius Grincevičius.

1.1.2. REGIONINIO PADALINIO MIŠKŲ TVARKYMAS

Tikslių duomenų apie pirmuosius miškų inventorizavimo darbus dabartinėje padalinio teritorijoje nėra. 1938 metais šią teritoriją inventorizavo lenkų miškotvarkos specialistai. 1940-1941 metais miškus buvo pradėjusi inventorizuoti Tarybų Lietuvos miškotvarka, tačiau karo metu miškotvarkos darbai nutrūko, o miškotvarkos medžiaga neišliko. Po II-ojo pasaulinio karo miškai pirmą kartą inventorizuoti 1949-1950 metais, vadovaujantis 1946 metų miškotvarkos instrukcija. 1952 metais atliktas miškotvarkos medžiagos patikslinimas kameraliai pagal įvykdytus administracinius pakeitimus. Vėliau miškai inventorizuoti 1961, 1975, 1985, 1999 ir 2009 metais.

1961 metų miškotvarkos darbai atlikti vadovaujantis 1951 metų miškotvarkos instrukcija bei jos papildymais. Jie vykdyti didesniu tikslumu, nei reikalavo to meto instrukcija. Medynų skalsumui ir tūriui nustatyti naudotas Biterlicho prietaisas. Tūrių patikslinimui ištisai ar juostiškai taškuojami brandūs bei pribrėstantys medynai. Buvo sudarytas naujas kvartalų tinklas, kuriame vidutinis kvartalo plotas – 34 ha. Smulkinant kvartalinį tinklą buvo prakirsta 756 km naujų kvartalinių linijų. Vidaus situacijos išskyrimui buvo naudojamos 1960 metų aerofotonuotraukos. Nuotraukų mastelis 1:12000. Planšetai sudarytu mąstelyje 1:10000, medynų planai – 1:25000.

1975 metais miškotvarkos darbai atlikti vadovaujantis Visasąjungine miškotvarkos instrukcija (1964 m.) ir Lietuvos TSR miškų tvarkymo dirvožeminiu tipologiniu pagrindu taisyklėmis (1966 m.). Valstybinių miškų sienas 698 km ilgyje natūroje atstatė, išmatavo, parengė planšetų rėmus ir apskaičiavo jų plotus Respublikinis žemėtvarkos institutas. Kvartalinis tinklas ir kvartalų numeracija palikta tokia, kokia buvo sudaryta ankstesnės miškotvarkos. Tuo metu kvartalinis tinklas ir numeracija buvo derinama su ministerijos vadovybe (tvirtino ministras A.Matulionis). Taksacinių sklypų formavimui naudotos 1973 metų aerofotonuotraukos M 1:10 000. Nesant nuotraukų, instrumentiniu būdu situacija išskirta 6721 ha plote naudojant menzulą ar busolę.

1985 metais miškotvarkos darbai vykdyti, vadovaujantis Lietuvos miškų pakartotino tvarkymo augaviečių pagrindu taisyklėmis (1979 m.). Miškotvarkos darbų metodai išliko tokie pat kaip ir 1975 metais, tačiau iš esmės naujai spręsti šie klausimai: taksacinių sklypų optimizavimas ir jų ribų stabilizavimas, visapusiškas 1975 m. miškotvarkos medžiagos panaudojimas, miško kirtimų fondo įvertinimas instrumentiniais metodais, tikslinės medynų rūšinės sudėties nustatymas ūkiniams, apsauginiams ir rekreaciniams miškams, technologinis miškų tvarkymas, uoginių ir vaistinių augalų inventorizacija. Visame miškų plote vidaus situacija išskirta naudojant 1983 metų juodai–baltas aerofotonuotraukas, kurios dengė 85 proc. visų miškų. Patikslinta taksacija atlikta brėstančiuose ir brandžiuose medynuose (1716 taksacinių sklypų).

1999 metais miškų inventorizacija atlikta vadovaujantis Lietuvos miškų tvarkymo laikinosiomis taisyklėmis (1979 m.), taksacinės kortelės pildymo instrukcija. Miškotvarkos darbai vykdyti tais pačiais metodais kaip ir 1984 metais.

Taksacinių sklypų išskyrimui, kartografinei medžiagai parengti naudoti ortofotoplanai (M : 10000) 1994 m. Lietuvos koordinačių sistemoje, kurie pagaminti 1998 metais firmos Swedesurvey.

Miškai suskirstyti į šias nuosavybės formas: valstybinės reikšmės miškai, privatūs miškai, nuosavybės teisių atkūrimui skirti miškai, kitų naudotojų miškai.

Kvartalų numeracija buvo pakeista keturiose girininkijose, iš dalies – dviejose girininkijose. Tai susiję su miškų grąžinimu buvusiems savininkams bei girininkijų reorganizacija. Buvę žemės ūkio įmonių miškai kvartalais suskirstyti prisilaikant kadastro vietovių ir blokų ribų.

Brandžiuose ir paskutinės amžiaus klasės brėstančiuose medynuose atlikta instrumentinė taksacija, naudojant kampinio matavimo prietaisą.

2009 metais miškų inventorizacija atlikta vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, taksacinės kortelės pildymo instrukcija bei kitais normatyviniais dokumentais.

Kartografijai sudaryti panaudoti spalvoti ortofotografiniai žemėlapiai (M 1:10000) Lietuvos koordinačių sistemoje (LKS-94.). Jie parengti vykdant žemės ūkio ministerijos PHARE projektą dėl pasėlių laukų blokų duomenų bazės tikslinimo. Aerofotografavimas atliktas 2005 ir 2006 m 1:20000 masteliu. Neigiama šių žemėlapių savybė – naudota natūralių spalvų fotojuosta, ribojanti medžių rūšių išskyrimą, ko nebūna naudojant spalvotą spektrinę-zoninę aerofotonuotrauką. Todėl konkurso būdu buvo pasirinkta suomių firma, kuri 2008 m. atliko aerofotografavimą specialiai miškų inventorizacijai.

2009 m. miškotvarka iš esmės peržiūrėjo arba naujai sprendė šiuos klausimus: miškų suskirstymas pagal nuosavybės formas, miškų priskyrimas grupėms ir pogrupiams, saugomų teritorijų plotų patikslinimas, geoinformacinių sistemų technologijos įdiegimas.

Valstybinės reikšmės miškuose brandūs medynai inventorizuoti atrankiniu metodu, naudojant kampinio matavimo prietaisą, privačiuose ir kituose miškuose atlikta vizualinė taksacija.

Miško ūkinės priemonės projektuotos pagal miškininkystės reikalavimus, naudojant atitinkamus normatyvus, algoritmus.

Įvykdytos ūkinės priemonės vietovėje vertintos ir analizuotos tik valstybinės reikšmės miškuose, želdinių būklė įvertinta visuose miškuose.

2019 metų miškų inventorizacija atlikta vadovaujantis LR Aplinkos ministro 2010.01.14 įsakymu Nr. 11-10-V patvirtinta Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, Valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus 2019 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. ĮS-118 Dėl miškotvarkos lauko darbų organizavimo.

Visi miškotvarkos lauko darbų etapai atlikti panaudojant GIS technologijas. Miškotvarkos darbų kartografinį pagrindą sudaro LR georeferencinis pagrindas GDB10LT. Pastarasis yra sudaromas bei atnaujinamas Lietuvos skaitmeninio ortofotografinio M1:10000 žemėlapio ORT10LT pagrindu. Miško riba yra svarbi georeferencinio pagrindo dalis.

Ortofotografiniai žemėlapiai (M 1:10000) sudaryti Lietuvos koordinačių sistemoje (LKS-94.). Jie parengti vykdant Žemės ūkio ministerijos PHARE projektą dėl pasėlių laukų blokų duomenų bazės tikslinimo. Autorinės teisės priklauso Nacionalinei žemės tarnybai. Aerofotografavimas atliktas 2005, 2009, 2012 m. 1:20000 masteliu. Neigiama šių žemėlapių savybė – naudota natūralių spalvų fotojuosta, ribojanti medžių rūšių išskyrimą, ko nebūna naudojant spalvotą spektrinę - zoninę aerofotonuotrauką. Todėl konkurso būdu buvo pasirinkta firma, kuri 2018 m. atliko aerofotografavimą specialiai miškų inventorizacijai, naudojant atitinkamos spektrinės gamos fotojuostą.

Taksacinių sklypų ribų (kvartalų vidaus situacijos) projektas rengtas naudojant ortofotografinius žemėlapius (planus), aerofotonuotraukas užtikrinant maksimalų vidaus situacijos, taksacinių rodiklių bei ūkinių priemonių perimamumą. Perimamumas užtikrinamas, naudojantis praeitos miškotvarkos inventorizacijos bei projekto duomenimis.

Visi medynai inventorizuoti vizualiniu su matavimo elementais metodu. Aprašant išskirto taksacinio sklypo rodiklius, išlaikant perimamumą, padaryti šie pakeitimai:

- - įvesta 5B bonitetinė klasė (tik pušynams Pa augavietėje), kai medyno parametrai (amžius, aukštis) neatitinka žemiausio boniteto, sklypas aprašomas kaip pelkė, nurodant apaugimą;
- - minimalus medyno skalsumas - 0,3, išskyrus medynus po neplynų kirtimų -0,2;
- - miškų grupė sklypui įrašoma vadovaujantis aktualiu Vyriausybės nutarimu dėl miškų priskyrimo miškų grupėms. Kai sklypui nustatytas miškų pogrupis neatitinka Vyriausybės patvirtintų normatyvų įrašomas ir siūlomo miškų pogrupio kodas pagal normatyvus;

• - sklype aprašomi gamtiniai kraštovaizdžio, kultūros paveldo, rekreaciniai, Raudonosios knygos ir kiti saugomi bei Europos ekologinio tinklo Natura 2000 objektai, esantys miško žemėje:

• - mažasis miško karjeras. Žemės savininko ar naudotojo miško žemės sklype esantis atviras kasinys iki 0,5 ha ploto ir iki 2 m gylio, iš kurio imamos naudingosios iškasenos savo ūkio reikmėms;

Miško ūkinės priemonės projektuotos pagal miškininkystės reikalavimus, naudojant galiojančius teisės aktus, atitinkamus normatyvus, algoritmus.

Miškų inventorizacijos metu inventorizuoti tik padalinio administruojami miškai ir kiti plotai, bei siūlomi priskirti valstybinės reikšmės miškams plotai.

Miškų inventorizacijos metu miškai suskirstyti į tokias naudotojų grupes:

- VĮ Valstybinių miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai;
- VĮ Valstybinių miškų urėdijos valdomi kiti plotai;
- VĮ Valstybinių miškų urėdijos valdomiems valstybinės reikšmės miškams siūlomi priskirti plotai.

1.2. EKONOMINIŲ IR SOCIALINIŲ POREIKIŲ PROGNOZĖ

Lietuvos statistikos departamento (toliau – LSD) duomenimis 2020 m. pradžioje Švenčionių rajono savivaldybėje gyveno 22679 gyventojai, lyginant su 2017 m. pradžia gyventojų sumažėjo 1475 vnt. arba 1,5 proc. Nuo 2002 m. gyventojų skaičius sumažėjo 30,1 proc. arba 9880 vnt. Gyventojų skaičius pastoviai mažėja. 2019 metais savivaldybėje gimė 159 vaikai, lyginant su 2015 metais vaikų gimė net 29 proc. mažiau.

Lietuvos laisvosios rinkos instituto duomenimis Švenčionių rajono savivaldybė 2019 metais užėmė 31-33 vietą mažųjų savivaldybių indekse, kuriomis dalinosi su Šalčininkų ir Rokiškio savivaldybėmis. Blogai buvo įvertinta „Biudžeto“ sritis, nes savivaldybės skola (32,9 proc. pajamų) buvo didesnė už vidutinę šalyje. Skola mažėjo tik 5,6 proc. išlaidų (vidurkis-8 proc.). Savivaldybės išlaikymui teko skirti 8,6 proc. išlaidų (vidurkis- 8 proc.). Prie to galėjo prisidėti sąlyginai didelė savivaldybės administracija. Tūkstančiui gyventojų teko 9,5 darbuotojo, kai vidurkis šalyje-7,6 darbuotojo.

Savivaldybės taryba galėtų peržiūrėti mokestinę politiką, nes nekilnojamojo turto mokesčio tarifas siekė 0,9 proc. (vidurkis-0,7 proc.). Nenaudojamo nekilnojamojo turto bei apleistos žemės tarifai taip pat buvo maksimalūs. Mažesni mokesčiai galbūt skatintų gyventojus ir verslą kurti naujas darbo vietas. Tai Švenčionių savivaldybei aktualu, nes nedarbo lygis siekė 9,8 proc. (vidurkis-9,7 proc.), o išduotų ir pratęstų verslo liudijimų ir veikiančių ūkio subjektų skaičiai, tenkantys tūkstančiui gyventojų, buvo vieni mažiausių tarp mažųjų savivaldybių.

Švenčionių rajono savivaldybė nėra tankiai apgyvendinta teritorija. Remiantis Lietuvos Statistikos departamento duomenimis, gyventojų tankumas Švenčioniu rajone 2014 m. pradžioje sieke 15,5 žmones/km^2, tuo tarpu šalies gyventoju tankumo rodiklis – 45,3 žmones/km^2.

Didžiausią darbuotojų skaičių turinčios įmonės: UAB „Intersurgical“, VšĮ Švenčionių rajono ligoninė, UAB „Alviva“, Pabradės socialinės globos namai, Švenčionių rajono savivaldybės administracija.

Švenčionių savivaldybė yra numačiusi daug paramos galimybių pradedančiam ir veiklą vykdančiam verslui, siūlant paramą mokymams, steigimo išlaidoms padengti, informacinių leidinių leidybai, dalinai finansuoti pažangios technologijos įsigijimą ir kitus finansinės pagalbos būdus.

Švenčionių rajone, Pabradėje, yra įsikūrusi viena iš didžiausių Lietuvos darbdavių – UAB „Intersurgical“ (kuri įdarbina daugiau nei 2000 žmonių). „Intersurgical“ yra pasaulinė plataus medicininių gaminių asortimento, skirto kvėpavimo takams kūrėja, gamintoja ir tiekėja.

Numatomas šių darbuotojų trūkumas ateityje: gydytojai specialistai, darbininkai izoliuotojai, medinių ir plastikinių gaminių surinkėjai, miškų ūkio ir giminiškų profesijų darbuotojai, pardavimo atstovai.

Užimtumo tarnyba padeda asmenims įsidarbinti paskirdama individualų specialistą, su kurio sudaromi užimtumo veiklos planai, skiriami kvalifikacijos kėlimo kursai, asmenys siunčiami baigti profesinio mokymo programas; asmenims, iki 29 metų siūloma programa „Atrask save“, taip pat gali būti teikiama parama pirmam verslui įkurti; vyresniems asmenims suteikiama subsidijavimo paslauga (kai darbdaviui dalis sumokamos algos padengiama valstybės).

Švenčionių rajono savivaldybė teikia finansinę paramą smulkaus verslo subjektams, asocijuotoms verslo struktūroms ir kitoms verslą skatinančioms įstaigoms ar organizacijoms naujų darbo vietų kūrimui, įmonės steigimo išlaidoms padengti, kredito iš banko palūkanų dengimui, kai Fondas dengia verslo subjektui metų palūkanas (iki vienų metų) ar palūkanų dalį, verslininkams mokyti ir konsultuoti, verslui skirtos spaudos, kitų su verslu susijusių leidinių prenumeratai ar įsigijimui ir kt.

Didėjant miškų plotams ir vidutiniam medynų tūriui, didėja medienos kiekiai miškuose. Tačiau didėja ir medienos poreikiai. Medienos poreikis pramonės reikmėms Lietuvoje 2025 m. išaugs iki 6,8 mln. kub. m per metus, 2016 m. jis siekė 4,9 mln. kub. m. Medienos metų poreikis energetikos reikmėms, įskaitant namų ūkių tam sunaudojamą medieną, ūgtelės nuo 6,1 mln. kub. m iki 6,9 kub. m.

Šiuo metu medienos rinkoje pastebimas augantis malkinės medienos poreikis pramonėje, kadangi šilumos gamintojai ir pramonė naudoja tą patį medienos segmentą – malkinę medieną. Miestų šilumos ūkiams, nepriklausomiems šilumos tiekėjams, pramonės įmonėms sparčiai investuojant į biokuro katilus auga ir biokuro poreikis. Per pastaruosius metus malkinė mediena, kuri sudaro du trečdalius biokuro kainos, pabrango apie 40 proc.

Prognozuojama, kad iš dalies dėl demografinių tendencijų Europoje miškų sektorius susidurs su sunkumais, ieškant tinkamos kvalifikacijos darbuotojų. Nors ši problema pastaruoju metu dar nėra aktuali Lietuvai, tačiau vis tebesitęsiantis į užsienį išvykstančiųjų dirbti srautas gali turėti įtakos ir mūsų šalies miškų sektoriui.

Miškai visuomenės ir valstybės gyvenime atlieka įvairias funkcijas. Viena iš jų socialinė. Visuomenė naudojasi jais poilsiui, rekreacijai, uogavimui, grybavimui, medžioklei, vaistažolių rinkimui ir pan. Prognozuojama, kad ateityje miškai mažiau bus naudojami tokioms miško funkcijoms kaip uogavimas, grybavimas, vaistažolių rinkimas ir pan.

Žmonių (o ypač vaikų) socialinis švietimas miškininkavime didės. Vaikų švietimas vyksta vaikų mokymo įstaigose - regioninio padalinio darbuotojai aktyviai dalyvauja ir ateityje dalyvaus jaunųjų miško bičiulių sambūryje tai yra moksleivių organizacijoje, vienijančioje besidominčius gamta, miškininkyste, miškininko profesija.

Pastaraisiais metais ypač daug dėmesio skiriama pritaikyti valstybinius miškus visaverčiam lankymuisi ir turiningam poilsiui gamtoje. Regioninio padalinio miškuose yra rekreacijai skirtų miškų, tačiau poilsiui naudojami ne tik rekreaciniai miškai. Kuriant rekreacinę infrastruktūrą miškuose, orientuojamasi į labiausiai pamėgtus ir lankomus miško sklypus, siekiant sureguliuoti miško lankytojų srautus, nukreipiant poilsiautojus į saugius priešgaisriniu požiūriu miško sklypus. Pažintinių ir mokomųjų objektų kūrimas leidžia visuomenei pažinti gamtos turtus, kultūros paveldo vertybes. Taip auklėjama visuomenė, ugdomas jos kultūrinis elgesys gamtoje.

1.3. VEIKLOS TERITORIJOS CHARAKTERISTIKA

1.3.1. FIZINĖ-GEOGRAFINĖ CHARAKTERISTIKA

Bendras regioninio padalinio teritorijos plotas yra 117,8 tūkst. ha. Padalinio miškai yra išsidėstę Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje ir nedidelė dalis – Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje. Švenčionių rajono teritorija driekiasi šiaurės rytų Lietuvos pasieniu su Baltarusija: nuo Adutiškio miškų – šiaurės rytiniame kampe iki Neries kilpų – pietvakariuose. Šiauriniame pakraštyje yra kaimyniniai Ignalinos ir Utenos rajonai, vakaruose – Molėtų, pietvakariuose – Vilniaus. Rajono plotas – 1692 kv. kilometrų. Didieji miestai: Švenčionys, Švenčionėliai, Pabradė. Rajone yra 11 seniūnijų. Administracinis centras – Švenčionys, nutolęs nuo Vilniaus apie 86 km. Švenčionių rajono plotas užima 2,6 proc. Lietuvos teritorijos.

Didesnioji rajono dalis yra Švenčionių aukštumoje, vakarinis pakraštys – Aukštaičių aukštumoje, jiedvi skiria Žeimenos žemuma, rytuose plyti Dysnos lyguma. Aukščiausia vieta – Girdžiuliškės kalnas (250 m, Aukštaičių aukšt.), žemiausia – ties Žeimenos ir Neries santaka (116 m).

Pro rajoną teka Žeimena su intakais, pietine riba – Neris, rytuose – Birvėta su intakais. Tyvuliuoja 284 Švenčionių rajono ežerai (didžiausias – Kretuonas), 2 tvenkiniai. Rajone yra 289 ežerai, kurių bendras plotas 5632 ha.

Pagal fizinį-geografinį rajonavimą Švenčionių rajono savivaldybės teritorija, o tuo pačiu ir didžioji dalis padalinio teritorijos yra nevienalytė, priskiriama dviems sritims: Paskutiniojo apledėjimo pakraštinių moreninių aukštumų ir Paskutiniojo apledėjimo pakraštinių zandrinių lygumų, kurios nusitęsia toli į Baltarusiją ir Lenkiją.

Vakarinis padalinio pakraštys (beveik visa Labanoro girininkija, vakarinės Pasiaurės ir Lakajos girininkijų dalys) patenka į Aukštaičių aukštumos rajono šiaurinę dalį, esančią takoskyroje tarp Dauguvos, Šventosios ir Žeimenos upių. Jos paviršius susideda daugelio ledyno liežuvinių dubumų, tarpliežuvinių moreninių ruožų, kuriuos čia paliko paskutiniojo apledėjimo ledyninių liežuvių akumuliacija. Atskirose dubumų dalyse gausu termokarstinių duburių, kuriose telkšo ežerai arba pelkės.

Toliau į rytus nuo Aukštaičių aukštumos prasideda Šiaurės rytų (Žeimenos - Neries vidurupio) lygumos smėliai. Lygumoje išsidėsčiusios pietritinė Labanoro, rytinė Pasiaurės, vakarinė Žeimenos girininkijų dalys, bei Antaliedės, Aukštagirio ir Sarios girininkijos. Lyguma aprėpia tarp Aukštaičių, Švenčionių ir Ašmenos aukštumų įspaustus pažemėjimus, kurie paskutiniojo apledėjimo pradžioje buvo užimti ledyno plaštakų, o paskui, šioms tirpstant, pripildyti tirpsmo vandenų klostomų nuosėdų ir pavirtę smėlingomis lygumomis.

Į rytus nuo šiaurryčių lygumos – Švenčionių – Naročiaus aukštumos rajone išsimėtę Švenčionių girininkijos bei šiaurinė Geledinės girininkijos dalis. Aukštuma tokia pati kaip ir Aukštaičių aukštuma, tačiau sudaryta ankstesnėse apledėjimo stadijose ir kitų ledyno plaštakų sąlytyje. Sutirpus pirmojo slinkimo ledynams, Švenčionių – Naročiaus aukštumą suraižė upės, tekančios į aplinkines plaštakines dubumas. Ši aukštuma nuo seno tankiai gyvenama, todėl yra mažai miškinga.

Švenčionių krašto geologiniai sąrangai įtakos turėjo visi čia užslinkę ir žemės gelmes bei reljefą formavę ledynai. Tvirtas uolienų pagrindas čia slūgso palyginti negiliai – vos apie pusė kilometro gylyje (pajūryje jis yra pustrečio kilometro gylyje). Paviršiaus struktūrai ir dirvožemiams svarbiausias šiame krašte buvęs paskutinis ledynas. Rajono pakraštyje, prie Adutiškio, plyti molio lygumos, pietinėje ir vakarinėje dalyse driekiasi smėlynai ir žvyrynai, o šiaurėje puikuojasi akmenimis nusėtos molio kalvos.

Padalinio teritorijos (kaip ir Lietuvos) dirvožemiai yra susiformavę iš ledyninės, limnoglacialinės, fliuvioglacialinės ir senovinės aliuvinės bei kt. kilmės dirvodarinių uolienų. Didžiojoje urėdijos teritorijos dalyje dominuoja velėniniai-jauriniai, silpnai nujaurėję, smulkaus smėlio ir lengvo priemolio dirvožemiai. Mažesnius plotus užima velėniniai-jauriniai, vidutiniškai nujaurėję, lengvo priemolio dirvožemiai. Šiaurrytinėje teritorijos dalyje vyrauja velėniniai-

jauriniai-glėjiški, lengvo ir vidutinio priemolio ar net molio bei puveniniai-jauriniai-glėjiniai dirvožemiai.

Bene labiausiai į rytus nutolęs Švenčionių kraštas skiriasi ir klimatu: čia žiema trunka apie 10 dienų ilgiau nei Suvalkijoj, žiemos keletu laipsnių šaltesnės, sniego danga vidutiniškai būna 30 – 40 cm storio ir laikosi apie keturis mėnesius, metinis oro temperatūrų skirtumas, palyginti su pajūriu, ženkliai didesnis (pajūryje – 20 °C, Švenčionių krašte - 24 °C), bet gerokai sausiau ir daugiau dienų per metus šviečia saulė. Klimatas – pereinamasis tarp jūrinio ir žemyninio. Vyrauja vakarų vėjai.

Padalinio teritorija priskiriama Pietryčių aukštumų rajono Aukštaičių klimato parajoniui. Vidutinė metinė temperatūra – 6,1-6,7 ^{0}C, šilčiausias mėnuo - liepa, vidutinė jo temperatūra – 17,7-18 ^{0}C. Šalčiausias yra sausio mėnuo, jo vidutinė temperatūra - -4,8- -3,8 ^{0}C. Absoliutus minimumas - -32,8, maksimumas-35,3^{0}C. Per metus vidutiniškai iškrenta 610-690 mm kritulių, laikotarpis su sniego danga trunka 90-105 dienas. Saulės spindėjimo trukmė – 1690-1770 valandų. Aukštaičių parajoniui svarbiausi procesai, sąlygojantys tarprajoninius klimato skirtumus yra turbulentinės apykaitos ir terminės konvekcijos sustiprėjimas labiau raižytoje vietovėje bei galimų terminių inversijų susidarymas žiemą.

Regioninio padalinio miškai patenka į Rytų Aukštaitijos vidutinio našumo mišrių pušies-eglės miškų pazonį išskirtą pagal Lietuvos Respublikos bendrojo plano Miškų teritorijų žemėlapį (1 pav). Padalinio miškų vidutinis metinis tūrio prieaugis yra 6,66 m^3/ha. Pagal Miškų teritorijos planą, šiame pazonyje galimas bendrojo miško naudojimo intensyvumas yra 4,51 – 5,25 m^3/ha likvidinės medienos per metus. Pazonio miškuose išauginama aukščiausios kokybės mediena. Gali būti pasiektas aukštesnis nei vidutinis šalyje medienos naudojimo intensyvumas.

Pazoniui būdingi nemaži žemdirbystei mažai tinkami plotai, daug tarpumiškių. Siekiant racionaliau panaudoti šias žemes, padidinti pazonio miškų ekonominę svarbą, miškingumą tikslinga padidinti 10-15 proc.

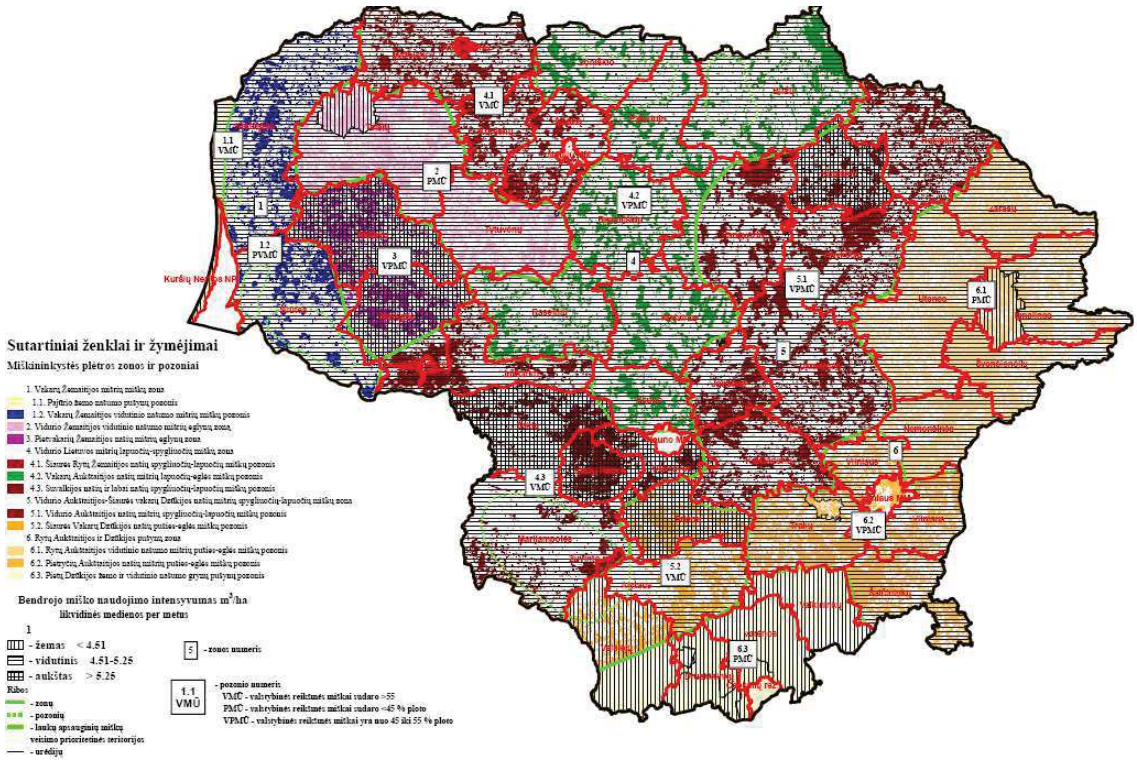

1 pav. Lietuvos Respublikos bendrasis planas. Miškų teritorijos

Švenčionių rajonas išsiskiria ežerų gausa – 289 ežerai, bendras jų plotas užima 5 632 ha. Tai vienas ežeringiausių rajonų šalyje. Didžiausi ežerai – Kretuonas (862,5 ha) bei Asveja

(539,6 ha). 70 proc. visų ežerų sudaro nedideli, iki 10 ha ploto ežerai (203 ežerai), 26,7 proc. – nuo 10 iki 100 ha (77 ežerai), 2,1 proc. – nuo 100 iki 500 ha (7 ežerai), 2 ežerai – virš 500 ha.

Pietiniu Švenčionių rajono pakraščiu teka Neris. Iš šiaurės į pietus rajono teritorija teka Neries intakas Žeimena, į kurią įsilieja Lakaja, Peršokšna, Mera, Dubinga ir kiti mažesni upeliai. Žeimena – viena švariausių Lietuvos upių, joje nėra užtvankų, todėl ji priskirta prie pagrindinių Lietuvos lašišinių žuvų nerštaviečių.

Švenčionių aukštuma yra takoskyra tarp Dauguvos ir Nemuno upynų, todėl padalinio teritorija pratekančios upės priklauso dviems dideliems minėtų upių baseinams. Padalinio veiklos teritorijoje suskaičiuojama 15 upių ir upelių, ilgesnių kaip 10 km

Teritorijos miškingumas ir jo kaita. Visa padalinio veiklos teritorija sudaro 117,8 tūkst. ha plotą. Regioninio padalinio veiklos teritorijos miškingumas paskaičiuotas geoinformacinių technologijų pagalba, prie 2019 m. inventorizuoto padalinio administruojamo miško žemės ploto pridėjus Miškų valstybės kadastre įregistruotus duomenis apie privačią ir nuosavybės teisėms atkurti skirtą miško žemę. 2019 m. miškų inventorizacijos metu regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje inventorizuotas 42,9 tūkst. ha miško žemės plotas. Bendras regioninio padalinio veiklos teritorijoje esančios miško žemės plotas yra 69,6 tūkst. ha (1.1. lentelė).

MIŠKO ŽEMĖS PLOTO IR TERITORIJOS MIŠKINGUMO KAITA

1.1. lentelė

Miškotvarka	Teritorijos plotas, tūkst. ha	Miško žemės plotas, tūkst. ha	Teritorijos miš-kingumas, proc.	Vidutinis Lietuvoje, proc.
1975 m.	113,8	55,8	49,0	26,4
1985 m.	122,7	56,3	53,6	27,9
1999 m.	116,5	63,0	54,1	30,3
2009 m.	117,8	68,2	57,9	32,9
2019 m.	117,8	69,6	59,1	33,7

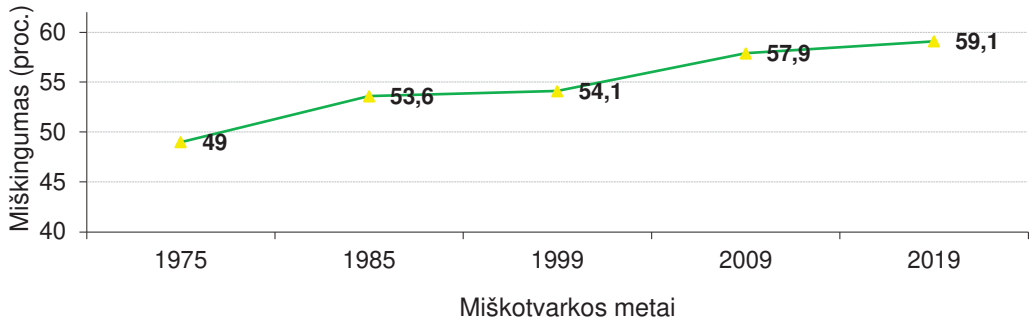

2 pav. Padalinio teritorijos miškingumas (proc.)

Nuo 1975 m. iki 2019 m. regioninio padalinio administruojamos teritorijos miškingumas padidėjo 10,1 proc. Per paskutinįjį vykmetį miškingumas padidėjo 1,2 proc. Miškingumas padidėjo įveisus miško želdinius netinkamuose žemdirbystei plotuose. Į miško žemes įtraukta naujos miško žemės naudmenos - miško pelkės (67 ha) ir miško grioviai (58 ha).

1.3.2. PADALINIO EKONOMINĖ IR SOCIALINĖ APLINKA

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos valstybės įmonės Valstybės žemės fondo duomenimis 2019 m. sausio 1 d. Švenčionių rajono savivaldybės teritorija užima 169,1 tūkst. ha plotą.

Žemės ūkio naudmenos užima 42,9 tūkst. ha arba 25 proc. nuo bendro savivaldybės ploto (ariama žemė užima 21 proc., pievos, sodai ir natūralios ganyklos – 4 proc.). Miškai (miško žemė) užima 96,6 tūkst. ha arba 57 proc. bendro savivaldybės ploto. Keliai užima 2,2 tūkst. ha arba 1 proc., užstatyta teritorija – 3,4 tūkst. ha arba 2 proc., vandenys – 7,7 tūkst. ha arba 5 proc. bendro savivaldybės ploto. Kitos žemės užima 16,3 tūkst. ha plotą arba 10 proc., iš kurių medžių ir krūmų želdiniai – 7,3 tūkst. ha, pelkės – 6,4 tūkst. ha, pažeista ir nenaudojama žemė 0,7 tūkst. ha. Apleista žemė užima 1,3 tūkst. ha plotą.

Laisvo žemės fondo žemė Švenčionių rajono savivaldybėje užima 12,2 tūkst. ha. (2019 m. sausio 1 d.).

Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas patvirtintas Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 23 d. sprendimu Nr. T-2. Savivaldybės teritorijos bendrojo plano uždaviniai yra: suformuoti teritorijos vystymo erdvinę koncepciją, nustatyti teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus; vystyti rajono teritorijos urbanistinę sistemą; numatyti priemones nacionaliniam gamtos išteklių naudojimui (apsaugai), kraštovaizdžio tvarkymui, gamtinio karkaso formavimui, kultūros paveldo objektų išsaugojimui; nustatyti prioritetines teritorijų funkcines zonas, jų tikslinės žemės naudojimo paskirtis (būdus); plėtoti inžinerinę ir susisiekimo infrastruktūrą; numatyti rekreacinių ir bioprodukcinio ūkio teritorijų vystymo galimybes ir kryptis; numatyti teritorijas visuomenės poreikiams reikalingų objektų statybai; numatyti gyvenamosios aplinkos kokybę užtikrinančias priemones, želdynų sistemų formavimą, infrastruktūros plėtrą ir kt.

Esamos geležinkelio linijos teigiamai įtakoja Švenčionių rajono savivaldybės urbanistinę bei ekonominę plėtrą, nors miestų teritorijose (Švenčionėlių, Pabradės) apsunkina susisiekimą automobilių transportu bei mažina bendrą gatvių tinklo rišlumą. Ateityje didesnė įtaka tiek keleivių, tiek ir krovinių vežimams prognozuojama magistralinei geležinkelio linijai N. Vilnia-Turmantas-Valstybės siena.

Švenčionių rajono savivaldybės teritorija, pagal numatytas Lietuvos Respublikos bendrajame plane miškininkystės plėtros zonas bei pazones, patenka Rytų Aukštaitijos ir Dzūkijos pušynų zonos Rytų Aukštaitijos vidutinio našumo mišrių pušies - eglės miškų pazonį. Šiame pazonyje rezervatiniai ir specialios paskirties miškai sudaro 16%, apsauginiai miškai - 24%, ūkiniai miškai - 60%. Tai yra vienas iš geriausios kokybės pušies medieną tiekiančių pazonių. Pazonio reljefas kalvotas, be galo daug tarpumiškių, nederlingų, mažai tinkamų žemdirbystei plotų. Dėl šios priežasties pazonio miškingumą tikslinga padidinti 15%. Tai padėtų pagerinti žemės panaudojimą, geriau panaudoti teritoriją rekreacijai, turizmui, praturtinti kraštovaizdį. Kadangi orientuojamasi į normalios trukmės pušynų apyvartą, miškų panaudojimo intensyvumas nėra didelis. III-IV grupės valstybiniuose ir privačiuose miškuose galima pasiekti 4,55 m3/ha likvidinės medienos kasmetinį naudojimą.

Helsinkio tvaraus miškų ūkio ir Lisabonos rezoliucijose nurodytos pagrindinės kryptys miškotvarkiniam planavimui, iš kurių svarbiausios rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane: miško žemės tikslinės paskirties išlaikymas ir geresnis jos išnaudojimas; daugiatikslio miško naudojimo skatinimas siekiant reikiamo balanso tarp įvairių visuomenės poreikių; ypatingas dėmesys ekologiškai jautrių vietų, retų saugomų, reprazantatyvių ekosistemų, kertinių buveinių, natūralių medynų su endeminėmis ir nykstančiomis rūšimis išskyrimas; miško apsauginių funkcijų, ypač dirvožemio ir vandens apsaugos plėtojimas; projektuojant miško atkūrimo priemones pirmenybę teikti natūraliam žėlimui, vietinėmis medžių rūšimis.

Per paskutiniuosius tris metus regioniniame padalinyje kasmet vidutiniškai parduodama 98,1 tūkst.m^3 medienos (1.2. lentelė).

MEDIENOS PARDAVIMAS PER PASKUTINIUS 3 METUS

1.2. lentelė

Kiekiai (tūkst. m^3)	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Iš viso:	109,9	98,2	86,1
Iš to kiekio :			
eksportuota	19,7	11,1	16,2
panaudota vietos rinkoje	90,2	87,1	69,9
Iš to kiekio :			
Padarinė mediena iš viso	108,2	95,1	85,2
pjautiniai rastai	67,2	62,0	56,6
rąstai fanerai	5,1	4,0	3,0
popiermedžiai	24,3	19,3	16,5
tarmedžiai	9,7	6,7	8,5
trumpuoliai			
Malkinė mediena	19,9	6,3	1,6
Parduota kirtimo liekanų biokurui	6,2	2,9	5,0
Parduota skiedros biokuro gamybai			
Iš malkinės medienos	19,0	12,3	10,4
Iš kirtimo liekanų	1,0	5,0	3,2
Gyventojams parduota nenukirstu mišku	6,5	5,5	5,8

Stambesnės padalinio veiklos teritorijoje veikiančios apvaliosios medienos perdirbimo įmonės: UAB ,,Žaliamiškis“, UAB ,,Sevika“, UAB ,,Egsis“.

Švenčionių rajono savivaldybės 2018-2020 metų strateginis veiklos planas patvirtintas Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2018 m. balandžio 12 d. sprendimu Nr. T-60 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės 2018-2020 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

Rengiant Švenčionių rajono savivaldybės 2014–2020 m. strateginį plėtros planą, buvo vadovautasi šiais principais: viešumas, partnerystė, bendruomenės įtraukimas; diskusija pagristas bendradarbiavimas ir kompromiso paieškos; uždavinių aiškumas, apibrėžtumas ir pagristumas; priemonių realumas ir įgyvendinamumas; mokymasis iš geros praktikos pavyzdžiu Lietuvoje ir užsienyje; suderinamumas su Lietuvos nacionalinėmis ir Europos Sąjungos plėtros strategijomis; dėmesys strategijos įgyvendinimui; strateginio planavimo proceso tęstinumas ir lankstumas.

Švenčionių rajono savivaldybėje plačiai naudojama alternatyvios arba atsinaujinančios energijos rūšis – biokuras. Jis naudojamas gaminant šiluminę energiją tiek individualiuose vartotojų šilumos gamybos įrenginiuose, tiek centralizuoto šilumos tiekimo sistemos katilinėse. Pastarosiose didžioji dalis šiluminės energijos pagaminama iš biokuro: medienos skiedrų, malkų, sėlenų granulių. Individualiuose vartotojų šilumos gamybos įrenginiuose taip pat didžioji dalis šiluminės energijos pagaminama iš biokuro: malkų, medienos granulių. Didelį biokuro sunaudojimą lemia pakankami augalinės biomasės ištekliai bei gamtinių dujų infrastruktūros stoka.

Švenčionėlių RP turi 2 medkirtes. Viena naudojama pagrindinio naudojimo kirtimams. Per metus iškertama apie 40000 ktm. Kita medkirtė naudojama retinimo ir einamiesiems kirtimams atlikti. Per metus iškertama apie 4000 ktm. Padalinys turi 2 medvežes ir vieną traktorių su savikrove priekaba. Savo jėgomis ištraukiama apie 70000 ktm. Kitus ruošos darbus atlieka rangovų įmonės. Kiekvienais metais padalinys sudaro sutartis su 6-8 ruošos darbų paslaugas teikiančiomis įmonėmis.

Prekyba mediena: Stambiausi medienos pirkėjai sudarę ilgalaikes sutartis su Švenčionėlių RP yra UAB Stora Enso Lietuva 5500 ktm, UAB Targirė 6100, UAB,, Girojus“ 5000 ktm. Latvijos įmonė SIA ,, Gaujas Koks“ per metus nuperka iki 17000 ktm pjautinių pušies ir eglės rąstų, siūlomų parduoti per pusmetinius ir trumpalaikius aukcionus.

Švenčionėlių RP su savo turima technika ruošia biokuro skiedrą. Padalinys turi traktorių ,,Valtra“ su biokuro skiedros smulkintuvu ,,Kesla“ ir du skiedrovežius. Per metus pagaminama

nuo 13000 iki 20000 ktm biokuro skiedros iš malkinės medienos ir kirtimo liekanų. Biokuro skiedra pagaminta iš malkinės medienos teikiama Molėtų, Utenos, Didžiasalio, Švenčionėlių, Švenčionių, Vilniaus ir kitoms katilinėms. O skiedra iš kirtimo liekanų teikiama tik Vilniaus katilinėms.

Gyventojams sudarytos sąlygos pirkti medienos nenukirstu mišku. Per 2017 - 2019 m. jų parduota 17,8 tūkst. m^3.

1.3.3. REGIONINIO PADALINIO VEIKLOS TERITORIJOS KELIAI IR GELEŽINKELIAI

Visoje veiklos teritorijoje (miško žemėje) yra 1332 km miško kelių. Padalinio valdomų ir prižiūrimų kelių miško žemėje yra 917 km. 100 - ui ha miško žemės tenka 2,1 km padalinio valdomų ir prižiūrimų kelių (1.3. lentelė). Atskirose girininkijose kelių tankumas labai nevienodas. Daugiausia miško kelių yra Januliškio ir Antaliedės girininkijose (po 114 km.).

KELIŲ CHARAKTERISTIKA

1.3. lentelė

Kelių charakteristika		Ilgis, km	Plotas, ha
Labanoro	Miško keliai ne RP teritorijoje	105,5	37,2
	RP valdomi ir prižiūrimi miško keliai miško žemėje	37,3	14,9
	Kiti keliai	59,6	66,8
Antaliedės	RP valdomi ir prižiūrimi miško keliai miško žemėje	114,0	43,1
	Miško keliai ne RP teritorijoje	16,2	8,2
	Kiti keliai	18,9	16,3
Lakajos	RP valdomi ir prižiūrimi miško keliai miško žemėje	95,3	36,2
	Miško keliai ne RP teritorijoje	30,1	12,2
	Kiti keliai	35,5	42,4
Pasiaurės	RP valdomi ir prižiūrimi miško keliai miško žemėje	80,1	28,4
	Miško keliai ne RP teritorijoje	20,4	8,2
	Kiti keliai	27,6	25,4
Januliškio	RP valdomi ir prižiūrimi miško keliai miško žemėje	113,5	41,1
	Miško keliai ne RP teritorijoje	6,6	2,7
	Kiti keliai	17,7	16,5
Žeimenos	RP valdomi ir prižiūrimi miško keliai miško žemėje	104,7	37,0
	Miško keliai ne RP teritorijoje	62,9	25,5
	Kiti keliai	291,1	195,5
Švenčionių	RP valdomi ir prižiūrimi miško keliai miško žemėje	48,7	18,1
	Miško keliai ne RP teritorijoje	95,7	38,7
	Kiti keliai	676,9	544,3
Aukštagirio	RP valdomi ir prižiūrimi miško keliai miško žemėje	100,6	36,2
	Miško keliai ne RP teritorijoje	5,8	2,5
	Kiti keliai	13,9	3,3
Sarios	RP valdomi ir prižiūrimi miško keliai miško žemėje	68,1	25,5
	Miško keliai ne RP teritorijoje	15,5	6,5
	Kiti keliai	48,8	32,8
Gelednės	RP valdomi ir prižiūrimi miško keliai miško žemėje	49,7	19,4
	Miško keliai ne RP teritorijoje	105,2	44,2
	Kiti keliai	149,6	151,1
Adutiškio	RP valdomi ir prižiūrimi miško keliai miško žemėje	37,2	14,6
	Miško keliai ne RP teritorijoje	19,0	11,2
	Kiti keliai	195,2	171,9
	Iš viso RP valdomų ir prižiūrimų kelių miško žemėje	**917,4**	**336,8**

Švenčionių rajono savivaldybės teritoriją kerta krašto reikšmės keliai Nr. 102 Vilnius-Švenčionys-Zarasai (163 km.), Nr. 114 Ignalina-Molėtai (56 km.), Nr. 111 Utena-Kaltanėnai-Švenčionys (65 km.) ir Nr. 109 Švenčionys-Lentupiai (9 km.).

Kelių direkcijos patvirtintoje valstybinės reikšmės žvyrkelių asfaltavimo programoje Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje į asfaltuotinų sąrašą įtraukta 50 žvyrkelio ruožų (124,2 km. ilgio). Ilgiausi iš jų: Šutai-Strūna-Toleikos-Strunaitis (19,8 km.), Labanoras-Lakaja-Žaugėnai-Joniškis (10,9 km.), Švenčionėliai-Melagėnai-Sariai (9,7), Švenčionėliai-Raudonė-Zablatiškė (7,7 km.), Pabradė-Gaspariškiai (7,3 km.), Bačkininkai-Jurgeliškė-Daukšiškė (5,4 km.).

Padalinio teritoriją kerta geležinkelio linija N. Vilnia – Turmantas - Valstybės siena (tarptautinės linijos Sankt Peterburgas-Varšuva dalis) bei regioninės reikšmės linija Švenčionėliai - Utena. Bendras geležinkelio linijų ilgis urėdijos teritorijoje yra apie 44 km.

Visi keliai yra pažymėti miškų žemėlapiuose M 1:10000, M 1:25000. Valstybinės reikšmės ir vietiniai su dirbtine danga keliai pažymėti žemėlapyje M1:50000. Žemėlapiuose keliai sutartiniais ženklais suskirstyti pagal priklausomybę ir kelių plotį bei dangos tipą (su dirbtine danga ir natūralūs): valstybiniai keliai su danga, platesni kaip 14 m; savivaldybių keliai su danga 5-18 m pločio; regioninio padalinio prižiūrimi keliai su danga 5-18 m pločio; miško keliai be dangos (gruntiniai) 3-5 m pločio; gruntkeliai 6-9 m pločio.

1.3.4. TERITORIJOS ADMINISTRACINIS IR KADASTRINIS SUSKIRSTYMAS

Regioninis padalinys užima 117,8 tūkst. ha, tai sudaro 1,8 proc. Lietuvos teritorijos bei 12,1 proc. Vilniaus apskrities teritorijos. Didžioji dalis (98,2 proc.) padalinio administruojamų miškų yra išsidėstę Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje ir tik 1,8 proc. miškų yra Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje.

Švenčionių rajono savivaldybėje padalinio miškai išsidėstę vienuolikos seniūnijų teritorijose: Adutiškio, Cirkliškio, Kaltanėnų, Labanoro, Sarių, Stūnaičio, Svirkų, Švenčionėlių ir Švenčionėlių miesto, Švenčionių ir Švenčionių miesto.

Molėtų rajono savivaldybėje urėdijos miškai yra išsidėstę tik dalyje Inturkės ir Joniškio seniūnijų teritorijose.

Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje yra 3 miestai – Švenčionys, Švenčionėliai ir Pabradė, 3 miesteliai – Adutiškis, Kaltanėnai, Labanoras ir 602 kaimai.

Švenčionių rajono savivaldybė yra viena iš aštuonių savivaldybių (Elektrėnų, Vilniaus miesto, Šalčininkų rajono, Širvintų rajono, Trakų rajono, Ukmergės rajono ir Vilniaus rajono) sudarančių Vilniaus apskritį.

Žemėvaldos ir žemės sklypų identifikavimui savivaldybių teritorijos suskirstytos į kadastro vietoves ir blokus. Į regioninio padalinio teritoriją patenka šios Švenčionėlių rajono savivaldybės kadastro vietovės: Adutiškio, Lakajos, Samadūriškės, Bačkininkų, Lamaninos, Sarių, Cirkliškio, Magūnų, Stanislavavo, Jakelių, Meškerinės, Strūnaičio, Kaltanėnų, Mėžionėlių, Svirkų, Karkaziškės, Padubingės, Šventos, Kretuonų, Pavoverės, Vidutinės, Labanoro, Prienų ir Zadvarininkų. Molėtų rajono savivaldybėje padalinio miškai išsidėstę Inturkės kadastrinėje vietovėje.

Didžioji dalis girininkijų ribų sutampa su kadastro vietovių ribomis. Kvartalais miškai suskirstyti blokų ribose.

Padalinio teritorija ribojasi su Baltarusija šiaurės rytuose, Ignalinos regioniniu padaliniu - šiaurėje, Nemenčinės regioniniu padaliniu – pietvakariuose ir Anykščių regioniniu padaliniu – vakaruose.

1.3.5. MIŠKŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL ADMINISTRACINIUS VIENETUS, NUOSAVYBĖS FORMAS, MIŠKO ŽEMĖS TRANSFORMACIJAS IR FUNKCINĘ PASKIRTĮ

Padalinio veiklos teritorija pagal administracinius vienetus ir nuosavybės formas. 2019 m. miškų sklypų inventorizacijos metu padalinio administruojami miškai inventorizuoti 43992 ha plote (1.4. lentelė). VĮ Valstybinių miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai auga 43513 ha plote. VĮ Valstybinių miškų urėdijos valdomiems valstybinės reikšmės miškams siūloma priskirti 282 ha plotą. Padalinys administruoja 196 ha kitų plotų.

MIŠKO ŽEMĖS PLOTAS PAGAL ADMINISTRACINIUS VIENETUS IR NAUDOTOJŲ GRUPES

1.4. lentelė

Naudotojų grupės	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Medynų plotas, ha
VĮ VMU valdomi valstybinės reikšmės miškai	43513,4	42600,5	40794,5
VĮ VMU valdomiems valstybinės reikšmės miškams siūlomi priskirti plotai	282,4	268,0	254,9
VĮ VMU valdomi kiti plotai	195,7	-	-
Iš viso:	43991,5	42868,5	41049,4

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje valstybinės reikšmės miškams priskirtas 62,93 tūkst. ha miškų teritorijos plotas. Dalys Švenčionių rajono savivaldybės valstybinės reikšmės miškų yra administruojamos Ignalinos ir Nemenčinės regioninių padalinių.

Miško žemės transformacijos. Miško žemės plotų transformacija į ne miško žemės plotus apskaitoma išskiriant ir aprašant taksacinius ne miško žemės naudmenų sklypus (ar jų dalis), anksčiau inventorizuotus miško žeme ir registruotus Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastre. Šiems sklypams be anksčiau buvusios ir dabartinės naudmenos nurodoma jos transformacijos paaiškinimas vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtintos VMT direktoriaus 2010-01-14 įsakymu Nr.11-10-V. Tokių transformacijų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje neinventorizuota.

Kai miško žemės transformacijos į ne miško žemę vietoje nebuvo, o inventorizuotų miško žemės plotų ribos nesutampa su anksčiau inventorizuotų ir Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastre registruotų miško žemės plotų ribomis dėl klaidingo miško žemės ribų identifikavimo arba klaidingo miško žemės išskyrimo ankstesnės miškų inventorizacijos metu, 1.5. lentelėje pateikiamas šių neatitikimų plotas ir pobūdis. Didžiausią plotą pagal transformacijos pobūdį užima kiti atvejai (59 kodas).

MIŠKO ŽEMĖS RIBŲ PLOTŲ PASIKEITIMAI

1.5. lentelė

Ko-das	Apibūdinimas	Neatitikimų sk, vnt	Neatitikimų plotas, ha
Netiksliai identifikuota miško žemės riba			
41	riba identifikuota klaidingai mažiau kaip 10 m atstumu	556	3,7
42	riba identifikuota klaidingai 10 m ar didesniu atstumu	35	3
Neatitiko miško žemės išskyrimo reikalavimų			
54	neatitiko minimalaus aukščio brandos amžiuje reikalavimų (vidutinis medyno aukštis brandos amžiuje iki 5 m)	129	30,9
59	kiti atvejai, nurodant klaidos pobūdį	2097	257,4
Viso		2817	295,0

Regioninio padalinio veiklos teritorija pagal funkcinę paskirtį. Miškai pagal funkcinę paskirtį suskirstyti į pogrupius, o pagal nustatytą ūkinį režimą pogrupiai priskiriami atitinkamoms miškų grupėms (1.6. lentelė).

MIŠKŲ GRUPĖS

1.6. lentelė

Miškų grupė	Miškų teritorijos plotas,ha	Proc. nuo miškų teritorijos ploto
I grupės (gamtinių rezervatų) miškai	1547,1	2,2
II grupės (specialios paskirties) miškai	11559,7	16,6
III grupės (apsauginiai) miškai	9805,6	14,0
IV grupės (ūkiniai) miškai	46921,6	67,2
Iš viso:	69834,0	100

Miško masyvas, jo dalis, kvartalas ar sklypas, tuo pačiu metu atliekantis kelias funkcijas (pvz., vandens apsaugos ir rekreacines) priskiriamas tik vienam (pagal svarbiausią funkciją) miško pogrupius.

Miškai 2019 m. miškų sklypų inventorizacijos metu suskirstyti į grupes ir pogrupius vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 1651 „Dėl Telšių, Utenos ir Vilniaus apskričių miškų priskyrimo miškų grupėms“ (galiojanti redakcija nuo 2019-06-01).

Saugomos teritorijos. Į regioninio padalinio teritoriją patenka rytinė Labanoro regioninio parko dalis, didžioji dalis Sirvėtos regioninio parko ir labai nedidelė Aukštaitijos nacionalinio parko dalis bei 8 valstybiniai draustiniai (1.7. lentelė). Bendras saugomų teritorijų miškų plotas yra 35475 ha (VMT miškų kadastro duomenys, 2020 m.).

VALSTYBĖS SAUGOMŲ TERITORIJŲ MIŠKŲ BENDRA CHARAKTERISTIKA

1.7. lentelė

Pavadinimas	Bendras objekto plotas, ha	Plotas, ha Miškų kadastre (2020-09-01)	Regioninio padalinio administruojamų miškų plotas, ha
Valstybiniai draustiniai			
Adutiškio telmologinis	864	846	574
Antanų pedologinis	135	135	134
Kunigiškės kraštovaizdžio	856	-	373
Geledinės botaninis	523	521	472
Perūno telmologinis	1036	972	655
Žeimenos kraštovaizdžio	930	709	323
Žeimenos ichtiologinis	929	671	71
Adutiškio miško beržo*	5,7	-	5,7
Regioniniai parkai			
Labanoro regioninis parkas	55309	42532	24907
Sirvėtos regioninis parkas	8755	3954	402
Aukštaitijos nacionalinis parkas			4
Biosferos poligonai			
Adutiškio-Guntauninkų miškų	5670	3148	3585
Geledinės miško	1655	1092	1232

** plotas pagal Genetinių išteklių informacinę sistemą 2020 m. (VMT)*

Valstybiniai draustiniai įsteigti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1486 „Dėl naujų draustinių įsteigimo ir draustinių sąrašų patvirtinimo“.

Adutiškio valstybinis telmologinis draustinis užima 864 ha plotą. Jame saugoma plokščiai limnoglacialinei lygumai būdinga Adutiškio pelkė. Dalis draustinio yra Ignalinos regioninio padalinio teritorijoje.

Antanų valstybinis pedologinis draustinis įsteigtas išsaugoti Dysnos lygumos velėninių jaurinių glėjinių molio dirvožemių dangos etaloną. Draustinio plotas – 135 ha.

Kunigiškės valstybinis kraštovaizdžio draustinis užima 856 ha plotą. Draustinio steigimo tikslas - išsaugoti Švenčionių aukštumos vakarinės dalies moreninio kalvyno kraštovaizdį.

Geledinės valstybinis botaninis draustinis įsteigtas išsaugoti Žeimenos lygumų miško ir pelkių augalijos kompleksą su retų rūšių augalų augimvietėmis. Draustinio plotas – 523 ha.

Perūno valstybinis telmologinis draustinis išsaugoti 1036 ha ploto turtingą rūšių Perūno aukštapelkę ir kalkingas žemapelkes aplink Acinto ežerą.

Žeimenos valstybinis kraštovaizdžio draustinis įsteigtas 930 ha plote išsaugoti vaizdingą Žeimenos slėnio kraštovaizdį su užliejamomis pievomis ir retų rūšių augalais.

Žeimenos valstybinis ichtiologinis draustinis įsteigtas lašišų, šlakių ir upėtakių nerštavietės, saugomos rūšys: ovalioji geldutė, pleištinė skėtė, upinė nėgė, mažoji nėgė, Baltijos lašiša, kiršlys, ūsorius, paprastasis kirtiklis, kartuolė, paprastasis kūjagalvis, kūdrinis pelėausis, ūdra bei Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės: 3260 upių sraunumos su kurklių bendrijomis, 6430 eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450 aliuvinės pievos, 7140 tarpinės

pelkės ir liūnai, 9010 vakarų taiga, 9050 žolių turtingi eglynai, 9080 pelkėti lapuočių miškai, 91E0* aliuviniai miškai. Draustinio plotas – 929 ha.

Adutiškio miško beržo valstybinis genetinis draustinis įsteigtas 5,7 ha plote išsaugoti Adutiškio miško karpotojo beržo (Betula pendula Roth.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga.

Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos. Į regioninio padalinio administruojamą teritoriją patenka Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymu Nr. D1-210 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos komisijai, patvirtinimo“ patvirtintos vietovės, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST) atrankos kriterijus ir skirtos pateikti Europos Komisijai: Adutiškio pelkė, Guntauninkų miškas, Saločio ežeras, Sėtikės upė ir jos slėnis, Ilgio ežeras (II), Neverščių miškas, Mergežerio ežeras, Geledinės miškas, Acinto ir Perūno pelkės, Sarios upė, Labanoro regioninis parkas ir Žeimenos upė.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. D1-281 „Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ regioniniame padalinyje nustatytos šios paukščių apsaugai svarbios teritorijos: Labanoro giria (saugoma juodakakliai narai (Gavia arctica), vapsvaėdžiai (Pernis apivorus), juodieji pesliai (Milvus migrans), žuvininkai (Pandion haliaetus), kurtiniai (Tetrao urogallus), jerubės (Bonasa bonasia), gervės (Grus grus), tikučiai (Tringa glareola), lututės (Aegolius funereus), žvirblinės pelėdos (Glaucidium passerinum), lėliai (Caprimulgus europaeus), žalvarniai (Coracias garrulus), juodosios meletos (Dryocopus martius), tripirščiai geniai (Picoides tridactylus), ligutės (Lullula arborea), Geledinės miškas (Kurtinių (Tetrao urogallus) apsaugai) ir Adutiškio-Guntauninkų miškai (Juodųjų gandrų (Ciconia nigra), vapsvaėdžių (Pernis apivorus), tetervinų (Tetrao tetrix), uralinės pelėdos (Strix uralensis), pilkosios meletos (Picus canus), tripirščių genių (Picoides tridactylus) apsaugai).

Dalis saugomų teritorijų dubliuojasi. Adutiškio-Guntauninkų miškų biosferos poligone yra Adutiškio telmologinis draustinis, Geledinės miško biosferos poligone yra Geledinės botaninis draustinis.

Regioniniame padalinyje yra 32 gamtos paveldo objektai.

Kertinės miško buveinės. Specialaus tarptautinio Lietuvos ir Švedijos vykdyto projekto metu buvo inventorizuotos buveinės, Lietuvoje pavadintos Kertinėmis miško buveinėmis (toliau tekste – KMB), kurios sudaro tik nedidelę visų miškų dalį, tačiau jose telkiasi palyginti daug kraštovaizdyje aptinkamų biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių organizmų rūšių. Žinant, kur yra tokios buveinės, galima didelių išlaidų nereikalaujančiais metodais išsaugoti didelę biologinės įvairovės dalį.

Kertinė miško buveinė – nepažeistas miško plotas, kuriame dabar yra didelė tikimybė aptikti nykstančių, pažeidžiamų, retų ar saugotinų specializuotų buveinių rūšių. KMB koncepcija buvo sukurta Švedijoje ir vėliau pritaikyta kitose Europos šalyse.

Potenciali kertinė miško buveinė (PKMB) – teritorija, kuri palyginti greitai (per kelis dešimtmečius) taps kertine miško buveine, jeigu ji bus tvarkoma siekiant palaikyti biologines vertybes. Kertinės ir potencialios kertinės miško buveinės papildo esamą saugomų teritorijų tinklą užtikrinančią biologinės įvairovės išsaugojimo sistemą.

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose kertinės ir potencialios kertinės miško buveinės inventorizuotos 841 ha plote. Daugiausia buveinių yra Antaliedės girininkijoje (257 ha).

Vykdydama miškų sertifikavimo FSC keliamus reikalavimus, Švenčionėlių regioninio padalinio administracija įsipareigojo saugoti ir nevykdyti jokių kirtimų miško sklypuose, sudarančiuose 10 proc. regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų ploto. Tokių medynų plotas – 4580 ha (10,4 proc.).

Kultūros paveldo teritorijų ypatybės. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, parengtais vadovaujantis 2005-06-23 Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. ĮV-261/D1-322 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintomis „Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis“ bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

Apsaugos specialieji planai rengiami skelbiamų saugomais kultūros paveldo objektų ir steigiamų saugomomis vietovių teritorijų, apsaugos zonų riboms nustatyti ar pakeisti. Kultūros paveldo vertybių tvarkyba ir naudojimas vykdomi pagal specialiuosius teritorijų planavimo dokumentus, strateginius planus, tikslines programas ir tvarkomuosius paveldosaugos darbų projektus. Kol objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, apsaugos zonos nėra nustatytos, joms taikomi LR Nekilnojamųjų kultūros paveldo apsaugos įstatymo (2005 m. balandžio 19 d. Nr. IX-2452 su vėlesniais pakeitimais) apsaugos reikalavimai.

Visų archeologijos paveldo objektų tvarkybai yra nustatyta pagrindinė tikslinė konservacinė žemės naudojimo paskirtis. Kultūros paveldo objektams, esantiems regioninių parkų teritorijose, priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato patvirtinti šių parkų apsaugos reglamentai, parkų ribų bei jų zonų ribų ir tvarkymo specialieji planai.

Kultūros paveldo objektų vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose veikla vykdoma vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

Atliekant miškų ūkio bei rekreacinės infrastruktūros planavimo bei projektavimo darbus, vykdant miško kraštovaizdžio formavimo priemones ir kitus ūkinius darbus kultūros paveldo objekto teritorijoje, būtina informuoti ir derinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio skyriumi.

Kultūros paveldo objektų teritorijos ir jų fizinės apsaugos zonos tvarkomos tik pagal tvarkomuosius paveldosaugos darbų projektus. Kultūros paveldo objektų teritorijose, fizinės ir vizualinės apsaugos zonose draudžiama naujai įveisti mišką.

Regioninio padalinio miškų teritorijoje yra inventorizuoti 62 kultūros paveldo objektai. Plačiau šie objektai ir projektuojama ūkinė veikla aprašoma regioninio padalinio rekreacinėje ir gamtotvarkinėje projekto dalyse.

1.4. REGIONINIO PADALINIO TERITORIJOS CHARAKTERISTIKA

1.4.1. REGIONINIO PADALINIO STRUKTŪRINIAI PADALINIAI

Regioninio padalinio miškus administruoja vienuolika girininkijų (1.8. lentelė). Didžiausias administruojamų miškų plotas yra Labanoro girininkijoje – 4714 ha (arba 11 proc. bendro padalinio administruojamų miškų ploto), mažiausias Sarios girininkijoje – 3362 ha (arba 8 proc. nuo bendro ploto). Vidutinis girininkijos administruojamų miškų plotas yra 3999 ha.

Miškai padalinti į 1443 kvartalus ir 24446 taksacinus sklypus. Vidutinis kvartalo plotas – 30,5 ha, taksacinio sklypo – 1,8 ha. Lyginant su 2009 m. miškų inventorizacijos duomenimis, taksacinio sklypo plotas sumažėjo 0,2 ha. Didžiausią įtaką vidutinio sklypo sumažėjimui turėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 1171 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1249 redakcija) pakeisti Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvai.

GIRININKIJŲ APIBŪDINIMAS

1.8. lentelė

Nr.	Girininkija	Plotas (ha)			Kvartalai		Taksaciniai sklypai	
		bendras	miško žemės	medynų	skaičius (vnt.)	vidutinis plotas, ha	skaičius (vnt.)	vidutinis plotas, ha
1.	Labanoro	4713,7	4625,1	4470,0	202	23,3	3186	1,5
2.	Antaliedės	4656,9	4531,6	4360,9	168	27,7	2879	1,6
3.	Lakajos	3639,1	3604,2	3475,5	138	26,4	2146	1,7
4.	Pasiaurės	4022,1	3960,1	3814,0	145	27,8	2287	1,8
5.	Januliškio	4634,7	4394,3	4226,0	136	34,1	2263	2,0
6.	Žeimenos	4047,6	3992,6	3841,1	129	31,4	1972	2,1
7.	Švenčionių	3102,8	3072,1	2810,6	105	29,6	2033	1,5
8.	Aukštagirio	4369,9	4117,0	3964,2	107	40,9	2208	2,0
9.	Sarios	3362,4	3226,1	3038,9	79	42,6	1899	1,8
10.	Geležnės	3445,1	3365,4	3252,6	106	32,6	1562	2,2
11.	Adutiškio	3997,2	3980,0	3795,6	128	31,2	2011	2,0
	Iš viso	**43991,5**	**42868,5**	**41049,1**	**1443**	**30,5**	**24447**	**1,8**

1.4.2. REGIONINIO PADALINIO TERITORIJA PAGAL AUGAVIETES IR ŽEMĖS NAUDMENAS

Regioninio padalinio teritorija pagal augavietes. Miško augimo sąlygas charakterizuoja augavietės tipas (dirvožemio tipologinė grupė). Miško augavietė aprašoma dviem indeksais, atsižvelgiant į du pagrindinius faktorius: dirvožemio drėgnumą ir dirvožemio derlingumą. Papildomai augavietė charakterizuojama trečiu indeksu – dirvožemio granuliometrinės sudėties grupe. Nustatant augavietę naudota praeitos miškotvarkos informacija apie augavietę bei dirvožemio aprašymą, tikslinant pagal pasikeitusias sklypų ribas.

Apibendrinta miško žemės augaviečių charakteristika pateikta 1.9. lentelėje.

AUGAVIEČIŲ CHARAKTERISTIKA

(skaitiklyje – plotas, ha; vardiklyje – proc. nuo viso ploto)

1.9. lentelė

Dirvožemio drėgnumo indeksai	Dirvožemio derlingumo indeksai					Iš viso
	a (labai nederlingi)	b (nederlingi)	c (derlingi)	d (labai derlingi)	f (labai derlingi su uosiais)	
Š (šlaitiniai)		59,2 0,1	69,9 0,2			129,1 0,3
N (norm. drėgnumo)	3454,1 8,1	22136,1 52,1	3308,1 7,8	226,5 0,5		29124,8 68,5
L (laikinai užmirkę)		943,3 2,2	2296,2 5,4	1069,8 2,5	50,8 0,1	4360,1 10,2
U (užmirkę)		137,2 0,3	583,6 1,3	243,4 0,6	23,8 0,1	988,0 2,3
Pn (pelkiniai nusausinti)	31,7 0,1	780,5 1,8	1391,3 3,3	81,3 0,2		2284,8 5,4
P (pelk. nenusausinti)	2090,7 5,0	2017,4 4,7	1537,4 3,6	13,6 0,0		5659,1 13,3
Iš viso:	**5576,5 13,2**	**26073,7 61,2**	**9186,5 21,6**	**1634,6 3,8**	**74,6 0,2**	**42545,6 100**

Paaiškinimas: *augavietė nustatoma miško žemėms (išskyrus technologinės paskirties žemes), taip pat pelkėms, krūmynams ir pažeistoms žemėms (karjerai).*

Padalinio miškuose vyrauja normalaus drėgnumo augavietės (69 proc.). Laikinai perteklingo drėgnumo augavietės užima 10 proc., pelkinės nenusausintos augavietės užima 13 proc., pelkinės nusausintos – 5 proc., užmirkę – 2 proc. bendro padalinio administruojamų miškų ploto.

Pagal derlingumą dirvožemiai suskirstyti taip: nederlingi – 61 proc., derlingi – 22 proc., labai nederlingi – 13 proc., labai derlingi – 4proc. Labai derlingi su uosiu yra inventorizuoti 75 ha.

Potencialus augaviečių derlingumas išnaudojamas gerai, tai parodo medynų plotai pagal augavietes (1.10. lentelė). Nb augavietėje pušynai sudaro 96 proc., nuo bendro šios augavietės medynų ploto. Nc augavietėje spygliuočiai sudaro 86 proc., iš šio skaičiaus 55 proc. - pušies medynai ir 31 proc. – eglės medynai. Didžiąją dalį Lc augavietės užima beržynai (77 proc.).

MEDYNŲ PLOTAI PAGAL AUGAVIETES

1.10. lentelė

Augavietė	Plotas, ha	Medynų plotas, ha.								
		P	E	B	J	D	Bt	Ą	U	Kt
Šb,Šc	125,0	87,4	21,7	10,6	0,4	3,0				1,9
Na	3454,1	3377,4		52,6						3,6
Nb	21992,5	21075,6	528,3	1,0						
Nc	3208,8	1770,6	986,4	420,5	0,6	19,7	1,4	6,7		2,9
Nd	219,4	0,2	67,2	35,3	0,5	91,1	3,2	19,4		2,5
Lb	927,7	650,5	177,4	97,3	2,5					
Lc	2230,6	220,9	1097,5	628,2	51,4	198,5	8,1	23,8	1,2	1,5
Ld	1006,2	4,8	226,3	335,4	111,6	246,7	7,9	74,8		4,4
Lf	50,7		3,8	18,6	16,7	11,2			0,5	
Ub, Uc	681,6	136,8	60,1	340,6	135,2	4,9	4,0			
Ud, Uf	249,0	1,8	1,2	81,8	162,6	1,0	0,6			
Pa, Pb	3480,0	3190,1	13,2	274,0	2,1	0,6				
Pc, Pd	1220,4	229,6	70,9	685,8	233,0		0,4			
Pan, Pbn	794,2	613,6	619,8	160,8						
Pcn, Pdn	1418,9	398,6	239,6	673,9	96,2	8,0	2,6			

Detaliau medynų plotų pasiskirstymas pagal augavietes pateikiamas 10 priede, o žemės naudmenos pagal augavietes – 11 priede.

Kaip augantys medynai išnaudoja potencinį augaviečių derlingumą parodo, sukauptas brandžių medynų tūris pagal vyraujančias medžių rūšis (1.11. lentelė).

Brandūs pušynai didžiausią tūrį pasiekia Lc (486 m^3/ha), Nc (466 m^3/ha) ir Lb augavietėse (453 m^3/ha). Tuo tarpu eglynai Nc augavietėje produkuoja 94 m3/ha mažiau tūrio nei pušynai (402 m^3/ha). Beržynai Nc augavietėje pasiekia vidutiniškai 348 m^3/ha, Lb augavietėje – 325 m^3/ha. Didžiausias vidutinis brandžių medynų tūris kaupiamas Nd (414 m^3/ha) ir Nc (410 m^3/ha) augavietėse. Medynų našumas, kaupiamas tūris medyne tik dalinai priklauso nuo augavietės potencialaus našumo. Medynų našumas žymia dalimi priklauso nuo augimo erdvės, tenkančios vienam medžiui per visą augimo laikotarpį, medynų tvarumo, sąlygojamo medžių skersmens ir aukščio santykiu, skersmens prieaugio, priklausančio nuo medžių augimo sąlygų. Juodalksnynai produktyvesni už beržynus mineraliniuose dirvožemiuose ir geriau auga užmirkusiose augavietėse.

BRANDŽIŲ MEDYNŲ VIDUTINIS TŪRIS PAGAL AUGAVIETES III IR IV MIŠKŲ GRUPĖSE (HA/M^3)

1.11. lentelė

Augavietės	P	E	B	J	D	Bt	Iš viso:
Na	310						310
Nb	380	357	304		380		378
Nc	466	372	348		366	260	410
Nd		383	294	320	453	345	414
Lb	453	349	325				405
Lc	486	372	319	283	408	175	373
Ld		348	303	295	408	248	365
Ub, Uc	298	321	275	322	396	180	293
Ud		270	234	358	230		313
Pa, Pb	192	290	186				192
Pc, Pd	273	294	223	273			239
Pan, Pbn	282	326	246				281
Pcn, Pdn	328	323	244	344	408	150	291
Iš viso:	372	358	265	320	417	236	355

Potencialus augaviečių našumas paprastai išreiškiamas augavietėje augančių medynų vidutinio aukščio ar vidutinio skersmens reikšme brandos amžiuje (1.12. lentelė). Didžiausią vidutinį aukštį brandūs pušynai pasiekia Nc augavietėje (30,2 m), eglynai – Ld (29,2 m), beržynai – Nc (28,6 m).

Miško dirvožemių granuliometrinė sudėtis

Mineraliniai	– 81,3 proc.
Lengvi: smėlis, žvyras	– 71,4 proc.
Dvinariai: lengvi ant sunkių (podirvis slūgso 0,5 m ir giliau)	– 7,1 proc.
Sunkūs: priemolis, molis	– 2,8 proc.
Organiniai	– 18,7 proc.

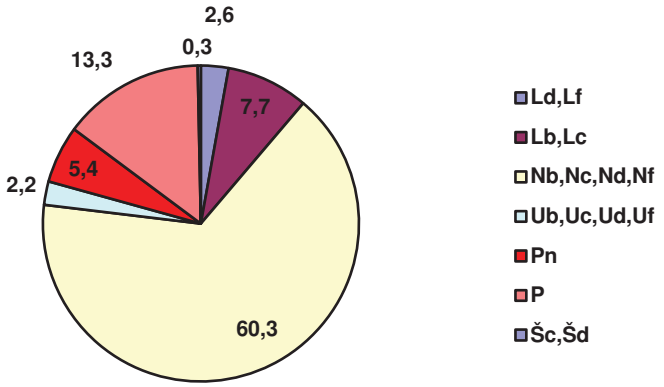

3 pav. Miško augaviečių plotai, proc.

BRANDŽIŲ MEDYNŲ VIDUTINIS AUKŠTIS/SKERSMUO III IR IV GRUPĖSE PAGAL AUGAVIETES

1.12. lentelė

Augavietės	P	E	B	J	D	Bt	Viso
Na	27,8 34,4						27,8 34,4
Nb	29,2 36,7	26,8 30,5	26,5 27,8		26,0 30,0		29,1 36,5
Nc	30,2 41,4	29,0 33,8	28,6 30,8		30,8 37,8	18,0 16,0	29,5 36,5
Nd		29,0 34,0	27,7 31,2	24,0 26,4		21,6 22,1	28,7 33,1
Lb	29,4 35,5	27,6 33,5	27,0 28,7				28,6 33,8
Lc	29,5 34,7	28,4 33,2	28,1 29,8	24,9 28,0	30,6 37,5	17,8 18,9	28,8 33,3
Ld		29,2 33,4	27,9 29,7	25,8 30,9	30,2 37,7	20,7 22,5	29,1 34,6
Ub, Uc	25,1 31,6	26,9 33,3	24,5 25,7	25,1 29,0	28,8 41,4	16,0 16,0	24,9 27,7
Ud		22,0 26,0	24,6 26,5	25,7 29,8	28,0 38,0		25,4 28,8
Pa, Pb	16,3 19,9	22,6 27,5	20,2 20,8				16,6 20,0
Pc, Pd	21,4 26,2	22,1 25,6	22,1 24,0	22,8 26,6			22,1 24,8
Pan, Pbn	21,2 25,5	24,8 27,9	22,5 24,6				21,4 25,6
Pcn, Pdn	23,8 26,7	25,0 30,0	23,2 24,8	23,9 25,7	28,5 36,5	16,0 14,0	23,8 26,4
Vid. aukštis m.	**25,7**	**26,5**	**24,8**	**23,5**	**29,8**	**19,1**	**25,9**
Vid. skersmuo cm.	**30,9**	**30,3**	**24,9**	**26,1**	**33,5**	**19,0**	**29,8**

Regioninio padalinio miškuose vyrauja brukninis-mėlyninis (žaliašilis) miško tipas užimdamas 52 proc. medynų ploto ir kerpinis (kerpšilis) bei kiškiakopūstinis (šilagiris) – po 8 proc. (1.13. lentelė).

MEDYNAI PAGAL MIŠKO TIPŲ SERIJAS
(plotas, ha)

1.13. lentelė

Kodas	Miško tipų serijos	Plotas	
		ha	proc.
cl	cladoniosa (kerpinė) Kerpšilis	3433,6	*8,4*
v	vacciniosa (brukninė) *Brukniašilis*	857,8	*2,1*
vm	vaccinio-myrtillosa (brukninė-mėlyninė) *Žaliašilis*	21193,9	*51,6*
ox	oxalidosa (kiškiakopūstinė) *Šilagiris*	3274,6	*8,0*
hox	hepatico-oxalidosa (žibuoklinė-kiškiakopūstinė) *Sausgiris*	219,4	*0,5*
oxn, oxns	oxalido – nemorosa (kiškiakopūstinė-plačialapė) *Žaliagiris*	740,5	*1,9*
m	myrtillosa (mėlyninė) *Mėlynšilis*	927,7	*2,3*
mox, moxs	myrtillo-oxalidosa (mėlyninė-kiškiakopūstinė) *Mėlyngiris*	2592,3	*6,3*
aeg	aegopodiosa (garšvinė) *Baltmiškis*	801,7	*2,0*
cmh	carico-mixtoherbosa(viksvinis įvairiažolis) Šlapgiris	35,3	*0,1*
msp	myrtillo-sphagnosum (mėlyninis kimininis) Balašilis	133,0	*0,3*
fil, fils	filipendulosa (vingiorykštinė) *Palieknis*	931,5	*2,3*
c,cs	caricosa (viksvinė) *Raistas*	1338,3	*3,2*
csp,csps	carico-sphagnosa (viksvinė-kimininė) *Raistašilis*	2261,7	*5,5*
cal	calunosa (lendrūninė) *Paraistis*	548,6	*1,3*
cir,cirs	carico-iridosa (viksvinė-vilkdalginė) *Lieknas*	65,2	*0,1*
ur,urs	urticosa (dilgėlinė) *Juodgiris*	43,5	*0,1*
lsp,lsps	ledum – sphagnosa(gailinis gimininis) Tyrašilis	1650,8	*4,0*
	Iš viso	41049,4	100,0

Pastaba: Nusausintiems miško tipams pridedama raidė “s”(sico – nusausinta)

Regioninio padalinio teritorija pagal žemės naudmenas. Regioninio padalinio teritorijoje inventorizuotas 43992 ha teritorijos plotas (1.14. lentelė). Miško žemės yra 42869 ha (97,4 proc.), ne miško žemės – 1123 ha (2,6 proc.) nuo bendro inventorizuoto ploto. Inventorizacijos duomenimis 76 proc. ne miško žemės sudaro pelkės. 2009 m. miškotvarkos duomenimis, ne miško žemė sudarė 2,8 proc. Per vykmetį miško žemės plotas padidėjo 1193 ha. Padalinyje padidėjo mišku neapaugusių plotų. 2009 m. sklypinės miškų inventorizacijos duomenimis šis plotas užėmė 389 ha, o 2019 m. – 496 ha. Želdinant didėjo kultūrinės kilmės (dirbtinai įveistų) medynų plotas (1886 ha), kuris šiuo metu sudaro 15217 ha.

Detalesnis plotų pasiskirstymas pagal žemės naudmenas ir pagal administracinius vienetus, girininkijas, miškų grupes, kadastro vietoves pateiktas 1-4 prieduose.

PLOTŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL ŽEMĖS NAUDMENAS, (HA)

1.14. lentelė

Žemės naudmenų grupė	Žemės naudmena	Plotas, ha
MIŠKO ŽEMĖ		
Apaugusi mišku (medynai)	Savaiminės kilmės medynas	25832,9
	Kultūrinės kilmės medynas	15216,5
	Iš viso	**41049,4**
Neapaugusi mišku	Kirtavietė	294,8
	Žuvęs medynas	78,1
	Miško aikštė	103,7
	Žemė, skirta miškui įveisti	17,3
	Mažieji miško karjerai	2,3
	Iš viso	**496,2**
Miško dauginamosios medžiagos žemė	Medelynas	29,7
	Sėklinė plantacija	17,3
	Iš viso:	**47,0**
Technologinės paskirties žemė	Kvartalinė linija	469,4
	Technologinė proskyna	32,3
	Priešgaisrinė juosta	36,1
	Griovio trasa	19,1
	Elektros trasa	61,3
	Trasa	44,4
	Energetikos trasa	9,7
	Takai	0,1
	Elektros linija	10,1
	Miško kelias	365,2
	Miško griovys	58,1
	Iš viso	**1105,8**
Kita miško žemė	Rekreaciniai želdiniai	1,8
	Medienos sandėlis	9,0
	Miško poilsiavietė	3,1
	Pašarų aikštelė	22,1
	Miško laukymė	66,7
	Miško pelkė	67,4
	Iš viso	**170,1**
	Iš viso miško žemės	**42868,5**
NE MIŠKO ŽEMĖ		
Užstatyta teritorija	Pastatai	3,2
	Sodyba	1,9
	Iš viso	**5,1**
Vandenys	Ežeras	0,9
	Kūdra	1,4
	Tvenkinys	4,0
	Griovys, kanalas	40,7
	Iš viso:	**47,0**
Kitos žemės	Trasa (platesnė nei 10 m)	26,0
	Kitos žemės	192,0
	Iš viso:	**218,0**
Pelkės	Pelkė	852,9
	Iš viso ne miško žemės	**1123,0**
	Bendras plotas	**43991,5**

1.4.3. REGIONINIO PADALINIO MIŠKO ŽEMĖ PAGAL FUNKCINĘ PASKIRTĮ

Miškai pagal funkcinę paskirtį suskirstyti į pogrupius, o pagal nustatytą ūkinį režimą pogrupiai priskiriami atitinkamoms miškų grupėms.

Miškai 2019 m. miškų sklypų inventorizacijos metu suskirstyti į grupes ir pogrupius vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 1651 „Dėl Telšių, Utenos ir Vilniaus apskričių miškų priskyrimo miškų grupėms“ (galiojanti redakcija nuo 2019-06-01).

I grupės miškai inventorizuoti 1547 ha plote. Tai Labanoro regioninio parko Kiauneliškio ir Girutiškio gamtiniai rezervatai (1.15. lentelė).

MIŠKŲ GRUPĖS IR POGRUPIAI

1.15. lentelė

Grupių ir pogrupių pavadinimai	Inventorizuotas plotas, ha	% nuo viso ploto	Miško žemės plotas, ha	Medynų plotas, ha	% nuo medynų ploto
I grupė (gamtinių rezervatų) miškai, iš viso:	**1547,1**	**3,5**	**1331,1**	**1292,1**	**3,5**
Rezervatas, esantis valstybiniame parke	1547,1	3,5	1331,1	1292,1	3,5
II grupės (specialios paskirties) miškai, iš viso	**9122,6**	**20,7**	**8663,8**	**8357,1**	**20,7**
A. Ekosistemų apsaugos miškai, iš viso	8630,1	19,6	8175,4	7887,8	19,6
Saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų miškai	44,5	0,1	44,5	43,7	0,1
Kraštov., telm., pedol., botan., zool. draust. miškai	8555,6	19,4	8100,9	7814,3	19,4
Draustinių miškai	5,8	-	5,8	5,7	-
Priešerozinіai miškai	24,2	0,1	24,2	24,1	0,1
B. Rekreaciniai miškai, iš viso	492,5	1,1	488,4	469,3	1,1
Miško parkai	3,9	-	3,9	3,8	-
Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	370,4	0,8	369,3	357,0	0,8
Rekreaciniai miško sklypai	118,2	0,3	115,2	108,5	0,3
III grupės (apsauginiai) miškai, iš viso	**5226,2**	**11,9**	**5141,7**	**4918,1**	**11,9**
Laukų apsauginiai miškai	9,1	-	6,2	3,1	-
Kelių apsauginės ir estetinės reikšmės miškai	35,6	0,1	35,6	34,3	0,1
Geolog., geomorf.,hidrogr., kultūr. draust. miškai	2618,1	6,0	2582,3	2453,2	6,0
Valstybinių parkų apsauginių zonų miškai	1983,3	4,5	1947,1	1885,0	4,5
Valstybinių parkų apsaugos zonų miškai	0,4	-	0,4	0,4	-
Vandens telkinių apsaugos zonų miškai	550,1	1,2	544,4	518,5	1,2
Miško sėkliniai medynai	23,1	0,1	23,1	22,7	0,1
Kraštov., telm., pedol., botan., zool. draust. miškai	6,5	-	2,6	0,9	-
IV grupės (ūkiniai) miškai, iš viso	**28095,6**	**63,9**	**27731,9**	**26482,1**	**63,9**
Normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai	**28095,6**	**63,9**	**27731,9**	**26482,1**	**63,9**
Iš viso:	**43991,5**	**100,0**	**42869,5**	**41049,4**	**100**

II grupės miškai auga 9123 ha plote. Didžioji dalis šio pogrupio miškų (8556 ha) yra kraštovaizdžio, telmologinių, pedologinių, botaninių, botaninių-zoologinių ir kitų draustinių miškai. Valstybinių draustinių sąrašai patvirtinti LR Vyriausybės 1997 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1486 su vėlesniais pakeitimais, o valstybiniai genetiniai draustiniai patvirtinti LR vyriausybės 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1246. Adutiškio miško beržo genetinis draustinis šiuo metu priskirtas II miškų grupei. Rekreaciniai miškai padalinio teritorijoje užima 493 ha plotą. Didžiausią plotą užima miško valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai (370 ha).

III miškų grupės miškai inventorizuoti 5226 ha plote. 2618 ha šio pogrupio miškų užima III miškų grupės draustinių miškai, 1983 ha - valstybinių parkų apsauginių zonų miškai, 550 ha – vandens apsauginiai miškai, 36 ha – kelių apsauginės ir estetinės reikšmės miškai, 23 ha – miško sėkliniai medynai ir 9 ha – laukų apsauginiai miškai. Vandens telkinių apsaugos zonos

ir pakrančių apsaugos juostos nustatomos pagal 2001 m. lapkričio 7 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. 540 (2007-02-14 Nr. D1-98 redakcija) patvirtintas taisykles.

IV miškų grupės miškai (normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai) inventorizuoti 64 proc. bendro miškų ploto. Jie auga 27732 ha plote.

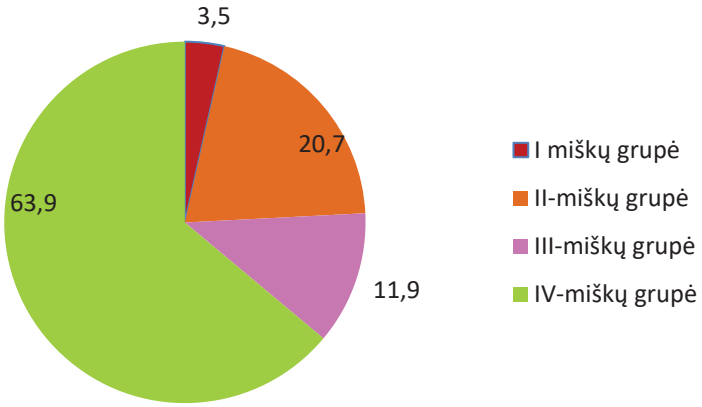

4 pav. Miškų grupių plotai, proc.

Miškų pasiskirstymas pagal grupes girininkijose pateiktas (1.16. lentelė).

MIŠKŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL GRUPES IR GIRININKIJAS
(skaitiklyje – plotas, vardiklyje – bendras plotas procentais)

1.16. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	I miškų grupė	II miškų grupė	III miškų grupė	IV miškų grupė	Iš viso
1	Labanoro	-	1686,0 35,8	426,4 9,0	2601,3 55,2	4713,7 100
2	Antaliedės	520,4 11,2	1574,4 33,8	1007,7 21,6	1554,4 33,4	4656,9 100
3	Lakajos	-	780,6 21,5	1047,1 28,8	1811,4 49,7	3639,1 100
4	Pasiaurės	237,3 5,9	595,7 14,8	768,4 19,1	2420,7 60,2	4022,1 100
5	Januliškio	789,4 17,0	612,8 13,2	690,3 14,9	2542,2 54,9	4634,7 100
6	Žeimenos	-	202,8 5,0	298,3 7,4	3546,5 87,6	4047,6 100
7	Švenčionių	-	351,6 11,3	500,5 9,1	2250,7 72,6	3102,8 100
8	Aukštagirio	-	1440,9 33,0	434,5 9,9	2494,5 57,1	4369,9 100
9	Sarios	-	692,7 20,6	7,3 0,2	2662,4 79,2	3362,4 100
10	Geležnės	-	471,4 13,7	45,6 1,3	2928,0 85,0	3445,1 100
11	Adutiškio	-	713,7 17,9	-	3283,5 82,1	3997,2 100
	Iš viso:	1547,1 3,5	9122,6 20,7	5226,2 11,9	28095,6 63,9	43991,5 100

I miškų grupės miškai inventorizuoti Antaliedės, Pasiaurės ir Januliškio girininkijose 1547 ha miškų teritorijos plote.Tai Labanoro regioninio parko Kiauneliškio ir Girutiškio gamtiniai rezervatai. Daugiausia II grupės miškų yra Labanoro girininkijoje (36 proc.). Tai Kanio raisto botaninis-zoologinis draustinis, Padumblės botaninis-zoologinis draustinis, Laukagalio telmologinis draustinis, Serlediškio telmologinis draustinis, dalis Pažemio kraštovaizdžio draustinio, dalis Aiseto kraštovaizdžio draustinio. III grupės miškų daugiausia yra Lakajos (29 proc.) girininkijoje. Ūkiniai miškai vyrauja visose girininkijose, išskyrus Antaliedės girininkiją, ten II grupės miškų yra daugiau. Daugiausia jų yra Žeimenos (88 proc.) ir Geledinės (85 proc.) girininkijose. Mažiausiai ūkinių miškų yra Antaliedės (33 proc.) girininkijoje.

1.4.4. MEDYNŲ DENDROMETRINĖ CHARAKTERISTIKA

Švenčionėlių regioninio padalinio miškams būdinga nedidelė rūšinė įvairovė ir mišrumas. Spygliuočiais apaugę 86 proc., minkštaisiais lapuočiais – 14 proc. medynų ploto (1.17. lentelė). Kietieji lapuočiais auga 128 ha plote. Vyrauja pušynai, sudarantys 77 proc. nuo bendro visų medynų ploto. Eglynai auga – 9 proc., beržynai – 10 proc. bendro medynų ploto. Šios trys medžių rūšys sudaro didžiąją dalį (96 proc.) medynų. Juodalksnynai auga 2 proc., drebulynai – 1 proc. bendro medynų ploto. Baltalksnynai auga 28 ha,liepynai – 8 ha ir blindynai – 3 ha plote.

MEDYNŲ PLOTAS PAGAL VYRAUJANČIAS MEDŽIŲ RŪŠIS (HA)

1.17. lentelė

Medynai	Plotas, ha	proc.
Spygliuočiai, iš viso	**35276,8**	***86,0***
Pušynai	31757,9	*77,4*
Eglynai	3513,4	*8,6*
Kiti spygliuočiai	5,5	-
Kietieji lapuočiai, iš viso	**127,6**	***0,3***
Ąžuolynai	124,7	*0,3*
Uosynai	1,7	-
Klevynai	1,2	-
Minkštieji lapuočiai, iš viso	**5645,0**	***13,7***
Beržynai	4203,8	*10,2*
Juodalksnynai	817,5	*2,0*
Drebulynai	585,3	*1,4*
Baltalksnynai	28,2	*0,1*
Liepynai	7,5	-
Blindynai	2,7	-
Iš viso	**41049,4**	***100***

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose atskirose girininkijose medynai pagal vyraujančias medžių rūšis pasiskirstę nevienodai (1. 18. lentelė). Daugiausiai pušynų yra Žeimenos girininkijoje (93 proc.). Kitose girininkijose pušynai auga nuo 28 proc. iki 91 proc. nuo bendro girininkijos medynų ploto. Eglynų plotas atskirose girininkijose svyruoja nuo 2 proc. (Žeimenos ir Aukštagirio girininkijos) iki 26 proc. (Švenčionių ir Adutiškio girininkijos). Beržynų daugiausia yra Adutiškio girininkijoje (25 proc.). Kitose girininkijose beržynai auga nuo 4 proc. iki 20 proc. nuo bendro girininkijos medynų ploto. Mažiausiai juodalksnynų inventorizuota Geledinės girininkijoje (8 ha). Kitose girininkijose juodalksnynai auga nuo 1 proc. (7 girininkijose) iki 11 proc. (Adutiškio girininkija) nuo bendro girininkijos medynų ploto. Daugiausia drebulynų inventorizuota Švenčionių girininkijoje (8 proc.). Daugiausia baltalksnynų inventorizuota Švenčionių girininkijoje (17 ha).

I miškų grupės miškuose dažniausiai sutinkami pušynai (92 proc.) ir beržynai (5 proc.) bendro medynų ploto. II grupės miškuose taip pat vyrauja pušynai, kurie auga 77 proc. šioje miškų grupėje augančių medynų ploto. Beržynai auga 12 proc. medynų ploto, eglynai - 7 proc., juodalksnynai – 3 proc. nuo bendro medynų ploto. III grupės miškuose vyrauja pušynai (79 proc.). Beržynai ir eglynai užima po 10 proc. nuo bendro III grupės medynų ploto. IV miškų grupės padalinio administruojamuose miškuose taip pat vyrauja pušynai (77 proc.), beržynai (10 proc.) ir eglynai (9 proc.).

MEDYNŲ PLOTŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL GIRININKIJAS

(skaitiklyje – plotas, ha; vardiklyje – plotas, procentais)

1.18. lentelė

Girininkija	Vyraujančios medžių rūšys									Iš viso
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	
Labanoro	3637,7	427,2			373,8	25,7	2,8	2,8		4470,0
proc.	81	10			8	1	-	-		100
Antaliedės	3517,3	351,1	3,0		420,6	67,6	0,5	0,8		4360,9
proc.	80	8	-		10	2	-	-		100
Lakajos	2940,5	206,7			286,7	41,6				3474,5
proc.	85	6			8	1				100
Pasiaurės	3297,9	148,8			342,8	23,3	1,0	0,2		3814,0
proc.	86	4			9	1	-	-		100
Januliškio	3846,9	178,0			167,3	33,4		0,4		4226,0
proc.	91	4			4	1		-		100
Žeimenos	3577,0	69,2			158,9	29,8	0,9	2,2	3,1	3841,1
proc.	93	2			4	1	-	-	-	100
Švenčionių	1048,8	737,0	95,9		564,8	113,3	225,4	17,0	8,4	2810,6
proc.	38	26	3		20	4	8	1	-	100
Aukštagirio	3578,2	94,5			251,3	37,0		0,9	2,3	3964,2
proc.	91	2			6	1		-	-	100
Sarios	2472,9	205,6			327,7	30,3	2,1	0,1	0,2	3038,9
proc.	81	7			11	1	-	-	-	100
Geležnės	2764,5	116,4		1,2	359,5	7,4	0,6	1,7	1,3	3252,6
proc.	85	4		-	11	-	-	-	-	100
Adutiškio	1076,2	978,9	25,8	0,5	950,4	408,1	351,9	2,1	1,6	3795,6
proc.	28	26	1	-	25	11	9	-	-	100
Iš viso	31757,9	3513,4	124,7	1,7	4203,8	817,5	585,2	28,2	16,9	41049,4
proc.	78	9	-	-	10	2	1	-	-	100

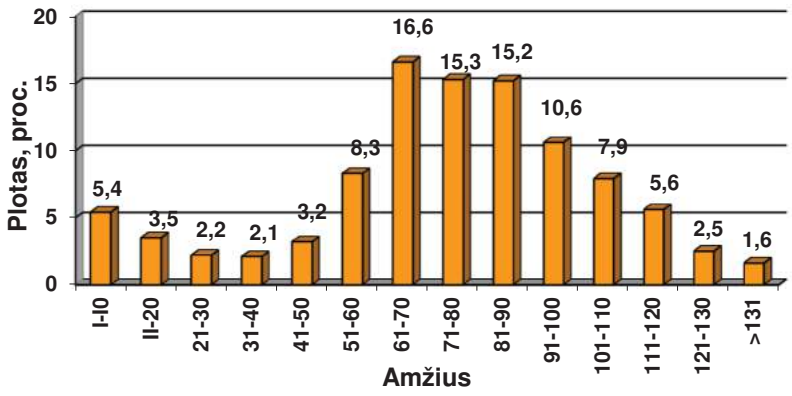

5 pav. III ir IV miškų grupėse pušynų plotas (proc.) pagal amžiaus klases

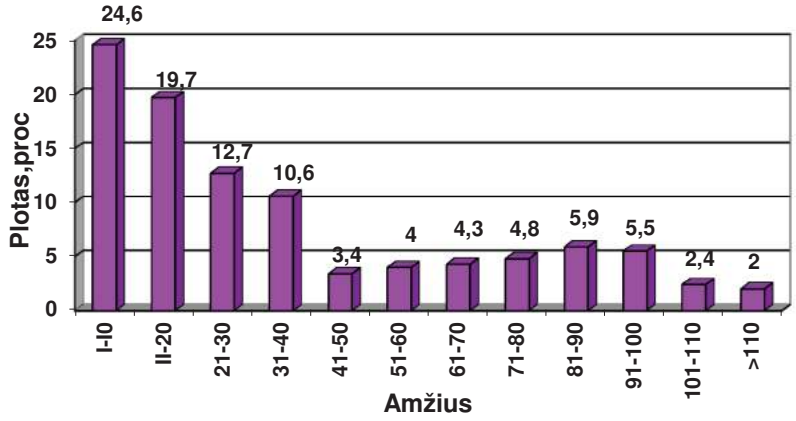

6 pav. III ir IV miškų grupėse eglynų plotas (proc.) pagal amžiaus klases

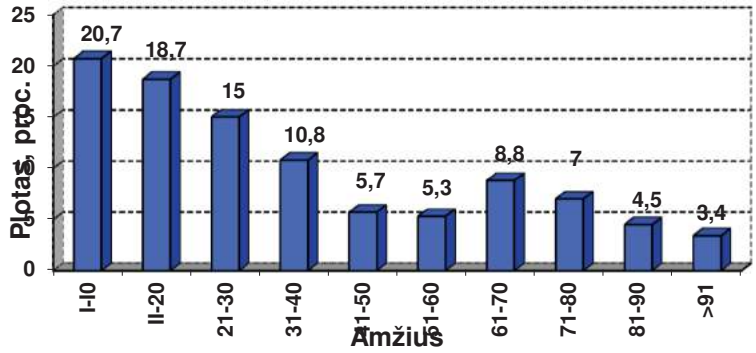

7 pav. III ir IV miškų grupėse beržynų plotas (proc.) pagal amžiaus klases

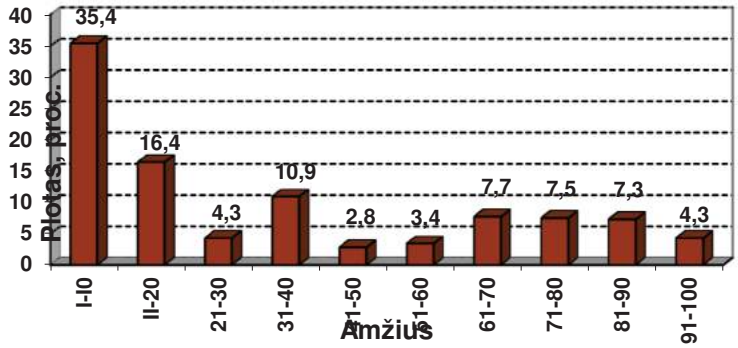

8 pav. III ir IV miškų grupės juodalksnynų plotas (proc.) pagal amžiaus klases

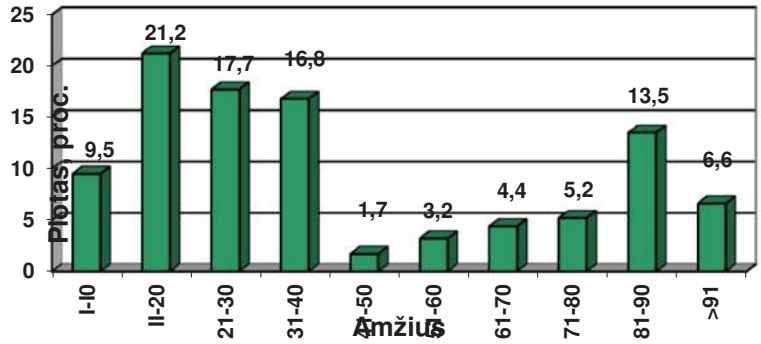

9 pav. III ir IV miškų grupėse drebulynų plotas (proc.) pagal amžiaus klases

III ir IV grupių miškuose pagal plotą jaunuolynai sudaro 22 proc. visų medynų ploto. Pusamžių medynų yra 51 proc., bręstančių – 10 proc. ir brandžių – 17 proc. (1.19. lentelė).

III IR IV MIŠKŲ GRUPIŲ MEDYNAI PAGAL BRANDUMO GRUPES

1.19. lentelė

Medynai	Brandumo grupės plotas, %				
	jaunuolynai	pusamžiai	pribręstantys	brandūs ir perbr.	iš jų perbrendę
Spygliuočiai, iš viso:	**19**	**55**	**10**	**16**	**2**
pušynai	13	60	11	16	1
eglynai	67	9	5	19	4
kiti spygliuočiai	100				
Kietieji lap. iš viso:	**97**	**3**			
ąžuolynai	98	2			
uosynai		100			
kiti kietieji lapuočiai					
Minkštieji lap., iš viso:	**39**	**28**	**7**	**26**	**11**
beržynai	40	31	5	24	8
juodalksnynai	52	18	3	27	12
drebulynai	31	18	17	34	30
baltalksnynai	7	5	30	58	11
kiti minkštieji lapuočiai	15	29	46	10	
III + IV grupė	**22**	**51**	**10**	**17**	**3**
III grupė	*17*	*52*	*11*	*20*	*1*
IV grupė	*23*	*51*	*9*	*17*	*3*

Brandūs spygliuočių medžių rūšių medynai apima 16 proc. šių medynų ploto. Brandžių pušynų yra 16 proc., eglynų – 19 proc. Brandūs medynai minkštųjų lapuočių medynuose sudaro 26 proc. Brandžių beržynų yra 24 proc., juodalksnynų – 27 proc., drebulynų – 34 proc. baltalksnynų – 58 proc. šių medynų ploto.

Brandžių medynų III – IV miškų grupėse tūris – 1,85 mln. m3 (21 proc. viso medynų tūrio). Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas brandumo grupėmis pagal miškų grupes – 6 priede.

I miškų grupės miškuose pasiekusių gamtinę brandą inventorizuota 39 ha miškų. II grupės miškuose medynų, pasiekusių gamtinę brandą yra 228 ha. Iš jų beržynai auga 101 ha, pušynai – 52 ha, eglynai – 34 ha, juodalksnynai – 30 ha plote. III miškų grupės miškuose medynų, pasiekusių gamtinę brandą yra 61 ha ir IV miškų grupės miškuose – 224 ha. Iš jų 109 ha drebulynai, 63 ha - beržynai, 25 ha – juodalksnynai, 27 ha - kiti medynai.

Medynai brandumo grupėmis paskirstyti vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos 1 priedo reikalavimais. Brandiems medynams priskirti medynai, pasiekę žemutinę kirtimo amžiaus ribą pagal priimtą kirtimo amžių III ir IV grupių miškams, iš jų perbrendę medynai – tai spygliuočių ir kietųjų lapuočių medynai, kurių amžius yra 30 ir daugiau metų didesnis už kirtimo amžių, o minkštųjų lapuočių – atitinkamai 20 ir daugiau metų. Pagal tai perbrendę medynai IV miškų grupėje yra: P nuo 131 metų, E - 101, B,J - 81, D - 61, Bt - 51 metų. Bręstantiems priskirta po vieną amžiaus klasę visų medžių rūšių medynams (anksčiau spygliuočiams ir kietiesiems lapuočiams buvo priskiriama po dvi amžiaus klases). Jaunuolynams priskirta po keturias amžiaus klases spygliuočių ir kietųjų lapuočių ir po dvi – minkštųjų lapuočių (išskyrus baltalksnynus – viena amžiaus klasė). Pusamžiams medynams tenka labai nevienodas amžiaus klasių skaičius, pavyzdžiui: IV grupėje pusamžiai ąžuolynai yra šešių, pušynai – penkių, eglynai – dviejų, drebulynai – vienos amžiaus klasės.

Brandžiausi III ir IV miškų grupėse yra Lakajos ir Adutiškio girininkijų miškai (30 ir 23 proc. brandžių medynų nuo bendro ploto). Mažiausiai brandžių medynų yra Žeimenos ir Aukštagirio girininkijose (7 ir 9 proc. nuo bendro medynų ploto). Didžiausi brandžių pušynų

plotai yra Lakajos ir Labanoro (682 ir 578 ha), eglynų – Švenčionių ir Adutiškio (203 ir 135 ha). Minkštųjų lapuočių brandžių medynų daugiausia Adutiškio girininkijoje: beržynų - 139 ha, juodalksnynų - 94 ha, drebulynų – 131 ha. Brandžių baltalksnynų padalinyje yra tik 10 ha.

Medynų tūrio pasiskirstymas pagal vyraujančias ir į sudėtį įeinančias medžių rūšis pateikiamas 1.20. lentelėje.

MEDIENOS TŪRIAI PAGAL VYRAUJANČIAS IR SUDĖTINES MEDŽIŲ RŪŠIS, (M³)

1.20. lentelė

Medžių rūšis	Tūris pagal vyraujančias rūšis	Iš to kiekio pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis								
		P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	kitos medžių rūšys
Pušis	9777020	8626498	728669	873		403686	6182	9095	128	1889
proc.	100	88,2	7,5			4,1	0,1	0,1		
Pušis bankso	392	139				51				202
proc.	100	35,5				13,0				51,5
Eglė	721661	71086	508953	1588		98193	16283	24389	423	746
proc.	100	9,9	70,4	0,2		13,6	2,3	3,4	0,1	0,1
Maumedis	323									323
proc.	100									100
Ąžuolas	4370	3	866	2167		330	227	126		651
proc.	100	0,1	19,8	49,5		7,6	5,2	2,9		14,9
Uosis	265		49		153	45	11	7		
proc.	100		18,5		57,7	17,0	4,2	2,6		
Klevas	50		4			7				39
proc.	100		8,0			14,0				78,0
Beržas	694588	54876	120426	877	85	446888	44468	25653	672	643
proc.	100	7,9	17,3	0,1		64,4	6,4	3,7	0,1	0,1
Baltalksnis	5691		379			1074	330	1	3861	46
proc.	100		6,7			18,9	5,8		67,8	0,8
Juodalksnis	147347	1535	14222	172	800	30013	95875	3943	663	124
proc.	100	1,0	9,7	0,1	0,5	20,4	65,1	2,7	0,4	0,1
Drebulė	164253	2425	23866	164	27	25620	6217	105194	73	667
proc.	100	1,5	14,5	0,1		15,6	3,8	64,1		0,4
Liepa	1754	71	44	14		233	99	52		1241
proc.	100	4,0	2,5	0,8		13,3	5,6	3,0		70,8
Blindė	248					15	9	48	1	175
proc.	100					6,0	3,6	19,4	0,4	70,6
Iš viso	**11517962**	**8756633**	**1397478**	**5855**	**1065**	**1006155**	**169701**	**168508**	**5821**	**6746**
proc.	**100**	**75,9**		**0,1**		**8,7**	**1,5**	**1,5**	**0,1**	**0,1**

Poūkiai	Tūris, tūkst. m³			
	pagal vyr. medžių rūšis	proc.	pagal sudėtines medžių rūšis	proc.
Spygliuočių	10499396	91,2	10155713	88,1
Kietųjų lapuočių	4685	0,0	8804	0,1
Minkštųjų lapuočių	1013881	8,8	1353445	11,8

Tūriai pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis skiriasi kai kurioms rūšims daug. Pušies tūris pagal sudedamąsias (grynas) medžių rūšis yra mažesnis, negu pagal vyraujančias. Tai rodo, kad kitų medžių rūšių priemaiša šiuose medynuose yra didesnė, negu pušies tūris likusių medžių rūšių medynuose. Drebulės ir baltalksnio tūris pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias yra vienodas (skiriasi tik po 3 proc.). Kitaip yra eglynuose, beržynuose, juodalksnynuose ir baltalksnynuose. Į rūšinę sudėtį įeinančių eglių tūris kitų vyraujančių medžių rūšių medynuose yra beveik dvigubai didesnis, beržų – 45 proc., juodalksnių – 15 proc., didesnis už šių rūšių medynų tūrį pagal vyraujančias rūšis. Kitaip tariant, eglės, beržai, juodalksniai ir baltalksniai dažniau aptinkami pušynuose nei atvirkščiai – pušys: eglynuose, beržynuose ar juodalksnynuose. Tūrio pasiskirstymas medynuose parodytas 9 pav.

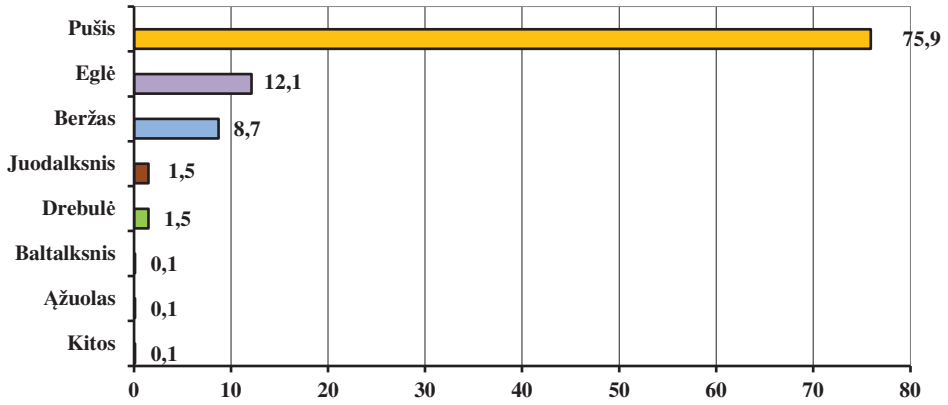

10 pav. Medienos tūris (procentais) pagal sudėtyje esančias medžių rūšis

Bendras medynų tūris yra 11,5 mln. m^3. Be to, yra 23,8 tūkst. m^3 pavienių medžių tūrio. Sausuolių ir virtelių tūrio yra inventorizuota 108,4 tūkst. m^3 (1.21. lentelė). Dar apie 15 proc. nuo apskaičiuoto medienos tūrio sudaro kelmai, šaknys (1,7 mln. m^3), kurie kol kas nepanaudojami. Medienos masė – tai medienos tūris, išreikštas ore išdžiūvusios (12–15 proc. drėgnumo) medienos svoriu. Pagrindinių medžių rūšių pervedamasis koeficientas toks: 1 m^3 pušų medienos sveria 520 kg, eglių – 450 kg, beržų – 650 kg, juodalksnio – 540 kg.

BENDRAS MEDIENOS TŪRIS IR BIOMASĖ

1.21. lentelė

Rodikliai	Medienos tūris, m^3	Medienos biomasė, tonomis (ore išdžiūvusios)
Medynų tūris	11517962	6025812
Pavienių medžių tūris	23830	12800
Žuvusių medžių tūris (sausuoliai ir virteliai)	108404	59622
Iš viso antžeminės medžių dalies	**11650196**	**6098234**
Kita biomasė (kelmai, šaknys)	1747529	914735

Savaiminės kilmės medynai inventorizuoti 61 proc. bendro medynų ploto. Savaiminiai pušies medynai auga 60 proc. bendro pušynų ploto (1.22. lentelė). Eglynuose savaiminiai medynai sudaro 37 proc. Kultūrinės kilmės arba sukultūrinti beržynai auga 23 proc. beržynų ploto, juodalksnynai – 20 proc., drebulynai – 15 proc., ąžuolynai – 93 proc. šių medynų ploto. Per vykmetį savaiminių medynų sumažėjo apie 4 proc. (2009 m. - 65 proc.) ir tiek pat padidėjo kultūrinių medynų. Iš šio pokyčio galime spręsti, kiek iškirstų plotų yra atkuriama želdinant.

Gryni medynai inventorizuoti 51 proc. bendro ploto, iš jų įvairiaamžiai – 12 proc. Daugiausia grynų yra pušynų (60 proc.). Mažiau – baltalksnynų (24 proc.), eglynų (21 proc.), beržynų ir juodalksnynų (po 19 proc.), drebulynų (12 proc.), bei drebulynų (10 proc.). Mišrių medynų yra 49 proc., iš kurių sudėtyje yra 3 - 5 kitos medžių rūšys sudaro 9 proc. Dviardžiai ir įvairiaamžiai medynai sudaro apie 32 proc. ploto. Daugiausia dviardžių medynų yra pušynuose ir beržynuose (9948 ha ir 1559 ha). Lyginant ankstesnės ir dabartinės miškų inventorizacijos duomenis matyti, kad grynų medynų kiekis sumažėjo 5 proc.

MEDYNŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL KILMĘ IR MIŠRUMĄ

1.22. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Plotas, ha	Pagal kilmę, ha			Pagal mišrumą, ha			Mišrūs pagal mišrumo pobūdį			
		savai-miniai	sukul-tūrinti	kultū-riniai	gryni		miš-rūs	medyno sudėtyje medžių rūšių			
					iš viso	iš jų įvairia-amžiai		2	3-5	>5	dviardž. ir įvairia-amžiai
Pušis	31757,9	19144,0	933,9	11680,0	18985,9	4478,7	12772,0	1666,0	1155,1		9949,9
Eglė	3513,4	1317,1	840,2	1356,1	738,4	155,7	2775,0	718,9	1059,1		997,0
Ąžuolas	124,7	8,5	21,5	94,7	9,3		115,4	29,2	82,1	1,1	3,0
Uosis	1,7	0,5		1,2			1,7		1,2		0,5
Beržas	4203,8	3241,8	752,4	209,6	798,7	53,6	3405,1	844,2	1000,6	1,3	1559,0
Juodalksnis	817,5	652,4	43,4	121,7	159,0	15,5	658,5	195,6	255,0	1,1	206,8
Drebulė	585,3	498,1	85,5	1,7	67,7		517,6	81,3	171,5	2,6	262,2
Baltalksnis	28,2	26,6	1,6		6,7		21,5	4,9	11,5		5,1
Kitos m. r.	16,9	10,3	3,0	3,6	5,7		11,2	2,6	5,3		3,3
Iš viso	***41049,4***	***24899,3***	***2681,5***	***13468,6***	***20771,4***	***4703,5***	***20278,0***	***3542,7***	**3742,4**	**6,1**	***12986,8***

Pastaba: *Kultūriniais medynais apskaityti, kai vyraujanti rūšis yra kultūrinė, sukultūrintais - kai sudėtyje yra kultūrinių medžių rūšių arba medyne yra polajiniai ar likę po laja želdiniai (pvz., eglės po drebulėmis, beržais).*

Padalinio miškuose vyrauja aukšto našumo (I ir IA bonitetų) medynai, kurie sutinkami 50 proc. plote, iš jų labai našūs medynai (IA boniteto) sudaro 11 proc., I boniteto – 39 proc. bendro medynų ploto (1.23. lentelė). Vidutinio našumo medynai (2 ir 3 bonitetų) sudaro 42 proc. ploto. Žemo našumo medynų (4 - 5 bonitetų) yra 4 proc. ploto. 5A ir 5B bonitetų miškų padalinio miškuose – 5 proc. Iš pagrindinių medžių rūšių našiausi yra juodalksnynai (1A,9) ir drebulynai (1A,1). Baltaksnynų vidutinis bonitetas – 1,1, beržynų – 1,2, eglynų ir ąžuolynų – po 1,8, pušynų – 1,9. Vidutinis visų medynų bonitetas – 1,8. 2009 m. valstybinės sklypinės miškų inventorizacijos duomenimis, vidutinis medynų bonitetas buvo – 2,2, našių medynų (IA ir I boniteto) buvo 31 proc.

Našiausi medynai auga Januliškio girininkijoje, kurioje vidutinis bonitetas – 2,2. Mažiausio našumo medynai vyrauja Švenčionių girininkijoje (1,3).

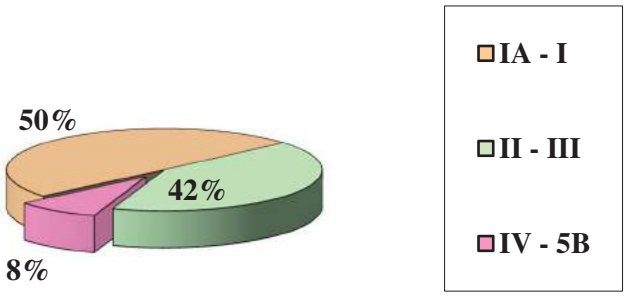

11 pav. Bonitetų grupės, plotas proc.

MEDYNŲ PLOTŲ PASISKIRSTYMAS BONITETAIS (HA)

1.23. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Bonitetai								Iš viso	Vidut. bonitetas
	1A	1	2	3	4	5	5A	5B		
Pušis	2037,7	13254,2	10959,3	2208,0	711,8	659,1	566,5	1361,3	3175,9	1,9
Pušis bankso			0,6		3,0				3,6	3,7
Eglė	360,4	818,2	1671,3	541,2	118,5	3,8			3513,4	1,8
Maumedis	1,0	0,9							1,9	1A,5
Ąžuolas	5,8	23,1	81,6	14,2					124,7	1,8
Uosis			1,7						1,7	2,0
Klevas	1,2								1,2	1A,0
Beržas	1159,4	1512,0	1017,9	411,5	75,4	14,3	13,3		4203,8	1,2
Baltalksnis	7,5	12,1	7,4	1,2					28,2	1,1
Juodalksnis	327,2	285,4	162,6	33,4	8,0	0,9			817,5	1A,9
Drebulė	525,4	43,5	13,4	2,0	1,0				585,3	1A,1
Liepa		4,0	3,3	0,2					7,5	1,5
Blindė		0,5	0,7	1,5					2,7	2,4
Iš viso:	**4425,6**	**15953,9**	**13919,8**	**3213,2**	**917,7**	**678,1**	**579,8**	**1361,3**	**41049,4**	**1,8**
proc.	*10,8*	*38,9*	*33,9*	*7,8*	*2,2*	*1,7*	*1,4*	*3,3*	*100*	

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose skalsių (0,8 ir >) medynų yra 55 proc. (1.24. lentelė). Vidutinio skalsumo (0,6 – 0,7) – 41 proc. Retų medynų (0,4-0,5 skalsumo) – 3 proc., 0,2-0,3 (kritinio) skalsumo – 1 proc. arba 367 ha. Vidutinis visų medynų skalsumas 0,76 ir lyginant su praeitos miškotvarkos duomenimis yra padidėjęs 0,02. Didžiausias vidutinis medynų skalsumas iš pagrindinių medžių rūšių inventorizuotas drebulynuose ir ąžuolynuose (0,80). Kiek mažesnis pušynų ir beržynų vidutinis skalsumas (po 0,76), eglynų (0,75), baltalksnynų (0,73) ir juodalksnynų (0,72) vidutinis skalsumas.

Skalsiausi medynai auga Pasiaurės (0,8) girininkijoje, mažiausias skalsumas (0,73) – Antaliedės ir Žeimenos girininkijose.

Medynų plotai pagal bonitetą ir skalsumą pateikti 7 priede. 8 priede parodytas medynų pasiskirstymas skalsumais, kur matyti ir esamo antro ardo charakteristika. 28 proc. visų medynų yra su II ardu (dažniausiai eglės - 99 proc.).

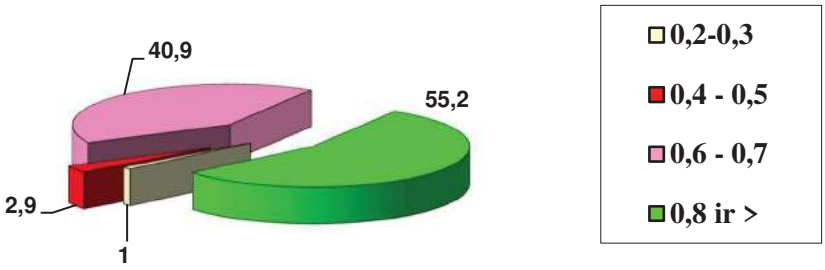

12 pav. Skalsumų grupės proc.

MEDYNŲ PLOTŲ PASISKIRSTYMAS SKALSUMAIS

1.24. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Skalsumai, ha									Iš viso	Vidutinis skal-sumas
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0 ir >		
Pušis	72,8	293,7	108,4	473,7	2310,6	10564,8	12675,1	4325,7	933,1	31757,9	0,76
Eglė		14,7	42,3	170,9	390,2	1148,4	1147,8	431,6	167,5	3513,4	0,75
Maumedis									1,9	1,9	1,05
Kiti spygl.				2,2		1,4				3,6	0,58
Ąžuolas		0,3		0,9	19,7	27,4	37,1	20,3	19,0	124,7	0,80
Uosis			0,3	0,2	1,2					1,7	0,55
Klevas		0,2			0,5		0,5			1,2	0,63
Beržas		26,0	50,0	200,8	410,5	1302,5	1340,4	601,4	272,2	4203,8	0,76
Baltalksnis		0,3	1,8	2,0	4,4	6,1	5,9	5,9	1,8	28,2	0,73
Juodalksnis		13,5	21,8	56,2	121,6	297,3	193,3	52,8	61,0	817,5	0,72
Drebulė		1,9	14,3	29,6	65,5	109,2	147,5	101,4	115,9	585,3	0,80
Liepa				1,5	3,3	1,7	0,5	0,5		7,5	0,64
Blindė		0,9		0,1	0,7	0,2	0,8			2,7	0,56
Iš viso:	**72,8**	**351,5**	**238,9**	**938,1**	**3328,2**	**13459,0**	**15548,9**	**5539,6**	**1572,4**	**441049,4**	**0,76**
proc.	0,2	0,8	0,6	2,3	8,1	32,8	37,9	13,5	3,8	*100*	

0,2-0,4 skalsumo medynų analizė (1.25. lentelė). 0,2 skalsumo medynų padalinyje yra inventorizuota 73 ha. Tai medynai, kuriuose buvo atlikti Labanausko atvejiniai kirtimai. 0,3 skalsumo medynai inventorizuoti 362 ha plote, 0,4 – 239 ha plote. Pagal brandumo grupes 0,2–0,4 skalsumo medynai pasiskirsto taip: jaunuolynai – 50 ha (7 proc.), pusamžiai – 115 ha (17 proc.), pribręstantys – 47 ha (7 proc.) ir brandūs bei perbrendę – 451 ha (69 proc.). Daugiausia retų medynų inventorizuota pušynuose (72 proc.), beržynuose (11 proc.) ir eglynuose (9 proc.). Didžioji dalis 0,2-0,4 brandžių ir perbrendusių medynų yra medynai, kuriuose atlikti pagrindiniai neplyni kirtimai pušynuose Labanausko atvejiniai kirtimai 364 ha plote). Pagal augavietes reti medynai vyrauja N hidrotopo (69 proc.) augavietėse. L hidrotope (11 proc.), U hidrotope – 3 proc. ir P hidrotope – 17 proc.

Daugiausia retų medynų yra Antaliedės (103 ha) ir Lakajos (92 ha) girininkijose, mažiausia – Aukštagirio (21 ha) ir Žeimenos (36 ha) girininkijose.

0,2-0,4 SKALSUMO MEDYNŲ PLOTAI (HA)

1.25. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Plotas, ha	pagal brandumo grupes			
		jaunuolynai	pusamžiai	pribręstantys	brandūs ir perbr.
Pušis	475,0	7,4	67,6	35,9	364,1
Eglė	57,1	2,6	20,3	3,7	30,5
Beržas	75,9	23,4	20,9	4,4	27,2
Juodalksnis	35,3	13,2	3,7	0,6	17,8
Drebulė	16,1	3,0	2,1		11,0
Kiti medynai	3,8	0,2	0,6	2,7	0,3
Iš viso	**663,2**	**49,8**	**115,2**	**47,3**	**450,9**
proc.	**100**	**7**	**17**	**7**	**69**

Vidutiniai medynų rodikliai. Vidutinis medynų amžius yra 72 metai (1.26. lentelė). Iš pagrindinių medžių rūšių seniausi – pušynai, kurių vidutinis amžius – 81 metų, jauniausi ąžuolynai – 14 metų.

Seniausi yra Lakajos ir Januliškio girininkijų miškai. Vidutinis jų amžius – 81 metai. Jauniausi Švenčionių (54 metai) ir Adutiškio (52 metai) girininkijų miškai.

MEDYNŲ VIDUTINIAI RODIKLIAI

1.26. lentelė

Medynai	Plotas, ha	Amžius, m	Bonitetas	Skalsumas	Tūris (m^3 / ha)		Einamasis prieaugis (m^3/ha)
					visų medynų	brandžių medynų	
Visi miškai							
Pušis	31757,9	81	1,9	0,76	308	350	6,63
Pušis bankso	3,6	46	3,7	0,58	109		3,97
Eglė	3513,4	45	1,8	0,75	205	357	6,92
Maumedis	1,9	15	1A,5	1,05	170		14,89
Ąžuolas	124,7	14	1,8	0,80	35		2,16
Uosis	1,7	85	2,0	0,55	156		5,94
Klevas	1,2	12	1A,0	0,63	42		4,25
Beržas	4203,8	44	1,2	0,76	165	261	6,50
Juodalksnis	817,5	43	1A,9	0,72	180	312	5,74
Drebulė	585,3	44	1A,1	0,80	281	415	10,15
Baltalksnis	28,2	37	1,1	0,73	202	240	7,60
Liepa	7,5	64	1,5	0,64	234	393	5,71
Blindė	2,7	24	2,4	0,56	92		5,78
Iš viso	**41049,4**	**72**	**1,8**	**0,76**	**281**	**337**	**6,66**
Šalyje*	**2058600**	**54**	**1,4**	**0,77**	**260**	**341**	**9,6**
I – miškų grupė							
Pušis	1188,3	111	3,1	0,76	299	375	5,17
Eglė	41,4	68	2,6	0,76	263	350	9,13
Beržas	58,4	63	1,4	0,75	195	175	7,48
Juodalksnis	4,0	50	3,0	0,71	177		5,245
Iš viso	**1292,1**	**108**	**3,0**	**0,76**	**292**	**325**	**5,40**
II – miškų grupė							
Pušis	6424,3	93	2,4	0,76	318	351	6,38
Eglė	619,6	75	2,2	0,70	309	347	7,99
Ąžuolas	8,8	73	1,1	0,61	220		4,94
Uosis	0,5	120	2,0	0,44	146		2,60
Beržas	1019,6	63	1,3	0,72	213	234	6,53
Juodalksnis	230,2	62	1A,9	0,67	239	287	6,02
Drebulė	38,7	47	1A,3	0,70	235	365	7,80
Baltalksnis	10,4	40	1,0	0,80	230	218	8,62
Liepa	4,8	80	1,6	0,61	253	390	4,73
Blindė	0,2	20	1,0	0,70	130		8,50
Iš viso	**8357,1**	**87**	**2,2**	**0,75**	**302**	**291**	**6,51**
III-miškų grupė							
Pušis	3864,8	84	1,5	0,75	341	376	6,88
Eglė	482,0	50	1,9	0,72	225	338	7,39
Ąžuolas	1,5	10	2,0	0,93	12		1,20
Klevas	0,2	10	1A,0	0,30	10		1,00
Beržas	475,7	48	1,2	0,75	177	261	6,69
Juodalksnis	62,7	45	1,3	0,68	172	270	5,86
Drebulė	24,4	40	1A,1	0,78	292	431	10,62
Baltalksnis	6,8	43	1A,9	0,71	212	253	6,25
Iš viso:	**4918,1**	**76**	**1,5**	**0,75**	**311**	**349**	**6,91**
IV-miškų grupė							
Pušis	20280,5	74	1,8	0,76	299	344	6,75

Medynai	Plotas, ha	Amžius, m	Bonitetas	Skalsumas	Tūris (m^3 / ha)		Einamasis prieaugis (m^3/ha)
					visų medynų	brandžių medynų	
Pušis bankso	3,6	46	3,7	0,58	109		3,97
Eglė	2370,4	35	1,7	0,76	173	362	6,51
Maumedis	1,9	15	1A,5	1,05	170		14,89
Ąžuolas	114,4	9	1,9	0,81	21		1,96
Uosis	1,2	70	2,0	0,60	160		7,33
Klevas	1,0	13	1A,0	0,70	48		4,90
Beržas	2650,1	36	1,2	0,77	144	267	6,43
Juodalksnis	520,6	34	1A,9	0,74	155	324	5,60
Drebulė	522,2	44	1A,1	0,81	284	417	10,31
Baltalksnis	11,0	32	1,3	0,68	168	232	7,47
Liepa	2,7	36	1,3	0,69	200	396	7,44
Blindė	2,5	24	2,5	0,55	89		5,56
Iš viso:	**26482,1**	**65**	**1,7**	**0,76**	**268**	**338**	**6,72**

**- šaltinis VMT Miškų ūkio statistika (2019).*

Vidutinis bendras medynų tūris – 281 m^3/ha. Didžiausias vidutinis medynų tūris 1 ha iš pagrindinių medžių rūšių yra pušynuose – 308 m^3 ir drebulynuose - 281 m^3. Kitų medynų vidutiniai tūriai 1 ha yra mažesni: eglynų – 205 m^3, baltalksnynų – 202 m^3, juodalksnynų – 180 m^3, beržynų – 65 m^3. Didžiausias vidutinis medynų tūris (327 m^3/ha) nustatytas Labanoro girininkijoje, mažiausias Adutiškio girininkijoje - 181 m^3/ha.

Brandžių medynų vidutinis tūris – 337 m^3/ha. Didžiausias brandžių medynų tūris yra drebulynuose (415 m^3/ha), eglynuose (357 m^3/ha) ir pušynuose (350 m^3/ha). Mažiausias tūris nustatytas beržynuose (261 m^3/ha). Didžiausias vidutinis brandžių medynų tūris (393 m^3/ha) nustatytas Labanoro girininkijoje, mažiausias Geledėnės girininkijoje - 271 m^3/ha.

Kasmet padalinio miškuose priauga vidutiniškai po 6,66 m^3/ha medienos. Didžiausiu medžių stiebų tūrio prieaugiu, nevertinant mažą plotą užimančių medynų, pasižymi drebulynai (10,15 m^3/ha) ir baltalksnynai (7,6 m^3/ha). Mažesnis vidutinis einamasis prieaugis yra eglynuose (6,92 m^3/ha), pušynuose (6,63 m^3//ha), beržynuose (6,5 m^3/ha) ir juodalksnynuose (5,74 m^3/ha).

I grupės miškuose vidutinis medynų amžius yra 108 metai, padalinio vidutinį amžių jis viršija 36 metais. II grupės miškuose vidutinis medynų amžius (87 metai) taip pat ženkliai didesnis nei III ir IV grupės miškuose (76 ir 65 metai). Vidutinis visų medynų tūris I grupės miškuose yra 11 m^3/ha didesnis už visų medynų vidutinį tūrį. Brandžių medynų tūris II ir III grupės miškuose (302 m^3/ha ir 311 m^3/ha) ženkliai didesnis nei IV grupės miškuose (268 m^3/ha). Medynų einamasis prieaugis I grupės miškuose yra 5,4 m^3/ha, II grupės miškuose yra 6,51 m^3/ha, III – 6,91 m^3/ha ir IV – 6,72 m^3/ha.

Vidutiniai medynų rodikliai pagal amžiaus klases (9 priedas) parodo dendrometrinių rodiklių kitimo tendencijas pagal amžių – tūrio, prieaugio, aukščio, skersmens, skalsumo, boniteto. Tai savotiškos augimo eigos lentelės, kurias analizuojant galima surasti vertingos informacijos. Tuo labiau rodikliai pateikti pagal ardus, nurodytas sklypų skaičius ir panašiai.

Pušynai maksimalų vidutinį tūrį pasiekia 90 metų (381 m^3/ha), 100 metų pušynų vidutinis tūris yra 379 m^3/ha, dar po 10 metų jis sumažėja iki 372 m^3/ha. Vėliau pušynų vidutinis tūris mažėja iki 293 m^3/ha pasiekus 140 metų. Pušynų, kurių amžius yra daugiau 140 metų, vidutinis tūris vėl padidėja iki 297 m^3/ha.

Eglynai maksimalų vidutinį tūrį pasiekia 80 metų (362 m^3/ha). Po to iki 140 metų amžiaus tūris mažėja iki 320 m^3/ha, nors tokio amžiaus medynų yra tik 5 ha.

Beržynai kaupia tūrį iki 70-80 metų, juodalksnynai – taip pat iki 80 metų, po to jų tūris mažėja, tačiau per visą augimo laikotarpį juodalksnynai yra našesni.

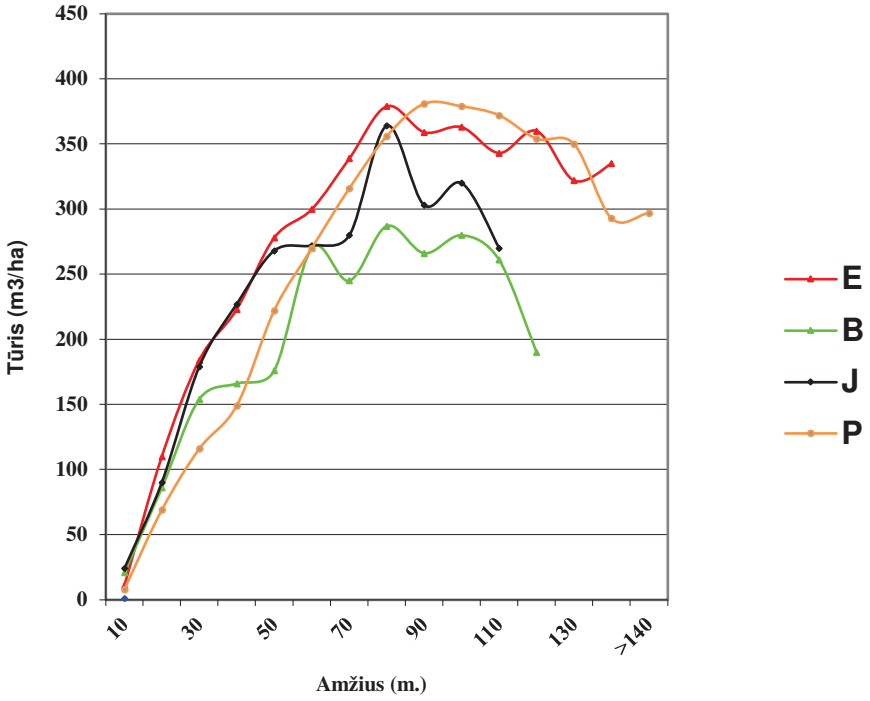

13 pav. Medynų vidutinio tūrio priklausomybė nuo amžiaus, III-IV miškų gr.

Medyno amžiaus įtaka einamajam prieaugiui yra ryški ir akivaizdi. Regioninio padalinio beržynai ir drebulynai tūrio prieaugio maksimumą pasiekia būdami 21–30, juodalksnynai ir eglynai 31–40 ir pušynai – 51-60 metu amžiaus. Einamasis prieaugis, pasiekęs maksimumą, vėliau pradeda mažėti. Būtent iki to laiko ir būtina atlikti bei intensyvinti ugdomuosius kirtimus, norint padidinti medienos tūrio sukaupimą brandos amžiuje.

1.4.5. REGIONINIO PADALINIO MEDYNŲ KOKYBINĖ BŪKLĖ

Švenčionėlių regioninio padalinio medynų kokybinė būklė taksacijos metu įvertinta tokiu būdu:

- kiekviename medyne fiksuotas sausuolių ir virtelių (likvidinis tūris) kiekis;
- aprašyti miško pažeidimai (pažeidimų rūšis, pažeistų medžių skaičius procentais, medžių pažeidimo intensyvumas).

Inventorizacijos metu inventorizuota 1328 ha žuvusių ir pažeistų medynų (1.27. lentelė). Tai sudarytų 3 proc. visų medynų ploto.

Pažeistuose medynuose vyrauja elninių žvėrių padaryti pažeidimai - nulaupyti kamienai (69 proc.) ir ūglių nukandimai (16 proc.). Tarp kitų pažeidimų daugiau yra šaknų ligos (7 proc.) ir dirvos užmirkimas (3 proc.). Šaknų ligos inventorizuotos medynuose, kurių sudėtyje yra išlikusių uosių ar medynuose kur dar vyrauja uosis. Kiti pažeidimai užima nedidelį plotą. Pagal pažeidimų intensyvumą 79 proc. pažeistų medynų įvertinti kaip stipriai pažeisti, 17 proc. – vidutiniškai ir 4 proc. - silpnai.

Daugiausia elninių žvėrių pažeistų medynų yra Adutiškio (411 ha) ir Labanoro (132 ha) girininkijose.

MEDYNŲ KOKYBINĖS BŪKLĖS RODIKLIAI

1.27. lentelė

Rodikliai	Miškų grupės				Iš viso
	I	II	III	IV	
Kirtaviečių plotas (ha)		1,1	22,1	271,6	294,8
% nuo visų medynų ploto				1	1
Gamtinę brandą pasiekę medynai (ha)	39,3	228,1	60,8	223,6	551,8
% nuo viso medynų ploto	3,0	2,7	1,2	0,8	1,3
Sausuolių ir virtelių tūris, m^3	5235	27496	12170	63581	108,463
% nuo viso medynų tūrio	1,4	1,1	0,8	0,9	0,9
Žuvę medynai, ha	6,0	19,3	13,8	38,9	78,0
Pažeisti medynai, ha	17,0	137,1	117,1	978,7	1249,9
Žuvusių ir pažeistų medynų plotas, ha/proc.	23,0/2	156,4/2	130,9/3	1017,6/4	1327,9/3
iš jo – pagal priežastis, ha/proc.:					
- gaisras	0,5/3	3,8/3	0,2/-	13,8/1	18,3/1
- vėjavarta		0,7/1	0,9/1	14,9/2	16,5/1
- sniegolauža			0,1/-	0,4/-	0,5/-
- sausra			0,1/-	0,5/-	0,6/-
- mechaniniai pažeidimai				4,3/-	4,3/-
- dirvos užmirkimas		3,2/2	1,1/1	30,0/3	34,3/3
- stelbimas lapuočiais			0,3/-	16,8/2	17,1/1
- žvėrių nulaupyti kamienai	16,5/97	85,6/62	88,1/75	640/67	830,2/69
- pakenktas pomiškis		1,2/1		0,9/-	2,1/-
- liemenų kenkėjai		1,8/1	0,1/-	4,1/-	6,0/-
- šaknų ligos		22,1/16	0,8/1	68,4/7	91,3/7
- ūglių nukandimai		4,6/3	23,3/20	169,8/17	197,7/16
- bebrų patvenkti medynai		13,3/10	1,0/1	13,1/1	27,4/2
- stelbimas žoline augmenija		0,8/1	1,1/1	1,7/-	3,6/-
Pažeidimų intensyvumas (plotas, proc.):					
– silpnas		2,2/2	5,7/5	41,7/4	49,6/4
– vidutinis	0,5/3	6,8/5	13,8/12	196,4/20	217,5/17
– stiprus arba medžiai žuvę	16,5/97	128,1/93	97,6/83	740,6/76	982,8/79

1.4.6. SAUGOMOS TERITORIJOS

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose saugomos teritorijos užima 31690 ha arba 72 proc. bendro ploto. Valstybiniuose draustiniuose inventorizuota 2607 ha, Labanoro regioniniame parke – 24907 ha, Sirvėtos regioniniame parke – 402 ha, Geledinės miško ir Adutiškio-Guntauninkų miško biosferos poligonuose – 3771 ha, Aukštaitijos nacionaliniame parke – 4 ha miškų teritorijos plotas (1.28. lentelė).

Kunigiškės valstybiniame kraštovaizdžio draustinyje inventorizuotas 373 ha miškų teritorijos plotas. Didžiąją jo dalį užima medynai (89 proc.). Po trečdalį medynų ploto užima eglynai (38 proc.) ir pušynai (31 proc.), 25 proc. – beržynai, 6 proc. – kiti medynai. Vidutinis medynų amžius draustinyje – 66 metai. Vidutinis medynų bonitetas – 1,8. Vidutinis medynų skalsumas - 0,69. Draustinyje yra 4 ha gamtinę brandą pasiekusių medynų.

Žeimenos valstybiniame kraštovaizdžio draustinyje yra inventorizuotas 323 ha miškų teritorijos plotas. Medynai sudaro per 91 proc. miško teritorijos ploto. Draustinyje vyrauja pušynai (užima 85 proc. ploto). Vidutinis medynų bonitetas – 1,3, o vidutinis skalsumas - 0,75. Vidutinis medynų amžius – 82 metai. Gamtinę brandą draustinyje yra pasiekę 6 ha medynų.

SAUGOMŲ TERITORIJŲ CHARAKTERISTIKA

1.28. lentelė

Rodikliai	Valstybiniai draustiniai	Labanoro regioninis parkas	Sirvėtos regioninis parkas	Biosferos poligonai	Aukštaitijos nacionalinis parkas	Iš viso:
Miškų teritorijos plotas, ha	2606,7	24907,1	401,7	3770,7	3,5	31689,7
Miško žemės plotas, ha	2456,7	24272,4	389,7	3759,7	3,5	30882
Medynų plotas, ha	2350,0	23400,2	366,3	3599,6	2,4	29718,5
iš jų kult. kilmės medynai	340,3	9684,4	64,9	1162,5		11252,1
Neapaug. mišku žemė, ha	20,4	169,0	13,1	30,6		233,1
iš jos kirtavietės, ha	6,0	110,7	1,8	27,7		146,2
Kita miško žemė, ha	22,0	91,3	2,1	10,1	1,1	126,6
Ne miško žemė, ha	150,0	634,7	12,0	11,0		807,7
Medynai pagal vyr.m.r., ha						0
P	1616,9	19982,5	148,3	1255,6	2,4	23005,7
E	183,3	1396,9	132,2	905,2		2617,6
Ą		3,0		21,3		24,3
U	0,5					0,5
B	392,6	1801,5	60,9	849,4		3104,4
J	118,5	207,3	9,7	281,6		617,1
D	27,5	4,3	6,8	285,0		323,6
Bt	8,9	4,2	8,0	1,2		22,3
Kt.	1,8	0,5	0,4	0,3		3
Medynai, pasiekę gamtinę brandą, ha	97,3	268,4	4,5	92,2		462,4

Dalis Adutiškio valstybinio telmologinio draustinio yra miškų Ignalinos regioninio padalinio teritorijoje. Švenčionėlių regioninio padalinio teritorijoje 2019 m. miškų sklypų inventorizacijos metu yra inventorizuotas 574 ha miškų teritorijos plotas, iš kurio 552 ha yra medynai, daugiausia 5A,2 boniteto pušynai. Vidutinis jų tūris yra 120 m^3/ha.

Perūno valstybinis telmologinis draustinis užima 654 ha miškų teritorijos plotą. Medynai sudaro 88 proc. nuo bendro draustinio miškų teritorijų ploto. Didžioji dalis medynų – pušynai (87 proc.). Brandžių medynų nėra. Vidutinis skalsumas – 0,79, bonitetas – 1,9.

Antanų valstybinis pedologinis draustinis užima 134 ha miškų teritorijos plotą. Medynai auga 96 proc. nuo bendro draustinio miškų teritorijų ploto. Juodalksnynai užima 45 proc., beržynai – 36 proc., drebulynai – 15 proc, kiti medynai - 4 proc. bendro medynų ploto. Medynų vidutinis tūris 1 ha yra 177 m^3, vidutinis skalsumas – 0,69, bonitetas – 1A,4.

Iš 523 ha Geledinės valstybinio botaninio draustinio ploto, 473 ha (90 proc.) užima miškai. 3,8 boniteto pušynai inventorizuoti 258 ha, 1,4 boniteto beržynai – 132 ha, kiti medynai – 13 ha plote. Vidutinis medynų bonitetas – 3,0, skalsumas – 0,74, vidutinis amžius – 84 metai.

Žeimenos valstybiniame ichtiologiniame draustinyje miškai užima 70 ha plotą, iš kurių pušynai auga 20 ha., juodalksnynai – 16 ha, beržynai – 14 ha, kiti medynai – 4 ha plote. Vidutinis medynų bonitetas – 1,3, skalsumas – 0,72, vidutinis amžius – 76 metai.

Valstybinis Adutiškio miško beržo valstybinis genetinis draustinis inventorizuotas 5,7 ha plote.

1.4.7. MEDŽIOKLĖS PLOTŲ IR MEDŽIOJAMOSIOS FAUNOS CHARAKTERISTIKA

Mokesčių už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą dydis priklauso nuo medžioklės plotų vienetų dydžio ir šių plotų tinkamumo medžiojamiesiems gyvūnams gyventi ir veistis. Medžioklės plotų tinkamumą apsprendžia medynų pasiskirstymas pagal mišrumo grupes. Elniniams žvėrims tinkamiausi miškai yra lapuočiai ir mišrūs lapuočiai su spygliuočiais. Blogiausios pašarinės ir apsauginės sąlygos yra grynuose pušynuose. Atsižvelgiant į medynų mišrumą, pagal atskirų kategorijų (medžioklės plotų kategorijos pagal tinkamumą medžiojamiesiems gyvūnams gyventi ir veistis) medynų sudaromą plotą, nustatomas leistinas elninių žvėrių skaičius. Medžioklės plotų pasiskirstymas visoje regioninio padalinio veiklos teritorijoje pagal medynų mišrumo kategorijas girininkijose pateiktas 1.29. lentelėje.

MEDŽIOKLĖS PLOTŲ KATEGORIJOS MIŠKO ŽEMĖJE PAGAL TINKAMUMĄ MEDŽIOJAMIESIEMS GYVŪNAMS GYVENTI IR VEISTIS PASISKIRSTYMAS GIRININKIJOSE

1.29. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Medynų, ha				
		lapuočiai ir mišrūs lapuočiai su spygliuočiais	mišrūs spygliuočiai su lapuočiais	spygliuočių medynai su nežymia lapuočių priemaiša	gryni pušynai ir pušynai su nežymia lapuočių priemaiša	Iš viso, ha
1	Labanoro	563,2	538,1	1695,4	3279,4	6076,1
2	Antaliedės	511	434,5	1148,6	2823,8	4917,9
3	Lakajos	513,3	350,7	772,1	2976,7	4612,8
4	Pasiaurės	580,4	337,7	828,2	2919,4	4665,7
5	Januliškio	234,3	284,6	703,1	3172,9	4394,9
6	Žeimenos	2486,1	585,1	794,7	4422,8	8288,7
7	Švenčionių	9103,2	1271,8	2943,4	2246,7	15565,1
8	Aukštagirio	314,5	176,9	403,2	3184,4	4079
9	Sarios	826	366,7	936,9	2171,6	4301,2
10	Geležnės	2817,5	750	1358,8	4584,6	9510,9
11	Adutiškio	2885,4	786,1	450,4	930,3	5052,2
	Iš viso	**20834,9**	**5882,2**	**12034,8**	**32712,6**	**71464,5**

Švenčionėlių regioniniame padalinyje vyrauja gryni pušynai su nežymia lapuočių priemaiša medynai, jie sudaro 32712,6 ha (45,8 %). Likusiame plote auga lapuočiai ir mišrūs lapuočiai su spygliuočiais 20834,9 ha (29,2 %), mišrūs spygliuočių su nedidele lapuočių priemaiša 12034,8 ha (16,8 %) ir mišrių spygliuočių su lapuočiais 5882,2 ha (8,2 %) medynai. Atsižvelgiant į medynų mišrumo kategorijas, regioninio padalinio miškuose, sąlygos elniniams žvėrims gyventi ir veistis yra vidutinės, nes patys tinkamiausi lapuočių ir mišrūs lapuočių su spygliuočiais miškai 29,2 % medynų ploto.

1.30. lentelėje pateikta kanopinių žvėrių gausos ir sumedžiojimo dinamika 2011 – 2020 metų medžioklės sezonuose.

KANOPINIŲ ŽVĖRIŲ GAUSOS IR SUMEDŽIOJIMO DINAMIKA
2011 – 2020 METAIS
(G – gausa, T – tankis (1000 ha miško), S – sumedžiota)

1.30. lentelė

Metai	Sąly-giniai elniai	Briedžiai			Elniai			Stirnos			Danieliai			Šernai		
		G	T	S	G	T	S	G	T	S	G	T	S	G	T	S
2011-2012	1925	382	5,3	23	210	2,9	14	2276	31,4	289	-	-	-	1135	15,7	481
2012-2013	1899	383	5,3	22	233	3,2	14	2068	28,5	291	-	-	-	1041	14,4	488
2013-2014	1887	377	5,2	22	239	3,3	6	2069	28,6	279	-	-	-	1003	13,8	594
2014-2015	1947	401	5,5	35	261	3,6	6	1931	26,7	300	-	-	-	297	4,1	231
2015-2016	1978	413	5,7	50	255	3,5	14	1937	26,7	355	-	-	-	148	2,0	143
2016-2017	2273	474	6,5	62	302	4,2	22	2195	30,3	406	-	-	-	98	1,4	106
2017-2018	2582	537	7,4	74	363	5,0	23	2431	33,6	407	-	-	-	120	1,7	134
2018-2019	2852	599	8,3	81	374	5,2	31	2723	37,6	648	-	-	-	138	1,9	154
2019-2020	3072	641	8,8	98	421	5,8	37	2912	40,2	538	-	-	-	190	2,6	158
2020-2021	3502	716	9,9	-	525	7,2	-	3314	45,7	-	-	-	-	262	3,6	-

Bendra elninių žvėrių gausa skaičiuojama sąlyginiais elniais pagal santykį:

- 1 taurusis elniais = 4 stirnos;
- 1 taurusis elnias = 2 danieliai;
- 1 briedis = 3 taurieji elniai.

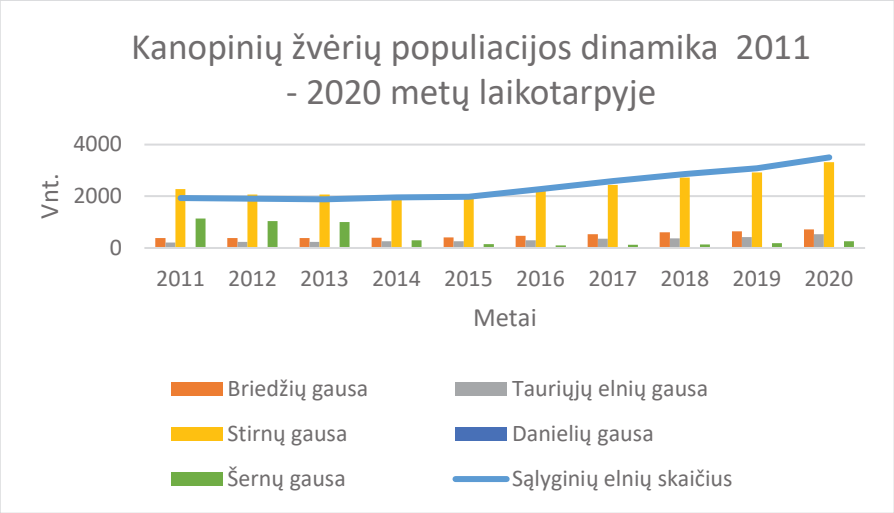

14 pav. Kanopinių žvėrių populiacijos dinamika 2011-2020 m. laikotarpyje

Švenčionėlių regioninio padalinio miškuose elninių žvėrių populiacija per pastaruosius penkerius metus pastoviai augo. Briedžių populiacija per šį laikotarpį padidėjo 1,9 karto, tauriųjų elnių 2,5 karto. Stirnų populiacijos gausa per šį laikotarpį augo mažiausiai ir padidėjo 1,5 karto. Nuo 2011 iki 2013 metų, šernų populiacija nežymiai mažėjo, o nuo 2014 iki 2016 metų pastebimas ženklus šernų populiacijos sumažėjimas. Nuo 2017 metų šernų populiacija po nežymiai pradeda didėti Šernų populiacijos sumažėjimui įtakos turėjo intensyvus naudojimas ir afrikinio kiaulių maro pasekmės.

1.5. VYKDYTOS ŪKINĖS PRIEMONĖS IR JŲ REZULTATAI

1.5.1. MEDIENOS RUOŠA

Miškų inventorizavimo metu atlikta miško kirtimų ir atkūrimo apskaita, įvertinti per paskutinius 5 metus atlikti ugdymo kirtimai, įvertinta vykmečio želdinių kokybė. Analizuojant kompiuterinėmis priemonėmis įvertintas neplynų kirtimų efektyvumas, miško atkūrimas plynai iškirstose biržėse, miško rodiklių pokyčiai.

Praėjusiame vykmetyje visais kirtimais buvo suprojektuota 124,6 tūkst. m³ kirtimų apimtis. Pagrindinių miško kirtimų metinė apimtis 323 - ha (ekvivalentinis plotas), iškertant 89,0 tūkst. m³ likvidinės medienos (1.31. lentelė). Pagrindiniai miško kirtimai turėjo sudaryti apie 71 proc., ugdomieji – 20 proc., sanitariniai - 8 proc. ir specialieji miško kirtimai – 1 proc. bendro iškertamo likvidinio tūrio. Visų rūšių kirtimais II-IV grupių miškuose iš vieno hektaro mišku apaugusio ploto projektuota iškirsti – po 3,1 m³ likvidinės medienos. Visų rūšių kirtimais projektuota iškirsti 59 proc. einamojo prieaugio (nuo stiebų su žieve medienos).

MIŠKO KIRTIMŲ METINĖ APIMTIS PAGAL MIŠKOTVARKOS PROJEKTĄ IR JOS VYKDYMAS

1.31. lentelė

Kirtimų rūšis	Pagal miškotvarkos projektą 2010–2019 m.		Faktinis įvykdymas 2010–2019 m.	
	plotas, ha	likvidinis tūris, tūkst. m³	plotas, ha	likvidinis tūris, tūkst. m³
Pagrindiniai miško kirtimai	323*	89,0	285*	82,6
Ugdomieji miško kirtimai, iš viso	690	24,7	692	22,5
iš jų: jaunuolynų ugdymas	180	0,3	189	-
retinimai	160	3,8	162	4,0
einamieji	350	20,6	341	18,5
Sanitariniai miško kirtimai	-	9,9	2211	12,2
Specialieji miško kirtimai	-	1,0	21	3,6
Iš viso kirtimų	**1013**	**124,6**	**3261**	**120,9**

**ekvivalentinis plotas*

Per 2010 - 2019 m. laikotarpį pagrindiniais miško kirtimais vidutiniškai per metus kirsta 285 ha (ekvivalentinis plotas) ir 82,6 tūkst. m³ likvidinės medienos arba 7 proc. mažiau, nei projektuota pagal miškotvarkos projektą. Tai vyko dėl to, kad Aplinkos ministerija skirtingais laikotarpiais padaliniui nustatė skirtingą pagrindinių kirtimų apimtį. Vidutiniškai pagrindiniais miško kirtimais per vykmetį kirsta 290 m³/ha likvidinės medienos arba 4 proc. daugiau, nei projektuota iškirsti iš 1 hektaro. 2020 metais padaliniui nustatyta 291 ha (ekvivalentinio ploto) ir 100,2 tūkst. m³ pagrindinių kirtimų apimtis.

PAGRINDINIŲ MIŠKO KIRTIMŲ APIMTIS 2010–2019 METAIS

(likv. tūris tūkst. m^3)

1.32. lentelė

Kirtimo metai	Plotas, ha	Tūris, tūkst.m^3	Iš jų					
			Plyni biržiniai*		Plyni sanitariniai		Neplyni kirtimai	
			plotas	tūris	plotas	tūris	plotas	tūris
2010	327,3	91,3	142,2	41,6	127,1	38,3	58,0	11,4
2011	333,1	83,1	129,6	36,3	121,6	34,5	87,7	12,3
2012	358,9	82,0	241,4	66,5	7,0	0,7	110,5	14,8
2013	351,7	82,6	232,3	66,4	10,5	1,1	108,9	15,1
2014	385,7	81,5	242,0	67,1	4,1	0,4	140,5	14,0
2015	368,7	82,7	221,7	66,8	0,8	-	146,2	15,9
2016	346,2	85,1	207,9	65,3	0,5	0,1	138,0	19,7
2017	334,9	81,5	200,6	59,2	0,6	0,1	133,7	22,2
2018	308,0	77,8	185,6	55,5	0,4	0,1	122,0	22,2
2019	325,7	78,7	186,5	54,7	0,6	0,2	138,3	23,8
Iš viso:	3440,2	826,3	1989,8	579,4	273,2	75,5	1183,8	171,4
Vid. per metus	344,0	82,6	199,0	57,9	27,3	7,6	118,4	17,1

**-plynieji biržiniai, kirtimai iš būklės ir kiti kirtimai*

Yra nedidelis skirtumas tarp projektuotų ir vykdytų pagrindinių kirtimų apimčių pagal poūkius. Pagal miškotvarkos projektą spygliuočiai pagrindiniame naudojime turėjo sudaryti 75 proc., minkštieji lapuočiai – 25 proc. bendro iškertamo tūrio. Faktiškai spygliuočiai sudarė 74 proc., minkštieji lapuočiai – 26 proc. iškertamo tūrio. Pagal regioninio padalinio ataskaitas per vykmetį pagrindiniais miško kirtimais (plynais ir neplynais) apimtas 3447 ha plotas (1.33. lentelė).

Išdėstant pagrindinių kirtimų biržes pirmajam vykmečio penkmečiui (2011 – 2015 m.), neplyni kirtimai projektuoti 548 ha plote, tai pagal plotą sudarė 29 proc., o pagal likvidinės medienos tūrį 16 proc. (74,7 tūkst. m^3) visos pagrindinių miško kirtimų apimties. III miškų grupėje pagrindiniai neplyni miško kirtimai projektuoti 89 ha plote. IV grupių miškuose neplynais kirtimais projektuota kirsti 459 ha plote. Tai atrankiniai ir atvejiniai dviejų, trijų atvejų, ilgalaikiai ir paskutinio atvejo kirtimai. Daugiausia neplynų kirtimų projektuota pušynuose (81 proc.) ir eglynuose bei beržynuose (po 8 proc.). Dažniausiai projektuoti atvejiniai paskutinio atvejo kirtimai (69 proc.), supaprastinti dviejų atvejų kirtimais (15 proc.) ir dviejų atvejų atvejiniai kirtimai (7 proc.). Per vykmetį neplyni kirtimai pagal plotą sudarė 34 proc., pagal iškertamą tūrį 21 proc.

Vykdant miškų inventorizaciją nustatyta, kad per vykmetį neplyni kirtimai vykdyti 997 ha medynų plote (1.33. lentelė). Medynai, kuriuose buvo įvykdytas paskutinis kirtimo atvejis yra 571 ha. Atvejiniai kirtimai vykdyti 313 ha (31 proc.) plote, atrankiniai – 60 ha (6 proc.) ir Labanausko atvejiniai – 624 ha (63 proc.).

Medynai, kuriuose įvykdytas paskutinysis atvejis sudaro 57 proc. neplynų kirtimų ploto. 452 ha (79 proc.) susiformavo savaiminės kilmės, 35 ha (6 proc.) – kultūrinės kilmės medynai. Medynai, kuriuose nebaigti atvejiniai kirtimai auga 426 ha (43 proc.), iš jų tik 34 ha (8 proc.) medynų yra su perspektyviais žemutiniais ardais ar su perspektyviu pomiškiu. Tai rodo, kad ne visuose plotuose, kur vykdytas pirmasis atvejinių kirtimų atvejis tikslingai buvo parinkta kirtimų rūšis.

Daugiausia neplynų kirtimų įvykdyta pušies medynuose (84 proc.), beržynuose – 9 proc., eglynuose – 6 proc., kituose medynuose – 1 proc. nuo bendro kiekio.

NEPLYNŲ PAGRINDINIŲ MIŠKO KIRTIMŲ ĮVERTINIMAS (HA)

1.33. lentelė

Plotas	Medynai, kuriuose įvykdytas paskutinis atvejis						Nebaigti neplyni		
	iš viso	susiformavo medynas	kultūrinės kilmės	želdinta po pask. atv.	Kirtavietės		iš viso	iš jų	
					palikta želti	želdinti		su perspektyviu pomiškiu	su perspektyviu II ardu
Atvejinis kirtimas									
308,3	192,5	130,6	14,5	47,4			115,8	7,1	2,9
Atrankinis									
60,0	41,7	32,0	5,8	3,9			18,3		
Ilgalaikis atvejinis									
4,8	4,8	4,8							
Labanausko atvejinis									
624,4	332,0	284,4	14,3	33,3		0,4	291,8	23,9	
Iš viso:									
997,5	571,0	451,8	34,6	84,6		0,4	425,9	31,0	2,9

Per dešimtmetį plynais kirtimais iškirstas 2503 ha plotas (1.34. lentelė). Iš jų - 78 proc. plynais biržiniais, 11 proc. plynais sanitariniai (pagrindinis naudojimas), 9 proc. kitais tarpiniais kirtimais (karinio poligono miškai), 1 proc. plynais sanitariniais (tarpinis naudojimas) ir 1 proc. kitais pagrindiniais kirtimais.

PLYNOS DEŠIMTMEČIO KIRTAVIETĖS (HA)

1.34. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Pagrindiniai miško kirtimai			Tarpiniai miško kirtimai		Iš viso
	plyni biržiniai	plyni sanitariniai	kiti	plyni sanitariniai	kiti	
2010 m.						
Pušynai	63,2	13,6			5,2	82,0
Eglynai	17,9	60,6				78,5
Beržynai	50,6	25,2				75,8
Juodalksnynai		8,7				8,7
Drebulynai	10,5	19,6				30,1
Iš viso 2010 m.	142,2	127,7	0,0	0,0	5,2	275,1
2011 m.						
Pušynai	100,6	10,8	3,2	1,5	5,2	121,3
Eglynai	16,1	33,2	0,2	5,7		55,2
Beržynai	8,9	31,9	0,4	3,5		44,7
Juodalksnynai		8,2		1,0		9,2
Drebulynai		37,5		3,4		40,9
Baltaksnynai	0,2					0,2
Iš viso 2011 m.	125,8	121,6	3,8	15,1	5,2	271,5
2012 m.						
Pušynai	120,0	0,6	0,3	0,7	3,3	124,9
Eglynai	43,1	6,3	0,1	0,8		50,3
Beržynai	40,9	0,1	2,3			43,3
Juodalksnynai	9,6					9,6

Vyraujanti medžių rūšis	Pagrindiniai miško kirtimai			Tarpiniai miško kirtimai		Iš viso
	plyni biržiniai	plyni sanitariniai	kiti	plyni sanitariniai	kiti	
Drebulynai	23,2		1,9			25,1
Iš viso 2012 m.	236,8	7,0	4,6	1,5	3,3	253,2
2013 m.						
Pušynai	104,7	2,0	0,7	0,8	3,8	112,0
Eglynai	49,8	6,0		0,8		56,6
Beržynai	39,0	0,7				39,7
Juodalksnynai	8,5					8,5
Drebulynai	29,6	1,8				31,4
Iš viso 2013 m.	231,6	10,5	0,7	1,6	3,8	248,2
2014 m.						
Pušynai	126,0	0,2	1,7	2,0	5,2	135,1
Eglynai	36,1	2,5	0,3	2,1		41,0
Beržynai	45,4	0,5				45,9
Juodalksnynai	9,4	0,4				9,8
Drebulynai	22,8	0,5	0,3			23,6
Iš viso 2014 m.	239,7	4,1	2,3	4,1	5,2	255,4
2015 m.						
Pušynai	103,3		0,5	0,3	3,1	107,2
Eglynai	42,5		0,1	0,6	0,1	43,3
Beržynai	41,1	0,4	0,1		0,1	41,7
Juodalksnynai	11,6					11,6
Drebulynai	21,8	0,4	0,4			22,6
Baltaksnynai	0,3					0,3
Liepynai					0,5	0,5
Iš viso 2015 m.	220,6	0,8	1,1	0,9	3,8	227,2
2016 m.						
Pušynai	96,8	0,2	2,3	0,2	11,6	111,1
Eglynai	38,3	0,3	1,9		1,1	41,6
Beržynai	40,3				0,5	40,8
Juodalksnynai	8,6		0,1		0,5	9,2
Drebulynai	19,1		0,1		0,1	19,3
Baltaksnynai	0,4					0,4
Iš viso 2016 m.	203,5	0,5	4,4	0,2	13,8	222,4
2017 m.						
Pušynai	102,2	0,1	3,3		142,3	247,9
Eglynai	37,3	0,5	0,1		0,4	38,3
Beržynai	36,7		0,1		1,8	38,6
Juodalksnynai	4,3					4,3
Drebulynai	16,6				0,1	16,7
Baltaksnynai					0,1	0,1
Iš viso 2017 m.	197,1	0,6	3,5	0,0	144,7	345,9
2018 m.						
Pušynai	76,2		4,9	0,1	23,6	104,8
Eglynai	42,3	0,4	0,4		0,1	43,2
Beržynai	33,4		0,1		0,1	33,6

Vyraujanti medžių rūšis	Pagrindiniai miško kirtimai			Tarpiniai miško kirtimai		Iš viso
	plyni biržiniai	plyni sanitariniai	kiti	plyni sanitariniai	kiti	
Juodalksnynai	9,5		0,1		0,2	9,8
Drebulynai	18,7					18,7
Iš viso 2018 m.	180,1	0,4	5,5	0,1	24,0	210,1
2019 m.						
Pušynai	103,7	0,6	0,7	3,3	3,5	111,8
Eglynai	39,4				0,3	39,7
Beržynai	26,3				0,1	26,4
Juodalksnynai	6,6					6,6
Drebulynai	8,0					8,0
Baltaksnynai	1,4					1,4
Guobynai	0,4					0,4
Iš viso 2019 m.	185,8	0,6	0,7	3,3	3,9	194,3
Iš viso:	1963,2	273,8	26,6	26,8	212,9	2503,3

1.5.2. MEDYNŲ UGDYMAS IR PRIEŽIŪRA

Praėjusiame dešimtmetyje vykdant ugdomuosius miško kirtimus buvo vadovaujamasi miškotvarkos projekte nustatyta kirtimų apimtimi, nors ugdomųjų kirtimų apimtys per vykmetį buvo nevienodos (1.35. lentelė). 2010 - 2019 m. miškotvarkos projekte ugdomaisiais miško kirtimais suprojektuota kirsti 6900 ha medynų. Per šį laikotarpį kirsta vidutiniškai 6920 ha.

UGDOMŲJŲ MIŠKO KIRTIMŲ APIMTIS 2010–2019 M.

1.35. lentelė

Metai	Jaunuolynų ugdymas			Retinimai			Einamieji		
	plotas, ha	bendras tūris tūkst.m^3	likvidinis tūris tūkst.m^3	plotas, ha	bendras tūris tūkst.m^3	likvidinis tūris tūkst.m^3	plotas, ha	bendras tūris tūkst.m^3	likvidinis tūris tūkst.m^3
2010	170,9	3,6	-	76,3	3,0	1,9	165,6	11,9	8,1
2011	181,3	2,8	0,1	176,0	4,9	3,4	353,4	17,6	15,7
2012	181,1	3,0	0,1	202,3	6,3	4,8	384,0	24,7	21,8
2013	192,8	3,5	0,1	198,1	6,3	4,8	383,2	20,4	18,0
2014	186,7	3,2	-	169,6	5,8	3,9	388,1	24,6	21,7
2015	186,3	3,3	-	160,0	6,2	3,7	383,1	26,0	22,9
2016	195,4	3,9	-	163,5	6,6	4,4	351,0	24,9	21,7
2017	191,6	3,8	-	161,8	6,0	3,6	348,0	24,5	21,3
2018	205,4	4,2	-	171,7	7,5	5,0	323,0	19,3	17,0
2019	200,7	3,7	-	141,5	6,0	4,3	333,1	19,5	17,1
Iš viso	1892,2	35,0	0,3	1620,8	58,6	39,8	3412,5	213,4	185,3
Vid.per metus	189,2	3,5	-	162,1	5,9	4,0	341,2	21,3	18,5

Vykdant jaunuolynų ugdymo kirtimus buvo vadovaujamasi miškotvarkos projekte nustatytomis kirtimų apimtimis. Jaunuolynų ugdymo kirtimais kirsta vidutiniškai 189 ha, o projektuota kirsti 180 ha.

Vykdant retinimo kirtimus taip pat buvo vadovaujamasi miškotvarkos projekte nustatytomis retinimo kirtimų apimtimis. Per metus projektuota kirsti 160 ha, kirsta vidutiniškai 162 ha medynų plotas, iš 1 ha iškertant 25 m3 likvidinės medienos, projektuota kirsti 24 m3 likvidinės medienos.

Einamaisiais kirtimais vidutiniškai kasmet kirto po 341 ha, o buvo projektuota 350 ha t.y. kirsta 3 proc. mažiau, nei buvo suprojektuota miškotvarkos projekte dėl to, kad Generalinė miškų urėdija leido kirsti mažiau tarpinių kirtimų dėl ekonominės situacijos. Iškertamas tūris iš 1 ha einamaisiais kirtimais siekė 54 m^3 likvidinės medienos, projektuota 59 m^3 likvidinės medienos.

Miškotvarkos lauko darbų metu įvertinta 2967 ha paskutiniųjų penkerių metų ugdomųjų kirtimų kokybė ir pagrįstumas (1.36. lentelė). Jaunuolynų ugdymo kirtimais buvo apimta apie 29 proc., retinimo – 22 proc., einamaisiais – 49 proc. viso ugdyto ploto. Vertinta vizualiai. Visuose vertintuose sklypuose ugdymas buvo reikalingas. Jaunuolynų ugdymas per praėjusį dešimtmetį kartotas 1 proc., retinimo kirtimai – apie 6 proc., einamieji miško kirtimai – 3 proc. viso šiais kirtimais apimto ploto. Visi ugdomieji kirtimai įvertinti gerai.

ĮVYKDYTŲ UGDOMŲJŲ MIŠKO KIRTIMŲ ĮVERTINIMAS

(2015 - 2019 m.)

1.36. lentelė

Rodikliai	Mato vnt.	Plotas, ha	Ugdomųjų miško kirtimų rūšis		
			jaunuolynų ugdymas	retinimai	einamieji
Ugdytas plotas, iš viso	ha	2966,5	871,9	641,1	1453,5
ugdymas kartotas	*ha*	*92,3*	*11,3*	*38,0*	*43,0*
Įvertinimas:					
Gerai	ha	2966,5	871,9	641,1	1453,5

Ugdomieji kirtimai atliekami laiku ir kokybiškai. Tai patvirtina ir 2019 m miškų sklypų inventorizacijos metu inventorizuotas nedidelis (17 proc.) nedelsiant ugdytinų (jaunuolynų ugdymo) medynų plotas, ugdytinų medynų rūšinė sudėtis bei želdinių būklė ir kokybė.

1.5.3. MIŠKO ATKŪRIMAS

2010–2019 metų laikotarpiu įvykdyti miško atkūrimo darbai regioninio padalinio administruojamuose miškuose pateikti 1.37. lentelėje.

Miškų sklypų inventorizacijos metu inventorizuota 2000 ha želdinių (1.38. lentelė) arba 65 ha daugiau nei pagal regioninio padalinio duomenis (1935 ha). Didesnis inventorizuotas želdinių kiekis atsirado dėl sklypų ribų, ploto skaičiavimo ir mišriuose žėliniuose išskirtų sklypų, kuriuose vyrauja želdinta medžių rūšys.

MIŠKO ATKŪRIMAS (2010 – 2019 M.) PAGAL REGIONINIO PADALINIO ATASKAITAS

1.37. lentelė

Metai	Miško atkūrimas ir įveisimas		Miško įveisimas		Želdinių, žėlinių priežiūra (auklėjimas ir atsodinimas)
	sodinimu (mišriu būdu)	žėlimu	sodinimu	žėlimu	
2010	205	53,2	11,3	-	991
2011	231,1	89	11,8	-	1098
2012	183	80	12	-	1117
2013	178,1	87,7	16,8	-	1058
2014	174,4	97,7	5,5	-	1080
2015	190,6	65,2	15,3	-	1216
2016	200,3	41,4	15,9	-	1180
2017	222,6	55	18,6	-	1166
2018	197,9	60,6	6,2	-	941
2019	152	33,7	4	-	985
Iš viso:	**1935**	**663,7**	**117,4**	**-**	**10832**
Vid. per metus	193,5	66,4	11,7	**-**	1083,2

Pastabos: *Skiltyje " Želdinių ir žėlinių priežiūra" neįtraukta želdinių apsauga nuo žvėrių; 2010 m. mišraus atkūrimo būdo ataskaitose nebuvo.*

Per paskutinį vykmetį padalinio administruojamuose miškuose įveista 2000 ha želdinių (1.38. lentelė). Pagal būklę geri želdiniai sudaro 66,9 proc., patenkinami – 32,8 proc., blogi – 0,3 proc., žuvusių želdinių nėra inventorizuota. Miško želdinių žinialapiai ir jų įvertinimas pateikti girininkijų aiškinamuose raštuose.

PASKUTINIO VYKMEČIO ŽELDINIŲ CHARAKTERISTIKA

(2010 – 2019 m.)

1.38. lentelė

Rodikliai	Iš viso
Inventorizuota želdinių	2000,2
Iš jų: žuvę	-
išliko želdinių	2000,2
Iš jų pagal būklę (plotas, ha / proc.)	
geri	1337,7/66,9
patenkinami	656,2/32,8
blogi	6,3/0,3

Palyginimui pateikiame želdinių būklės įvertinimą ir pagal ankstesnių miškotvarkų duomenis (1.39. lentelė)

ŽELDINIŲ BŪKLĖS ĮVERTINIMO RAIDA

1.39. lentelė

Inventorizavimo metai	1999 m.	2009 m.	2019 m.
Želdinių plotas, ha	1638	1742	2000
Būklė (plotas, proc.):			
geri	47	77	67
patenkinami	43	23	33
blogi	7	-	-
žuvę	3	-	-

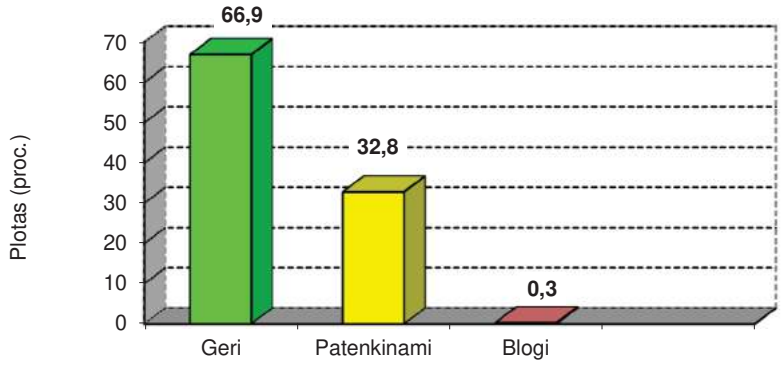

15 pav. Želdiniai pagal būklę

Daugiausia želdinių per paskutinį vykmetį įveista Adutiškio ir Švenčionių girininkijose (24 proc. ir 19 proc. visų padalinio vykmečio želdinių). Geriausiai želdiniai įvertinti Geležnės ir Januliškio girininkijose, mažiausiai gerų želdinių yra Lakajos ir Adutiškio girininkijose. Gerą želdinių kokybę lėmė gera sodinukų kokybė, tepimas repelentais, tvorų tvėrimas ir individualių apsaugų taikymas nuo žvėrių. Didelis regioninio padalinio darbuotojų nuopelnas – geros želdinių būklės išlaikymas ir gerinimas, priežiūra ir apsauga nuo elninių žvėrių, žinoma ir darbuotojų požiūris į ateities miškų kūrimą formavimą.

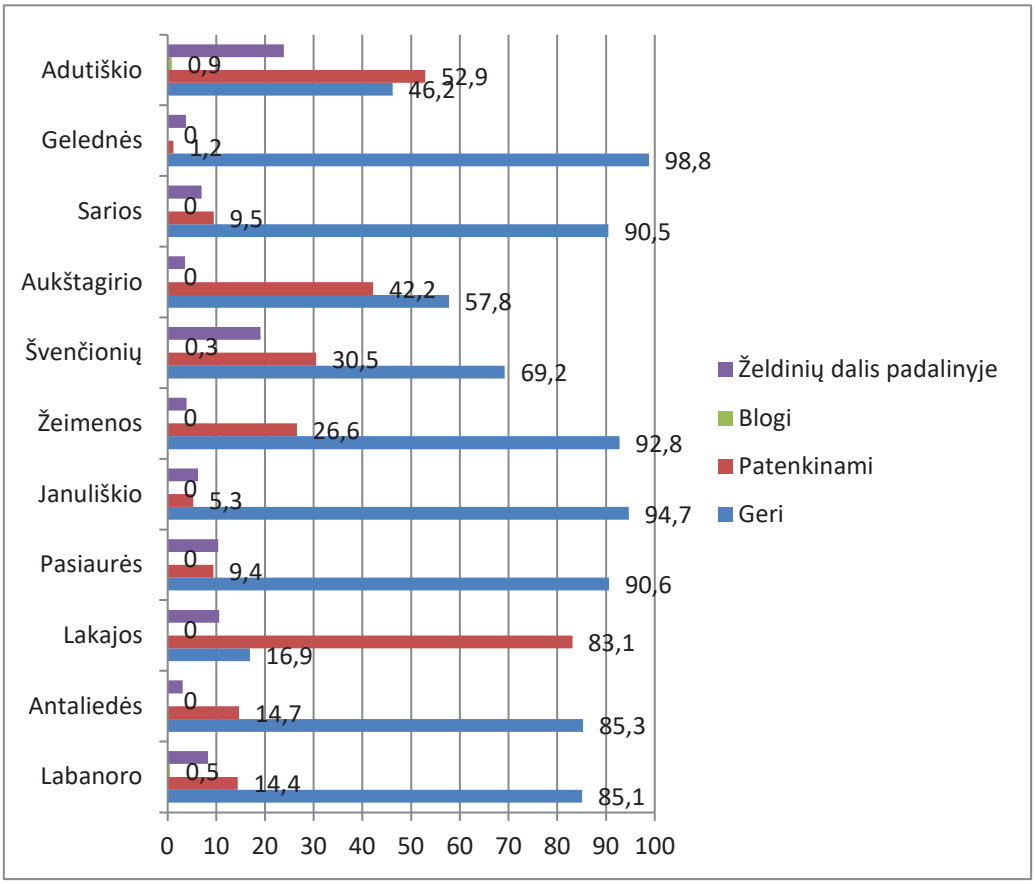

16 pav. Miško želdinių įvertinimas (2010 - 2019 m.) pagal girininkijas, proc.

Per 2010-2019 m. plynai iškirstas 2394 ha medynų plotas (1.40. lentelė). Želdinta 66 proc. kirtaviečių, savaime atžėlė 22 proc., dar neatkurtos kirtavietės sudaro 12 proc. bendro vykmečio plynų kirtaviečių ploto. Per 2000–2009 m. vykmetį atitinkamai 63 proc., 22 proc. ir 15 proc. (plynai iškirsta 2164 ha). Ankstesniame vykmetyje želdinimo apimtys buvo labai panašios, lyginant su 2010-2019 m. laikotarpiu.

MIŠKO ATKŪRIMAS PER VYKMETĮ PLYNAI IŠKIRSTOSE BIRŽĖSE, HA

1.40. lentelė

Buvę medynai	Iškirstas plotas	Želdyta	Atžėlė	Žėlimas pagal vyraujančias medžių rūšis					Neatkurtos kirtavietės	iš jų neatkurtos per 3 metus
				P	E	B	J	D		
P	1140,7	822,7	156,9	66,2	6,4	83,6	0,7		161,1	-
Pb	1,5								1,5	-
E	509,6	351,1	96,0		0,9	73,8	9,3	12,0	62,5	-
B	396,3	192,9	153,3	1,0	8,3	99,1	34,8	10,1	50,1	-
Bt	2,5	0,1							2,4	-
J	92,5	39,6	45,3		0,8	11,5	28,2	4,8	7,6	-
D	251,4	176,0	66,1		3,2	45,7	4,0	13,2	9,3	-
Iš viso	2394,5	1582,4	517,6	67,2	19,6	313,7	77,0	40,1	294,5	-
proc.	*100,0*	*66,1*	*21,6*	*2,8*	*0,8*	*13,1*	*3,2*	*1,7*	*12,3*	-

Plynose kirtavietėse paliktose želti (518 ha), didžiojoje dalyje atžėlė pušimis ir beržais (po 30 proc.). Jaunuolynų charakteristika pateikta girininkijų miško žėlinių žinialapiuose.

Parinktos tikslinės medžių rūšys atitinka augaviečių sąlygas. Gryni želdiniai (pušies, eglės, beržo) inventorizuoti 24 proc. bendro vykmečio želdinių ploto (1.41. lentelė). 76 proc. želdinių yra mišrūs, tarp jų mišrūs eglės/pušies, pušies/eglės želdiniai – 35 proc., mišrūs pušies/beržo želdiniai – 10 proc. bendro želdinių ploto. Normalaus drėgnumo augavietėje želdinta 61 proc. vykmečio želdinių.

VYKMEČIO ŽELDINIAI (2010–2019 M.) PAGAL ŽELDINTAS MEDŽIŲ RŪŠIS IR AUGAVIETES

1.41. lentelė

Auga-vietės	Iš viso	Medžių rūšys											
		EP	E	EB	PE	PB	P	B	EJ	ĄE	ĄL,ĄB ĄK,ĄJ Ą	JE,JB, JĄ,J	Kitos
Šb	0,9				0,6		0,3						
Na	38,1					17,4	17,0	3,7					
Nb	843,4	16,5	9,3	5,7	430,5	171,0	205,6	1,7					3,1
Nc	272,8	91,3	40,4	49,0	58,1	7,5	4,2	1,3	3,2	1,6	1,4		15,0
Nd	16,5		0,7	2,3						2,5	3,3		7,7
Lb	45,5	13,1	6,2	2,7	16,0		2,6					2,5	2,4
Lc	399,4	34,6	140,7	50,4	3,1	2,0		2,8	102,4	15,7		6,7	41,0
Ld	211,3		16,4	2,6				5,0	42,8	42,0	25,8	36,1	40,6
Lf	5,1								3,8			1,3	
Uc	37,6		6,8	1,3					2,7			23,8	3,0
Ud	17,7											16,3	1,4
Pc	4,4		0,6									3,8	
Pcn	24,2	2,4	3,2	1,4					1,6			10,7	4,9
Pdn	2,9		0,4										2,5
Pd	0,7											0,7	
Viso:	**1920,5**	157,9	224,7	115,4	508,3	197,9	229,7	14,5	156,5	61,8	30,5	101,9	121,4

Esamos kirtavietės užima 295 ha plotą, iš kurių želdintinų kirtaviečių yra 216 ha (73 proc.), paliekama želti 77 ha. Iš jų 71 ha yra U ir P hidrotopų augavietėse (1.42. lentelė). Daugiausia kirtaviečių yra Švenčionių ir Sarios girininkijose (po 53 ha), mažiausiai – Labanoro girininkijoje (14 ha). Daugiausiai želdintinų kirtaviečių yra Sarios girininkijoje (40 ha).

KIRTAVIEČIŲ PLOTAS (HA) PAGAL GIRININKIJAS

1.42. lentelė

Kirtimo metai, Girininkija	Kirtaviečių plotas, ha	Pagal atkūrimo būdus			
		Želdintinos	Paliktos želti		
			iš viso:	U ir P hidrotopų	maži sklypai (iki 0,4 ha)
2017	33,6	1,7	31,9	29,9	-
2018	75,9	63,7	10,7	8,5	-
2019	185,6	150,8	34,8	32,8	-
Iš viso:	**295,1**	**216,3**	**77,4**	**71,2**	**-**
Pagal girininkijas					
Labanoro	13,6	13,6	-	-	-
Antaliedės	22,0	17,1	4,9	4,2	-
Lakajos	26,0	23,5	2,5	2,5	-
Pasiaurės	27,6	11,5	16,1	14,8	-
Januliškio	16,0	12,2	3,8	3,8	-
Žeimenos	20,6	17,4	1,7	1,7	-
Švenčionių	53,4	34,4	19,0	15,4	-
Aukštagirio	15,6	14,8	0,8	0,8	-
Sarios	53,4	40,3	13,1	13,1	-
Geležnės	20,6	12,8	7,8	7,8	-
Adutiškio	26,3	18,6	7,7	7,1	-
Iš viso	**295,1**	**216,2**	**77,4**	**71,2**	**-**

Senesnių nei 3 metų kirtaviečių padalinio administruojamuose miškuose nėra inventorizuota.

Vykmečio eigoje ne miško žemėje atžėlė 80 ha (1.43. lentelė). Žemo skalsumo (0,3-0,5) medynai inventorizuoti 7 proc. ne miško žemėje atžėlusių plotų. Beržynai inventorizuoti 63 proc., juodalksnynai – 23 proc., eglynai - 9 proc., kiti medynai – 5 proc. ne miško žemės ploto. Visi žėliniai atžėlė buvusiose žemės ūkio naudmenose.

MIŠKO ŽĖLIMAS NE MIŠKO ŽEMĖJE

1.43. lentelė

Rodikliai	Plotas, ha
Pirmą kartą inventorizuota medynų, ha	80,1
Atžėlė ne miško žemėje per vykmetį	78,9
- iš jų iki 10 metų amžiaus	68,7
Atžėlęs plotas pagal skalsumą:	
0,3-0,5	7,1
0,6 ir daugiau	71,8
Pagal buvusias naudmenas:	
- žemės ūkio naudmenos	80,1
Atžėlęs plotas per vykmetį pagal vyraujančias medžių rūšis, ha	
- pušis	2,1
- eglė	7,5
- beržas	50,2
- baltalksnis	0,3
- juodalksnis	18,1
- drebulė	1,0
- blindė	0,9

1.5.4. MIŠKO SĖKLININKYSTĖ

Miško sėklinės bazės pagrindą sudaro sėkliniai ir genetiniai medynai, sėklinės miško medžių plantacijos, miško medžių klonų rinkiniai, bandomieji miško medžių želdiniai, genetiniai miško medžių draustiniai, rinktiniai ir elitiniai medžiai, atrinkti medynai, kiti įvertinti miško medžių objektai (medynai, medžių grupės ir pavieniai medžiai), iš kurių gaunama miško dauginamoji medžiaga (1.44. lentelė).

SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI
(pagal Genetinių miško medžių išteklių informacinę sistemą, 2020 m. VMT)

1.44. lentelė

Kodas	Kilmės rajonas	Medžių rūšis	Girininkija	Kv.	Sklypai	Plotas, ha pagal 2020 m. Genetinių miško medžių išteklių inform. sistemą (VMT)
				pagal 2019 m. miškotvarką		
Miško valstybiniai genetiniai draustiniai						
57BGD047	LT/Bk3	Beržas	Adutiškio	116	6	5,7
					Viso:	5,7
Genetiniai miško medžių draustiniai						
57PGD068	LT/P2	Pušis	Labanoro	220	7,8	24,91
				221	1	
					Viso:	24,91
Miško sėkliniai medynai						
57PSM024	LT/P2	Pušis	Labanoro	209	10,11,16,17	14,37
			Labanoro	210	17-23	
57PSM041	LT/P2	Pušis	Labanoro	9	3, 4	7,36
					Viso:	21,73
Sėklinės miško medžių plantacijos						
57BSP010	LT/Bk2	Beržas	Švenčionių	111	41	1,65
57JSP030	LT/J2	Juoda-lksnis	Švenčionių	111	40	2,08
57ESP052	LT/E2	Eglė	Švenčionių	410	15	6,16
57PSP028	LT/P2	Pušis	Pasiaurės	70	31	7,56
			Januliškio	81	16	
			Pasiaurės	89	1	
					Viso:	19,53
Miško medžių palikuonių bandomieji želdiniai						
57PBZ001	LT/P2	Pušis	Žeimenos	140	22	0,5
57PBZ011	LT/P2	Pušis	Januliškio	64	27,28	2,82
				74	4	
57PBZ017	LT/P2	Pušis	Žeimenos	55	1	0,2
					Iš viso:	3,52
					Iš viso:	**75,39**

Aplinkos ministro 2003 m. spalio 29 įsakymu Nr. 521 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinti Miško dauginamosios medžiagos nuostatai, kurie reglamentuoja miško sėklinės bazės naudojimą, miško dauginamosios medžiagos auginimą, prekybą, naudojimą miškams atkurti ir įveisti šalyje.

Švenčionėlių regioninio padalinio paprastojo ąžuolo medynai priskirti Aukštaičių aukštumos kilmės rajonui (LT/Ąp2), karpuotojo beržo medynai priskirti LT/Bk2 kilmių rajonui,

drebulės – Dainavos žemumos – Aukštaičių aukštumos (LT/D3), paprastosios eglės – LT/E2, paprastosios pušies – LT/P2 rajonui, juodalksnio – Aukštaičių aukštumos (LT/J3).

Miškų mokslinio tyrimo ir mokymo bei sėklininkystės objektams priskirti miškai, patvirtinti LRV 1999-02-05 nutarimu Nr.133 (su vėlesniais pakeitimais). Tačiau sėklininkystės objektams priskirtų teritorijų plotai neatitinka Valstybinės miškų tarnybos miško sėklinės bazės informacinės sistemos plotams. Miškų mokslinio tyrimo ir mokymo miškai padalinio administruojamuose miškuose užima 49,5 ha plotą (36,5 ha Labanoro girininkijos 32, 38, 47, 48, 73, 87, 88, 127, 180, 192 kvartaluose, 8,0 ha Žeimenos girininkijos 101 kvartale ir 5,0 ha Januliškio girininkijos 64,74 kvartaluose).

LR Vyriausybės 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr.1246 „Dėl valstybinių genetinių draustinių įsteigimo ir jų ribų planų patvirtinimo“ regioniniame padalinyje patvirtintas Adutiškio miško beržo genetinis draustinis (5,7 ha plote).

Padalinio administruojamuose miškuose Labanoro girininkijos 220 ir 221 kvartaluose yra išskirtas pušies genetinis miško medžių draustinis 24,91 ha plote (1.45. lentelė).

Švenčionių ir Pasisurės girininkijų teritorijose yra įkurtos trys (paprastosios eglės, paprastosios pušies ir beržo) sėklinės miško medžių plantacijos (17,45 ha plote). Žeimenos ir Januliškio girininkijose įveisti paprastosios eglės miško medžių palikuonių bandomieji želdiniai (3,52 ha plote).

Miško sėklinių medynų nuostatai patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. 496 (su vėlesniais pakeitimais). Padalinio administruojamoje teritorijoje Labanoro girininkijoje yra išskirti du paprastosios pušies sėkliniai medynai (21,73 ha plote).

Regioninio padalinio veiklos teritorijoje yra atrinkta 6 vnt. paprastosios pušies, 11 vnt. – juodalksnio ir 15 vnt. paprastosios pušies rinktinių ir elitinių medžių, bei 2 vnt. paprastojo klevo, 1 vnt. mažalapės liepos miško medžių sėklų šaltinių.

Vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1 – 199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“, 12 punktu, jei medyno selekcinė grupė nenustatyta, projektuojant miško atkūrimo būdą galima vadovautis nukirsto medyno ir šalia esančių medynų bonitetais. Jeigu Valstybinės miškų tarnybos Miško genetinių išteklių specialistai dar nesudarė padalinio, kuriame atliekama miškų inventorizacija, pirmos selekcinės grupės medynų sąrašo, jo pateikti vidinės miškotvarkos projektuose nereikia.

1.5.5. MIŠKO PRIEŠGAISRINĖ APSAUGA

Švenčionėlių regioninio padalinio miškuose funkcionuojanti priešgaisrinių priemonių sistema, apimanti stebėjimo, profilaktines ir priešgaisrinės saugos priemones, veikė patikimai ir užtikrino gaisrų pastebėjimą laiku bei operatyvų jų gesinimą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Miškų įstatymo 5 straipsnio 5 dalies 2 punktu, padalinys vykdo miškų apsaugą nuo gaisrų valstybiniuose, privačiuose bei kitų naudotojų miškuose. Vienas iš pagrindinių padalinio tikslų yra bendros valstybinės priešgaisrinių priemonių sistemos įgyvendinimas ir palaikymas visuose miškuose, nepriklausomai nuo nuosavybės formos.

Padalinyje, kaip ir kituose Lietuvos Respublikos teritorijos miškuose, taikoma valstybinė priešgaisrinių priemonių sistema, apimanti gaisrų prognozavimo, stebėjimo, profilaktikos ir priešgaisrinės saugos priemones. Svarbiausi šios sistemos tikslai yra mažinti miško gaisrų pavojų, vykdyti jų prevenciją, prognozuoti, stebėti ir gesinti gaisrus.

Kiekvienais metais, prieš prasidedant gaisrams kilti pavojingam laikotarpiui, sudaromas operatyvinis miškų gaisrų gesinimo planas.

Teisinį padalinio operatyvinio gaisrų plano pagrindą sudaro:

- Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklės, patvirtintos LR Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr.500 „Dėl miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“;
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2013 m. lapkričio 18 d. įsakymas Nr.1-280 „Dėl priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų atliekamų gaisrų gesinimo ir kitų gelbėjimo darbų organizavimo nuostatų patvirtinimo“;
- VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus 2018 m. vasario 28 d. įsakymas Nr. ĮS-133 „Dėl bendros valstybinės miško apsaugos sistemos įgyvendinimo“.

Plane pateikiamas veiklos teritorijoje esančių miškų degumas, priešgaisrinio budėjimo organizavimas miško gaisrams kilti palankiu laikotarpiu, priešgaisrinių komandų (pagrindinės, rezervinės) narių sąrašas, jų pareigos, materialinis – techninis aprūpinimas.

Priešgaisrinių apžvalgos bokštų regioninio padalinio teritorijoje nėra.

Prevencinėmis priemonėmis taip pat siekiama mažinti gaisrų kilimo pavojų visų nuosavybės formų ir visų miškų grupių miškuose.

Miško gaisrams kilti palankiu laikotarpiu (balandžio - rugsėjo mėnesiais) organizuojamas priešgaisrinis budėjimas.

Priešgaisrinės apsaugos rodikliai nagrinėjami visai regioninio padalinio veiklos teritorijai. Per 10 metų (2010-2019 m.) šioje teritorijoje užfiksuoti 39 gaisro atvejai. Per vykmetį įvykusiuose gaisruose išdegė 6,78 ha miško. Didžioji dalis gaisrų vyko padalinio administruojamuose miškuose (5,19 ha). Vidutinis vienos gaisravietės plotas - 0,17 ha. (1.45. lentelė).

MIŠKO GAISRAI REGIONINIO PADALINIO VEIKLOS TERITORIJOJE

2010-2019 metais

1.45. lentelė

Metai	Gaisrų skaičius	Gaisru apimtas plotas, ha	Iš jų privačiuose ir kt. valdytojų miškuose, ha	Vidutinis vienos gaisravietės plotas, ha
2010	7	0,2	0,13	0,03
2011	-	-	-	-
2012	3	0,16	0,16	0,05
2013	3	0,06	0,01	0,02
2014	5	0,41	0,11	0,08
2015	8	1,5	1,02	0,19
2016	3	0,68	-	0,23
2017	4	1,72	0,15	0,43
2018	3	0,73	0,01	0,24
2019	3	1,32	0	0,44
Iš viso	39	6,78	1,59	0,17

Padalinio teritorijoje esantys miškai, tiek valstybinės reikšmės, tiek kitų valdytojų valdomi miškai, suskirstyti į 3 klases pagal degamumą. Aukšto degamumo arba I klasės miškų yra 37,7 tūkst. ha arba 56 proc. viso padalinio miškų teritorijos ploto. Vidutinio degumo (2 degumo klasė) miškų yra 10,4 tūkst. ha (arba 16 proc.), nedidelio degumo – 18,7 tūkst. ha (arba 28 proc.). Vidutinė miškų degamumo klasė yra 1,5.

Priešgaisrinių barjerų ir mineralizuotų juostų yra pakankamai, nes mineralizuotos visos kvartalinės linijos sausose ir degiose augavietėse. Be to, mineralizuotas juostas atstoja ir keliai, kurių tinklas miškuose yra pakankamai tankus. Per vykmetį kai kur reikės įrengti mineralizuotas juostas aplink želdinius, įveistus naujai žemėje skirtoje miškui įveisti. Kur konkrečiai įrengti tokias mineralizuotas juostas, turės numatyti regioninio padalinio darbuotojai. Kasmet vidutiniškai atnaujinama apie 900 km priešgaisrinių mineralizuotų juostų: (kvartalinių, aplinkinių ribų, mineralizuotų juostų palei kelius ir spygliuočių jaunuolynuose).

Švenčionėlių regioninio padalinio priešgaisrinių komandų sudėtis ir techninis aprūpinimas:

Pagrindinės priešgaisrinės komandos		Rezervinės priešgaisrinės komandos		Priešgaisriniai automobiliai vnt.	Žolės gesinimo įrankiai, vnt.	Moto siurbliai vnt.	Pjūklai vnt.	Kastuvai vnt.	Kirviai vnt.	Traktoriai, vnt.
vnt.	žmonių skaičius	vnt.	žmonių skaičius							
2	8	2	30	4	69	2	10	102	8	2

Gaisrų gesinimui padalinys turi 4 priešgaisrinius automobilius. Gaisrų gesinimui sudarytos pagrindinė (8 žmonės) ir rezervinė (30 žmonių) gaisrų gesinimo komandos. Taip pat miškus gesinti padeda gretimų regioninių padalinių priešgaisrinės gelbėjimo komandos. Gaisrų prevencijos ir stebėjimo tikslais naudojamasi mobiliuoju ryšiu. Taip pat nemažas dėmesys skiriamas prevencinėms priemonėms. Miškuose prie kelių yra iškabinti priešgaisriniai stendai, publikuojami straipsniai rajoniniuose laikraščiuose, vykdoma kita švietėjiška veikla. Toliau bei dar intensyviau turėtų būti vykdomas profilaktinis aiškinamasis darbas priešgaisrine tema gyventojų ir miško lankytojų tarpe.

1.5.6. MIŠKO SANITARINĖ APSAUGA

Praeitos miškotvarkos metu ypatingų sanitarinės apsaugos priemonių projektuota nebuvo – sanitariniai kirtimai, medienos apdorojimas chemikalais bei žievinimas, gaudomųjų medžių išdėstymas ir kt. Esamą sanitarinę miško būklę iš dalies parodo miškotvarkos inventorizuotas sausuolių ir virtelių tūris. Padalinio administruojamuose miškuose inventorizuota 108,5 tūkst.m^3 sausuolių ir virtelių. Daugiausia sausuolių ir virtelių inventorizuota Labanoro (19577 m^3) ir Antaliedės (18960 m^3) girininkijose, mažiausiai - Sarios (5346 m^3) ir Švenčionių (3334 m^3) girininkijose. Apskaičiuotas natūralus atkritimas sudaro 13,1 tūkst.m^3 bendro tūrio. 2009 m. inventorizacijos metu sausuolių buvo inventorizuota 77,7 tūkst. m^3.

Praeitame vykmetyje sanitariniais kirtimais buvo kasmet apimama vidutiniškai 221 ha miško, kertant po 12,2 t.m^3 likvidinės medienos (vidutiniškai po 6 m^3 iš 1 ha). Be to, kasmet buvo atliekami retinimai ir einamieji kirtimai vidutiniškai 503 ha plote.

Pagrindinės miško sanitarinės apsaugos priemonės: laiku iškirsti šviežiai kenkėjų užpultus medžius, medienos purškimas chemikalais, prieš sodinimą sodmenų šaknų mirkymas želės su aktara tyrėje prieš pušinį straubliuką.

Paskutiniajame vykmetyje didžiausias iššūkis sanitarinei miškų būklei buvo uosių džiuvimas, prasidėjęs dar 1996 m., kurį sukelia amorfinė grybų rūšis Chalara fraxinea. Valstybinės miškų tarnybos duomenimis, nuo šios uosių ligos atsiradimo Lietuvoje uosynų plotai sumažėjo nuo 2,7 proc. iki 0,6 proc. (VMT, Miškų ūkio statistika 2020) ir jų plotas toliau mažėja. Padalinio administruojamuose miškuose per vykmetį dėl šios grybinės ligos uosynų plotas sumažėjo nuo 2,5 ha iki 1,7 ha.

2009 m. Lietuvos eglynuose pradėjo plisti netikrasis eglinis skydamaris (*Physokermes piceae*). Išsiritusios lervutės minta eglių spygliais, pumpurais ir ūgliukais. Žalingiausias eglių jaunuolynuose iki 10 metų. Eglynuose išryškėjo šių kenkėjų daroma akivaizdi žala. Skydamarių nusilpnintus eglynus vėliau apninka spygliuočių liemenų kenkėjai. Šiuo metu eglinio skydamario pažeistų medynų padalinio administruojamuose miškuose nėra.

Padalinyje kasmet iškertama vidutiniškai apie 30 ha plynais sanitariniais kirtimais, pagrinde tai pažeisti vėjovartų, pažeisti uosynai ar žievėgraužio tipografo užpulti medynai.

Miškams didelę žalą daro elniniai žvėrys. 2009 m. miškų inventorizacijos metu pažeistų želdinių ir nulaupytų medynų užfiksuota 630 ha. Vykdant 2019 m. miškų inventorizacijos darbus pažeistų želdinių ir nulaupytų medynų užfiksuota 1028 ha. Siekiant apsaugoti želdinius nuo elninių žvėrių daromos žalos, padalinys jaunuolynų ir miško želdinių bei žėlinių apsaugai per paskutinius tris metus vidutiniškai kasmet išleidžia po 120 tūkst. eur. Dalis išlaidų už prevencines priemones (tvoras, repelentus ir jų tepimą) buvo kompensuojama teikiant paraiškas ir gaunant finansavimą už Medžiojamųjų gyvūnų prevencinių priemonių įdiegimo darbus iš savivaldybės Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos. Repelentais kasmet tepama vidutiniškai apie 990 ha želdinių ir žėlinių. Individualių apsaugų ąžuolo apsaugai naudojimas per paskutinius tris metus didėjo (2016 m.- 5 ha, 2018 m. – 7 ha, 2019 m. – 9 ha), nes ąžuoliukams praaugus apsaugas, juos pažeidžia elniniai žvėrys. Tvoromis tveriama ten, kur želdinami pušynai ir ąžuolynai, vidutiniškai apie 12 ha per metus.

Miškų sanitarinę būklę, atliktas apsaugos priemones parodo regioninio padalinio už paskutiniųjų trijų metų ataskaitų duomenys (1.46. lentelė).

MIŠKŲ SANITARINĖ BŪKLĖ PAGAL PADALINIO ATASKAITAS

1.46. lentelė

Priemonės pavadinimas	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Atlikta sanitarinių apsaugos priemonių miške, iš viso (ha)	1015,9	1092,3	969,6
-biologinės	-	-	-
-cheminės	998,5	1078,7	946,3
-kitos (fizinės-mechaninės)	17,4	14,6	23,3
-vėjavartų, vėjalaužų likvidavimas	40,7	43,6	36,1
Kenkėjų, ligų, abiotinių veiksnių ir žvėrių pažeisti miškai	60,3	92,9	216,7
-liemenų ir jaunuolynų kenkėjai (ha)	1	-	3,1
-eglių liemenų kenkėjai	1	-	0,2
Medžių ligos iš viso (ha)	15,4	19,3	15,4
-šakninė pintainė	15,4	15,4	15,4
-žvėrių žala medynams (ha)	3,1	17,2	141,8
Nulaupyta žievė	-	-	1
Nukandžioti ūgliai	-	-	68,3
Bebrai			0,2
Abiotiniai veiksniai, iš viso	40,8	56,4	56,4
-vėjavartos, vėjalaužos	40,7	56,4	36,1
Iš viso pažeistų miškų (ha)	60,3	92,9	216,7
buvo židinių metų pradžioje	25	18,6	49,3
kilo naujų	60,3	92,9	216,7
likviduota židinių	41,7	43,6	41,4
Sunyko dėl gamtinių veiksnių	3,2	17,2	145
liko metų pabaigoje	15,4	32,1	29,6

Sanitarinei apsaugai skiriamas ne mažesnis dėmesys, negu kitoms veiklos sritims. Per paskutinius tris metus 2017 – 2019 metais padalinio administruojamuose miškuose iškelta vidutiniškai nuo 304 iki 384 vnt. ir išvalyta nuo 78 iki 175 vnt. inkilų (1.47. lentelė). Kasmet aptveriama nuo 21 iki 25 vnt. skruzdėlynų, atrinkta ir paženklinama nuo 18 iki 59 vnt. uoksinių medžių. Kirtavietėse kabinamos feromoninės gaudyklės. Nustatytais terminais apdorojama insekticidais neišvežta žalia spygliuočių mediena.

Sanitarinė miškų būklė stebima nuolat. Rūpestį kelia vėjovartos, laiku neatlikus sanitarinių kirtimų ar laiku neatlikus sanitarinės būklės stebėjimų eglynuose gali atsirasti, išplisti kinivarpų židiniai.

SANITARINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS

1.47. lentelė

Priemonių pavadinimas	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Biologinės			
Iškabinta. inkilų, vnt.	384	379	304
Išvalyta suremontuotų inkilų, vnt.	175	143	78
Aptverta skruzdėlynų, vnt.	21	23	25
Pasodinta nektarinių ir ornitochorinių krūmų, ha plote	3	2	3
Atrinkta ir paženklinta uoksinių medžių,vnt.	18	21	59
Fizinės, mechaninės			
Išdėstyta dispenserių, vnt.	46	67	115
Aptepta medžių repelentais, ha	989,8	1069,6	917,5
Išdėstyta vabzdžiagaudžių medžių, ktm	87,1	47,5	28,0
Aptverta ąžuolynų tvoromis, ha	6,8	4,7	5,9
Apsaugota medienos nuo liemenų kenkėjų:			
- apipurkšta insekticidais, ktm	10640,2	10295,0	13779,9
- sugaminta vėjovartų, ktm	506,0	1582,0	592,0

1.5.7. MIŠKO APSAUGA NUO TEISĖS PAŽEIDIMŲ

Pastaruoju metu, mažėjant eiguvų bei darbuotojų skaičiui, aktuali tampa miško apsauga nuo pažeidėjų. Tačiau neteisėtų miško kirtimų mažėja. Per paskutiniuosius trejus metus užfiksuoti 4 neteisėto miško kirtimo atvejai padalinio administruojamoje teritorijoje (1.48. lentelė). Po vieną atvejį 2018 ir 2019 metais. 2017 m. buvo 2 neteisėto miško kirtimo atvejai. Vidutiniškai per vieną atvejį buvo iškirsta 9 m^3 medienos. Visi šeši neteisėtų miško kirtimų atvejai buvo išaiškinti, nubausti 4 asmenys 180 eurų bauda.

NETEISĖTI MIŠKO KIRTIMAI PER 2017-2019 METUS

1.48. lentelė

R o d i k l i a i	2017 m.	2018 m.	2019 m.
1. Neteisėtai iškirstos medienos kiekis m^3, tenkantis 1 neteisėto kirtimo nustatytam atvejui:			
atvejų	2	1	1
tūris	11,2	3,4	12,37
m^3 1/atv.	5,6	3,4	12,37
2. Neteisėtų kirtimų išaiškinamumo % pagal nustatytą atvejų skaičių ir iškirstos medienos tūrį			
atvejų nustatyta	2	1	-
išaiškinta	2	1	-
proc.	100	0	-
tūrio: nustatyta	11,2	-	-
išaiškinta	11,2	-	-
proc.	100	-	-
3. Neteisėtai iškirstos medienos kiekis m^3, tenkantis 1 išaiškintam atvejui:			
atvejų skč.	2	-	-
tūrio m^3	11,2	-	-
m^3 1/atv.	5,6	-	-
4. Skirta baudų: asmenų skč.	2	2	-
baudų tūkst. eur.	0,02	0,16	-

1.5.8. MIŠKŲ SAUSINIMAS

Miškų inventorizacijos duomenimis, nusausintos žemės padalinio administruojamuose miškuose sudaro 2541,6 ha arba 6 proc. miškų teritorijos ploto (1.49. lentelė). Daugiausia nusausinto ploto tenka Adutiškio girininkijai. Nusausinta žeme laikomi pagal melioracijos projektus sausinti miškų masyvai ir L, U ir P hidrotopų sklypai, esantys griovių veikimo zonoje (pagal normatyvą). Kai į griovių veikimo zoną patenka mažiau kaip 50 proc. sklypo ploto, sklypas nelaikomas nusausintu. Taksoraštyje gali būti nurodyta – nepakankamai nusausintas.

HIDROMELIORACINIS TINKLAS

1.49. lentelė

Girininkija	Nusausintas plotas, ha	Kanalų, griovių ilgis, km		
		iš viso:	miško grioviai	kanalai, grioviai
Labanoro	17,3	5,8	1,4	4,4
Antaliedės	75,0	16,2	1,9	14,3
Lakajos	412,5	8,2	3,0	5,2
Pasiaurės	4,0	7,5	2,9	4,6
Januliškio		6,0	0,7	5,3
Žeimenos	100,5	18,3	7,5	10,8
Švenčionių	323,4	19,2	8,9	10,3
Aukštagirio		6,8	2,2	4,6
Sarios	97,4	13,5	5,0	8,5
Geležnės	58,9	12,6	7,5	5,1
Adutiškio	1452,6	70,8	56,3	14,5
Iš viso:	**2541,6**	**184,9**	**97,3**	**87,6**

Padalinio administruojamoje teritorijoje 100 ha ploto tenka 0,4 km griovių. Kasmet reikia atlikti apie 15 – 17 km griovių remonto ir priežiūros, iškertant krūmus jų šlaituose ir pagrioviuose. Atliekamas dalies sausinimo griovių išvalymas, griovių gilinimas ir bebrų užtvankų išardymo darbai. Taikytos bebrų skaičiaus reguliavimo priemones, nes dėl bebrų veiklos pakyla gruntinio vandens lygis, dėl to kai kurie medynai pradeda džiūti arba gali žūti.

1.5.9. MIŠKO KELIŲ TIESIMAS

Per 2017 - 2019 m. laikotarpį regioninio padalinio administruojamuose miškuose naujų kelių tiesimas atliktas 2,5 km (1.51. lentelė).

2017 m. atlikta naujo kelio statyba Švenčionių girininkijos miško kelias tarp kv. 60,78; 61,79 – 1,001 km (LAKD lėšos). Rekonstrukcija atlikta miško kelio Liūlinė - Argirdiškė (Aukštagirio girininkija per kv. 8;9;10;11;12;32;33;34;60;61;78) – 5,746 km (ES lėšos). Kelių remontas atliktas 19,2 km (Bendrųjų reikmių finansavimo programa).

2018 m. atlikta naujo kelio statyba buvusios Antanų girininkijos kelias tarp kv. 7, 25, 460 - 1,5 km (LAKD lėšos). Kelių remontas atliktas 26,16 km bendrųjų reikmių finansavimo programos lėšomis ir 15,55 km savomis padalinio lėšomis.

2019 m. atliktas kelių remontas 35,9 km bendrųjų reikmių finansavimo programos lėšomis ir 23,2 km įmonės lėšomis.

Nuo 2016 m. padalinys gauna lėšas iš Bendrųjų miško reikmių finansavimo programos kelių taisymui ir remontui visų nuosavybės formų miškuose.

1.5.10. MIŠKO AUGINIMO IR NAUDOJIMO PRIEMONIŲ VEIKSMINGUMO ANALIZĖ

Miško auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizė atlikta regioninio padalinio administruojamiems miškams (be siūlomų priskirti urėdijos valdomiems valstybinės reikšmės miškams miškų).

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijos plotas per vykmetį padidėjo 1104 ha (1.50. lentelė). Tai vyko dėl perduodamų administruoti naujų žemės ir miškų plotų. Per 2010–2019 m. laikotarpį, miško žemės plotas padidėjo 1194 ha. Prie miško žemės priskiriami tuose pačiuose plotuose esantys miško grioviai (58 ha), kurie pasikeitus miško žemės sampratai nuo 2015 m., apskaitomi kaip miško žemė. Padalinio administruojamuose miškuose augančių medynų plotas padidėjo 906 ha, įveisiant želdinius miško aikštėse ar žemėje skirtoje miškui įveisti, taip pat atkūrus kirtavietes bei dėl perduotų naujų plotų.

MIŠKO PLOTO KAITA PAGAL TRIJŲ MIŠKOTVARKŲ DUOMENIS

1.50. lentelė

Rodikliai	1999 m.	2009 m.	2019 m.
Miško teritorijos plotas, ha	41858	42889	43993
Miško žemės plotas, ha	37917	41676	42870
Medynų plotas, ha	36938	40133	41039
Neapaugusi mišku žemė, ha	376	389	496
- *aikštės*	*47*	*17*	*103*
- *kirtavietės*	*296*	*335*	*295*
- *žuvę medynai*	*31*	*29*	*78*
- *žemė, skirta miškui įveisti*	*1*	*8*	*17*
- *mažieji miško karjerai*			*2*

Per paskutinį vykmetį spygliuočių medynų plotas padidėjo 171 ha, kietųjų lapuočių padidėjo 91 ha (ąžuolynų padidėjo nuo 34 ha iki 125 ha), minkštųjų lapuočių padidėjo 646 ha (1.51. lentelė).

Lyginant 1975 m. ir 2019 m. medynus, matyti, kad pušynų, drebulynų, baltalksnynų plotas mažėjo, eglynų, ąžuolynų, juodalksnynų plotai didėjo, beržynų plotai mažai kito.

Pastebimai kito ir medynų taksaciniai rodikliai. Nuolat gerėja bonitetas, tai gali būti susiję ir su klimato pokyčiais, foniniu medynų tręšimu ir kt. Medynų amžius padidėjo 27 metais, per paskutinį vykmetį vidutinis amžius padidėjo 2 metais. Retų 0,2-0,4 skalsumo medynų plotas įvairių miškų inventorizacijų metų kito, tačiau per paskutinį vykmetį sumažėjo nuo 1,9 proc. iki 1,6 proc. Vidutinis medynų tūris per 44 metus padidėjo 121 m^3, o per paskutinį vykmetį 30 m^3. Brandžių medynų tūris stabiliai didėjo. Per metus padidėjo 97 m^3/ha. Pagrindinės priežastys lėmusios medynų tūrio padidėjimą: medienos prieaugis, sąlygojamas rūšinės sudėties ir tankumo reguliavimo ugdomųjų kirtimų amžiuje, saikingų sanitarinių kirtimų vykdymas, tikslesnė ir objektyvesnė miškų inventorizacija.

VYRAUJANČIŲ MEDŽIŲ RŪŠIŲ PLOTŲ (PROC.) IR VIDUTINIŲ RODIKLIŲ KITIMAS PAGAL PENKIŲ MIŠKOTVARKŲ DUOMENIS

1.51. lentelė

Rodikliai	1975 m.	1985 m.	1999 m.	2009 m.	2019 m.
Medynų plotas (ha) pagal vyraujančias medžių rūšis	43819	44197	36938	40133	41039
P	34407	34678	29336	31729	31747
E	3029	3782	3233	3360	3513
Ą	36	21	1	34	125
U	1	5	10	2	2
B	4370	4187	3153	3628	4205
J	730	670	492	617	818
D	943	661	684	721	585
Bt	270	157	26	27	28
L	10	12	-	5	8
Kitos medžių rūšys	23	24	3	10	8
Vidutiniai medynų rodikliai:					
amžius	45	56	66	70	72
bonitetas	2,4	2,3	2,3	2,2	1,8
skalsumas	0,74	0,72	0,74	0,74	0,76
0,2–0,4 skalsumo plotas, %	515	377	264	776	674
vid. medynų tūris m^3/ha	**160**	**198**	**234**	**251**	**281**
P	159	200	244	268	308
E	219	253	223	201	205
B	128	144	163	157	165
J	144	164	197	205	180
D	206	223	251	261	281
brandžių medynų vid. tūris m^3/ha	**240**	**249**	**292**	**325**	**337**
P	263	286	309	321	350
E	279	302	317	363	357
B	173	173	232	271	261
J	196	212	248	318	312
D	235	243	324	396	415
prieaugis m^3/ha	6,7	6,2	5,8	6,39	6,66
Vidutinis sklypo dydis, ha	2,2	2,2	2,2	2,0	1,8

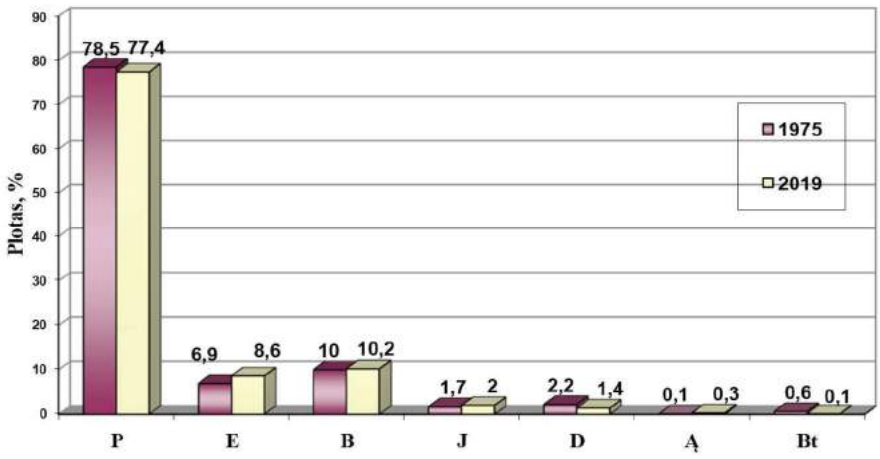

17 pav. Vyraujančių medžių rūšių plotų kaita (proc.) 1975–2019 metais

Per paskutinį vykmetį (2010-2019 m.) brandžių medynų tūris vidutiniškai padidėjo 12 m^3/ha, visų medynų - 30 m^3/ha. Tūrio pokytį lėmė nustatytas didesnis visų medynų skalsumas, kuris padidėjo nuo 0,74 iki 0,76. Didžiausias brandžių medynų tūrio pokytis 1 ha nustatytas pušynuose (40 m^3) ir drebulynuose (30 m^3).

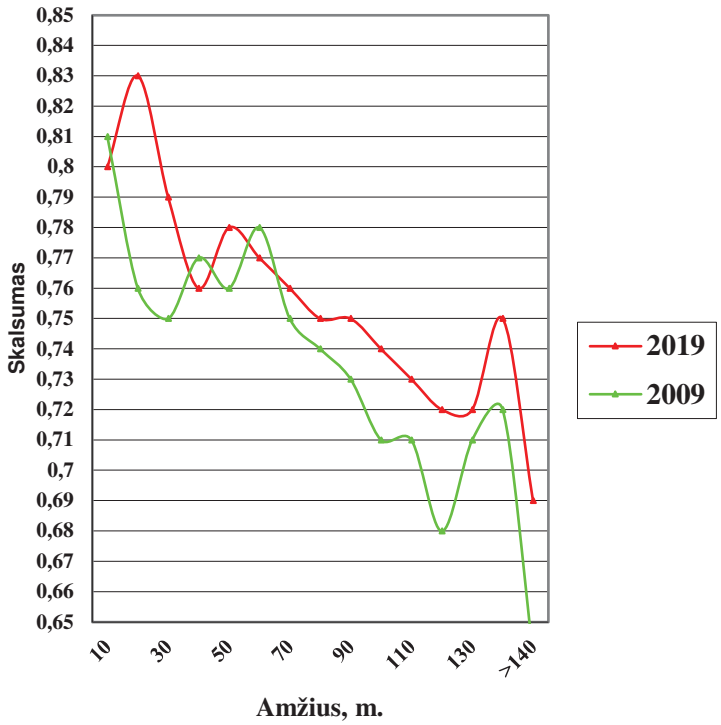

18 pav. Medynų skalsumas pagal amžių

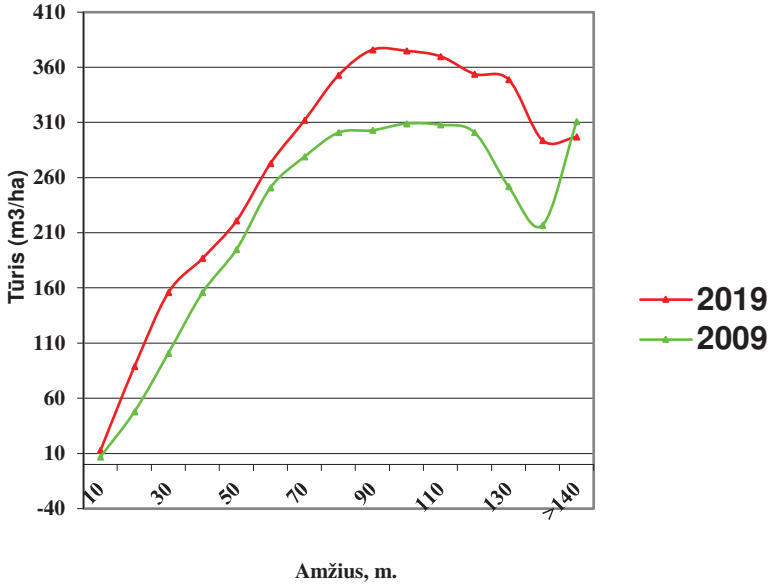

19 pav. Medynų tūris pagal amžių

Vyraujančių medžių rūšių plotų kaita analizuota sklypo lygmenyje. Lyginami vyraujančių medžių rūšių pokyčiai buvusiuose medynuose, taip pat analizuojamas miško atkūrimas buvusiose plynumose ir ne miško žemėje.

Medynų rūšinės sudėties kaitą dažniausiai lemia medynų vyraujančios medžių rūšies pasikeitimas po pagrindinių, jaunuolynų ugdymo ir retinimo kirtimų, apaugus mišku ar įveisus mišką ne miško žemėse bei medynų natūralaus formavimosi raida.

Inventorizacijos metu nustatyta, kad spygliuočių plotas per vykmetį kito nežymiai (pušynų sumažėjo 1 proc., eglynų padidėjo 8 proc., minkštųjų lapuočių plotai padidėjo 2 proc. (1.52. lentelė).

MEDŽIŲ RŪŠIŲ PLOTŲ KAITA PAGAL VYRAUJANČIAS MEDŽIŲ RŪŠIS

1.52. lentelė

2009 m. miškų inventorizacijos duomenys		2019 m. miškų inventorizacijos duomenys												
Medynai	Plotas, ha	P	E	B	D	J	Bt	Ą	U	Kitos	Iš viso:	Plynu-mos	Pelkės	Kita žemė
P	31877,8	31266,7	197,6	192,9	0,9	5,0				0,8	31663,9	191,3	17,9	4,7
E	3248,0	98,6	2822,9	173,0	34,5	28,2		25,4			3182,6	64,7		0,7
B	3973,9	81,1	237,3	3463,5	36,9	90,1		6,2			3915,1	57,6	0,5	0,7
D	795,9	3,2	152,8	97,9	495,0	28,1		8,9			785,9	10,0		
J	653,4	0,3	13,9	25,5	8,2	591,9		2,0			641,8	11,6		
Bt	31,6		1,7			1,8	25,7				29,2	2,4		
Ą	32,4							32,4			32,4			
U	2,5					0,8			1,7		2,5			
Kitos	21,0	0,5				0,4				18,1	19,0	1,5		0,5
Iš viso	40636,5	31450,4	3426,2	3952,8	575,5	746,3	25,7	74,9	1,7	18,9	40272,4	339,1	18,4	6,6
Plynumos	501,1	95,1	62,0	147,4	8,0	41,6	1,7	1,2		0,7	357,7	142,5		0,9
Pelkės	854,3	22,6		4,8		2,1					29,5		814,7	10,1
Kita žemė	1521,1	2,1	8,3	41,5	1,5	21,7		48,7			123,8	4,5	4,7	1388,1
Iš viso	43513,0	31570,2	3496,5	4146,5	585,0	811,7	27,4	124,8	1,7	19,6	40783,4	486,1	837,8	1405,7

Buvusių pušynų išliko 98 proc. Dalyje ploto dėl vykdomos ūkinės veiklos ar gamtinių veiksnių pušį pakeitė eglynai (198 ha), beržynai (193 ha), juodalksnynai (5 ha) ir kitų medžių rūšių medynai (2 ha), dar neatkurtos plynumos užima 191 ha plotą. Pelkės inventorizuotos 18 ha buvusių pušynų, kita žemė – 5 ha plote. Buvusius eglynus, beržynus ir drebulynus atkuriant pušimi, bei ugdant minkštųjų lapuočių medynus 183 ha pušynų tapo vyraujančiais kituose medynuose. Bendras pušynų plotas sumažėjo 308 ha arba 1 proc.

Buvusių eglynų išliko 87 proc. Iš bendro 3248 ha buvusių eglynų ploto, 2019 metais eglynais inventorizuota 2823 ha. Dalis buvusių eglynų (173 ha) inventorizuoti beržynais, 99 ha – pušynais, 35 ha – drebulynais, 28 ha – juodalksnynais ir 25 ha – ąžuolynais. 604 ha eglynų dėl ugdomųjų kirtimų, želdinimo bei natūraliai keičiantis medynų rūšinei sudėčiai tapo vyraujančiais kituose medynuose (eglynais tapo 237 ha buvusių beržynų, 198 ha - pušynų, 153 ha – drebulynų, 14 ha – juodalksnynų ir 2 ha - baltalksnynų. 70 ha eglynų atkurta buvusiose plynumose ir kitose žemėse. Eglynų plotas per praėjusį dešimtmetį padidėjo 249 ha (arba 8 proc.).

Išliko visi buvę ąžuolynai (32 ha). Vykdant ūkines priemones (daugiausia įveisiant ir atkuriant) ąžuolynų plotai padidėjo iki 125 ha. Ąžuolas tapo vyraujančiu vietoje buvusių eglynų (25 ha), drebulynų (9 ha), beržynų (6 ha) ir juodalksnynų (2 ha). Ąžuolynai įveisti ar atkurti 50 ha plote buvusių plynumų ir kitų žemių.

Buvusių beržynų išliko 87 proc., likusiame buvusių beržynų plote auga eglynai (237 ha), juodalksnynai (90 ha), pušynai (81 ha), drebulynai (37 ha) ir ąžuolynai (6 ha). 490 ha beržynų dėl ūkinės veiklos bei natūraliai keičiantis medynų rūšinei sudėčiai tapo vyraujančiais kituose medynuose (beržynais tapo 193 ha buvusių pušynų, 173 ha eglynų, 98 ha drebulynų ir 26 ha juodalksnynų. Visumoje beržynų plotas padidėjo 173 ha.

Buvusių juodalksnynų išliko 91 proc. buvusio ploto. Juodalksnynų plotas padidėjo želdant ar atželiant kitų medžių rūšių kirtavietėse, bei atžėlus plynumose. Iš viso juodalksnynų padidėjo 158 ha, daugiausia vietoj buvusių beržynų (90 ha).

Buvusių drebulynų išliko 62 proc. Ūkinių priemonių dėka drebulynai keičiami vertingesnių medžių rūšių medynais. Tačiau drebulė įsivyravo buvusiuose beržynuose (37 ha), eglynuose (35 ha) ir juodalksnynuose (8 ha). Bendras drebulynų plotas sumažėjo 211 ha.

Baltalksnynų plotas sumažėjo nuo 32 ha iki 27 ha.

Vyraujančių medžių rūšių plotų kaita sklypo lygmenyje rodo, kad norint turėti vertingesnius medynus, svarbu medynų rūšinę sudėtį keisti ne tik atkūrimo, bet ir auginimo metu. Iš 2019 m. miškų inventorizacijos duomenų matomas pušynų, drebulynų, baltalksnynų medynų ploto mažėjimas ir eglynų, juodalksnynų, beržynų bei ąžuolynų ploto dalies didėjimas.

Vyraujančių medžių rūšių plotų kaita sklypo lygmenyje rodo, kad norint turėti vertingesnius medynus, svarbu medynų rūšinę sudėtį keisti ne tik atkūrimo, bet ir auginimo metu. Iš 2019 m. miškų inventorizacijos duomenų matomas pušynų, drebulynų, baltalksnynų medynų ploto mažėjimas ir eglynų, juodalksnynų, beržynų bei ąžuolynų ploto dalies didėjimas.

Medynų rūšinės sudėties kitimas pagal plotą (proc.) ir inventorizacijos metus:

2009 metai: 79,1P 8,4E 9,0B 1,5J 1,8D 0,1Bt 0,1Ą

2019 metai: 77,4P 8,6E 10,2B 2,0J 1,4D 0,1Bt 0,3Ą

Neigiama rūšių kaita dažniausiai pasireiškia I-II a. klasės medynuose, todėl didesnis dėmesys turi būti skiriamas jaunuolynų ugdymui ir želdinių žėlinių priežiūrai. Analizuota I-III amžiaus klasių jaunuolynų plotų kaita per paskutinįjį dešimtmetį (1.53. lentelė).

III IR IV MIŠKŲ GRUPIŲ JAUNUOLYNŲ PLOTŲ KAITA PAGAL VYRAUJANČIAS MEDŽIŲ RŪŠIS

1.53. lentelė

Medynai	Plotas (ha) – 2009 m. miškotvarka				Plotas (ha) – 2019 m. miškotvarka				Ploto (ha) pokytis per dešimtmetį			
	I a. klasė	II a. klasė	III a. klasė	iš viso	II a. klasė	III a. klasė	IV a. klasė	iš viso	II a. klasė	III a. klasė	IV a. klasė	iš viso
P	894,5	493,6	551,9	1940,0	846,7	531,5	508,4	1886,6	-47,8	37,9	-43,5	-53,4
E	571,0	315,3	290,4	1176,7	562,8	359,2	301,9	1223,9	-8,2	43,9	11,5	47,2
Ą	19,6	0,4	0,9	20,9	19,6	0,4	0,9	20,9				
U	612,9	489,0	333,0	1434,9	579,9	460,6	333,1	1373,6	-33,0	-28,4	0,1	-61,3
B	103,0	20,0	67,1	190,1	95,4	23,4	63,8	182,6	-7,6	3,4	-3,3	-7,5
J	126,3	91,3	95,9	313,5	116,1	96,9	91,8	304,8	-10,2	5,6	-4,1	-8,7
D	0,9	5,3	8,2	14,4	0,9	5,3	5,8	12,0			-2,4	-2,4
Bt	3,6	5,5	1,9	11,0	4,2	5,5	0,4	10,1	0,6		-1,5	-0,9
Kitos	2331,8	1420,4	1349,3	5101,5	2225,6	1482,8	1306,1	5014,5	-106,2	62,4	-43,2	-87,0
viso	894,5	493,6	551,9	1940,0	846,7	531,5	508,4	1886,6	-47,8	37,9	-43,5	-53,4

Didžiausi jaunuolynų (II-IV amžiaus klasės medynuose) plotų pokyčiai, pagal 2019 m. miškų sklypų inventorizacijos duomenis įvyko beržynuose, pušynuose ir eglynuose.

106 ha I amžiaus klasės medynų netapo II amžiaus klasės medynais. Didžiausią įtaką tam turėjo tai, kad 31 ha buvusių I amžiaus klasės eglės, 20 ha beržo, 11 ha pušies, 6 ha drebulės I amžiaus klasės jaunuolynų buvo inventorizuoti I amžiaus klasės beržynais. 5 ha I amžiaus klasės eglynų, 2 ha beržynų tapo I amžiaus klasės drebulynais. 18 ha buvusių I amžiaus klasės jaunuolynų buvo inventorizuota neapaugusia mišku miško žeme (žuvę medynai ir miško aikštės), 2 ha – pelkėmis, 2 ha – kitos paskirties miško žeme.

Esamų II amžiaus klasės pušynų plotas sumažėjo 48 ha, III amžiaus klasės padidėjo 38 ha, IV amžiaus klasės sumažėjo 44 ha. Vykdant suprojektuotus ugdomuosius kirtimus, būtina vyraujančia medžių rūšimi atkurti pušį, likusioje dalyje augs mišrūs minkštųjų lapuočių medynai su pušimi.

Esamų II a. klasės eglynų plotas dėl spartesnio beržo, drebulės augimo ir žėlimo, žvėrių daromos žalos bei dalyje mišrių eglynų dar neatliktų ugdomųjų kirtimų sumažėjo 8 ha. Visi šie plotai projektuojami kirsti I eilės ugdomaisiais kirtimais, po kirtimų jie vėl taps mišriais eglynais. III amžiaus klasės eglynų plotas padidėjo 44 ha, IV a. klasėje - 12 ha. III amžiaus klasės eglynų ploto padidėjimą lėmė tai, kad medynų inventorizacijos metu buvo patikslintas medynų amžius.

Visi kultūrinės kilmės medynai kurių amžius 2009 m. inventorizacijos metu buvo nustatytas 21 m. arba 22 m. suapvalinus metus iki 30 m liko trečioje amžiaus klasėje ir neperėjo į ketvirtą. Dėl šios priežasties 43 ha sumažėjo IV amžiaus klasės jaunuolynų.

Vykdant ugdomuosius miško kirtimus mažėjo minkštųjų lapuočių jaunuolynų (II-IV amžiaus klasėje) plotai (beržynų – 61 ha, drebulynų – 9 ha, juodalksnynų – 8 ha, baltalksnynų – 2 ha ir kitų medžių rūšių medynų – 1 ha).

Analizuojami I amžiaus klasės jaunuolynų plotai III ir IV miškų grupėse pagal 2009 m. ir 2019 m. miškų inventorizacijos duomenis (1.54. lentelė). I amžiaus klasės medynų 2019 m. inventorizuota 666 ha daugiau lyginant su 2009 m. inventorizacijos duomenimis. Tai vyko dėl to, kad lyginant ankstesnių miškotvarkų duomenis - didėjo pagrindinių kirtimų apimtys nuo 266 ha (2000-2009 metų vykdyta pagrindinių kirtimų apimtis) iki 344 ha (2010-2019 metų vykdyta pagrindinių kirtimų apimtis). 2019 metų miškų inventorizacijos duomenimis spygliuočiai sudaro 66 proc. I amžiaus klasės jaunuolynų ploto. I amžiaus klasės pušynų padidėjo nuo 894 ha (2009 m.) iki1295 ha (2019 m.), eglynų - nuo 571 iki 702 ha, juodalksnynų – nuo 103 ha iki 206 ha. I amžiaus klasės ąžuolynų plotas padidėjo nuo 20 iki 92 ha atkuriant ir įveisiant. Daugiau nei dvigubai mažėjo drebulynų plotai. Beržynų jaunuolynų I amžiaus klasės plotas kito nežymiai.

I AMŽIAUS KLASĖS JAUNUOLYNŲ PLOTAS PAGAL VYRAUJANČIAS MEDŽIŲ RŪŠIS (III+IV GRUPĖS)

1.54. lentelė

Metai	Plotas, ha	Medžių rūšių plotai, ha							
		P	E	Ą	B	J	D	Bt	Kitos
2009	2332	894	571	20	613	103	126	1	4
proc.	100	38	25	1	26	5	5		
2019	2998	1295	702	92	648	206	52	1	1
proc.	100	43	23	3	22	7	2		

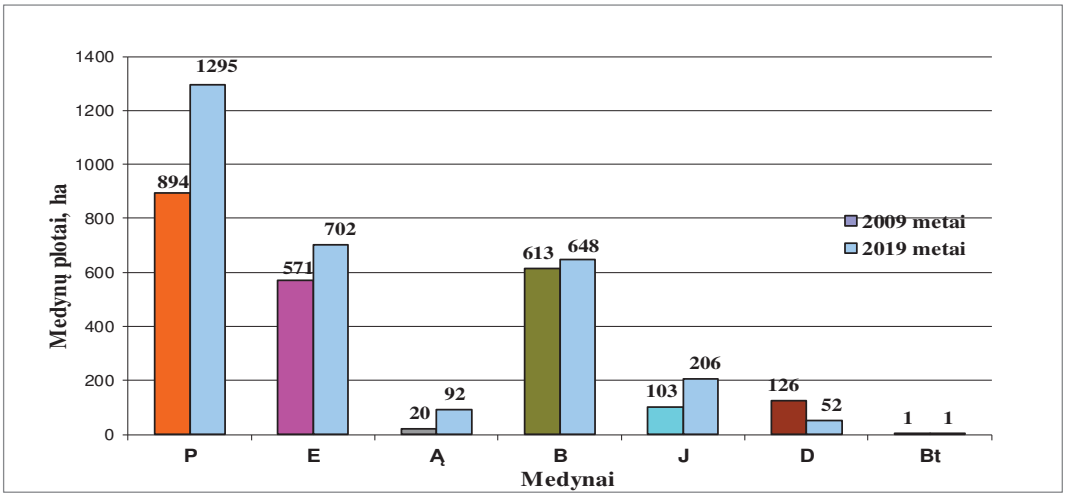

20 pav. I amžiaus klasės jaunuolynų ploto kaita

Atkurtos medžių rūšys vykmečio želdiniuose užėmę joms būdingas augavietes. Spygliuočių jaunuolynai užima beveik visą N hidrotopo augaviečių plotą – Na (90 proc.), Nb (99 proc.), Nc (95 proc.) ir Nd (48 proc. + 35 proc. ąžuolas). Eglynai užima 78 proc. Lc augavietės jaunuolynų ploto. Lb augavietėje vyrauja spygliuočiai medynai (eglynai – 47 proc., pušynai – 40 proc.). Ld augavietėje eglynai užima 34 proc. jaunuolynų ploto, ąžuolynai – 29 proc., beržynai – 29 proc. juodalksnynai – 15 proc., ploto. Uc augavietėje vyrauja juodalksnio (63 proc.) jaunuolynai.

Per vykmetį miškų inventorizacijos duomenimis plynais pagrindiniais ir tarpiniais kirtimais iškirstas 1144 ha buvusių pušynų plotas. Iš bendro 1144 ha buvusių pušynų iškirsto ploto 778 ha inventorizuota medynais, kur vyraujanti medžių rūšis yra pušis (712 ha atkurta želdant ir 66 ha savaiminiu žėlimu). 105 ha buvusių pušynų tapo I amžiaus klasės eglynais, 96 ha – beržynais. Dar neatkurtas 165 ha buvusių pušynų plotas. I amžiaus klasės pušynais inventorizuota 48 ha buvusių brandžių eglynų, 33 ha – beržynų ir 2 ha – drebulynų.

Inventorizuota 2000 ha želdinių, iš jų pagal būklę: geri – 1338 ha (67 proc.), patenkinami – 656 ha (33 proc.). Blogų želdinių inventorizuota 6,3 ha plote, bet šiai teritorijai yra parengti nauji želdinimo projektai ir atkurtas miškas. 2009 m. inventorizacijos duomenimis geri želdiniai sudarė 77 proc., patenkinami – 23 proc.

Jaunuolynų formavimosi dėsningumas iš dalies parodo miško atkūrimo būklė plynai iškirstose praėjusio vykmečio biržėse. Miškų inventorizacijos duomenimis, per praėjusį vykmetį plynai iškirsta 2395 ha. Želdinta 66 proc. (1582 ha) kirtaviečių, savaime atžėlė 22 proc. (518 ha), dar neatkurtos kirtavietės (295 ha) sudaro 12 proc. ploto. Senesnių nei 3 metų kirtaviečių nėra. Plynose kirtavietėse, paliktose želti, vyrauja atžėlimas beržais 61 proc. ir juodalksniais – 15 proc. žėlimui paliktų kirtaviečių. Spygliuočiais atžėlė 17 proc. kirtaviečių.

Atkurtos medžių rūšys vykmečio želdiniuose užėmę joms būdingas augavietes. Spygliuočių jaunuolynai užima beveik visą N hidrotopo augaviečių plotą – Na (90 proc.), Nb (99 proc.), Nc (95 proc.) ir Nd (48 proc. + 35 proc. ąžuolas). Eglynai užima 78 proc. Lc

augavietės jaunuolynų ploto. Lb augavietėje vyrauja spygliuočiai medynai (eglynai – 47 proc., pušynai – 40 proc.). Ld augavietėje eglynai užima 34 proc. jaunuolynų ploto, ąžuolynai – 29 proc., beržynai – 29 proc. juodalksnynai – 15 proc., ploto. Uc augavietėje vyrauja juodalksnio (63 proc.) jaunuolynai.

Per vykmetį miškų inventorizacijos duomenimis plynais pagrindiniais ir tarpiniais kirtimais iškirstas 1144 ha buvusių pušynų plotas. Iš bendro 1144 ha buvusių pušynų iškirsto ploto 778 ha inventorizuota medynais, kur vyraujanti medžių rūšis yra pušis (712 ha atkurta želdant ir 66 ha savaiminiu žėlimu). 105 ha buvusių pušynų tapo I amžiaus klasės eglynais, 96 ha – beržynais. Dar neatkurtas 165 ha buvusių pušynų plotas. I amžiaus klasės pušynais inventorizuota 48 ha buvusių brandžių eglynų, 33 ha – beržynų ir 2 ha – drebulynų.

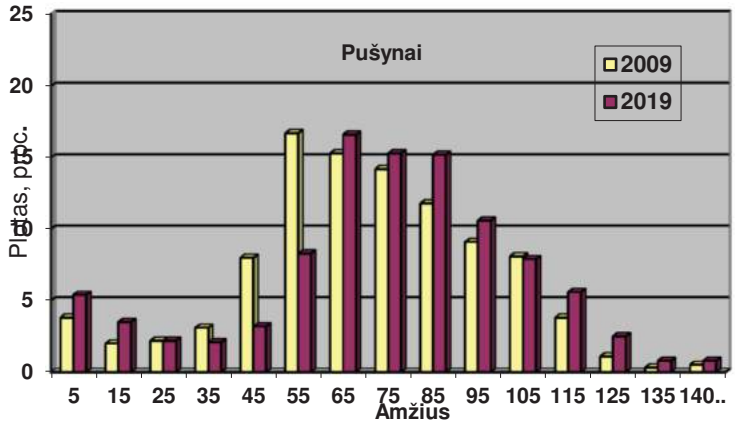

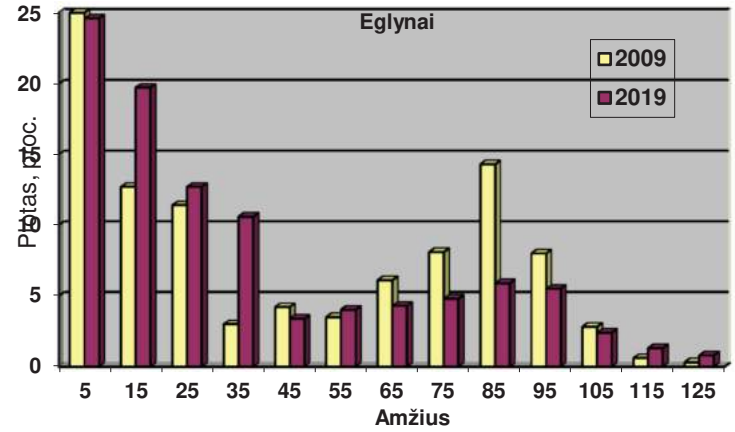

Beržynai

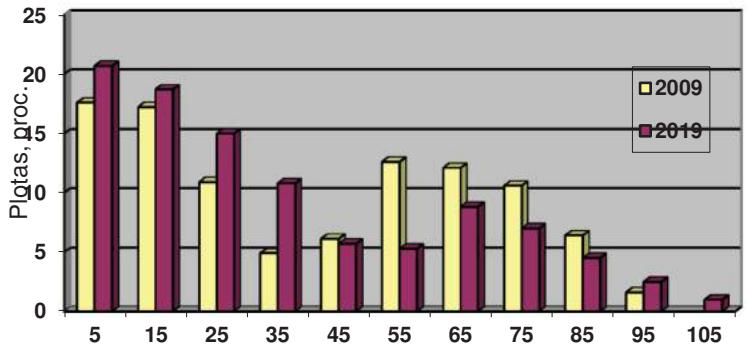

Amžius

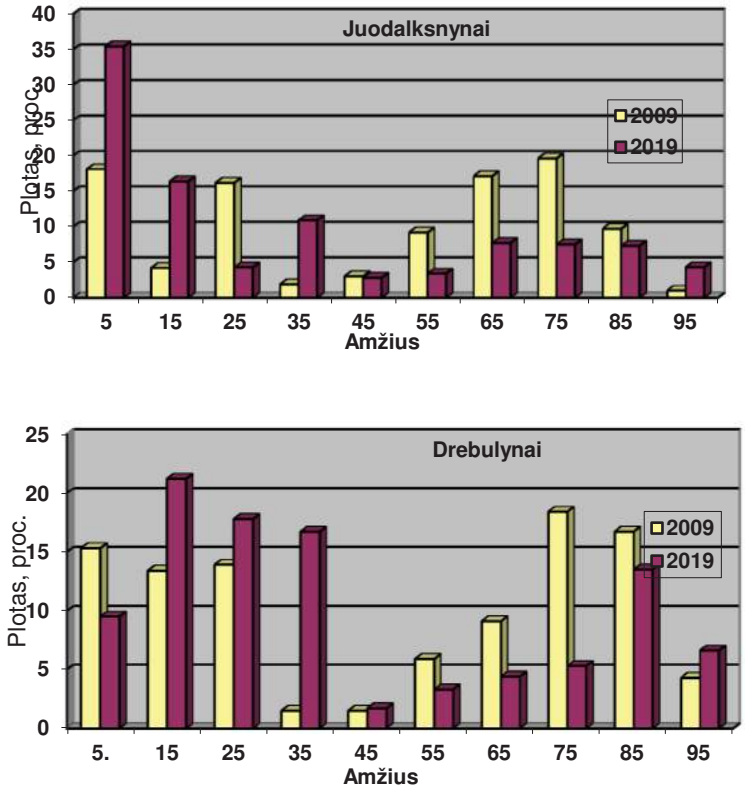

21 pav. Medynų plotų kaita proc. pagal 2009 ir 2019 m. miškų inventorizacijos duomenis III – IV miškų grupėse

Kito ne tik miško plotų pasiskirstymas pagal vyraujančias medžių rūšis, bet ir medžių tūrio sudėtis. Vykdant ūkinę veiklą ir dėl medynų prieaugio per vykmetį pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis pušies medienos tūris sumažėjo 1 proc., eglės medienos tūris padidėjo 8 proc. Ąžuolo, baltalksnio ir juodalksnio medienos tūris didėjo, beržo ir drebulės - sumažėjo.

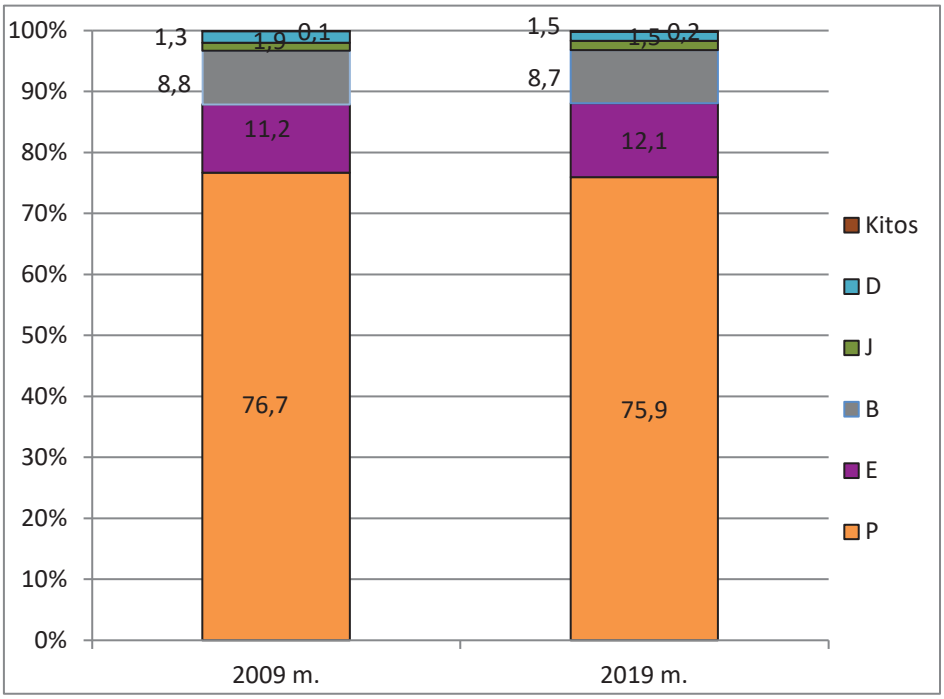

22 pav. Medienos tūrio (proc.) pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis kaita 2009 – 2019 metais III – IV miškų grupėse

Brandžių ir perbrendusių medynų plotų kaita. Labai svarbus ūkiniu miško naudojimo požiūriu yra III-IV miškų grupių brandžių medynų plotas. Analizei lentelėje pateikti pribręstančių, brandžių ir perbrendusių medynų plotai pagal dviejų inventorizacijų duomenis ir tarpinventorizaciniu laikotarpiu iškirstas minėtų medynų plotas (1.55. lentelė).

BRANDŽIŲ IR PERBRENDUSIŲ MEDYNŲ PLOTŲ KAITA

(III + IV miškų grupių eksploatacinis fondas)

1.55. lentelė

Medžių rūšis	Plotas, ha 2009 m. miškotvarka				Iškirstas plynai ir paskutiniu atveju				Plotas, ha 2019 m. miškotvarka		
	Pribręs-tantys	Brandūs	Perbren-dę	Iš viso	Pribręs-tantys	Brandūs	Perb-rendę	Iš viso	Brandūs	Perbren-dę	Iš viso
P	2227,2	2597,8	176,4	5001,4	458,6	961,4	43,1	1463,1	2955,4	159,2	3114,6
E	164,0	737,5	79,1	980,6	66,3	400,8	21,0	488,1	390,9	86,4	477,3
B	334,3	536,6	150,7	1021,6	88,8	237,6	68,4	394,8	467,9	185,5	653,4
J	42,6	125,9	27,6	196,1	5,7	63,5	15,4	84,6	83,8	39,1	122,9
D	15,2	57,1	296,5	368,8	3,8	22,0	227,1	252,9	27,0	125,2	152,2
Bt	6,9	1,0		7,9	2,4	0,1		2,5	8,4	0,9	9,3
Kitos	0,7			0,7					0,5		0,5
Iš viso	2790,9	4055,9	730,3	7577,1	625,6	1685,4	375,0	2686,0	3933,9	596,3	4530,2

Inventorizacijos duomenimis (2009 m.) III-IV miškų grupių pribręstančių, brandžių ir perbrendusių medynų eksploatacinis fondas sudarė 7577 ha plotą, iš jo brandūs – 53 proc., pribręstantys – 37 proc. ir perbrendę 10 proc.

Per praėjusį dešimtmetį plynaisiais pagrindiniais kirtimais ir neplynųjų kirtimų paskutiniuoju atveju iškirsta 2686 ha medynų. Iškirsti brandūs medynai sudarė 63 proc., pribręstantys, tapę brandžiais – 23 proc. ir perbrendę – 14 proc. Iškirsti perbrendę medynai sudarė 51 proc. (24 proc. pušynų, 27 proc. – eglynų, 45 proc. – beržynų, 56 proc. - juodalksnynų ir 77 proc. – drebulynų) viso perbrendusių medynų ploto.

Brandžių ir perbrendusių medynų plotas per dešimtmetį sumažėjo 256 ha arba 5 proc.

Dalis perbrendusių medynų liko neiškirsti dėl biržių šliejimo apribojimų. Atėmus iškirstus, praėjusio dešimtmečio pabaigoje liko 355 ha (133 ha – pušynų, 82 ha – beržynų, 69 ha – drebulynų, 58 ha – eglynų ir 12 ha – juodalksnynų) perbrendusių medynų. Likę neiškirsti, kartu su naujai inventorizuotais (241 ha), sudaro 596 ha perbrendusių medynų plotą. Perbrendę beržynai sudaro 31 proc., pušynai – 27 proc., drebulynai – 21 proc., eglynai – 15 proc. ir juodalksnynai - 6 proc. viso perbrendusių medynų ploto. Tolimesnis šių medynų auginimas dėl mažėjančio jų stabilumo, tūrio prieaugio nuostolio, prastėjančios medienos kokybės ir kitų priežasčių yra netikslingas bei ekonomiškai nuostolingas, todėl didesnė dalis jų bus įtraukta jau į pirmo penkmečio biržę.

Medienos tūrio prieaugis ir jo balansas. Vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija *tapačioms teritorijoms atskirai I-II ir III-IV grupės miškams sudaromas medienos prieaugio balansas, nustatant iškirstą pagrindiniais ir tarpiniais kirtimais medienos tūrį, sukauptą ateities naudojimui, taip pat prarastą miško auginimo metu t. y. savaime iškritusių ir nepanaudotų medžių tūrį. pagal sudarytą prieaugio balansą įvertinama praeities ir dabartinės miškų inventorizacijos kokybė, išnagrinėjamos projektuotų ūkinių priemonių nevykdymo arba netinkamo vykdymo pasekmės.*

Klasikinė tūrio prieaugio balanso formulė yra

$$Z_m = \Delta_m + M_k + M_o, \text{ kur}$$

Z_m – bendras prieaugis, m^3/ha,

Δ_m – prieaugio kaupimas (tūrio pokytis),

M_k – tūris iškertamas pagrindiniais ir tarpiniais kirtimais,

M_o – natūraliai iškrentanti dalis.

Sunkiau įvertinti tūrio atkritimą. Sunykusių, nepanaudotų kirtimais medžių tūris sudaro miško auginimo nuostolius.

Nacionalinės inventorizacijos metu (nuo 1998 m.) sukaupta daug duomenų apie prieaugį, iškertamą medienos kiekį, atkrentantį medžių tūrį (panaudotą, nepanaudotą, sunykusį). Duomenys pateikiami Šalies mastu ir pagal apskritis. Pagal regioninius padalinius nepakanka tikslumo (1.56. lentelė).

BENDROJO MEDŽIŲ TŪRIO PRIEAUGIO BALANSAS

(pagal NMI 1998-2008 m. duomenis)

1.56. lentelė

Rodiklis	Tūrio prieaugis, m^3/ha	proc.
Bendras prieaugis	7,3	100
- tūrio pokytis	1,1	15
- iškirstas tūris	4,6	63
- iš jo pagrindiniais kirtimais	2,8	38
- žuvusių medžių tūris	1,6	22
- iš jo sunaudotas kirtimais	0,3	4
- sunykusi	0,8	11
- nepanaudota	0,5	7

Didžiausia tūrio prieaugio dalis kaupiama pušynuose (45 proc.). Tai susiję su nepakankamu brandžių pušynų kiekiu ir ribotu pagrindiniu naudojimu juose. Šis kaupimas užtikrino pušynų vidutinio tūrio didėjimą. Daugiau nei priauga kasmet buvo kertama drebulynuose (25 proc. daugiau), tai susiję su brandžių ir perbrendusių medynų vyravimu, taip pat daugiau kirsta nei priauga eglynuose (13 proc.) ir uosynuose (67 proc.). Intensyviai mediena kaupiama baltalksnynuose (25 proc.), medienos naudojimas juose tesudaro tik 40 proc. metinio tūrio prieaugio. Žuvusių medžių tūrio dalis baltalksnynuose artėja prie iškirstos prieaugio dalies. Tai ryškus baltalksnynų degradacijos požymis.

Sukauptas didžiulis brandžios medienos kiekis valstybinės reikšmės miškuose leidžia naudoti 75-80 proc. ir daugiau bendrojo prieaugio. 1910-2019 m. pagrindiniais miško kirtimais iškirsta 68 proc. ir tarpiniais miško kirtimais – 32 proc. tūrio.

Atliekant prieaugio naudojimo analizę regioniniame padalinyje, susiduriama su tokiomis problemomis: administruojamų miškų plotas per vykmetį kito (medynų plotas padidėjo 906 ha), pagal atskiras kirtimo rūšis iškirstos medienos tūrio apskaita nevykdoma pagal miškų grupes, kirtimų rūšimis fiksuojamas tik iškirstas likvidinis tūris (1.57. lentelė). Likvidinis tūris perskaičiuotas į bendrą pagal priimtą likvidinės medienos kiekį (Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos 18 priedas).

RODIKLIAI PRIEAUGIO BALANSO NUSTATYMUI

1.57. lentelė

Rodikliai	Iš viso	I+II miškų grupės	III+IV miškų grupės
Bendras medynų plotas, ha	41049	9649	31400
Bendras tūrio prieaugis, m^3/ha	6,66	6,37	6,75
Bendras tūrio prieaugis, tūkst.m^3	273,3	61,4	211,9
Bendras medienos tūris, tūkst.m^3	11518,0	2900,5	8617,5
Bendras medynų tūris, 1ha m^3/ha: 2009 m.	251	248	254
2019 m.	281	300	275
Tūrio pokytis per 10 metų /per metus	30/3,0	52/5,2	21/2,1
Inventorizuotų sausuolių tūris, tūkst.m^3	108,5	32,7	75,8
Sausuolių kiekis, 1 ha/ m^3	2,6	3,4	2,4
Iškirsta per metus 2010-2019 m.			
Pagrindiniai kirtimai, tūkst. m^3 bendras/likvid.	96,8/82,6		
Iš 1 ha medynų ploto bendro tūrio, m^3	2,4/2,0		
Ugdomieji kirtimai, tūkst. m^3 bendras/likvid.	27,1/19,1		
Iš 1 ha medynų ploto, m^3	0,7/0,5		
Sanitariniai ir spec. kirtimai, tūkst. m^3 bendras/likvid.	19,8/15,8		
Iš 1 ha medynų ploto, m^3	0,5/0,4		
Iš viso iškirsta	**142,7/120,9**		
Iš 1 ha medynų ploto, m^3	3,5/2,9		

Pagal pateiktus duomenis sudarytas prieaugio naudojimo balansas padalinio administruojamiems miškams. Prieaugio naudojimo balansas neišskaidytas pagal atskiras miškų grupes, kadangi apskaitant naudojimą, apimtys neapskaitomos miškų grupėmis.

BENDROJO MEDŽIŲ TŪRIO PRIEAUGIO BALANSAS (2010–2019 M.)

1.58. lentelė

Tūrio prieaugio sudėtinės dalys	Tūrio prieaugis m^3/ha	Praktiškai, proc.
Bendras prieaugis	**6,66**	**84**
- tūrio pokytis	**3,0**	**38**
- iškirstas tūris	**2,9**	**37**
- iš jo pagrindiniais kirtimais	2,0	25
žuvusių medžių tūris	**1,28-0,33=0,95**	**16**
- iš jo sunaudota kirtimais	0,27	3
- sunykusi	0,43	5
- nepanaudota	0,58	7
Faktinis	**7,94**	**100**

Bendrojo medžių tūrio prieaugio balansas apskaičiuotas regioninio padalinio administruojamiems miškams. Likvidinės medienos tūris perskaičiuotas į stiebų su žieve tūrį pagal šiuo metu galiojančius normatyvus. 2010-2019 m. kirtimais buvo sunaudota 44 proc. bendrojo metinio tūrio prieaugio (1.58. lentelė). Iš bendro iškirsto medienos kiekio 69 proc. iškirsta pagrindiniais kirtimais (2,0 m^3/ha stiebų tūrio) kita dalis - tarpiniais miško kirtimais. Iš priaugančio medienos tūrio žūsta 19 proc., iš šio kiekio 21 proc. yra sunaudota kirtimais, 34 proc. žuvusių medžių tūrio sunyksta ir nepanaudojama 45 proc. Didžiausias medienos tūrio kaupimas vyksta III ir IV grupės miškuose (6,91 m^3/ha ir 6,72 m^3/ha). I grupės miškuose

kaupiama mažiausiai (5,4 m³/ha), II grupės miškuose – 6,51 m³/ha. Bendras medynų prieaugis visose miškų grupėse yra 6,66 m³/ha.

1.5.11. EKONOMINIŲ VEIKLOS REZULTATŲ RODIKLIAI

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioninio padalinio pajamos ir išlaidos bei santykiniai ekonominiai rodikliai buvo vertinami dviejų metų lakotarpiu (2018 – 2019), kadangi ilgesnio laikotarpio duomenys yra sunkiai palyginami dėl buvusių urėdijų jungimo.

Padalinio vidutinės metinės pajamos 2018 - 2019 metais siekė 5970,9 tūkst. eurų, tačiau buvo ženkliai mažesnės 2019 metais, nežiūrint į didesnes kirtimų apimtis. Tokius pajamų pokyčius lėmė sumažėjusios apvaliosios medienos kainos bei mažesnės kirtimų apimtys.

Be to, vidutinis medienos naudojimas buvo šiek tiek mažesnis už vidutinį naudojimą valstybiniame miško sektoriuje. Didžiausią padalinio pajamų dalį sudarė pajamos už pagrindinę produkciją - žaliavinę medieną (90,0 %). Šios pajamos padalinio pajamų struktūroje sudarė santykinai mažesnę dalį, lyginant su viso valstybinio miško sektoriaus vidurkiu, kadangi padalinys gavo santykinai daugiau pajamų iš kitų prekių ir paslaugų pardavimo.

Regioninio padalinio vidutinės metinės išlaidos 2018 - 2019 metais buvo 4856,6 tūkst. eurų. Išlaidų struktūra artima viso valstybinio miško sektoriaus išlaidų struktūrai. Didžiausią dalį visose išlaidose sudarė bendrosios administracinės išlaidos – 30,2 %, parduotos apvaliosios medienos gamybos savikaina – 28,7 %. Girininkijų personalo išlaikymo sąnaudos sudarė 12,6 %, miško atkūrimo ir įveisimo sąnaudos – 8,2 %.

Padalinio veiklos pelningumas 2018 – 2019 metais atspindėjo situaciją žaliavinės medienos rinkoje. Jeigu 2018 metais santykinis pajamų pelningumas siekė net 25,0 %, tai 2019 metais sumažėjo iki 10,8 %. Tačiau, žinant pablogėjusią situaciją medienos rinkoje 2019 m., šis rodiklis laikytinas teigiamu.

Miško ūkio intensyvumo rodikliai pagal pajamas, tenkančias vienam hektarui valstybinės reikšmės miškų, yra šiek tiek mažesni, nei šalies vidurkis, o pagal darbuotojų skaičių 1000 ha miško –taip pat mažesni, nei visame valstybiniame miško sektoriuje.

Keičiantis kainoms ir paklausai Lietuvos žaliavinės medienos rinkoje, padalinio parduodamos medienos vidutinė kaina mažėjo nuo 53,18 Eur/m³ 2018 m. iki 44,04 Eur/m³ 2019 m.

Padalinio kirtimo fondo potencialo panaudojimą atspindi santykis tarp žaliavinės medienos pajamų ir iškirstos medienos nenukirsto miško vertės. 2019 m. šis rodiklis padalinyje siekė 2,31 ir buvo artimas vidutiniam miško sektoriaus rodikliui.

Padalinio investicijos į mišką, t. y. miško atkūrimui, priežiūrai ir apsaugai skiriamos lėšos atspindimos miško ūkinės veiklos išlaidomis, tenkančiomis 1 eurui nenukirsto miško vertės. Šis rodiklis 2018 – 2019 metais sudarė apie 0,89 ir gerokai viršijo ilgametį valstybinio miško sektoriaus vidurkį.

Socialiniai padalinio veiklos rezultatai negali būti vertinami vienareikšmiškai. Vidutinis darbuotojų skaičius per nagrinėjamą laikotarpį sumažėjo dėl vykusio valstybinių miškų valdymo sistemos reorganizavimo, bet vidutinis darbo užmokestis ženkliai padidėjo.

EKONOMINIŲ VEIKLOS REZULTATŲ RODIKLIAI

1.59. lentelė

Rodiklis	Mato vnt.	Metai		
		2018	2019	Vidurkis
Pajamos, iš viso	**tūkst. Eur**	**6633,1**	**5308,6**	5970,9
Iš jų už:				
- apvalią medieną	tūkst. Eur	5977,1	4773,8	5375,5
	%	90,1	89,9	90,0
- nenukirstą mišką	tūkst. Eur	24,3	30,9	27,6
	%	0,4	0,6	0,5
- sėklas ir sodmenis	tūkst. Eur	14,1	11,6	12,9
	%	0,2	0,2	0,2
- profesionalios medžioklės paslaugas	tūkst. Eur	0	0	0
	%	0,0	0,0	0,0
- transporto (pakrovimo) paslaugas	tūkst. Eur	87,8	38,4	63,1
	%	1,3	0,7	1,0
- kitą produkciją ir paslaugas	tūkst. Eur	529,8	453,9	491,9
	%	8,0	8,6	8,3
Sąnaudos, iš viso	**tūkst. Eur**	**4978**	**4735,2**	4856,6
Iš jų:				
- apval. medienos gamybos tiesioginės	tūkst. Eur	1530,2	1263,5	1396,9
	%	30,7	26,7	28,7
- pardavimų	tūkst. Eur	100,4	134	117,2
	%	2,0	2,8	2,4
- bendrosios administracinės	tūkst. Eur	1233,8	1682,4	1458,1
	%	24,8	35,5	30,2
- girininkijų personalo išlaikymui	tūkst. Eur	697,6	531,1	614,4
	%	14,0	11,2	12,6
- miško priežiūros personalo išlaikymui	tūkst. Eur	91,5	104,9	98,2
	%	1,8	2,2	2,0
- miško atkūrimui ir įveisimui	tūkst. Eur	478,4	323,2	400,8
	%	9,6	6,8	8,2
- miškų sanitarinei apsaugai	tūkst. Eur	102,5	62,3	82,4
	%	2,1	1,3	1,7
- miškų priešgaisrinei apsaugai	tūkst. Eur	175	186,4	180,7
	%	3,5	3,9	3,7
- rekreacinių objektų įrengimui	tūkst. Eur	10,2	7,4	8,8
	%	0,2	0,2	0,2
- transporto (pakrovimo) paslaugoms	tūkst. Eur	115,6	38,2	76,9
	%	2,3	0,8	1,6
- kitos	tūkst. Eur	442,8	401,8	422,3
	%	8,9	8,5	8,7
Iš jų pagal darbų rūšis sąlyginiam produkcijos vienetui:				
- apval. medienos gamybos tiesioginės	Eur/m³	13,6	11,7	12,6
- pardavimo	Eur/m³	0,89	1,24	1,06
- bendrosios ir administracinės	Eur/ha v.r.m. ploto*	29,09	39,78	34,40
- miško išteklių atkūrimo ir tvarkymo veiklos	Eur/ha v.r.m. ploto*	18,1	13,7	15,9
3. Pelningumo rodikliai				
- ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostolis)	tūkst.Eur	1655,1	573,4	1114,3
- grynasis pelningumas (pelnas/pajamos)	%	25,0	10,8	17,9
- pelningumas 1 darbuotojui	tūkst.Eur/vnt.	14,9	5,7	10,3
4. Miško ūkio intensyvumo rodikliai				
- pajamos 1 ha	Eur/ha	156,4	125,5	140,9

Rodiklis	Mato vnt.	Metai		
		2018	2019	Vidurkis
- darbuotojų skaičius 1000 ha	vnt/1000 ha	2,6	2,4	2,5
5. Veiklos efektyvumo rodikliai				
- vidutinė apvaliosios medienos pardavimo kaina	Eur/m³	53,18	44,04	48,6
- pajamos 1 darbuotojui	tūkst.Eur	59,8	53,1	56,4
- žaliavinės medienos ir nenukirsto miško pajamos 1 Eur nenukirsto miško vertės	Eur	2,79	2,31	2,55
- miško ūkinės veiklos išlaidos 1 Eur nenukirsto miško vertės	Eur	0,88	0,89	0,89
6. Socialiniai rodikliai				
- darbo užmokestis	tūkst.Eur	1359,8	1962,0	1660,9
- vidutinis darbuotojų skaičius	vnt.	111	100	105,5
- vidutinis darbo užmokestis	Eur/mėn	1020,9	1635,0	1327,9

* - 1 hektarui valstybinės reikšmės miškų ploto.

1.5.12. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO VYKDYMO ĮVERTINIMAS

Miškotvarkos projekto 2010–2019 metams vykdymo įvertinimui naudojami 2019 metų miškų sklypų inventorizacijos duomenys, 2009 m. miškotvarkos suprojektuotų ūkinių priemonių apimtys, regioninio padalinio ūkinės veiklos ataskaitos.

Miško plotų kaita. 2019 m. miškų sklypų inventorizacijos duomenimis, inventorizuotas regioninio padalinio administruojamas plotas valstybinės reikšmės miškų plotas yra 43992 ha. Miškų plotas palaipsniui didėja (padidėjo 1102 ha) perduodant valstybinius miškus, skirtus nuosavybės teisių atkūrimui ir žemės ūkio žemes.

Miškų rūšinės sudėties kaita. Miškų sklypų inventorizacijos duomenys rodo stabilią medynų rūšinę sudėtį. Pušynų plotas sumažėjo 308 ha, eglynų padidėjo 249 ha. Ąžuolynų plotas padidėjo 92 ha. Minkštųjų lapuočių plotus kasmet papildo naujai prijungiami miškų plotai. Beržynų plotas padidėjo 173 ha, juodalksnynų – 158 ha. Drebulynų ir baltalksnynų sumažėjo (211 ir 4 ha).

Medynų struktūra. Esama medynų amžiaus struktūra nepalanki tolydiniam medienos naudojimui. Medynai pagal brandumo grupes III ir IV grupių miškuose pasiskirsto taip: jaunuolynai sudaro 22 proc., pusamžiai – 51 proc., pribręstantys – 10 proc. ir brandūs – 17 proc. ploto. Brandžių ir perbrendusių medynų plotas per vykmetį sumažėjo 256 ha. Perbrendusių medynų plotas sumažėjo 134 ha. Labiausiai perbrendę minkštųjų lapuočių (beržo, drebulės, juodalksnio) medynai. Brandžių minkštųjų lapuočių medynų amžius artėja prie perbrendusių medynų amžiaus, o drebulynuose ir III miškų grupės beržynuose jau pasiekė perbrendusių medynų amžių.

Miško kirtimų analizė. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto projektuota iškirsti – 3,1 m³ likvidinio tūrio, o kirsta – 3,0 m³. Pagrindiniai miško kirtimai turėjo sudaryti 71 proc., ugdomieji – 20 proc., sanitariniai - 8 proc. ir specialieji miško kirtimai – 1 proc. bendro iškertamo likvidinio tūrio. Per vykmetį iškirsta 97 proc. projektuotos kirtimų apimties. Pagrindiniai miško kirtimai vykdyti 93 proc. projektuotos apimties. Vidutiniškai per metus pagrindiniais kirtimais kirsta 82,6 tūkst. m^3 likvidinės medienos, o projektuota kirsti 89,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Vykdant ugdomuosius kirtimus buvo vadovaujamasi miškotvarkos projekte nustatytomis ugdomųjų kirtimų apimtimis.

Medynų tūrio kaita. 2019 m. miškų sklypų inventorizacijos metu nustatytas 30 m^3/ha didesnis (padidėjo nuo 251 m^3/ha iki 281 m^3/ha) visų medynų vidutinis tūris. Didėjant medynų vidutiniam tūriui, didėjo ir miškuose sukauptos medienos kiekis. Per vykmetį padidėjo ir brandžių medynų vidutinis tūris. Brandžių medynų tūris yra svarbus apskaičiuojant kirtimo normą. Inventorizacijos metu nustatytas brandžių medynų vidutinis tūris 1 ha siekia 337 m^3/ha, tai yra padidėjo 12 m^3/ha.

Miško atkūrimas. Per vykmetį (2010-2019 m.) plynai iškirsta 2395 ha medynų. Želdinta 66 proc. kirtaviečių, savaime atžėlė 22 proc., dar neatkurtos kirtavietės sudaro 12 proc. ploto. Per vykmetį atkurta ir įveista 2000 ha želdinių. Pagal būklę geri želdiniai sudaro 67 proc., patenkinami – 33 proc. Blogi ir žuvę želdiniai inventorizuoti 6,3 ha plote. 2009 m. miškų inventorizacijos metu nustatyta, kad gerų želdinių buvo 77 proc., patenkinamų – 23 proc. Paliktos atželti kirtavietės daugiausia atžėlė beržais (61 proc.) ir juodalksniais (15 proc.). Spygliuočiais atžėlė 17 proc. savaime želti paliktų kirtaviečių. Atžėlę jaunuolynai yra mišrūs, ugdymo kirtimais bus formuojami tikslinių medžių rūšių medynai.

Miško rekreacija. Teritorija, į kurią patenka regioninis padalinys, yra gana nevienalytė, su skirtingais rekreacinių rajonų resursiniais potencialais ir atitinkamai skirtingais rekreacijos vystymo lygmenimis (nuo žemiausio iki aukščiausio). Prioritetinės rekreacijos vystymo kryptys visame rajone yra pažintinė rekreacija ir poilsis gamtoje. Padalinio administruojamoje teritorijoje yra inventorizuotas 91 rekreacinis objektas, iš kurių 2 yra naikintini. Daugiausia rekreacinių objektų yra Lakajos (17 vnt.) ir Švenčionių (14 vnt.) girininkijose. Kraštovaizdžio formavimo kirtimai suprojektuoti 95 ha plote.

Priešgaisrinė apsauga. Padalinio veiklos teritorijoje vyrauja pirmos degumo klasės miškai (56 proc.). Padalinio administruojamuose miškuose pavojus kilti gaisrams yra didesnis, lyginant su bendra padalinio veiklos teritorija. Pirmos degumo klasės miškų čia yra 67 proc., antros – 13 proc. ir trečios – 20 proc. Vidutinė degumo klasė – 1,5. Padalinio teritorijoje per vykmetį įvyko 39 gaisrai, kurių metu išdegė 6,8 ha miško.

Miškų sanitarinė būklė. Miškų sanitarinė būklė gana gera, nors kasmet neišvengiama vėjovartų. Inventorizuota 108,5 tūkst. m^3 sausuolių ir virtelių (0,9 proc. nuo viso medynų tūrio). Apskaičiuotas natūralus metinis tūrio atkritimas sudaro 13,1 tūkst. m^3 bendro tūrio. Padalinio administruojamoje teritorijoje didelių ligų ar kenkėjų pakenktų plotų 2019 metais nebuvo.

Medžioklėtvarka. Švenčionėlių regioninio padalinio miškuose elninių žvėrių populiacija per pastaruosius penkerius metus pastoviai augo. Briedžių populiacija per šį laikotarpį padidėjo 1,9 karto, tauriųjų elnių 2,5 karto. Stirnų populiacijos gausa per šį laikotarpį augo mažiausiai ir padidėjo 1,5 karto. Nuo 2011 iki 2013 metų, šernų populiacija nežymiai mažėjo, o nuo 2014 iki 2016 metų pastebimas ženklus šernų populiacijos sumažėjimas. Nuo 2017 metų šernų populiacija po nežymiai pradeda didėti. Šernų populiacijos sumažėjimui įtakos turėjo intensyvus naudojimas ir afrikinio kiaulių maro pasekmės.

Miškų sertifikavimas. Regioninio padalinio miškai sertifikuoti 2004 m., resertifikuoti 2009, 2014 ir 2019 metais. Tai garantas, kad ūkininkaujama pagal tarptautinius reikalavimus – išsaugojant ir gausinant miško išteklius visuotinai pripažintais tvaraus (darnaus) miškų ūkio principais, subalansuojant ekonomines, ekologines ir socialines miškų funkcijas.

2. PROJEKTINĖ DALIS

2.1. PROJEKTAVIMO PAGRINDAS IR UŽDUOTIS

Miškotvarkos projektavimo pagrindą suteikia inventorizacijos duomenys apie miško sklypus, miškų grupes ir pogrupius, augavietes, praėjusio vykmečio darbų rezultatus, taip pat miškininkystės normatyvai, valstybinės miškų politikos ir bendrosios ūkio plėtros regione reikalavimai, vietinių miškininkų siūlymai.

Ūkinės veiklos projektavimas vykdytas vadovaujantis: LR miškų įstatymu LR Seimo priimtu 1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671, LR Saugomų teritorijų įstatymu LR Seimo priimtu 1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301, LR medžioklės įstatymu LR Seimo priimtu 2002 m. birželio 20 d. Nr. IX-966, LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343patvirtintomis Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu LR seimo priimtu 1994 m. gruodžio 22 d. Nr. I-733 bei Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėmis LR Vyriausybės patvirtintomis 1995 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 500, Nacionaline miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programa, priimta LR Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569. Taip pat vadovautasi šiais LR aplinkos ministro patvirtintais, ūkinę veiklą reglamentuojančiais dokumentais: Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, patvirtinta 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1–362, Miško kirtimų taisyklėmis patvirtintomis 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1–79, Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais patvirtintais 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1–199, Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis patvirtintomis 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1–204 bei kitais miškų sklypų inventorizaciją ir projektavimą reglamentuojančius dokumentais ir normatyvais.

Projektavimo tikslas yra parengti ir pagrįsti sprendimus dėl ilgalaikių valdos tikslų, kurie turi laiduoti visų miško funkcijų užtikrinimą bei tvarų ir subalansuotą miškų ūkį. Svarbiausi ilgalaikiai tikslai miško valdos mastu – optimalios miško funkcinės struktūros, miško rūšinės sudėties, miško amžiaus struktūros ir erdvinės struktūros palaikymas.

Projektavimo uždaviniai yra nustatyti valdos išteklių naudojimo ir gerinimo apimtį pagal rūšis, laiką, vietą ir projektavimo vienetų lygį apibrėžtu tikslumu.

Projektavimo vienetai yra taksacinis sklypas, poūkis ir miško valda.

Taksacinio sklypo lygmenyje priimti šie sprendiniai – pagrindinių kirtimų būdas, miško atkūrimo būdas ir tikslinės medžių rūšys, ugdymo kirtimų rūšis, intensyvumas, iškertamas medienos kiekis, eiliškumas, sanitariniai kirtimai, poilsinių sąlygų gerinimas (kraštovaizdžio formavimas, rekreaciniai želdiniai), medžioklėtvarka (biotechniniai kirtimai, įrenginiai, pašarų laukeliai ir kt.), biologinės įvairovės išsaugojimo ir gausinimo priemonės, objektų pažymėjimas miškotvarkos medžiagoje, kitos ūkinės veiklos projektavimas ir vykdymas pagal priimtus normatyvus, rekomendacijas ir technologijas.

Poūkio lygmenyje priimti sprendiniai – pagrindinių kirtimų amžiai, amžiaus klasių lentelės, medynų amžiaus klasių ir brandumo grupių plotų nuokrypiai nuo normalių, pagrindinių kirtimų norma, ugdymo kirtimų norma, medynų vidutiniai taksaciniai rodikliai.

Valdos lygmenyje priimti sprendiniai – visų kirtimų metinės apimtys, kirtimų intensyvumą apibūdinantys rodikliai (valdoje ir pagal miškų grupes), pagrindinių kirtimų išdėstymas teritorijoje, biržių sekų formavimas, miško atkūrimo norma, miško sėklinės bazės plėtra, miškų priešgaisrinė apsauga (degumo klasė, nustatoma sklypo (ar kvartalo) lygmenyje), medžioklėtvarkos sprendiniai (faunos apskaita, esama ir leistina talpa, želdinių apsaugos priemonės ir kt.), nemedieninių produktų ruoša (galimybės), socialinės miško funkcijos stiprinimas (specialios ūkinės priemonės rekreaciniuose miškuose), biologinės įvairovės išsaugojimo ir gausinimo priemonės.

Projektavimas suderina ūkinės veiklos intensyvumą su vyraujančia miško funkcija projektavimo vienete, todėl, projektuojant miško auginimo, naudojimo ir gerinimo priemones, atsižvelgta į valdos teritorijoje esančias saugomas teritorijas ir jų paskirtį, biologinės įvairovės

apsaugos reikalavimus, kertinių buveinių inventorizacijos duomenis, inventorizacijos metu nustatytas retų bei nykstančių augalų ir gyvūnų radavietes bei buveines, vietinės bendruomenės interesus.

Ilgalaikiai valdos ūkio tikslai turi laiduoti visų miško funkcijų užtikrinimą bei tvarų ir subalansuotą miškų ūkį.

2.2. OBJEKTO RIBOS, OBJEKTO SUSKIRSTYMAS PAGAL TIKSLINĘ FUNKCINĘ PASKIRTĮ

Objekto ribos. Valstybinės reikšmės miškų valdytojai privalo iki inventorizacijos darbų pradžios išvalyti visas valstybinės reikšmės miškų, besiribojančių su privačiais ir rezervuotais nuosavybės teisių atstatymui skirtais miškais, ribas, atstatyti reikalingus riboženklius.

2019 m. miškų sklypų inventorizacijos metu nustatyta, kad regioninio padalinio administruojamų miškų besiribojančių su privačiais ir rezervuotais nuosavybės teisių atstatymui skirtais miškais, ribos yra išvalytos, posūkio taškuose (33782 vnt.) pastatyti privalomi riboženkliai yra geros būklės ir lengvai identifikuojami. Bendras administruojamų miškų ribų ilgis besiribojantis su kitais naudotojais yra 496,2 km, iš kurių ribos eina: kvartalinėmis – 175,4 km, upeliais ir kanalais – 18,1 km, drenažo grioviais – 6,1 km, miško keliais – 3,6 km, spindžiais – 292,4 km ir priešgaisrinėmis juostomis bei elektros linijomis – po 0,3 km.

Tikslinė miškų funkcinė struktūra nustatoma pagal valdoje išskiriamų miško grupių ir pogrupių plotus daugiatiksliam miškų ūkiui organizuoti. Vyraujančios miško funkcijos tampa ilgalaikiais ūkio tikslais ir turi būti plėtojamos, užtikrinant jų tvarų ir visuomenę tenkinantį naudojimą. Miško funkcinė struktūra turi būti optimizuota pagal miškų tvarkymo schemos sprendinius.

Tikslinė miško rūšinė sudėtis nustatoma, derinant našumą, augavietėms nustatytas tikslines medžių rūšis, valdoje plėtojamas miško funkcijas, medienos rinkos poreikius bei biologinės įvairovės reikalavimus. Tikslinė amžiaus struktūra nustatoma plynų kirtimų ūkio formos miškuose, vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtintais kirtimo amžiais.

Miško erdvinė struktūra yra formuojama priklausomai nuo atitinkamoje ploto dalyje vyraujančios funkcijos (miškų grupės). Medienai auginti skirtuose (IV miškų grupė) ir apsauginiuose (III miškų grupė) miškų masyvuose siekiama ≥ 95proc. jų miškingumo, formuojami našūs, maksimalaus skalsumo medynai. Plynų kirtimų ūkio formos miške gali būti formuojamos medynų sekos. Ekosistemų apsaugai ir poilsiui skirtuose miškuose (II miškų grupė) erdvės tarp medynų turėtų sudaryti 6–24 proc. atitinkamo miško masyvo ploto. Medynų skalsumas turėtų atitikti optimalų vyraujančiai miško funkcijai lygį (visada <1,0). Pirmosios grupės miškuose erdvinė struktūra nereguliuojama.

Miškininkavimo ir miško išteklių naudojimo pagrindas yra miškų suskirstymas miškų grupėmis ir tikslinės paskirties miškų pogrupiais. Miškai suskirstyti į grupes ir pogrupius vadovaujantis LRV nustatyta tvarka ir normatyvais. Detaliau miškų grupės pateiktos I skyriuje.

Miško ūkinės priemonės projektuotos vadovaujantis miškų priskyrimu grupėms ir pogrupiams planais, patvirtintais LRV nutarimais.

Miškai 2019 m. miškų sklypų inventorizacijos metu suskirstyti į grupes ir pogrupius vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 1651 „Dėl Telšių, Utenos ir Vilniaus apskričių miškų priskyrimo miškų grupėms“ (galiojanti redakcija nuo 2019-06-01).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 2 d. nutarimu Nr. 1249 Dėl LRV 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimo Nr. 1171 pakeitimo patvirtintais Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvais, saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų, buveinių ir gamtos išteklių sklypų miškų nebeliko. Miškai, esantys nekilnojamo kultūros paveldo objekto ar vietovės teritorijose su jų apsaugos zonomis, išskyrus miškus priskirtus II miškų grupės

specialios paskirties miškams, priskiriami III miškų grupės apsauginiams miškams. Tokie miškai regioninio padalinio administruojamuose miškuose užima 906 ha.

Magistralinių ir krašto kelių apsaugos zonų miškų (ankstesnis pogrupio pavadinimas – Kelių apsauginės ir estetinės reikšmės miškai) plotas padidėjo 52 ha. Normalaus kirtimo amžiaus ūkinių miškų sumažėja 910 ha, pagrinde dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų ir jų apsaugos zonų miškų ir magistralinių ir krašto kelių apsaugos zonų miškų. Miško grupių ir pogrupių pokyčių suvestinė pateikta 21 priede.

2.3. MEDIENOS RUOŠA

2.3.1. PAGRINDINIAI MIŠKO KIRTIMAI

Pagrindinių miško kirtimų normai apskaičiuoti taikomi Miško kirtimų taisyklių 1 lentelėje nurodyti minimalūs pagrindinių miško kirtimų ir gamtinės brandos amžiai. Pagrindinių miško kirtimų norma apskaičiuota vadovaujantis „Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika“. Skaičiuojant kirtimų normą amžiaus klasių metodu (III grupės – apsauginiams ir IV grupės – ūkiniams miškams), naudojamas OPTINA matematinis modelis. Ploto norma skaičiuojama trims dešimtmečiams. Ploto norma skaičiuojama plyno kirtimo ploto ekvivalentu, atitinkančiu medynų plotui su vidutiniu medžių stiebų tūriu nagrinėjamai miško valdai. Tūrio norma apskaičiuojama ploto normą sudauginus iš kirstinų medynų kirstinų medžių likvidinės (prekinės) medienos tūrio 1 ha.

Skaičiuojant kirtimų normą II grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreaciniams) miškams, kirstinų, t.y. pasiekusių gamtinę brandą, medynų tūris dalijamas iš kirtimo periodo, kuris ąžuolynams yra 30 metų, pušynams, eglynams, uosynams – 20 metų, kitoms medžių rūšims – 15 metų. Esant dideliam pažeistų ir džiūstančių medynų kiekiui, papildomai yra skaičiuojama kirtimų dėl blogos medynų būklės biržė, dalijant tokių medynų plotą iš jų iškirtimo periodo trukmės.

Į kirtimo normos skaičiavimus neįtraukti brandūs Va ir žemesnio boniteto spygliuočių bei V ir žemesnio boniteto lapuočių medynai, ypatingos apsaugos sklypai (saugomų paukščių lizdaviečių apsaugos zonų, kertinių miško buveinių, paveldo objektų, kitų objektų sklypai). Iš pagrindinio naudojimo skaičiavimo yra išjungta 25 proc. nuo bendro brandžių medynų ploto.

Ypatingos apsaugos sklypai	750 ha	245 tūkst. m^3
5A, 5B bonitetų brandūs pušynai	646 ha	76 tūkst. m^3
5, 5A ir 5B bonitetų brandūs lapuočių medynai	14 ha	1 tūkst. m^3
Iš viso nekirstina:	1410 ha	322 tūkst. m^3

Vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus įsakymais 2019 ir 2020 metais pagrindiniai miško kirtimai nebuvo vykdomi sklypuose, kurie atitinka šiuos abu kriterijus:

- sklypai patenka į Buveinių apsaugai svarbias teritorijas (BAST) ar vietoves, atitinkančias gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus ir įrašyti į sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai;
- sklypai, kuriuose inventorizuotos Europos Bendrijos (EB) svarbos natūralios miškų buveinės: vakarų taiga (9010*), plačialapių ir mišrūs miškai (9020*), žolių turtingi eglynai (9050*), spygliuočių miškai ant ozų (9060*), medžiais apaugusios ganyklos (9070*), pelkėti lapuočių miškai (9080*), skroblynai (9160*), griovių ir šlaitų miškai (9180*), sausieji ąžuolynai (9190*), pelkiniai miškai (91D0*), aliuviniai miškai (91E0*), paupių guobynai (91F0*), kerpiniai pušynai (91T0*).

Tokių sklypų, kuriuose neprojektuojami ir nevykdomi pagrindiniai miško kirtimai regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje yra 880 ha (289 tūkst. m^3 bendro tūrio) arba 15 proc. nuo bendro brandžių medynų ploto.

Padalinio miškuose 2020 metais pagrindiniais miško kirtimais nustatyta iškirsti 291 ha ekvivalentinį brandžių medynų plotą (100,2 tūkst. m^3 likvidinės stiebų medienos).

Atlikus padalinio administruojamų miškų sklypų inventorizaciją (2019 m.) pagal minėtą metodiką perskaičiuota pagrindinių kirtimų metinė apimtis. Skaičiavimui naudoti eksploatacinio fondo rodikliai (palyginti su 2009 m. inventorizacijos duomenimis) pateikti 2.1. lentelėje pagal poūkius, o 2.2. lentelėje – pagal vyraujančias medžių rūšis.

PASKUTINĖS AMŽIAUS KLASĖS IKI BRANDŽIŲ MEDYNŲ IR BRANDŽIŲ MEDYNŲ PLOTAS, VIDUTINIS BRANDŽIŲ MEDYNŲ AMŽIUS IR TŪRIS 1 HA PAGAL MIŠKŲ GRUPES

2.1. lentelė

Metai	Paskutinės amžiaus klasės iki brandžių medynų plotas, ha	Brandžių medynų plotas, ha	Plynai ir paskutiniu atveju per vykmetį iškirstas plotas, ha	Vidutinis brandžių medynų		Optina I dešimt-metis, ha	Optina II dešimt-metis, ha
				tūris 1 ha	amžius, m		
III							
2009	569	626		336	106	55	53
2019	495	826	295	361	113	64	52
IV							
2009	2258	4200		336	98	314	242
2019	2362	3767	2391	340	107	285	312
III+IV							
2009	2827	4826		336	100	369	295
2019	2857	4593	2686	343	108	349	364

2019 m. miškų sklypų inventorizacijos metu yra inventorizuota 4593 ha eksploatacinio fondo brandžių medynų plotas III ir IV miško grupėse. Brandžių medynų plotas lyginant su 2009 m. miškų inventorizacijos duomenimis yra mažesnis 233 ha. Brandžių pušynų plotas padidėjo 341 ha, brandžių eglynų mažėjo beveik du kartus, brandžių beržynų plotas kito nežymiai (sumažėjo 34 ha), brandžių juodalksnynų mažėjo 31 ha, o brandžių drebulynų sumažėjo net 202 ha.

EKSPLOATACINIO FONDO MEDYNŲ VIDUTINIS AMŽIUS IR VIDUTINIS TŪRIS 1 HA

2.2. lentelė

Metai	Rodiklis	Medžių rūšys						Iš viso
		P	E	B	J	D	Bt	
III miškų grupė								
2009 m.	Vidutinis tūris, 1 ha	371	367	258	246	314	244	336
	Vidutinis amžius, m	126	97	79	83	72	43	106
2019 m.	Vidutinis tūris, 1 ha	402	337	267	293	408	243	369
	Vidutinis amžius, m	124	98	80	75	57	5	112
IV miškų grupė								
2009 m.	Vidutinis tūris, 1 ha	334	364	275	327	390	189	336
	Vidutinis amžius, m	115	89	77	77	76	47	98
2019 m.	Vidutinis tūris, 1 ha	365	363	264	323	417	230	352
	Vidutinis amžius, m	116	94	77	79	80	37	105
III ir IV miškų grupės								
2009 m.	Vidutinis tūris, 1 ha	339	365	271	322	390	242	336
2019 m.	Vidutinis tūris, 1 ha	372	358	265	320	417	236	355
Pokytis per praėjusį dešimtmetį		+33	-7	-6	-2	+27	-6	+19

Paskutinės amžiaus klasės iki brandžių medynų plotas per tą patį laikotarpį III ir IV miškų grupės miškuose yra didesnis 231 ha. Lyginant su 2009 m. miškų inventorizacijos duomenimis, pribręstančių medynų amžių pasiekė didesnis pušynų (364 ha) ir drebulynų (137 ha) plotas. Pribręstančių eglynų sumažėjo 23 ha, beržynų – 167 ha ir juodalksnynų - 23 ha.

Eksploatacinio fondo brandžių pušynų ir drebulynų tūriai III ir IV miškų grupės miškuose didėjo (pušynų 33 m^3/ha, drebulynų - 27 m^3/ha). Kitų medžių rūšių brandžių medynų tūriai mažėjo, tačiau labai nežymiai (nuo 2 m^3/ha juodalksnynuose iki 7 m^3/ha eglynuose). III miškų grupės miškuose vidutinis medynų tūris padidėjo nuo 336 m^3/ha iki 369 m^3/ha (10 proc.), IV miškų grupės miškuose vidutinis medynų tūris padidėjo nuo 336 m^3/ha iki 352 m^3/ha arba 16 m^3 (5 proc.).

Brandžių ir perbrendusių medynų vidutinis tūris padidėjo dėl medienos prieaugio, sąlygojamo rūšinės sudėties ir tankumo reguliavimo ugdomųjų kirtimų amžiuje, saikingų sanitarinių kirtimų, tikslesnės ir objektyvesnės inventorizacijos. Eksploatacinio fondo brandžių medynų tūris vidutiniškai padidėjo 19 m^3/ha. Didžiausias brandžių medynų tūrio pokytis 1 ha nustatytas pušynuose (33 m^3) ir drebulynuose (27 m^3).

Vidutinis eksploatacinio fondo brandžių medynų amžius taip pat padidėjo 7 metais (nuo 100 m. iki 107 m). Atkreiptinas dėmesys, kad daugumos brandžių medynų amžius artėja prie perbrendusių medynų amžiaus (IV miškų grupės drebulynai jau pasiekė ir perbrendusių medynų amžių), todėl neišvengiamai kaupsis ir didės perbrendusių medynų plotai.

2019 m. miškų sklypų inventorizacijos duomenimis padalinyje perbrendusių medynų yra 596 ha arba 13 proc. III-IV miškų grupėse esančio eksploatacinio fondo brandžių medynų ploto. Daugiausiai perbrendusių medynų yra beržynuose (186 ha), pušynuose (1159 ha) ir drebulynuose (125 ha). Tolimesnis šių medynų laikymas dėl mažėjančio stabilumo, tūrio prieaugio nuostolio, prastėjančios medienos kokybės yra netikslingas.

Vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus įsakymu „Dėl 2020 metų pagrindinių ir tarpinių kirtimų VĮ VMU regioniniams padaliniams“ regioniniam padaliniui nustatytas 291 ha leidžiamas iškirsti ekvivalentinis brandžių medynų plotas. (100,2 tūkst. m^3 likvidinės stiebų medienos).

Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos 2020-09-23 protokolu Nr. 47 pritarta VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioninio padalinio pagrindinio ir tarpinio miško naudojimo (kirtimų) metinėms apimtims 2021-2031 metų laikotarpiui. Nustatytas 314 ha leistinas iškirsti ekvivalentinis plotas, iškertant 102,4 tūkst. m^3 likvidinio tūrio (skaičiuojant ekvivalentiniame plote) arba 90,1 tūkst. m^3 likvidinio tūrio, apskaičiuoto pagal miškų sklypų inventorizacijos duomenis.

Vadovaujantis Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos reikalavimais yra apskaičiuotas metų skaičius (toliau – metų skaičius), per kurį bus kertami 2019 metais inventorizuoti brandūs medynai.

Pagal OPTINA matematinį modelį apskaičiuota (dviejų dešimtmečių ploto vidurkis) apimtis lygi 357 ha (2.3. lentelė). Tačiau siekiant užtikrinti racionalų miško išteklių naudojimą siūlėme pagal modelį Optina apskaičiuotą metinę apimtį koreguoti. Aprobuota 2021-2031 metams kirtimo apimtis yra 314 ha. Ji yra 43 ha mažesnė nei modeliu Optina apskaičiuota metinė pagrindinių miško kirtimų apimtis. Siūlėme koreguoti kirtimo apimtį pagal atskiras medžių rūšis, nes brandžių pušynų metų skaičius apskaičiuotas pagal matematinį modelį OPTINA modelį yra 11, brandžių eglynų - 25, beržynų - 21, juodalksnynų - 25, drebulynų – 13, baltalksnynų - 9. Vadovaujantis Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos 7.7 punktu drebulės ir baltalksnio poūkiuose brandžių ir perbrendusių medynų metų skaičius turi būti mažesnis nei 12. Dalis brandžių drebulynų yra perbrendę ir didelė tikimybė, kad nemaža dalis bus pažeista vidaus puvinio.

Siekiant užtikrinti miško naudojimo tolygumą, dėmesį atkreipiame ir į kitas pagalbines biržes. Tolygaus naudojimo biržė yra 5 proc. didesnė, brandos biržė yra 64 proc. didesnė lyginant su aprobuota metine kirtimo apimtimi.

PAGRINDINIŲ MIŠKO KIRTIMŲ METINĖ APIMTIS

2.3. lentelė

Medynai	III grupė			IV grupė			Iš viso		Metų skaičius
	Plotas, ha	Tūris, tūkst m³		Plotas, ha	Tūris, tūkst. m³		Plotas, ha	Likvid. tūris, tūkst.m³	
		bendras	likvidinis		bendras	likvidinis			
Pušynai (optina)	45	18,1	14,9	243	88,9	72,9	288	87,8	11
Pušynai (aprobuota)	10	4,0	3,3	205	75,0	61,5	215	64,8	15
Eglynai (optina)	5	1,7	1,4	14	5,1	4,2	19	5,5	25
Eglynai (aprobuota)	3	1,0	0,8	30	10,9	8,9	33	9,8	15
Beržynai (optina)	6	1,6	1,2	26	6,9	5,3	32	6,5	21
Beržynai (aprobuota)	3	0,8	0,6	42	11,1	8,6	45	9,2	15
Juodalksnynai (optina)	1	0,3	0,2	4	1,3	1,0	5	1,2	25
Juodalksnynai (probuota)	1	0,3	0,2	6	1,9	1,5	7	1,7	17
Drebulynai (optina)	1	0,4	0,3	11	4,6	3,7	12	4,0	13
Drebulynai (aprobuota)	1	0,4	0,3	13	5,4	4,1	13	4,4	12
Baltalksnynai (optina)				1	0,2	0,2	1	0,2	9
Baltalksnynai (aprobuota)				1	0,2	0,2	1	0,2	9
Viso (optina)	58	22,1	18,0	299	107,0	87,3	357	105,3	13
Viso (aprobuota)	18	6,5	5,3	296	104,2	84,8	314	90,1	15
Spygliuočiai (optina)	50	19,8	16,2	257	94,0	77,1	307	93,3	12
Spygliuočiai (aprobuota)	13	5,0	4,1	235	85,9	70,5	248	74,6	15
Minkšt. lapuočiai (optina)	8	2,3	1,8	42	13,0	10,2	50	12,0	19
Minkšt. lapuočiai (aprobuota)	5	1,5	1,2	61	18,3	14,3	66	15,5	14

Pagrindinių miško kirtimų apimtis apskaičiuota pagal OPTINA modelį (dviejų dešimt. ploto vidurkį);
Miškotvarkos mokslinės techninės tarybos aprobuota pagrindinių miško kirtimų apimtis.

Brandžių ir perbrendusių pušynų aprobuota metinė kirtimų apimtis yra 215 ha, metų skaičius - 15. Paskaičiuota pagal modelį OPTINA kirtimų apimtis yra 288 ha. Tolygaus naudojimo apimtis yra 211 ha. Šiuo metu brandžių pušynų eksploataciniame fonde yra 3153 ha. Vidutinis brandžių pušynų amžius IV miškų grupėje yra 117 metų. Kertant po 215 ha kasmet šį dešimtmetį, po 10 metų brandžių pušynų kiekis padidėtų iki 3431 ha. Antram dešimtmečiams nustačius didesnę 230 ha kirtimo apimtį, o trečiam dešimtmečiui 300 ha kirtimo apimtį, antro dešimtmečio pabaigoje brandžių pušynų padidėtų iki 4517 ha, trečio dešimtmečio pabaigoje butų susikaupę 4938 ha brandžių pušynų. Vėliau per kelis dešimtmečius brandžių pušynų plotai pradės mažėti ir apimtį teks palaipsniui mažinti.

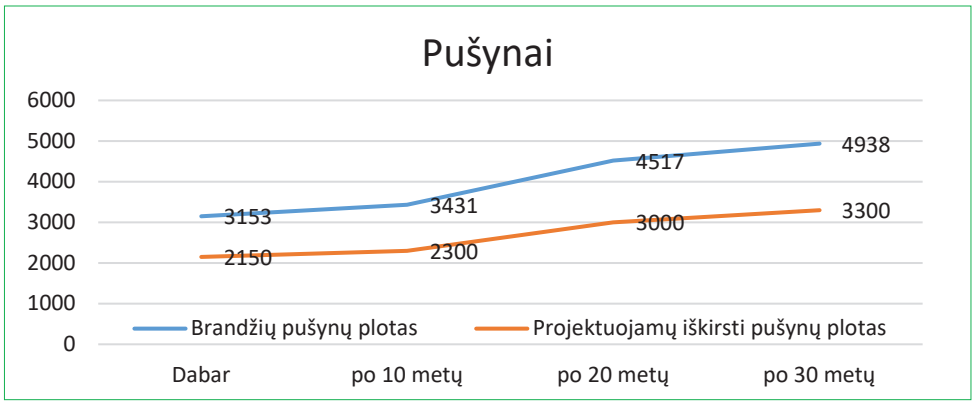

23 pav. Brandžių pušynų ploto kaita atsižvelgiant į aprobuotą kirtimo apimtį

Brandžių eglynų aprobuota metinė kirtimų apimtis yra 33 ha, metų skaičius - 15. Ji yra artima tolygaus naudojimo (34 ha) apimčiai ir 74 proc. didesnė, nei pagal kirtimų modelį OPTINA rekomenduojama kirtimų apimtis. Brandžių eglynų inventorizuota 484 ha. Vidutinis brandžių eglynų amžius IV miškų grupės miškuose yra 94 metai. Dalis brandžių eglynų yra perbrendę ir didelė tikimybė, kad nemaža dalis bus pažeista. Kertant po 33 ha eglynų kasmet per pirmą dešimtmetį ir sumažinus kirtimo apimtį iki 20 ha kasmet per antrą bei 14 ha kirtimo apimtį per trečią dešimtmečius, pirmo dešimtmečio pabaigoje brandžių eglynų plotas sumažėtų iki 295 ha, antro dešimtmečio pabaigoje - 218 ha, trečio dešimtmečio pabaigoje iki 66 ha. Vėlesniais dešimtmečiais brandžių eglynų plotas pradės didėti ir kirtimo apimtį galima bus koreguoti.

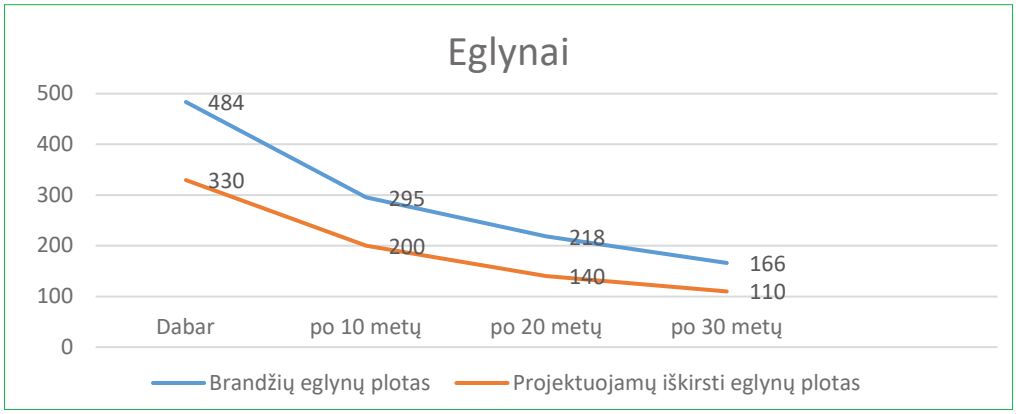

24 pav. Brandžių eglynų ploto kaita atsižvelgiant į aprobuotą kirtimo apimtį

Susikaupusių brandžių ir perbrendusių beržynų aprobuota metinė kirtimų apimtis yra 45 ha, metų skaičius - 15. Pagal modelį OPTINA paskaičiuota kirtimų apimtis yra 32 ha, metų skaičius - 21. Tolygaus naudojimo apimtis yra 44 ha. Šiuo metu yra inventorizuota 670 ha brandžių beržynų, kurių vidutinis amžius III miškų grupėje yra 81 metas, o IV – 77 metai. Kertant 45 ha beržynų kasmet dešimtmečio pabaigoje brandžių beržynų plotas sumažėtų iki 387 ha. Antram dešimtmečiams nustačius mažesnę 26 ha kirtimų apimtį, o trečiam kirtimų

apimtį sumažinus ki 20 ha, brandžių beržynų plotas po 30 metų siektų 439 ha. Vėlesniais dešimtmečiais brandžių beržynų plotas didės.

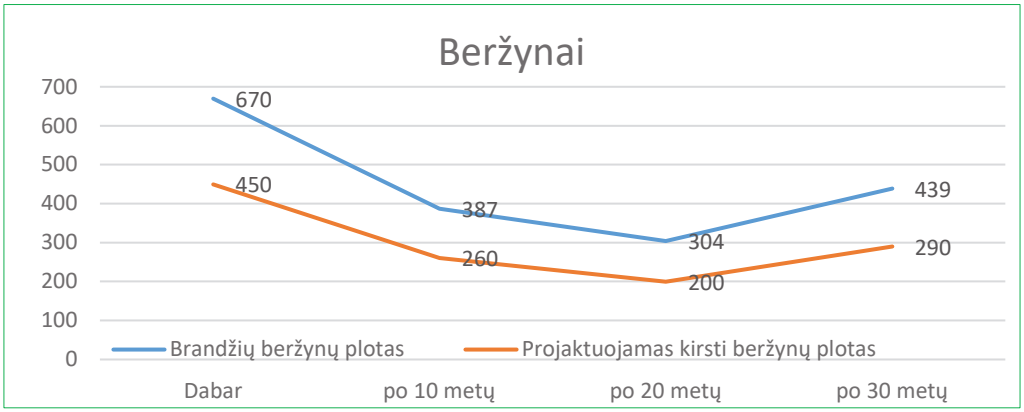

25 pav. Brandžių beržynų ploto kaita atsižvelgiant į aprobuotą kirtimo apimtį

Brandžių ir perbrendusių juodalksnynų projektuojama kirsti 7 ha kasmet, metų skaičius – 17. Pagal modelį OPTINA paskaičiuotą kirtimų apimtį siūloma kirsti apimtis viršija 40 proc. Tolygaus naudojimo apimtis yra 8 ha. Brandūs juodalksnynai inventorizuoti 123 ha plote, vidutinis jų amžius 79 metai (IV miškų grupėje). Kasmet kertant po 7 ha brandžių juodalksnynų, ateinančio dešimtmečio pabaigoje jų plotas sumažėtų iki 72 ha. Antram dešimtmečiui nustačius mažesnę 4 ha metinę kirtimų apimtį, o trečiam dešimtmečiui 3 ha metinę kirtimų apimtį, brandžių beržynų plotas po 30 metų siektų 91 ha.

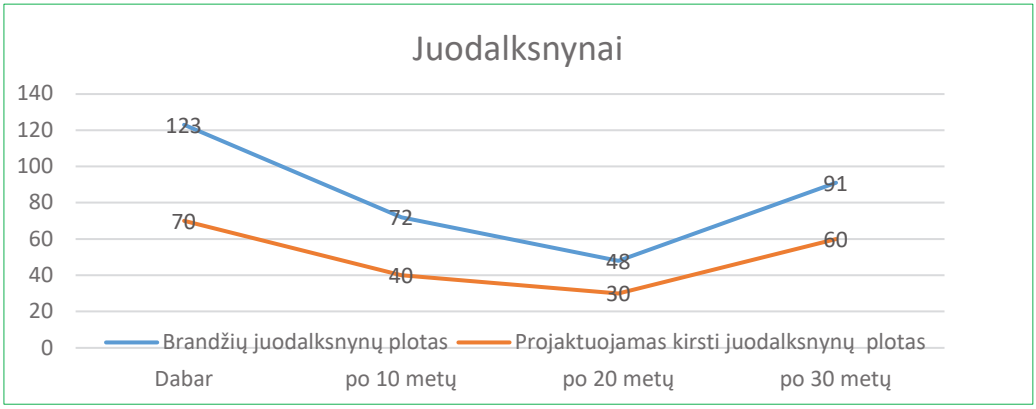

26 pav. Brandžių juodalksnynų ploto kaita atsižvelgiant į aprobuotą kirtimo apimtį

Drebulės ir baltalksnio poūkiuose brandūs ir perbrendę medynai turi būti nukirsti per ne ilgesnį nei 12 metų laikotarpį (Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos 7.7

punktas). Aprobuota 13 ha brandžių drebulynų kirtimų apimtis ir 1 ha brandžių baltalksnynų metinė kirtimų apimtis.

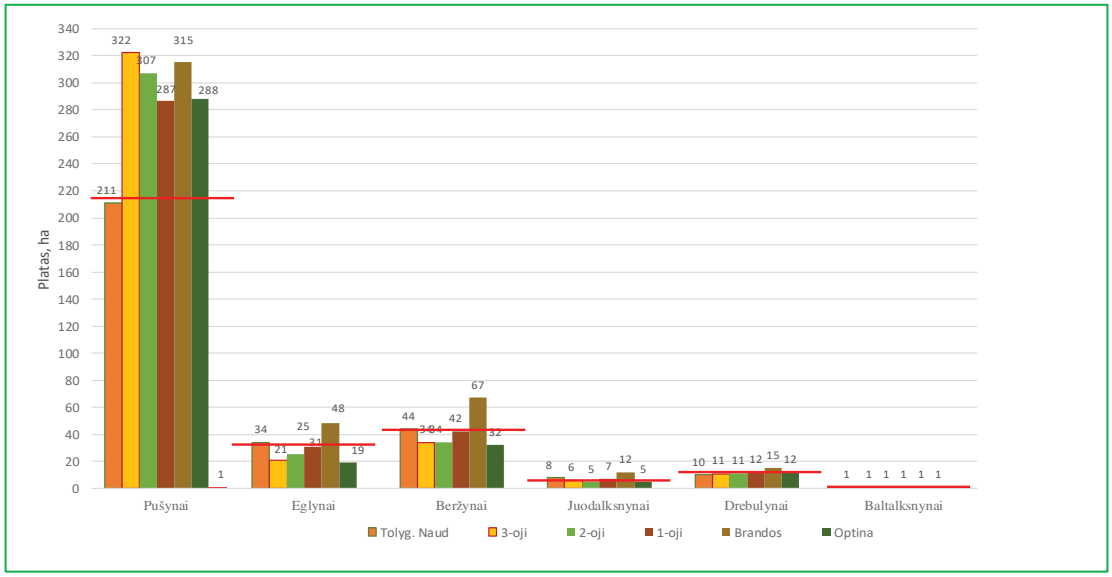

27 pav. Pagrindinių miško kirtimų biržės, ha

Priėmus kirtimo normą regioniniam padaliniui, girininkijoms kirtimų apimtys išdėstytos proporcingai esamam brandžių medynų tūriui (2.4. lentelė). Didžiausia pagrindinių kirtimų apimtis suprojektuota Lakajos (12,4 tūkst. m^3), Adutiškio (12,0 tūkst. m^3) ir Labanoro (11,9 tūkst. m^3) girininkijose, mažiausia kirtimų apimtis yra Žeimenos girininkijoje (3,8 tūkst.m^3). Didžiausia spygliuočių poūkio apimtis taip pat yra Labanoro ir Lakajos girininkijose (po 11,2 t.m^3), minkštųjų lapuočių – Adutiškio girininkijoje (6,0 tūkst. m^3) likvidinės medienos.

APSKAIČIUOTA METINĖ PAGRINDINIŲ MIŠKO KIRTIMŲ APIMTIS PAGAL GIRININKIJAS

(likvidinis tūris, tūkst. m^3)

2.4. lentelė

Eil.Nr.	Girininkija	P	E	B	J	D	Bt	Iš viso
1	Labanoro	10,68	0,53	0,51	0,08		0,05	11,85
2	Antaliedės	5,41	0,49	0,72	0,07			6,69
3	Lakajos	10,95	0,29	1,11	0,07			12,42
4	Pasiaurės	8,12	0,46	0,81	0,03	0,02		9,44
5	Januliškio	6,72	0,41	0,31	0,11		0,01	7,56
6	Žeimenos	3,18	0,28	0,29	0,05	0,01	0,01	3,82
7	Švenčionių	1,76	3,80	0,91	0,15	1,58	0,12	8,32
8	Aukštagirio	4,82	0,17	0,63				5,62
9	Sarios	6,06	0,61	0,84	0,05	0,01		7,57
10	Geležnės	3,43	0,44	0,91	0,02		0,01	4,81
11	Aditiškio	3,67	2,32	2,16	1,07	2,78		12,00
	Iš viso	**64,8**	**9,8**	**9,2**	**1,7**	**4,4**	**0,2**	**90,1**

Pagrindinių miško kirtimų normos išdėstymas. Biržės teritorijoje išdėstytos, vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis, pagal kurias parinkti biržių pločiai, šliejimo laikas, maksimaliai leistini plynų kirtimų plotai. Kirstinų medynų sąrašas sudarytas duomenų bazės pagrindu. Į šį sąrašą įtraukti III ir IV grupių kirtimo amžiaus medynai, taip pat stipriai pažeisti, neperspektyvūs medynai, kirstini pagal būklę.

Kirtimų planas sudarytas pirmajam vykmečio penkmečiui, 2021–2025 metams. Po 5 metų, apibendrinus įvykdytus kirtimus, bus rengiamas kirtimų projektas 2026–2031 metams.

Biržių išdėstymo projektas pagal kirtimo metus ir atkūrimo būdus aptartas regioniniame padalinyje, dalyvaujant padalinio specialistams (žr. protokolą dokumentų priede). Rengiant biržių išdėstymo teritorijoje projektą, atsižvelgta į esamas saugomų paukščių lizdavietes, kertines miško buveines, europinės svarbos buveines, saugomus gamtos ir kultūros paveldo objektus. Suprojektuotos biržės pažymėtos miško kvartalų žemėlapyje, pagrindinių kirtimų žinialapiai pateikti girininkijų aiškinamuose raštuose.

2021–2025 metams suprojektuotos biržės pagal miškų grupes, vyraujančias medžių rūšis, plynai ir neplynai kertamų medynų charakteristikas pateikta 15 -19 prieduose.

Pagal plotą plynais kirtimais projektuojama kirsti 70 proc., neplynais kirtimais – 30 proc. bendro pagrindinių kirtimų ploto. 2009 m. miškotvarka neplynus kirtimus pagal plotą taip pat projektavo 30 proc., faktiškai vykdyta 34 proc. Per paskutinius 2018 m. ir 2019 m. neplyni kirtimai vykdyti 41 proc. bendro pagrindinių miško kirtimų ploto.



28 pav. Pagrindinių miško kirtimų būdai (plotas, proc.)

III miškų grupėje pagrindiniai miško kirtimai suprojektuoti 110,8 ha plote. Iš jų 64,3 ha bus kertami neplynai šiame penkmetyje (atvejinių kirtimų paskutiniu atveju, dviem, trim atvejais, grupiniais ir supaprastintais dviejų atvejų atvejiniais kirtimais).

IV miškų grupėje iš neplynų kirtimų projektuojami atrankiniai (2,2 ha) ir atvejiniai kirtimai (464,4 ha). Tarp atvejinių kirtimų vyrauja atvejiniai kirtimai paskutiniojo (vieno) atvejo - 55 proc. (254,1 ha), iš jų 0,3-0,4 skalsumo – 238,8 ha ir supaprastinti atvejiniai kirtimai – 39 proc. (179,1 ha).

Pagal vyraujančias medžių rūšis daugiausia neplynų kirtimų suprojektuota kirsti pušynuose (86 proc.), eglynuose (7 proc.) ir beržynuose (6 proc.). Kitų medžių rūšių medynuose bus kertama 1 proc. bendro neplynais kirtimais kertamo ploto. Pušynuose vyraus paskutinio atvejo atvejiniai kirtimai (56 proc.) ir supaprastinti dviejų atvejų atvejiniai kirtimai (35 proc.) atvejinių kirtimų pušynuose ploto. Eglynuose vyraus paskutinio atvejo (54 proc.) ir dviejų atvejų kirtimai (34 proc.). Beržynai daugiausia bus kertami dviejų atvejų (45 proc.) atvejiniais kirtimais.

Iš visų III ir IV miškų grupių miškuose numatytų neplynais kirtimais kirsti medynų 5 proc. turi perspektyvų antrą ardą, 8 proc. turi perspektyvų spygliuočių pomiškį. 43 proc. neplynai kertamų medynų yra be perspektyvių žemutinių ardų. Pastaruosiuose medynuose neplynais kirtimais siekiama išnaikinti menkaverčių medžių rūšių atžalas, bei sudaryti sąlygas spygliuočių ir kietųjų lapuočių pomiškio formavimuisi.

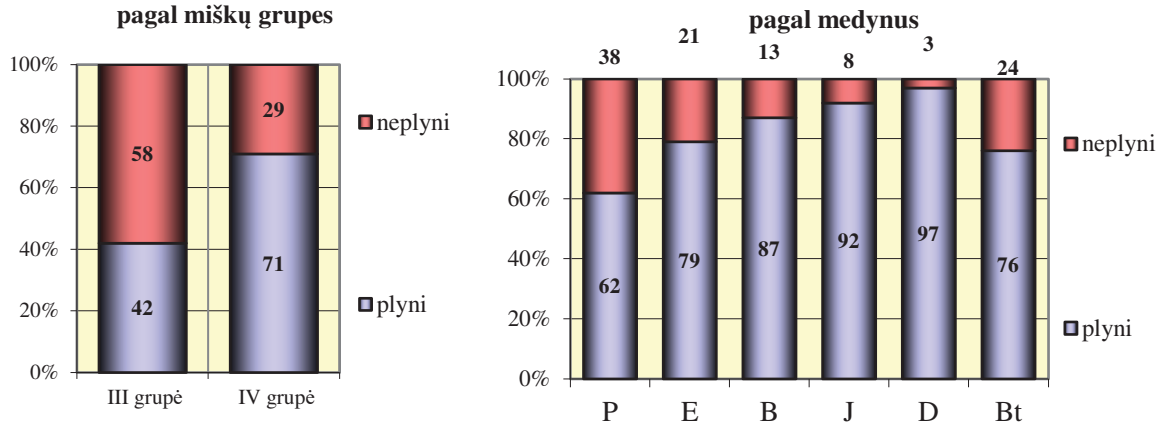

29 pav. Plynų ir neplynų kirtimų santykis proc. pagal plotą

Per 2021 - 2025 metus neplynai projektuojama kirsti 531 ha arba po 106 ha kasmet. Iš 1 ha vidutiniškai bus iškertama 158 m^3 likvidinės medienos. Pušynuose bus iškertama 164 m^3, eglynuose – 155 m^3, beržynuose – 85 m^3 , juodalksnynuose – 75 m^3, drebulynuose – 141 m^3 ir baltalksnynuose – 46 m^3 likvidinės medienos.

Per ateinantį penkmetį pagrindiniai neplyni kirtimai pagal plotą daugiausia bus atliekami Januliškio (59 proc.) ir Antaliedės (49 proc.) girininkijose.

2021 – 2025 metais plynais kirtimais projektuojama iškirsti 375,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos (1203,7 ha plote). Plyni pagrindiniai kirtimai projektuojami III ir IV miškų grupės miškuose. Plynai kertamų medynų likvidinis tūris 1 ha yra 312 m^3 medienos. Kertamų pušynų vidutinis amžius – 112 metų, eglynų – 91 metas, beržynų – 76 metai, juodalksnynų – 80 metų, drebulynų – 80 metų ir baltalksnynų – 43 metai. Vidutinis plynai kertamų medynų skalsumas yra 0,73. Vidutinis brandžių medynų eksploatacinio fondo skalsumas yra 0,69. Didžiausias skalsumas yra baltaksnynuose (0,80), pušynuose (0,74) ir beržynuose (0,73). Mažiausias skalsumas yra drebulynuose (0,67).

Pagrindiniai miško kirtimai 0,2-0,4 skalsumo medynuose suprojektuoti 305 ha plote, tai sudaro 72 proc. esamo 0,2-0,4 skalsumo eksploatacinio fondo III – IV miškų grupėse brandžių medynų ploto (422 ha). Didžioji dalis likusių mažo skalsumo medynų pateks į biržę antrajame penkmetyje.` Per pirmą penkmetį (2021 – 2025 m.) projektuojama kirsti 1735 ha medynų plotą, iš kurio 7 proc. arba 122 ha užima perbrendę medynai (2.5. lentelė). Projektuojama kirsti 31 proc. perbrendusių medynų nuo viso perbrendusių medynų ploto eksploataciniame fonde.

PERBRENDUSIŲ MEDYNŲ KIRTIMAI (PLYNAI IR NEPLYNAI)

2.5. lentelė

Vyraujanti medžių rūšis	Suprojektuotos kirsti I-ojo penkmečio apimtys			Iš viso perbrendusių eksploataciniame fonde, ha	Iškertama perbrendusių proc. nuo bendro perbrendusių ekspl. fondo
	bendras plotas, ha	iš jų perbrendę, ha	perbrendusių proc. nuo kertamo ploto		
P	1200	33	3	159	21
E	188	23	12	86	27
B	229	49	22	186	27
J	36	12	33	39	31
D	75	64	86	125	51
Bt	7	1	13	1	100
Iš viso	**1735**	**182**	**11**	**596**	**31**

Perbrendę medynai įtraukiami į kirtimo planą pagal galimybes, atsižvelgiant į biržių išdėstymo normatyvus.

Pavieniai medžiai. Miškuose inventorizuota 24,1 tūkst. m^3 pavienių medžių, iš jų 4,3 tūkst. m^3 neapaugusioje miško žemėje. Daugiausia inventorizuota pušies (15,2 tūkst.m^3) ir juodalksnio (3,3 tūkst.m^3) pavienių medžių. Pavienių medžių sąvoka išliko tik miškotvarkos darbų instrukcijoje. Kituose dokumentuose – tai biologinei įvairovei svarbūs medžiai, sėkliniai medžiai, priedangos medžiai. Kadangi šių medžių funkcijos įvairios, tai jų kirtimas neprojektuojamas. Pavienių medžių kirtimo tikslingumą reikia spręsti konkrečiuose sklypuose, atsižvelgiant į biologinės įvairovės išsaugojimo, kraštovaizdžio ir rekreacijos aspektus.

2.3.2. UGDOMIEJI MIŠKO KIRTIMAI

Ugdomieji kirtimai suprojektuoti vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis. Jie yra viena svarbiausių miško ūkinių priemonių produktyviems ir atspariems medynams auginti. Ugdomųjų kirtimų metu formuojama tikslinė medynų sudėtis, reguliuojama jų struktūra ir tankis, didinamas medynų produktyvumas, gerinama medienos sortimentinė struktūra ir prekingumas.

Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos 2020-09-23 protokolu Nr. 47 pritarta VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioninio padalinio pagrindinio ir tarpinio miško naudojimo (kirtimų) metinėms apimtims 2021-2031 metų laikotarpiui. Per ateinantį vykmetį numatyta ugdomuosius kirtimus vykdyti 674 ha plote, kasmet iškertant 19,1 tūkst.m3 likvidinės medienos (2.7. lentelė).

Pagal miškininkystės reikalavimus retinimo amžiaus medynų yra 2535 ha. Retinimo kirtimais numatoma apimti 56 proc. retinimo amžiaus medynų ploto. (2.6. lentelėje). Einamųjų kirtimų amžiaus medynų yra 17073 ha. Einamaisiais kirtimais numatyta apimti 15 proc. einamųjų kirtimų amžiaus medynų ploto.

Bendra aprobuota ugdomųjų kirtimo apimtis pagal plotą yra 22 proc., o pagal iškertamą tūrį 17 proc. mažesnė už vykdytas apimtis 2010-2019 m.

Ugdomieji kirtimai pagal miškų grupes: II grupėje – 19 proc., III – 13 proc. ir IV grupėje – 68 proc.

Pagal eiliškumą ugdytini medynai suskirstyti: S–skubiai (nedelsiant) ugdytini, 1–ugdytini pirma eile, 2–antra eile (paprastai 2 - jame penkmetyje). Kirtimai pagal eiliškumą – skubiai – 8 proc. (jaunuolynų ugdymas), I eilės - 32 proc., II eilės - 60 proc. Pagal Miško kirtimų taisykles ugdomieji kirtimai pagal eiliškumą neskirstomi. Tačiau toks paskirstymas iš dalies parodo faktišką ugdytinų medynų būklę. Tarp jaunuolynų daugiausia ugdoma pušynų (43 proc.) ir eglynų (29 proc.) ir beržynų (21 proc.). Retinimo kirtimai taip pat dažniausiai bus atliekami pušynuose (45 proc.), eglynuose (26 proc.) ir beržynuose (25 proc.), einamieji kirtimai - pušynuose (81 proc.), beržynuose (13 proc.) ir eglynuose (4 proc.).

UGDOMIEJI MIŠKO KIRTIMAI

2.6. lentelė

Rodikliai	Jaunuolynų ugdymas	Retinimai	Einamieji
1. Ugdymo amžiaus medynų plotas	3083,1	2534,6	17072,8
2. Suprojektuotas ugdyti plotas	2219,7	1430,9	2515,3
3. Proc. nuo ugdymo amžiaus medynų ploto	72	56	15
4. Suprojektuotas iškirsti tūris, m^3	43607	43636	123214
5. Proc. nuo bendro sklypo tūrio	33	21	15
6. Iškirstinas tūris valksmuose, m^3		11332	49041
7. Iškirstinas visas tūris, m^3	43607	54968	172255
8. Iškirstinas likvidinis tūris, m^3	5036	40147	145554
9. Iškirstinas tūris iš 1 ha, m^3	20	28	58
Ugdytini plotai pagal eiliškumą, ha			
skubus	466,3	3,5	
1 eilės	621,4	675,2	686,2
2 eilės	1132,0	752,2	1829,1
Pagal vyraujančias medžių rūšis, ha			
Pušis	960,5	645,3	2034,4
Eglė	633,3	377,5	105,3
Maumedis	1,9		
Ąžuolas	34,8		0,9
Beržas	455,3	358,7	327,9
Juodalksnis	75,9	15,6	46,8
Drebulė	56,3	33,8	
Baltalksnis	0,9		
Liepa	0,5		
Blindė	0,3		
Pagal miškų grupes, ha			
II grupė	44,6	240,3	520,6
III grupė	211,7	224,3	295,0
IV grupė	1963,4	966,3	1699,7

Pastaba: iškirstinas tūris iš 1 ha jaunuolynų ugdyme apskaičiuotas nuo bendro tūrio, retinimuose ir einamuosiuose kirtimuose - nuo likvidinio tūrio.

METINĖ UGDOMŲJŲ MIŠKO KIRTIMŲ APIMTIS

2.7. lentelė

Ugdomųjų miško kirtimo rūšys	Plotas, ha	Iškertamas tūris, tūkst m^3				Iškertama likvid. iš 1 ha m^3	Vykdyta 2018-2019 m. plotas/likvid. tūris, m^3/ha
		Bendras tūris	Iš to kiekio iškertama		Likvidinis tūris		
			medynuose	valksmose			
Jaunuolynų ugdymas	280	4,4	4,4		0,5	2	203/-
Retinimai	143	5,5	4,4	1,1	4,0	28	157/30
Einamieji	251	17,2	12,3	4,9	14,6	58	328/52
Iš viso	**674**	**27,1**	**21,1**	**6,0**	**19,1**	**28**	**688/45**

Taksoraštyje ir miško kvartalų žemėlapyje pateikti ugdytini sklypai. Laikinai neugdytini sklypai (žvėrių perteklius, šakninės pintainės židiniai ar kitos priežastys) parodyti žinialapio gale atskiru skyriumi (kai tokių sklypų yra). Tokie sklypai sudaro rezervinį ugdytinų medynų fondą. Žinialapyje parodytas ir valksmose iškirstinas tūris. Apie valksmų kirtimo tikslingumą

reikia spręsti konkrečiuose sklypuose, atsižvelgiant į sklypo kontūrą, esamus miško kelius, kitas technologines linijas. Esant galimybei patartina, planuoti vieningą valksmų sistemą visam miško kvartalui. Retinimo ir einamuose kirtimuose valksmai turi būti kertami tik tada, kai iš valksmų iškertama ne daugiau kaip 60 proc. viso iškertamo biržės tūrio.

Jaunuolynų ugdymo kirtimų metinė apimtis pagal plotą yra 56 proc. didesnė už 2010-2019 m. projektuotą jaunuolynų ugdymo apimtį (2.8. lentelė). Retinimų metinė apimtis pagal plotą yra 11 proc. mažesnė, o pagal iškertamą tūrį yra tokia pati lyginant su 2010-2019 m. projektuota retinimų apimtimi. Sumažėjus einamųjų kirtimų amžiaus medynų plotams, sumažėjo ir ugdytinų medynų plotai. Einamųjų kirtimų suprojektuota kirsti 28 proc. mažiau. Per praėjusį vykmetį buvo projektuota kirsti kasmet po 350 ha, ateinančiam vykmečiui suprojektuota 251 ha metinė apimtis.

UGDOMŲJŲ MIŠKO KIRTIMŲ RODIKLIAI

2.8. lentelė

Rodikliai	1999 m.	2009 m.	2019 m.
Jaunuolynų ugdymas, ha	230	180	280
Retinimai	213	160	143
Einamieji kirtimai	331	350	251
Iškertama iš 1 ha likvido			
retinimai	28	23	28
einamieji	45	59	58
Ugdomaisiais kirtimais apimtas plotas, proc.			
jaunuolynų ugdymas	55	62	91
retinimai	68	57	56
einamieji	46	12	15

2.3.3. SANITARINIAI MIŠKO KIRTIMAI

Sanitarinių miško kirtimų tikslas – pagerinti medynų sanitarinę būklę, apsaugoti sveikus medžius nuo galimo ligų ir kenkėjų plitimo, laiku panaudoti tą medieną, kuri dėl vienokių ar kitokių priežasčių miške gali supūti.

Į sanitarinių kirtimų normos apskaičiavimą įtraukiami drebulės, tuopos medynai, pradedant IV amžiaus klase, baltalksnynai nuo III amžiaus klasės, beržynai ir juodalksnynai nuo VI amžiaus klasės, pušynai įtraukiami nuo X amžiaus klasės. Medynų, kuriuose projektuojami pagrindiniai kirtimai, tūris išbraukiamas iš atitinkamos amžiaus klasės medynų tūrio. Kiekvienas amžiaus klasės bendras tūris dauginamas iš tai klasei nustatyto vidutinio iškrentančio tūrio proc. Visų amžiaus klasių iškrentančių tūrių suma parodo metinę sanitarinių kirtimų normą esant normalios būklės medynams.

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose vadovaujantis Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymo Nr. 11-10-V „Dėl Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“ 19 priedu, paskaičiuota natūraliai atkrentanti tūrio dalis kasmet sudaro 13,1 tūkst. m^3 arba 10,5 tūkst. m^3 likvidinės medienos (2.9. lentelė). Inventorizacijos metu nustatytas 108,5 tūkst. m^3 sausuolių ir virtelių tūris. Apskaičiuojant metinę sanitarinių kirtimų apimtį į tai taip pat atsižvelgta. Rekomenduojama metinė sanitarinių kirtimų norma – 12,5 tūkst. m3 likvidinio tūrio. Palyginus su praėjusiam vykmečiui projektuota sanitarinių kirtimų apimtimi ji padidėjo 26 proc., o lyginant su faktiškai vykdytais sanitariniais kirtimais padidėjo 3 proc.

METINIS NATURALIAI IŠKRENTANTIS TŪRIS

2.9. lentelė

Amžiaus klasė	Eglynai		Pušynai ir kiet. lapuočiai		Lapuočiai						Visas iškrentantis tūris m^3
					B,J,L,Sb		D,T		Bt,Bl,Gl		
	iškrentančio tūrio%	iškrentantis tūris m^3	*tūrio %*	tūris m^3	*tūrio %*	tūris m^3	*tūrio %*	tūris m^3	*tūrio %*	tūris m^3	
III									0,3	5	5
IV							0,3	90	0,3	7	97
V							0,3	13	0,3	3	16
VI					0,2	136	0,3	25	0,3	1	162
VII	0,3	153			0,2	254	0,2	22	0,2		429
VIII	0,3	247			0,2	283	0,2	27	0,2	1	558
IX	0,3	281			0,2	210	0,2	69	0,2		560
X.....	0,3	523	0,3	10556	0,2	139	0,2	29	0,2		11247
Iš viso		1204		10556		1022		275		17	13074

Sanitarinių kirtimų norma paskaičiuota normalios būklės medynams. Pablogėjus medynų sanitarinei būklei, atsiradus kenkėjų židiniams, sanitarinių kirtimų norma turi būti koreguojama.

Sanitariniais kirtimais suprojektuota iškirsti po 0,3 m^3 medienos iš 1 ha miškų apaugusio ploto, tai sudarytų 5 proc. bendro einamojo prieaugio.

Miško kirtimų taisyklėse nurodyta, kad „III ir IV grupių valstybiniuose miškuose, atlikus atrankinius sanitarinius miško kirtimus, įvairių suirimo stadijų negyvi medžiai turėtų sudaryti ne mažiau kaip 5 proc. po kirtimų likusio medyno tūrio“.

Visi Lietuvos valstybiniai miškai yra sertifikuoti pagal tarptautinį FSC® (FSC-C013159) standartą, liudijantį, kad jie yra tvarkomi pagal tvarios ir atsakingos gamtai miškininkystės principus. Šio standarto Poveikio aplinkai principo 6.3.8. kriterijus miškų valdytojus įpareigoja: „Biologiškai vertinga įvairių suirimo stadijų negyva mediena (stuobriai, virtuoliai, gulinti didelių matmenų mediena) turi būti saugoma atsižvelgiant į darbų saugos reikalavimus bei saugumą šalia judrių kelių ir rekreacinėse vietose. Negyvos medienos kiekis turėtų sudaryti bent 5 proc. nuo sklype esančios medienos tūrio“. To paties principo 6.3.9. kriterijus skelbia, kad „pagrindiniuose kirtimuose (įskaitant plynuosius, atrankinius bei atvejinius) turi būti paliekama bent 10 vnt./ha biologinės įvairovės požiūriu vertingų gyvų medžių (7 medžiai kietųjų lapuočių atveju), kurie paliekami iki visiško suirimo“.

2.3.4. SPECIALIEJI MIŠKO KIRTIMAI

Jiems priskiriami kraštovaizdžio formavimo miško kirtimai, medynų ir krūmynų pertvarkymo kirtimai (medynų ar krūmynų pertvarkymas), miško lydimo kirtimai, biologinės įvairovės palaikymo ir kiti miško kirtimai. Kitiems miško kirtimams priskiriami ribinių linijų, geležinkelių ir kelių trasų ar kitų apsaugos zonų valymo, gamtinių vertybių išsaugojimui skirti ir avarinio būtinumo miško kirtimai, miško genetinių draustinių ir sėklinių medynų atkūrimo, jų formavimo ir sėkloms rinkti skirtų medžių ir kiti kirtimai.

Miško medžių genetinių išteklių objektuose (genetiniuose, sėkliniuose medynuose, sėklinėse plantacijose, klonų rinkiniuose, bandomuosiuose želdiniuose), atsižvelgiant į jų paskirtį ir panaudojimo tikslus, gali būti projektuojami kiti specialieji šių objektų formavimo kirtimai. Kirtimus priklausomai nuo esamos medynų būklės, vyraujančios rūšies derėjimo, objekto ploto, amžiaus struktūros, rūšinės sudėties, augavietės tipo, dirvožemio, medyno dendrometrinių, genetinių – selekcinių požymių, ūkinių priemonių vykdymo būtinumą ir kaip tai atlikti, sprendžia Valstybinė miškų tarnybos Miško genetinių išteklių skyrius.

Kraštovaizdžio formavimo miško kirtimais medžiai ir krūmai kertami prie miškuose esančių rekreacinių objektų, siekiant tikslingai formuoti miškingą kraštovaizdį, vizualiai išryškinti estetiniu, gamtiniu ar kultūriniu požiūriu vertingą kraštovaizdį.

Kraštovaizdžio formavimo kirtimai suprojektuoti septyniose girininkijose 95 ha plote. Projektuojama iškirsti maksimalų leistiną kiekį - 2719 m^3 bendro tūrio. Daugiausia kirtimų numatyta Pasiaurės girininkijoje – ten, kur daug rekreacinės infrastruktūros objektų. Padalinio miškuose suprojektuoti erdvių formavimo (34 ha) ir kompleksinio kraštovaizdžio formavimo (61 ha) kirtimai.

Detaliau kraštovaizdžio formavimo kirtimai aprašyti Rekreacinėje projekto dalyje, pateikiant ir kraštovaizdžio formavimo kirtimų žinialapius (girininkijų aiškinamuose raštuose).

Kitais kirtimais gali būti vykdomas plotų išvalymas saugant nuo apaugimo miško laukymes. Galimi ir biotechniniai kirtimai, gerinant pašarų bazę briedžiams ir stirnoms, taip pat gali tekti iškirsti vieną ar kitą trasą, t.y. valdytojas konkrečius specialiųjų kirtimų plotus gali pasirinkti pagal poreikį.

Kiti kirtimai pagal Valstybės sienos apsaugos tarnybos poreikį projektuojami valstybės sienos apsaugos zonos ribose 0,5 tūkst.m^3 per metus.

Per praėjusį vykmetį specialiaisiais miško kirtimais planuota kasmet iškirsti po 1,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Faktiškai buvo kirsta vidutiniškai po 3,6 tūkst. m^3 likvidinės medienos per metus (didžiausią įtaką tam turėjo karinių poligonų plotų plėtra).

Vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus įsakymais 2019-2020 metais pagrindiniai miško kirtimai nebuvo vykdomi sklypuose, kurie atitinka šiuos abu kriterijus:

- sklypai patenka į Buveinių apsaugai svarbias teritorijas (BAST) ar vietoves, atitinkančias gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus ir įrašyti į sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai;
- sklypai, kuriuose inventorizuotos Europos Bendrijos (EB) svarbos natūralios miškų buveinės: vakarų taiga (9010*), plačialapių ir mišrūs miškai (9020*), žolių turtingi eglynai (9050*), spygliuočių miškai ant ozų (9060*), medžiais apaugusios ganyklos (9070*), pelkėti lapuočių miškai (9080*), skroblynai (9160*), griovių ir šlaitų miškai (9180*), sausieji ąžuolynai (9190*), pelkiniai miškai (91D0*), aliuviniai miškai (91E0*), paupių guobynai (91F0*), kerpiniai pušynai (91T0*).

Šiuose miško sklypuose projektuojama vykdyti specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus. Šie kirtimai suprojektuoti vadovaujantis VDU Žemės ūkio akademijos parengtomis natūralių miško buveinių tipų tvarkymo rekomendacijomis. Švenčionėlių padalinyje yra 1040 ha natūralių miško buveinių. Vadovaujantis rekomendacijomis kirtimų intensyvumas negali viršyti 70 proc. vidutinio metinio bendrojo tūrio prieaugio. Dalyje tokių buveinių, kaip Griovų ir šlaitų miškai, Pelkiniai miškai, Spygliuočių miškai ant ozų ir kt. ūkinė veikla vadovaujantis rekomendacijomis nebus vykdoma. Formuojamos naturalios buveinės pirmojo ir antrojo ardų skalsumas po kirtimų turi būti ne mažesnis kaip 0,7 (nesant pomiškio) ir 0,6 (esant pomiškiui).

Specialiųjų miško kirtimų apimtis padidinta atsižvelgiant į didėjantį poreikį vykdyti biologinės įvairovės palaikymo kirtimus sklypuose patenkančiuose į Buveinių apsaugai svarbias teritorijas (BAST) ar vietoves, atitinkančias gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus ir įrašytus į sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai, bei sklypuose, kuriuose inventorizuotos Europos Bendrijos (EB) svarbos natūralios miškų buveinės. Padalinio administruojamoje teritorijoje yra nustatytos šios Gamtinių buveinių apsaugai svarbios teritorijos: Guntauninkų miškas, Adutiškio pelkė, Acinto ir Perūno pelkės, Geledėnės miškas, Žeimenos upė, Sarios upė, Labanoro regioninis parkas. Specialieji miško kirtimai bus vykdomi šių buveinių išsaugojimo tikslais.

Ateinančiam dešimtmečiui specialiaisiais miško kirtimais suprojektuota kirsti 5,1 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Jie bus vykdomi pagal poreikį vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis.

2.3.5. MEDIENOS RUOŠOS NORMA

Visų kirtimų norma – tai bendra visų kirtimų metinė apimtis regioninio padalinio administruojamoje miškų teritorijoje, yra nustatoma sudedant visų kirtimo rūšių metines apimtis, kartu pateikiant ir kirtimo rūšių plotus pagal miškų grupes, bendrą ir likvidinės medienos tūrius bei pagrindinius miško naudojimo rodiklius: medienos kiekis, iškertamas iš 1 ha apaugusios medynų žemės, iškertamo tūrio santykinė dalis nuo viso medynų tūrio, pagrindiniais kirtimais iškertamo medienos tūrio ir tūrio prieaugio (viso ir 1 ha) santykis, pagrindiniais ir tarpiniais kirtimais paruošiamos medienos tūrių santykis, kirtimų (visų ir plynų) ploto santykinė apaugusios medynų žemės ploto dalis.

Metinis miško naudojimas sudaro 126,8 tūkst. m^3 likvidinės medienos (2.10. lentelė). Pagrindiniam naudojimui tenka 71 proc., tarpiniam naudojimui – 29 proc. iš jų: ugdomiesiems miško kirtimams – 15 proc., sanitariniams miško kirtimams – 10 proc. ir specialiesiems miško kirtimams – 4 proc. bendro likvidinės medienos kiekio.

Iš 1 ha mišku apaugusio ploto bus iškertama po 3,8 m^3 bendro arba 3,1 m^3 likvidinio tūrio, iš jo pagrindiniais kirtimais – 2,2 m^3.

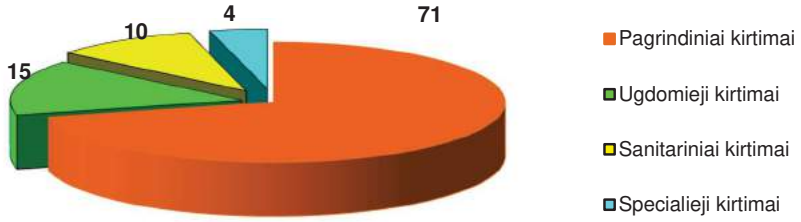

30 pav. Miško kirtimų struktūra (iškertamas likvidinis tūris, proc.)

METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

2.10. lentelė

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis						
	Plotas, ha	tūris tūkst. m^3		likvidinio tūrio proc. nuo bendro tūrio	likvidinis tūris tūkst.m^3 pagal miškų grupes		
		bend-ras	likvi-dinis		II	III	IV
Pagrindiniai miško kirtimai	314*	107,0	90,1	84	-	5,3	84,8
Ugdomieji miško kirtimai	674	27,1	19,1	70	3,6	2,5	13,0
Sanitariniai miško kirtimai	-	15,6	12,5	80	2,8	3,1	6,6
Specialieji miško kirtimai	-	6,4	5,1	80	1,7	1,6	1,8
Iš viso	988	156,1	126,8	81	8,1	12,5	106,2

* - ekvivalentinis plotas

Palyginimui ilgesnio laikotarpio miško kirtimų projektuota apimtis (2.11. lentelė).

MIŠKO KIRTIMŲ METINĖ APIMTIS 1999, 2009, 2019 M.

(tūkst. m^3 likvidinio tūrio)

2.11. lentelė

Rodikliai	1999 m.	2009 m.	2019 m.
1. Priimta pagrindinių miško kirtimų apimtis	81,4	89,0	90,1
2. Ugdomieji miško kirtimai	21,3	24,7	19,1
3. Sanitariniai miško kirtimai	20,0	9,9	12,5
4. Specialieji miško kirtimai	1,0	1,0	5,1
Bendra kirtimų apimtis	123,7	124,6	126,8
iš 1 ha mišku apaugusio ploto, m^3	3,3	3,1	3,1

Bendra metinė miško naudojimo apimtis 2021-2031 m. – 126,8 tūkst.m^3 likvidinės medienos. Ji yra 2,2 tūkst.m^3 arba 2 proc. didesnė už projektuotą praeitam vykmečiui.

Bendras metinis einamasis tūrio prieaugis padalinio II-IV miškų grupių medynuose – 6,66 m^3/ha. Iškertamas kasmet bendras tūris iš hektaro – 3,9 m^3/ha. Bendras prieaugio naudojimo procentas – 58 proc. (2.12. lentelė). II miškų grupės miškuose projektuojama vidutiniškai iškirsti 19 proc. bendro prieaugio, III grupės miškuose – 48 proc. ir IV grupės miškuose – 71 proc. bendro prieaugio.

MIŠKO NAUDOJIMO RODIKLIAI

2.12. lentelė

Rodikliai	II miškų grupė	III miškų grupė	IV miškų grupė	Iš viso:
1. Iškertamas bendras tūris, m^3/ha	9,9	16.2	130,0	156,1
2. Iškertamas likvidinis tūris, m^3/ha	8,1	12,5	106,2	126,8
iš jo pagrindiniais kirtimais (likvidas) m^3/ha	-	5,3	84,8	90,1
3. Tarpinio naudojimo proc. nuo bendro iškertamo tūrio	100	60	22	31
iš jo ugdomaisiais kirtimais nuo bendro iškertamo tūrio	48	23	14	17
4. Bendro prieaugio naudojimo proc.	19	48	71	58
5. Miško naudojimo proc. nuo bendro tūrio	0.4	1.1	1.8	1.4
6. Mišku apaugęs plotas, ha	*8355*	*4914*	*26479*	*39748*
7. Bendras medienos tūris, tūkst.m^3	*2523.3*	*1528.4*	*7095.8*	*11147.5*
8. Bendras einamasis prieaugis, m/ha	*6,24*	*6,86*	*6,96*	*6,75*

Pastaba: 7 ir 8 eilučių skaičiai parodo, nuo kokio dydžio apskaičiuoti naudojimo rodikliai.

Miško naudojimo apimtis ir intensyvumas atskirose girininkijose nevienodas (2.13. lentelė). Didžiausias miško naudojimas suprojektuotas Labanoro (18,9 tūkst. m^3), Adutiškio (15,5 tūkst. m^3) ir Lakajos (15,4 tūkst. m^3) girininkijose. Intensyviausiai miškai kertami Lakajos girininkijoje (4,4 m^3 likvidinės medienos). Mažiausia kirtimų apimtis projektuojama Žeimenos girininkijoje – 6,1 tūkst. m^3 arba po 1,6 m^3 iš hektaro.

METINĖ MIŠKO KIRTIMŲ APIMTIS PAGAL GIRININKIJAS

(plotas, ha; likvidinis tūris, m^3)

2.13. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Pagrindiniai miško kirtimai (tūris)	Ugdomieji miško kirtimai						Sanitariniai miško kirtimai (tūris)	Specialieji miško kirtimai (tūris)	Iš viso (tūris)	Iškertame iš 1 ha mišku apaugusio ploto
			jaunuolynų ugdymas		retinimas		einamasis kirtimas					
			plotas	tūris	plotas	tūris	plotas	tūris				
1	Labanoro	11850	26	50	15	460	55	4080	1910	500	18850	4,2
2	Antaliedės	6690	15	30	19	470	20	1180	1320	500	10190	2,3
3	Lakajos	12420	20	40	13	330	8	510	1730	400	15430	4,4
4	Pasiaurės	9440	28	50	11	250	37	2430	1310	500	13980	3,7
5	Januliškio	7560	16	30	7	140	15	740	1180	500	10150	2,4
6	Žeimenos	3820	8	10	6	80	24	1270	500	500	6180	1,6
7	Švenčionių	8320	50	90	16	640	10	610	990	400	11050	3,9
8	Aukštagirio	5620	17	30	15	340	16	890	1070	500	8450	2,1
9	Sarios	7570	18	30	9	230	31	1440	850	400	10520	3,5
10	Geležnės	4810	10	20	4	70	13	660	580	400	6540	2,0
11	Adutiškio	12000	72	120	28	990	21	790	1060	500	15460	4,1
	Iš viso	**90100**	**280**	**500**	**143**	**4000**	**251**	**14600**	**12500**	**5100**	126800	**3,1**

2.3.6. POTENCIALIAI NAUDOTINŲ MIŠKO KIRTIMO ATLIEKŲ KIEKIO ĮVERTINIMAS

Energijos gamyba iš atsinaujinančių gamtos išteklių yra vienas iš pagrindinių Lietuvos ir ES energijos politikos tikslų. Pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą 2020 m. 60 proc. centralizuotai tiekiamos šilumos turėtų būti pagaminta iš biokuro.

Pagrindinis ir nuolat atsinaujinantis biokuro šaltinis yra miškas. Iš miško gaunamą biokurą sudaro malkinė mediena ir miško kirtimo atliekos. Malkinė mediena gaunama iš medžių stiebų, kurie netinka medienos apdirbimo pramonei, bei iš stambių šakų. Kirtimo atliekas sudaro medžių viršūnės, smulkūs stiebai, kelmai, nelikvidinės šakos, žievė.

Miško kirtimo atliekoms apskaičiuoti taikomos įvairios metodikos. Pirmoji buvo sudaryta naudojant sortimentines ir prekines lenteles (A. Kuliešis, E. Petrauskas). LAMMC Miškų institutas pagal užsakomuosius darbus atliko įvairius kirtimo atliekų skaičiavimus – potencialus ir realus atliekų kiekis, paruošų sąnaudos taikant įvairias kirtimo atliekų surinkimo technologijas.

Valstybinė miškų tarnyba pateikė Metodinius nurodymus ir normatyvus energetinės medienos ištekliams įvertinti projektuojant kirtimus. Nurodymai skirti medienos su žieve, tinkamos energijai gaminti, išteklių įvertinimui, rengiant miškotvarkos projektus.

Energetinę medieną su žieve sudaro:

1) malkos, gaunamos iš stiebų medienos, netinkamos padariniams sortimentams, plokščių gamybai;

2) iki 8 cm skersmens 1,3 m aukštyje medžių stiebai su šakomis;

3) sausuolių stiebai iki 22 cm skersmens 1,3 m aukštyje;

4) stiebų viršūnės, medžių šakos ir kelmai.

Energetinės medienos ištekliai yra apskaičiuojami planuojant medynų ugdomuosius ir pagrindinius kirtimus. Ugdomuosiuose kirtimuose kelmų ištekliai nėra vertinami. Energetinės medienos išteklių įvertinimui naudojami normatyvai, sudaryti santykiniais vienetais, taikytini skaičiavimams nuo kirstinų stiebų miško sklype (biržėje) tūrio su žieve bei atsižvelgiant į medžių pasiskirstymą pagal skersmenis, sausuolių kiekį.

Jaunuolynų ugdymuose energetinę medieną sudaro visi iškertami stiebai iki 8 cm skersmens 1,3 m aukštyje. Energetinės medienos dalis nuo kertamo kiekio (proc.) nustatoma pagal normatyvus, sudarytus pagal vyraujančią medžių rūšį ir jos lajų faktorių.

Labai neturtingose (a) ir užmirkusiose (U) bei pelkinėse (P), o taip pat šlaitų (Š) augavietėse energetinės medienos ruoša jaunuolynuose nėra planuojama. Normalaus drėgnumo N(b-f) ir laikinai užmirkusiose L(b-f) augavietėse visas apskaičiuotas kirsti medelių tūris yra planuojamas paimti iš kirtavietės.

Potencialūs energetinės medienos ištekliai pagrindinių kirtimų kirtavietėse – kiekvienoje pagrindinių kirtimų biržėje yra įvertinamas malkų iš stiebų, stiebų viršūnių, taip pat sausuolių malkinių stiebų iki 22 cm skersmens 1,3 m aukštyje, tūriai panaudojant apibendrintą normatyvą. Potencialūs šakų tūriai, nustatyti pagal normatyvą, yra koreguojami atsižvelgiant į augavietę.

Energetinės medienos ištekliai retinimo ir einamuosiuose kirtimuose yra įvertinami malkinės medienos iš stiebų, stiebų viršūnių, taip pat sausuolių malkinių stiebų iki 22 cm skersmens 1,3 m aukštyje, neatsižvelgiant į augavietes bei šakų medienos ištekliai priklausomai nuo augaviečių. Kelmų retinimo – einamuosiuose kirtimuose energijos gamybai panaudoti neplanuojama.

Realūs energetinės medienos ištekliai. Ekologiniu požiūriu ne visi potencialūs energetinės medienos ištekliai kirtimuose gali būti panaudoti nepažeidžiant miško ekosistemos. Realus, galimas paimti iš miško kelmų, šakų ir plonų stiebų kiekis, nustatomas

atsižvelgiant į augavietes. Neturtingose augavietėse, siekiant išsaugoti natūralų jų derlingumą, o užmirkusiuose – siekiant kirtimų metu mažiausiai sužaloti dirvožemį, dalis šakų ir plonų stiebų yra paliekami kirtimo vietoje.

Rekomenduojama naudoti tik eglių augančių N ir L augaviečių medynuose kelmus, kurių rūšinėje sudėtyje eglė sudaro 30 proc. ir daugiau. Šakų ir kelmų panaudojamas kiekis nustatomas pagal normatyvą atsižvelgiant į miško augavietes.

Kelmų rovimas galimas tik IV miškų grupės plynai kertamuose medynuose. Šae, Nae, Š(a-d), Na, La, U(a-f), P(a-d), P(a-d)n kelmų rovimas neprojektuojamas. Pagrindinių kirtimų kirtavietėse kelmų rovimas dėl šių darbų didelės savikainos neprojektuojamas.

Kirtimo atliekos pagrindiniuose ir ugdomuosiuose kirtimuose sudarys dar 18 proc. nuo bendro suprojektuoto kirsti tūrio (2.14. lentelė). Kirtimo atliekų struktūroje šakos sudarys 40 proc., smulkūs medeliai – 22 proc., malkos – 19 proc., sausuoliai – 12 proc. ir stiebų viršūnės – 7 proc.

METINIAI ENERGETINĖS MEDIENOS SU ŽIEVE IŠTEKLIAI

2.14. lentelė

Kirtimo rūšis	Energetinės medienos ištekliai, m³ kertamame plote						
	smulkūs medeliai	malkos	sausuoliai	stiebų viršūnės	šakos	Iš viso	*proc.*
Jaunuolynų ugdymas	6464					6464	*22*
Retinimai, einamieji kirtimai		1828	2324	904	2787	7843	*27*
Pagrindiniai miško kirtimai		3608	1149	1136	8651	14544	*51*
Iš viso	**6464**	**5436**	**3473**	**2040**	**11438**	**28851**	*100*
proc.	*22*	*19*	*12*	*7*	*40*	*100*	

Pastaba: *Kirtimo atliekos ugdymo kirtimuose suskaičiuotos pagal duomenų bazėje esamą sklypų tūrį tai yra nepriimant dėmesin jaunuolyno ugdymo kartojimo, bei retinimais ir einamaisiais kirtimais iškirstiną tūrį valksmose.*

Didžiausi metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai yra Labanoro ir Švenčionių girininkijose, mažiausi – Geledėnės girininkijoje (2.15. lentelė). Metinė energetinė apimtis pagal konkrečią ūkinę priemonę ir konkrečiame sklype yra pateikta girininkijų aiškinamuosiuose raštuose.

METINIAI ENERGETINĖS MEDIENOS SU ŽIEVE IŠTEKLIAI

(pagal girininkijas)

2.15. lentelė

Kirtimo rūšis	Energetinės medienos ištekliai, m³ kertamame plote					
	Smulk. medeliai	Malkos	Sausuo-liai	Stiebų viršūnės	Šakos	Iš viso
Labanoro g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	552					552
Retinimai, einamieji		400	565	217	769	1951
Pagrindiniai kirtimai		456	185	250	1815	2706
Iš viso	**552**	**856**	**750**	**467**	**2584**	**5209**
Antaliedės g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	331					331
Retinimai, einamieji		160	208	81	259	708
Pagrindiniai kirtimai		200	86	115	735	1136
Iš viso	**331**	**360**	**294**	**196**	**994**	**2175**
Lakajos g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	366					366
Retinimai, einamieji		89	115	44	152	400

Kirtimo rūšis	Energetinės medienos ištekliai, m³ kertamame plote					
	Smulk. medeliai	Malkos	Sausuo-liai	Stiebų viršūnės	Šakos	Iš viso
Pagrindiniai kirtimai		244	91	117	787	1239
Iš viso	**366**	**333**	**206**	**161**	**939**	**2005**
Pasiaurės g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	477					477
Retinimai, einamieji		204	301	119	379	1003
Pagrindiniai kirtimai		222	90	118	663	1093
Iš viso	**477**	**426**	**391**	**237**	**1042**	**2573**
Januliškio g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	375					375
Retinimai, einamieji		86	110	42	120	358
Pagrindiniai kirtimai		124	57	81	531	793
Iš viso	**375**	**210**	**167**	**123**	**651**	**1526**
Žeimenos g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	156					156
Retinimai, einamieji		114	177	66	128	485
Pagrindiniai kirtimai		142	64	89	371	666
Iš viso	**156**	**256**	**241**	**155**	**499**	**1307**
Švenčionių g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	1579					1579
Retinimai, einamieji		189	158	65	234	646
Pagrindiniai kirtimai		860	197	164	1263	2484
Iš viso	**1579**	**1049**	**355**	**229**	**1497**	**4709**
Aukštagirio g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	249					249
Retinimai, einamieji		100	138	53	166	457
Pagrindiniai kirtimai		231	89	115	757	1192
Iš viso	**249**	**331**	**227**	**168**	**923**	**1898**
Sarios g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	503					503
Retinimai, einamieji		167	252	95	214	728
Pagrindiniai kirtimai		305	105	124	759	1293
Iš viso	**503**	**472**	**357**	**219**	**973**	**2524**
Geležnės g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	132					132
Retinimai, einamieji		52	75	28	68	223
Pagrindiniai kirtimai		148	49	56	287	540
Iš viso	**132**	**200**	**124**	**84**	**355**	**895**
Adutiškio g-ja						
Jaunuolynų ugdymas	*1744*					*1744*
Retinimai, einamieji		*267*	*225*	*94*	*298*	*884*
Pagrindiniai kirtimai		*676*	*136*	*107*	*683*	*1602*
Iš viso	**1744**	**943**	**361**	**201**	**981**	**4230**

Kirtimo atliekos turi būti naudojamos nenusižengiant gamtosauginiams reikalavimams – ekologija ir ekonomika neturi užgožti viena kitos. Tokia nuoroda yra ir Europos šalių ministrų forumo (Varšuva, 2008) pirmojoje rezoliucijoje Miškai, mediena ir energija – akcentuota pusiausvyros išlaikymo svarba naudojant medieną ir biomasę, tuo pačiu išsaugant vertingus miško išteklius ir nepažeidžiant bioįvairovės.

2.4. JAUNUOLYNŲ UGDYMAS

Jaunuolynų ugdymo kirtimai vykdomi spygliuočių ir kietųjų lapuočių jaunuolynuose nuo 8 iki 21 metų, minkštųjų lapuočių jaunuolynuose nuo 6 iki 21 metų amžiaus. Ugdymo kirtimų pradžia priklauso nuo jaunuolyno rūšinės sudėties ir rūšių tarpusavio santykių, esamo tankumo, miško tipo bei ūkinių tikslų. Mišriuose, didelio pradinio tankumo ir derlingose augavietėse augančiuose jaunuolynuose ugdymo kirtimai pradedami anksčiau negu grynuose, mažesnio tankumo ir augančiuose nederlingose augavietėse jaunuolynuose.

Jaunuolynų ugdymo tikslas yra mišriuose medynuose formuoti jų rūšinę sudėtį, siekti, kad joje būtų kiek galima daugiau pagrindinių rūšių medžių, šalinant juos stelbiančius nepagrindinių rūšių medžius, sudarant pagrindinių rūšių medžiams optimalias augimo sąlygas. Grynuose medynuose ugdymo kirtimų tikslas yra sumažinti medynų tankumą, didinti medynų atsparumą nepalankiems aplinkos faktoriams.

Pagal miškininkystės reikalavimus jaunuolynų ugdymo amžiaus medynų yra 3083 ha. Ugdymo kirtimais projektuojama apimti 91 proc. ugdymo amžiaus jaunuolynų ploto. Pagal ugdymo eiliškumą: skubiai ugdytinų yra apie 21 proc., ugdytinų pirma eile yra – 28 proc., antra – 51 proc.

Apskaičiuota jaunuolynų ugdymo metinė apimtis (222 ha) kartu su ugdymu būsimuose jaunuolynuose (58 ha) sudaro 280 ha, iškertant vidutiniškai apie 0,5 tūkst. m^3 likvidinės medienos (2.16 lentelė). Projektuojama jaunuolynų ugdymo metinė apimtis pagal plotą yra 56 proc. didesnė, nei projektuota 2010-2019 metams. Didėjant susmulkinto miško kuro paklausai, jaunuolynų ugdymai galėtų pasitarnauti kaip šaltinis biokurui gauti.

METINĖ JAUNUOLYNŲ UGDYMO APIMTIS

2.16. lentelė

Jaunuolynų ugdymas	Plotas, ha	Tūris, tūkst.m^3		Iškertama iš 1 ha/ m^3	
		bendras	likvidinis	bendras	likvidinis
esami jaunuolynai	222	3,5	0,4	16	2
būsimi jaunuolynai	58	0,9	0,1		
Iš viso	**280**	**4,4**	**0,5**		

Pagal medžių rūšis daugiausia jaunuolynų ugdyti projektuojama: pušynų – 43 proc., eglynų – 29 proc. ir beržynų – 21 proc. 88 proc. ugdymo kirtimų bus vykdomi IV miškų grupėje, 10 proc. – III miškų grupėje ir 2 proc. – II miškų grupėje. Didžiausia jaunuolynų ugdymo kirtimų apimtis Adutiškio girininkijoje, mažiausia Žeimenos girininkijoje (2.17. lentelė).

METINĖ JAUNUOLYNŲ UGDYMO APIMTIS PAGAL GIRININKIJAS

2.17. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Jaunuolynų ugdymas		
		plotas, ha	bendras tūris, m^3	likvidinis tūris, m^3
1	Labanoro	26	410	50
2	Antaliedės	15	240	30
3	Lakajos	20	310	40
4	Pasiausrės	28	440	50
5	Januliškio	16	250	30
6	Žeimenos	8	130	10
7	Švenčionių	50	780	90
8	Aukštagirio	17	270	30
9	Sarios	18	280	30
10	Geležnės	10	160	20
11	Adutiškio	72	1130	120
	Iš viso	**280**	**4400**	**500**

2.5. MIŠKO ATKŪRIMAS IR ĮVEISIMAS

Miško atkūrimas projektuotas vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais. Parenkant miško atkūrimo ir įveisimo būdą, atsižvelgta į miško funkcinę paskirtį. Miško želdinių ir žėlinių rūšinė sudėtis parinkta atsižvelgiant į augavietės sąlygas ir miško funkcinę paskirtį: *atkuriant mišką II–IVA grupių miškuose, želdinių ir (ar) žėlinių rūšinėje sudėtyje turi būti daugiau kaip 75 procentų medžių rūšių, atitinkančių Nuostatų 1–3 priedų reikalavimus, išskyrus atvejus, kai paliekami atželti baltalksnynai ir skroblynai valstybiniuose ekosistemų apsaugos (IIA grupės), apsauginiuose (III grupės) ir visuose privačiuose miškuose, ir kai atkuriamas miškas buvusiuose šakninės pinties židiniuose visų nuosavybės formų II–IVA gr. pušynuose. Trumpo kirtimo amžiaus plantaciniai miškai (IVB grupės) gali būti atkuriami tų pačių arba kitų medžių rūšių plantaciniais miško želdiniais ar žėliniais, vadovaujantis Nuostatų 10 priedo reikalavimais.*

II miškų grupėje atsiradus neapaugusių mišku plotų, ekosistemų apsaugos (IIA grupė) miškuose atkuriant mišką pirmenybė teikiama natūraliam miško atsikūrimui. Rekreaciniuose (II B grupė) miškuose galimi visi miško atkūrimo ir įveisimo būdai: želdinimas, žėlimas ir mišrusis. Pasirenkamas tas, kuris labiausiai užtikrins miškų tvarumą bei atitiks rekreacinius poreikius. Atkūrimo būdus ir technologiją rekreaciniuose miškuose nulemia poilsiavimo intensyvumas, vyraujančios poilsio rūšys ir aplinkos sąlygos. Miško parkuose, poilsiavietėse, prie intensyviai lankomų objektų miškas turi būti atkuriamas arba įveisiamas pagal specialius techninius projektus. Kituose rekreacinės paskirties miškuose miškas turi būti atkuriamas arba įveisiamas, sudarant įprastinius Miško želdinimo ir žėlimo projektus, tik sodinimo vietos išdėstomos ne eilėmis, o padrikai, grupėmis ar lizdais. Sukuriama artima natūraliems miškams atvirų, pusiau atvirų ir uždarų miško vietovaizdžių mozaika. Medžių ir krūmų asortimentas parenkamas pagal normatyvus rekreaciniams miškams.

Apsauginiuose (III grupė) miškuose miškai atkuriami natūraliai atželiant, želdinant arba taikant mišrųjį būdą. Vyraujančių medžių rūšių parinkimas priklauso nuo miškų funkcijų. Vandens apsauginiuose želdiniuose pirmumas teikiamas medžių rūšims, kurios turi tankią mišrią šaknų sistemą, ažūriškas lajas, laukų apsauginiams želdiniams labiau tinka medžių rūšys su tankiomis lajomis.

Ūkiniuose (IV grupė) miškuose galimi visi miško atkūrimo ir įveisimo būdai. Esant panašioms miško atkūrimo ir įveisimo sąlygoms, parenkamas ekonomiškiausias būdas.

Miško atkūrimo fondą sudaro: esami neapaugę mišku plotai bei pirmojo penkmečio (2021–2025 m.) plynų kirtimų biržės (2.18. lentelė).

MIŠKO ATKŪRIMO FONDAS, HA

2.18. lentelė

Žemės naudmenos	Plotas, ha
Neapaugusios mišku miško žemės, iš viso	**496,0**
iš jų: kirtavietės,	295,1
žuvę medynai	78,0
miško aikštės	103,3
žemė, skirta miškui įveisti	17,3
mažieji miško karjerai	2,3
Plynų kirtimų biržės (2021–2025 metų)	**1203,7**
Iš viso:	**1699,7**

Esamiems neapaugusiems mišku plotams atkūrimo ir įveisimo būdas tikslinėmis medžių rūšimis nustatytas miškų inventorizacijos lauko darbų metu. Kirtavietėse ir želdintinose miško aikštėse miškas turi būti atkurtas ne vėliau kaip per trejus metus po jų atsiradimo. Žuvę želdiniai ir žėliniai turi būti atkurti ne vėliau kaip per dvejus metus, atkurtini žuvę medynai – ne vėliau kaip per trejus metus nuo jų žuvimo fakto nustatymo.

Sudarant Miško želdinimo ir žėlimo projektus konkrečiuose sklypuose, atsižvelgiant į augavietę ir kitas sąlygas, gali būti parenkami ir kiti želdinių mišrinimo variantai, tačiau atkuriant mišką, vyraujančios medžių rūšys (rūšinėje sudėtyje jų turi būti daugiau kaip 75 proc.) želdiniuose ir žėliniuose turi atitikti Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimus.

Suprojektuotose penkmečio biržėse miško atkūrimo būdas nustatytas preliminariai. Po kirtimo, esant reikalui, atkūrimo būdą galima tikslinti rengiant Miško želdinimo ar žėlimo projektą, ypač želdinių mišrinimo schemas ir parenkant mišrųjį atkūrimo būdą.

Žėlimui paliktose penkmečio biržėse prognozuojamas žėlimas tikslinėmis rūšimis – minkštaisiais lapuočiais (70 proc.) ir spygliuočiais (30 proc.). Žėlimo kietaisiais lapuočiais nesitikima. Kaip parodė praeito vykmečio žėlinių analizė, jaunuolynai yra mišrūs. Vykdant žėlinių priežiūrą ir po to – jaunuolynų ugdymo kirtimus yra galimybė beveik kiekviename sklype formuoti tikslinius, našius medynus.

Jei per teisės aktuose nurodytą laiką žėlimui palikti plotai neatžels tikslinėmis medžių rūšimis, girininkijų darbuotojai privalės šiuos plotus želdinti.

Esamuose neapaugusiose mišku plotuose ir plynų kirtimų (2021-2025 m.) biržėse numatomose želdinimui ir (ar) mišriam miško atkūrimo būdui bei žėlimui iš 1700 ha ploto numatomas mišrus atkūrimo būdas sudarys apie 30 proc. viso dirbtinai atkuriamo ploto (2.19. lentelėje).

BENDRA MIŠKO ŽELDINIMO DARBŲ IR ŽĖLIMO APIMTIS

2.19. lentelė

Augavietių serijos	Bendras plotas, ha	Iš jo pagal tikslines medžių rūšis																
		Želdinimas, žėlimas ir (ar)mišrusis miško atkūrimo būdas, plotas, ha																
		JE	J	BE	JB	EP	EĄ	ĄE	PE	E	EJ	P	B	EB	Ą	EL	BJ	BP, PB
1. Esami neapaugę mišku plotai																		
Ša, Na	15,7											13,1	0,1					2,5
Šb, Nb	117,9								68,0	0,9		45,9						3,1
Šc, Nc	55,8			0,4		41,3			4,0	5,6				4,5				
Šd, Nd	7,1							7,1										
La, Ua, Ub	1,3																	1,3
Lb	12,9								5,4	6,4			0,4	0,7				
Lc	40,7			0,2		21,9				1,2	7,1		0,6	9,7				
Ld	43,9		0,3	1,3			2,3	39,3					0,7					
Ud, Uf	13,5	1,0			12,5													
Pc, Uc, Pd	98,5	6,0	16,7		67,8						1,2						6,8	
Pa,Pb	24,0											4,3						19,7
Pa^n, Pb^n	16,7								1,8			0,4	0,3					14,2
Pc^n, Pd^n	48,0	14,1		4,4	18,4					4,6							6,5	
Iš viso:	**496,0**	**21,1**	**17,0**	**6,3**	**98,7**	**63,2**	**2,3**	**46,4**	**79,2**	**18,7**	**8,3**	**63,7**	**2,1**	**14,9**			**13,3**	**40,8**
2. 2021-2025 metų plynų kirtimų biržės																		
Ša, Na	36,7											36,7						
Šb, Nb	514,3								439,5	0,6		74,2						
Šc, Nc	167,0					55,7			71,0	22,4		13,5			1,4	3,0		
La, Ua, Ub	2,6																0,1	2,5
Lb	55,8			0,8		3,3			43,6	3,1		4,6						0,4
Lc	126,9		1,6	5,8		47,6			21,6	10,3	29,2	0,9	3,1	1,6		1,2	3,1	0,9
Ld	47,9	0,2	0,3							2,7	38,7		0,5		0,9	2,1	2,5	
Šd, Nd	23,8									7,3					2,2	13,4	0,9	
Ud, Uf	18,2				13,5												4,7	
Pa, Pb	27,0								1,9									25,1
Pc, Uc, Pd	72,3	0,2	0,5		14,9				3,6	0,6	1,5		2,3	0,3			48,1	0,3
Pa^n, Pb^n	27,8					1,7			22,8									3,3
Pc^n, Pd^n	83,4	2,4		7,3	4,2	19,9			3,0	3,7	16,8		1,6	0,5			22,7	1,3
Iš viso:	**1203,7**	**2,8**	**2,4**	**13,9**	**32,6**	**128,2**			**607,0**	**50,7**	**86,2**	**129,9**	**7,5**	**2,4**	**4,5**	**19,7**	**82,1**	**33,8**
3. Medynų ir krūmynų pertvarkymas																		
Nc	*0,5*					*0,5*												
Nd	*1,2*									*1,2*								
Lc	*12,3*										*6,2*			*6,1*				
Ld	*9,9*										*9,9*							
Pc^n	*1,4*										*1,4*							
Iš viso:	***25,3***															***1,2***		
Iš viso 1+2+3	***1725,0***	***23,9***	***19,4***	***20,2***	***131,3***	***191,9***	***2,3***	***46,4***	***686,2***	***70,6***	***112,0***	***193,6***	***9,6***	***23,4***	***4,5***	***20,96***	***95,4***	***74,6***

Želdinių ir žėlinių priežiūra. Želdinių ir žėlinių priežiūra (toliau priežiūra) vykdoma jaunuolynuose iki 7 m. amžiaus.

Šiuo metu padalinio administruojamuose miškuose yra 1182 ha spygliuočių, 54 ha kietųjų lapuočių ir 138 ha minkštųjų lapuočių jaunuolynų, kuriuose bus vykdomi priežiūros darbai (2.20. lentelė). Busimi jaunuolynai, kuriuose bus vykdomi priežiūros darbai, bus atkurti esamuose neapaugusiuose miško žemės plotuose, bei būsimose kirtavietėse.

PROJEKTUOJAMA ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ APSAUGOS IR PRIEŽIŪROS APIMTIS (HA) PAGAL GIRININKIJAS

2.20. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Želdiniai	Žėliniai	Iš viso:	Priežiūros metinė apimtis	Želdinių ir žėlinių apsaugos metinė apimtis	Bendra metinė apimtis
1.	Labanoro	107,6	23,6	131,2	75	90	165
2.	Antaliedės	47,1	30,6	77,7	45	55	100
3.	Lakajos	155,9	19,9	175,8	100	130	230
4.	Pasiaurės	128,1	8,4	136,5	80	100	180
5.	Januliškio	77,6	3,7	81,3	50	60	110
6.	Žeimenos	46,8	4,1	50,9	30	40	70
7.	Švenčionių	240,9	9,9	250,8	145	180	325
8.	Aukštagirio	44,2	6,7	50,9	30	40	70
9.	Sarios	98,0	21,9	119,9	70	85	155
10.	Geledn ės	46,8	11,2	58,0	35	40	75
11.	Adutiškio	228,5	12,2	240,7	140	180	320
	Iš viso	**1221,5**	**152,2**	**1373,7**	**800**	**1000**	**1800**

Projektuojama spygliuočių ir kietųjų lapuočių medžių rūšių medynais atkurti 274 ha neapaugusių miško žemės plotų ir 920 ha busimų kirtaviečių. Minkštųjų lapuočių medžių rūšių medynais bus atkuriama arba atsikurs savaime 131 ha neapaugusių miško žemės plotų ir 125 ha busimų kirtaviečių. Mišriais spygliuočių – minkštųjų lapuočių medynais bus atkuriama 91 ha neapaugusių miško žemės plotų ir 159 ha busimų kirtaviečių.

Apskaičiuojant priežiūros darbų apimtis nustatyta, kad spygliuočių ir kietųjų lapuočių medžių rūšių jaunuolynų sklypuose priežiūros darbus reikės vykdyti vidutiniškai 2,5 karto, minkštųjų lapuočių – 1,5 karto, mišrių spygliuočių – minkštųjų lapuočių medynuose – 2,0 karto. Priežiūros darbų kartojimo dydis nustatytas atsižvelgus į esamų ir busimų jaunuolynų rūšinę sudėtį, augavietes, žvėrių daromos žalos apimtį. Projektuojama kasmet vidutiniškai priežiūros darbus vykdyti 800 ha plote.

Per 2017-2019 metus vidutiniškai kasmet želdinių ir žėlinių priežiūra atlikta 870 ha plote.

Miško želdinių ir žėlinių apsaugą nuo žvėrių kasmet tikslinga atlikti 1000 ha plote. Tikslios šių darbų apimtys nustatomos kasmet įvertinus elninių žvėrių neigiamą poveikį miško želdiniams ir žėliniams, esamą žvėrių tankį bei sodinamas ir reikalaujančias apsaugos medžių rūšis.

Žuvusių tikslinių medžių rūšių medelių atsodinimo metinė apimtis apie 160 ha, tiksli apimtis sekantiems metams nustatoma atlikus miško želdinių ir žėlinių apskaitą. Žuvusių tikslinių medžių rūšių medelių atsodinimo metinė apimtis padalinyje atskirais metais gan smarkai įvairuoja (2017 m. - 165 ha, 2018 m. - 140 ha, 2019 m. - 170 ha).

Didžiausia metinė želdinių ir žėlinių priežiūros metinė darbų apimtis planuojama Švenčionių ir Adutiškio girininkijose (po 180 ha). Kitose girininkijose šių darbų metinė apimtis svyruoja nuo 30 iki 145 ha. Pagal vyraujančias medžių rūšis 53 proc. priežiūros darbų bus vykdoma pušynuose, 33 proc. - eglynuose, po 4 proc. – ąžuolynuose ir juodalksnynuose bei 6 proc. – kitų medžių rūšių medynuose.

Medynų ir krūmynų pertvarkymas – medynų ir krūmynų kirtimas ir želdinimas siekiant vertingesnių norimos paskirties ir rūšinės sudėties miško želdinių arba žėlinių.

Vadovaujantis Miško kirtimo taisyklėmis medynų ir krūmynų pertvarkymo kirtimais siekiama medynus pertvarkyti į geresnės kokybės ir (ar) didesnio produktyvumo medynus. IV grupės miškams priskirtuose miškuose medynų ir krūmynų pertvarkymo kirtimais leidžiama pertvarkyti krūmynus, nevietinių, svetimžemių ar invazinių medžių rūšių medynus, minkštųjų lapuočių iki 20 metų amžiaus (baltalksnynų iki 10 metų amžiaus). Padalinio administruojamoje teritorijoje krūmynai, nevietinių, svetimžemių ar invazinių medžių rūšių medynai nėra inventorizuoti.

Taikomi šie medynų ir krūmynų pertvarkymo kirtimų būdai: ištisinis – iki 8 ha plote, koridoriais – pertvarkomi jaunuolynai, grupėmis – nevienodo skalsumo jaunuolynuose, kuriuose tikslinės medžių rūšys auga netolygiai, iškertamos mažesnio kaip 0,4 skalsumo ar nepageidaujamų medžių rūšių grupės. Medynų ar krūmynų pertvarkymas vykdomas pagal miško želdinimo ir žėlimo projektą, parengtą Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų nustatyta tvarka.

Medynų ir krūmynų pertvarkymo darbų apimtis nuo 2019 m. nustato Aplinkos ministerija.

Medynų ir krūmynų pertvarkymas jaunuolynuose projektuojamas 1,2 ha plote (baltalksnynai iki 10 metų amžiaus) ir 24,1 ha plote (drebulynai iki 10 metų amžiaus).

Kirtavietėse ir želdintinose miško aikštėse miškas turi būti atkurtas ne vėliau kaip per trejus metus po jų atsiradimo. Žuvę želdiniai ir žėliniai turi būti atkurti ne vėliau kaip per dvejus metus, atkurtini žuvę medynai – ne vėliau kaip per trejus metus nuo jų žuvimo fakto nustatymo.

Per pirmąjį penkmetį numatyta metinė želdinimo, žėlimo ir (ar) mišriojo būdo apimtis yra 225 ha (2.21. lentelė).

MIŠKO ATKŪRIMO DARBŲ APIMTIS PAGAL GIRININKIJAS

2.21. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Miško atkūrimo ir įveisimo fondas, ha			Metinė želdinimo, žėlimo ir (ar) mišriojo būdo apimtis, ha
		esamas neapaugęs miškų plotas	penkmečio biržės 2021–2025 m.	Iš viso	
1	Labanoro	29,3	167,6	196,9	26
2	Antaliedės	34,0	66,4	100,4	13
3	Lakajos	29,9	100,5	130,4	17
4	Pasiaurės	35,4	99,9	135,3	18
5	Januliškio	33,7	47,6	81,3	11
6	Žeimenos	22,3	63,4	85,7	11
7	Švenčionių	137,6	146,8	284,4	38
8	Aukštagirio	19,1	98,7	117,8	16
9	Sarios	85,6	134,3	219,9	29
10	Geležnės	30,1	96,6	126,7	17
11	Adutiškio	39,0	181,9	220,9	29
	Iš viso	**496,0**	**1203,7**	**1699,7**	**225**

Antrajai vykmečio pusei miško atkūrimo apimtis bus patikslinta suprojektavus biržes 2026–2030 metams. Atkuriamas plotas turėtų būti artimas pirmojo penkmečio plotui, želdintinų ne miško žemių taip pat atsiras, todėl miško atkūrimo ir įveisimo darbų apimtis turėtų išlikti maždaug pastovi per visą projekto galiojimo laikotarpį.

Didžiausia želdinimo, žėlimo ir (ar) mišraus atkūrimo darbų apimtis numatyta Švenčionių (38 ha) girininkijose, mažiausia – Januliškio ir Žeimenos girininkijose (po 11 ha) per metus.

Lietuvos miškingumo didinimas. Vadovaujantis Nacionaline miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metams programa, miškingumą numatoma padidinti 1 proc. (iki 34,2 proc.). Atsižvelgiant į gamtinio karkaso ir kraštovaizdžio reikmes, šalies miškingumas turėtų būti ne mažesnis kaip 35 proc. Pagrindiniu miškingumo optimizavimo tikslu laikoma kraštovaizdžio ekologizacija, žemės ūkio veiklos našumo ir efektyvumo didinimas bei bedarbystės kaime mažinimas. Miškingumo didinimas – tai valstybės ekologinės ir ekonominės politikos elementai. Gamtosauginiai – ekologiniai kriterijai tampa tolygūs ekonominiams.

Vykdant miško žemių plėtrą, atsižvelgiama į gamtinį žemių našumą, esamą miškingumą ir jo didinimo potencialą, miškų apsauginę ir rekreacinę svarbą. Svarbiausiomis ekologinio stabilizavimo teritorijomis paprastai priskiriami gamtinio karkaso elementai – geologinės takoskyros bei labiausiai išreikšti migraciniai koridoriai.

Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 - 2020 m. programą (KPP) numatytos dvi atskiros priemonės, skirtos naujų miškų įveisimui. Viena jų – *„Žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas miškų",* iš esmės skirta naujų miškų įveisimui privačioje žemėje, kita *„Ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku"* gali naudotis ir regioniniai padaliniai, siekiantys savo valdomą žemę apželdinti mišku. be to, pagal šią priemonę parama bus teikiama ir savaime tikslinėmis rūšimis apžėlusių plotų priežiūrai. Miškingumo didėjimas galimas apaugant žemės ūkio naudmenoms mišku arba naujai įveisus miškus netinkamuose žemės ūkiui plotuose.

Ąžuolynų ploto didinimas. 2005 m. birželio 22 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-316 buvo patvirtinta „Ąžuolynų atkūrimo valstybiniuose miškuose programa". Programos tikslas – nustatyti ąžuolynų atkūrimo valstybiniuose miškuose apimtis 2009 – 2021 m., siekiant padidinti ąžuolynų plotus iki 2,4 proc. (47 591 ha) visų medynų ploto.

2012 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. D1-721 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios" minėta programa neteko galios.

Ąžuolynų atkūrimo apimtis valstybiniuose miškuose nustatyta, atsižvelgiant į miškų urėdijų geografinę padėtį bei ąžuolynams auginti tinkamų augaviečių išplitimą. Kasmetinė (vidutinė) ąžuolynų atkūrimo apimtis (ąžuolynus atkuriant kitų medžių rūšių kirtavietėse bei įveisiant arba suformuojant savaiminės kilmės ąžuolynus ugdymo kirtimų pagalba) nustatyta skaičiuojant, kad tikslinis ąžuolynų plotas, t. y. 4 % visų šalies miškų ploto, bus pasiektas per 100 metų, tuo pačiu normalizuota ir jų amžiaus struktūra.

Per vykmetį atkurta ir įveista 92 ha ąžuolynų, kai ąžuolas yra vyraujanti rūšis (ąžuolo, mišrūs ąžuolo-eglės, ąžuolo-liepos ir ąžuolo-juodalksnio želdiniai) (2.22. lentelė). Sodinti tam tikrą dalį ąžuolą į kitų rūšių želdinius, dėl komplikuotos apsaugos yra netikslinga.

Vykdant 2019 m. miškų sklypų inventorizaciją inventorizuota 125 ha ąžuolynų arba 0,1 proc. bendro medynų ploto. 92 proc. šių medynų yra ąžuolo jaunuolynai. Kitų medžių rūšių jaunuolynuose iki 20 metų amžiaus, kurių sudėtyje ąžuolas sudaro 10 – 20 proc. yra 159 ha medynų ploto ir 21-40 proc. – 56 ha medynų ploto. Dalyje tokių medynų ugdymo ar kitais kirtimais yra galimybės suformuoti mišrius ąžuolo medynus. Ąžuolynų plotų didinimui numatyta pakankamai priemonių. Gryni ir mišrūs ąžuolo želdiniai suprojektuoti 18 ha plote. Pagrindiniais kirtimais ąžuolynų vykmetyje nebus kertama.

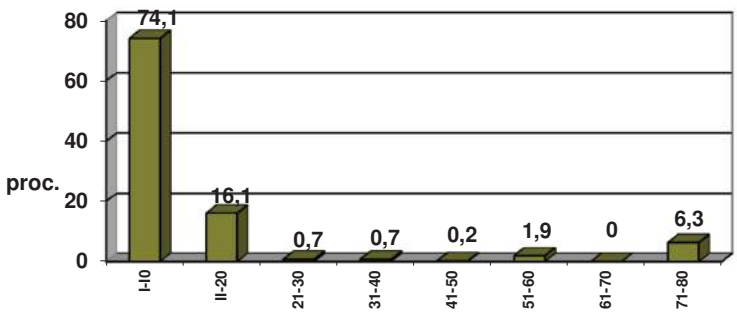

31 pav. Ąžuolynų plotas (proc.) pagal amžiaus klases

ŪKINIŲ PRIEMONIŲ SISTEMA ĄŽUOLYNŲ ATKŪRIMUI

2.22. lentelė

Rodiklis	Plotas, ha
1. Esamas ąžuolynų plotas, iš viso	124,8
iš jų jaunuolynai iki 20 metų	112,5
2. Kitų medžių rūšių medynai su ąžuolo priemaiša, iš viso	273,4
iš jų jaunuolynai (iki 20 m.) su ąžuolo priemaiša, iš viso	215,0
iš jų ąžuolų sudėtyje 10 – 20 proc.	159,3
iš jų ąžuolų sudėtyje 21 – 40 proc.	55,7
3. Projektuojami ugdymo kirtimai medynuose su ąžuolų priemaiša, iš viso	154,9
iš jų jaunuolynuose iki 20 metų	134,5
4. Esami neapaugę mišku plotai, kuriuose ąžuolas yra pagr. tikslinė rūšis (Nd, Nf, Lf)	5,9
5. Ąžuolynų atkūrimas želdinant, *kur ąžuolas yra pagrindinė rūšis/kur yra sudėtyje kitų medžių rūšių želdiniuose*	17,7/2,3
iš jų esamuose neapaugusiuose plotuose	13,2/2,3
iš jų suprojektuotose biržėse	4,5/-
6. Pagrindinių plynų kirtimų plotas ąžuolynuose per 5 metus	0
7. Prognozuojamas ąžuolynų ploto padidėjimas vykmečio pabaigoje iki	180

2.6. MIŠKO DAUGINAMOJI MEDŽIAGA

Miško sėklinės bazės pagrindą sudaro sėkliniai ir genetiniai medynai, sėklinės miško medžių plantacijos, miško medžių klonų rinkiniai, bandomieji miško medžių želdiniai, genetiniai miško medžių draustiniai, rinktiniai ir elitiniai medžiai, atrinkti medynai, kiti įvertinti miško medžių objektai (medynai, medžių grupės ir pavieniai medžiai), iš kurių gaunama miško dauginamoji medžiaga.

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose yra įsteigtas Adutiškio pušies valstybinis genetinis draustinis 5,7 ha plote (Genetinių miško medžių išteklių informacinės sistemos duomenys, 2020 m.). Genetinis paprastosios pušies miško medžių draustinis įsteigtas 24,91 ha plote Labanoro girininkijoje. Taip pat yra išskirti du paprastosios pušies sėkliniai medynai – 21,7 ha plote. Yra įveistos pušies (7,56 ha), eglės (6,16 ha) ir beržo (1,65 ha) miško sėklinės plantacijos. Žeimenos ir Januliškio girininkijų teritorijose yra įveista paprastosios pušies miško medžių palikuonių bandomieji želdiniai 3,52 ha plote.

Sėklinės miško bazės plėtra regioniniame padalinyje turi būti vykdoma vadovaujantis Nacionaline miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programa, patvirtinta 2012 m. gegužės 23 d. Nr. 569. Vienas iš programos tikslų – sudaryti prielaidas valstybiniams miško medelynams modernizuoti bei nustatyti ir įgyvendinti priemones, kurios užtikrintų, kad būtų išauginamas pakankamas kiekis kokybiškų miško sodmenų valstybiniams ir privatiems miškams atkurti bei Lietuvos miškingumo didinimo programai įgyvendinti. Plėtoti miškų atkūrimą genetiniu ekologiniu pagrindu selekciškai vertinga ir kokybiška miško dauginamąja medžiaga, optimizuoti miško dauginamosios medžiagos auginimą, siekiant ilgalaikėje perspektyvoje aprūpinti rinką kokybiškais miško sodmenimis.

Nacionaliniame miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programos įgyvendinimo priemonių 2018–2020 metams plane numatyta veisti aukštesnės selekcinės vertės miško sėklines plantacijas, didinti sėklų iš miško sėklinių plantacijų ruošos apimtis ir iš jų išauginamų miško sodmenų kiekį 2 %, organizuoti miškininkų specialistų kvalifikacijos kėlimo kursus miško genetikos, selekcijos, sėklininkystės, sodmenų išauginimo bei atkūrimo klausimais, miško sanitarinės apsaugos klausimais.

Vykdant programos 7.2.2 uždavinį ,,optimizuoti miško dauginamosios medžiagos auginimą, siekiant ilgalaikėje perspektyvoje aprūpinti rinką kokybiškais miško sodmenimis“, generalinio miškų urėdo 2016 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. 1B-230 ,,Dėl Valstybinių miško medelynų veiklos

optimizavimo programos patvirtinimo“ patvirtinta Valstybinių miško medelynų veiklos optimizavimo programa iki 2023 metų. Siekiant valstybinių miško medelynų veiklos rentabilumo ir įdiegti pažangiausias miško sodmenų auginimo technologijas, iki 2019 m. numatoma uždaryti 7, iki 2023 m. – iš viso 20–22 neperspektyvius valstybinius miško medelynus.

Regioninis padalinys sodmenis miško atkūrimui ir įveisimui augina Švenčionių girininkijoje ir buvusioje Modžiūnų girininkijoje esančiuose daigynuose ir medelynuose. Medelynai užima 29,7 ha plotą. Per paskutinius metus įrengti nauji laukai 7,0 ha plote. 2023 metais medelynus planuojama uždaryti.

2019 m. pabaigoje medelyno sodmenų likutis sudarė 8,0 mljn. vnt., daugiausia eglės (3,6 mljn. vnt.), pušies (2,7 mljn. vnt.), beržo (1,0 mljn. vnt.), juodalksnio (0,6 mljn. vnt.) ir kitų medžių rūšių (0,1 mljn.). Per 2019 m. padalinio reikmėms panaudota 1,1 mljn. vnt. sodmenų, daugiausia pušies (680 tūkst. vnt.), eglės (200 tūkst. vnt.), beržo (73 tūkst. vnt.), juodalksnio (60 tūkst. vnt.) ir ąžuolo (20 tūkst. vnt.).

Regioninio padalinio medelyne užaugintų eglės, pušies, beržo, juodalksnio, liepos, ąžuolo ir klevo sodmenų pakako padalinio želdinimo reikmėms ir pageidaujantiems apsirūpinti sodmenimis miškų savininkams. Per paskutinius 3 metus privatiems miškų savininkams parduota 300 tūkst. vnt. (pušies ir eglės) sodmenų.

Sodmenims auginti kasmet paruošiamas atitinkamas sėklų kiekis. Pušies sėklos ruošiamos iš regioninio padalinio miško medžių sėklinių plantacijų (2017-2018 m. m. – 39,1 kg.). Per paskutinius 3 metus buvo surinkta 504 kg. ąžuolo sėklų., 39,1 pušies sėklų, po 4 kg. beržo ir klevo sėklų, 5,3 kg liepos sėklų ir 8 kg. juogalksnio sėklų.

Regioninio padalinio sėklų rezervinis fondas yra perduotas VĮ Valstybinių miškų urėdijos centrinei administracijai.

Pagal miškotvarkos projektą metinis sodmenų poreikis pateiktas 2.23. lentelėje. Per vykmetį, jei išliks patvirtintos miškų kirtimo apimtys ir nesikeis miško atkūrimo būdas, vidutiniškai miškui atkurti kasmet reikės apie 1230 tūkst. vnt. sėjinukų ir sodinukų (daugiausia pušies, eglės, juodalksnio).

SODMENŲ POREIKIS

(įskaitant želdinių papildymą – 20 proc.)

2.23. lentelė

Medžių rūšis	Sodinimo vietų skaičius 1 ha įskaitant papildymą		Reikalingas sodmenų kiekis 2021-2025 m., tūkst. vnt.
	sėjinukai	sodinukai	
Pušis	6000		3594,0
Eglė		4000	2192,0
Ąžuolas		5000	65,0
Juodalksnis		4000	208,0
Beržas		4000	52,0
Liepa		3600	36,0
Iš viso			**6147,0**

Miško dauginamoji medžiaga, naudojama miškui atkurti ir įveisti, turi atitikti Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimus.

Sėklinės bazės plėtra regioniniame padalinyje nėra numatyta, tik esamų objektų priežiūra ir apsauga.

2.7. MIŠKO PRIEŠGAISRINĖ APSAUGA

Priešgaisrinę miško apsaugą reglamentuoja Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklės. Jose pateikti bendri reikalavimai, priešgaisrinių juostų įrengimas, gaisrų gesinimo organizavimas, miškų naudotojų ir savininkų funkcijos. 2012 m. gegužės 23 d. LRV įsakymu Nr. 569 „Dėl nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programos patvirtinimo“ miškų apsaugos sistema įtraukta į Nacionalinę miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012 - 2020 metams programą. Pagrindiniai programos uždaviniai yra numatyti ir įgyvendinti miško priešgaisrines priemones, kurios sumažintų miško gaisrų kilimo pavojų bei jų nuostolius, sukurti efektyviai veikiančią bendrą valstybinę miško gaisrų priešgaisrinių priemonių sistemą.

Rengiamas bendras visų nuosavybių formų miškams priešgaisrinio tvarkymo projektas. Priešgaisrinio tvarkymo projekto dalys yra miškų suskirstymas gamtinio degumo klasėmis, miškų priešgaisrinio tvarkymo žemėlapiai, operatyvinis gaisrų gesinimo planas. Operatyvinį gaisrų gesinimo planą rengia (esamą tikslina) regioninis padalinys.

Visi miškai pagal gamtinį degumą suskirstyti į 3 klases (2.24. lentelė). Girininkijų aiškinamuose raštuose pateiktas miškų paskirstymas degumo klasėmis. Miškai gamtinio degumo klasėmis suskirstomi pagal normatyvą, pateiktą miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėse. Degumo klasė nustatoma taksaciniams sklypams, vidutinė klasė nustatoma kvartalui.

MIŠKŲ DEGUMO KLASĖS

Padalinio administruojami miškai

2.24. lentelė

Degumo klasė	Plotų charakteristika	Plotas, ha	Iš jų spygliuočių jaunuolynai (iki 40 m.)	Degumo klasės plotas, proc.
1 (aukšto degumo miškai)	Spygliuočių jaunuolynai (iki 40 metų) Š, N, L hidrotopų ir visų trofotopų augavietėse. Pušynai ir eglynai Š, N, L hidrotopų ir a, b trofotopų augavietėse, tų pačių augaviečių kirtavietės ir visi medienos sandėliai	27599,4	5374,0	67
2 (vidutinio degumo miškai)	Spygliuočių jaunuolynai (iki 40 metų) U ir P hidrotopų ir visų trofotopų augavietėse, tų pačių augaviečių kirtavietės. Pušynai ir eglynai Š, N, L hidrotopų ir c, d, f trofotopų augavietėse. Lapuočių medynai Š, N hidrotopų ir a, b trofotopų augavietėse. Nusausintų augaviečių medynai. Sausintos pelkės a ir b trofotopų	5416,4	218,0	13
3 (žemo degumo miškai)	Lapuočių medynai Š, N hidrotopų ir c, d, f trofotopų augavietėse. Lapuočių medynai L hidrotopo ir visų trofotopų augavietėse. Visų rūšių medynai U ir P hidrotopų augavietėse. Nusausintos pelkės c ir d trofotopų	8022,7		20
Iš viso		**41038,5**	**5592,0**	**100**
Vidutinė degumo klasė				***1,5***

Galima gaisro rūšis ir sezonas:

- Pirmo gamtinio degumo miškuose - per visą gaisrams kilti palankų laikotarpį galimi žemutiniai ir viršutiniai gaisrai.
- Antro gamtinio degumo miškuose - ilgiau užsitęsus sausringam periodui galimi žemutiniai, o spygliuočių medynuose ir viršutiniai gaisrai. Nusausintų augaviečių medynuose - durpiniai (požeminiai) gaisrai.
- Trečio gamtinio degumo miškuose - dėl užsitęsusios sausros galimi žemutiniai ir durpiniai gaisrai.

Regioninio padalinio veiklos teritorijoje pirmos degumo klasės miškų yra 56 proc., antros degumo klasės – 16 proc. ir trečios – 28 proc. Padalinio administruojamuose miškuose pavojus kilti

gaisrams yra didesnis lyginant su bendra regioninio padalinio teritorija. Pirmos degumo klasės miškų čia yra 67 proc., antros – 13 proc. ir trečios – 20 proc.

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose vidutinė degumo klasė yra 1,5.

Parengtas priešgaisrinių priemonių žemėlapis (M 1:50000), panaudojant sklypinę duomenų bazę. Žemėlapyje sutartiniais ženklais pažymėta: gamtinio degumo klasės, detalus kelių tinklas, ežerų, upių, upelių, griovų, dirbtinių tvenkinių tinklas, privažiavimo vietos prie vandens telkinių, girininkijų būstinės, priešgaisriniai statiniai ir įrenginiai, poilsiavietės, transporto stovėjimo aikštelės.

Dabartinė priešgaisrinės apsaugos sistema yra pakankamai gerai organizuota. Todėl kokių nors ypatingų priešgaisrinės apsaugos priemonių neprojektuojama. Siūlome palaikyti esamą sistemą:

1) Išsaugoti esamą priešgaisrinę infrastruktūrą (centralizuotą priešgaisrinę tarnybą su techninėmis priemonėmis). Esant finansinėms galimybėms, materialinę bazę siūlome atnaujinti ją modernizuojant ir remontuojant.

2) Kasmet patikslinti ir paruošti operatyvinius gaisrų gesinimo planus. Šiuos planus derinti su rajonų civilinės saugos organizatoriais. Planai tvirtinami nustatyta tvarka ir užtikrina rajono organizacijų bei įmonių pagalbą gaisrų atvejais.

3) Mineralizuoti kasmet po 900 km. mineralizuotų juostų.

4) Organizuoti visuomenėje priešgaisrinės miškų apsaugos aiškinamąjį darbą tam naudojant įvairias komunikacines bei leidybines priemones.

Esamas mineralizuotas juostas kasmet reikia atnaujinti, kai kurias ir ne vieną kartą degiose augavietėse. Mineralizuotų juostų funkciją atlieka ir keliai.

Per vykmetį kai kur reikės įrengti mineralizuotas juostas aplink želdinius, įveistus naujai iškirstose sausose biržėse, taip pat ne miško žemėje. Kur konkrečiai įrengti tokias mineralizuotas juostas, turės numatyti regioninio padalinio darbuotojai. Ir toliau bei dar intensyviau turėtų būti vykdomas profilaktinis aiškinamasis darbas priešgaisrine tema tarp gyventojų ir miško lankytojų. Bene svarbiausias darbas – tai gerai organizuotas ir rūpestingai vykdomas budėjimas gaisrams kilti pavojingu laikotarpiu.

2.8. MIŠKO SANITARINĖ APSAUGA

Miško sanitarinę apsaugą reglamentuoja Miško sanitarinės apsaugos taisyklės. Taisyklėse nustatomi miško sanitarinės apsaugos nuo kenksmingų biotinių, abiotinių ir antropogeninių veiksnių pagrindiniai reikalavimai. Siekiant užtikrinti gerą sanitarinę Lietuvos miškų būklę, tvarų miško ekosistemos funkcionavimą visų nuosavybės formų miškuose sudaryta Valstybinė miškų sanitarinės apsaugos programa.

Sanitarinei būklei pagerinti miškuose naudotinos įvairios profilaktinės priemonės. Plyno kirtimo biržėse paliekamos smulkių šakelių krūvelės parazitiniams vabzdžiams daugintis, sodinamos ornitochorinių ir nektaringų krūmų grupės, išsaugomi uoksiniai medžiai, skruzdėlynai, iškeliami inkilai miško paukščiams.

Preliminari metinė miško sanitarinių apsaugos priemonių apimtis vykmečiui:

Biologinės apsaugos priemonės	
Iškabinti inkilų, vnt.	300
Išvalyti (suremontuoti) inkilų, vnt.	100
Aptverti skruzdėlynų, vnt.	25
Atrinkti ir paženklinti uoksinių medžių, vnt.	40
Fizinės, mechaninės priemonės	
Išdėstyti dispenserių, vnt.	100
Aptepti želdinių repelentais, ha	950
Želdinių ar žėlinių apsauga tveriant ištisai, ha	5

Chemines apsaugos priemones taikyti pagal būtinumą – minkštųjų lapuočių atžalų naikinimui, pagamintos medienos apsaugai, cheminei apsaugai nuo straubliuko ir kt.

Feromoninių gaudyklių išdėstymo tvarka ir vabzdžiagaudžių medžių paruošimo, išdėstymo, išvežimo tvarka nurodyta miško sanitarinės apsaugos taisyklėse.

Pagal miškų sanitarinės būklės pagerinimo planą, kuris derinamas su Valstybine miškų tarnyba, girininkai yra atsakingi už bendrą miško sanitarinę būklę, šviežiai užpultų medžių paiešką ir ženklinimą eglynuose, pažeistų ąžuolynų būklės stebėjimą.

Visos taikomos profilaktinės ir kovos su ligomis bei kenkėjais priemonės miškų sveikatingumui gerinti neturėtų mažėti ir ateityje. Sunku prognozuoti miškų sanitarinę būklę ateinančiame vykmetyje. Jai pablogėjus ar kilus kenkėjų invazijai, neatidėliotinai būtina imtis visų reikiamų priemonių kenkėjams sunaikinti ir miškų sveikatingumui pagerinti. Jei miškų sanitarinė būklė išliks stabili, svarbiausias darbas – laiku ir kokybiškai atlikti sanitarinius kirtimus. Gera sanitarinė būklė priklauso ir nuo privačių miškų savininkų požiūrio į jų miškų būklę, kurie ribojasi su padalinio administruojamais miškais.

2.9. MIŠKO SAUSINAMASIS TINKLAS

Pagal miškų sklypų inventorizacijos ir augaviečių aprašymo duomenis nustatytas nenusausintas hidromelioracinis fondas (NHF). Padalinio administruojamoje teritorijoje jis užima 995 ha plotą. Nenusausinti medynai sudaro 86 proc., plynumos ir pelkės – po 7 proc. Tikslingas sausinti padalinio IV grupėje augančių medynų NHF – 225 ha arba 23 proc. viso NHF (2.25. lentelė). Daugiausia tikslingų sausinti plotų yra Adutiškio (62 ha) ir Švenčionių (54 ha) girininkijose.

NENUSAUSINTAS HIDROMELIORACINIS FONDAS (HA)

2.25. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Bendras NHF	Tikslingas sausinti IV m. grupėje	Medynai					Iš viso medynų	Kirtavietės, žuvę medynai	Pelkės
				P	E	B	J	D			
1	Labanoro	49,0	11,5	21,5	1,5	12,3	3,4		38,7	1,4	8,9
2	Antaliedės	76,4	7,1	60,2	1,2	7,9			69,3	7,1	
3	Lakajos	31,6	5,1	23,2		3,3			26,5		5,1
4	Pasiaurės	62,6	4,0	50,0	3,7	2,9	2,0		58,6	1,5	2,5
5	Januliškio	75,1	13,3	48,0	7,0	6,8	10,4		72,2	1,9	1,0
6	Žeimenos	170,9	19,6	126,4	1,7	23,2	4,8		156,1	1,5	13,3
7	Švenčionių	113,0	54,2	18,9	1,0	47,1	5,9		72,9	29,8	10,3
8	Aukštagirio	22,8	5,0	10,7		7,1			17,8		5,0
9	Sarios	127,2	39,0	54,2	1,7	32,3	1,7		89,9	17,2	20,1
10	Geležnės	54,7	3,9	49,4	1,4				50,8	2,8	1,1
11	Adutiškio	212,0	62,3	131,9	6,3	2,8	64,6	1,4	207,0	5,0	
	Iš viso:	**995,3**	**225,0**	**594,4**	**25,5**	**145,7**	**92,8**	**1,4**	**859,8**	**68,2**	**67,3**

Tikslingą sausinti nenusausintą hidromelioracinį fondą (NHF) sudaro IV grupės miškuose esantys užmirkę ir pelkiniai sklypai (ne mažesnio kaip 1 ha dydžio), kurių apsaugos negarantuoja "Rekomendacijos dėl biologinės įvairovės išsaugojimo, vykdant ūkinę veiklą miške" (LMI, 2000) ir kuriuose auga ne aukštesnio kaip III boniteto medynai, taip pat įvairių bonitetų atžalinės kilmės brandūs (daugiau kaip 60 metų) juodalksnynai, kuriuose be nusausinimo negalima užtikrinti tolygaus sėklinio atžėlimo. Taip pat prie NHF priskiriamos L, U ir P hidrotopų kirtavietės bei dėl drėgmės pertekliaus blogai augantys jaunuolynai bei pelkių sklypai.

Nenusausinto hidromelioracinio fondo IV miškų grupėje sklypų sąrašai sudaryti pagal girininkijas ir pateikti jų aiškinamuosiuose raštuose.

Rekomenduojama sausinti NHF sklypus taikant vietinę melioraciją – gilius vagojimus, tankesnį seklių griovelių tinklą. Pirmoje eilėje reikia sausinti kirtavietes bei I ir II nusausinimo efektyvumo grupės medynus gerose sausinimo sąlygose. Atviros aukštapelkės (Pa) nesausinamos, o nusausintas tikslinga renatūralizuoti. Gali būti sausinamos tik tarpinio tipo (Pb) pelkės bei žemapelkės (Pc, Pd), jei jose nėra saugotinų biologinės įvairovės elementų.

Nusausinimo eiliškumas priklauso nuo medynų augimo sąlygų pagerėjimo (išreiškiamo bonitetu, prieaugiu): labai efektyvus (I eiliškumas) medynų, augančių Pb, Pc, Pd augavietėse, nusausinimas, efektyvus – Ub, Uc augavietėse, mažai efektyvus (III) arba neefektyvus (IV) – Ud, Uf, Pa augavietėse.

Griovių remonto ir rekonstrukcijos apimtis nustatoma tik po nusausinimo efektyvumo analizės bei nusausintų sklypų bioįvairovės atžvilgiu įvertinimo. Grioviai, kurie pagal Lietuvos miškų instituto paruoštas Rekomendacijas sausinimo tinklo miškuose įvertinimui ir renatūralizacijai (2000 m.) ir Rekomendacijas bioįvairovės išsaugojimui vykdant ūkinę veiklą miške (2000 m.), priskiriami prie renatūralizuotinų hidrografinio tinklo elementų ir jų remontas nepriklausomai nuo jų būklės nevykdomas.

Visi grioviai sausinimo sistemoje skirstomi į rangus: magistraliniai nuleidžiamieji (1 rangas), subbaseinų magistraliniai grioviai (2), rinktuvai (3) ir sausinamieji grioviai (4). Renatūralizuoti rekomenduojami tik 4 rango, t. y. sausinamieji grioviai, einantys per medynus. Tai daugiausia iki 10 m pločio grioviai. Pagrindinė sausinamųjų griovių funkcija buvo pagerinti medynų augimą. Sprendžiant jų priežiūros klausimą reikia įsitikinti, ar tai nepakenks tolesniam medynų augimui. Drėgmės perteklius nepageidaujamas reiškinys, ypač didelę žalą daro antrinis užpelkėjimas. Sutrikus sausinimo sistemos funkcionavimui, pirmiausia džiūsta storiausi medžiai, turintys giliausią šaknų sistemą. Šlaitų apaugimas medžiais ir krūmais nėra neigiamas reiškinys, kaip buvo manoma

anksčiau. Turi būti šalinami tik medžiai ir krūmai, augantys griovio dugne (sulaiko atitekančias žoles, lapus, šakas, šiukšles).

Miškų sausinimas ateinančiame vykmetyje pagal techninius projektus nenumatomas. Pagal laikiną Lietuvos miškų sertifikavimo standarto 2014 m. punktą 6.3.5 „miškų plotai nepaveikti esamų sausinimo sistemų neturi būti sausinami, išskyrus atvejus kai tiesiami nauji keliai“, 6.3.6 punktas numato „Jei želdinimui ruošiant dirvą įrengiamos vagos (tik L ir U hidrotopų augavietėse), jų gylis turi būti ne didesnis nei 70 cm.).

Griovių priežiūros apimtis projekto galiojimo laikotarpiu turėtų būti apie 16 km per metus. Ateityje gali augti kapitalinio ir avarinio melioracijos įrenginių remonto apimtis. Ji priklausys nuo turimų lėšų ar galimų investicijų.

2.10. MIŠKO KELIŲ TINKLAS, JŲ TIESIMO, REKONSTRAVIMO, REMONTO APIMTYS

Miško keliai tiesiami miško sanitarinei bei priešgaisrinei apsaugai užtikrinti, paruoštai medienai gabenti. Šie keliai svarbūs kaimų bei vienkiemių gyventojams, privačių miškų savininkams, miško lankytojams.

Per 2017 - 2019 m. laikotarpį regioninio padalinio administruojamuose miškuose naujų kelių tiesimas atliktas 2,5 km.

Nuo 2016 m. padalinys gauna lėšas iš Bendrųjų miško reikmių finansavimo programos kelių taisymui ir remontui visų nuosavybės formų miškuose.

Ateinančiame vykmetyje padalinio administruojamoje teritorijoje projektuojama naujų kelių statyba Švenčionių girininkijoje (1,6 km ilgio 410 kv. ir 0,8 km. ilgio 77/78 kv, 83/84 kv. bus kelias į naujai įveistus miškus ir trumpesnis 0,4 km pratęsimas 2017 metais nutiesto kelio).

Kelio rekonstrukcija projektuojama Žeimenos girininkijos 24, 25, 26, 27, 31, 32, 39, 75 kvartaluose 3,0 km ilgyje bei Januliškio girininkijos 24,31,32,39,4,47,48,59 kvartaluose 3,7 km ilgyje.

Projektuojama žvyrkelio Januliškis – Lakaja rekonstrukcija: kelio ilgis apie 10,4 km. Pradžia - Januliškio g-ja kv. 62 skl., pabaiga - Lakajos g- ja kv. 55.

Ir toliau bus remontuojami ir prižiūrimi esami keliai, daromi laikini privažiavimai prie kertamų biržių. Darbams vykdyti planuojama gauti lėšų iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų, ES fondų lėšų bei bendrųjų miškų ūkio reikmių programų lėšų.

2.11. NAUDINGŲJŲ IŠTEKLIŲ MAŽIEJI KARJERAI, JŲ PRIEŽIŪRA IR REKULTIVAVIMAS

Regioninio padalinio mažieji karjerai apmatuoti, pasai suderinti ir patvirtinti padalinio vadovo. Mažųjų karjerų naudojimo taisyklės patvirtintos LR Aplinkos ministro ir Žemės ūkio ministro 2008 03 14 įsakymu Nr. D1-140/3 D-141.

Svarbesni reikalavimai:

1) Naudingosios iškasenos naudojamos tik savo ūkio reikmėms;
2) Mažojo karjero plotas neturi viršyti 0,5 ha, gylis 2 m, o šlaitų nuolydis gamybos metu – 40°;
3) Karjeras turi būti aptvertas, prie jo pastatyti įspėjamieji ženklai, prie įvažiavimo į karjerą turi būti pateikta informacija, kas yra karjero valdytojas, paso numeris, plotas;
4) Derlingasis dirvožemio sluoksnis turi būti nuimtas, saugomas atskirai ir naudojamas karjerui Rekultivuoti;
5) Baigus naudoti mažąjį karjerą, valdytojas ar naudotojas per dvejus metus savo lėšomis jį rekultivuoja.

Mažųjų miško karjerų ribos pažymėtos miškotvarkos kartografinėje medžiagoje, aprašyti taksoraštyje, o sąrašas pateiktas 2.26 lentelėje.

MAŽŲJŲ MIŠKO KARJERŲ SĄRAŠAS

2.26. lentelė

Girininkija	Kv.	Skl.	Plotas, ha	Paso Nr.	Eksploatacijos pradžia
Adutiškio	26	14	0,5	2	2010
Labanoro	108	10	0,5	5	2005
Žeimenos	129	2	0,4	12	2016
Švenčionių	20	27	0,1	VR-11.12-24	2015
Švenčionių	20	28	0,5	VR-11.12-25	2020
Aukštagirio	32	12	0,3	4	2001
Geležnės	14	24	0,5	VR-11.12-23	2015

Projektuojami žvyro karjerai: Geležnės girininkijoje 15 kv. 28 skl. (plotas 0,4 ha), Švenčionių girininkijoje 20 kv. 20 skl. (plotas 0,5 ha) ir Žeimenos girininkijoje 140 kv. 13, 14, 21 skl. (plotas 0,5 ha).

2.12. KITOS ŪKINĖS PRIEMONĖS

Regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje yra inventorizuota 170 ha kitos paskirties miško žemės plotas.

Medienos sandėliai inventorizuoti 9 ha plote. Tai daugiausia nedideli (0,1-0,3 ha) žemės sklypai, skirti pagamintai medienai sandėliuoti, matuoti ir parduoti. Ateinančiame vykmetyje medienos sandėliai atliks savo funkciją, projektuojami ir nauji miško sandėliai vietovėse, kur bus susikoncentravę miško kirtimai.

Didėjant visuomenės susidomėjimui gamtos ištekliais ir kylant rekreacinio naudojimo intensyvumui, būtina atnaujinti, papildyti esamą rekreacinę įrangą, kai kur reikėtų atlikti kraštovaizdžio formavimo kirtimus. Išlieka esamų pažintinių takų ir objektų rekreacinės infrastruktūros remonto, aplinkos sutvarkymo būtinybė. Įgyvendinus rekreacinį miškotvarkos projektą, miškuose bus atnaujinta sena rekreacinė infrastruktūra, atspindinti miškų biologinę įvairovę, kraštovaizdį, krašto savitumą, kultūros ir gamtos vertybes.

Žvėrių pašarų aikštelės inventorizuotos 22 ha plote. Šie plotai bus naudojami žvėrių pašarinėms kultūroms auginti arba žvėrims šerti.

Rekomenduotina ateityje dalyje trasų pasodinti įvairių miško vaisinių ar ornitochorinių krūmų grupes, kaip papildomą maisto šaltinį paukščiams ir žvėrims. Pastaroji priemonė skatinama ir pagal Kaimo plėtros programą „Pelno nesiekiančios investicijos miškuose". Prie ornitochorinių medžių ir krūmų priskiriama: amalai, erškėčiai, gudobelės, ievos, kadagiai, kriaušės, kukmedžiai, lazdynai, obelys, putinai, raugerškiai, sausmedžiai, sedulos, serbentai, slyvos, šaltekšniai, šermukšniai, šunobelės, žalčialunkiai.

Per artimiausius metus būtina patikrinti, o jeigu reikia ir prakirsti, miškų ribines linijas iki 1,5 m pločio su kitais naudotojais, kasmet planuojama atnaujinti apie 35 km ribinių linijų. Dalį kvartalinių, aplinkinių linijų reikia naujai išvalyti, jų kasmet planuojama atnaujinti apie 50 km. Senus medinius kvartalinių stulpus tikslinga pakeisti naujais, gelžbetoniniais stulpais. Būtina renovuoti riboženklius (apie 100 vnt. per metus) ir kvartalinių linijų stulpus (apie 150 vnt. per metus). Rekomenduojama prie regioninio padalinio administruojamų miškų ribų pastatyti informacinius ženklus.

2.13. MEDŽIOKLĖTVARKOS SPRENDINIAI

Leistina kanopinių žvėrių gausa apskaičiuota atsižvelgiant į medžioklės plotų pasiskirstymą pagal medynų mišrumą (1.29. lentelė) ir vadovaujantis didžiausio leistino elninių žvėrių tankio miškuose orientacinėmis normomis, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005

m. kovo 21 d. įsakymu Nr.D1–162. Švenčionėlių regioniniame padalinyje leistina talpa yra 724 sąlyginiai elniai.

LEISTINAS BRIEDŽIŲ, TAURIŲJŲ ELNIŲ, STIRNŲ IR ŠERNŲ SKAIČIUS REGIONINIO PADALINIO MIŠKUOSE

2.27. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Sąlyginiais	Leistinas žvėrių skaičius			
		elniais	briedžių	elnių	stirnų*	šernų**
1	Labanoro	55	2	38	44	50
2	Antaliedės	44	1	31	35	40
3	Lakajos	39	1	27	31	36
4	Pasiaurės	40	1	28	32	38
5	Januliškio	34	1	24	28	31
6	Žeimenos	80	3	56	64	82
7	Švenčionių	201	7	140	160	221
8	Aukštagirio	31	1	22	25	28
9	Sarios	41	1	29	33	40
10	Geležnės	95	3	67	76	97
11	Adutiškio	64	2	45	51	71
	Iš viso	724	24	507	579	735

* miško ekotipo stirnų skaičius.

** rekomenduojama šernų gausa, apskaičiuota atsižvelgiant į medynų mišrumą 1000 ha miško. Lapuočių ir mišrūs lapuočių su spygliuočiais miškuose rekomenduojama 18 vnt., mišriuose spygliuočių medynuose su lapuočiais – 13 vnt., mišriuose spygliuočių medynuose su nedidele lapuočių priemaiša – 10 vnt. ir grynuose pušynuose – 5 vnt.

Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamos teritorijos miškuose vyrauja gryni pušynai ir pušynai su nežymia lapuočių priemaiša, jie sudaro apie 45,8 % bendro miškų urėdijos miškų ploto. Atsižvelgiant į elninių žvėrių gyvenamosios teritorijos rajonavimo principus, miškingumo procentą ir miškų masyvų išsidėstymą, didžiojoje dalyje teritorijos tikslinė elninių žvėrių rūšis yra brieis, šalutinė stirna, o nepageidaujama elnias.

Rajonavimo teritorijose, kur pagrindinė elninių žvėrių rūšis yra taurusis elnias, briedžių populiacija gali sudaryti iki 10 %, o stirnų populiacija iki 20 % tauriųjų elnių populiacijos gausos (taikant koeficientą 1 briedis = 3 tauriesiems elniams ir 1 taurusis elnias = 4 stirnoms). Lauko ekotipo stirnos regioninio padalinio teritorijoje gali sudaryti apie 1158 vienetus, arba 290 vnt. sąlyginių elnių.

2.27. lentelėje pateikta leistina kanopinių žvėrių gausa, prie kurios miškų ir žemės ūkio sektoriuje bus daroma minimali žala.

2020 metų preliminarios apskaitos duomenimis Švenčionėlių regioninio padalinio teritorijoje gyveno 716 briedžių, 525 taurieji elniai, 3314 stirnų ir 262 šernai. Elninių žvėrių populiacijos prilygsta 3502 sąlyginiams elniams, tai 4,8 karto daugiau už leistiną gausą. Esant didesnei elninių žvėrių gausai už leistiną, didėja medynų pažeidimo mastai. Norint nustatyti tikslų elninių žvėrių populiacijų dydį, medžioklės plotų vienetų naudotojai ir regioninių padalinių atstovai privalo atlikti elninių žvėrių apskaitas, kurias vykdyti ne rečiau, kaip kas du metus. Iš gautų apskaitos rezultatų rekomenduojama planuoti ateinančio medžioklės sezono elninių žvėrių sumedžiojimo intensyvumą. Esant elninių žvėrių populiacijos gausai prie leistino žvėrių skaičiaus), medžioti prieaugio ribose: briedžius – iki 25 %, tauriuosius elnius ir danielius – iki 20 %, stirnas iki – 25 %.

Atsižvelgiant į elninių žvėrių rajonavimą, mitybinę bazę, tarprūšinę konkurenciją ir daromą žalą, miškų urėdijos teritorijoje būtina žymiai sumažinti elninių žvėrių populiacijas. Medžioti didesniu intensyvumu nei prieaugis.

Bebras sėslus gyvūnas. Įsirengdamas būstą ir tvarkydamas aplinką sau tinkama linkme bebras vykdo statybinę veiklą: užtvenkia miško upelius, melioracijos griovius ir tuo skatina esminius medynų

pasikeitimus, jų rūšinę sudėtį, struktūrą, gyvybingumą. Tvenkdami kelių pralaidas ir pakelių griovius gadina kelius.

Tačiau bebrų poveikis daugialypis. Bebrų užtvankos sudaro palankias sąlygas paukščių įvairovei ir gausai, jie veikia vandens ir pakrančių ekosistemas, bebrų užtvankų teritorijoje gerokai padidėja bendras organizmų skaičius bei įvairovė jo veikla svarbi išsaugojant biologinę įvairovę.

Mažiau žalos bebrai aplinkai daro įsikūrę ežeruose, plačiose pelkėse ar didesnių upių pakrantėse, tačiau kai bebrai apsigyvena miško grioviuose tvenkdami medynus žalos išvengti neįmanoma. Žala aplinkai nuo bebrų, nereguliuojant jų skaičiaus bebravietėse, gali viršyti nuostolius dėl elninių žvėrių daromos žalos miškui. Pralaidos bebrų užtvankose, ar urvų bei trobelių ardymas problemos neišsprendžia, nes bebrai išeina į kaimyninius sklypus, kur tęsia įprastą veiklą.

Bebrai daro didelę įtaką medynams maitindamiesi medžių žieve, kirsdami medžius, tvenkdami medynus ir gadindami melioracijos įrenginius. Atsižvelgiant į bebrų poveikį aplinkai bebravietės skirstomos į perspektyvias – toleruotinas (P) ir neperspektyvias – naikintinas (N). Perspektyvios bebravietės gali būti: pelkėse, ežeruose, upėse ir kituose vandens telkiniuose, kuriuose didelės žalos nedaro. Jose kasmet galima medžioti iki 20 – 25 % bebrų. Naikintinose bebravietėse, bebrai daro žalą hidrotechniniams įrenginiams, žemės bei miškų ūkiui. Tokiose bebravietėse bebrus reikia išgaudyti, o bebravietes panaikinti.

Tauriųjų elnių rujos vietose nuo rugsėjo 1 d. iki spalio mėn. 15 d. pageidautina riboti miško ruošos darbus.

Stirnos, taurieji elniai ir šernai sunkiai pergyvena gilias užsitęsusias žiemas, todėl papildomam šėrimui būtina paruošti minimalias pašarų atsargas.

Apskaičiuotas minimalus papildomų pašarų kiekis vienam žiemos mėnesiui, stirnoms (42 kg) ir elniams (210 kg), esant leistinai žvėrių gausai. Žvėrys šeriami grubiais, sultingais ir koncentruotais pašarais. Grubieji pašarai – šluotelės, šakos. Sultingieji – šakniavaisiai, daržovių ir vaisų perdirbimo atliekos, silosas. Koncentruotieji – įvairūs grūdai, jų atliekos, kombinuotieji pašarai. Grubių ir sultingų pašarų santykis turi būti ne mažesnis kaip 1:3. Esant užsitęsusiai žiemai, stirnų ir elnių pašarams būtina naudoti miško kirtimo atliekas ir didinti papildomą šėrimą. Teisės aktų nustatyta tvarka šernų papildomas šėrimas šiuo metu negalimas.

MINIMALUS KASMETINIŲ PAPILDOMŲ PAŠARŲ KIEKIS ESANT LEISTINAM ŽVĖRIŲ TANKIUI

2.28. lentelė

Eil. Nr.	Girininkija	Pašarai, t		Iš viso, t
		stirnoms	elniams	
1	Labanoro	1,8	8,1	9,9
2	Antaliedės	1,5	6,4	7,9
3	Lakajos	1,3	5,7	7,0
4	Pasiaurės	1,4	5,9	7,3
5	Januliškio	1,2	5,1	6,2
6	Žeimenos	2,7	11,8	14,5
7	Švenčionių	6,7	29,5	36,2
8	Aukštagirio	1,0	4,5	5,6
9	Sarios	1,4	6,0	7,4
10	Gelednės	3,2	14,0	17,2
11	Adutiškio	2,1	9,4	11,5
	Iš viso	24,3	106,4	130,7

Surašyti rekomenduojamų biotechninių įrenginių skaičius pagal girininkijas (2.29. lentelė). Blogos būklės biotechninius įrenginius reikia remontuoti arba pašalinti.

Medžioklės plotų naudotojai organizuoja veiklą pagal leidime naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius nurodytas sąlygas. Vykdyti biotechnines priemones, statyti ir eksploatuoti medžioklės įrenginius, įrengti aptvarus, medžiotojai gali tik suderinę su regioninio padalinio administracija ar privačių žemės valdų savininkais.

REKOMENDUOJAMI BIOTECHNINIAI ĮRENGINIAI IR PAŠARINIAI LAUKELIAI

2.29. lentelė

Girininkija	Rekomenduojami biotechniniai įrenginiai, vnt.					Pašariniai laukeliai, ha
	ėdžios	šėryklos šernams*	stacion. bokšteliai	žvėrienos apdorojimo aikštelės	laižyklos	
Labanoro	18	12	30	6	36	6
Antaliedės	15	10	25	5	30	5
Lakajos	14	9	23	5	28	5
Pasiaurės	14	9	23	5	28	5
Januliškio	13	9	22	4	26	4
Žeimenos	25	17	41	8	50	8
Švenčionių	47	31	78	16	93	16
Aukštagirio	12	8	20	4	24	4
Sarios	13	9	22	4	26	4
Geledn ės	29	19	48	10	57	10
Adutiškio	15	10	25	5	30	5
Iš viso	214	143	357	71	429	71

**pasikeitus teisėms aktams ir atsiradus galimybei šerti šernus*

Biotechniniai įrenginiai reikalingi siekiant minimizuoti daromą žalą miškų ir žemės ūkiams, pagerinti ir praturtinti mitybinę bazę, užtikrinti medžioklės saugumo reikalavimus, vykdyti selekcinę medžioklę ir reguliuoti žvėrių populiacijų gausą. Rekomenduojamų biotechninių įrenginių skaičius skaičiuojamas 1000 ha miško: ėdžios – 3 vnt., šernų šėryklos* – 2 vnt., stacionariniai bokšteliai – 5 vnt., žvėrienos apdorojimo aikštelės – 1 vnt., laižyklos – 6 vnt. Pašarinių laukelių plotas esant galimybėms 1000 ha miško turi sudaryti apie 1 ha., o profesionalios medžioklės plotuose apie 3 ha**.**

Miško apsauga. Švenčionėlių regioninio padalinio teritorijoje gyvena trys elninių žvėrių rūšys: briedžiai, taurieji elniai ir stirnos. Elniniai žvėrys jaunesnio amžiaus žėlinius ir želdinius pakenkia nukąsdami ūglius, vyresnio amžiaus - laupydami žievę. Didesnėse elninių žvėrių koncentracijos vietose, kuriose želdiniai yra labiausiai pažeidžiami, reikia apsaugoti želdinius ir žėlinius nuo pažeidimų: spygliuočių želdinius ir žėlinius iki 1,4 metro aukščio reikia tepti repelentais, virš 1,5 metro - saugant nuo laupymo reikia aptverti vielos tinklu.

Planuojamos kasmetinės išlaidos miškų apsaugai nuo žvėrių (tvorų tvėrimas, repelentai) turėtų sudaryti apie 120 tūkst. eurų, tai didelė investicija į būsimus VĮ Valstybinių miškų urėdijos miškus.

Želdinių ir žėlinių apsaugos nuo elninių žvėrių pakenkimo vykdytos apimtys 2017-2019 m. girininkijose pateikta 2.30. lentelėje.

Miškas yra pagrindinė elninių žvėrių gyvenamoji aplinka, kur sunkiausiu periodu jie turi prieglobstį ir pašarą. Nuo miške esančių natūralių pašarų išteklių priklauso elninių žvėrių mitybos sąlygos, jų išlikimo žiemos metu galimybė. Tačiau natūralūs elninių žvėrių pašarai daugeliu atveju yra miškininkų ir miško savininkų puoselėjami miško želdiniai, žėliniai ir medynai. Atsižvelgiant į tai, kad elninių žvėrių populiacijos gausa viršija už leistiną gausą ir norint minimizuoti daromą žalą želdiniams, reikia planuoti miško apsaugos priemones. Norint išlaikyti pusiausvyrą tarp miškui daromos žalos ir elninių žvėrių skaičiaus yra paprasčiau panaudojant prevencines priemones nuo žvėrių daromos žalos, tai tvoros, medelių apsaugos, repelentai ir kitos apsaugos priemonės. Taikant šias priemones, žvėrių daromą žalą miškams, sumažina iki minimumo.

Kiekvienais metais atliekant želdinių inventorizaciją, fiksuojami ir miškui daromi nuostoliai. Nustačius žvėrių daromas žalos augimą, reikėtų atlikti elninių žvėrių apskaitą Makeino – Jurgensono metodu, nustatyti elninių žvėrių skaičių ir reguliuoti jų kaimenes.

ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ APSAUGA NUO ELNINIŲ ŽVĖRIŲ PAKENKIMO
(2017-2019 m)

2.30. lentelė

Metai	Taikyta apsauga nuo žvėrių, ha		Tveriant tvoromis, ha
	repelentais	individualios apsaugos	
2017	989,8	-	11,8
2018	1069,6	-	9,7
2019	917,5	6	14,9
Iš viso	2976,9	6	36,4

2.14. BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

Rio de Žaneire 1992 m. priimta Biologinės įvairovės konvencija, kurią ratifikavo ir Lietuva. Šios Konvencijos tikslai, kurių būtina siekti pagal jos atitinkamas nuostatas, yra išsaugoti biologinę įvairovę, stabiliai naudoti jos komponentus ir teisingu bei lygiu pagrindu gauti bendrą naudą, susijusią su gamtinių išteklių naudojimu, taip pat suteikti galimybę naudotis genetiniais ištekliais bei perduoti atitinkamas technologijas, taipogi užtikrinti reikiamą finansavimą.

Šalies įsipareigojimai pagal šią konvenciją turi įtakos teritorinio planavimo, ūkinės veiklos bei gamtosauginėms priemonėms. Tarptautiniai susitarimai kiekvienai šaliai leidžia naudoti savus, papildomus biologinės įvairovės rodiklius ir indikatorius.

Biologine įvairove priimta vadinti augalų ir gyvūnų rūšis su jų genofondu bei aplinka, kurioje šios rūšys gyvena ir ją formuoja. Lyginant su kitomis ekosistemomis, miškams būdinga turtingiausia biologinė įvairovė.

Biologinės įvairovės projektiniai sprendiniai, siekiant ją išsaugoti ir gausinti, priimti valdos lygmenyje ir taksacinio sklypo lygmenyje.
Valdos lygmenyje biologinę įvairovę užtikrina:

1) Išskirtos saugomos teritorijos: rytinė Labanoro regioninio parko dalis ir didžioji dalis Sirvėtos regioninio parko, bei 8 valstybiniai draustiniai. Bendras saugomų teritorijų miškų plotas yra 35475 ha (VMT miškų kadastro duomenys, 2020 m.);

2) Miškų priskyrimas miškų grupėms ir pogrupiams, vadovaujantis LR Vyriausybės patvirtintais normatyvais ir priskyrimo tvarka;

3) Ūkinės veiklos projektavimas vykdytas vadovaujantis: LR miškų įstatymu LR Seimo priimtu 1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671, LR Saugomų teritorijų įstatymu LR Seimo priimtu 1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301, LR medžioklės įstatymu LR Seimo priimtu 2002 m. birželio 20 d. Nr. IX-966, LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343patvirtintomis Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu LR seimo priimtu 1994 m. gruodžio 22 d. Nr. I-733 bei Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėmis LR Vyriausybės patvirtintomis 1995 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 500, Nacionaline miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programa, priimta LR Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569. Taip pat vadovautasi šiais LR aplinkos ministro patvirtintais, ūkinę veiklą reglamentuojančiais dokumentais: Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, patvirtinta 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1–362, Miško kirtimų taisyklėmis patvirtintomis 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1–79, Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais patvirtintais 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1–199, Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis patvirtintomis 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1–204

bei kitais sklypinę miškų inventorizaciją ir projektavimą reglamentuojančius dokumentais ir normatyvais.

Sklypo lygmenyje biologinės įvairovės išsaugojimo ir gausinimo priemonės:

1) Įvairiaamžių medynų formavimas vykdant neplynus kirtimus, paliekant dalį gamtinę brandą pasiekusių medžių bei pavienių medžių ir jų grupių. Pirmiausia paliekami sengirės (klimaksinės miško bendrijos) medžiai milžinai, ilgaamžiai medžiai, vertingi biologinei įvairovei palaikyti medžiai, medžiai su drevėmis, uoksais, antros ir trečios ekologinės grupės (labai vertingi, vertingi biologinei įvairovei) medžiai. Vertingi sėkliniai medžiai, nors ir atlikę savo funkciją, rekomenduojami nekirsti. Savaiminės kilmės medynai padalinio administruojamuose miškuose sudaro 63 proc. bendro visų medynų ploto. Mišrūs medynai sudaro 49 proc., iš kurių medynų, kurių sudėtyje yra 3 – 5 kitos medžių rūšys, yra 9 proc., dviardžių ir įvairiaamžių – 32 proc. Toks medynų pasiskirstymas pagal mišrumą biologinės įvairovės požiūriu yra pakankamas.

2) Neplyni pagrindiniai kirtimai pagal plotą užims 30 proc. viso pagrindinių kirtimų ploto;

3) Gausinant miške negyvos medienos kiekį, rekomenduojama palikti dalį sausų stovinčių medžių, stuobrių, virtelių, uoksinių ir drevėtų medžių, neliestas medžių juostas prie pelkių ir upelių;

4) Vykdant visų rūšių miško kirtimus puoselėjami ir išsaugomi reti medžiai – miškinė obelis, paprastoji ir laukinė kriaušės, guobos, vinkšnos, trešnės ir kt. Konkrečios šių medžių vietos (sklypai) nurodytos taksoraštyje;

5) Projektuojant miško atkūrimą, pagal galimybes pirmenybė teikta natūraliam miško atžėlimui. Želdomos medžių rūšys, mišrinimo schemos parinktos pagal tvarių medynų formavimo principus. Lapuočiai žels ir savaime (beržai, juodalksniai), todėl ir grynuose želdiniuose formuosis mišrūs medynai;

6) Kertinės miško buveinės yra biologinės įvairovės požiūriu vertingi biotopai. Regioninio padalinio įsipareigojimu valstybiniuose miškuose saugomos kertinės ir potencialios kertinės miško buveinės 839 ha plote. Brandžiuose medynuose esančios kertinės miško buveinės neįskaitytos į pagrindinių miško kirtimų plotą. Kertinių miško buveinių sąrašas pateiktas Gamtosauginių priemonių projekte;

7) Medžiojamosios faunos priežiūrai ir mažinant žalą miškui numatytos priemonės: pašariniai laukeliai, papildomas kasmetinis šėrimas, želdinių apsaugos priemonės (repelentais) ir kt.;

8) Saugomų ir Raudonosios knygos paukščių lizdavietės ir augalų radavietės pažymėtos kartografinėje medžiagoje. Projektuojant pagrindinių kirtimų biržes, apie lizdavietes ir perimvietes paliktas nekertamas miškas spinduliu pagal paukščių rūšį (vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis);

9) Regioninio padalinio teritorijoje yra Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos: paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) ir vietovės, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (BAST). Į padalinio administruojamų miškų teritoriją patenka trys PAST ir dvylika BAST objektų (pilnai arba dalimis).

10) Vykdydamas miškų sertifikavimo pagal FSC keliamus reikalavimus, regioninis padalinys įsipareigojo saugoti ir nevykdyti jokių kirtimų miško sklypuose, sudarančiuose proc. regioninio padalinio administruojamų miškų ploto. Tokių sklypų patikslintas po inventorizacijos plotas – 4654 ha;

11) Padalinio Gamtosauginių priemonių plane pažymėtos ir aprašytos kitos ekologiniu požiūriu vertingos teritorijos: pelkiniai miškai, paliktini natūraliai raidai, miško pelkių saugotinų nuo apaugimo sumedėjusia augmenija, miško laukymės saugotinos nuo apaugimo medžiais ir krūmais, šlaitų medynai ir miško sklypai su pavieniais senmedžiais.

2.15. REKREACINĖS IR SOCIALINĖS MIŠKŲ FUNKCIJOS STIPRINIMAS

Lietuvos Respublikos bendrajame plane numatytos turizmo ir rekreacijos vystymosi kryptys. Pagal plano nuostatas parengta „Rekreacinės infrastruktūros plėtros ir tvarkymo valstybiniuose miškuose programa“ (2005), joje regioninio padalinio miškai suskirstyti į keturis rekreacijos intensyvumo lygmenis.

Atsižvelgiant į šios programos nuostatas ir siekiant valstybinius miškus kuo geriau pritaikyti poilsiautojų lankymuisi bei kontroliuoti lankytojų srautus, padalinio administruojamiems miškams yra parengtas **„Rekreacinio sutvarkymo projektas“**, kuris yra sudėtinė miškotvarkos projekto dalis.

Projektą sudaro aiškinamasis raštas ir padalinio administruojamų miškų rekreacinio planavimo schema (M1:50 000).

2.16. NEMEDIENINIS MIŠKO NAUDOJIMAS

Nemedieniniai miško ištekliai – tai visi miško ištekliai, esantys miške, išskyrus medieną. Šiuos išteklius sudaro sakai, kelmai, medžių žievė, karnos ir tošis, medžių sula, kalėdiniai medeliai, kitos dekoratyvinės miško medžiagos, medžių šakelės ir vytelės, grybai, riešutai, vaisiai ir uogos, vaistažolės, miško paklotė, miško augalija.

Ekspertų vertinimais, kasmet gaunamų nemedieninių produktų vertė šalyje sudaro ne mažiau kaip 10 – 15 proc. pajamų, gaunamų už medieną ir kitą miško produkciją. Pastarąjį dešimtmetį gerokai padidėjo grybų ir uogų naudojimas. Kai kuriuose regionuose, ypač pietų ir pietryčių Lietuvoje, už grybus ir uogas gaunamos pajamos beveik prilygsta ar yra net didesnės nei pajamos, gaunamos už medieną.

Uogos, grybai, vaistažolės ir kiti produktai. 2019 m. miškotvarka uoginių ir vaistinių augalų neinventorizavo. 1985 m. kartu su medynų taksacija buvo atlikta uoginių ir vaistinių augalų inventorizacija visame miškų plote.

Grybų ištekliai. Nors Lietuvos miškuose auga apie 300 grybų rūšių, gyventojai renka ne daugiau 30 rūšių grybus. Grybų ištekliai apytikriai apskaičiuoti pagal miško augaviečių grybingumo normatyvą (Budriūnienė, 1990). Normatyvas sudarytas atsižvelgiant į grybingą medynų amžių, grybingų metų skaičių per kirtimo apyvartą, eksploataciniu laikant 40 proc. biologinio derliaus.

Grybingos augavietės (Nb, Nc ir Lb, Lc hidrotopų) sudaro 68 proc. visų padalinio 1dministruojamų miškų ploto (2.31. lentelė). Pagal visuomenės apklausas dažniausia priežastis, kodėl miškuose lankosi Lietuvos gyventojai, – grybavimas. Miške renka grybus daugiau kaip pusė gyventojų.

GRYBŲ IŠTEKLIAI

2.31. lentelė

Augaviečių tipai	Plotas, ha	Metinis eksploatacinis derlius	
		kg/ha	visame plote, tonomis
Nb	22129	36	796,6
Nc	3307	20	66,1
Lb, Lc	3240	14	45,4
Nd, Ld, Nf, Lf	1347	9	18,9
Ub, Uc, Ud	964	5	4,8
Iš viso	30986		932,0

Pagal 2018 m. inventorizaciją miško trako duomenys pateikti 2.32. lentelėje. Trakas sutinkamas 81 proc. medynų ploto, vyrauja retas ir vidutinio retumo trakas. Trakas svarbus

biologinės miškų įvairovės prasme, o atskiros trako rūšys – kaip techninė, maistinė ar vaistinė žaliava.

Padalinio prižiūrimuose miškuose dažniausiai aptinkamas šaltekšnis (43 proc. medynų ploto), kadagys (41 proc.), lazdynas (7 proc.) ir šermukšnis (6 proc.).

MIŠKO TRAKAS

2.32. lentelė

Vyraujančios trako rūšys		Plotas, ha	proc. nuo viso trako užimto ploto	Plotas, proc. pagal trako tankumą		
Pavadinimas	Kodas			retas	vidutinio tankumo	tankus
Šaltekšnis	Št	13979,8	43	29	10	4
Kadagys	Kd	13621,4	41	35	6	
Lazdynas	Lz	2461,0	7	2	3	2
Šermukšnis	Šm	2030,1	6	5	1	
Karklas	Kr	974,4	3	1	1	1
Ieva	Iv	113,6				
Pūslenis	Ps	31,1				
Šeivamedis	Šv	6,0				
Ameliankis	Am	5,6				
Klevas	K	4,1				
Sausmedis	Sm	3,7				
Gudobelė	Gd	3,7				
Žirnmedis	Žr	2,6				
Šunobelė	Šn	1,6				
Liepa	L	1,5				
Zuikiakrūmis	Zk	1,3				
Sedula	Sd	0,9				
Žalčialunkis	Žl	0,4				
Putinas	Pt	0,2				
Iš viso		33243,0	100			
proc. nuo viso mišku apaug. ploto		*81*				

Kasmet toliau didėja visuomenei teikiamų rekreacinių miško paslaugų vertė. Miškas, kaip nepertraukiamai egzistuojanti ilgaamžė ekosistema, yra ypač vertinamas biologinės įvairovės išsaugojimo, galimybių švelninti planetos klimato pokyčius, išsaugoti dirvožemį ir vandenį aspektais. Miško vertė už šias paslaugas – neįkainojama.

2.17. PROJEKTAVIMO YPATUMAI SAUGOMOSE TERITORIJOSE

Projektiniai sprendimai saugomų teritorijų miškams priimami atsižvelgiant į patvirtintus šių teritorijų planavimo dokumentus (zonų ribų planus, tvarkymo planus, gamtotvarkos planus ir kt.).

Valstybinių draustinių, regioninio parko, Natura 2000 objektų ribos pažymėtos kartografinėje medžiagoje, o projektuojamos miško ūkinės priemonės – kvartalų žemėlapiuose, taksoraščiuose, ūkinių darbų žinialapiuose.

Suprojektuota gamtosaugos ir specialiųjų biologinę įvairovę praturtinančių priemonių visuma pateikta atskiroje knygoje – regioninio padalinio gamtosauginių priemonių plane (aiškinamasis raštas ir gamtosaugos planas M1:50000 bei girininkijų gamtosaugos žemėlapiai M1:20000).

Projektuojama miško ūkinių priemonių apimtis saugomose teritorijose pateikta 2.34. lentelėje. Joje pateikta ūkinių priemonių apimtis apskaičiuota tik tai saugomų teritorijų daliai, į kurią patenka

miškų padalinio administruojami miškai. Miško ūkinė veikla čia projektuota griežtai prisilaikant visų šią veiklą reglamentuojančių dokumentų, nedarant neigiamos įtakos saugomiems kompleksams ir objektams.

Regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje saugomose teritorijos inventorizuotos 31689,7 ha plote (2.33. lentelė). Medynai inventorizuoti 28568 ha plote. Medynų, pasiekusių gamtinę brandą yra 462 ha. Suprojektuoti pagrindiniai kirtimai saugomose teritorijose per penkmetį apims 939 ha, iš jų plyni kirtimai sudarys 586 ha (62 proc.), neplyni – 353 ha (38 proc.). Metinė ugdymo kirtimų apimtis – 503 ha, iš jų jaunuolynų ugdymas – 165 ha, retinimai – 131 ha, einamieji kirtimai – 207 ha. Žuvusių medynų – 43 ha, pažeistų medynų – 739 ha (daugiausia - žvėrių nulaupyti kamienai 438 ha). Inventorizuota 82,8 tūkst. m³ sausuolių ir virtelių. Metinė sanitarinių kirtimų apimtis – apie 7,0 tūkst. m^3.

MIŠKO ŪKINIŲ PRIEMONIŲ METINĖ APIMTIS SAUGOMOSE TERITORIJOSE

2.33. lentelė

rodikliai	Rodikliai
Regioninio padalinio administruojami miškai, ha	31689,7
Apaugusios mišku žemės plotas, ha	29718,5
Medynai, pasiekę gamtinę brandą, ha	462,4
Pagrindiniai kirtimai 2021-2025 m, ha	939,4
iš jų kertami: plynai	586,4
neplynai	353,0
Iškertamas likvidinis tūris, tūkst. m^3	261,9
Metinė apimtis, tūkst. m^3	52,4
Jaunuolynų ugdymas, ha/tūkst.m^3 likvido	165/0,3
Retinimai, ha/ tūkst.m^3 likvido	131/3,4
Einamieji kirtimai, ha/tūkst.m^3 likvido	207/11,6
Sanitariniai kirtimai, tūkst.m^3 likvido	8,7
Specialieji kirtimai, tūkst.m^3 likvido	5,1
Bendras iškertamas likvidinis tūris per metus, t. m^3	81,5
Miško naudojimas iš 1 ha mišku apaugusio ploto, m^3 likv.	2,9
Bendras einamasis prieaugis m^3/ha	6,66
Bendro prieaugio naudojimo, proc.	53
Metinis medienos naudojimas, proc. nuo bendro tūrio	1,2
Esamas mišku neapaugęs plotas, ha	218,0
Atkuriamas mišku plotas per 5 metus plynose kirtavietėse, ha	586,4
Metinė atkūrimo apimtis, ha	107

Esamas mišku neapaugęs plotas – 218 ha. Kaip ir visoje padalinio teritorijoje vyrauja normalaus drėgnumo augavietės. Jos užima 70 proc. ploto. 2021-2025 m. plynų kirtimų projektuojama – 586 ha.

Ugdomieji miško kirtimai suprojektuoti pagal miškininkystės reikalavimus. Projektuojama kirsti 15,3 tūkst.m^3 likvidinio tūrio per metus. Ugdomaisiais miško kirtimais bus siekiama suformuoti atsparius, ilgaamžius, vertingų medžių rūšių medynus, atitinkančius jų paskirtį arba siekiama išsaugoti natūralią aplinką ar sudaryti optimalias sąlygas saugomiems objektams išlikti ir biologinei įvairovei gausinti.

Gamtosauginių priemonių plane yra pateikta daugiau informacijos apie ūkinės veiklos ypatumus, apribojimus ir juos reglamentuojančius teisės aktus.

2.18. GAMTOTVARKOS PLANUOSE NUMATYTŲ ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAVIMAS

Rengiant regioninio padalinio miškų vidinės miškotvarkos projektą ir jo sudedamąsias dalis - gamtosauginių priemonių planą ir rekreacinio sutvarkymo projektą, atsižvelgta į minėtuose planuose numatytas priemones, jas suderinant su miškotvarkos projekto sprendiniais. Gamtosauginės miškų ūkinės priemonės ir kitos priemonės pateiktos žiniaraščiuose, suvestinėse lentelėse ir pažymėtos žemėlapiuose, schemose gamtosauginiame ir rekreaciniame projekte.

Parengtas gamtosauginių priemonių planas pasitarnaus sprendžiant miškų sertifikavimo klausimus, šviečiant vietinę bendruomenę apie regioniniame padalinyje vykdomą miško ūkinę veiklą.

Gamtotvarkos planas – strateginio planavimo dokumentas, kuriame įvertinta ir apibūdinta saugomos teritorijos arba jos dalies ekologinė būklė, kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo problemos ir galimybės, saugomos nykstančių gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, jų buveinės ir natūralios buveinės, nustatyti teritorijos tvarkymo tikslai, tvarkymo ir apsaugos priemonės, joms įgyvendinti reikalingos lėšos ir vykdytojai.

2.19. FSC MIŠKŲ TVARKYMO SERTIFIKAVIMO REIKALAVIMŲ ĮGYVENDINIMAS MIŠKO ŪKINĖJE VEIKLOJE

Nepriklausomas miškų ūkio sertifikavimas – sistema, pasauliniu mastu užtikrinanti miškų išsaugojimą ir sveikų bei vientisų ekosistemų atkūrimą. Tarptautinis miškų tvarkymo sertifikatas – dokumentas, įrodantis, jog miškų valdytojas miškuose ūkininkauja atsakingai pagal tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principus, derindamas socialines, aplinkosaugines ir ekonomines miškų funkcijas.

2004 m. buvusios miškų urėdijos miškų valdymo kokybė tarptautinės organizacijos FSC atstovų įvertinta pagal Smart Wood programą. Padalinio miškų sertifikavimą atliko Danijos bendrovė „Nature Ecology and People Consult“ („NEPCon“), bendradarbiaujant su nepelno organizacija Rainforest Alliance-Smart Wood prekės ženklo savininke. Tai išorinis garantas, liudijantis, kad miškų urėdijoje ūkininkaujama pagal tarptautinius reikalavimus – miško ūkio veikla skatina daugiatikslį miško naudojimą, saugoma biologinė įvairovė, pripažįstamos ir gerbiamos vietos žmonių teisės, nuolat stebima miškų būklė.

Tarptautinio įvertinimo sertifikatas išduodamas 5 metams. Pagal FSC reikalavimus padalinyje yra atliekamas kasmetinis auditas, kurio metu žiūrima, ar ištaisyti neatitikimai, kurie buvo nustatyti prieš tai atlikto audito metu. 2009 m. miškai resertifikuoti. 2014 ir 2019 metais atliktas pakartotinį miškų valdymo sertifikavimas (resertifikavimas) pagal Smart Wood programą.

3. BAIGIAMOJI DALIS

3.1. PROJEKTINIŲ SPRENDINIŲ VERTINIMAS

3.1.1. EKONOMINIS VERTINIMAS

Ekonominis Švenčionėlių regioninio padalinio planuojamos ūkinės veiklos vertinimas atliktas, remiantis penkeriems metams suprojektuotų pagrindinių kirtimų biržių duomenimis bei dešimtmečiui suprojektuotų visų kirtimų apimtimis. Pagrindiniais kirtimais kertamam tūriui sudarytas sortimentinės struktūros projektas. Sortimentinė struktūra įvertinta, atsižvelgiant į suprojektuotų biržių tūrį ir vidutinį skersmenį pagal sudėtines medžių rūšis, taip pat į 2018 – 2019 metų rinkos situaciją. Ši struktūra gali keistis, priklausomai nuo situacijos rinkoje, pasikeitusių reikalavimų sortimentams, atskirų biržių ar miško masyvų medienos kokybės ypatumų ir kitų veiksnių. Kadangi situacija medienos rinkoje yra sparčiai kintanti ir sunkiai prognozuojama, sortimentai įvertinti vidutinėmis paskutinių 2 metų kainomis (2018 – 2019 m.).

Pajamos ir išlaidos planuojamos, atsižvelgiant į projektuojamas darbų apimtis bei faktinius regioninio padalinio 2018 - 2019 metų duomenis. Skyriuje pateikiamas numatomas regioninio padalinio ūkinės veiklos pelningumas. Siekiant įvertinti pelningumo priklausomybę nuo rinkos pokyčių, įvertintas jo jautrumas medienos kainų bei darbo užmokesčio pokyčiams.

Penkeriems metams suprojektuotose biržėse atskirų medžių rūšių medienos tūriai pagal metus išsidėsto tolygiai. Suprojektuotų pagrindinių kirtimų tūris per metus sieks nuo 90,7 iki 93,3 tūkst. m³ (5.1 lentelė).

Suprojektuotų biržių sortimentinė struktūra bei orientacinės pajamos pateikiamos 3.1 lentelėje. Planuojama, kad padarinė mediena su plokščių mediena sudarys 90,1 %, be plokščių medienos - apie 83,7 %, plokščių ir malkinė mediena – 16,3 %.

PROJEKTUOJAMŲ PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ BIRŽIŲ TŪRIO STRUKTŪRA PAGAL MEDŽIŲ RŪŠIS

3.1. lentelė

Medžių rūšis	Mato vnt.	Metai					Vid. per metus
		2021	2022	2023	2024	2025	
Pušis	m³	58023	59759	58408	58714	58012	58583
	%	63,4	65,9	63,9	63,7	62,2	63,8
Eglė	m³	18633	17117	17928	17418	17426	17704
	%	20,4	18,9	19,6	18,9	18,7	19,3
Ąžuolas	m³	8	2	0	36	0	9
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Uosis	m³	15	0	0	0	0	3
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Beržas	m³	8518	8461	9141	9561	10477	9232
	%	9,3	9,3	10,0	10,4	11,2	10,1
Juodalksnis	m³	1479	2306	1615	1718	3742	2172
	%	1,6	2,5	1,8	1,9	4,0	2,4
Drebulė	m³	4576	2850	3771	4606	3533	3867
	%	5,0	3,1	4,1	5,0	3,8	4,2
Baltalksnis	m³	232,0	157,0	521,0		24,0	187
	%	0,3	0,2	0,6	0,0	0,0	0,2
Kitos rūšys	m³	0	8	68	123	55	51
	%	0,0	0,0	0,1	123,0	55,0	0,1
Iš viso	**m³**	**91484**	**90660**	**91452**	**92176**	**93269**	**91808**

PROJEKTUOJAMŲ PAGRINDINIŲ KIRTIMŲ BIRŽIŲ SORTIMENTINĖ STRUKTŪRA BEI SORTIMENTINĖ VERTĖ

3.2. lentelė

Sortimentas		Mato vnt.	Metai					Iš viso per 5 metus
			2021	2022	2023	2024	2025	
Rąstai	E	m³	6894	6333	6633	6445	6448	32753
		tūkst.Eur	510,2	468,7	490,9	476,9	477,1	2424
	P	m³	31332	32270	31540	31706	31326	158175
		tūkst.Eur	2036,6	2097,5	2050,1	2060,9	2036,2	10281
	Ą	m³	4	1	0	18	0	23
		tūkst.Eur	0,8	0,2	0,0	3,7	0,0	5
	U	m³	8	0	0	0	0	8
		tūkst.Eur	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	1
	B	m³	3152	3131	3382	3538	3876	17078
		tūkst.Eur	249,0	247,3	267,2	279,5	306,2	1349
	J	m³	488	761	533	567	1235	3584
		tūkst.Eur	35,6	55,6	38,9	41,4	90,1	262
	D	m³	1052	656	867	1059	813	4447
		tūkst.Eur	52,6	32,8	43,4	53,0	40,6	222
Popiermedžiai	E	m³	4286	3937	4123	4006	4008	20360
		tūkst.Eur	150,0	137,8	144,3	140,2	140,3	713
	P	m³	7543	7769	7593	7633	7542	38079
		tūkst.Eur	256,5	264,1	258,2	259,5	256,4	1295
	B	m³	1704	1692	1828	1912	2095	9232
		tūkst.Eur	68,1	67,7	73,1	76,5	83,8	369
	D	m³	549	342	453	553	424	2320
		tūkst.Eur	14,3	8,9	11,8	14,4	11,0	60
Pjaut. smulki	SP	m³	18232	18363	18188	18162	17988	90933
		tūkst.Eur	966,3	973,2	963,9	962,6	953,4	4819
	LP	m³	2025	1968	2103	2178	2649	10923
		tūkst.Eur	87,5	85,0	90,9	94,1	114,4	472
Plokščių mediena	SP	m³	3604	3504	3545	3503	3483	17640
		tūkst.Eur	93,7	91,1	92,2	91,1	90,6	459
	LP	m³	2396	1948	2266	2522	2490	11621
		tūkst.Eur	59,9	48,7	56,6	63,1	62,2	291
Malkos		m³	8215	7985	8397	8375	8892	41864
		tūkst.Eur	221,8	215,6	226,7	226,1	240,1	1130
Iš viso		**m³**	**91484**	**90660**	**91452**	**92176**	**93269**	**459041**
		tūkst.Eur	**4790**	**4785**	**4796**	**4828**	**4892**	**24092**

Padalinyje vykmečiui planuojamas metinis pagrindinis naudojimas yra 90,1 tūkst. m³, o bendras metinis naudojimas – 126,8 tūkst. m³ likvidinio tūrio. Vidutiniai metiniai kirstinos medienos kiekiai pagal medžių rūšis pateikti 3.3 lentelėje. Pagal šiuos duomenis, pagrindiniai kirtimai sudarytų 71,1 %, ugdymo – 15,1 %, sanitariniai – 9,9 %, kiti kirtimai – 4,0 % viso kertamo tūrio. Pušies mediena sudarytų 61,8 % eglės – 18,6 %, beržo – 11,5 % iškertamo tūrio.

VYKMEČIUI PROJEKTUOJAMAS METINIS KIRSTINOS MEDIENOS KIEKIS PAGAL MEDŽIŲ RŪŠIS VISUOSE KIRTIMUOSE

3.3. lentelė

Medžių rūšis	Likvidinė mediena, m³				
	Pagrindiniai kirtimai	Ugdymo kirtimai	Sanitariniai kirtimai	Kiti kirtimai	Visi kirtimai
Pušis	57400	9800	7900	3200	78300
Eglė	17300	2900	2400	1000	23600
Beržas	9200	3600	1250	500	14550
Juodalksnis	2200	150	300	150	2800
Drebulė	3800	2500	550	200	7050
Baltalksnis	150	100	50	50	350
Kitos rūšys	50	50	50	0	150
Iš viso	**90100**	**19100**	**12500**	**5100**	**126800**

Kirstinos medienos pasiskirstymas pagal padaringumą ir stambumą pateikiamas 3.4 lentelėje, o vertinimas nenukirsto miško kainomis – 3.5 lentelėje.

VYKMEČIUI PLANUOJAMAS METINIS KIRSTINOS MEDIENOS PASISKIRSTYMAS PAGAL MEDŽIŲ RŪŠIS IR PADARINGUMĄ VISUOSE KITRIMUOSE

3.4. lentelė

Medžių rūšis	Likvidinė mediena, m³				
	Padarinė			Malkinė	Iš viso
	Stambi	Vidutinė	Smulki		
Pušis	39150	24939	4581	9631	78300
Eglė	8260	8597	3405	3338	23600
Ąžuolas	0	0	0	0	0
Uosis	0	0	0	0	0
Beržas	4365	5463	1680	3042	14550
Juodalksnis	504	874	552	870	2800
Drebulė	1763	1587	882	2818	7050
Baltalksnis	49	111	60	131	350
Kitos rūšys	21	48	26	56	150
Iš viso	**54111**	**41618**	**11185**	**19886**	**126800**

Nenukirsto miško vertė apskaičiuota, atsižvelgiant į patvirtintą šios vertės skaičiavimo metodiką. Planuojama, kad metinio kirstinos medienos kiekio vertė nenukirsto miško kainomis vidutiniškai sieks 2418,4 tūkst. Eur.

PLANUOJAMAS METINĖS KIRSTINOS MEDIENOS PINIGINIS ĮVERTINIMAS NENUKIRSTO MIŠKO KAINOMIS

3.5. lentelė

Medžių rūšis	Nenukirsto miško vertė, tūkst. Eur				
	Padarinė			Malkinė	Iš viso
	Stambi	Vidutinė	Smulki		
Pušis	1260,1	562,4	21,4	10,5	1854,5
Eglė	197,7	144,2	8,4	2,7	353,0
Ąžuolas	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Uosis	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Beržas	91,3	63,1	13,4	4,2	171,9
Juodalksnis	6,0	4,1	0,6	1,0	11,6
Drebulė	16,0	8,7	0,5	1,5	26,7
Baltalksnis	0,3	0,1	0,0	0,1	0,5
Kitos rūšys	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2
Iš viso	**1571,4**	**782,7**	**44,3**	**20,0**	**2418,4**

Padalinio potencialios metinės pajamos (3.6 lentelė) suprojektuotos, atsižvelgiant į suprojektuotas kirtimų apimtis, prognozuojamą kirstinos medienos sortimentinę struktūrą bei 2 paskutinių metų vidutines apvaliosios medienos kainas. Dėl padidėjusių suplanuotų kirtimų apimčių, pajamos bei išlaidos ženkliai viršytų 2018 – 2019 metų rodiklius.

Išlaidos, tiesiogiai priklausančios nuo gaminamos produkcijos apimties, planuojamos, atsižvelgiant į 2019 m. sąlyginio produkcijos vieneto savikainą bei suprojektuotas darbų apimtis.

Vertinant Švenčionėlių regioninį padalinį kaip atskirą ūkinį vienetą galima teigti, kad esant dabartiniam išlaidų lygiui bei palankioms medienos kainų tendencijoms, padalinys planuojamu laikotarpiu galėtų dirbti pelningai, pajamų pelningumas siektų 7,2 %, o bendrasis pelnas – 444,4 tūkst. eurų. Atsižvelgiant į galimus rinkos pokyčius, šis planuojamas ūkinės veiklos rezultatas gali keistis.

Vertinant galimus medienos kainų, kaip esminio pajamų dydį lemiančio veiksnio, pokyčius matyti (32 pav.), kad sumažėjus medienos kainoms 10 % (lyginant su 2018 – 2019 m. vidurkiu) ir esant dabartiniam išlaidų lygiui, padalinio veikla būtų nuostolinga.

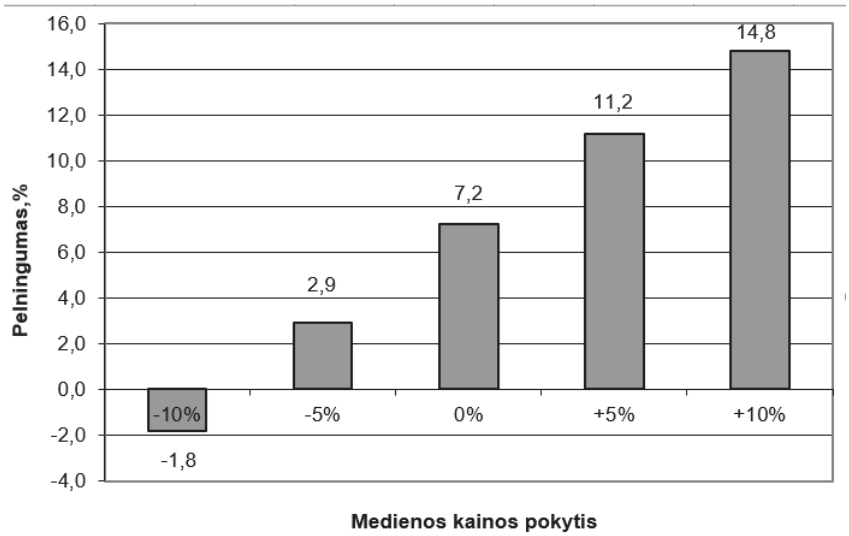

32 pav. Regioninio padalinio pelningumo jautrumas medienos kainos pokyčiui.

PLANUOJAMOS METINĖS PAJAMOS IR IŠLAIDOS 2021-2025 METAIS

3.6. lentelė

Pavadinimas	tūkst. Eur	%
Pajamos:	**6134,0**	**100,0%**
iš jų: už žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką	5462,3	89,0%
kitos pajamos	671,7	11,0%
Išlaidos	**5689,6**	**100,0**
- apvaliosios medienos gamybos tiesioginės	1636,4	28,8
- pardavimų	137,3	2,4
- bendrosios administracinės	1708,2	30,0
- girininkijų personalo išlaikymui	719,7	12,6
- miško priežiūros personalo išlaikymui	115,0	2,0
- miško atkūrimui ir įveisimui	469,5	8,3
- miškų sanitarinei apsaugai	96,5	1,7
- miškų priešgaisrinei apsaugai	211,7	3,7
- rekreacinių objektų įrengimui	10,3	0,2
- transporto (pakrovimo) paslaugoms	90,1	1,6
- kitos	494,7	8,7
Bendrasis pelnas	**444,4**	
Bendrasis pajamų pelningumas, %		**7,2**

Padalinio ūkinės veiklos pelningumo jautrumas darbo užmokesčio didėjimui buvo vertinamas, atsižvelgiant į galimus pokyčius darbo rinkoje, įskaitant ir rangos darbų įkainių didėjimą dėl darbo užmokesčio kilimo. Įvertinus galimus darbo užmokesčio pokyčius galima konstatuoti, kad nepasikeitus kitoms sąlygoms, o darbo užmokesčiui padidėjus 10 %, padalinys patirtų nuostolį (33 pav.).

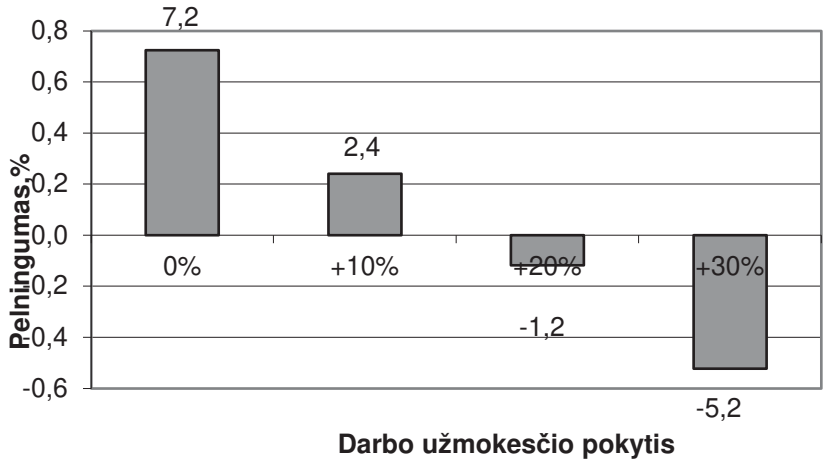

33 pav. Regioninio padalinio grynojo pelningumo jautrumas darbo užmokesčio pokyčiui.

Siekdamas išvengti sunkiai prognozuojamų nepalankių pokyčių medienos, darbo jėgos ir energetinių išteklių rinkose, regioninis padalinys artimiausiu metu turėtų ieškoti rezervų, siekdamas išlaikyti esamą pelningumo lygį.

3.1.2. EKOLOGINIS VERTINIMAS

Miškotvarkos projektas parengtas vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miško ūkio principais, atsižvelgiant į ekologines, ekonomines, socialines miškų funkcijas bei visuomenės reikmes. Ūkinė veikla projektuota atsižvelgiant į tarptautines rezoliucijas ir Strasbūro (1990), Rio de Žaneiro (1992), Helsinkio (1993), Lisabonos (1998), Vienos (2003), Varšuvos (2007) direktyvas. Šios rezoliucijos naujai išryškino miškotvarkos, kaip miškų politikos įgyvendinimo priemonės, vaidmenį. Strasbūro rezoliucijoje pareikšta – *ateities kartos turi teisę naudotis sveika ir neužteršta (kokybiška) aplinka, kuri, kalbant apie miškus, turi būti išreikšta ekologinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis sąlygomis, atsispindinčiomis tvariame ir daugiatiksliame miškų ūkyje.*

Helsinkio ministrų konferencija dviem rezoliucijomis (Bendrieji nurodymai tvariam miškų ūkiui ir Bendrieji nurodymai biologinės įvairovės apsaugai Europos miškuose) dar labiau išryškino miškotvarkos vaidmenį ir uždavinius, organizuojant tvarų miškų ūkį XXI amžiuje: *tvarus miškų ūkis reiškia miškų ir miško žemių priežiūrą bei naudojimą tokiu būdu ir tokiu laipsniu, kurie palaikytų jų biologinę įvairovę, produktyvumą, gebėjimą atsikurti, gyvybingumą ir jų pajėgumą atlikti dabar ir ateityje atitinkamas ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas lokaliniu, nacionaliniu ir globaliniu lygiais ir kurie nedarytų žalos kitoms ekosistemoms.* Biologinė įvairovė apima įvairovę viduje ir tarp rūšių bei ekosistemų. Rezoliucijose konstatuota, kad biologinės įvairovės išlaikymas visų tipų miškuose yra esminis tvaraus miško ūkio elementas.

Tvaraus miškų ūkio kriterijai ir rodikliai, patvirtinti Lisabonos ministrų konferencijoje (1998), tapo pagrindu ir kelrodžiu miškotvarkai, siekiant kontroliuoti tvarų miškų ūkį skatinančias ir biologinę įvairovę saugančias bei turtinančias ūkines priemones.

Siekiant įgyvendinti aukščiau įvardintų konferencijų numatytus tvaraus miško ūkio ir biologinės įvairovės išsaugojimo tikslus, miškotvarkinis projektavimas remiasi įstatyminėmis nuostatomis (Miškų įstatymu, Saugomų teritorijų įstatymu, Biologinės įvairovės išsaugojimo strategija ir veiksmų planu), atitinkamais poįstatyminiais aktais bei normatyvais.

Svarbiausi rodikliai, rodantys, kad Lietuvoje (ir konkrečioje konkrečiame regioniniame padalinyje) miškų ūkis organizuojamas tvaraus ūkio principais yra:

1) Miškų suskirstymas į grupes ir pogrupius pagal jų funkcinę paskirtį, ūkininkavimo tikslus ir ūkinį režimą, kuris užtikrina daugiatikslio ir diferencijuoto miško ūkio organizavimą (Miškų įstatymas, Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka ir normatyvai, Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir Pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklės).

2) Tolydų miško naudojimą, medynų amžiaus struktūros gerinimą, miško apsauginių funkcijų išsaugojimą ir savalaikį brandžios medienos panaudojimą laiku užtikrina pagrindinių kirtimų normos nustatymas vadovaujantis Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika ir biržių išdėstymas teritorijoje vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis. Išdėstant biržes ir vykdant ūkines priemones, jose svarbios šios ekologinės nuostatos:

- biržių dydis (priklauso nuo miško grupės);
- reikalavimas visais galimais atvejais biržių ribas tapatinti su augavietės sąlygomis besiskiriančių sklypų ribomis;
- plynų kirtimų ribojimas III grupės ir jų draudimas II grupės miškuose;
- kirtimo ir atkūrimo būdo parinkimas siekiant maksimaliai išnaudoti žėlimo galimybes;
- didesnėse nei 1 ha plynųjų ar atvejinių pagrindinių kirtimų biržėse paliekama ne mažiau kaip 7 gyvų medžių 1 ha (iš kurių ne mažiau kaip 3 būtų senesni arba storesni negu vidutiniai medžiai medyne) ir ne mažiau kaip 3 negyvų medžių 1 ha storesnio kaip 20 cm skersmens (jeigu tokių medžių nėra, reikia palikti atitinkamą kiekį stuobrių);
- 0,5-1 ha plynųjų ar atvejinių pagrindinių kirtimų biržėse paliekama ne mažiau kaip 3 gyvus medžius (iš kurių ne mažiau kaip 2 būtų senesni arba storesni negu vidutiniai medžiai medyne) ir ne mažiau kaip 2 negyvus medžius storesnio kaip 20 cm skersmens (jeigu tokių medžių nėra - stuobrius);
- plynose biržėse paliekama ne mažiau kaip 5 m^3/ha miško kirtimo atliekų arba paliktas papildomas biologinei įvairovei svarbių medžių skaičius, atitinkantis šį tūrį;

• pagrindiniai kirtimai zonose aplink retųjų paukščių lizdavietes draudžiami Taisyklių 1 priede nurodytu spinduliu.

3) Ugdomieji kirtimai projektuoti vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis, kurių vienas iš pagrindinių tikslų yra medynų atsparumo vėjavartoms, sniegalaužoms ir kitiems nepalankiems gamtiniams veiksniams stiprinimas (tai kartu yra ir ekologinis reikalavimas). Be to, projektuojant ir vykdant ugdomuosius bei sanitarinius kirtimus reikia taikyti šias priemones:

• sudaryti optimalias sąlygas saugomoms ekosistemoms ir objektams išlikti, palaikyti esamą arba atkurti miškų biologinę įvairovę IIA grupės medynuose;

• nekirsti retai sutinkamų rūšių medžių ir krūmų – miškinės obels, paprastosios kriaušės, pavienių klevų, liepų ir kt.;

• palikti senų sausuolių ir stačių stuobrių;

• ugdymo kirtimai medynuose aplink retų paukščių lizdus turi būti neintensyvūs, medynų skalsumas kirtimų metu negali būti sumažintas daugiau kaip iki 0,7.

4) Projektuojant miško atkūrimą vadovaujamasi Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais. Svarbiausias tikslas yra reglamentuoti tvarių ir produktyvių, daugiatikslės ir specialios paskirties miškų, atitinkančių šalies gyventojų ir ūkio poreikius, atkūrimą ir įveisimą, laikantis subalansuoto miško ūkio plėtros principų. Tai pasiekiama šiais veiksmais:

• rezervatiniai (I gr.) miškai atkuriami jiems natūraliai atželiant, ekosistemų apsaugos (IIA gr.), rekreaciniai (IIB gr.), apsauginiai (III gr.) ir ūkiniai (IV gr.) natūraliai atželiant ar želdinant;

• miško rūšinė sudėtis parenkama, atsižvelgiant į augavietės sąlygas ir miško funkcinę paskirtį. Vyraujančios medžių rūšys (rūšinėje sudėtyje jų turi būti daugiau kaip 50 proc.) želdiniuose ir žėliniuose turi atitikti minėtų Nuostatų 1-3 priedų reikalavimus.

Miškotvarkos projekte pateikti miško atkūrimo žiniaraščiai, rekomenduojami miško atkūrimo būdai, atkuriamos tikslinės medžių rūšys, nustatytas sodmenų poreikis pagal priimtą želdinimo normą.

5) Vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis numatytos priemonės, gerinsiančios miško sanitarinę būklę (sanitariniai, ugdomieji kirtimai), rekomenduojamos prevencinės biologinės apsaugos priemonės.

6) Vadovaujantis Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėmis parengtas priešgaisrinio tvarkymo planas, apimantis visų nuosavybių miškus, kaip vientisą priešgaisrinių priemonių sistemą.

7) Medžioklėtvarkos sprendiniai orientuoti į žvėrių populiacijų ekologinį talpumą, ūkinių ir apsaugos priemonių taikymą ir žvėrių pakenktų medynų atkūrimą.

8) Vadovaujantis Augalų nacionalinių genetinių išteklių įstatymu, Nacionaline miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 m. programa, Valstybinių genetinių draustinių įsteigimo ir jų ribų planų patvirtinimo nutarimu, Sėklinių medynų nuostatus aprašyti genetiniai draustiniai, sėkliniai medynai, nustatyta medynų selekcinė grupė.

9) Miško ūkinė veikla saugomose teritorijose projektuota atsižvelgiant į Saugomų teritorijų įstatymą, esamus saugomų teritorijų nuostatus, reglamentus, apribojimus, numatytus atitinkamuose ūkinės veiklos reglamentavimo dokumentuose (Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir kt.). Ūkinių priemonių apimtis ir apribojimai pateikti pagal konkrečias saugomas teritorijas. Pateikti patikslinti sklypų su saugomų ir Raudonosios knygos paukščių lizdavietėmis, perimvietėmis, tuokvietėmis sąrašai, žiniaraščiai (bendri ir kiekvienai girininkijai atskiri), pažymint minėtus objektus ir kartografinėje medžiagoje. Tai leidžia vykdyti saugomų gamtos objektų stebėjimą (monitoringą), t. y. fiksuoti vykstančius pakitimus dėl natūralių procesų arba ūkinės veiklos. Kertinės miško buveinės – tai biologinės įvairovės požiūriu vertingi biotopai, todėl jos organiškai bus įtrauktos į esamą saugomų teritorijų sistemą, pagerins jos struktūrą, kaip vienas iš jos elementų. Brandžių medynų sklypai su kertinėmis buveinėmis išbraukti iš pagrindinių kirtimų bei apribotos ūkinės priemones.

10) Visi miškotvarkiniame projektavime naudoti ūkinės veiklos normatyvai yra paruošti atsižvelgiant į augaviečių tipus. Tai viena iš ekologinės miškotvarkos prielaidų, įgalinanti daugiatikslio miškų ūkio organizavimą, atsižvelgiant į miško ekosistemų ryšį su aplinka.

11) Miškotvarkos projekte pateikta informacija ir ekologiniai sprendiniai galės būti įvertinti vykdant miškų sertifikavimo auditą, nustatyti sprendinių sąsają su Lietuvos Respublikos biologinės įvairovės išsaugojimo strategijos ir veiksmų planu.

12) Kultūros paveldo objektų teritorijose, jų apsaugos zonose veikla vykdoma vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu bei kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Archeologijos objektų teritorijose (pilkapiai, piliakalniai, senovės gyvenvietės) draudžiami žemės judinimo darbai. Kultūros paveldo objektų, vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose, prieš pradedant vykdyti veiklą, ją derinti reikia su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritoriniu padaliniu.

Regioninio padalinio specialistams teks spręsti ir naujus uždavinius, susijusius su Europos Sąjungos saugomų gamtinių teritorijų tinklo NATURA 2000 projekto įgyvendinimu Lietuvoje. Išskiriant buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas, gali būti koreguojamos esamų saugomų teritorijų ribos, nuostatai, taip pat steigiamos ir naujos saugomos teritorijos.

Kertinių miško buveinių steigimo procesas ir jų statuso nustatymas taip pat nebaigtas. Todėl projekto galiojimo eigoje gali tekti atlikti papildomus darbus, tikslinti ar koreguoti miškotvarkos projekto sprendinius.

3.1.3. SOCIALINIS VERTINIMAS

Lietuvos miškai ne tik teikia medieną ir kitus miško produktus, bet ir yra esminis ekologinis veiksnys. Sudarydami daugelio gyvūnijos ir augalijos rūšių buveines, stabdydami dirvos eroziją, absorbuodami anglies dvideginį bei grynindami orą, saugodami gruntinius ir paviršiaus vandenis, suteikia galimybę miesto ir kaimo gyventojams poilsiauti. Ši jų nauda gali būti suskirstyta į dvi dalis: naudojama mokamai ir nemokamai. Socialine miško reikšme suprantama nauda tų miško funkcijų, kurias visuomenė naudoja nemokamai. Tai grybai, uogos, vaistiniai augalai, poilsiavimas miškuose, CO_2 sunaudojimas, biologinės įvairovės apsauga, vandenų ir dirvožemio apsauga (Lietuvos miškų socialinės reikšmės įvertinimo metodiniai principai, 2006 m, Lietuvos miškų institutas).

Pastaruoju metu ypač didėja miškų socialinė funkcija. Pagal visų Lietuvos miškų ekonominio vertinimo rezultatus medienai tenka apie 36 proc. bendrosios miško vertės, o socialinei (nemokamai) miškų teikiamai naudai – apie 64 proc.

Viena iš svarbesnių vietinių gyventojų pajamų rūšių yra grybavimas ir uogavimas. Grybų naudojimas, kaip verslo rūšis, susideda iš jų rinkimo, apdirbimo ir pardavimo. Lietuvoje renkama apie 20-30 grybų rūšių. Esant sunkiai ekonominei situacijai į miškus plūstelėjo grybautojai, uogautojai, vaistažolių rinkėjai. Daugeliui jų pinigai, gauti už surinktus ir parduotus mažuosius miško turtus, tapo vieninteliu arba pagrindiniu pajamų šaltiniu. Grybų, uogų rinkos plėtrai didelės įtakos turėjo smarkiai padidėjęs šių produktų eksportas į Vokietiją, Prancūziją ir kitas Europos šalis.

Detaliau vertinant grybų naudojimą regioniniame padalinyje svarbus yra atskirų augavičių grybingumas. Grybingiausiais Nb, Nc, Lb ir Lc augavietėse augantys medynai (Budriūnienė, 1975). Regioninio padalinio administruojamuose miškuose tokių medynų 68 proc. viso medynų ploto.

Šalyje miško uogų per metus superkama virš 2000 tonų. Didžiąją dalį sudaro mėlynės. Spanguolių bei bruknių ir toliau superkama labai mažai. Miško uogas, kaip ir grybus, gyventojai renka savo reikmėms ir pardavimui.

Apie superkamos gamtoje surinktos augalinės vaistinės žaliavos kiekį apytikriai leidžia spręsti stambiausios šalyje ją perdirbančios įmonės UAB “Švenčionių vaistažolės” pateikti duomenys. Miško vaistažolių socialinė ir ekonominė reikšmė, kaip ir kasmetinis superkamų vaistažolių kiekis nuolat mažėja. Jei 1971 m. buvo supirkta 435 t. vaistažolių, tai 2000 m. – 59 t, 2010 m. – 20 t, 2011 m. – 8,1 t, 2012 m. – 8,2 t. (Statistikos departamentas, 2015). Dalis vaistažolių auginama specializuotuose ūkiuose.

Viena iš svarbiausių miško socialinės funkcijos krypčių yra rekreacinės miškų funkcijos stiprinimas. Dėl to miškų urėdijoje daug dėmesio ir lėšų skiriama pritaikyti administruojamus miškus visaverčiam lankymuisi ir turiningam poilsiui gamtoje.

Rekreacinių miškų regioninio padalinio administruojamuose miškuose yra 493 ha. Jiems priskirti miško parkai (4 ha), Labanoro ir Sirvėtos regioninių parkų rekreacinių zonų miškai (371 ha) ir rekreaciniai miško sklypai (118 ha). Aktyviam poilsiui (uogavimui, grybavimui) naudojami kur kas

didesni miškų plotai. Miško rekreacinei vertei didelę įtaką turi vandens telkiniai: ežerai, upės, tvenkiniai. Rekreacinio sutvarkymo projekte kuriama stovyklaviečių, poilsiaviečių, atokvėpio vietų, apžvalgos aikštelių bei turistinių takų sistema, kurią įgyvendinus per vykmetį – miškotvarkos projekto galiojimo laikotarpį, būtų visiškai išnaudotas miškų urėdijos rekreacinis potencialas. Šis projektas remiasi jau esančia administruojamų miškų rekreacine sistema ir ją toliau vysto atsižvelgiant į esamų rekreacinių objektų ir rekreacinės situacijos analizę. Iš esamų 91 rekreacijos objektų 2 rekreacinius objektus siūloma naikinti.

Socialinę miško reikšmę numatoma didinti ir ateityje: tenkinti visuomenės bendrųjų su miškais susijusias reikmes, skatinti visuomenę dalyvauti svarbiausių miškų ūkio klausimų sprendime, intensyvinti miškų naudojimo rekreacinėms reikmėms ir pažintiniam turizmui.

2006 m. Lietuvos miškų institutas atliko darbą „Lietuvos gyventojų sociologinės apklausos svarbiausiais miškų ūkio klausimais bei respondentų nuomonės analizės atlikimas", kurio tikslas – atlikti visuomenės apklausą svarbiausiais miškų ūkio klausimais, norint išsiaiškinti visuomenės nuomonę apie miškų ūkio veiklą Lietuvos Respublikoje, bei privačių miško savininkų apklausa, norint išsiaiškinti miškų ūkio paslaugų poreikį. Apklausos metu nustatyta, kad visuomenė itin aukštai vertina miško teikiamą socialinę naudą. 96 proc. apklaustųjų respondentų lankėsi miške per paskutiniuosius trejus metus. Dažniausiai respondentai lankosi miške 3-4 kartus per metus. Pagrindiniai lankymosi miške tikslai – grybavimas, uogavimas ir poilsiavimas. Visuomenės nuomone, Lietuvoje yra įrengta per mažai poilsiaviečių, poilsio aikštelių, dviračių takų, pažintinių takų ir kitų poilsiui skirtų objektų. Taip mano 80 proc. respondentų.

Europos miškų apsaugos proceso ministrų konferencijos (MSPFE), Varšuva, 2007, šūkis „Miškai- kokybiškesniam gyvenimui". Remiantis prieš tai buvusių konferencijų – Strasbūras (1990), Helsinkis (1993), Lisabona (1998), Viena (2003) – pasiekimais, kai buvo skatinami ekonominiai, ekologiniai ir visuomeniniai – kultūriniai tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio aspektai, Varšuvos konferencijoje diskutuota apie iššūkius, su kuriais susiduria Europos miškininkystė, bei sprendimus, kurie prisidės prie teigiamo miškų poveikio šių laikų žmogaus gyvenimui. Vienas iš konferencijos prioritetų – tvarus ūkininkavimas miškuose, mažinant klimato kaitos padarinius, medienos panaudojimo energijos poreikiams bei vandens telkinių apsauga. Priimta Ministrų deklaracija numato ilgalaikę miškų viziją, kurioje atsispindi aktualios visuomenės bei politikos problemos. Priimtos dvi Varšuvos rezoliucijos:

1) Miškai, mediena ir energija – akcentuoja pusiausvyros išlaikymo svarbą, naudojant medieną ir biomasę, tuo pačiu išsaugant vertingus miško išteklius bei nepažeidžiant bioįvairovės.

2) Miškai ir vanduo - dėl geriamo vandens trūkumo yra poreikis didinti miškų ūkio vaidmenį apsaugant dirvožemį bei reguliuojant vandens apytaką gamtoje.

3.2. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO KOKYBĖS KONTROLĖ IR KEITIMAS

Vidinės miškotvarkos projektų kokybė vertinama vadovaujantis Miškų inventorizacijos ir ūkinių priemonių projektavimo darbų kokybės vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. D1-499 „Dėl Miškų inventorizacijos ir ūkinių priemonių projektavimo darbų kokybės vertinimo metodikos patvirtinimo.

Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektų kokybę tikrina Valstybinės miškų tarnybos pareigūnai.

Jei kontrolės metu nustatoma, kad patvirtinti ir užregistruoti vidinės miškotvarkos projektai neatitinka Taisyklių 40 punkte nurodytų teisės aktų reikalavimų ir įvertinami blogai, kontrolę vykdanti institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pateikia išvadas vidinės miškotvarkos projektus tvirtinančiai institucijai, kuri ne vėliau kaip per 10 darbo dienų išnagrinėja išvadas ir pripažįsta juos netekusiais galios.

Miškotvarkos projekto sprendiniai gali būti pakeisti, nesibaigus vidinės miškotvarkos projekto galiojimo laikui arba pratęsus jo projektinį laikotarpį. Pagal Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių 44 punktą, galiojantys vidinės miškotvarkos projektai gali būti keičiami tik tada, kai:

• pasikeitė ūkinių priemonių vykdymą ir projektavimą reglamentuojantys teisės aktai;
• nustatyta tvarka pakeistas miškų priskyrimas miškų grupėms;
• dėl stichinės nelaimės paveikto miško būtina tikslinti suprojektuotas ūkines priemones;
• nustatyta tvarka pakeistas miško valdos plotas arba ribų konfigūracija, valda suskaldyta į mažesnes arba sujungta su gretima;
• tikrinant vidinės miškotvarkos projekto parengimo kokybę, buvo nustatyti dideli inventorizacijos netikslumai ir po to atliktas miško inventorizacijos duomenų patikslinimas;
• reikia papildomai suprojektuoti ar patikslinti priemones, kurioms teikiama Europos Sąjungos parama;
• planuojamas rekreacinių objektų įrengimas miškuose, siekiant juos pritaikyti visuomenės poreikiams;
• reikia patikslinti apsaugos ir tvarkymo reikalavimus kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijose ar apsaugos zonose;
• pagal Krašto apsaugos ministerijos poreikius reikia papildomai suprojektuoti ar patikslinti priemones karinių poligonų teritorijose;
• reikia papildomai suprojektuoti ar patikslinti apsaugos ir (ar) tvarkymo priemones saugomoms rūšims ar Europos bendrijos svarbos buveinėms.

Jei valdos miškų charakteristika pakito dėl juose vykdytos ūkinės veiklos, vidinės miškotvarkos projekte tikslinti galima tik aplinkosaugines ir miško atkūrimo priemones.

Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektų keitimai, patvirtinto gamtotvarkos plano priemonės, numatančios specialią ūkinę veiklą konkrečiame miško plote, siūlomi priskirti vidinės miškotvarkos projekto sudedamąja dalimi pažintinio turizmo objekto, rekreacinio, miško kelių sutvarkymo ar hidrologinio režimo atkūrimo techniniai projektai derinami, tvirtinami ir skelbiami vadovaujantis šių taisyklių 18-21 punktais, registruojami 23 punkto nustatyta tvarka, prie registravimo numerio prirašant keitimą liudijančius indeksus.

Pagrindinių kirtimų normos keitimas. *Pagal pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodiką,* patvirtinta kirtimų norma gali būti perskaičiuojama, jeigu įvyko esminiai kiekybiniai ir kokybiniai miško rodiklių pasikeitimai, po naujos miškų inventorizacijos, taip pat stichinių nelaimių atvejais, kai kasmet šalies mastu išdžiūvusių, išverstų, išlaužytų, išdegusių arba kitaip pažeistų medynų tūris sudaro daugiau negu vieną ketvirtąją metinės kirtimo normos dalies. Jei įvyko pasikeitimai ir dėl jų naujai inventorizuoti miškų nereikia (pasikeitė administracinių vienetų ribos, kirtimo amžiai ir pan.), tai kirtimų normos perskaičiavimui naudojama bazinės miškų inventorizacijos medžiaga, aktualizuota einamiesiems metams dėl natūralios augimo eigos ir ūkinės veiklos įtakos.

Metinės pagrindinių kirtimų normos tikslinimo tvarka, patvirtinta LR aplinkos ministro 2001-07-02 įsakymu Nr. 353, detalizuoja kirtimų normos tikslinimo atvejus:

• miškų valdytojai metinę miško kirtimų normą gali viršyti stichinių nelaimų atvejais, kai būtina skubiai iškirsti pažeistus medynus. Jeigu einamaisiais metais, įvykus stichinei nelaimei, tų metų pagrindinių miško kirtimų biržės jau iškirstos ar baigiamos iškirsti, šių kirtimų norma gali būti viršyta tokia apimtimi, kokia susidarė, likviduojant stichinių nelaimių padarinius;
• stichinių nelaimių atvejais miškų valdytojai gali keisti jų pačių kertamas biržes nepažeistuose medynuose į biržes pažeistuose medynuose;
• jeigu miškų valdytojas patvirtintos metinės pagrindinių kirtimų normos neiškerta eilę metų, skaičiuojant nuo jos patvirtinimo, tai ji gali būti didinama per ankstesnius metus sutaupyta apimtimi;
• jeigu dėl svarbių priežasčių (klimatinių sąlygų, sumažėjus medienos paklausai ir kt.) biržės, kurioms išrašyti leidimai kirsti mišką, neiškertamos einamaisiais metais, jų iškirtimo terminas gali būti pratęsiamas 6 mėnesiams. Tokiu atveju kirtimų apimtis į kitų metų kirtimo normą neįtraukiama.

L I T E R A T Ū R A

1 Miškų urėdijų veiklos rodikliai: 2005-2014 m.. Generalinė miškų urėdija prie AM. Vilnius, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.
2 Lietuvos miškų ūkio statistika. Aplinkos ministerija, Valstybinė miškų tarnyba, 2020.
3 Lietuvos upės (hidrografija ir nuotėkis), Lietuvos energetikos institutas, Kaunas, 2001, 792 p.
4 A. Kuliešis, E. Petrauskas. Lietuvos miškų naudojimo XXI amžiuje prognozės. VMI, LŽŪU, Kaunas, 2000, 145 p.
5 Lietuvos nacionalinė miškų inventorizacija 2004-2007. AM, VMT, 2007, 283 p.
6 A. Brukas. Dėl ūkininkavimo II grupės miškuose. Mūsų girios, 2002, Nr. 12.
7 Lietuvos miškų metraštis. XX amžius. Sudarė V. Verbyla, A. Brukas, L. Kairiūkštis, Vilnius, 2003, 631 p.
8 Lietuvos teritorijos bendrasis planas. Teritorijos raidos kryptys. UAB „Urbanistika“, 2001.
9 VĮ Švenčionėlių miškų urėdijos miškotvarkos projektas 2010-2019 metams (projekto vadovas V. Dičkalnis). Valstybinis miškotvarkos institutas. Kaunas, 2010, 287 p.
10 A. Juodvalkis, S. Karazija, V. Mikšys. Neplynų pagrindinių kirtimų taikymo galimybės ir problemos. „Mūsų girios“, 2006 Nr.3 ir Nr 4
11 Miško kirtimo atliekų naudojimo kurui ekonominio skatinimo poreikių ir galimybių įvertinimas bei pasiūlymų parengimas. LMI, 2006, 45 p. (darbo vadovas S. Mizaras).
12 Rekomendacijos miškų atkūrimui nusausintose pelkinėse augavietėse. LMI, 2005, 74 p. (darbo vadovas prof. J. Ruseckas).
13 V. Vasiliauskas. Ekologiško miškininkavimo patirtis. „Mūsų girios“, 2007 Nr.3.
14 J. Danusevičius. Kaip formuoti miško pakraščius. „Mūsų girios“, 2008, Nr.2.
15 J. Ruseckas. Miškininkų požiūris į bebrų daromą žalą miškams. „Mūsų girios“, 2009 Nr.3.
16 A. Kuliešis, D. Vižlenskas. Potencialūs energetinės medienos ištekliai Lietuvoje. Mūsų girios, 2009, Nr.11.
17 Medienos kuro sunaudojimo kaimo vietovėse tyrimas (baigiamoji ataskaita, darbo vadovė D. Mizaraitė). LMI, 2009.
18 R. Vasiliauskas. Diegiama moderni gaisrų stebėjimo sistema. „Mūsų girios“, 2010, Nr.4.
19 Miško auginimo efektyvumas ir racionalus miško išteklių naudojimas. „Mūsų girios“, 2013, Nr.8.
20 Kaip įgyvendinami ąžuolynų atkūrimo užmojai. „Mūsų girios“, 2013, Nr.11.
21 https://www.renkuosilietuva.lt/lt/regionai/svencioniu-rajono-savivaldybe-/23
22 https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize

PRIEDAI

Švenčionėlių regioninis padalinys

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė						Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
43991,5	24827,8		13468,6		294,8		47,0		365,2		42868,5							5,1			526,4		218,0		
	41049,4		2753,0		493,9		17,3		1105,8		172,4								47,0		852,9				2466,4
Pasiskirstymas pagal administracinius vienetus																									
Molėtų r. sav.																									
803,6	751,5	463,8	25,7	262,0	11,0	10,7			18,9	8,7	1,3	782,7							2,6		18,3				384,7
Švenčionių r. sav.																									
43187,9	24364,0		13206,6		284,1		47,0		356,5		42085,8							5,1			526,4		218,0		
	40297,9		2727,3		482,9		17,3		1086,9		171,1								44,4		834,6				2081,7

2021.02.12 15:09

Švenčionėlių regioninis padalinys

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
43991,5	24827,8		13468,6		294,8		47,0		365,2		42868,5							5,1			526,4		218,0	
	41049,4		2753,0		493,9		17,3		1105,8		172,4								47,0		852,9			2466,4
Pasiskirstymas pagal girininkijas																									
Labanoro girininkija																									
4713,7	4470,0	2523,9	543,6	1402,5	28,8	13,6	2,5		110,1	38,8	16,2	4625,1							2,0		86,4	29,3		0,2	17,3
Antaliedės girininkija																									
4656,9	4360,9	2553,1	247,2	1560,6	34,0	22,0			116,5	43,9	20,2	4531,6						0,4	8,8		116,1	79,3			
Lakajos girininkija																									
3639,1	3475,5	2261,5	160,3	1053,7	29,9	26,0	3,6		92,0	38,4	6,8	3604,2							3,2		31,7	2,9			412,5
Pasiaurės girininkija																									
4022,1	3814,0	2217,2	185,0	1411,8	35,3	27,5	2,2	7,2	93,6	28,9	10,0	3960,1							1,5		60,5	13,1			4,0
Januliškio girininkija																									
4634,7	4226,0	1713,8	211,0	2301,2	33,8	16,0	1,2	0,2	116,2	43,4	18,1	4394,3							2,8		235,4	225,4		2,2	
Žeimenos girininkija																									
4047,6	3841,1	2472,4	136,6	1232,1	22,0	20,6			108,8	40,9	20,7	3992,6						3,1	3,5		41,8	15,9		6,6	100,7
Švenčionių girininkija																									
3102,8	2810,6	1727,4	328,7	754,5	137,1	53,4	2,3	39,6	74,5	22,7	10,3	3072,1						0,8	7,1		20,8	8,2		2,0	323,1

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Aukštagirio girininkija																									
4369,9	3964,2	2704,6	97,6	1162,0	18,8	15,6	1,7		102,5	39,4	31,5	4117,0					0,4	1,8		87,1	26,5		163,6	
Sarios girininkija																									
3362,4	3038,9	2016,0	121,4	901,5	84,9	53,2			90,6	29,1	11,7	3226,1					0,4	3,6		88,9	61,3		43,4	97,4
Gelednės girininkija																									
3445,1	3252,6	2045,5	39,3	1167,8	30,3	20,6			69,2	22,0	13,3	3365,4						2,1		77,6	58,4			59,0
Adutiškio girininkija																									
3997,2	3795,6	2592,4	682,3	520,9	39,0	26,3	3,8		131,8	17,7	13,6	3980,0						10,6		6,6	6,1			1452,4

151

2021.02.12 15:11

Švenčionėlių regioninis padalinys

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė						Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
43991,5	24827,8		13468,6		294,8		47,0		365,2		42868,5							5,1			526,4		218,0		
	41049,4		2753,0		493,9		17,3		1105,8		172,4								47,0		852,9				2466,4
Pasiskirstymas pagal miškų grupes																									
I grupės miškai																									
1547,1	1292,1	1057,8	44,9	189,4	6,0				29,4	7,2	3,6	1331,1							0,4		215,6	214,4			
9122,6	8357,1	6424,7	358,5	1573,9	37,0	1,1	3,1	6,3	198,5	67,7	64,9	8663,8						0,4	16,5		441,8	235,8		0,1	352,2
III grupės miškai																									
5226,2	4918,1	3122,0	339,5	1456,6	50,3	22,1	3,6	12,3	128,9	49,1	32,1	5141,7							8,6		75,9	22,0			161,4
IV grupės miškai																									
28095,6	14223,3		10248,7		271,6		28,4		241,2		27731,9							4,7			54,2		217,9		
	26482,1		2010,1		400,6		10,6		749,0		71,8								21,5		119,6				1952,8

152

2021.02.12 15:11

Švenčionėlių regioninis padalinys

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
43991,5	24827,8		13468,6		294,8		47,0		365,2		42868,5						5,1			526,4			218,0		
	41049,4		2753,0		493,9		17,3		1105,8		172,4							47,0		852,9				2466,4
Pasiskirstymas pagal kadastro vietoves																									
Inturkės																									
803,6	751,5	463,8	25,7	262,0	11,0	10,7			18,9	8,7	1,3	782,7						2,6		18,3				384,7
Bačkininkų																									
362,7	330,5	146,8	89,6	94,1	21,9	19,0			5,5	1,6	2,0	359,9						1,6		1,2				16,5
Cirkliškio																									
421,4	372,8	306,0	26,3	40,5	11,7	4,4	0,4	14,0	12,3	2,6	1,7	412,5						3,3		5,6	1,2			
Jakelių																									
3997,2	3795,6	2592,4	682,3	520,9	39,0	26,3	3,8		131,8	17,7	13,6	3980,0						10,6		6,6	6,1			1452,4
Kaltanėnų																									
6639,8	6228,4	3637,4	288,9	2302,1	51,2	38,8			177,0	66,1	27,1	6483,7						3,5	10,2		139,8	92,7		2,6	
Kretuonų																									
251,2	238,9	128,6	27,3	83,0					7,1	1,8	1,4	247,4												3,8	
Labanoro																									
5471,5	5194,8	3091,0	587,7	1516,1	34,9	18,7	3,5		128,3	48,8	17,0	5375,0						2,6		93,7	29,3		0,2	17,9

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Lakajos																									
8971,5	8356,2	4688,6	408,1	3259,5	72,2	45,5	6,0	7,4	220,0	74,4	26,9	8682,7						3,4		283,2	231,8		2,2	31,2
Lamaninos																									
5245,7	4981,4	2685,3	172,1	2124,0	16,5	14,1			126,3	47,1	27,0	5151,2						0,4	2,8		91,3	36,7			100,7
Meškerinės																									
1923,7	1670,1	1280,5	41,8	347,8	4,5	4,5			44,2	18,0	13,1	1731,9							0,6		27,6	1,9		163,6	
Mėžionėlių																									
265,2	253,3	180,0	9,1	64,2	0,4				6,9	3,7	3,8	264,4							0,8						
Pavoverės																									
1505,5	1320,2	898,1	39,9	382,2	30,8	15,5			34,3	10,8	3,9	1389,2							2,6		70,3	61,3		43,4	91,4
Samadūriškės																									
423,5	375,9	204,8	40,8	130,3	16,1	10,4	1,7	19,4	9,8	3,2	1,5	422,7						0,8							
Sarių																									
5540,8	5189,8	3233,1	123,4	1833,3	85,0	60,1	1,7		133,4	45,0	27,0	5435,2						0,4	3,7		101,3	58,4		0,2	65,0
Stanislavavo																									
8,9	8,0	7,0	1,0						0,9			8,9													
Stūnaičio																									

154

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
712,4	682,9	404,8	78,5	199,6	8,2	7,4			18,7	6,0	0,4	710,2							0,2					2,0	33,4
Svirkų																									
672,2	584,1	331,1	46,7	206,3	62,4	8,4	0,2	6,2	16,3	4,3	2,3	671,3							0,9						222,3
Šventos																									
342,8	308,0	242,2	25,4	40,4	13,1	2,0			7,9	3,5	1,6	330,6							1,1		11,1	7,0			50,9
Vidutinės																									
281,5	266,9	225,0	18,0	23,9	11,3	7,2			3,3	0,4		281,5													
Zadvarninkų																									
150,4	140,1	81,3	20,4	38,4	3,7	1,8			2,9	1,5	0,8	147,5									2,9				

155

2021.02.12 15:12

Švenčionėlių regioninis padalinys

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
I grupės (gamtinių rezervatų) miškai																
Pušis	|	|	5,6|	6,2|	10,3|	17,7|	69,9|	96,7|	121,0|	132,1|	164,4|	222,5|	149,5|	65,9|	126,5|	1 188,3
	|	|	871|	955|	394|	3 465|	19 078|	30 235|	29 953|	36 457|	36 197|	79 719|	43 262|	21 771|	52 324|	354 681
Eglė	|	|	2,3|	22,6|	|	|	0,4|	0,9|	0,5|	|	0,9|	10,8|	1,7|	1,3|	|	41,4
	|	|	345|	4 378|	|	|	152|	234|	190|	|	340|	4 185|	563|	488|	|	10 875
Beržas	|	0,4|	16,1|	10,1|	|	|	5,3|	1,3|	15,8|	9,4|	|	|	|	|	|	58,4
	|	28|	2 745|	2 081|	|	|	1 838|	182|	2 866|	1 643|	|	|	|	|	|	11 383
Juodalksnis	|	|	1,3|	0,4|	|	1,9|	|	|	0,4|	|	|	|	|	|	|	4,0
	|	|	104|	56|	|	456|	|	|	92|	|	|	|	|	|	|	708
Iš viso I grupės (gamtinių rezervatų) miškai																
	|	0,4|	25,3|	39,3|	10,3|	19,6|	75,6|	98,9|	137,7|	141,5|	165,3|	233,3|	151,2|	67,2|	126,5|	1 292,1
	|	28|	4 065|	7 470|	394|	3 921|	21 068|	30 651|	33 101|	38 100|	36 537|	83 904|	43 825|	22 259|	52 324|	377 647
%	|	|	2,0|	3,0|	0,8|	1,5|	5,9|	7,7|	10,7|	11,0|	12,8|	17,9|	11,7|	5,2|	9,8|	100,0
	|	|	1,1|	2,0|	0,1|	1,0|	5,6|	8,1|	8,8|	10,1|	9,7|	22,1|	11,6|	5,9|	13,9|	100,0
II grupės (specialios paskirties) miškai: A - Ekosistemų apsaugos miškai																
Pušis	7,3|	37,3|	138,6|	86,5|	248,6|	340,8|	601,1|	871,2|	870,1|	655,6|	581,2|	684,3|	456,9|	166,1|	274,2|	6 019,8
	42|	2 945|	13 824|	14 039|	53 469|	79 098|	191 005|	286 517|	305 255|	223 734|	203 609|	221 552|	146 916|	44 636|	90 159|	1 876 800
Eglė	0,7|	19,7|	59,6|	73,7|	32,0|	17,9|	26,7|	85,0|	95,3|	78,3|	46,7|	37,8|	27,0|	5,3|	1,1|	606,8
	22|	2 288|	11 204|	16 270|	8 700|	5 640|	8 922|	30 508|	32 499|	29 366|	17 926|	12 598|	9 875|	1 605|	344|	187 767

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Ąžuolas			0,5													0,5
			60													60
Uosis												0,5				0,5
												73				73
Beržas	17,2	57,8	128,9	103,3	41,4	57,2	158,2	179,0	153,4	48,8	51,3	1,2				997,7
	303	3 844	16 873	18 152	6 216	13 841	39 207	49 256	40 843	12 507	10 790	204				212 036
Baltalksnis			1,9	4,2	2,7	0,8										9,6
			347	1 159	558	110										2 174
Juodalksnis	24,5	6,2	9,7	31,1	12,2	13,5	27,6	26,1	36,3	9,0	21,2					217,4
	702	710	1 565	7 101	2 234	3 289	7 901	8 242	11 479	2 275	6 384					51 882
Drebulė	6,7	10,3		0,5	2,8	1,7	1,9	0,5	7,8	0,8						33,0
	180	2 157		145	522	595	637	225	2 885	224						7 570
Liepa							0,5	1,3	0,5							2,3
							145	274	195							614
Blindė		0,2														0,2
		26														26
Iš viso II grupės (specialios paskirties) miškai: A - Ekosistemų apsaugos miškai																
	56,4	131,5	339,2	299,3	339,7	431,9	816,0	1 163,1	1 163,4	792,5	700,4	723,8	483,9	171,4	275,3	7 887,8
	1 249	11 970	43 873	56 866	71 699	102 573	247 817	375 022	393 156	268 106	238 709	234 427	156 791	46 241	90 503	2 339 002
%	0,7	1,7	4,3	3,8	4,3	5,5	10,3	14,8	14,7	10,0	8,9	9,2	6,1	2,2	3,5	100,0
	0,1	0,5	1,9	2,4	3,1	4,4	10,6	16,0	16,7	11,5	10,2	10,0	6,7	2,0	3,9	100,0

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
II grupės (specialios paskirties) miškai: B - Rekreaciniai miškai																
Pušis		0,9	3,2	2,7	5,0	26,7	20,1	42,0	65,7	55,5	57,0	58,4	60,6	4,5	2,2	404,5
		18	394	468	1 165	7 715	6 995	16 185	26 132	23 497	23 715	27 710	28 434	2 101	968	165 497
Eglė		1,4	3,3	0,4					2,1	3,6	1,6		0,4			12,8
		172	634	40					716	1 365	582		134			3 643
Ąžuolas		0,5						7,8								8,3
		5						1 872								1 877
Beržas			4,1	3,6	1,0	1,1		4,7	7,4							21,9
			634	562	179	302		1 153	1 954							4 784
Baltalksnis		0,2					0,6									0,8
		26					195									221
Juodalksnis	0,8				2,2	0,2		9,6								12,8
	4				293	46		2 692								3 035
Drebulė					1,6		0,4	3,1	0,6							5,7
					320		108	834	246							1 508
Liepa								2,5								2,5
								599								599
Iš viso II grupės (specialios paskirties) miškai: B - Rekreaciniai miškai																
	0,8	3,0	10,6	6,7	9,8	28,0	21,1	69,7	75,8	59,1	58,6	58,4	61,0	4,5	2,2	469,3
	4	221	1 662	1 070	1 957	8 063	7 298	23 335	29 048	24 862	24 297	27 710	28 568	2 101	968	181 164
%	0,2	0,6	2,3	1,4	2,1	6,0	4,5	14,9	16,0	12,6	12,5	12,4	13,0	1,0	0,5	100,0

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
	|	0,1|	0,9|	0,6|	1,1|	4,5|	4,0|	12,9|	16,0|	13,7|	13,4|	15,3|	15,8|	1,2|	0,5|	100,0
III grupės (apsauginiai) miškai																
Pušis	161,7|	90,8|	107,8|	66,8|	49,6|	104,0|	380,0|	569,4|	510,2|	366,2|	391,4|	359,0|	173,6|	57,7|	35,1|	3 423,3
	1 176|	6 533|	13 008|	10 784|	13 061|	34 255|	137 587|	204 294|	197 556|	147 177|	161 829|	136 849|	66 378|	21 366|	9 897|	1 161 750
Eglė	65,9|	42,4|	60,7|	64,4|	13,9|	23,9|	34,6|	51,0|	30,3|	25,7|	16,6|	11,8|	3,4|	3,5|	|	448,1
	611|	3 956|	10 682|	13 449|	3 618|	7 150|	10 968|	20 433|	10 692|	8 132|	4 988|	4 212|	1 076|	1 075|	|	101 042
Ąžuolas	1,1|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	1,1
	6|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	6
Klevas	0,2|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	0,2
	2|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	2
Beržas	38,5|	54,6|	111,1|	37,3|	14,7|	20,6|	46,3|	44,4|	32,7|	34,9|	9,6|	|	|	|	|	444,7
	653|	3 763|	16 253|	6 469|	3 415|	5 042|	11 788|	12 496|	8 756|	9 039|	2 131|	|	|	|	|	79 805
Baltalksnis	|	|	0,3|	1,4|	1,6|	0,7|	|	0,9|	|	|	|	|	|	|	|	4,9
	|	|	55|	245|	317|	224|	|	405|	|	|	|	|	|	|	|	1 246
Juodalksnis	5,9|	5,9|	11,5|	2,3|	1,5|	4,1|	7,5|	3,6|	6,6|	|	|	|	|	|	|	48,9
	173|	472|	1 492|	481|	383|	944|	1 950|	1 114|	1 706|	|	|	|	|	|	|	8 715
Drebulė	0,4|	|	1,2|	1,6|	0,8|	|	|	0,8|	|	|	|	|	|	|	|	4,8
	2|	|	191|	638|	288|	|	|	336|	|	|	|	|	|	|	|	1 455
Iš viso III grupės (apsauginiai) miškai																
	273,7|	193,7|	292,6|	173,8|	82,1|	153,3|	468,4|	670,1|	579,8|	426,8|	417,6|	370,8|	177,0|	61,2|	35,1|	4 376,0
	2 623|	14 724|	41 681|	32 066|	21 082|	47 615|	162 293|	239 078|	218 710|	164 348|	168 948|	141 061|	67 454|	22 441|	9 897|	1 354 021

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
%	6,3	4,4	6,7	4,0	1,9	3,5	10,7	15,3	13,2	9,8	9,5	8,5	4,0	1,4	0,8	100,0
	0,2	1,1	3,1	2,4	1,6	3,5	12,0	17,5	16,2	12,1	12,5	10,4	5,0	1,7	0,7	100,0
III grupės (apsauginiai) miškai																
Pušis	14,9	16,6	5,4	0,2	9,7	27,5	31,1	68,8	99,5	51,6	62,5	29,1	11,2		13,4	441,5
	117	936	795	46	2 384	8 304	9 748	24 088	41 100	21 087	24 695	8 311	5 087		7 094	153 792
Eglė	6,9	9,4	2,0	1,2	1,3	1,4		1,0	6,3	4,4						33,9
	73	1 067	344	252	376	338		430	2 245	1 976						7 101
Ąžuolas		0,4														0,4
		12														12
Beržas	4,3	5,2	9,8	0,9	3,3	0,9	3,4	3,2								31,0
	46	556	1 564	141	605	216	693	684								4 505
Baltalksnis	1,2			0,3	0,4											1,9
	48			66	84											198
Juodalksnis	2,8	0,8	0,8	4,9	0,7		1,1	1,1	1,6							13,8
	42	40	138	743	137		198	224	579							2 101
Drebulė	1,8	1,4	0,9	10,5	1,8	0,3	0,1	1,8	1,0							19,6
	83	161	99	3 103	688	114	34	846	540							5 668
Iš viso III grupės (apsauginiai) miškai																
	31,9	33,8	18,9	18,0	17,2	30,1	35,7	75,9	108,4	56,0	62,5	29,1	11,2		13,4	542,1
	409	2 772	2 940	4 351	4 274	8 972	10 673	26 272	44 464	23 063	24 695	8 311	5 087		7 094	173 377

160

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
%	5,9	6,2	3,5	3,3	3,2	5,6	6,6	14,0	19,9	10,3	11,5	5,4	2,1		2,5	100,0
	0,2	1,6	1,7	2,5	2,5	5,2	6,2	15,2	25,6	13,3	14,2	4,8	2,9		4,1	100,0
IV grupės (ūkiniai) miškai: A - Normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai																
Pušis	1 118,6	737,5	423,7	446,8	718,2	1 863,4	3 596,4	3 062,9	3 056,0	2 138,4	1 451,0	969,8	414,4	142,5	140,9	20 280,5
	9 126	50 631	48 218	65 657	157 369	496 125	1 118 666	1 087 810	1 158 306	800 099	522 162	335 682	138 042	37 351	39 290	6 064 534
Pušis bankso		0,6			2,2	0,8										3,6
		30			242	120										392
Eglė	629,1	510,1	298,7	238,1	83,1	88,1	89,2	84,6	132,0	126,7	51,4	25,0	12,9	1,4		2 370,4
	7 003	56 499	55 512	53 979	23 367	26 495	31 080	30 879	47 551	46 804	18 316	9 028	4 167	567		411 247
Maumedis		1,9														1,9
		323														323
Ąžuolas	91,2	19,2	0,4	0,9	0,3	2,4										114,4
	597	1 290	36	108	24	360										2 415
Uosis							1,2									1,2
							192									192
Klevas	0,5	0,5														1,0
	23	25														48
Beržas	605,1	523,5	347,9	297,9	160,4	145,2	225,2	172,6	109,0	43,0	19,1	1,2				2 650,1
	13 122	45 973	54 256	49 353	27 302	39 828	54 732	50 127	28 973	12 745	5 351	228				381 990
Baltalksnis		0,9	5,0	4,1	0,6	0,4										11,0
		99	568	964	117	104										1 852
Juodalksnis	198,0	89,1	12,5	56,7	14,3	15,8	36,0	38,8	34,2	24,8	0,4					520,6

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
	4 794	8 091	2 827	13 290	3 925	4 473	10 354	14 546	10 569	7 929	108					80 906
Drebulė	49,8	114,7	94,8	79,7	6,6	17,5	23,9	26,1	72,8	35,4	0,9					522,2
	2 576	16 681	26 352	26 009	2 551	7 607	10 042	11 374	30 728	13 835	297					148 052
Liepa		0,8	0,5	0,4	0,2	0,3	0,5									2,7
		56	95	76	26	90	198									541
Blindė		0,4	2,1													2,5
		39	183													222
Iš viso IV grupės (ūkiniai) miškai: A - Normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai																
	2 692,3	1 999,2	1 185,6	1 124,6	985,9	2 133,9	3 972,4	3 385,0	3 404,0	2 368,3	1 522,8	996,0	427,3	143,9	140,9	26 482,1
	37 241	179 737	188 047	209 436	214 923	575 202	1 225 264	1 194 736	1 276 127	881 412	546 234	344 938	142 209	37 918	39 290	7 092 714
%	10,2	7,5	4,5	4,2	3,7	8,1	15,0	12,8	12,9	8,9	5,8	3,8	1,6	0,5	0,5	100,0
	0,5	2,5	2,7	3,0	3,0	8,1	17,3	16,8	18,0	12,4	7,7	4,9	2,0	0,5	0,6	100,0
IŠ VISO MEDYNŲ																
Pušis	1 302,5	883,1	684,3	609,2	1 041,4	2 380,1	4 698,6	4 711,0	4 722,5	3 399,4	2 707,5	2 323,1	1 266,2	436,7	592,3	31 757,9
	10 461	61 063	77 110	91 949	227 842	628 962	1 483 079	1 649 129	1 758 302	1 252 051	972 207	809 823	428 119	127 225	199 732	9 777 054
Pušis bankso		0,6			2,2	0,8										3,6
		30			242	120										392
Eglė	702,6	583,0	426,6	400,4	130,3	131,3	150,9	222,5	266,5	238,7	117,2	85,4	45,4	11,5	1,1	3 513,4
	7 709	63 982	78 721	88 368	36 061	39 623	51 122	82 484	93 893	87 643	42 152	30 023	15 815	3 735	344	721 675
Maumedis		1,9														1,9
		323														323

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Ąžuolas	92,3	20,1	0,9	0,9	0,3	2,4		7,8								124,7
	603	1 307	96	108	24	360		1 872								4 370
Uosis							1,2					0,5				1,7
							192					73				265
Klevas	0,7	0,5														1,2
	25	25														50
Beržas	665,1	641,5	617,9	453,1	220,8	225,0	438,4	405,2	318,3	136,1	80,0	2,4				4 203,8
	14 124	54 164	92 325	76 758	37 717	59 229	108 258	113 898	83 392	35 934	18 272	432				694 503
Baltalksnis	1,2	1,1	7,2	10,0	5,3	1,9	0,6	0,9								28,2
	48	125	970	2 434	1 076	438	195	405								5 691
Juodalksnis	232,0	102,0	35,8	95,4	30,9	35,5	72,2	79,2	79,1	33,8	21,6					817,5
	5 715	9 313	6 126	21 671	6 972	9 208	20 403	26 818	24 425	10 204	6 492					147 347
Drebulė	58,7	126,4	96,9	92,3	13,6	19,5	26,3	32,3	82,2	36,2	0,9					585,3
	2 841	18 999	26 642	29 895	4 369	8 316	10 821	13 615	34 399	14 059	297					164 253
Liepa		0,8	0,5	0,4	0,2	0,3	1,0	3,8	0,5							7,5
		56	95	76	26	90	343	873	195							1 754
Blindė		0,6	2,1													2,7
		65	183													248
IŠ VISO																
	3 055,1	2 361,6	1 872,2	1 661,7	1 445,0	2 796,8	5 389,2	5 462,7	5 469,1	3 844,2	2 927,2	2 411,4	1 311,6	448,2	593,4	41 049,4
	41 526	209 452	282 268	311 259	314 329	746 346	1 674 413	1 889 094	1 994 606	1 399 891	1 039 420	840 351	443 934	130 960	200 076	11 517 925

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
%	7,4	5,8	4,6	4,0	3,5	6,8	13,1	13,4	13,3	9,4	7,1	5,9	3,2	1,1	1,4	100,0
	0,4	1,8	2,5	2,7	2,7	6,5	14,5	16,4	17,3	12,2	9,0	7,3	3,9	1,1	1,7	100,0

2021.02.12 15:13

Švenčionėlių regioninis padalinys

Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis

Medynai	Medynų plotas, ha						Medynų bendras tūris, m^3					
	iš viso	iš jų pagal brandumo grupes					iš viso	iš jų pagal brandumo grupes				
		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.
I grupės miškai												
Pušynai	1188,3	11,8	1068,4	81,2	26,9	26,9	354.681	1.826	306.263	36.511	10.081	10.081
Eglynai	41,4	24,9	2,7	10,8	3,0	3,0	10.875	4.723	916	4.185	1.051	1.051
Beržynai	58,4	0,4	32,8	15,8	9,4	9,4	11.383	28	6.846	2.866	1.643	1.643
Juodalksnynai	4,0		3,6	0,4			708		616	92		
Iš viso	1292,1	37,1	1107,5	108,2	39,3	39,3	377.647	6.577	314.641	43.654	12.775	12.775
Pušynai		276,5		84,9		52,3		31.730		35.422		18.738
	6424,3		6010,6		52,3		2.042.297		1.956.407		18.738	
Eglynai	619,6	158,8	389,2	37,8	33,8	33,8	191.410	30.630	136.224	12.598	11.958	11.958
Ąžuolynai	8,8	1,0	7,8				1.937	65	1.872			
Uosynai	0,5		0,5				73		73			
Beržynai	1019,6	75,0	682,5	160,8	101,3	101,3	216.820	4.147	146.375	42.797	23.501	23.501
Juodalksnynai	230,2	31,5	132,2	36,3	30,2	30,2	54.917	1.416	33.363	11.479	8.659	8.659
Drebulynai	38,7	17,0	8,9	3,6	9,2	9,2	9.078	2.337	2.327	1.059	3.355	3.355
Baltalksnynai	10,4		6,3	2,7	1,4	1,4	2.395		1.532	558	305	305
Kiti medynai	5,0		4,5	0,5			1.239		1.044	195		
Iš viso		559,8		326,6		228,2		70.325		104.108		66.516
	8357,1		7242,5		228,2		2.520.166		2.279.217		66.516	
III grupės miškai												
Pušynai		464,2		453,9		6,8		33.395		186.524		2.845
	3864,8		2267,6		679,1		1.315.542		840.641		254.982	

Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis

Medynai	Medynų plotas, ha						Medynų bendras tūris, m^3					
	iš viso	iš jų pagal brandumo grupes					iš viso	iš jų pagal brandumo grupes				
		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.
Eglynai	482,0	252,9	75,1	52,0	102,0	6,9	108.143	30.434	22.450	20.863	34.396	2.151
Ąžuolynai	1,5	1,5					18	18				
Beržynai	475,7	102,6	177,1	21,5	174,5	44,5	84.310	5.018	28.447	5.258	45.587	11.170
Juodalksnynai	62,7	15,4	21,7	4,1	21,5		10.816	727	3.374	944	5.771	
Drebulynai	24,4	3,6	2,1	12,1	6,6	1,0	7.123	246	290	3.741	2.846	540
Baltalksnynai	6,8	1,2		0,3	5,3	1,6	1.444	48		55	1.341	629
Kiti medynai	0,2	0,2					2	2				
Iš viso		841,6		543,9		60,8		69.888		217.385		17.335
	4918,1		2543,6		989,0		1.527.398		895.202		344.923	
IV grupės miškai												
Pušynai		2726,6		2138,4		11,4		173.632		800.099		3.114
	20280,5		12296,9		3118,6		6.064.534		4.018.276		1.072.527	
Eglynai	2370,4	1676,0	171,2	89,2	434,0	14,3	411.247	172.993	49.862	31.080	157.312	4.734
Ąžuolynai	114,4	111,7	2,7				2.415	2.031	384			
Uosynai	1,2		1,2				192		192			
Beržynai	2650,1	1128,6	806,2	145,2	570,1	63,3	381.990	59.095	130.911	39.828	152.156	18.324
Juodalksnynai	520,6	287,1	83,5	15,8	134,2	25,2	80.906	12.885	20.042	4.473	43.506	8.037
Drebulynai	522,2	164,5	94,8	79,7	183,2	109,1	148.052	19.257	26.352	26.009	76.434	44.860
Baltalksnynai	11,0		0,9	5,0	5,1	0,4	1.852		99	568	1.185	104
Kiti medynai	11,7	4,3	3,7	3,2	0,5		1.526	457	478	393	198	
Iš viso		6098,8		2476,5		223,7		440.350		902.450		79.173

Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis

Medynai	Medynų plotas, ha						Medynų bendras tūris, m^3					
	iš viso	iš jų pagal brandumo grupes					iš viso	iš jų pagal brandumo grupes				
		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.
	26482,1		13461,1		4445,7		7.092.714		4.246.596		1.503.318	
IŠ VISO MEDYNŲ												
Pušynai		3479,1		2758,4		97,4		240.583		1.058.556		34.778
	31757,9		21643,5		3876,9		9.777.054		7.121.587		1.356.328	
Eglynai	3513,4	2112,6	638,2	189,8	572,8	58,0	721.675	238.780	209.452	68.726	204.717	19.894
Ąžuolynai	124,7	114,2	10,5				4.370	2.114	2.256			
Uosynai	1,7		1,7				265		265			
Beržynai	4203,8	1306,6	1698,6	343,3	855,3	218,5	694.503	68.288	312.579	90.749	222.887	54.638
Juodalksnynai	817,5	334,0	241,0	56,6	185,9	55,4	147.347	15.028	57.395	16.988	57.936	16.696
Drebulynai	585,3	185,1	105,8	95,4	199,0	119,3	164.253	21.840	28.969	30.809	82.635	48.755
Baltalksnynai	28,2	1,2	7,2	8,0	11,8	3,4	5.691	48	1.631	1.181	2.831	1.038
Kiti medynai	16,9	4,5	8,2	3,7	0,5		2.767	459	1.522	588	198	
Iš viso		7537,3		3455,2		552,0		587.140		1.267.597		175.799
	41049,4		24354,7		5702,2		11.517.925		7.735.656		1.927.532	

2021.02.12 15:14

Švenčionėlių regioninis padalinys

Medynų plotai pagal bonitetą ir skalsumą

P E Kiti Suma	Ą U Kiti Suma	B J L Suma	D Bt Kiti Suma	0,3 - 0,4				0,5 - 0,6				0,7				0,8 ir >				Iš viso			
Iš viso				SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML	
						B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt
Ia-I				204,8	0,3	43,6	16,2	1250,0	8,5	319,6	91,7	5100,7	2,7	792,7	107,8	8736,4	17,4	1515,5	353,2	15291,9	28,9	2671,4	568,9
				6,6		18,8	0,3	95,8		114,8	1,8	309,4		222,2	4,4	766,8		256,8	13,1	1178,6		612,6	19,6
							0,2			2,2	0,5			0,8	0,2	1,9		1,0	0,8	1,9		4,0	1,7
				211,4	0,3	62,4	16,7	1345,8	8,5	436,6	94,0	5410,1	2,7	1015,7	112,4	9505,1	17,4	1773,3	367,1	16472,4	28,9	3288,0	590,2
							290,8				1884,9				6540,9				11662,9				20379,5
II				198,5		14,0		853,9	12,1	173,7	3,4	3807,4	23,5	327,0		6099,5	46,0	503,2	10,0	10959,3	81,6	1017,9	13,4
				35,8	0,3	10,4	1,8	288,0	1,4	48,9	3,7	577,4		57,7	1,4	770,1		45,6	0,5	1671,3	1,7	162,6	7,4
										2,4	0,7	0,6		0,9						0,6		3,3	0,7
				234,3	0,3	24,4	1,8	1141,9	13,5	225,0	7,8	4385,4	23,5	385,6	1,4	6869,6	46,0	548,8	10,5	12631,2	83,3	1183,8	21,5
							260,8				1388,2				4795,9				7474,9				13919,8
III				44,0		12,5		264,1		75,3		744,7	1,2	149,6	1,4	1155,2	13,0	174,1	0,6	2208,0	14,2	411,5	2,0
				14,1		4,6		132,2		9,1	0,9	217,9		15,0	0,3	177,0		4,7		541,2		33,4	1,2
							0,9			0,2	0,1								0,5			0,2	1,5
				58,1		17,1	0,9	396,3		84,6	1,0	962,6	1,2	164,6	1,7	1332,2	13,0	178,8	1,1	2749,2	14,2	445,1	4,7
							76,1				481,9				1130,1				1525,1				3213,2
IV...				32,6		5,9		417,3		42,7		912,0		33,2		1936,8		21,2	1,0	3298,7		103,0	1,0
				0,5		1,5		45,1		5,0		44,1		2,4		32,6				122,3		8,9	
								2,2				0,8								3,0			
				33,1		7,4		464,6		47,7		956,9		35,6		1969,4		21,2	1,0	3424,0		111,9	1,0
							40,5				512,3				992,5				1991,6				3536,9
IŠ VISO				479,9	0,3	76,0	16,2	2785,3	20,6	611,3	95,1	10564,8	27,4	1302,5	109,2	17927,9	76,4	2214,0	364,8	31757,9	124,7	4203,8	585,3
				57,0	0,3	35,3	2,1	561,1	1,4	177,8	6,4	1148,8		297,3	6,1	1746,5		307,1	13,6	3513,4	1,7	817,5	28,2
							1,1	2,2		4,8	1,3	1,4		1,7	0,2	1,9		1,0	1,3	5,5		7,5	3,9
				536,9	0,6	111,3	19,4	3348,6	22,0	793,9	102,8	11715,0	27,4	1601,5	115,5	19676,3	76,4	2522,1	379,7	35276,8	126,4	5028,8	617,4
							668,2				4267,3				13459,4				22654,5				41049,4

2021.02.12 15:16

Švenčionėlių regioninis padalinys

Medynų plotų pasiskirstymas skalsumais (ha)

Vyraujanti medžių rūšis	Skalsumai									Iš viso	Vidutinis skalsumas
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0 ir >		
Pušis	72,8	293,7	108,4	473,7	2 310,6	10 564,8	12 675,1	4 325,7	933,1	31 757,9	0,76
Iš jų su 2 ardu:											
P		0,3		3,6	3,6	7,9	4,3			19,7	
E		10,8	47,9	222,9	1 081,3	3 677,5	3 424,6	667,2	64,4	9 196,6	
Ą					1,3	1,6	4,3	0,5		7,7	
K					0,5	3,7	4,1	1,6		9,9	
B			2,5	3,7	9,4	26,0	22,7	1,6		65,9	
J				1,3			1,2			2,5	
L					0,7	1,0	0,5			2,2	
Pušis bankso				2,2		1,4				3,6	0,58
Eglė		14,7	42,3	170,9	390,2	1 148,4	1 147,8	431,6	167,5	3 513,4	0,75
Iš jų su 2 ardu:											
E		3,2	15,4	48,3	108,8	176,1	69,1	8,0	2,0	430,9	
L						0,9				0,9	
Maumedis									1,9	1,9	1,05
Ąžuolas		0,3		0,9	19,7	27,4	37,1	20,3	19,0	124,7	0,80
Uosis			0,3	0,2	1,2					1,7	0,55
Klevas		0,2			0,5		0,5			1,2	0,63
Beržas		26,0	50,0	200,8	410,5	1 302,5	1 340,4	601,4	272,2	4 203,8	0,76
Iš jų su 2 ardu:											
P				0,4		2,1		1,3		3,8	
E		6,5	19,2	79,8	187,0	472,0	389,7	155,3	47,8	1 357,3	
B			0,8	0,5	0,7	3,2				5,2	
Bt						1,8				1,8	
L						0,9				0,9	
Baltalksnis		0,3	1,8	2,0	4,4	6,1	5,9	5,9	1,8	28,2	0,73
Iš jų su 2 ardu:											
E					0,5	0,5	1,8	1,9		4,7	
Juodalksnis		13,5	21,8	56,2	121,6	297,3	193,3	52,8	61,0	817,5	0,72
Iš jų su 2 ardu:											
E		1,8	6,6	8,6	22,5	59,5	27,6	8,4	9,1	144,1	
B		1,1				0,5				1,6	
J			0,5	0,4						0,9	
Drebulė		1,9	14,3	29,6	65,5	109,2	147,5	101,4	115,9	585,3	0,80
Iš jų su 2 ardu:											

Medynų plotų pasiskirstymas skalsumais (ha)

Vyraujanti medžių rūšis	Skalsumai									Iš viso	Vidutinis skalsumas
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0 ir >		
E			5,5	17,0	46,1	78,0	49,3	29,2	25,4	250,5	
B				2,4						2,4	
D		0,4								0,4	
L								3,4		3,4	
Liepa				1,5	3,3	1,7	0,5	0,5		7,5	0,64
Iš jų su 2 ardu:											
E								0,5		0,5	
Blindė		0,9		0,1	0,7	0,2	0,8			2,7	0,56
Iš viso	72,8	351,5	238,9	938,1	3 328,2	13 459,0	15 548,9	5 539,6	1 572,4	41 049,4	0,76
Iš jų su 2 ardu:											
P		0,3		4,0	3,6	10,0	4,3	1,3		23,5	
E		22,3	94,6	376,6	1 446,2	4 463,6	3 962,1	870,5	148,7	11 384,6	
Ą					1,3	1,6	4,3	0,5		7,7	
K					0,5	3,7	4,1	1,6		9,9	
B		1,1	3,3	6,6	10,1	29,7	22,7	1,6		75,1	
Bt						1,8				1,8	
J			0,5	1,7			1,2			3,4	
D		0,4								0,4	
L					0,7	2,8	0,5	3,4		7,4	

2021.02.15 07:57

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Medžio rūšis: Pušis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	1302,5	883,1	684,3	609,2	1041,4	2380,1	4698,6	4711	4722,5	3399,4	2707,5	2323,1	1266,2	436,7	592,3	31757,9
Tūris, m3	10461	61063	77110	91949	227842	628962	1649129		1758302	1252051	972207	809823	428119	127225	199732	9777054
Sklypų skaičius	745	531	318	291	448	1099	2247	2571	2366	1662	1357	1041	559	201	280	15716
iš jų su 2 ardu		1	3	13	54	204	622	1018	1073	755	633	502	274	95	157	5404
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,7	1,7	2,2	2,1	2,3	2,2	2,1	1,8	2	2	2	2,2	2,3	2,2	2,1	2
Bonitetas	1,9	1,3	1,7	2,3	2,1	2,0	1,6	1,6	1,6	1,9	2,2	2,5	2,8	3,9	2,8	1,9
Medyno tūris 1ha, m3	8	69	113	151	219	264	316	350	372	368	359	349	338	291	337	308
I ardas																
Rūšinė sudėtis	8P1E1B		8P1E1B		10P		10P		9P1B		10P		9P1E		9P1E	
		8P1E1B		8P1E1B		10P		10P		9P1B		10P		9P1E		9P1B
Tūris 1ha, m3	8	69	112	150	217	260	309	338	357	349	340	329	314	272	309	295
Aukštis, m	1,3	6,5	10,4	13,7	17,8	20,5	23,6	25,3	26,4	26,3	26,3	25,7	25,1	22,3	26,3	22,8
Skersmuo, cm	1,2	6,8	11,2	14,8	19	21,8	25,6	28,4	30	31	32,1	32,3	31,2	28,7	36,6	26,2
Amžius	6	16	25	37	48	58	67	78	87	97	108	118	129	140	164	81
Skalsumas	0,83	0,84	0,8	0,77	0,79	0,78	0,77	0,76	0,76	0,75	0,74	0,73	0,72	0,75	0,69	0,76
Ein.prieaugis	0,85	5,16	7,24	7,56	8,25	7,95	7,75	6,99	6,42	5,6	4,92	4,38	4,1	8,82		6,11
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		10E		10E		10E		10E		10E	
		10E		10E		10E		10E		10E		10E		10E		10E
Tūris 1ha, m3		35	22	19	29	32	36	39	41	49	44	45	45	52	46	42
Aukštis, m		10	6,9	9,5	10,1	11,2	11,9	12,9	13,7	15	14,8	14,8	15	14,9	14,3	13,9
Skersmuo, cm		10	6,9	9,6	10,2	11,3	12,1	13,2	14	15,4	15,2	15,1	15,3	15,2	14,5	14,2
Amžius		21	26	38	45	44	47	51	55	62	61	60	64	65	52	56

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Skalsumas		0,2	0,24	0,12	0,17	0,17	0,17	0,16	0,16	0,17	0,16	0,17	0,16	0,19	0,17	0,17
Ein.prieaugis		2,87	1,7	1,27	1,49	1,75	1,8	1,82	1,75	1,81	1,71	1,82	1,63	6,33		1,78
						Medžio rūšis: Pušis bankso										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha		0,6			2,2	0,8										3,6
Tūris, m3		30			242	120										392
Sklypų skaičius		1			1	1										3
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha		0,6			2,2	0,8										1,2
Bonitetas		2,0			4,0	4,0										3,7
Medyno tūris 1ha, m3		50			110	150										109
I ardas																
Rūšinė sudėtis					4P4Kt2B											
		7Kt2P1B				7Kt3P										6Kt3P1B
Tūris 1ha, m3		50			110	150										109
Aukštis, m		5			12	14										11,3
Skersmuo, cm		8			14	16										13,4
Amžius		15			50	60										46
Skalsumas		0,7			0,5	0,7										0,58
Ein.prieaugis		3,17			3,77	5,12										3,97
						Medžio rūšis: Eglė										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	702,6	583	426,6	400,4	130,3	131,3	150,9	222,5	266,5	238,7	117,2	85,4	45,4	11,5	1,1	3513,4
Tūris, m3	7709	63982	78721	88368	36061	39623	82484		93893	87643	42152	30023	15815	3735	344	721675
Sklypų skaičius	522	409	302	320	155	145	163	221	220	168	102	61	37	10	2	2837

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
iš jų su 2 ardu			2	3	5	13	46	90	69	53	37	17	14	6	1	356
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,3	1,4	1,4	1,3	0,8	0,9	0,9	1	1,2	1,4	1,1	1,4	1,2	1,2	0,6	1,2
Bonitetas	1,8	1A,9	1,3	2,1	2,1	2,5	2,3	2,2	2,1	2,1	2,3	2,5	2,3	2,3	2,6	1,8
Medyno tūris 1ha, m3	11	110	185	221	277	302	339	371	352	367	360	352	348	325	313	205
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7E1P1B1J		7E2B1P		9E1B		8E1P1B		7E1P1B1D		7E2P1B		7E2P1B		7E3P	
		7E2B1P		8E2B		8E1P1B		8E1P1B		7E1P1B1D		7E1P1B1J		7E2P1B		8E1P1B
Tūris 1ha, m3	11	110	184	220	276	300	330	354	340	354	346	337	336	307	295	201
Aukštis, m	1,2	7,3	12,1	15,2	18,9	20,8	23,6	25,4	27,3	28,3	28,5	27,3	28,1	28,4	25,8	14,8
Skersmuo, cm	1,1	7,8	12,5	15,4	19,4	22,2	25,9	28,2	31,8	33,2	33,7	33,5	35,1	38	34,9	16,4
Amžius	5	16	26	37	48	58	68	77	88	98	108	119	130	139	150	45
Skalsumas	0,78	0,83	0,78	0,75	0,74	0,73	0,71	0,71	0,64	0,66	0,65	0,67	0,66	0,59	0,6	0,75
Ein.prieaugis	1,05	6,23	11,45	11,37	11,13	9,62	8,22	7,46	6,05	5,8	5,11	4,8	4,58	4,62		6,74
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		10E		10E		10E		10E		10E	
				10E		10E		10E		10E		10E		10E		10E
Tūris 1ha, m3			11	19	27	29	32	36	38	39	39	36	28	30	50	36
Aukštis, m			6,4	11,2	10,9	13,2	14,2	14,9	15,3	16,1	15,7	14,3	11,9	14	15	14,8
Skersmuo, cm			4,8	11,2	11,1	13,5	14,2	15,2	15,6	16,6	16	14,9	12,3	14,4	16	15,2
Amžius			24	39	45	50	53	57	59	63	64	65	55	61	40	59
Skalsumas			0,1	0,11	0,16	0,12	0,12	0,14	0,13	0,14	0,14	0,15	0,16	0,12	0,2	0,14
Ein.prieaugis			0,71	1,27	1,47	1,48	1,45	1,57	1,53	1,49	1,43	1,45	1,32	1,34		1,48
Medžio rūšis: Maumedis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha		1,9														1,9
Tūris, m3		323														323

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Sklypų skaičius		2														2
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha		1														1
Bonitetas		1A,5														1A,5
Medyno tūris 1ha, m3		170														170
I ardas																
Rūšinė sudėtis																
		10Kt														10Kt
Tūris 1ha, m3		170														170
Aukštis, m		9,7														9,7
Skersmuo, cm		10,1														10,1
Amžius		15														15
Skalsumas		1,05														1,05
Ein.prieaugis		14,89														14,89
						Medžio rūšis: Ąžuolas										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	92,3	20,1	0,9	0,9	0,3	2,4		7,8								124,7
Tūris, m3	603	1307	96	108	24	360	1872									4370
Sklypų skaičius	39	11	2	1	1	1		1								56
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	2,4	1,8	0,4	0,9	0,3	2,4		7,8								2,2
Bonitetas	2,1	1A,9	1A,0	2,0	1,0	2,0		1,0								1,8
Medyno tūris 1ha, m3	7	65	107	120	80	150		240								35
I ardas																
Rūšinė sudėtis	6Ą2E1J1K		4E4Ą1B1Kt		5Ą4D1E											

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų														
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
		6Ą2E1B1J		6Ą3B1D		6Ą2B2D		5Ą3Kt2E								5Ą2E1B1J
Tūris 1ha, m3	7	65	107	120	80	150		240								35
Aukštis, m	1,1	6,2	14,3	12	19	18		26								4,1
Skersmuo, cm	0,9	6,2	14,9	14	26	24		32								4,4
Amžius	6	15	26	40	50	60		80								14
Skalsumas	0,79	0,97	0,61	0,7	0,3	0,6		0,6								0,8
Ein.prieaugis	0,63	7,55	8,89	5	3,33	5,13		5,09								2,21
						Medžio rūšis: Uosis										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha							1,2					0,5				1,7
Tūris, m3							192					73				265
Sklypų skaičius							1					2				3
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha							1,2					0,2				0,6
Bonitetas							2,0					2,0				2,0
Medyno tūris 1ha, m3							160					146				156
I ardas																
Rūšinė sudėtis							6U2E2B									
											5U2J1B1E1					6U2E2B
Tūris 1ha, m3							160					146				156
Aukštis, m							21					27				22,8
Skersmuo, cm							24					39,2				28,5
Amžius							70					120				85
Skalsumas							0,6					0,44				0,55
Ein.prieaugis							7,33					2,6				5,94
						Medžio rūšis: Klevas										

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	0,7	0,5														1,2
Tūris, m3	25	25														50
Sklypų skaičius	2	1														3
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	0,4	0,5														0,4
Bonitetas	1A,0	1A,0														1A,0
Medyno tūris 1ha, m3	36	50														42
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7Kt1Ą1B1															
		7Kt2B1E														8Kt1B1E
Tūris 1ha, m3	36	50														42
Aukštis, m	8,1	8														8,1
Skersmuo, cm	5,4	10														7,3
Amžius	10	16														12
Skalsumas	0,51	0,8														0,63
Ein.prieaugis	4,71	6,4														5,42
						Medžio rūšis: Beržas										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	665,1	641,5	617,9	453,1	220,8	225	438,4	405,2	318,3	136,1	80	2,4				4203,8
Tūris, m3	14124	54164	92325	76758	37717	59229	113898		83392	35934	18272	432				694503
Sklypų skaičius	502	516	473	425	191	192	329	363	248	107	36	2				3384
iš jų su 2 ardu	2	28	80	101	55	80	171	224	157	68	27	1				994
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,3	1,2	1,3	1,1	1,2	1,2	1,3	1,1	1,3	1,3	2,2	1,2				1,2
Bonitetas	1,3	1,3	1,3	1,6	2,2	1,0	1,1	1A,8	1,0	1A,8	1,2	1,5				1,2

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Medyno tūris 1ha, m3	21	84	149	169	171	263	247	281	262	264	228	180				165
I ardas																
Rūšinė sudėtis	8B1E1J		8B1E1J		9B1P		7B1E1P1J		7B1E1P1J		7B1E1P1J					
		8B1E1J		8B1E1P		7B1E1P1J		7B1E1P1J		7B1E1P1J		8B2P				7B1E1P1J
Tūris 1ha, m3	21	83	141	157	162	237	224	247	228	225	189	160				150
Aukštis, m	4,4	10,8	16,2	17,9	17,3	23	23,4	25	24,2	25,2	23,3	23				16,7
Skersmuo, cm	3,8	9,2	14,6	16,7	16,5	23,2	24,4	26,3	26,3	27,6	25,2	25				16,5
Amžius	7	17	28	37	47	58	68	78	88	98	110	120				44
Skalsumas	0,77	0,81	0,78	0,75	0,78	0,78	0,73	0,73	0,71	0,67	0,62	0,55				0,76
Ein.prieaugis	2,41	6,71	8,6	7,62	6,3	6,86	5,56	5,31	4,39	3,88	3,5	2,79				5,81
II ardas																
Rūšinė sudėtis	10E		10E		10E		10E		10E		10E					
		10E		10E		10E		10E		10E		10E				10E
Tūris 1ha, m3	15	24	32	44	46	50	45	53	49	53	46	40				46
Aukštis, m	5	6,7	9,4	11,7	12	13,5	13,4	14,1	13,7	14,5	11,6	13				12,7
Skersmuo, cm	4	6,5	9,7	11,8	11,8	13,6	13,5	14,2	13,9	14,8	12,2	14				12,8
Amžius	12	21	30	39	46	53	54	58	61	63	64	100				52
Skalsumas	0,3	0,25	0,2	0,21	0,21	0,19	0,19	0,2	0,19	0,19	0,22	0,2				0,2
Ein.prieaugis	1,3	2,01	2,32	2,61	2,38	2,27	1,98	2,19	1,92	1,96	1,77	1,17				2,13
Medžio rūšis: Juodalksnis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	232	102	35,8	95,4	30,9	35,5	72,2	79,2	79,1	33,8	21,6					817,5
Tūris, m3	5715	9313	6126	21671	6972	9208	26818		24425	10204	6492					147347
Sklypų skaičius	187	87	45	97	51	42	61	74	69	21	11					745
iš jų su 2 ardu		5		12	5	7	14	28	27	11	4					113
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,2	1,2	0,8	1	0,6	0,8	1,2	1,1	1,1	1,6	2					1,1

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Bonitetas	1,1	1A,6	1,0	1A,8	1,7	1,5	1,3	1A,7	1A,8	1A,4	1A,0					1A,9
Medyno tūris 1ha, m3	25	91	171	227	226	259	283	339	309	302	301					180
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7J2B1E		8J2B		8J2B		7J2B1E		7J2B1E		7J1U1B1E					
		7J2B1E		8J2B		7J2B1E		7J2B1E		7J2B1E						7J2B1E
Tūris 1ha, m3	25	91	171	223	223	253	272	325	292	284	291					175
Aukštis, m	4,6	10,6	15,6	18,6	18,5	20,6	22,3	24,4	24,3	25,7	27,5					15,5
Skersmuo, cm	4,4	10,6	15,5	18,9	20,2	23,7	24,9	27,9	28	30,7	32,3					17
Amžius	7	16	28	37	47	58	68	78	87	98	106					43
Skalsumas	0,75	0,77	0,72	0,72	0,71	0,7	0,7	0,72	0,65	0,6	0,55					0,72
Ein.prieaugis	2,92	6,69	8,41	8,89	7,37	6,59	6,09	5,91	4,76	4,05	4					5,48
II ardas																
Rūšinė sudėtis					8E1Ą1B		10E		10E		10E					
		10E		10E		10E		10E		10E						10E
Tūris 1ha, m3		13		34	17	32	31	34	39	30	25					32
Aukštis, m		5,4		10,2	9,1	11,7	11,1	14,3	13,5	14,4	15					12,7
Skersmuo, cm		4		10,2	8,6	13,4	11,6	14,4	14	14,1	17,8					13
Amžius		16		39	38	49	57	55	59	62	75					55
Skalsumas		0,2		0,2	0,14	0,16	0,15	0,13	0,15	0,15	0,1					0,15
Ein.prieaugis		0,79		2,05	1,07	1,59	1,26	1,52	1,54	1,36	0,87					1,43
						Medžio rūšis: Drebulė										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	58,7	126,4	96,9	92,3	13,6	19,5	26,3	32,3	82,2	36,2	0,9					585,3
Tūris, m3	2841	18999	26642	29895	4369	8316	13615		34399	14059	297					164253
Sklypų skaičius	54	76	38	42	13	11	20	27	50	19	1					351
iš jų su 2 ardu	1	7	13	17	5	7	13	16	41	17	1					138
Vidutiniai rodikliai																

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Vid. skl.plotas, ha	1,1	1,7	2,6	2,2	1	1,8	1,3	1,2	1,6	1,9	0,9					1,7
Bonitetas	1A,4	1A,2	1A,0	1A,0	1A,0	1A,0	1A,1	1A,2	1A,2	1A,3	1A,0					1A,1
Medyno tūris 1ha, m3	48	150	275	324	321	426	411	422	418	388	330					281
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7D2B1J		8D2B		7D1B1J1E		7D1E1B1P		7D2E1B		7D2B1E					
		6D2B1J1E		8D2B		7D2B1J		8D1B1E		6D2B2E						7D2B1E
Tūris 1ha, m3	48	148	267	305	310	383	372	387	376	343	300					262
Aukštis, m	6,6	13,8	19,5	23,6	25,2	28,5	29	30,1	31,1	31,3	32					21,5
Skersmuo, cm	5,6	11,6	17,4	22	25,7	33,2	34,6	37,1	38,8	39,4	44					22,7
Amžius	8	17	28	37	47	60	68	78	88	97	104					44
Skalsumas	0,87	0,87	0,94	0,8	0,72	0,74	0,72	0,69	0,66	0,61	0,5					0,8
Ein.prieaugis	5,14	10,82	14,07	12,35	9,77	8,46	7,24	6,24	5,43	4,72	3,67					9,37
II ardas																
Rūšinė sudėtis	10E		10E		10E		10E		10E		10E					
		10E		10E		10E		9E1Kt		10E						10E
Tūris 1ha, m3	15	22	29	35	26	66	52	53	48	52	30					43
Aukštis, m	6	6,6	8,4	10,4	9,8	15,6	15,2	17,5	17,5	17,5	18					14,1
Skersmuo, cm	6	6,3	8,4	10,3	9,8	15,8	14,8	17,5	17,7	18,2	18					14,2
Amžius	13	18	27	41	46	53	69	73	72	73	76					57
Skalsumas	0,2	0,23	0,24	0,21	0,14	0,22	0,18	0,17	0,15	0,15	0,1					0,18
Ein.prieaugis		1,58	2,25	2,01	1,28	2,73	1,86	1,64	1,58	1,52	1					1,8
						Medžio rūšis: Baltalksnis										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	1,2	1,1	7,2	10	5,3	1,9	0,6	0,9								28,2
Tūris, m3	48	125	970	2434	1076	438	405									5691
Sklypų skaičius	1	2	10	14	10	4	1	1								43
iš jų su 2 ardu			1	3	1		1	1								7

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų														
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,2	0,6	0,7	0,7	0,5	0,5	0,6	0,9								0,7
Bonitetas	2,0	1,0	1,5	1A,8	1,1	1A,9	1A,0	1A,0								1,1
Medyno tūris 1ha, m3	40	114	135	243	203	231	325	450								202
I ardas																
Rūšinė sudėtis	6Bt3J1E		7Bt2J1B		8Bt1J1B		7Bt3B									
		3B4Bt2E1Kt		8Bt2B		6Bt2B1J1E		6Bt4B								7Bt2B1J
Tūris 1ha, m3	40	114	129	238	202	231	300	390								196
Aukštis, m	7	12,4	14,4	17,7	19	20,6	22	27								17
Skersmuo, cm	6	10,4	14,1	16,7	19,7	22,7	22	30								16,8
Amžius	10	16	27	36	47	59	65	76								37
Skalsumas	0,6	0,78	0,61	0,86	0,68	0,65	0,8	0,8								0,73
Ein.prieaugis	3,67	7,36	7,15	9,01	5,87	5,47	6,67	5,78								7,26
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		10E									
				10E				10E								10E
Tūris 1ha, m3			80	24	13		25	60								36
Aukštis, m			12	10,3	10		6	16								11
Skersmuo, cm			12	10,3	10		6	16								11
Amžius			40	34	47		55	64								44
Skalsumas			0,4	0,13	0,1		0,3	0,2								0,19
Ein.prieaugis			5,2	1,75	1		1	2,11								2,04
						Medžio rūšis: Liepa										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha		0,8	0,5	0,4	0,2	0,3	1	3,8	0,5							7,5
Tūris, m3		56	95	76	26	90	873		195							1754
Sklypų skaičius		2	1	1	1	1	2	4	1							13

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų														
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
iš jų su 2 ardu							1									1
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha		0,4	0,5	0,4	0,2	0,3	0,5	1	0,5							0,6
Bonitetas		1,4	1,0	1,0	3,0	1,0	1,0	1,8	1,0							1,5
Medyno tūris 1ha, m3		70	190	190	130	300	343	230	390							234
I ardas																
Rūšinė sudėtis			6Kt4D		7Kt3B		7Kt2B1J		4Kt3B2P1E							
		7Kt1J1D1B		9Kt1D		8Kt2B		8Kt1J1B								8Kt1J1B
Tūris 1ha, m3		70	190	190	130	300	335	230	390							233
Aukštis, m		10	15	19	16	23	24	22,5	23							20,6
Skersmuo, cm		9,5	14	20	14	24	29	25,1	30							22,9
Amžius		18	24	35	45	53	67	79	90							64
Skalsumas		0,64	0,7	0,6	0,5	0,7	0,75	0,58	0,8							0,64
Ein.prieaugis		5,88	9,4	8,25	5	8	6,5	4,58	5,4							5,69
II ardas																
Rūšinė sudėtis							10E									
																10E
Tūris 1ha, m3							16									16
Aukštis, m							6									6
Skersmuo, cm							6									6
Amžius							44									44
Skalsumas							0,2									0,2
Ein.prieaugis							0,8									0,8
Medžio rūšis: Blindė																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha		0,6	2,1													2,7
Tūris, m3		65	183													248

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Sklypų skaičius		3	3													6
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha		0,2	0,7													0,4
Bonitetas		1,3	2,7													2,4
Medyno tūris 1ha, m3		108	87													92
I ardas																
Rūšinė sudėtis			8Kt2D													
		8Kt2B														9Kt1D
Tūris 1ha, m3		108	87													92
Aukštis, m		11,8	11,9													11,9
Skersmuo, cm		12	12													12
Amžius		17	26													24
Skalsumas		0,72	0,52													0,56
Ein.prieaugis		7,67	5,24													5,78
							Medžio rūšis: Iš viso									
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	3055,1	2361,6	1872,2	1661,7	1445	2796,8	5389,2	5462,7	5469,1	3844,2	2927,2	2411,4	1311,6	448,2	593,4	41049,4
Tūris, m3	41526	209452	282268	311259	314329	746346	1889094		1994606	1399891	1039420	840351	443934	130960	200076	11517925
Sklypų skaičius	2052	1641	1192	1191	871	1496	2824	3262	2954	1977	1507	1106	596	211	282	23162
iš jų su 2 ardu	3	41	99	149	125	311	868	1377	1367	904	702	520	288	101	158	7013
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,5	1,4	1,6	1,4	1,7	1,9	1,9	1,7	1,9	1,9	1,9	2,2	2,2	2,1	2,1	1,8
Bonitetas	1,7	1,1	1,3	1,8	2,1	1,9	1,6	1,5	1,6	1,9	2,1	2,5	2,8	3,8	2,8	1,8
Medyno tūris 1ha, m3	14	89	151	187	218	267	311	346	365	364	355	348	338	292	337	281
I ardas																
Rūšinė sudėtis	5P2E2B1J		4B3P2E1D		7P2B1E		9P1B		8P1E1B		8P1E1B		9P1E		9P1E	

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
		3P3B2E1J1D		3P3B2E1J1D		8P1E1B		8P1E1B		8P1E1B		9P1E		9P1E		8P1E1B
Tūris 1ha, m3	14	88	148	182	214	261	302	332	348	344	336	329	315	273	309	269
Aukštis, m	2,3	8,5	13,3	16	17,9	20,8	23,6	25,3	26,4	26,4	26,3	25,8	25,2	22,5	26,3	21,2
Skersmuo, cm	2	8,1	13	16,1	18,7	22	25,5	28,3	30	31,1	32	32,3	31,4	28,9	36,6	24,1
Amžius	6	16	27	37	48	58	67	78	87	97	108	118	129	140	164	72
Skalsumas	0,8	0,83	0,79	0,76	0,78	0,77	0,76	0,75	0,75	0,74	0,73	0,72	0,72	0,75	0,69	0,76
Ein.prieaugis	1,47	6,25	9,02	8,84	8,19	7,92	7,56	6,86	6,25	5,53	4,88	4,39	4,11	8,72		6,16
II ardas																
Rūšinė sudėtis	10E		10E		10E		10E		10E		10E		10E		10E	
		10E		10E		10E		10E		10E		10E		10E		10E
Tūris 1ha, m3	15	23	31	38	34	37	38	41	42	48	43	45	44	52	46	42
Aukštis, m	5,2	6,7	9,2	11	10,7	12	12,3	13,3	13,9	15,1	14,7	14,8	14,9	14,8	14,3	13,8
Skersmuo, cm	4,5	6,3	9,3	11,1	10,7	12,1	12,5	13,5	14,2	15,5	15,1	15,1	15,2	15,2	14,5	14
Amžius	13	20	29	39	45	47	49	52	57	63	61	61	64	65	52	56
Skalsumas	0,28	0,24	0,21	0,19	0,18	0,17	0,17	0,17	0,16	0,17	0,16	0,17	0,16	0,19	0,17	0,17
Ein.prieaugis	1	1,84	2,27	2,25	1,74	1,91	1,81	1,85	1,75	1,79	1,7	1,81	1,62	6,13		1,81

2021.02.12 15:28

Medynų vidutiniai rodikliai

Pagrindiniam naudojimui skirti sklypai

Vyraujančios medžių rūšys	Plotas		Amžius	Boni-tetas	Skal-sumas	Tūris 1 ha/m3		Einamasis prieaugis m3/ha
	ha	%				visų medynų	bran-džių	
Visi miškai								
Pušis	3005,4	68,9	117	1,7	0,69	375	375	5,55
Eglė	456,2	10,5	95	2,1	0,66	359	359	6,48
Beržas	660	15,1	79	1A,9	0,72	265	265	6,39
Juodalksnis	93,3	2,1	81	1A,8	0,66	305	305	6
Drebulė	137,9	3,2	81	1A,1	0,69	412	412	7,68
Baltalksnis	10,7	0,2	46	1A,9	0,74	234	234	7,45
Liepa	0,5	0	64	1,0	0,9	396	396	8,6
Iš viso	4364	100	107	1,5	0,69	356	356	5,85
2-miškų grupė								
Pušis	19	25	184	1,4	0,62	369	369	4,93
Eglė	8,4	11	132	2,1	0,68	392	392	6,12
Beržas	35,4	46,5	99	1A,6	0,62	253	253	4,99
Juodalksnis	8,8	11,6	104	1A,4	0,54	277	277	4,02
Drebulė	3,1	4,1	89	1A,2	0,54	350	350	5,52
Baltalksnis	1,4	1,8	61	1,3	0,62	218	218	5,64
Iš viso	76,1	100	123	1A,9	0,61	303	303	5,02
3-miškų grupė								
Pušis	527,7	68,5	123	1,3	0,68	401	401	5,74
Eglė	79,8	10,4	97	2,0	0,61	338	338	5,87
Beržas	143	18,6	80	1A,9	0,73	269	269	6,41
Juodalksnis	11,3	1,5	75	1,2	0,69	289	289	6,14
Drebulė	3,9	0,5	57	1A,0	0,81	408	408	9,41
Baltalksnis	4,6	0,6	50	1A,7	0,72	243	243	6,52
Iš viso	770,3	100	111	1,3	0,68	368	368	5,91
4-miškų grupė								
Pušis	2458,7	69,9	116	1,8	0,69	369	369	5,51
Eglė	368	10,5	93	2,2	0,67	362	362	6,62
Beržas	481,6	13,7	77	1A,9	0,72	264	264	6,48
Juodalksnis	73,2	2,1	79	1A,7	0,66	310	310	6,22
Drebulė	130,9	3,7	81	1A,1	0,69	414	414	7,68
Baltalksnis	4,7	0,1	37	1,1	0,8	230	230	8,89
Liepa	0,5	0	64	1,0	0,9	396	396	8,6
Iš viso	3517,6	100	106	1,6	0,69	354	354	5,86

Švenčionėlių regioninis padalinys

Augaviečių plotai pagal žemės naudmenas (ha)

Auga-vietės	Medynai										Plynu-mos	Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė			Bendras augavietės plotas	%
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	Iš viso				Žemės ūkio naudmen.	Pelkės	Kita ne miško žemė		
Šbl	52,8	4,3			2,1					59,2			59,2				59,2	0,1
Šcl	27,8	6,7			7,6	0,4	1,3		1,9	45,7			45,7				45,7	0,1
Šcp	6,1	10,0			0,9		1,7			18,7			18,7				18,7	0,0
Šcs	0,7	0,7								1,4	4,1		5,5				5,5	0,0
Nal	3 377,4				52,6				3,6	3 433,6	15,7	4,8	3 454,1				3 454,1	8,1
Nbl	21 040,7	526,6			386,7	0,3	0,6			21 954,9	111,8	29,7	22 096,4				22 096,4	51,9
Nbp	34,9	1,7			1,0					37,6	2,1		39,7				39,7	0,1
Ncl	1 541,7	658,0	3,9		344,5	0,2	6,0	1,4	1,6	2 557,3	40,8	36,9	2 635,0				2 635,0	6,2
Ncp	227,4	281,2	1,9		65,3	0,4	3,4		1,0	580,6	6,6	10,2	597,4				597,4	1,4
Ncs	1,5	47,2	0,9		10,7		10,3		0,3	70,9	4,3	0,5	75,7				75,7	0,2
Ndp	0,2	11,1	5,8		26,9		25,9	3,2	1,0	74,1	1,2		75,3				75,3	0,2
Nds		56,1	13,6		8,4	0,5	65,2		1,5	145,3	5,9		151,2				151,2	0,4
Lbl	642,3	173,8			91,5	2,5				910,1	12,9	2,7	925,7				925,7	2,2
Lbp	8,2	3,6			5,8					17,6			17,6				17,6	0,0
Lcl	152,2	307,8			233,8	8,6	12,5	6,6	0,9	722,4	21,0	15,9	759,3				759,3	1,8
Lcp	64,7	541,4	20,3	1,2	322,5	23,6	96,5	1,4	0,1	1 071,7	8,7	4,1	1 084,5				1 084,5	2,5
Lcs	4,0	248,3	3,5		71,9	19,2	89,5	0,1		436,5	11,0	4,9	452,4				452,4	1,1
Ldl					0,5	4,5			1,3	6,3	1,5	3,7	11,5				11,5	0,0

Augaviečių plotai pagal žemės naudmenas (ha)

Auga-vietės	Medynai										Plynu-mos	Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė			Bendras augavietės plotas	%
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	Iš viso				Žemės ūkio naudmen.	Pelkės	Kita ne miško žemė		
Ldp	4,8	145,0	52,2		235,0	70,8	139,9	7,6	2,8	658,1	30,4	7,1	695,6				695,6	1,6
Lds		81,3	22,6		99,9	36,3	106,8	0,3	0,9	348,1	12,2	2,4	362,7				362,7	0,9
Lfs		3,8		0,5	18,6	16,7	11,2			50,8			50,8				50,8	0,1
Ubl	106,7	5,5			20,8					133,0	2,8	1,4	137,2				137,2	0,3
Ucl	19,2	21,4			115,9	48,1	2,6	2,3		209,5	12,9	10,8	233,2				233,2	0,5
Ucp	10,9	26,8			174,4	71,2	1,4	1,7		286,4	6,6	0,7	293,7				293,7	0,7
Ucs		6,4			29,5	15,9	0,9			52,7	0,8	3,2	56,7				56,7	0,1
Udl		0,2			1,9	14,5				16,6		0,3	16,9				16,9	0,0
Udp	1,8	1,0			65,4	105,0	1,0	0,6		174,8	10,6		185,4				185,4	0,4
Uds					12,4	25,8				38,2	2,9		41,1				41,1	0,1
Ufp					2,1	17,3				19,4			19,4				19,4	0,0
Pa	1 599,9				19,2					1 619,1	7,9		1 627,0		463,7		2 090,7	4,9
Pan	31,7									31,7			31,7				31,7	0,1
Pb	1 590,2	13,2			254,8	2,1	0,6			1 860,9	16,1		1 877,0		140,4		2 017,4	4,7
Pbn	581,9	19,8			160,8					762,5	16,7	1,3	780,5				780,5	1,8
Pc	229,6	70,9			685,8	222,5		0,4		1 209,2	78,1	4,2	1 291,5		245,9		1 537,4	3,6
Pcn	398,6	232,2			627,3	76,5	8,0	2,6		1 345,2	40,4	4,9	1 390,5		0,8		1 391,3	3,3
Pd					0,7	10,5				11,2	0,3		11,5		2,1		13,6	0,0
Pdn		7,4			46,6	19,7				73,7	7,6		81,3				81,3	0,2

Augaviečių plotai pagal žemės naudmenas (ha)

Auga-vietės	Medynai										Plynu-mos	Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė			Bendras augavietės plotas	%
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	Iš viso				Žemės ūkio naudmen.	Pelkės	Kita ne miško žemė		
Ufs						4,4				4,4			4,4				4,4	0,0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Iš viso	31 757,9	3 513,4	124,7	1,7	4 203,8	817,5	585,3	28,2	16,9	41 049,4	493,9	149,7	41 693,0		852,9		42 545,9	100,0

2021.02.15 07:59

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
056 Žeimenos kraštovaizdžio draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
10 Aukštagirio girininkija							
92(19-21), 93(24-33), 94(4-22), 95(12-17), 96(13-47), 98-100, 101(1-39), 102(1-14), 103(1-19, 21-24, 27, 28, 32, 33), 104(1-40, 46-51), 105(1, 2), 348(1-10)	322,8	316,5		231,2		83	1,9
056 Žeimenos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**322,8**	**316,5**		**231,2**		**83**	**1,9**
145 Adutiškio telmologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
14 Adutiškio girininkija							
11(7-10), 12(6-8, 10-13), 13-18, 19(1-13), 20(1-7, 9), 21(1, 2), 27(1-3, 8), 28-31, 32(1-3), 33(1, 2, 4, 13), 34(1, 4), 35(1, 5, 6), 45(1, 2), 46(1-3), 47(1-4, 11), 48, 49(1, 2)	574,2	567,6		567,6			
145 Adutiškio telmologinis draustinis iš viso:	**574,2**	**567,6**		**567,6**			
172 Perūno telmologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
11 Sarios girininkija							
48(12-20), 50-57, 58(1-49, 51)	654,6	594,3		594,3			
172 Perūno telmologinis draustinis iš viso:	**654,6**	**594,3**		**594,3**			
184 Antanų pedologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
14 Adutiškio girininkija							
56, 57, 70, 71	133,7	133,4		133,4			
184 Antanų pedologinis draustinis iš viso:	**133,7**	**133,4**		**133,4**			
201 Gelednės botaninis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
13 Gelednės girininkija							
56(2-6, 8, 9, 11-17), 57, 58, 66-68, 74-77, 85, 86, 91, 92	472	415,2		414,6			0,6
201 Gelednės botaninis draustinis iš viso:	**472**	**415,2**		**414,6**			**0,6**
263 Žeimenos ichtiologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
07 Žeimenos girininkija							

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
38(4, 5), 56(4, 12), 65(3), 92(10-12, 27, 28), 98(9, 16-22), 104(5, 6), 110(6, 7, 9-15), 115(23-25), 119(9, 10), 125(1-3, 5-7), 135	37,7	28,1		11		16,6	0,5
10 Aukštagirio girininkija							
108(18, 21, 23, 24, 26, 27, 33-35, 37, 38)	4,8	4,8		4,3			0,5
11 Sarios girininkija							
28(11-13, 21, 23, 24), 29(25, 32, 33, 37, 38, 40), 30(44, 55, 57, 62, 63), 31(38, 43-52, 55, 56), 36(1, 12-14, 17, 28), 37(12, 20, 26, 27, 29-31)	28	24,4		22,3			2,1
263 Žeimenos ichtiologinis draustinis iš viso:	**70,5**	**57,3**		**37,6**		**16,6**	**3,1**
270 Aukštaitijos nacionalinis parkas							
36-Ekologinės apsaugos prioriteto zona							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
02 Antaliedės girininkija							
156(), 170()	0,1	0,1				0,1	
07 Žeimenos girininkija							
3(2-5), 7(1), 8(1)	3,4	3,4				3	0,4
36-Ekologinės apsaugos prioriteto zona iš viso:	3,5	3,5				3,1	0,4
270 Aukštaitijos nacionalinis parkas iš viso:	**3,5**	**3,5**				**3,1**	**0,4**
285 Labanoro regioninis parkas							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
10 Aukštagirio girininkija							
61()	0,4	0,4					0,4
02-Kiauneliškio gamtinis rezervatas							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
02 Antaliedės girininkija							
21, 22, 27, 28, 33, 34, 38-40, 41(1-5)	280,2	277	277				
02-Kiauneliškio gamtinis rezervatas iš viso:	280,2	277	277				
03-Girutiškio gamtinis rezervatas							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
02 Antaliedės girininkija							
130(18), 131(17), 143, 144, 145(1-3, 7-9, 13-18, 22), 146(27-30, 32, 33), 157-160, 161(1-5, 7-15), 162(9-13), 163(19)	240,2	226,8	226,8				
05 Pasiaurės girininkija							
114(1-3, 6-19), 115(15-22), 122(6-12), 123, 124, 125(15), 140(22, 26,	237,3	233,8	233,8				

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
27), 141-143, 153(11), 154(1-4), 155(1-5), 156							
06 Januliškio girininkija							
1-4, 5(13-21), 9-12, 13(1-10, 12-22), 17-21, 25-28, 29(1-12), 34-36, 42, 43, 53(2-5, 7, 10-15, 20-22), 54(1-15)	789,4	593,5	593,5				
03-Girutiškio gamtinis rezervatas iš viso:	1266,9	1054,1	1054,1				
04-Luknelės hidrografinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
02 Antaliedės girininkija							
86(23-25), 101(6-9, 13-16, 20-27, 40, 41), 102(11-14, 17-20, 26), 115(6), 116(1-4, 7-15), 131(5-8, 12-14), 132(1-4, 8-21), 133(15-18), 146(5, 6, 15, 16, 19, 20), 147(1-5, 8-18, 21-24, 28-30), 148(12, 13, 15-17, 19-23), 163(1-7, 10, 15, 16, 18), 164(9-19), 167(16-23), 168(14-19), 169(17-21), 170(5, 8, 9, 11-13, 15-17), 171(1-12), 173(6-11), 174(7-16), 175(2-23), 176(1-5), 177(1-9, 20), 178(1)	299,5	283,2		145,4		136,8	1
06 Januliškio girininkija							
5(1-5), 6(1-8), 7(1-11, 13-26, 28), 8(1-8, 11-15), 14(2, 4, 5, 7-14), 15(1-6), 22(1-13)	114,8	110,9		7,5	0,4	103	
04-Luknelės hidrografinis draustinis iš viso:	414,3	394,1		152,9	0,4	239,8	1
05-Ešerinio I telmologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
06 Januliškio girininkija							
30(5), 31(4, 6-9, 12-17), 38(3-6, 8, 10, 11), 39, 46(2-5), 47(1-7)	59,5	43,4		43,4			
05-Ešerinio I telmologinis draustinis iš viso:	59,5	43,4		43,4			
06-Krakinio telmologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
06 Januliškio girininkija							
73(), 99, 100(1-9), 101(21, 22), 109(1-12), 110(1-6), 111(1, 2)	84,5	84,2		84,2			
06-Krakinio telmologinis draustinis iš viso:	84,5	84,2		84,2			
07-Snieginio telmologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
06 Januliškio girininkija							
67(17), 68(9-18, 20), 69(11-16), 78, 79(1-13), 94, 95(1-6), 104(1-15), 105(1)	173,8	161,6		161,5			0,1
07-Snieginio telmologinis draustinis iš viso:	173,8	161,6		161,5			0,1
08-Peršokšnos kraštovaizdžio draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
05 Pasiaurės girininkija							
12(4), 100(3, 4, 6), 101(1-13, 15-22), 138(1-18), 151(1-4, 10-12, 14-22), 169(8, 9, 14-22, 24, 25, 29-34, 36-41, 43, 44), 170(1-31), 171(13), 187(3), 188(1, 2, 5-11, 15-19), 189(1-21, 24), 197(2-8, 14-19, 24-38)	210,5	196,2		133,9		62,3	
06 Januliškio girininkija							
49(1, 3-24), 50, 51, 52(18-30), 60(3-7), 61(1-14), 62(1-6, 10-19, 24, 26-28), 63(1-25, 27-39), 64(8, 14-18, 27-32), 73(7-13), 74(1-5), 75(1-4), 84(2-12, 19), 85, 90(2, 7), 91(5-16), 92(1-5, 9-17), 101(6-10, 15-20, 30), 102(1-22, 24-29), 103(13, 17-21), 112(1), 113(1-4), 114(1-4, 8-13, 17-21, 23, 24, 28-45), 115(13-34), 116(9), 123(8-12, 15), 124(1-25, 28-33), 125(1, 2), 181(1, 2, 16), 202(22, 23), 208(4, 6, 15-19)	430	429,9		227,2		202,5	
08-Peršokšnos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	640,5	626,1		361,1		264,8	
09-Lakajos kraštovaizdžio draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
03 Lakajos girininkija							
52(8), 53(8, 9), 54(6-10, 12-16), 69(4-17), 70(4-10), 74, 76(13, 14, 16), 106(1-7), 108(3, 4, 7), 124(1-26, 28-31), 130(4-12)	94,6	94,5		0,1		94,4	
05 Pasiaurės girininkija							
13, 14, 15(1, 2, 4-7, 9-11, 13-16), 22(1-8, 15, 18-21), 23(1-13, 17), 24, 25(1-9, 30), 33(5, 9, 17, 18), 34, 36(1-7, 14-23), 37, 46, 58(10-24), 65(1, 2), 66, 74(1-14), 75(1-14, 24, 25)	244,4	231,5		147,6		83,9	
06 Januliškio girininkija							
106(12-26), 107(8-12, 14), 117(1-6, 9-12), 119(9-14), 120(12-21), 121(13-23), 122(17-20), 123(20-27), 125(6-8)	67,4	61,6		37,7		23,9	
07 Žeimenos girininkija							
111(7-30), 112(4-13), 113(6-38), 114(15-42), 115(27), 116(1-13, 17, 19)	149,9	145,1		84,2		60,9	
10 Aukštagirio girininkija							
1(1-14), 3(1-18), 5(1-9), 6(1-18), 7(4, 8-15), 8(1-11), 9(1-14, 28-31), 10(1-5, 20, 21), 11(1-7, 9, 12), 12(1-16), 32(1, 2, 20), 33(1-9), 34(1, 4-6), 35(1, 2, 4-7, 20), 36(1-27, 32, 33, 37, 41, 42), 61(4-8)	205,2	196,1		105		89,7	0,1
09-Lakajos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	761,5	728,8		374,6		352,8	0,1
10-Salduškio geomorfologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
05 Pasiaurės girininkija							
75(20-23, 26), 81(3-7, 17-19, 23, 24), 86(4-6, 8, 11-15), 88, 91	113,2	108,8				108,8	
10 Aukštagirio girininkija							
1(15-24), 13(1-13), 14(19), 20, 21(1, 2), 37, 45, 46(15, 16), 62, 63, 64(6-30), 65(13-29)	328,4	323,7		176,8		146,9	
10-Salduškio geomorfologinis draustinis iš viso:	441,6	432,5		176,8		255,7	

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
11-Juodežerio telmologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
10 Aukštagirio girininkija							
15(5-16), 16, 17(1-15), 22(4-11), 23, 24(1-8), 39(7, 11), 40(1-4), 41(1, 2)	155,9	111,5		111,5			
11-Juodežerio telmologinis draustinis iš viso:	155,9	111,5		111,5			
12-Kuliakampio botaninis-zoologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
10 Aukštagirio girininkija							
32(), 33(13-31), 34(23-27), 51(8), 52(10-13), 53(11-14), 54(10-19), 55(1, 2, 4, 5, 7, 9-20), 56(5, 8, 9, 12-18), 57(9-19), 58, 59, 68(13-25), 69-76, 86(1-4), 87(1), 89(1-10), 90(1-10), 91(1-8), 92(1)	722,6	704,6		704			0,6
12-Kuliakampio botaninis-zoologinis draustinis iš viso:	722,6	704,6		704			0,6
13-Padumblės botaninis-zoologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
01 Labanoro girininkija							
138, 153(8-19), 176(3, 5-17, 26-34), 177, 178, 192(7-11, 13, 14, 17-19, 24, 25), 232, 233, 238(1-11, 13)	149,1	138		138			
13-Padumblės botaninis-zoologinis draustinis iš viso:	149,1	138		138			
14-Pažemio kraštovaizdžio draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
01 Labanoro girininkija							
115(16-19, 27-29, 33-35), 116(2-16), 117, 128, 129, 145, 146, 158(11-13), 159, 160, 182(4-7), 183(2-12), 184, 185, 196-199	367,9	364,2		276,6		87,6	
02 Antaliedės girininkija							
41(6), 46-52, 53(1-10, 18, 19), 57-62, 63(1-14, 26, 27), 69-73, 74(1-4), 75-77, 78(1-17), 86(1-22), 87, 88(1-18), 89(1-7), 90(1-3), 101(1-5, 10), 102(1-9), 103(1-3), 171()	662,5	623,8		385,9		237,9	
05 Pasiaurės girininkija							
107(1), 108(1-9), 109(1-4), 110(1, 2)	29,9	29,9				29,9	
14-Pažemio kraštovaizdžio draustinis iš viso:	1060,3	1017,9		662,5		355,4	
15-Antaliedės botaninis-zoologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
02 Antaliedės girininkija							
80(39-46), 81(13-19), 82(18, 19), 93(2-12), 94, 95(2-16), 97(17-20), 104(17-22), 105(14-19), 106(16, 17), 107(9), 108-110, 117(4, 5), 118-126, 133(1-6), 134(1-11), 135(1-19), 136-140, 141(1-6), 146(), 149(2-5, 7-9, 11-13), 150-155, 164(2-4), 165(1-10), 166(1-19),	963,1	924,5		924,5			

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
167(1-15), 168(1-13), 169(1-16), 170(1-4, 6, 10, 14, 18)							
15-Antaliedės botaninis-zoologinis draustinis iš viso:	963,1	924,5		924,5			
16-Laukagalio telmologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
01 Labanoro girininkija							
109(17-26), 110, 111, 122(1, 3-17, 22-26), 123, 135(6-12), 136(1-9)	114,6	94,3		94,3			
16-Laukagalio telmologinis draustinis iš viso:	114,6	94,3		94,3			
17-Serlediškio telmologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
01 Labanoro girininkija							
18, 27	46,1	44,8		44,8			
17-Serlediškio telmologinis draustinis iš viso:	46,1	44,8		44,8			
18-Alsuodžio telmologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
01 Labanoro girininkija							
41(7-9, 14-16), 52(3, 4, 6)	16,7	15		15			
18-Alsuodžio telmologinis draustinis iš viso:	16,7	15		15			
19-Aiseto kraštovaizdžio draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
01 Labanoro girininkija							
1(1-15), 2(1, 2), 3(1-7), 4(1, 2), 6, 7(1-4), 8(1-4), 13, 14(1-6, 13, 14), 22, 31-33	299,2	297,5		233,8		63,7	
19-Aiseto kraštovaizdžio draustinis iš viso:	299,2	297,5		233,8		63,7	
20-Alnio hidrografinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
01 Labanoro girininkija							
77(1-6), 91, 92(1, 2), 94, 95(1-6, 13-25)	105,2	105,2		75,8		29,4	
20-Alnio hidrografinis draustinis iš viso:	105,2	105,2		75,8		29,4	
22-Tramių telmologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
03 Lakajos girininkija							

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsau-giniai	rekrea-ciniai		
200(4-14), 211(5, 6, 17-22, 24)	24,7	21,5		21,5			
22-Tramių telmologinis draustinis iš viso:	24,7	21,5		21,5			
24-Kanio raisto botaninis-zoologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
01 Labanoro girininkija							
108(18), 120(24-26, 30-39), 121(4-27), 122(18-21), 132(6-21), 133, 134, 135(1, 2, 4, 5, 13-21), 148(2-8, 15-19), 149-151, 170-174, 186-189, 190(1-17), 205-208, 209(1-7), 216-218, 219(1-4), 220(1), 222	687,8	652,2		652,2			
03 Lakajos girininkija							
168(21), 169, 203(7), 204, 215	172	168,7		168,7			
24-Kanio raisto botaninis-zoologinis draustinis iš viso:	859,8	820,9		820,9			
27-Peršokšnų hidrografinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
01 Labanoro girininkija							
240	0,7	0,7		0,7			
03 Lakajos girininkija							
228(3), 229, 230, 234(1-9, 12), 235, 236, 248, 249, 261, 262	190,5	190,3		161,8		28,5	
05 Pasiaurės girininkija							
6, 96-98, 100(), 104(1-3), 137, 150, 166(6, 13), 167, 168(8-11), 169(3-7, 12), 179(3-5), 186, 187(7-10, 14, 15, 18)	171	161,8		28		132,7	1,1
27-Peršokšnų hidrografinis draustinis iš viso:	362,2	352,8		190,5		161,2	1,1
28-Lakajų kraštovaizdžio draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
03 Lakajos girininkija							
5, 6(1, 2, 4, 6), 10, 11(1, 2, 4-6, 8-12), 21, 22(1-5, 9, 10), 30(1-17), 31(1), 41(1-11), 42(9), 43(23), 52(1-7), 53(1, 3-7, 14), 105, 111(1-13), 112(1-19), 113, 120(7-11, 17-20), 121(1-15)	322,5	316,1		278,7		37,4	
28-Lakajų kraštovaizdžio draustinis iš viso:	322,5	316,1		278,7		37,4	
29-Kertuojų hidrografinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
03 Lakajos girininkija							
111(14-18, 20, 24, 25), 119(1-4)	8,6	8,6		7,5		1,1	
29-Kertuojų hidrografinis draustinis iš viso:	8,6	8,6		7,5		1,1	
30-Ešerinio II telmologinis draustinis							

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
Švenčionėlių regioninis padalinys							
05 Pasiaurės girininkija							
73(11, 13, 17-19), 78(5, 9-13, 16-21, 23-25), 79, 80(12, 13, 19, 25-27, 29, 30, 34, 35), 84(2-22), 85	113,9	109,9		109,9			
30-Ešerinio II telmologinis draustinis iš viso:	113,9	109,9		109,9			
31-Maldžiūnų geomorfologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
05 Pasiaurės girininkija							
67(6-14), 68(6-10, 14), 82	26,8	26,8				26,8	
31-Maldžiūnų geomorfologinis draustinis iš viso:	26,8	26,8				26,8	
41-Ekologinės apsaugos prioriteto zona							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
01 Labanoro girininkija							
90, 100(8-12), 101(17-25), 104, 114(1-10), 124(1, 2), 125(1-10, 19), 126(1, 2)	93,6	92,3				92,2	0,1
02 Antaliedės girininkija							
14(19-24), 15(2-24), 16, 17, 19(10-18), 20, 23, 25, 26, 29, 31, 32, 35-37, 42-45, 129(7-15), 130(9-17, 19), 131(15, 16, 18-23), 145(4-6, 10-12, 19-21, 23), 146(1-4, 7-14, 17, 18, 21-26, 31, 34, 35), 147(19, 20, 25-27, 31-35), 161(6, 16), 162(1-8, 14), 163(8, 9, 11-14, 17, 20-22), 170(7)	601,3	587,1				587,1	
03 Lakajos girininkija							
4, 17, 25, 27, 28(1-10), 37(1), 39(1-7, 10), 40(1-15), 78, 111(19, 21-23, 26-37), 112(20, 21), 119(5-21), 120(1-6, 12-16, 21-29), 121(16-20), 125, 126(1-19, 24, 26), 127(1), 131, 132(1-3), 161, 162(1-8), 211(7-9, 12-14), 226, 227(11-13), 231, 234(10, 11), 244(1-4, 7, 8), 245(1, 2, 5), 246, 247, 258(4, 5), 259, 260	434,6	423,4				423,4	
05 Pasiaurės girininkija							
59(27-31), 67(4), 107(2-4), 108(10-23), 113, 114(4, 5), 115(1-14), 122(1-5), 125(1-14), 140(3-5, 7, 9-11, 14-18, 21, 24, 25), 153(10, 12-21), 154(5-11), 155(6-9), 174, 175	244,5	236,5				236,5	
06 Januliškio girininkija							
5(6-12), 6(9-14), 7(12), 8(9, 10), 13(11), 14(1, 3, 6), 16(5-18), 29(13, 14), 33, 37(1-5, 7, 8), 41(9-11, 18), 44(1-8), 45(1, 2), 53(1, 6, 8, 9, 16-19), 54(16), 55(1-6), 64(1-7, 9-13, 19-26), 65(1-5), 74(), 183(3-5, 7, 8, 11, 12, 15, 16, 18-20), 192(5-8, 15), 194(3-5, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17)	355,7	354,9				354,9	
07 Žeimenos girininkija							
23, 31	51,7	51,7				51,7	
10 Aukštagirio girininkija							
77, 78(1-21, 24, 26)	83,3	83,3		2,9	0,7	79,7	
41-Ekologinės apsaugos prioriteto zona iš viso:	1864,7	1829,2		2,9	0,7	1825,5	0,1

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
42-Rekreacinio prioriteto zona							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
01 Labanoro girininkija							
84(3), 130(1, 9-21), 195, 227, 239	50,1	50			49,9	0,1	
02 Antaliedės girininkija							
63(21), 74(5-13), 141(7), 156(1-6)	23,7	23,7			23,6	0,1	
03 Lakajos girininkija							
3, 106(8-16), 122(1, 2), 162(9), 165(4, 12-14), 211(15, 16), 212(9, 11-14), 213(22-25), 214(24, 25)	85,1	85,1			85,1		
05 Pasiaurės girininkija							
8(1, 2, 7, 13), 17(1), 38(15-17), 51, 68(11-13, 15, 16), 69(8-19), 70(22-24), 76(1-3, 6-18), 104(4, 5, 13, 17), 168(1-7, 12-14), 169(1, 2, 10, 11, 13, 23, 26-28, 35, 42), 187(1, 2, 4-6, 11-13, 16, 17)	151,6	151,4			151,4		
06 Januliškio girininkija							
8(16-20), 16(1-4)	17	17			17		
10 Aukštagirio girininkija							
61(9, 12-14, 18, 19, 22-25, 27-29, 31), 78(22, 23, 25, 27, 28)	23,7	23,3		1,7	21,6		
42-Rekreacinio prioriteto zona iš viso:	351,2	350,5		1,7	348,6	0,2	
43-Ūkinio prioriteto zona							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
01 Labanoro girininkija							
1(16-23), 2(3-19), 3(8-14), 4(3-17), 5, 7(5), 8(5-18), 9-12, 14(7-12, 15-37), 15-17, 19-21, 23-26, 28-30, 34-40, 41(1-6, 10-13), 42-45, 47-50, 52(1, 2, 5, 7-12), 53-57, 62-76, 77(7-12), 78-82, 84(1, 2), 85-89, 92(3-6), 93, 95(7-12, 26-34), 96-98, 100(1-7, 13, 14), 101(1-16), 102, 103, 105-107, 108(1-17), 109(1-16), 113, 114(11-14), 115(1-15, 20-26, 30-32), 116(1), 118, 119, 120(1-23, 27-29), 121(1-3), 122(2), 124(3-17), 125(11-18, 20-22), 126(3-14), 127, 130(2-8, 22-29), 131, 132(1-5), 136(10), 137, 139-144, 147, 148(1, 9-14), 152, 153(1-7), 154-157, 158(1-10), 175, 176(1, 2, 4, 18-25), 179-181, 182(1-3), 183(1), 190(18), 191, 192(1-6, 12, 15, 16, 20-23), 194, 209(8-17), 210, 219(5), 220(2-14), 221, 226, 231, 237, 238(12)	2782,7	2770,9		29,4		152,1	2589,4
02 Antaliedės girininkija							
1-13, 14(1-18), 15(1), 18, 19(1-9), 24, 30, 53(11-17), 54-56, 63(15-20, 22-25), 64-67, 78(18-20), 79, 80(1-38, 47, 48), 81(1-12), 82(1-17), 83, 84, 88(19-21), 89(8-16), 90(4-12), 91, 92, 93(1, 13), 95(1), 96, 97(1-16), 101(11, 12, 17-19, 28-39), 102(10, 15, 16, 21-25), 103(4-19), 104(1-16, 23), 105(1-13, 20), 106(1-15, 18), 107(1-5, 7, 8), 114, 115(1-5, 7, 8), 116(5, 6), 117(1-3), 129(1-6), 130(1-8), 131(1-4, 9-11), 132(5-7), 133(7-14, 19), 134(12-15), 135(20), 147(6, 7), 148(1-11, 14, 18, 24), 149(1, 6, 10), 164(1, 5-8), 165(11-17), 166(20-24), 167(24, 25), 171(13-22), 172, 173(1-5), 174(1-6), 175(1, 24), 176(6-11), 177(10-19), 178(2-14), 179	1586,3	1585,4		7,7		25,6	1552,1
03 Lakajos girininkija							

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
6(3, 5), 7, 8, 11(3, 7, 13, 14), 12, 13, 22(6-8, 11, 12), 23, 24, 30(18), 31(2-23), 32-36, 39(8, 9, 11-15), 40(16-26), 41(12), 42(1-8), 43(1-21), 44-47, 50, 51, 53(2, 11-13, 15), 54(1-5, 11), 55-57, 60, 61, 66(1-10, 17), 67, 69(1-3), 72(5, 6, 8-13, 17-19, 22), 73, 76(4, 10-12, 15, 17), 77, 107, 108(1, 2, 5, 6, 8, 9), 121(21-26), 122(3-15), 123, 124(27), 126(20-23, 25, 27-31), 127(2-30), 128, 129, 130(1-3, 13-26), 132(4-23), 133-136, 138-140, 144-146, 148, 149, 163, 164, 165(1-3, 5-11), 166, 167, 168(1-20), 200(1-3, 15-19), 201, 202, 203(1-6, 8-28), 211(1-4, 10, 11, 23), 212(1-8, 10), 213(1-21, 26), 214(1-23, 26, 27), 227(1-10, 14), 228(1, 2, 4-19), 244(5, 6, 9-17), 245(3, 4), 257, 258(1-3, 6-9)	2024,6	2014,1		44,3		166	1803,8
05 Pasiaurės girininkija							
4, 5, 8(3-6, 8, 10-12, 14-20), 9-11, 12(1-3, 5), 15(3, 8, 12, 17, 18), 16, 17(2-22), 18-21, 22(9-14, 16, 17, 22-29), 23(14-16), 25(10-29, 31), 26-32, 33(1-4, 6-8, 10-16), 36(8-13), 38(1-14), 39-45, 47, 52-57, 58(1-9), 59(1-26), 60-64, 65(3-15), 67(1-3, 5), 68(1-5), 69(1-7), 70(1-21, 25, 26), 71, 72, 73(1-10, 12, 14-16), 74(15-30), 75(15-19), 76(4, 5), 77, 78(1-4, 6-8, 14, 15, 22), 80(1-11, 14-18, 20-24, 28, 31-33, 36-43, 45, 46), 81(1, 2, 8-16, 20-22), 83, 84(1), 86(1-3, 9, 10), 87, 90, 95, 99, 100(1, 2, 5, 7-12), 101(14), 104(6-12, 14-16, 18-23), 105, 106, 109(5-12), 110(3-17), 116, 120, 121, 138(19, 20), 139, 140(1, 2, 6, 8, 12, 13, 19, 20, 23), 151(5-9, 13, 23, 24), 152, 153(1-9), 163-165, 166(1-5, 7-12), 170(32), 171(1-12), 172, 173, 176-178, 179(1, 2), 184, 185, 188(3, 4, 12-14, 20), 189(22, 23), 190, 197(1, 9-13, 20-23)	2479	2473,5		2		56,5	2415
06 Januliškio girininkija							
7(27), 15(7-20), 22(14-17), 23, 24, 29(15), 30(1-4), 31(1-3, 5, 10, 11, 18-21), 32, 37(6, 9, 10), 38(1, 2, 7, 9), 40, 41(1-8, 12-17), 44(9), 45(3-14), 46(1, 6-17), 47(8-24), 48, 49(2), 52(1-17, 31-42), 55(7-12), 56-59, 60(1, 2, 8-16), 61(15-33), 62(7-9, 20-23, 25), 63(26), 64(33-35), 65(6-9), 66, 67(1-16, 18), 68(1-8, 19), 69(1-10, 17-23), 70-72, 73(1-6), 74(6), 75(5-10), 76, 77, 79(14-38), 80-83, 84(1, 13-18), 86-89, 90(1, 3-6, 8-17), 91(1-4), 92(6-8), 93, 95(7-25), 96-98, 100(10-12), 101(1-5, 11-14, 23-29), 102(23), 103(1-12, 14-16, 22-24), 104(16-28), 105(2-25), 106(1-11), 107(1-7, 13, 15-17), 108, 109(13-18), 110(7-10), 111(3-19), 112(2-8), 113(5-8), 114(5-7, 14-16, 22, 25-27), 115(1-12), 116(1-8, 10-15), 117(7, 8, 13), 118, 119(1-8), 120(1-11), 121(1-12), 122(1, 2, 4-16, 21), 123(1-7, 13, 14, 16-19, 28), 124(26, 27), 125(3-5), 181(3-15, 17), 182, 183(1, 2, 6, 9, 10, 13, 14, 17), 191, 192(1-4, 9-14), 193, 194(1, 2, 6, 7, 9, 12, 15), 202(1-21), 203, 208(1-3, 5), 209	2542,6	2537,3		0,5			2536,8
10 Aukštagirio girininkija							
3(19-35), 4, 5(10-28), 6(19-29), 7(1-3, 5-7), 8(12-20), 9(15-27), 10(6-19), 11(8, 10, 11, 13-18), 12(17), 14(1-18, 20-22), 15(1-4), 17(16-18), 18(1-7), 19(1-11), 21(3-16), 22(1-3), 24(9-13), 25(1-18), 26(1-7), 27-31, 32(3-19), 33(10-12), 34(2, 3, 7-22), 35(3, 8-19), 36(28-31, 34-36, 38-40), 38, 39(1-6, 8-10, 12, 13), 40(5-12), 41(3-15), 42(1-15), 43(1-8), 44, 46(1-14), 47-50, 51(1-7), 52(1-9), 53(1-10), 54(1-9), 55(3, 6, 8), 56(1-4, 6, 7, 10, 11), 57(1-8), 60, 61(1-3, 10, 11, 15-17, 20, 21, 26, 30), 64(1-5), 65(1-12), 66, 67, 68(1-12)	1519,8	1517,7		1,6			1516,1
43-Ūkinio prioriteto zona iš viso:	12935	12898,9		85,5		400,2	12413,2
47-Žiežulinio geomorfologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
03 Lakajos girininkija							
28(11, 12), 29, 37(2-11), 38, 48, 49, 58, 59, 64, 65, 66(11-16), 70(1-3), 71, 72(1-4, 7, 14-16, 20, 21), 75, 76(1-3, 5-9)	281,7	281,7				281,7	

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
47-Žiežulinio geomorfologinis draustinis iš viso:	281,7	281,7				281,7	
285 Labanoro regioninis parkas iš viso:	**24907,1**	**24272,4**	**1331,1**	**5877,8**	**349,7**	**4295,7**	**12416,6**
297 Sirvėtos regioninis parkas							
01-Čiulėnų geomorfologinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
08 Švenčionių girininkija							
362	17,6	14,6		0,6		14	
01-Čiulėnų geomorfologinis draustinis iš viso:	17,6	14,6		0,6		14	
03-Šventos kraštovaizdžio draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
08 Švenčionių girininkija							
3, 4(1-8, 10-17, 20, 21, 24-32), 5, 6(1-4, 9, 10, 15, 19-22), 7, 8(1-9, 11-13, 22, 25, 26, 31)	209,9	201,3		108,1		91,5	1,4
03-Šventos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	209,9	201,3		108,1		91,5	1,4
09-Sirvėtos kraštovaizdžio draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
08 Švenčionių girininkija							
9(3-31), 10(5-17), 14, 15, 58, 419(2-10)	141	141		31,7		108,9	0,4
09-Sirvėtos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	141	141		31,7		108,9	0,4
11-Ekologinės apsaugos prioriteto zona							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
08 Švenčionių girininkija							
391	8,9	8,9				8,9	
11-Ekologinės apsaugos prioriteto zona iš viso:	8,9	8,9				8,9	
12-Rekreacinio prioriteto zona							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
08 Švenčionių girininkija							
4(18, 19, 22, 23), 8(10, 14-21, 23, 24, 27-30, 32-37), 9(1, 2), 10(1-4), 419(1)	24,3	23,9			23,5	0,4	
12-Rekreacinio prioriteto zona iš viso:	24,3	23,9			23,5	0,4	
297 Sirvėtos regioninis parkas iš viso:	**401,7**	**389,7**		**140,4**	**23,5**	**223,7**	**1,8**

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
315 Adutiškio–Guntauninkų miškų biosferos poligonas							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
14 Adutiškio girininkija							
1, 4-7, 8(8-24), 9(11-13), 10, 11(1-6), 12(1-5, 9), 19(14), 20(10-15), 21(3-22), 22-26, 27(4-7, 9, 10), 32(4), 33(3, 5-12, 14), 34(2, 3, 5-16), 35(2-4, 7-15), 36-44, 45(3-15), 46(4-12), 47(5-10), 49(3-13), 50, 51, 52(1-24), 54, 55, 58-63, 64(1-8), 66-69, 72-77, 78(1-9), 79-94, 95(1-13), 96-115, 116(1-5, 7-14), 117-124	3011,1	3001,4					3001,4
315 Adutiškio–Guntauninkų miškų biosferos poligonas iš viso:	**3011,1**	**3001,4**					**3001,4**
324 Geležnės miško biosferos poligonas							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
13 Geležnės girininkija							
36-40, 44-47, 55, 56(1, 7, 10), 59-61, 65, 69-71, 73, 83, 84, 89, 90, 95	759,6	758,3				18,2	740,1
324 Geležnės miško biosferos poligonas iš viso:	**759,6**	**758,3**				**18,2**	**740,1**
617 Adutiškio miško beržo valstybinis genetinis draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
14 Adutiškio girininkija							
116(6)	5,8	5,8		5,8			
617 Adutiškio miško beržo valstybinis genetinis draustinis iš viso:	**5,8**	**5,8**		**5,8**			
748 Kunigiškės kraštovaizdžio draustinis							
Švenčionėlių regioninis padalinys							
08 Švenčionių girininkija							
110(1-14, 21), 111, 112(2-45), 114-118, 167, 496, 499-502	373,1	366,6		144,5		216,4	5,7
748 Kunigiškės kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**373,1**	**366,6**		**144,5**		**216,4**	**5,7**
Iš viso nacionaliniuose parkuose:	**3,5**	**3,5**				**3,1**	**0,4**
Iš jų:							
ekologinės apsaugos prioriteto zona	3,5					3,1	0,4
Iš viso regioniniuose parkuose:	**25308,8**	**24662,1**	**1331,1**	**6018,2**	**373,2**	**4519,4**	**12418,4**
Iš jų:							

PM_2019_ATID

Švenčionėlių regioninis padalinys

Valstybinės saugomų teritorijų žiniaraštis

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
ekologinės apsaugos prioriteto zona	280,6	277,4	277				0,4
gamtinis rezervatas	1266,9	1054,1	1054,1				
hidrografinis draustinis	890,3	860,7		426,7	0,4	431,5	2,1
telmologinis draustinis	789,7	686,2		686,1			0,1
kraštovaizdžio draustinis	3225	3127,4		1942,4		1183	0,5
geomorfologinis draustinis	977,6	956,9		285,5		669,7	1,4
botaninis-zoologinis draustinis	2694,6	2588		2587,4			0,6
apsaugos prioriteto zona	1873,6	1838,1		2,9	0,7	1834,4	0,1
rekreacinio prioriteto zona	375,5	374,4		1,7	372,1	0,6	
ūkinio prioriteto zona	12935	12898,9		85,5		400,2	12413,2
Iš viso valstybiniuose draustiniuose:	**2606,7**	**2456,7**		**2129**		**316**	**11,3**
Iš jų:							
kraštovaizdžio draustinis	695,9	683,1		375,7		299,4	7,6
telmologinis draustinis	1228,8	1161,9		1161,9			
pedologinis draustinis	133,7	133,4		133,4			
botaninis draustinis	472	415,2		414,6			0,6
ichtiologinis draustinis	70,5	57,3		37,6		16,6	3,1
valstybinis genetinis draustinis	5,8	5,8		5,8			
Iš viso saugomose teritorijose:	**27919**	**27122,3**	**1331,1**	**8147,2**	**373,2**	**4838,5**	**12430,1**
Iš viso biosferos poligonuose:	**3770,7**	**3759,7**				**18,2**	**3741,5**

2021.02.14 11:34

Švenčionėlių regioninis padalinys

Medynų plotų kaita pagal amžiaus klases

(skaitiklyje -pagal praeitą miškotvarką, vardiklyje - pagal dabartinę miškotvarką)

Vyraujanti medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso	%
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >		
Pušis	963,5	634,5	647,2	1 018,0	2 412,5	4 793,7	4 851,7	4 538,8	3 806,4	3 183,6	2 885,5	1 495,0	527,3	174,7	417,8	32 350,2	78,9
	1 302,5	883,1	684,3	609,2	1 041,4	2 380,1	4 698,6	4 711,0	4 722,5	3 399,4	2 707,5	2 323,1	1 266,2	436,7	592,3	31 757,9	77,4
%	3,0	2,0	2,0	3,1	7,5	14,8	15,1	14,0	11,8	9,8	8,9	4,6	1,6	0,5	1,3	100,0	
	4,1	2,8	2,2	1,9	3,3	7,5	14,8	14,8	14,8	10,7	8,5	7,3	4,0	1,4	1,9	100,0	
Eglė	737,6	393,4	392,3	123,4	129,7	128,4	216,5	339,1	482,3	275,8	135,8	48,9	19,4	2,7		3 425,3	8,4
	702,6	583,0	426,6	400,4	130,3	131,3	150,9	222,5	266,5	238,7	117,2	85,4	45,4	11,5	1,1	3 513,4	8,6
%	21,5	11,5	11,4	3,6	3,8	3,7	6,3	9,9	14,1	8,1	4,0	1,4	0,6	0,1		100,0	
	20,1	16,6	12,2	11,4	3,7	3,7	4,3	6,3	7,6	6,8	3,3	2,4	1,3	0,3		100,0	
Ąžuolas	21,8	0,5			3,3		7,8	1,7								35,1	0,1
	92,3	20,1	0,9	0,9	0,3	2,4		7,8								124,7	0,3
%	62,8				8,6		22,9	5,7								100,0	
	74,2	16,1	0,8	0,8		1,6		6,5								100,0	
Uosis						2,0										2,0	
							1,2					0,5				1,7	
%						100,0										100,0	
							100,0									100,0	
Beržas	515,2	596,3	446,7	148,9	204,4	503,3	503,3	504,6	261,7	97,6	1,2	1,4				3 784,6	9,2
	665,1	641,5	617,9	453,1	220,8	225,0	438,4	405,2	318,3	136,1	80,0	2,4				4 203,8	10,2
%	13,6	15,9	11,8	3,9	5,4	13,3	13,3	13,3	6,9	2,6						100,0	
	15,8	15,3	14,7	10,8	5,3	5,4	10,4	9,6	7,6	3,2	1,9					100,0	
Juodalksnis	93,5	33,4	102,3	19,8	19,7	62,2	101,7	114,1	50,0	28,1						624,8	1,5

Švenčionėlių regioninis padalinys

Medynų plotų kaita pagal amžiaus klases

(skaitiklyje -pagal praeitą miškotvarką, vardiklyje - pagal dabartinę miškotvarką)

Vyraujanti medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso	%
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >		
	232,0	102,0	35,8	95,4	30,9	35,5	72,2	79,2	79,1	33,8	21,6					817,5	2,0
%	15,0	5,3	16,3	3,2	3,2	9,9	16,3	18,3	8,0	4,5						100,0	
	28,2	12,5	4,4	11,6	3,8	4,4	8,8	9,7	9,7	4,2	2,7					100,0	
Drebulė	111,9	97,5	116,1	13,7	11,7	45,8	63,9	133,9	128,8	29,0						752,3	1,8
	58,7	126,4	96,9	92,3	13,6	19,5	26,3	32,3	82,2	36,2	0,9					585,3	1,4
%	14,9	13,0	15,4	1,9	1,6	6,1	8,5	17,7	17,1	3,8						100,0	
	10,1	21,5	16,6	15,7	2,4	3,4	4,4	5,5	14,0	6,2	0,2					100,0	
Baltalksnis	0,2	11,5	6,8	5,8	2,2	1,4										27,9	0,1
	1,2	1,1	7,2	10,0	5,3	1,9	0,6	0,9								28,2	0,1
%		42,9	25,0	21,4	7,1	3,6										100,0	
	3,6	3,6	25,0	35,6	17,9	7,1	3,6	3,6								100,0	

2021.02.12 15:41

Suprojektuotos pagrindinių kirtimų apimtys pagal metus (III ir IV miškų grupės)

(skaitiklyje - plotas, ha, vardiklyje - kertamas likvidinis tūris, m³)

Švenčionėlių reg. padalinys **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Kirtimo metai					Iš viso	iš to kiekio	
	2021	2022	2023	2024	2025		plynai	neplynai
III miškų grupė								
Pušis	5,4 / 1781	13,6 / 2329	4,7 / 777	16,3 / 3165	18,5 / 2772	58,5 / 10824	14,2 / 4723	44,3 / 6101
Eglė	3,4 / 803	2,3 / 630	10,2 / 2123	4,4 / 850	3,6 / 1220	23,9 / 5626	15,2 / 4499	8,7 / 1127
Beržas	2,4 / 307	3,2 / 225	3,2 / 835	7,4 / 1509	7,2 / 1541	23,4 / 4417	15,0 / 3736	8,4 / 681
Juodalksnis	- / -	1,7 / 82	- / -	- / -	- / -	1,7 / 82	- / -	1,7 / 82
Drebulė	0,3 / 93	- / -	- / -	- / -	0,9 / 381	1,2 / 474	1,2 / 474	- / -
Baltalksnis	1,2 / 52	- / -	0,9 / 334	- / -	- / -	2,1 / 386	0,9 / 334	1,2 / 52
Iš viso:	12,7 / 3036	20,8 / 3266	19,0 / 4069	28,1 / 5524	30,2 / 5914	110,8 / 21809	46,5 / 13766	64,3 / 8043
IV miškų grupė								
Pušis	207,5 / 64438	233,2 / 63465	225,1 / 64391	235,1 / 62182	240,1 / 62130	1141,0 / 316606	730,8 / 247946	410,2 / 68660
Eglė	31,4 / 9056	38,9 / 9509	28,1 / 8544	33,9 / 9731	32,1 / 8891	164,4 / 45731	133,8 / 40774	30,6 / 4957
Beržas	38,8 / 8819	45,3 / 7622	37,0 / 7733	37,0 / 7979	47,1 / 9548	205,2 / 41701	183,4 / 39805	21,8 / 1896
Juodalksnis	5,4 / 1330	7,8 / 2084	4,5 / 1483	5,0 / 1228	11,8 / 2977	34,5 / 9102	33,4 / 8973	1,1 / 129
Drebulė	16,8 / 4596	15,5 / 4600	13,3 / 4749	16,6 / 5537	11,8 / 3774	74,0 / 23256	71,5 / 22904	2,5 / 352
Baltalksnis	1,4 / 201	0,8 / 130	2,3 / 483	- / -	0,2 / 35	4,7 / 849	4,3 / 828	0,4 / 21
Iš viso:	301,3 / 88440	341,5 / 87410	310,3 / 87383	327,6 / 86657	343,1 / 87355	1623,8 / 437245	1157,2 / 361230	466,6 / 76015
Iš viso miškų urėdijoje								
Pušis	212,9 / 66219	246,8 / 65794	229,8 / 65168	251,4 / 65347	258,6 / 64902	1199,5 / 327430	745,0 / 252669	454,5 / 74761
Eglė	34,8 / 9859	41,2 / 10139	38,3 / 10667	38,3 / 10581	35,7 / 10111	188,3 / 51357	149,0 / 45273	39,3 / 6084
Iš viso spygliuočių:	247,7 / 76078	288,0 / 75933	268,1 / 75835	289,7 / 75928	294,3 / 75013	1387,8 / 378787	894,0 / 297942	493,8 / 80845
Beržas	41,2 / 9126	48,5 / 7847	40,2 / 8568	44,4 / 9488	54,3 / 11089	228,6 / 46118	198,4 / 43541	30,2 / 2577
Juodalksnis	5,4 / 1330	9,5 / 2166	4,5 / 1483	5,0 / 1228	11,8 / 2977	36,2 / 9184	33,4 / 8973	2,8 / 211

Vyraujanti medžių rūšis	Kirtimo metai					Iš viso	iš to kiekio	
	2021	2022	2023	2024	2025		plynai	neplynai
Drebulė	17,1	15,5	13,3	16,6	12,7	75,2	72,7	2,5
	4689	4600	4749	5537	4155	23730	23378	352
Baltalksnis	2,6	0,8	3,2	-	0,2	6,8	5,2	1,6
	253	130	817	-	35	1235	1162	73
Iš viso minkšt.lapuočių:	66,3	74,3	61,2	66,0	79,0	346,8	309,7	37,1
	15398	14743	15617	16253	18256	80267	77054	3213
Iš viso:	314,0	362,3	329,3	355,7	373,3	1734,6	1203,7	530,9
	91476	90676	91452	92181	93269	459054	374996	84058
Iš to kiekio pagal girininkijas								
Labanoro girininkija	38,8	50,3	43,3	44,8	37,7	214,9	167,6	47,3
	14226	15856	14846	14508	11454	70890	62480	8410
Antaliedės girininkija	20,0	25,5	19,7	32,4	31,8	129,4	66,4	63,0
	6073	6744	6412	6466	6783	32478	23383	9095
Lakajos girininkija	30,9	27,7	32,2	34,6	66,4	191,8	100,5	91,3
	8932	7507	7999	8342	14379	47159	31924	15235
Pasiaurės girininkija	31,5	41,9	25,8	22,0	31,1	152,3	99,9	52,4
	9507	10271	6949	6455	8169	41351	33082	8269
Jaunuliškio girininkija	25,4	21,5	22,9	25,8	21,4	117,0	47,6	69,4
	5041	4833	6503	5857	4686	26920	14592	12328
Žeimenos girininkija	14,5	19,4	22,5	26,5	21,1	104,0	63,4	40,6
	4199	5095	4678	5675	5080	24727	18667	6060
Švenčionių girininkija	34,5	34,3	38,2	37,3	36,9	181,2	146,8	34,4
	9665	8340	10078	10181	10177	48441	44092	4349
Aukštagirio girininkija	19,8	26,3	19,8	25,0	18,0	108,9	98,7	10,2
	6356	6368	6685	6474	5786	31669	30235	1434
Sarios girininkija	24,9	49,1	43,7	32,7	30,2	180,6	134,3	46,3
	6935	11480	10986	10052	8878	48331	39700	8631
Geležnės girininkija	19,7	38,1	25,4	32,1	39,2	154,5	96,6	57,9
	5539	6317	5321	6448	7772	31397	23588	7809
Adutiškio girininkija	54,0	28,2	35,8	42,5	39,5	200,0	181,9	18,1
	15003	7865	10995	11723	10105	55691	53253	2438
Iš viso:	314,0	362,3	329,3	355,7	373,3	1734,6	1203,7	530,9
	91476	90676	91452	92181	93269	459054	374996	84058

Neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika (III ir IV miškų grupės)

Švenčionėlių reg. padalinys **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Atrankiniais kirtimais kertamas plotas, ha	Atvejiniais kirtimais kertamas plotas, ha								Iškertamas likvidinis tūris iš 1 ha	Žemutinių ardų charakteristika, ha					
		paskutiniu atveju		dviem atvejais	trim atvejais	grupiniais	ilgalaikiais	supaprastintais dviejų atvejų	iš viso		Perspekt. pomiškis		Perspekt. polajiniai želdiniai	Perspekt. antrasis ardas	Be persp.žemut.ardų	
		iš viso	t.t. 0,3-0,4 skalsumo								spygliuočių	kietųjų lapuočių			iš viso	t.t.skatinant žėlimą
III miškų grupė																
P		40,5	40,5					3,8	44,3	138	9,2		4,2		3,8	3,8
E		2,0	0,5	6,7					8,7	130				0,5	6,7	
B		1,0		7,4					8,4	81				2,9	4,5	
J				1,3	0,4				1,7	48					1,7	
Bt						1,2			1,2	43						
Iš viso:		**43,5**	**41,0**	**15,4**	**0,4**	**1,2**		**3,8**	**64,3**	**125**	**9,2**		**4,2**	**3,4**	**16,7**	**3,8**
IV miškų grupė																
P	2,2	228,4	228,4		0,5			179,1	408,0	167	26,2		18,3		181,8	179,1
E		19,1	7,3	6,6			4,9		30,6	162	5,2				11,5	
B		4,6	2,0	6,1		2,5	8,6		21,8	87				1,4	13,3	
J		1,1	1,1						1,1	117				1,1		
D		0,9		1,1		0,5			2,5	141					1,1	
Bt				0,4					0,4	52					0,4	
Iš viso:	**2,2**	**254,1**	**238,8**	**14,2**	**0,5**	**3,0**	**13,5**	**179,1**	**464,4**	**163**	**31,4**		**18,3**	**2,5**	**208,1**	**179,1**
Iš viso III ir IV miškų grupėse																
P	2,2	268,9	268,9		0,5			182,9	452,3	164	35,4		22,5		185,6	182,9
E		21,1	7,8	13,3			4,9		39,3	155	5,2			0,5	18,2	
B		5,6	2,0	13,5		2,5	8,6		30,2	85				4,3	17,8	
J		1,1	1,1	1,3	0,4				2,8	75				1,1	1,7	
D		0,9		1,1		0,5			2,5	141					1,1	
Bt				0,4		1,2			1,6	46					0,4	
Iš viso:	**2,2**	**297,6**	**279,8**	**29,6**	**0,9**	**4,2**	**13,5**	**182,9**	**528,7**	**158**	**40,6**		**22,5**	**5,9**	**224,8**	**182,9**

Plynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika

Švenčionėlių reg. padalinys **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Vidutinis amžius	Bendras plotas, ha	Ploto pasiskirstymas skalsumais				Vidutinis skalsumas	Iškertamas likvidinis tūris, m³/ha
			0,3-0,4	0,5	0,6-0,7	0,8		
III miškų grupė								
P	117	14,2			4,9	9,3	0,76	333
E	94	15,2		3,4	7,7	4,1	0,65	296
B	74	15,0		0,5	4,3	10,2	0,79	249
D	76	1,2				1,2	0,80	395
Bt	76	0,9				0,9	0,80	371
Iš viso:	**94**	**46,5**		**3,9**	**16,9**	**25,7**	**0,74**	**296**
IV miškų grupė								
P	112	730,8	11,1	18,7	340,5	360,5	0,74	339
E	91	133,8	1,5	19,4	74,1	38,8	0,68	305
B	76	183,4	2,0	11,4	91,5	78,5	0,73	217
J	80	33,4	3,5	2,5	15,2	12,2	0,70	269
D	80	71,5	4,0	7,8	41,4	18,3	0,67	320
Bt	36	4,3			1,7	2,6	0,80	193
Iš viso:	**100**	**1157,2**	**22,1**	**59,8**	**564,4**	**510,9**	**0,73**	**312**
Iš viso III ir IV miškų grupėse								
P	112	745,0	11,1	18,7	345,4	369,8	0,74	339
E	91	149,0	1,5	22,8	81,8	42,9	0,67	304
B	76	198,4	2,0	11,9	95,8	88,7	0,73	219
J	80	33,4	3,5	2,5	15,2	12,2	0,70	269
D	80	72,7	4,0	7,8	41,4	19,5	0,67	322
Bt	43	5,2			1,7	3,5	0,80	223
Iš viso:	**100**	**1203,7**	**22,1**	**63,7**	**581,3**	**536,6**	**0,73**	**312**

17 priedas

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS SKLYPŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Sklypo kadastro numeris	Eil. Nr.	Sklypo kadastro numeris	Eil. Nr.	Sklypo kadastro numeris
1	6230/0004:550	40	8627/0003:57	79	8632/0001:117
2	6230/0002:166	41	8630/0004:120	80	8674/0002:22
3	6230/0004:539	42	8657/0001:476	81	8664/0008:55
4	6230/0004:538	43	8664/0008:57	82	8664/0008:48
5	6230/0002:20	44	8630/0002:101	83	8632/0003:11
6	8630/0005:172	45	8617/0006:4	84	8674/0003:326
7	8640/0001:678	46	8617/0005:82	85	8607/0001:160
8	8614/0003:76	47	8664/0004:427	86	8685/0003:427
9	8610/0002:338	48	8630/0005:187	87	8627/0001:95
10	8632/0001:110	49	8630/0005:184	88	8617/0004:6
11	8630/0005:196	50	8630/0002:100	89	8664/0001:396
12	8610/0002:345	51	8617/0006:38	90	8664/0008:47
13	8630/0004:112	52	8627/0002:358	91	8610/0002:378
14	8630/0006:17	53	8610/0002:340	92	8630/0002:98
15	8632/0001:116	54	8632/0001:108	93	8630/0003:20
16	8630/0002:21	55	8630/0005:178	94	8627/0001:96
17	8632/0002:45	56	8630/0006:23	95	8627/0004:112
18	8630/0005:177	57	8630/0001:205	96	8627/0003:56
19	8617/0005:100	58	8657/0001:474	97	8630/0004:8
20	8687/0002:739	59	8640/0001:679	98	8674/0003:323
21	8630/0005:174	60	8664/0007:367	99	8632/0001:124
22	8627/0002:32	61	6230/0004:553	100	8657/0001:473
23	8670/0005:105	62	8630/0006:14	101	8657/0001:535
24	8627/0001:101	63	8630/0005:176	102	8617/0006:39
25	8627/0001:100	64	8632/0003:13	103	8632/0001:123
26	8614/0004:61	65	8630/0001:207	104	8664/0006:260
27	8627/0001:118	66	8674/0003:322	105	8640/0001:677
28	8627/0001:120	67	8640/0001:681	106	8687/0002:741
29	8630/0004:12	68	8638/0005:15	107	8617/0007:38
30	8664/0002:60	69	8630/0005:182	108	8670/0005:89
31	8630/0006:28	70	8627/0003:52	109	8630/0005:180
32	8614/0005:42	71	8664/0002:63	110	8617/0004:80
33	8627/0001:99	72	8617/0005:95	111	8617/0003:298
34	8685/0002:281	73	8617/0007:41	112	8667/0001:3
35	8632/0001:122	74	8684/0004:564	113	8630/0006:34
36	8684/0004:566	75	8627/0001:104	114	8610/0002:385
37	8632/0002:35	76	8670/0005:88	115	8624/0005:544
38	8627/0003:53	77	8685/0004:236	116	8630/0003:27
39	8617/0007:39	78	8670/0005:98	117	8684/0004:562

Eil. Nr.	Sklypo kadastro numeris	Eil. Nr.	Sklypo kadastro numeris	Eil. Nr.	Sklypo kadastro numeris
118	8614/0004:63	165	8610/0002:384	212	8627/0002:321
119	8627/0001:105	166	8617/0005:11	213	8657/0001:478
120	8630/0006:18	167	8640/0001:680	214	8630/0001:187
121	8627/0001:106	168	8650/0005:18	215	8614/0004:60
122	8630/0006:21	169	8632/0001:118	216	8664/0002:65
123	8610/0002:346	170	8630/0002:16	217	8674/0002:16
124	8670/0005:101	171	8632/0001:24	218	8657/0001:471
125	8632/0001:109	172	8632/0001:125	219	8630/0001:192
126	8617/0003:297	173	8627/0002:330	220	8610/0002:389
127	8630/0006:33	174	8614/0005:43	221	8617/0005:101
128	6230/0004:537	175	8664/0002:67	222	8617/0007:40
129	8632/0001:112	176	8627/0002:2	223	8670/0005:102
130	8607/0001:149	177	8632/0003:15	224	8630/0002:102
131	8630/0001:182	178	8632/0001:107	225	8630/0004:4
132	8664/0008:52	179	8630/0004:119	226	8627/0003:59
133	8664/0008:58	180	8670/0005:99	227	8664/0005:104
134	8630/0006:24	181	8614/0001:225	228	8685/0003:428
135	8632/0003:14	182	8610/0002:339	229	8610/0002:379
136	8664/0008:54	183	8614/0001:125	230	8630/0003:24
137	8630/0002:99	184	8664/0002:66	231	8617/0006:40
138	8630/0001:189	185	8670/0005:103	232	8630/0001:194
139	8630/0003:4	186	8632/0003:12	233	8630/0006:26
140	8617/0004:7	187	8630/0006:22	234	8627/0004:111
141	8674/0002:19	188	8657/0001:477	235	8632/0001:120
142	6230/0004:548	189	8664/0001:440	236	8627/0002:19
143	8670/0005:96	190	8687/0002:740	237	8664/0001:442
144	8630/0003:2	191	8632/0003:16	238	8664/0008:56
145	8630/0001:186	192	8630/0006:31	239	8664/0008:59
146	8630/0006:19	193	8632/0001:113	240	8664/0008:50
147	8632/0003:10	194	8684/0004:565	241	8617/0005:89
148	8630/0004:113	195	8685/0004:235	242	8617/0003:326
149	8640/0001:1062	196	8664/0002:68	243	8684/0001:376
150	8674/0003:122	197	8670/0005:97	244	8617/0006:35
151	8687/0002:738	198	8630/0003:22	245	8632/0001:106
152	8614/0004:62	199	8630/0006:30	246	8610/0002:342
153	8674/0002:26	200	8627/0003:55	247	8670/0005:100
154	8630/0004:114	201	8630/0005:195	248	8630/0001:197
155	8638/0006:1	202	8630/0001:185	249	8632/0001:105
156	8632/0001:115	203	8614/0006:2	250	8664/0001:439
157	8617/0005:91	204	8630/0004:9	251	8630/0003:30
158	8614/0006:3	205	8624/0005:545	252	8684/0002:544
159	8630/0001:181	206	8632/0002:44	253	8674/0003:301
160	8630/0005:173	207	8664/0001:441	254	8632/0002:36
161	8614/0005:40	208	8610/0001:242	255	8627/0002:320
162	8664/0002:62	209	8640/0001:683	256	8610/0002:341
163	8664/0008:49	210	8614/0005:44	257	8617/0005:94
164	8657/0001:475	211	8630/0006:29	258	8617/0006:34

Eil. Nr.	Sklypo kadastro numeris	Eil. Nr.	Sklypo kadastro numeris	Eil. Nr.	Sklypo kadastro numeris
259	8617/0005:92	306	8632/0001:121		
260	8627/0003:58	307	8617/0007:37		
261	8630/0001:206	308	8630/0006:32		
262	8630/0005:183	309	8632/0001:104		
263	8657/0001:472	310	8607/0001:148		
264	8630/0003:23	311	8664/0002:61		
265	8617/0003:299	312	8664/0008:51		
266	8632/0001:119	313	8674/0003:290		
267	8610/0002:343	314	8627/0004:59		
268	8684/0002:543	315	8610/0002:344		
269	8627/0001:97	316	8630/0001:193		
270	8664/0006:259	317	8630/0003:21		
271	8664/0005:103	318	8610/0003:436		
272	8630/0004:7	319	8687/0002:737		
273	8627/0004:110	320	6230/0004:549		
274	8627/0004:10	321	8630/0001:188		
275	8640/0001:1063	322	8664/0008:53		
276	8670/0005:95	323	8627/0003:54		
277	8664/0002:64	324	8627/0004:8		
278	8632/0001:114	325	8627/0002:3		
279	8664/0001:443	326	8664/0006:261		
280	8614/0005:78	327	8627/0003:61		
281	8630/0006:27	328	8657/0001:470		
282	8627/0001:123	329	8684/0002:542		
283	8614/0006:1	330	8664/0003:538		
284	8617/0003:17	331	8627/0001:98		
285	8617/0005:10				
286	8627/0001:119				
287	8617/0005:98				
288	8617/0004:108				
289	8607/0001:159				
290	8674/0003:302				
291	8630/0001:183				
292	8624/0005:543				
293	8670/0005:104				
294	8630/0001:184				
295	8614/0005:41				
296	8630/0006:20				
297	8670/0004:361				
298	8630/0005:179				
299	8638/0004:48				
300	8632/0001:111				
301	8630/0005:175				
302	8632/0001:103				
303	8617/0004:79				
304	8630/0006:25				
305	8630/0005:185				

MIŠKŲ SKIRTŲ MIŠKŲ PRISKYRIMO MIŠKŲ GRUPĖMS IR POGRUPIAMS SCHEMŲ IR SĄRAŠŲ TIKSLINIMO PROJEKTAMS RENGTI PASIŪLYMŲ SUVESTINĖ

18 priedas

MK kodas korte-lėje	Grupių ir pogrupių pavadinimai	LRV nutarimas 2002 m. spalio 21 d. nutari-mas Nr. 1651; plotas, ha	Siūlomas miškų pogrupis plotas, ha	+/-, ha
I grupės (gamtinių rezervatų)miškai, iš viso				
102	Rezervatas, esantis valstybiniame parke	1547,1	1548,6	+1,5
II grupės (specialios paskirties) miškai, iš viso				
	A. Ekosistemų apsaugos miškai, iš viso	8630,6	8485,7	-144,9
206	Saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektai	44,5		-44,5
208	Kraštov., telm., pedol., botan., zool draustinių miškai	8556,1	8474,2	-81,9
209	Draustinių miškai	5,8	0	-5,8
212	Priešeroziniai miškai	24,2	11,7	-12,5
	B. Rekreaciniai miškai, iš viso	493,0	494,9	+1,9
201	Miško parkai	3,9		-3,9
203	Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	371,2	376,7	-5,5
204	Rekreaciniai miško sklypai	117,9	118,2	-0,3
III grupės (apsauginiai) miškai, iš viso				
302	Laukų apsauginiai miškai	9,1		-9,1
304	Geolog., geomorf., hidrogr., kult. draustinių miškai	2623,7	1016,8	-1606,9
305	Valstybinių parkų apsaugos zonų miškai	1981,5	1878,1	+103,4
306	Valstybinių parkų apsaugos zonų miškai	1,4	1,2	-0,2
308	Vandens telkinių apsaugos zonų miškai	549,5	584,7	-35,2
311	Miško sėkliniai medynai	23,1	21,9	-1,2
315	Magistralinių ir krašto kelių apsaugos zonų miškai	0	87,4	+87,4
316	Nekilnoj. kultūros paveldo obj. ir jų apsaugos zonų miškai	0	904,6	+904,6
318	Kraštov., telm., pedol., botan., zool draustinių miškai	0	1749,9	+1749,9
319	Genetinių draustinių miškai	0	30,5	+30,5
IV grupės (ūkiniai) miškai, iš viso				
401	Normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai	28096,9	27187,2	-909,7
	Iš viso:	**43991,5**	**43991,5**	**0**

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIS PADALINYS
LABANORO GIRININKIJA

Miškų naudotojų grupių žemėlapis

M 1:60 000

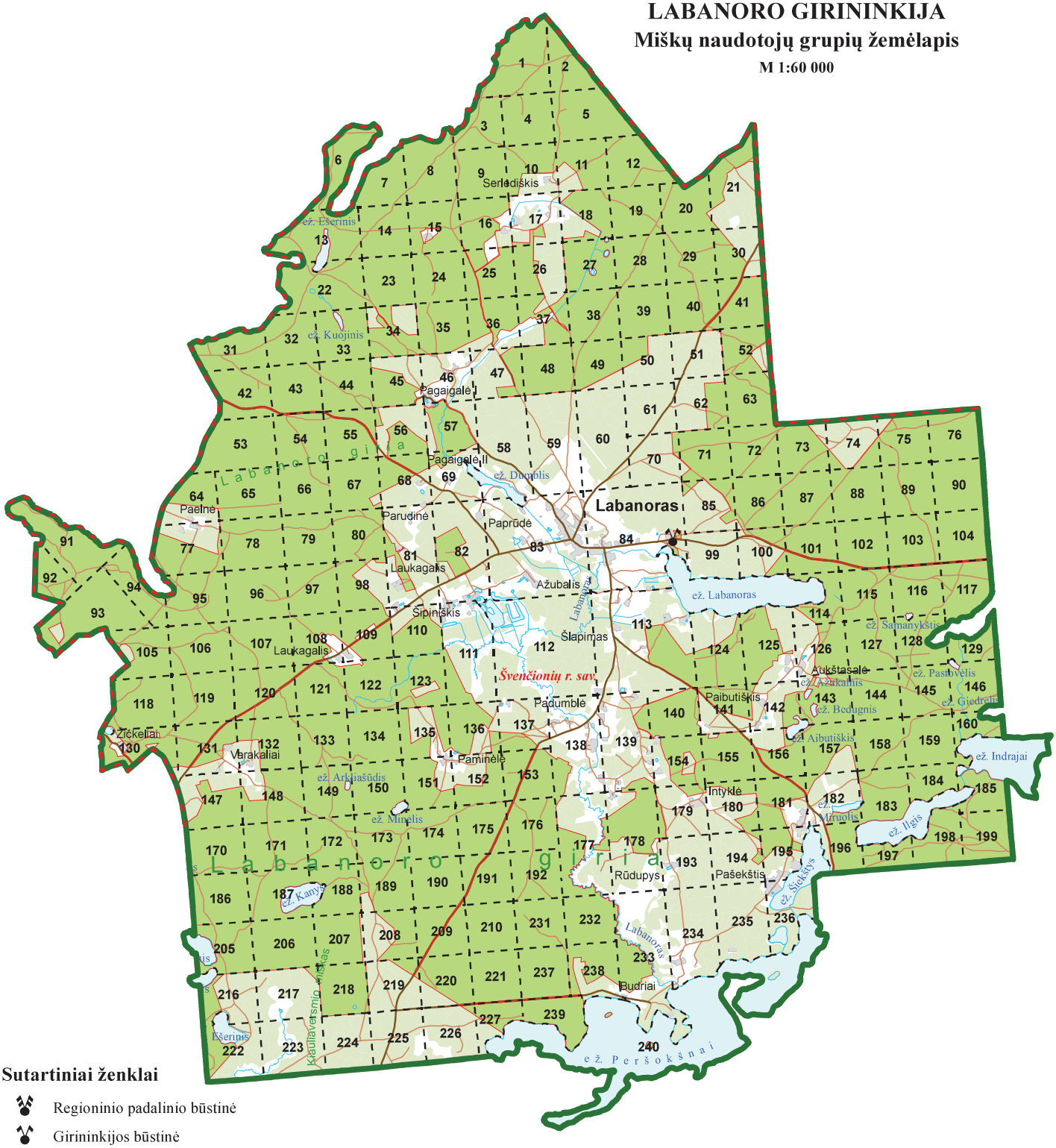

Sutartiniai ženklai

- Regioninio padalinio būstinė
- Girininkijos būstinė
- Girininkijos riba
- Savivaldybių ribos
- Kvartalų ribos
- Geležinkeliai
- Valstybinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės miško ir lauko keliai
- Upeliai, kanalai, drenažo grioviai

- VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomi miškai
- Kiti miško plotai
- Vandenys
- Užstatytos teritorijos

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIS PADALINYS
ANTALIEDĖS GIRININKIJA

Miškų naudotojų grupių žemėlapis

M 1:55 000

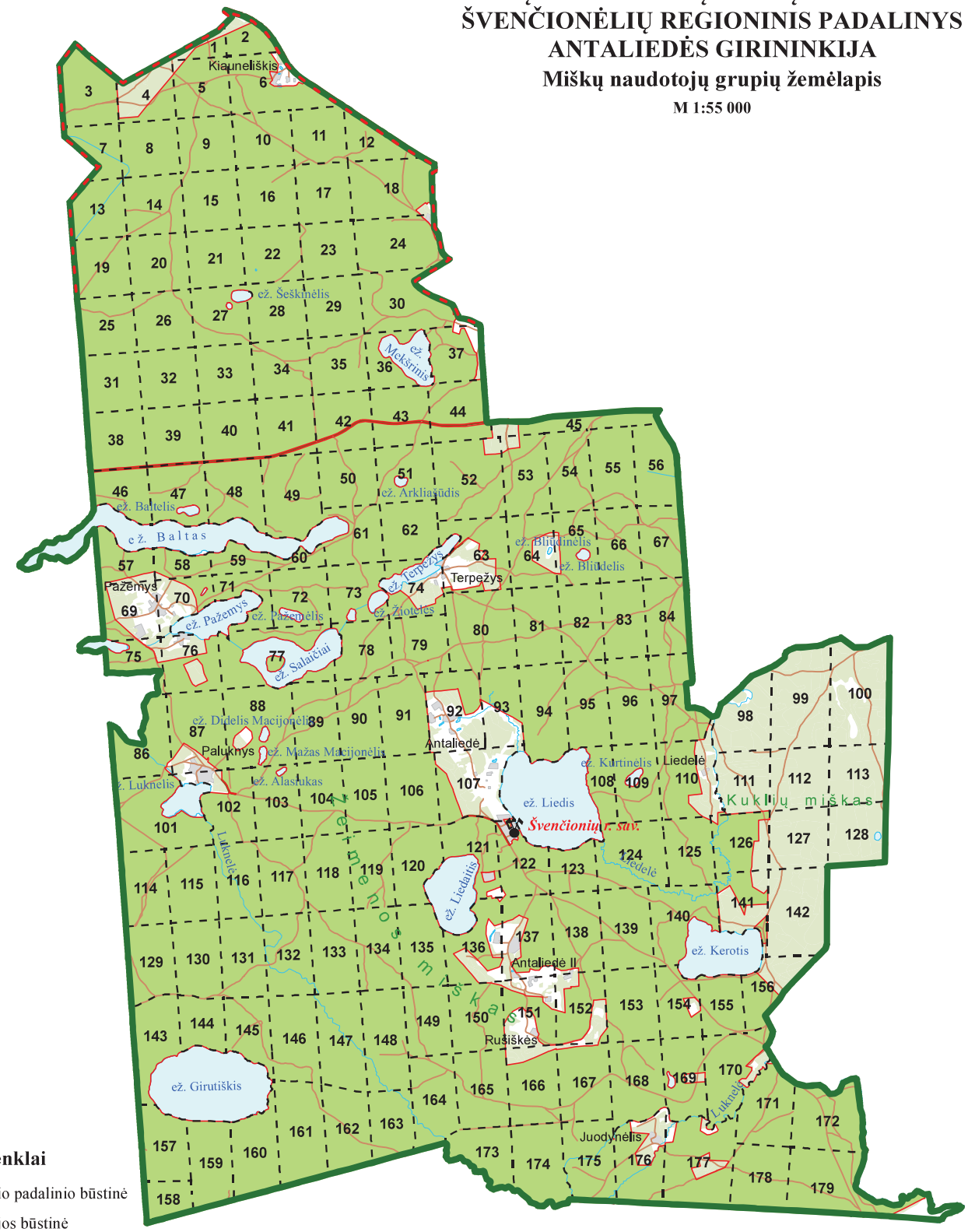

Sutartiniai ženklai

- Regioninio padalinio būstinė
- Girininkijos būstinė
- Girininkijos riba
- Savivaldybių ribos
- Kvartalų ribos
- Geležinkeliai
- Valstybinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės miško ir lauko keliai
- Upeliai, kanalai, drenažo grioviai

- VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomi miškai
- Kiti miško plotai
- Vandenys
- Užstatytos teritorijos

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIS PADALINYS
LAKAJOS GIRININKIJA

Miškų naudotojų grupių žemėlapis

M 1:55 000

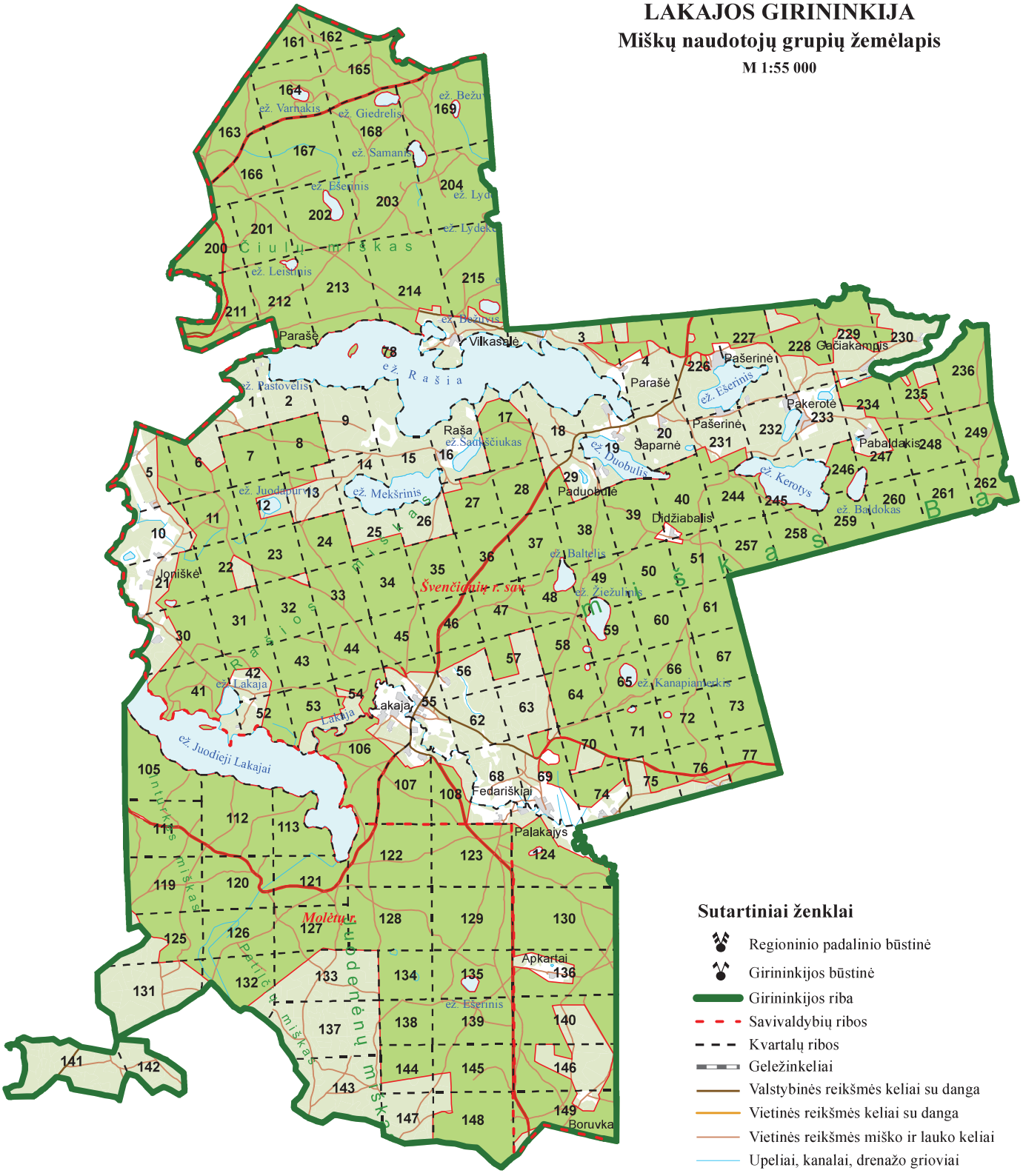

Sutartiniai ženklai

- Regioninio padalinio būstinė
- Girininkijos būstinė
- Girininkijos riba
- Savivaldybių ribos
- Kvartalų ribos
- Geležinkeliai
- Valstybinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės miško ir lauko keliai
- Upeliai, kanalai, drenažo grioviai
- VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomi miškai
- Kiti miško plotai
- Vandenys
- Užstatytos teritorijos

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIS PADALINYS
PASIAURĖS GIRININKIJA

Miškų naudotojų grupių žemėlapis

M 1:60 000

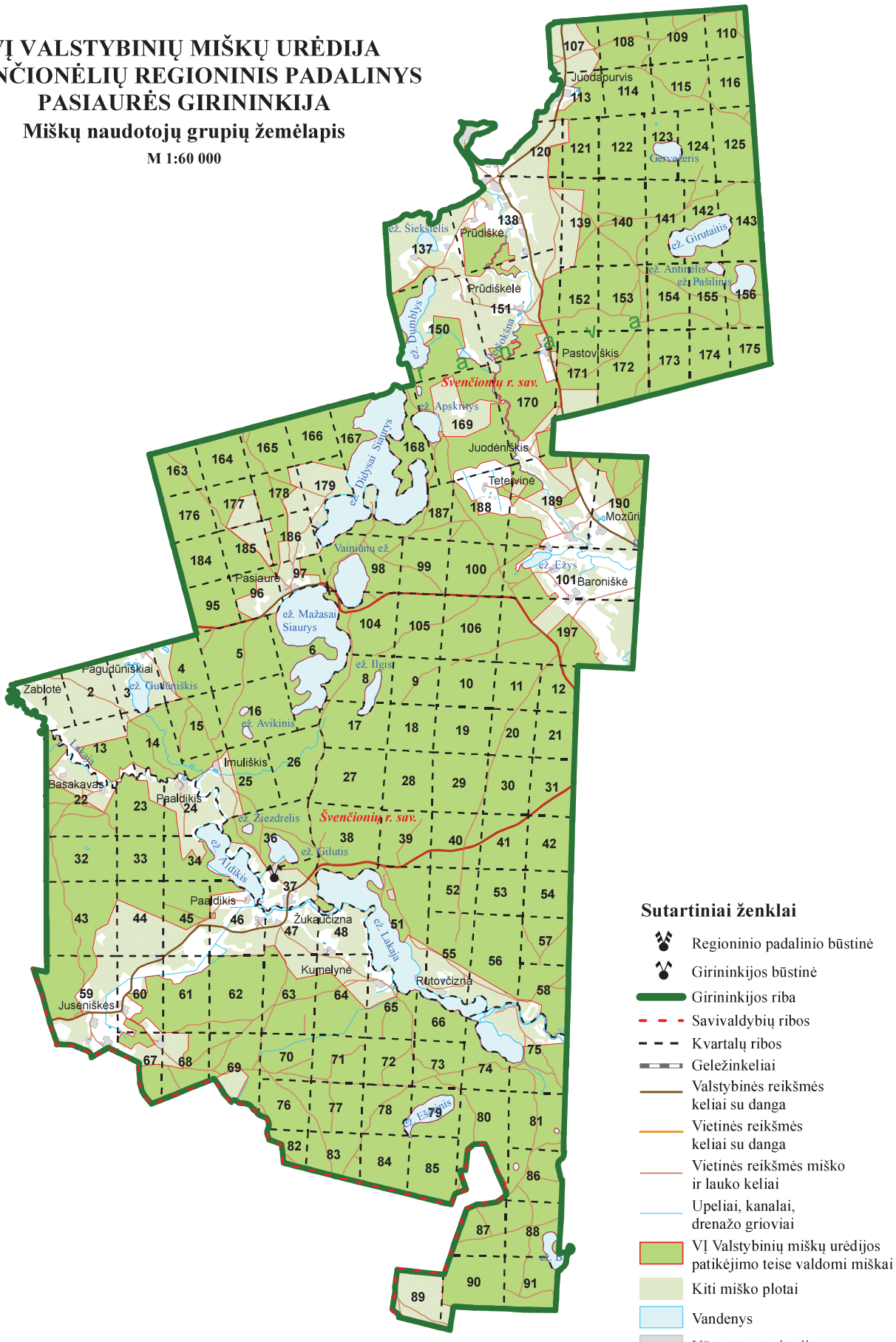

Sutartiniai ženklai

- Regioninio padalinio būstinė
- Girininkijos būstinė
- Girininkijos riba
- Savivaldybių ribos
- Kvartalų ribos
- Geležinkeliai
- Valstybinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės miško ir lauko keliai
- Upeliai, kanalai, drenažo grioviai
- VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomi miškai
- Kiti miško plotai
- Vandenys
- Užstatytos teritorijos

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIS PADALINYS
JANULIŠKIO GIRININKIJA

Miškų naudotojų grupių žemėlapis

M 1:45 000

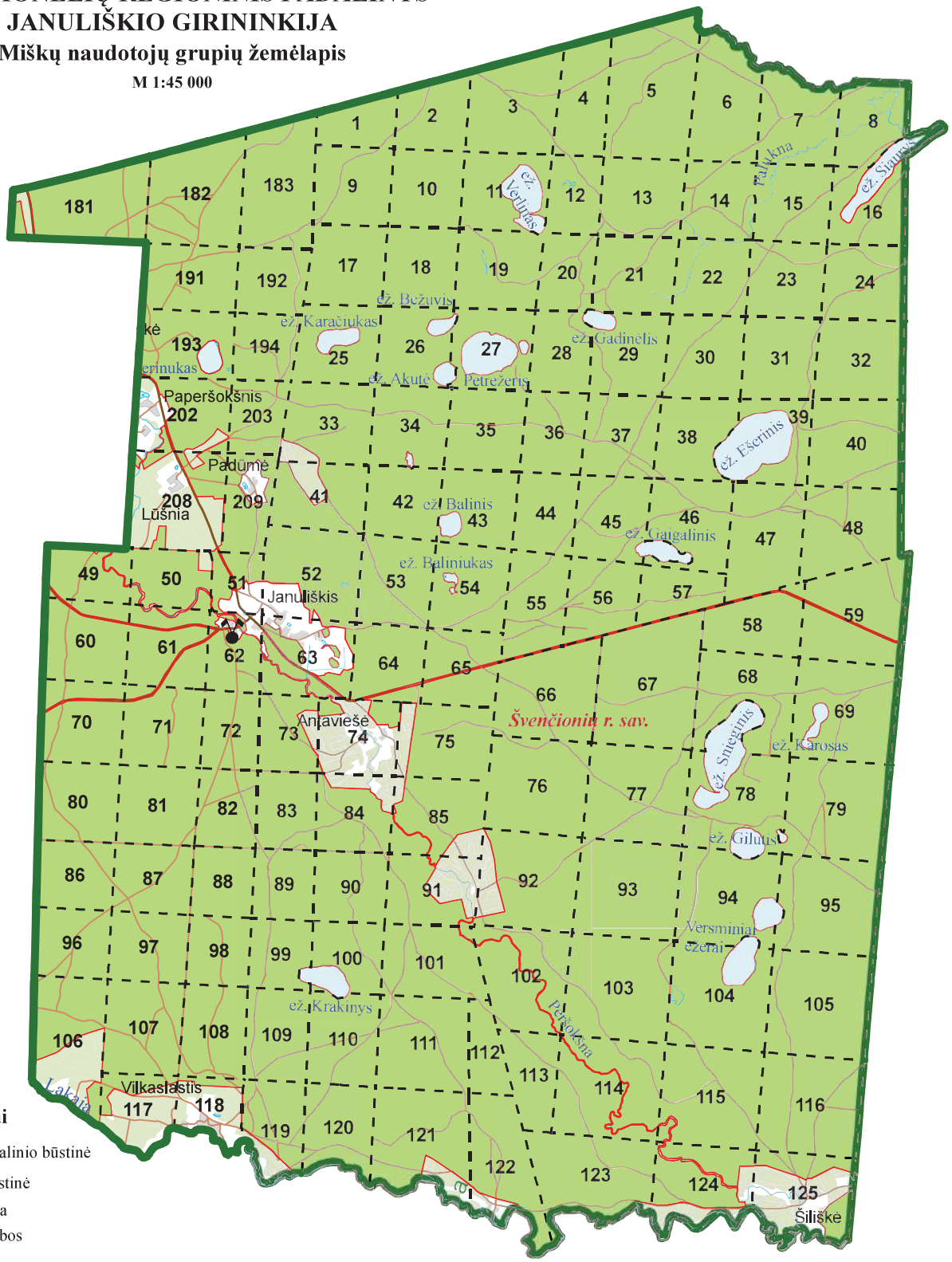

Sutartiniai ženklai

- Regioninio padalinio būstinė
- Girininkijos būstinė
- Girininkijos riba
- Savivaldybių ribos
- Kvartalų ribos
- Geležinkeliai
- Valstybinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės miško ir lauko keliai
- Upeliai, kanalai, drenažo grioviai

- VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomi miškai
- Kiti miško plotai
- Vandenys
- Užstatytos teritorijos

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIS PADALINYS
ŽEIMENOS GIRININKIJA

Miškų naudotojų grupių žemėlapis

M 1:95 000

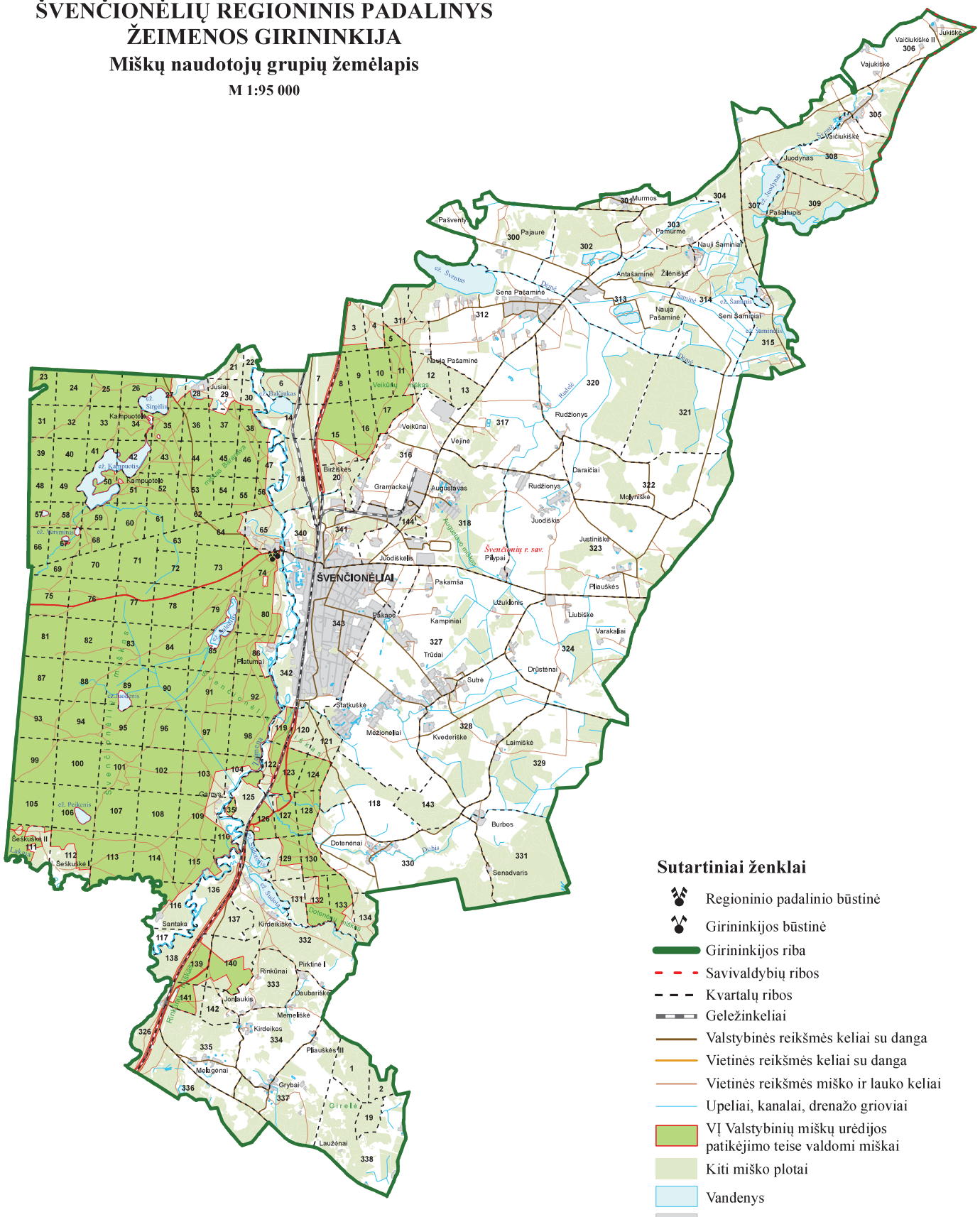

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIS PADALINYS
ŠVENČIONIŲ GIRININKIJA

Miškų naudotojų grupių žemėlapis

M 1:130 000

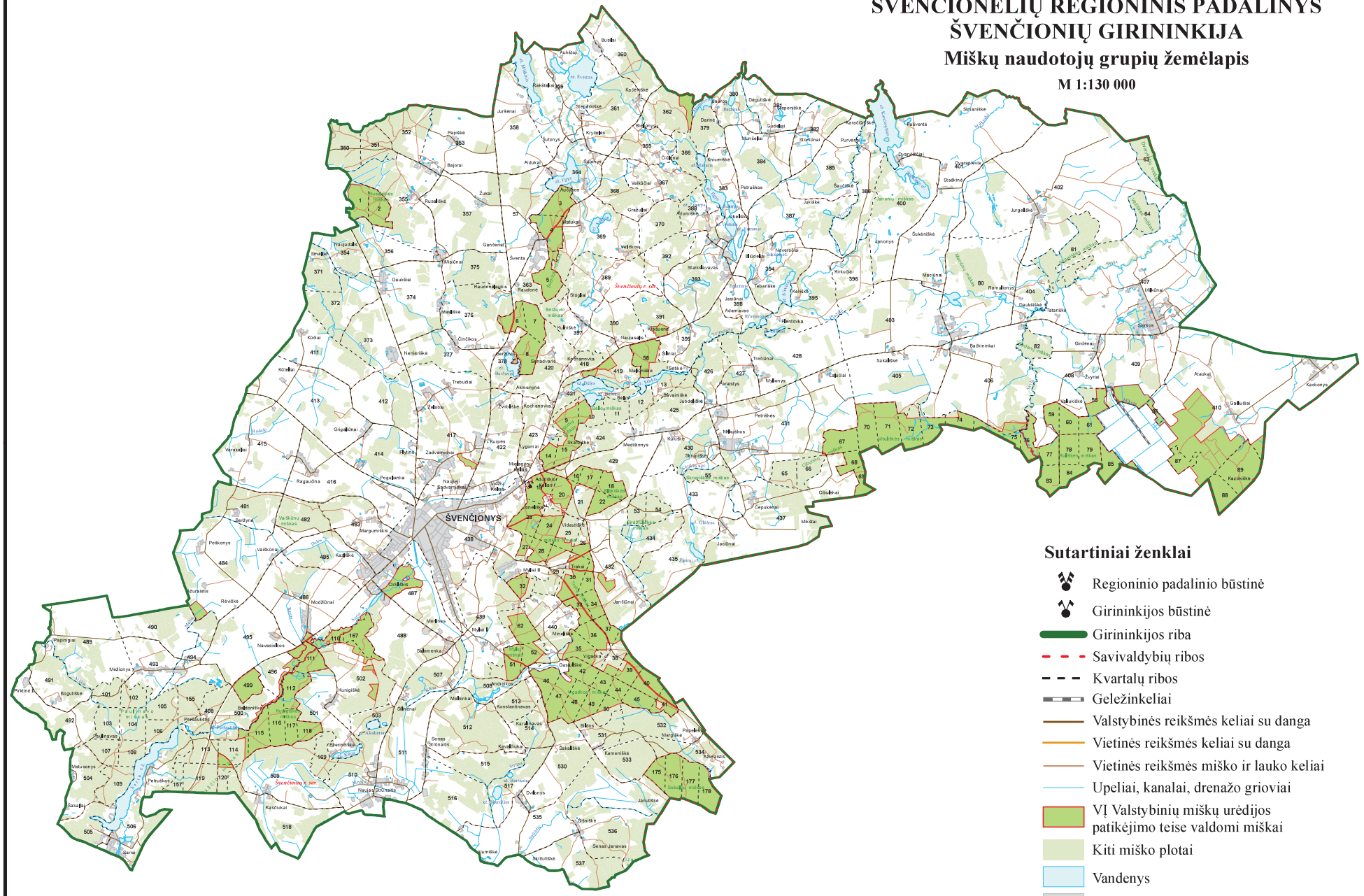

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIS PADALINYS
AUKŠTAGIRIO GIRININKIJA

Miškų naudotojų grupių žemėlapis

M 1:50 000

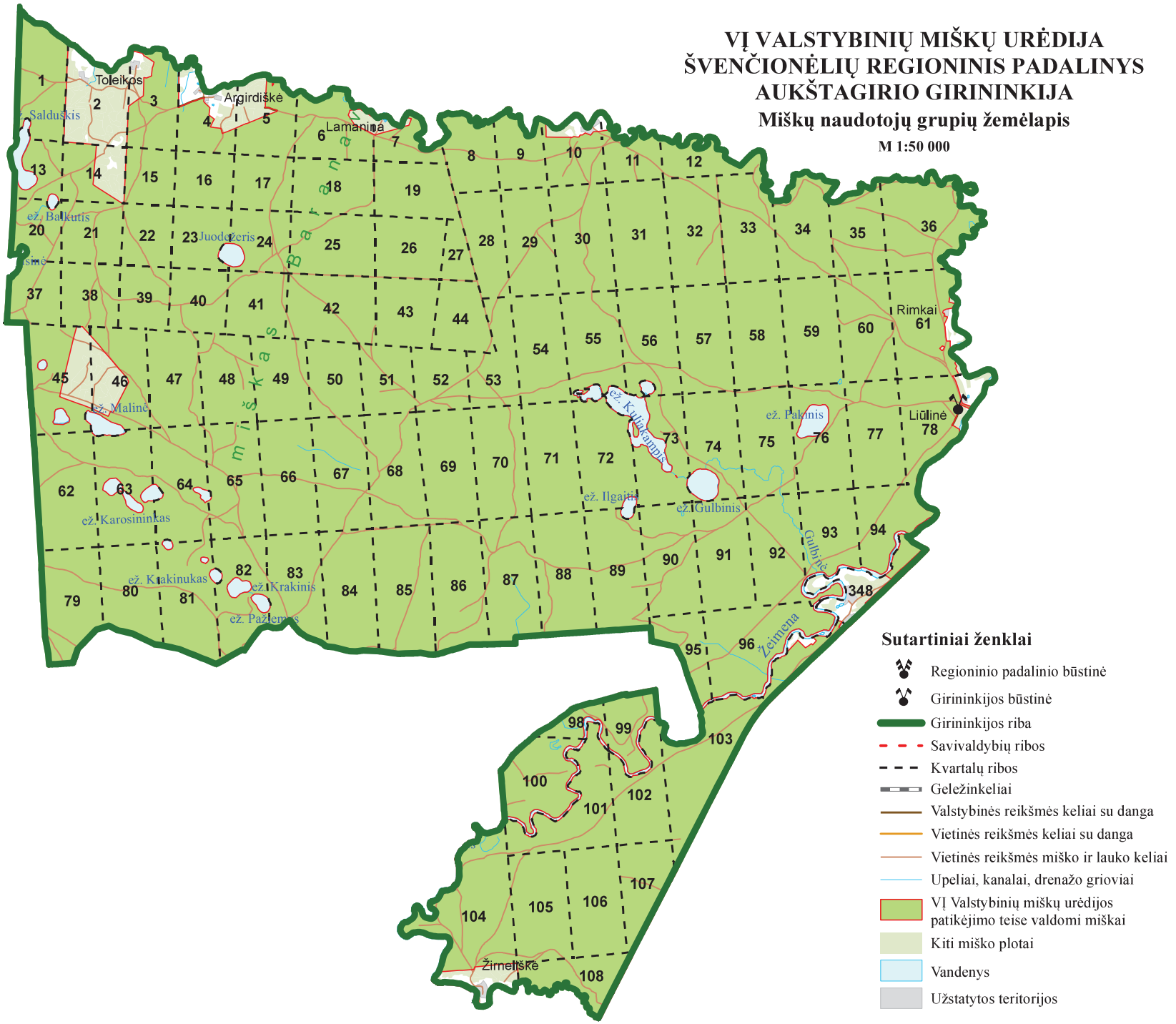

Sutartiniai ženklai

- Regioninio padalinio būstinė
- Girininkijos būstinė
- Girininkijos riba
- Savivaldybių ribos
- Kvartalų ribos
- Geležinkeliai
- Valstybinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės miško ir lauko keliai
- Upeliai, kanalai, drenažo grioviai
- VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomi miškai
- Kiti miško plotai
- Vandenys
- Užstatytos teritorijos

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIS PADALINYS
SARIOS GIRININKIJA

Miškų naudotojų grupių žemėlapis

M 1:55 000

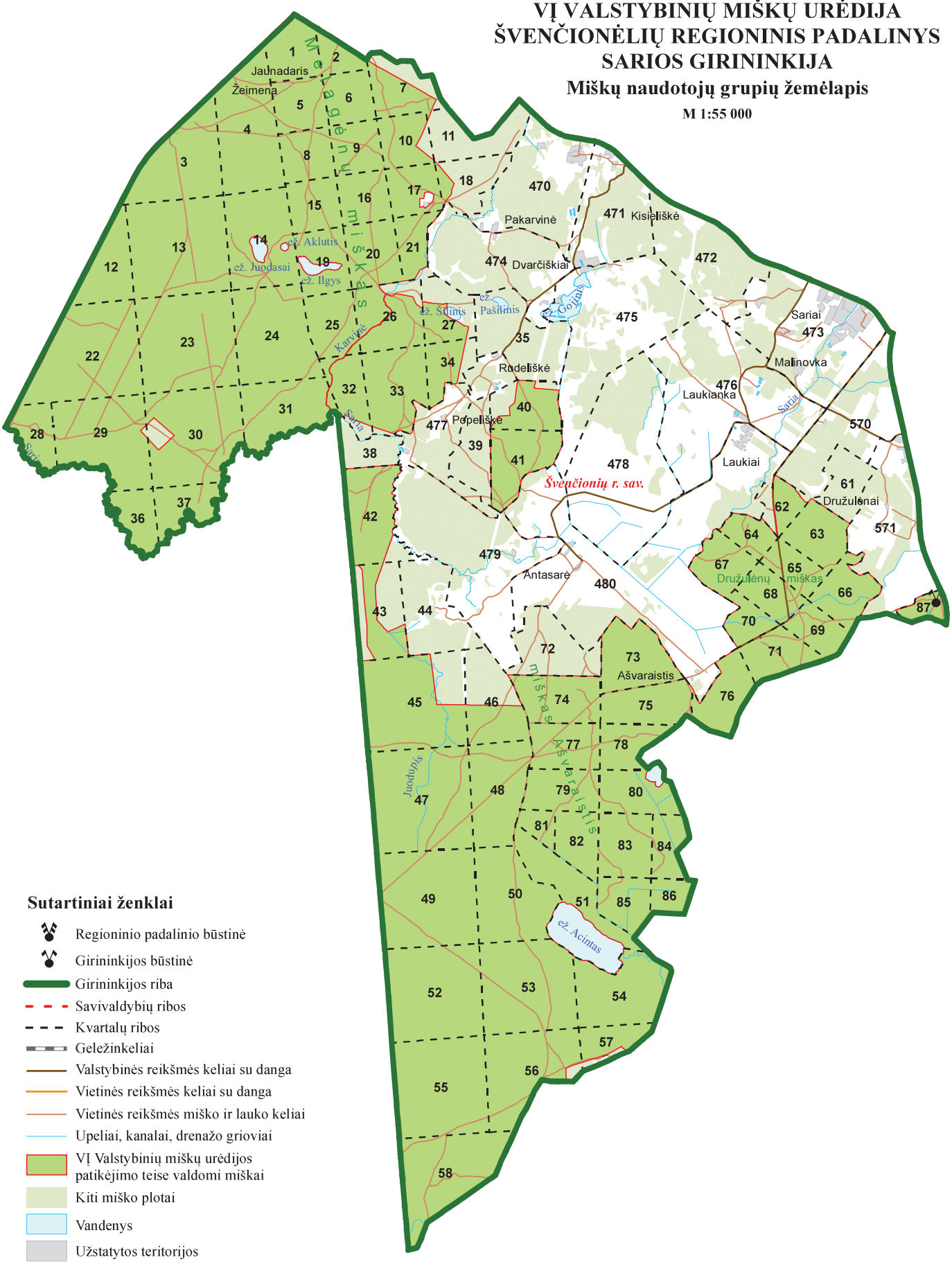

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIS PADALINYS
GELEDNĖS GIRININKIJA

Miškų naudotojų grupių žemėlapis

M 1:85 000

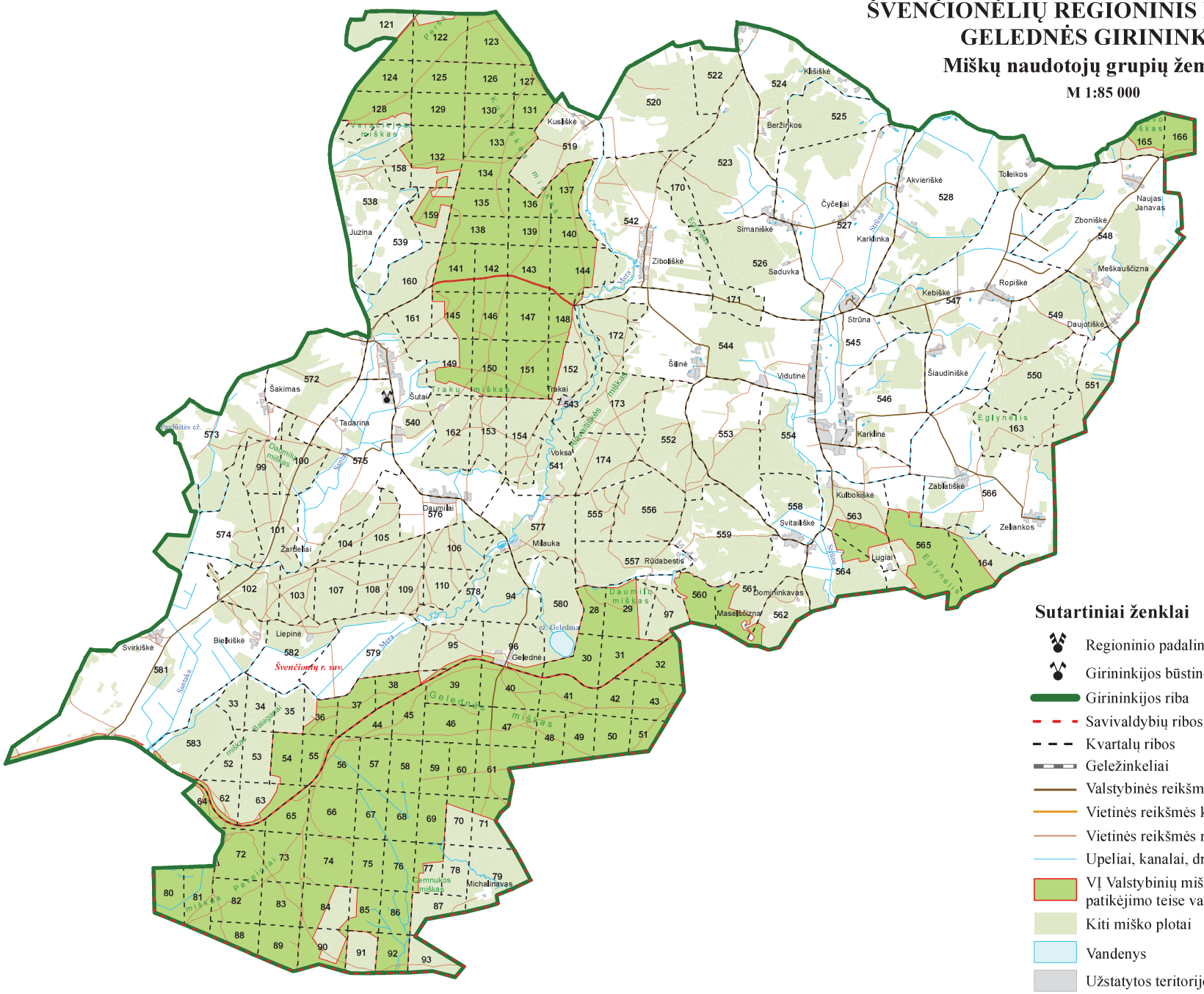

Sutartiniai ženklai

- Regioninio padalinio būstinė
- Girininkijos būstinė
- Girininkijos riba
- Savivaldybių ribos
- Kvartalų ribos
- Geležinkeliai
- Valstybinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės miško ir lauko keliai
- Upeliai, kanalai, drenažo grioviai
- VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomi miškai
- Kiti miško plotai
- Vandenys
- Užstatytos teritorijos

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA
ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIS PADALINYS
ADUTIŠKIO GIRININKIJA

Miškų naudotojų grupių žemėlapis

M 1:85 000

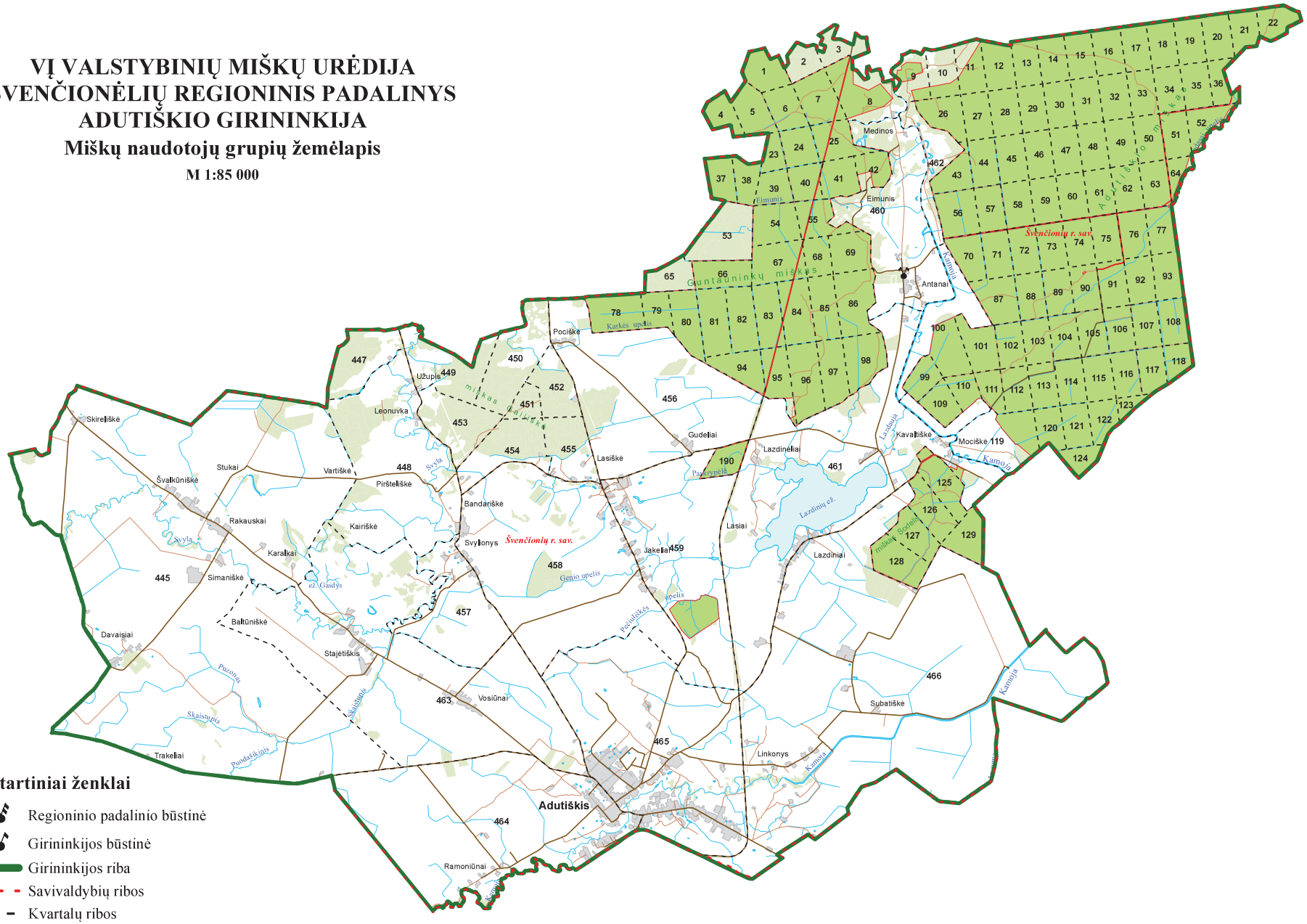

Sutartiniai ženklai

- Regioninio padalinio būstinė
- Girininkijos būstinė
- Girininkijos riba
- Savivaldybių ribos
- Kvartalų ribos
- Geležinkeliai
- Valstybinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės keliai su danga
- Vietinės reikšmės miško ir lauko keliai
- Upeliai, kanalai, drenažo grioviai

- VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomi miškai
- Kiti miško plotai
- Vandenys
- Užstatytos teritorijos

PROCEDŪRINIAI DOKUMENTAI

MIŠKOTVARKOS PASITARIMO VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS ŠVENČIONĖLIŲ, NEMEČINĖS, IGNALINOS REGIONINIŲ PADALINIŲ MIŠKOTVARKOS DARBŲ YPATUMAMS APTARTI

PROTOKOLAS

2020 m. rugpjūčio 19 d.

Kaunas

Pasitarimo pirmininkas: Darius Džiaugys, VĮ Valstybinių miškų urėdijos Miškotvarkos skyriaus vadovas;

Pasitarimo sekretorius: Darius Ribokas, VĮ Valstybinių miškų urėdijos Miškotvarkos skyriaus 3 miškotvarkos poskyrio vadovas;

Dalyvauja: VĮ Valstybinių miškų urėdijos administracijos, miškotvarkos skyriaus, Švenčionėlių regioninio padalinio, Nemenčinės regioninio padalinio, Ignalinos regioninio padalinio darbuotojai.

Recenzentai: dr. V. Mikšys (Švenčionėlių RP), dr. A. Rutkauskas (Ignalinos RP).

Pasitarimas rengiamas vadovaujantis Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. D1- 406 (suvestinė redakcija nuo 2016-04-30) 16 punkto reikalavimais, valstybinių miškų valdytojas, organizuoja miškotvarkos pasitarimą miškotvarkos darbų ypatumams aptarti.

Darbotvarkė:

1. Dėl VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių, Nemenčinės ir Ignalinos regioninių padalinių administruojamuose miškuose atliktos 2019 miškų sklypų inventorizacijos ir miško išteklių rodiklių kaitos (2010-2019m.) analizės rezultatų. *Pranešėjas* Miškotvarkos skyriaus vadovas D. Džiaugys.
2. Dėl VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių, Nemenčinės ir Ignalinos regioninių padalinių administruojamų miškų metinių miško naudojimo apimčių 2021-2030 projektavimo. *Pranešėjai*: Miškotvarkos skyriaus vadovas D. Džiaugys (Ignalinos RP), Miškotvarkos poskyr. vadovai D. Ribokas (Švenčionėlių RP), A. Gustainis (Nemenčinės RP).
3. Dėl VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių, Nemenčinės ir Ignalinos regioninių padalinių girininkijų skaičiaus mažinimo. *Pranešėjai:* Regioninių padalinių vadovai.

SVARSTYTA:

1. Dėl VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių, Nemenčinės ir Ignalinos regioninių padalinių administruojamų miškų miško išteklių rodiklių kaitos (2010-2019m.) analizės rezultatų.

NUTARTA:

Kad 2019 metų miškų sklypų inventorizacijos duomenys priimtini ir atlikta miško išteklių rodiklių kaitos analizės rezultatai pagrysti ir teisingi.

2. Dėl VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių, Nemenčinės ir Ignalinos regioninių padalinių administruojamų miškų metinių miško naudojimo apimčių 2021-2030 projektavimo.

NUTARTA:

Pritarti, projektuojamoms metinėms apimtims VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių, Nemenčinės ir Ignalinos regioninių padalinių pagrindinio ir tarpinio miško naudojimo 2021-2030 metų – laikotarpiui.

3. Dėl VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių, Nemenčinės ir Ignalinos regioninių padalinių girininkijų skaičiaus mažinimo.

NUTARTA:

Informuoti, Miškotvarkos, Gis ir geodezijos ir Miško išteklių apskaitos ir ūkinių priemonių projektavimo skyrius, dėl galimo girininkijų skaičiaus mažinimo Švenčionėlių, Nemenčinės ir Ignalinos regioniniuose padaliniuose.

Pasitarimo pirmininkas Darius Džiaugys

Pasitarimo sekretorius Darius Ribokas

PASITARIMO MIŠKOTVARKOS DARBŲ YPATUMAMS APTARTI

DALYVIŲ SĄRAŠAS

Kaunas

2020 m. rugpjūčio 19 d.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Įmonės, įstaigos pavadinimas	Tel./el. paštas	parašas
1	Dalmira Kazakevičienė	Nemenčinės RP	8687 44883	
2.	Viktorija Šukevičienė	Nemenčinės RP	861296094	
3	Remigijus Žemlevičius	Švenčionių RP	868618844	
4	Antanas Šedžikis	Švenčionėlių RP	8686 12924	
5.	Aurelija Kaupienė	Ignalinos RP	868612797	
6	Pranas Krasauskis	Ignalinos RP	8 612 61808	
7	Liudvikas Vincerževičius	Švenčionių RP	8620739 17	
8	Arūnas Gudauskas	VMU Kaunas	8686 55986	
10	Algirdas Rutkauskas		8698 84515	
11	Virgilijus Mikšys	LAMMC MI	8 674 60410	
12	Darius Kibolas	VI VMU	868614059	

Pasitarimo, įvykusio VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioniniame padalinyje

2020 m. birželio 17 d.,

PROTOKOLAS

Nr. 2020-5

DALYVAVO:

iš VĮ Valstybinių miškų urėdijos:

miško išteklių apskaitos ir ūkinių priemonių projektavimo skyriaus vadovas Arvydas Bagdonavičius ir specialistai Robertas Vainius, Giedrius Pleskevičius.

iš VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioninio padalinio:

1. Labanoro g-ja: g-kas Simas Songaila
2. Antaliedės g-ja: g-ka ... pavaduotoja Lipolė Marcinkevičienė
3. Lakajos g-ja: ... girininkas Žilvinas Malevanda
4. Prūdiškės g-ja: G-kas Algirdas Ilgas
5. Pasiaurės g-ja: girininkas Leonidas Trijonis
6. Januliškio g-ja: G-kas Skirkis Kazlas
7. Žeimenos g-ja: ... g-as Algirdas Daveikis
8. Švenčionių g-ja: girininkas Leonas Zaksas
9. Antanų g-ja: ... girininkas Eimantas Valiukas
10. Aukštagirio g-ja: g-kas Arūnas Malinauskas
11. Sarios g-ja: ... g-kas Antanas Martinkėnas
12. Modžiūnų g-ja: G-kas Narcyzas Kazas
13. Geledinės g-ja: ... g-kas Narcyzas Kazas
14. Adutiškio g-ja: girininkas E. Valiukas

SVARSTYTA:

Preliminarus VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioninio padalinio pagrindinių miško kirtimų projekto derinimas valstybinės reikšmės miškams 2021-2025 metams.

NUTARTA:

Pagrindinio naudojimo kirtimams parinktos biržės, atitinka Miškų įstatymo, pagrindinių miško kirtimų taisyklių, miškų apsaugos ir naudojimo saugomose teritorijose taisyklių, specialiųjų žemės ir miškų naudojimo sąlygų bei kitų miškų naudojimą reglamentuojančių normatyvinių aktų reikalavimus. Atlikus aptartus pataisymus, parinkti konkrečias biržes projektiniam laikotarpiui.

Pakrančių ir palaukių apsaugos juostas planšetuose išreikšti negalima dėl mastelio, todėl į jas atsižvelgti būtina rėžiant biržes natūroje.

1. skyriaus vadovas Arvydas Bagdonavičius .....
2. specialistas Giedrius Pleskevičius .....
3. specialistas Robertas Vainius .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....

MIŠKOTVARKOS MOKSLINĖS-TECHNINĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2020 m. rugsėjo 23 d. Nr. 47
Kaunas

Posėdžio pirmininkas: Karolis Mickevičius
Posėdžio sekretorius: dr. Albertas Kasperavičius
Dalyvauja: 13 tarybos narių (K. Mickevičius, dr. R. Beniušis, A. Galaunė, M. Gustas, V. Karašauskis, dr. A. Kasperavičius, V. Kaubrė, prof. A. Kuliešis, M. Lynikas, dr. V. Mikšys, prof. G. Mozgeris, M. Petkevičius, A. Tebėra), kviesti asmenys (6).

Darbotvarkė:

1. Dėl valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos, Nemenčinės ir Švenčionėlių regioninių padalinių sklypinės miškų inventorizacijos rezultatų kokybės.
   Pranešėjas: Valstybinės miškų tarnybos Miškotvarkos skyriaus vedėjas dr. L. Deltuva.

2. Dėl valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos, Nemenčinės ir Švenčionėlių regioninių padalinių valdomų valstybinės reikšmės miškų miško išteklių rodiklių kaitos (2009-2019 m.) analizės rezultatų ir metinių miško naudojimo apimčių 2021-2031 metams aprobavimo.
   Pranešėjai: Valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Miškotvarkos poskyrių vadovai: D. Džiaugys (Ignalinos RP), N. Pivoriūnas (Nemenčinės RP), D. Ribokas (Švenčionėlių RP).
   Recenzentai: dr. A. Rutkauskas (Ignalinos RP), dr. V. Verbyla (Nemenčinės RP), dr. V. Mikšys (Švenčionėlių RP).

3. Dėl valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Panevėžio regioninio padalinio valdomų valstybinės reikšmės miškų brandžių medynų atrankinės inventorizacijos rezultatų.
   Pranešėjai: Valstybinės miškų tarnybos Nacionalinės miškų inventorizacijos skyriaus vedėjas G. Kulbokas.

4. Dėl Lietuvos miškų vertinimo nuotoliniais tyrimais pagal 2020-ųjų metų pasaulinės miškų apskaitos reikalavimus.
   Pranešėjai: Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademijos Miškotvarkos ir medienotyros instituto prof. G. Mozgeris.

5. Einamieji klausimai.

1. SVARSTYTA. Dėl valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos, Nemenčinės ir Švenčionėlių regioninių padalinių sklypinės miškų inventorizacijos rezultatų kokybės.

Valstybinės miškų tarnybos Miškotvarkos skyriaus vedėjas dr. L. Deltuva pristatė (pridedama) valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos, Nemenčinės ir Švenčionėlių regioninių padalinių valdomuose miškuose atliktos sklypinės miškų inventorizacijos patikros rezultatus, konstatavo kad sklypinės miškų inventorizacijos rezultatai pagal Valstybinės miškų tarnybos atliktą lauko darbų kokybės kontrolę yra priimtini.

2. SVARSTYTA. Dėl valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos, Nemenčinės ir Švenčionėlių regioninių padalinių valdomų valstybinės reikšmės miškų miško išteklių rodiklių kaitos (2009-2019 m.) analizės rezultatų ir metinių miško naudojimo apimčių 2021-2031 metams aprobavimo.

Valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Miškotvarkos poskyrių vadovai D. Džiaugys, N. Pivoriūnas, D. Ribokas pristatė valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos,

Nemenčinės ir Švenčionėlių regioninių padalinių valdomų valstybinės reikšmės miškų miško išteklių rodiklių kaitos (2009-2019 m.) analizės rezultatus ir apskaičiuotas metines miško naudojimo apimtis 2021-2031 metams. Atitinkamų valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektų recenzentai (dr. A. Rutkauskas, dr. V. Verbyla, dr. V. Mikšys) siūlė pritarti apskaičiuotoms metinėms miško naudojimo apimtims 2021-2031 metams, pateikė pasiūlymus projektui tikslinti.

Tarybos nutarimas priimtas. Balsuota taip: 12 – „pritariu“, 1 – „susilaikau“, 0 – „nepritariu“.

NUTARTA:

2.1 Išanalizavus valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdija Ignalinos, Nemenčinės ir Švenčionėlių regioninių padalinių miško išteklių rodiklių kaitos 2010-2019 m. laikotarpyje rezultatus ir planuojamų ūkinių priemonių taikymą, konstatuoti (lent.):

	Rodiklis	Ignalinos	Nemenčinės	Švenčionėlių	Siektina reikšmė*
PLOTŲ KAITA	**Jaunuolynų ploto pokytis per 2010-2019 m. iš I-III į II-IV amžiaus klasę, ha** *pušynų*	-73	-68	-53	≥0
	eglynų	+64	-38	+47	≥0
	ąžuolynų	-4	+9	0	≥0
	Ąžuolynų ploto pokytis per 2010-2019 m., ha	+124	+127	+92	
	pokyčio dalis (%) nuo visų medynų ploto	+0,33	+0,27	+0,22	≥0,04%
	Kitų medynų ploto pokytis per 2010-2019 m., ha				
	pušynų	-259	-163	-308	≥0
	eglynų	+826	+518	+249	≥0
	beržynų	-362	-362	+173	-
	uosynų	-65	-161	-1	≥0
	drebulynų	-363	+15	-211	≤0
	juodalksnynų	+365	+268	+158	≥0
	Perbrendusių medynų plotas (2019 m.) ir jo pokytis (2010-2019 m.), *ha*	1206	1040	596	
		+236	+260	-134	≤0
	ploto dalis (%) brandžiuose medynuose	21	13,6	13	≤20%
	Žuvusių medynų plotas (2019 m.) ir jo pokytis (2010-2019 m.), ha	140	113	78	
		+29	-41	+49	≤0
KIRTIMAI	**Ugdomaisiais kirtimais projektuojama ugdyti medynų dalis, %** *I-II amžiaus klasės medynų*	76	99	90	
	retinimų ir einamųjų k. amžiaus medynų	26	37	20	
	Retinimų / einamųjų k. plotų, projektuojamų kirsti 2021-2030 ir 2010-2019 m., santykis	1,0/0,85	1,7/1,1	0,9/0,7	
	Ugdomaisiais kirtimais kertama tūrio dalis (nuo bendro naudojimo), %				
	faktiškai iškirsta 2010-2019 m.	14,0	11,6**	19,0	≥16%
	projektuojama 2021-2030 m.	13,0	22,6	15,0	
	Pagrindinių plynųjų kirtimų rodikliai 2010-2019 m., m^3/ha likvido *projektuota kirsti*	258	261**	292	
	faktiškai iškirsta	270	286**	289	
	iškirsta dalis (%) nuo projektuoto	105	110	99	≥100
TŪRIAI	**Brandžių medynų tūris, m^3/ha**				
	visų brandžių medynų 2019 m.	334	377	337	
	pokytis vidutiniškai per metus 2010-2019 m.	+2,2	+6.0	+1,2	≥4m^3/ha
	taikytas III-IV gr. miškų kirtimo fondui 2014-18 m.	382	374**	405	

* Siektina reikšmė ugdomaisiais kirtimais iškirstai tūrio daliai, perbrendusių medynų ploto daliai brandžiuose medynuose ir ąžuolynų plotų kaitai nustatyta atsižvelgiant į Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programoje nurodytas atitinkamų kriterijų vertinimo reikšmes.

** Pateikiami tik buvusio Nemenčinės RP duomenys.

2.2 Pagal 2019 miškų sklypų inventorizacijos duomenis, įvertinus ūkinės veiklos 201 0 – 2019 m. rezultatus, konstatuoja:

- visuose trijuose padaliniuose 92 - 127 ha padidėjo ąžuolynų, 249 - 826 ha eglynų, 158 – 365 ha juodalksnynų plotai, Ignalinos ir Švenčionėlių RP 211 – 363 ha sumažėjo drebulynų plotai;
- visuose trijuose padaliniuose I-III amžiaus klasės pušynų plotai sumažėjo 53 – 73 ha, Nemenčinės RP – 38 ha sumažėjo eglynų plotai;
- brandžių medynų plotai pagal 2019 m. inventorizacijos duomenis Nemenčinės RP padidėjo 858 ha, Ignalinos RP ir Švenčionėlių RP sumažėjo atitinkamai 271 ha ir 256 ha;
- įvykdytais atvejiniais ir atrankiniais miško kirtimais apimto ploto dalis nuo visų pagrindinių miško kirtimų ploto sudarė Ignalinos RP – 34 proc., Nemenčinės RP – 40 proc., Švenčionėlių RP – 34 proc. Dalyje atvejinių kirtimų ploto nesusiformavo reikiamas pomiškis, dėl ko 3 - 24 proc. visų neplynų kirtaviečių buvo taikomas želdinimas.

2.3 Pritarti VĮ Valstybinių miškų urėdija Ignalinos, Nemenčinės, Švenčionėlių regioninių padalinių pagrindinio ir tarpinio miško naudojimo metinėms apimtims 2021-2031 metų – laikotarpiui (lent.):

Rodikliai	Ignalinos RP		Nemenčinės RP		Švenčionėlių RP	
	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3
Pagrindiniai miško kirtimai	373*	114,1** (99,7)	449*	139,7** (139,7)	314*	102,4** (90,1)
Ugdymo kirtimai	652	17,5	1146	40,9	674	19,1
jaunuolynų ugdymas	300	0,5	383	0,8	280	0,5
retinimo kirtimai	148	4,4	211	6,4	143	4,0
einamieji kirtimai	204	12,6	552	33,7	251	14,6
Sanitariniai kirtimai	-	16,0	-	18,0	-	12,5
Specialieji kirtimai	-	4,5	-	7,5	-	5,1
Iš viso	**1025**	**137,7**	**1595**	**206,1**	**988**	**126,8**

* ekvivalentinis plotas;

** leistinas iškirsti iš ekvivalentinio ploto likvidinis tūris;

() skliausteliuose pateiktas likvidinis tūris apskaičiuotas pagal miškų sklypų inventorizacijos duomenis.

3. SVARSTYTA. Dėl valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Panevėžio regioninio padalinio valdomų valstybinės reikšmės miškų brandžių medynų atrankinės inventorizacijos rezultatų.

Valstybinės miškų tarnybos Nacionalinės miškų inventorizacijos skyriaus vedėjas G. Kulbokas pristatė (pridedama) valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Panevėžio regioninio padalinio valdomuose valstybinės reikšmės miškų brandžiuose medynuose atliktos atrankinės miškų inventorizacijos rezultatus, konstatavo, jog skirtumai tarp 2017 m. sklypinės miškų inventorizacijos metu ir brandžių medynų inventorizacijos atrankos metodu nustatytų brandžių medynų tūrių sudaro 9 proc., bręstančių medynų - 5 proc.

Brandžių medynų rodikliai	Panevėžio m.u.	
	Brandūs	Bręstantys
Vidutinis tūris ir jo paklaida, m^3/ha	323±6	327±10
SMI* tūrio skirtumas nuo BMI* nustatyto tūrio,%	-9	-5
Tūrio sisteminė paklaida,%	-2,0	

* SMI – sklypinė miškų inventorizacija, BMI – brandžių medynų inventorizacija atrankos metodu.

Tarybos nutarimas priimtas. Balsuota: 12 – „pritariu“, 1 – „susilaikau“, 0 – „nepritariu“.

NUTARTA:

3. Rekomenduoti Valstybinei miškų tarnybai ir valstybės įmonei Valstybinių miškų urėdijai atsižvelgti į Brandžių medynų inventorizacijos atrankos metodu rezultatus, pateiktus brandžių medynų inventorizacijos atliktų darbų ataskaitose ir jų prieduose.

4. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos miškų vertinimo nuotoliniais tyrimais pagal 2020-ųjų metų pasaulinės miškų apskaitos reikalavimus.

Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademijos Miškotvarkos ir medienotyros instituto prof. G. Mozgeris pristatė (pridedama) Lietuvos miškų vertinimo nuotoliniais tyrimais pagal 2020-ųjų metų pasaulinės miškų apskaitos reikalavimus tarpinius rezultatus.

PRIDEDAMA.

1. Posėdžio dalyvių sąrašas, 1 lapas.
2. 2019 m. sklypinės miškų inventorizacijos lauko darbų kokybės analizė pagal VĮ VMU regioninius padalinius ir darbų etapus, 2 lapai / 12 skaidrių.
3. Valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos, Nemenčinės ir Švenčionėlių regioninių padalinių valdomų valstybinės reikšmės miškų miško išteklių rodikliai (2009-2019 m.) ir apskaičiuotos metinės miško naudojimo apimtys 2021-2031 metams, 3 dokumentai, 73 lapai.
4. Valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos, Nemenčinės ir Švenčionėlių regioninių padalinių valdomų valstybinės reikšmės miškų miško išteklių rodiklių (2009-2019 m.) ir apskaičiuotų metinių miško naudojimo apimčių 2021-2031 metams recenzijos, 3 dokumentai, 7 lapai.
5. 2019-2020 m. valstybinės reikšmės miškų brandžių medynų inventorizacijos atrankos metodu ir jos kontrolės rezultatai, 6 lapai.
6. Pristatymas „Lietuvos miškų vertinimas nuotoliniais tyrimais pagal 2020-ųjų metų pasaulinės miškų apskaitos reikalavimus“, 18 lapų.
7. Lietuvos miškų vertinimas nuotoliniais tyrimais pagal 2020-ųjų metų pasaulinės miškų apskaitos reikalavimus ataskaita, 36 lapai.

Posėdžio pirmininkas K. Mickevičius

Posėdžio sekretorius dr. A. Kasperavičius

INFORMACINIS PRANEŠIMAS APIE RENGIAMĄ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTĄ

Visuomenė kviečiama susipažinti su baigiamu rengti VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektu.

Projekto rengėjas - VĮ Valstybinių miškų urėdija, Pramonės pr. 11A, LT-51327 Kaunas, tel. (8-37) 49 02 22, el. p. info@vmu.lt.

Su rengiamo projekto sprendiniais nuo 2020 m. lapkričio 12 d. galima susipažinti VĮ Valstybinių miškų urėdijos interneto svetainėje vivmu.lt/projektai arba darbo dienomis iki 17 val. šiais adresais (atsižvelgiant į COVID-19 ligos epideminę situaciją Lietuvoje reikalinga išankstinė registracija):

- VĮ Valstybinių miškų urėdija, 3 miškotvarkos poskyris, Pramonės pr. 11A, Kaunas, tel. (8-37) 49 02 48, +370 680 32101, el. p. darius.ribokas@vmu.lt, registracija tel. +370 680 32101;

- VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioniniame padalinyje, Žeimenos g. 49, 18208, Švenčionėliai, tel.: +370 387 31397; el. p. svencioneliai@vmu.lt, registracija tel. +370 686 12924;

Viešas svarstymas. Projekto pristatymas viešame susirinkime įvyks 2020 m. gruodžio 10 d. 10 val. 30 min. VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioniniame padalinyje, Žeimenos g. 49, 18208, Švenčionėliai. Atsižvelgiant į COVID-19 ligos epideminę situaciją Lietuvoje ir nesant galimybės vykdyti fizinio susirinkimo, susirinkimas vyks nuotoliniu būdu (internetinė vaizdo transliacija). Daugiau informacijos apie susirinkimą tel. +370 680 32101 arba vivmu.lt. Susirinkime bus pristatomos dešimtmečiui suprojektuotos ūkinės priemonės – rekreacinių miškų tvarkymas, gamtosauginių priemonių planai, pagrindinių, ugdomųjų, sanitarinių miško kirtimų, miško atkūrimo ir įveisimo apimtys.

Pastabas ir pasiūlymus projekto rengėjui Dariui Ribokui tel. (8-37) 49 02 48, +370 680 32101, el. p. darius.ribokas@vmu.lt galima teikti visą projekto rengimo laikotarpį iki viešo svarstymo ir jo metu.

Ketvirtadienis, 21 sausio, 2021

Informacija apie vidinės miškotvarkos projektus

VĮ Valstybinių miškų urėdija

Valstybinių miškų urėdija

VĮ VMU puslapis

Informacinis pranešimas apie rengiamą Švenčionėlių vidinės miškotvarkos projektą

Miškotvarkos Projektai

2020 3 Lapkričio

Visuomenė kviečiama susipažinti su baigiamu rengti VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektu.

Projekto rengėjas – VĮ Valstybinių miškų urėdija, Pramonės pr. 11A, LT-51327 Kaunas, tel. +370 37 490222, el. p. info@vmu.lt.

Su rengiamo projekto sprendiniais nuo 2020 m. lapkričio 12 d. galima susipažinti VĮ Valstybinių miškų urėdijos interneto svetainėje vivmu.lt/projektai/ arba darbo dienomis iki 17 val. šiais adresais (atsižvelgiant į COVID-19 ligos epideminę situaciją Lietuvoje reikalinga išankstinė registracija):

- VĮ Valstybinių miškų urėdija, 3 miškotvarkos poskyris, Pramonės pr. 11A, Kaunas, tel. +370 37 490222, +370 680 32101, el. p. darius.ribokas@vmu.lt, registracija tel. +370 680 32101;
- VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioniniame padalinyje, Žeimenos g. 49, 18208, Švenčionėliai, tel.: +370 387 31397; el. p. svencioneliai@vmu.lt, registracija tel. +370 686 12924;

Viešas svarstymas. Projekto pristatymas viešame susirinkime įvyks 2020 m. gruodžio 10 d. 10 val. 30 min. VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioniniame padalinyje, Žeimenos g. 49, 18208, Švenčionėliai. Atsižvelgiant į COVID-19 ligos epideminę situaciją Lietuvoje ir nesant galimybės vykdyti fizinio susirinkimo, projekto svarstymas vyks nuotoliniu būdu (prisijungimas prie Švenčionėlių VMP viešo svarstymo). Daugiau informacijos apie projekto svarstymą tel. +370 680 32101 arba vivmu.lt. Projekto svarstymo metu bus pristatomos dešimtmečiui suprojektuotos miško ūkinės priemonės – rekreacinių miškų tvarkymas, gamtosauginių priemonių planai, pagrindinių, ugdomųjų, sanitarinių miško kirtimų, miško atkūrimo ir įveisimo apimtys.

Pastabas ir pasiūlymus projekto rengėjui Dariui Ribokui tel. (8-37) 49 02 48, +370 680 32101, el. p. darius.ribokas@vmu.lt galima teikti visą projekto rengimo laikotarpį iki viešo svarstymo ir jo metu.

VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektas – aiškinamasis raštas

VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto rekreacinė dalis

VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto gamtosauginė dalis

VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio miškų administracinio suskirstymo žemėlapis

VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio rekreacinio planavimo schema

VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio gamtosauginis žemėlapis

VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto projektuojamos ūkinės priemonės

Rekvizitai

Tel. +370 5 273 4021
El. paštas: info [eta] vmu.lt

Buveinės adresas:
Savanorių pr. 176
LT-03154 Vilnius

Įmonės kodas: 132340880
PVM mokėtojo kodas: LT323408811

VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto recenzija

Recenzentui buvo pateiktas VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektas, o taip pat projekto rekreacinė ir gamtosauginė dalys (abu su priedais), projektas vertintas pagal šią informaciją. Gana keista, kad projekte nenurodomas jo galiojimo laikotarpis. Tai tikriausiai sietina su teisiniais niuansais (dar neaiškia jo tvirtinimo data ir pan.), tačiau iš kitos informacijos akivaizdu, kad projektas tikriausiai skirtas 2021-2030 metų laikotarpiui. Manau, kad tokie ilgalaikiai projektai turėtų pradėti galioti metų pradžioje, baigtis metų pabaigoje, tuomet nebūtų ir poreikio vengti nurodyti projekto galiojimo laikotarpį.

Analitinės dalies vertinimas.

Šioje projekto dalyje pateikta informacija rodo, kad Švenčionėlių regioninio padalinio miškuose sąlygos miškų ūkio veiklai yra geros – beveik 70 proc. augaviečių yra normalaus drėgnumo („N" hidrotopas), akivaizdžiai vyrauja spygliuočių medynai, dauguma medynų yra našūs. Tiesa, tradicinio miškų ūkio vystymo galimybes mažina gana didelė II miškų grupės miškų dalis, saugomų teritorijų gausa. Medynų amžiaus struktūra nėra tolygi.

Pateikta informacija apie miškų augaviečių tipus gerokai nustebino. Yra gana nemažai kerpšilio tipo (arba kerpinės miško tipų serijos) augaviečių, tačiau visiškai nėra Nae tipo augaviečių. Kodėl? Miško augaviečių klasifikacija patikslinta jau gana seniai, ji pateikta ir Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos 6 priede. Galiu priminti, kad pagal ją Nae tipo augavietę labiausiai atitinka kerpšilio (cl) tipo augavietės, Na – brukniašilio (v), Nb – žaliašilio (vm) tipo augavietės. Tas jau gana senas klasifikacijos patikslinimas tikrai prasmingas, leidžia išvengti ženkliai skirtingų brukniašilių (juose beveik niekada neauga eglė) ir žaliašilių (ženkliai derlingesnės, puikiai tinkančios tiek pušies, tiek eglės medynų augimui) augaviečių tipų „apjungimo" į vieną Nb tipo augavietę. Šiame projekte paminėtą problemą spręsti jau akivaizdžiai per vėlu, tačiau į tai reikėtų atsižvelgti rengiant kitus projektus.

Ankstesnio miškotvarkos projekto įvykdymo analizės rezultatai rodo, kad faktinės miško kirtimų apimtys beveik atitinka projekte numatytas, ženklesnių nukrypimų nėra. Tik pagrindinių miško kirtimų vykdyta kiek mažiau nei projektuota, tačiau tai, kiek supratau, lėmė išoriniai veiksniai - Aplinkos ministerijos sprendimai dėl šių kirtimų normos keitimo. Teigiamai vertinu tai, kad neplynų pagrindinių miško kirtimų vykdyta daugiau nei projektuota. Pateikiant informaciją apie miško kirtimus gana akivaizdūs pagrindinių miško kirtimų ir pagrindinio miško naudojimo sąvokų painiojimo požymiai (pavyzdžiui, 1.34 lentelėje). Primenu, kad plynieji sanitariniai kirtimai nėra pagrindiniai miško kirtimai! Kadangi tokio painiojimo ar visai neprasmingo skirtingų kirtimų „apjungimo" apraiškų matau ir kitur (net miškų statistikos leidiniuose, teisės aktuose), siūlau visiems keisti tokių vertinimų nuostatas. Kiek supratau, ugdomųjų kirtimų kokybė gera, visi jie įvertinti gerai, tikriausiai vadovaujantis dviejų rodiklių (gerai, blogai) vertinimo sistema. Bet ar nevertėtų keisti tokios ne ypač informatyvios sistemos? Liko neaiškios tam tikro želdinių kokybės pablogėjimo priežastys: gal vertėjo atlikti kiek išsamesnę tai lėmusių veiksnių analizę?

Miško auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizės rezultatai rodo teigiamas svarbiausių miško išteklių rodiklių reikšmių kaitos 2009-2019 metų laikotarpiu tendencijas. Dalies rodiklių reikšmės tikriausiai didėja ir dėl inventorizacijos tikslumo didėjimo. Vidutinio medynų amžiaus (jau net 72 metai) didėjimo teigiamai nevertinu, bet jis tikriausiai

neišvengiamas dėl netolygios medynų amžiaus struktūros ir gal dėl ženklios I-II miškų grupių miškų dalies. Teigiamai vertinu perbrendusių medynų plotų sumažėjimą. Vyraujančių medžių rūšių medynų plotų kaita nėra didelė ir reikšminga. Be to, daugumos šios kaitos rodiklių reikšmės pateikiamos neatsižvelgiant į augavietes, todėl net ir tų nedidelių pokyčių reikšmės esmingai įvertinti negalima: tokie pat pokyčiai vienose augavietėse gali būti vertinami teigiamai, kitose – neigiamai. Apie šią problemą rašau jau seniai, nedideli teigiami pokyčiai pastebimi, tačiau esminio proveržio taip ir nėra.

Projektinės dalies vertinimas.

Vertindamas projektuojamą pagrindinių miško kirtimų apimtį (o gal vis tik normą?) pirmiausia noriu pažymėti tai, kad net 25 proc. III-IV miškų grupių brandžių medynų neįtraukti į šios apimties skaičiavimus ir pagrindiniai miško kirtimai juose nebus vykdomi (beje, gerai, kad tokia informacija pateikiama, anksčiau skaitinių reikšmių aš nematydavau). Be to, 15 proc. nuo visų brandžių medynų patenka į Buveinių apsaugai svarbias teritorijas (BAST) ar vietoves, atitinkančias gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus. Šių reikšmių sudėti tikriausiai negalima (yra ir „persidengimo" tikimybė), bet akivaizdu, kad brandžių medynų, kuriuose pagrindiniai miško kirtimai nebus vykdomi, dalis tikrai didelė, gal siekia apie trečdalį jų bendro ploto. Nepavyko suprasti, kodėl visiškai nenumatoma vykdyti pagrindinių miško kirtimų II miškų grupės miškuose. Jie visai nereikalingi? Net ir rekreaciniuose miškuose? Primenu, kad teisės aktai jų vykdymą leidžia, o „Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikoje" pateiktos gana aiškios nuostatos šios normos II miškų grupės miškuose skaičiavimui. O atsižvelgdamas į aukščiau paminėtus skaičius bei ženklią (24 proc.) bendrą I-II miškų grupių miškų dalį galiu konstatuoti, kad ne mažiau pusė Švenčionėlių regioninio padalinio brandžių medynų medienos išteklių iš viso nebus naudojami.

Pagrindinių miško kirtimų norma III-IV miškų grupės miškams nustatoma vadovaujantis aukščiau minėta metodika. Apie jos ypatumus, galimybes vadovautis jos nuostatomis gal nebcrašysiu – matyt, ji visiems gera, tik man ne. Daugumai sprendinių nustatant Švenčionėlių regioninio padalinio III-IV miškų grupių miškų pagrindinių miško kirtimų normą (apimtį) pritariu. Tam tikrų abejonių kyla tik dėl pušynų pagrindinių kirtimų normos korekcijų ir pušynų medienos išteklių „taupymo" nuostatų. Brandžių pušynų kiekiai tik didėja, o po 2-3 dešimtmečių jų bus ypač daug, tuomet kam juos taupyti? Nors Švenčionėlių regioninio padalinio atveju tas taupymas ir nedidelis (teko matyti daug žymiai radikalesnio taupymo atvejų), bet noriu parašyti keletą bendrų minčių apie šią dabar jau akivaizdžią problemą. Tikriausiai visiems aišku, kad taupydami dar labiau didiname pušynų amžiaus struktūros netolygumą. Kuo daugiau taupysime mažindami kirtimų normą, tuo daugiau problemų bus ir santykinai netolimoje ateityje, išteklių nebesugebėsime panaudoti dėl šliejimo, biržių plotų ribojimų, visuomenės nuomonės dėl didelių plotų iškirtimo ir pan. Ypač ten, kur pušynų daug. Siekis išlaikyti labiau tolygią bendrą (visų poūkių) pagrindinių kirtimų normą atskirame padalinyje po vienos įmonės įkūrimo irgi ne ypač svarbus. Galiu papildomai priminti, kad Lietuva ir taip išsiskiria pagrindinių miško kirtimų pušynuose reglamentavimu – bent aš nežinau nė vienos aplinkinės šalies, kurioje tokius miško kirtimus visuose pušynuose būtų galima vykdyti tik nuo 101 metų amžiaus. Tikiuosi, kad ir mes amžinai nesivadovausime archajiškomis, iš senų laikų perimtomis nuostatomis. Tuomet aukščiau paminėtos problemos dar labiau paaštrės. O jei taupant siekiama kokių nors aplinkosauginių tikslų, tai šio regioninio padalinio atveju tam gal pilnai pakanka (manau, kad net akivaizdžiai per daug!) tų aukščiau minėtų 50 proc.? Dar galiu pažymėti, kad net gamtai artimas ar ekologinės miškininkystės sistemas taikančios šalys šiems tikslams keičia miško išteklių naudojimo būdus, tačiau nemažina jų naudojimo apimčių.

Projektuojama neplynų pagrindinių miško kirtimų dalis (30 proc. nuo kasmet pagrindiniais miško kirtimais apimamo ploto) recenzento nenudžiugino. Projektuojama mažiau nei vykdyta paskutiniais metais. Reali jų dalis bus ženkliai (tikriausiai apytiksliai dvigubai) mažesnė. Ir projekte nurodoma, kad daugiau kaip pusė tokių kirtimų pušynuose ir eglynuose – jau anksčiau pradėtų atvejinių kirtimų paskutinieji atvejai. Ar buvo galima projektuoti kitaip – sunku spręsti, reikėtų tiesiog miške vertinti medynų rodiklius ir neplynųjų pagrindinių miško kirtimų vykdymo galimybes. Todėl galiu tik dar kartą ir pasikartodamas parašyti savo požiūrį į šią problemą. Gerai žinoma, kad neplyni pagrindiniai miško kirtimai – viena iš ūkinių ir aplinkosauginių miškų funkcijų derinimo priemonių. Ir labiau teigiamos visuomenės nuomonės apie miškų ūkio veiklą formavimo priemonė. Panašioje recenzijoje prieš kelis metus rašiau, kad jei dėl jų vengimo pasidarys ne ypač gerai – prašau nesakyti, kad neįspėjau. Šiuo metu lyg ir jau neabejotinai juntami to „ne ypač gerai“ požymiai? Jei aplinkosauginių miškų funkcijų išlaikymo priemonių nesugebės diegti (protingai, kūrybiškai, su minimalia žala ūkinėms funkcijoms) patys miškininkai, gali būti ir taip, kad mus tai daryti privers kiti. Ir tam „protingai, kūrybiškai, su minimalia žala ūkinėms funkcijoms“ vietos gali ir nelikti... Tikrai šito norime?

Ne ypač suprantu mažo skyrelio „Brandžių medžių iškirtimas nebrandžiuose medynuose“ prasmę ir reikalingumą. Tai jau seniai tik atrankiniai pagrindiniai miško kirtimai. Juos reikia arba projektuoti ir vykdyti, arba ne. Kam reikalingas ir kaip reikėtų suprasti tą „galimų kirtimų sąrašą“?

Projektuojamos ugdomųjų miško kirtimų apimtys recenzentui abejonių nekelia - šių kirtimų apimtys apskaičiuojamos pagal medynų rodiklius ir projektavimo normatyvus. Sanitarinių kirtimų norma irgi apskaičiuota pagal galiojančius normatyvus. Tiesa, jau gal daugiau nei prieš metus siūlėme šiuos normatyvus tikslinti, atsisakant šių kirtimų apimčių skaičiavimo II A miškų grupės, buveinių ir kituose miškuose, kur svarbus negyvos medienos išsaugojimas, tam lyg ir buvo pritarta, tačiau jie iki šiol nepakeisti. Skyrelio pavadinimas „Medynų sanitariniai kirtimai“ keistas ir koreguotinas.

Nėra pilnai aišku, kaip nustatyta projektuojama specialiųjų miško kirtimų apimtis. Viena jos dalis – kraštovaizdžio formavimo kirtimai – aiški, nustatyta labai tiksliai, net 1 m^3 tikslumu (ar taip tikrai būtina?). Daugumos kitų specialiųjų kirtimų apimtis tikriausiai nustatyta apytiksliai, bandant prognozuoti jų galimą poreikį. Ko gero, šiuo metu vykstant buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo procesui, kitokie sprendimai ir negalimi. Tačiau visoje šalyje akivaizdi tendencija didinti specialiųjų miško kirtimų apimtis, dažnai tik pervadinat kitus kirtimus specialiaisiais, bet nedarant nieko „specialaus“, manęs visai nedžiugina – taip tik painiojamos sąvokos, kirtimų esmės supratimas.

Miško atkūrimo ir įveisimo projektavimas gana aiškus ir gal pagrįstas. „Gal“ rašau todėl, kad šį kartą man nepavyko rasti tikrai svarbios detalesnės informacijos apie miško atkūrimo būdus - 2.20 lentelėje visi būdai paprasčiausiai sujungti. Nesupratau, kodėl taip daroma ir ko tuo siekiama? Bent aš taip praradau rimtesnio vertinimo galimybę.

Apie miško sausinimą jau ne pirmame projekte pateikiama keistoka informacija: pradžioje aiškinama, kokius plotus reikėtų sausinti, sudaromi jų sąrašai, vėliau paaiškėja, kad iš esmės joks sausinimas neprojektuojamas. O vietinės (mažosios) melioracijos priemonių (dažniausiai siekiant atstatyti tai, ką miško kirtimų metu sugadinome) neretai prireikia ne tik vadinamojo „hidromelioracinio fondo“ augavietėse.

Projektinei daliai galima sąlyginai priskirti ir projekto rekreacinę bei gamtosauginę dalis. Sąlyginai todėl, kad abiejų jų bendras bruožas – plati aprašomoji dalis ir nedaug projektinių sprendimų. Rekreacinio sutvarkymo dalies tikrai projektinė dalis ir toliau kažkodėl keistai ir

pretenzingai vadinama „Socialinės funkcijos stiprinimas“. Primenu, kad socialinės funkcijos – ne tik rekreacija. Nors projektinių sprendimų ir nedaug, bet naujai projektuojamų rekreacijos objektų apibūdinimas labai lakoniškas („Projektuojama pagal Labanoro regioninio parko tvarkymo sprendinius“) ir visiškai neinformatyvus. Labai lakoniškai ir dažnai net visai identiškais teiginiais apibūdinama ir projektuojama rekreacinių objektų rekonstrukcija. Teigiamai vertinu kraštovaizdžio formavimo kirtimų projektavimą. Tačiau nesuprantu, kodėl visus šiuos kirtimus siūloma kartoti kas 2-3 metus. Toks dažnas kartojimas gali būti reikalingas tada, jei sprendžiama greitai atželiančių medžių ir krūmų (pavyzdžiui, lazdynų) problema, bet daugeliu kitų atvejų visai nereikalingas. Nors rekreaciniams tikslams tinkami įvairių miškų grupių miškai, tačiau pasigedau būtent tik šios funkcijos vykdymui skirtų II B miškų grupės miškų rodiklių, būklės analizės – gal jos rezultatai būtų leidę parengti papildomus projektinius sprendinius?

Gamtosauginėje dalyje (jos tekste ji dažnai vadinama ir planu) saugomų teritorijų ir objektų aprašymai dar ilgesni nei rekreacinėje dalyje. Iš vienos pusės, gal ir naudinga miškotvarkos projekte turėti visą nors kiek aktualią informaciją. Bet kai daug kas perrašoma iš teisės aktų, po jų pasikeitimo ta informacija tampa neaktualia ar net klaidinančia. Dėl tokių aprašymų tikslingumo spręsti turėtų regioninio padalinio specialistai. Abejoju, ar koks nors „nevykdymas“ ar draudimas turėtų būti vadinamas „gamtosaugine ūkine priemone“. Daugelis iš įvairių tvarkymo planų, gamtotvarkos projektų perrašomų priemonių labai nekonkrečios, net nelabai aišku, ar jos iš viso bus vykdomos, todėl tokių priemonių (labiau panašių į idėjas, nuostatas) integravimo į miškotvarkos projektą tikslingumas abejotinas. Jei kažkur parašyta „saugoti nuo apaugimo medžiais“, tą pat pakartojame projekte – ir argi tai yra suprojektuota gamtosauginė priemonė? Dalis kitų bendro pobūdžio gamtosauginių nuostatų irgi lieka tik nuostatomis ar rekomendacijomis be jokių projektinių sprendinių. Gerokai nustebino rekomendacija plynose kirtavietėse kaip biologinei įvairovei svarbius medžius palikti egles. Aukštaitijos nacionalinio parko dalis Švenčionėlių regioninio padalinio miškuose – tik 8,7 ha. Tai gal verta tuos 8,7 ha perduoti Ignalinos regioniniam padaliniui – manau, kad dėl to visi tik apsidžiaugtų.

Baigiamosios dalies vertinimas.

Projekto sprendinių ekonominis vertinimas atliktas iš esmės teisingai, tačiau visiems akivaizdu, kad tikruosius ekonominius rodiklius lems medienos kainų bei išlaidas lemiančių veiksnių reikšmių kitimas. Norėčiau pasiūlyti šį vertinimą papildyti ir prognozėmis, tačiau suprantu, kad šiuo metu laikas prognozavimui ypač nedėkingas. Projekto sprendinių ekologinis ir socialinis vertinimai yra aprašomojo pobūdžio, ne ypač konkretūs (išvardinami rodikliai, aplinkosauginės nuostatos, kuriomis vadovautasi rengiant projektą). Gal ekologinį vertinimą vertėtų papildyti medienos prieaugio ir naudojimo balanso duomenimis, juos susiejant su anglies balansu ir įtaka klimato kaitai? Atsirastų nors kiek konkretesnių rodiklių reikšmių. Na, o socialinis poveikis – tai tikrai ne vien rekreacija, uogavimas ar grybavimas. Tai ir darbo vietos (beje, ne vien tik miškų ūkyje, bet ir kitose galutinių produktų gamybos grandyse), dirbančiųjų pajamos, užimtumo/nedarbo lygis, gyventojų apsirūpinimas malkomis, biokuro naudojimas bei šildymo kainos, regionų plėtra ar bent jų gyvybingumo palaikymas ir t.t.

Bendras projekto vertinimas.

Pagal reikalavimus recenzijos rengimui privalau vertinti, ar projekto sprendiniai atitinka (nepažeidžia) teisės aktų reikalavimų. Tai tiksliai įvertinti recenzentui labai sudėtinga – reikėtų daug detalesnės informacijos. Todėl teikiu tokią išvadą: požymių, kad būtų nesivadovauta svarbiausių teisės aktų (pirmiausia įstatymų, ypač Miškų įstatymo, o taip pat ir šį projektavimą

tiesiogiai reglamentuojančiomis Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklėmis) reikalavimais, nepastebiu. Manau, kad pilnai vadovautis kai kurių kitų teisės aktų reikalavimais kartais neįmanoma, bet tai labiau pačių teisės aktų ir jų rengėjų problema.

Apibendrindamas galiu konstatuoti, kad projektas parengtas gerai, dauguma sprendinių neabejotinai teisingi ir logiški, todėl siūlau viešo svarstymo metu **pritarti VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektui, o vėliau jį ir tvirtinti.** Žinoma, norėčiau, kad projekto rengėjai rastų galimybių atsižvelgti nors į dalį parašytų pastabų ir siūlymų, tačiau taip pat suprantu, kad praktiškai jau baigus projekto rengimą tai padaryti bus sudėtinga.

Recenzentas dr. V. Mikšys

2020-12-08

Valstybinių miškų urėdija

VALSTYBĖS ĮMONĖS VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

VIEŠO SVARSTYMO PROTOKOLAS

2020-12-10 Nr. 1

Viešas posėdis vyko 2020-12-10, 10.30–15.30 val.

Viešo posėdžio būdas: nuotoliniu būdu.

Posėdžio pirmininkas – Martas Lynikas, VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus pavaduotojas miškotvarkai.

Posėdžio sekretorius – Darius Ribokas, VĮ Valstybinių miškų urėdijos miškotvarkos poskyrio vadovas.

Dalyvavo: viešo posėdžio dalyvių sąrašas pridedamas (Priedas Nr. 1).

DARBOTVARKĖ:

VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto viešas svarstymas.

SVARSTYTA.

M. Lynikas pristatė VĮ Valstybinių miškų urėdijos (toliau – Įmonė) patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio (toliau – Padalinys) administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto (toliau – Projektas) viešo svarstymo darbotvarkę, eigą.

D. Ribokas pristatė Projekto turinį, sudėtį, pagrindinius miškų ūkio tikslus, objekto veiklos teritorijos ir Padalinio administruojamų miškų charakteristikas.

Pažymėta, kad miško žemės plotas Padalinio veiklos teritorijoje užima 69,6 tūkst. ha, miškingumas yra 59,1 proc. Per dešimtmetį teritorijos miškingumas padidėjo 1,2 proc. Padalinio administruojamų miškų teritorijos plotas užima 43 993 ha. Valstybinės reikšmės miškams siūlomas priskirti plotas Padalinio teritorijoje yra 282 ha.

Įvykus techniniams nesklandumams, kol jie buvo šalinami, žurnalistė, Švenčionių rajono savivaldybės gyventoja R. Janutienė pasiteiravo, kaip buvo viešinamas Projektas. M. Lynikas atsakė, kad Projektas parengtas, viešinamas ir derinimas vadovaujantis Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių (toliau – Miškotvarkos projektų rengimo taisyklių), patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. D1-577 redakcija),18 punkto reikalavimais. Valstybinių miškų valdytojas interneto tinklalapyje ir vietinėje spaudoje paskelbė apie parengtą Projektą ir galimybę su juo susipažinti (ne trumpiau kaip 10 darbo dienų), viešo svarstymo vietą ir laiką, nurodė valstybinių miškų valdytojo ir Projekto rengėjo adresus ir telefonus, elektroninio pašto ir interneto tinklalapio adresus. Informacija apie parengtą Projektą šių metų lapkričio 11 d. paskelbta laikraštyje „Švenčionių kraštas“ ir lapkričio 12 d. Įmonės interneto svetainėje www.vivmu.lt.

Viešojo intereso gynimo fondo vadovas-administruojantis advokatas S. Dambrauskas nurodė, kad tam tikrą laiką neturėjo galimybės prisijungti prie Projekto nuorodų internete, tačiau laiko susipažinti su Projektu ir jo sprendiniais užteko. M. Lynikas atsakė, kad skelbimuose nurodytos nuorodos veikė ir daugiau nusiskundimų nebuvo gauta.

D. Ribokas tęsė Projekto pristatymą. Aptarta, kad regioninio padalinio administruojami miškai suskirstyti į 11 girininkijų. Vidutinis girininkijos plotas yra 4,0 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 1 443 kvartalus, o kvartalai – į 24 446 taksacinius sklypus. Vidutinis kvartalo plotas – 31 ha, taksacinio sklypo plotas – 1,8 ha.

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti miškų grupėms. I miškų grupės (rezervatiniai) miškai užima 3,5 proc. miškų teritorijos ploto, II miškų grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreaciniai) miškai – 20,7 proc., III grupės (apsauginiai miškai) – 11,9 proc. ir IV grupės (ūkiniai miškai) – 63,9 proc. ploto.

Vyrauja normalaus drėgnumo (68 proc.), nederlingos (61 proc.) augavietės. Užmirkusios ir pelkinės augavietės sudaro 21 proc., iš jų nusausintos 5 proc. ploto.

Pagal vyraujančią medžių rūšį medynuose vyrauja pušynai, kurie sudaro 77,4 proc. visų medynų ploto. Eglynai auga 8,6 proc. bendro medynų ploto. Iš kietųjų lapuočių ąžuolynams tenka

0,3 proc. Minkštųjų lapuočių medynai sudaro 13,7 proc., didžiąją dalį jų sudaro beržynai 10,2 proc. Juodalksnynai inventorizuoti 2,0 proc., drebulynai 1,4 proc. ir baltalksnynai – 0,1 proc. bendro medynų ploto.

Bendras medynų tūris yra 11,5 mln. m^3. Vidutinis medynų tūris hektare – 281 m^3, brandžių medynų – 338 m^3, vidutinis einamasis tūrio prieaugis sudaro 6,66 m^3/ha. Vidutinis medynų skalsumas yra 0,76, vidutinis visų medynų amžius – 72 metai.

III ir IV grupių miškuose pagal plotą jaunuolynai sudaro 22 proc. visų medynų ploto. Pusamžių medynų yra 51 proc., bręstančių – 10 proc. ir brandžių – 17 proc.

D. Ribokas pristatė analitinę Projekto dalį. Praėjusiame vykmetyje visais kirtimais buvo suprojektuota 124,6 tūkst. m^3 kirtimų apimtis. Pagrindinių miško kirtimų projektuota metinė apimtis – 323 ha (ekvivalentinis plotas), iškertant 89,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Visų rūšių kirtimais II-IV grupių miškuose iš vieno hektaro mišku apaugusio ploto projektuota iškirsti po 3,1 m^3 likvidinės medienos. Visų rūšių kirtimais projektuota iškirsti 59 proc. einamojo prieaugio.

Pagrindiniais miško kirtimais vidutiniškai per metus kirsta 285 ha (ekvivalentinis plotas) ir 82,6 tūkst. m^3 likvidinės medienos arba 7 proc. mažiau, nei projektuota pagal Projektą.

Praėjusiame dešimtmetyje vykdant ugdomuosius miško kirtimus buvo vadovaujamasi Projekte nustatyta kirtimų apimtimi. 2010-2019 m. Projekte ugdomaisiais miško kirtimais suprojektuota kirsti 6 900 ha medynų, o kirsta vidutiniškai 6 920 ha. Ugdomieji miško kirtimai atliekami laiku ir kokybiškai.

2019 m. miškų sklypų inventorizacijos metu nustatytas 30 m^3/ha didesnis (padidėjo nuo 25 m^3/ha iki 281 m^3/ha) visų medynų vidutinis tūris. Didėjant medynų vidutiniam tūriui, didėjo ir miškuose sukauptos medienos kiekis. Per vykmetį padidėjo ir brandžių medynų vidutinis tūris. Inventorizacijos metu nustatytas brandžių medynų vidutinis tūris 1 ha siekia 337 m^3/ha, tai yra, padidėjo 12 m^3/ha.

Per vykmetį plynai iškirsta 2 395 ha medynų. Želdinta 66 proc. kirtaviečių, savaime atžėlė 22 proc., dar neatkurtos kirtavietės sudaro 12 proc. ploto. Per vykmetį atkurta ir įveista 2 000 ha želdinių. Pagal būklę geri želdiniai sudaro 67 proc., patenkinami – 33 proc. Blogi ir žuvę želdiniai inventorizuoti 6,3 ha plote.

D. Ribokas pristatė projektinę Projekto dalį. Pažymėta, kad miško kirtimų apimtys apskaičiuotos vadovaujantis teisės aktais. Jos 2020-09-23 d. aprobuotos Miškotvarkos mokslinėje-techninėje taryboje.

Į pagrindinių miško kirtimo normos skaičiavimus neįtraukti 5A, 5B bonitetų brandūs pušynai, 5, 5A, 5B bonitetų brandūs lapuočių medynai, ypatingos apsaugos sklypai. Iš viso į pagrindinių miško kirtimų normos skaičiavimus neįtraukta 1 410 ha arba 322 tūkst. m^3 medienos. Iš pagrindinio naudojimo skaičiavimo yra išjungta 25 proc. nuo bendro brandžių medynų ploto.

Miško kirtimai neprojektuoti į Buveinių apsaugai svarbias teritorijas (BAST) ar vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus ir įrašytų į sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai bei patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 „Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos komisijai, patvirtinimo" teritorijas patenkančiuose sklypuose, kuriuose inventorizuotos Europos Bendrijos (EB) svarbos natūralios miškų buveinės (toliau – Buveinės). Tokių medynų yra 880 ha (289 tūkst. m^3) arba 15 proc. nuo bendro brandžių medynų ploto.

Miškotvarkos mokslinė-techninė taryba pagrindiniais kirtimais aprobavo 314 ha leistiną iškirsti ekvivalentinį plotą, iškertant 90,1 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagal plotą plynais kirtimais projektuojama kirsti 70 proc., neplynais kirtimais – 30 proc. bendro pagrindinių kirtimų ploto.

Per ateinantį vykmetį numatyta ugdomuosius kirtimus vykdyti 674 ha plote, kasmet iškertant 19,1 tūkst.m^3 likvidinės medienos. Bendra aprobuota ugdomųjų miško kirtimo apimtis pagal plotą yra 22 proc., o pagal iškertamą tūrį 17 proc. mažesnė už vykdytas apimtis 2010-2019 m.

Metinis miško naudojimas sudaro 126,8 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniam naudojimui tenka 71 proc., tarpiniam naudojimui – 29 proc. iš jų: ugdomiesiems miško kirtimams – 15 proc., sanitariniams miško kirtimams – 10 proc. ir specialiesiems miško kirtimams – 4 proc. bendro likvidinės medienos kiekio. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto bus iškertama po 3,8 m^3 bendro arba 3,1 m^3 likvidinio tūrio.

Miško atkūrimo fondą sudaro: esami neapaugę mišku plotai (496 ha) bei pirmojo penkmečio (2021–2025 m.) plynų kirtimų biržės (1 204 ha).

D. Ribokas informavo, kad baigiamoje Projekto dalyje pateiktas Projekto ekonominis, ekologinis ir socialinis vertinimas.

D. Ribokas baigė Projekto pristatymą ir padėkojo posėdžio dalyviams.

S. Dambrauskas paklausė, ar projektuojami pagrindiniai kirtimai Natura 2000 teritorijose. M. Lynikas atsakė, kad pagrindiniai miško kirtimai neprojektuoti sklypuose, kurie atitinka šiuos abu kriterijus:

1) sklypai patenka į Buveinių apsaugai svarbias teritorijas (BAST) ar vietoves, atitinkančias gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus ir įrašyti į sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai;

2) sklypai, kuriuose inventorizuotos Europos Bendrijos (EB) svarbos natūralios miškų buveinės.

Taip pat pagrindiniai kirtimai neprojektuoti teritorijose, kuriose pagal parko duomenis galėtų būti inventorizuotos gamtinės buveinės.

Pilietis A. Č. paprašė pakomentuoti detaliau skaidrę, kurioje rodomas brandžių pušynų augimas per 30 metų. Pasidomėta, kaip gaunamas toks augimas, kai nuolat kertama. M. Lynikas atsakė, jog medynų amžiaus struktūra yra tokia todėl, kad yra labai daug pribrėstančių pušynų. A. Čivilis pasisakė, kad jei suskirstytume mišką pagal žmonių traukos intensyvumą ir labiausiai teikiamą rekreacinę naudą, tai daugiausia rekreacinės naudos rekreacinės naudos tektų tiems miškams, kurie yra arčiausiai vandens telkinių – todėl reiktų maksimaliai vengti kirsti vandens telkinių pakrantes ir maksimaliai didinti buferines zonas. Žymiai mažiau žmonių leidžia laiką miško centre, palyginus su mišku šalia vandens telkinio.

Kraštotvarkos skyriaus specialistas projektavimui Linas Juozaitis pristatė Projekto rekreacinę dalį. Aptarta, kad ši dalis susideda iš aiškinamojo rašto ir rekreacinės infrastruktūros schemos (M 1 : 50 000). Pranešėjas įvardijo pagrindinius miško rekreacijos tikslus ir uždavinius: vystyti pagrindines miško rekreacijos rūšis – poilsį gamtoje ir pažintinę rekreaciją, skleisti informaciją apie valstybinius miškus ir jų funkcijų įvairovę, formuoti ir palaikyti tvarų ir estetišką kraštovaizdį, užtikrinti apsaugą nuo rekreacinės digresijos, gaisrų ir šiukšlinimo. L. Juozaitis apibūdino, kaip regioninio padalinio rekreacinė sistema išdėstyta savivaldybių rekreacinių teritorijų ir saugomų teritorijų išsidėstymo atžvilgiu. Konstatuota, kad daugiausia rekreaciniai objektai koncentruojasi regioninių parkų teritorijose bei aukšto rekreacinio potencialo teritorijose, kurios pateikiamos ir Švenčionių rajono bendrojo plano sprendiniuose. Taip pat nemažai smulkių rekreacinių objektų (atokvėpio vietų) išdėstyta ir mažesnio rekreacinio potencialo miškuose.

Pranešėjas įvardijo, kad regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje iš viso yra 74 gamtos ir kultūros paveldo objektai (daugiausia – archeologinio paveldo objektų). Rekreaciniai miškai iš viso užima 493 ha arba 1,1 proc. nuo viso regioninio padalinio administruojamo ploto. Rekreacinių miškų daugiausia – Pasiaurės girininkijoje. Konstatuota, kad iš viso regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje yra 86 rekreaciniai objektai. Rekonstrukcija suprojektuota 15-oje objektų. Be to, suprojektuota 14 naujų rekreacinių objektų. Daugiausia rekonstruojami ir projektuojami objektai koncentruojasi regioninių parkų teritorijose. Taip pat pranešėjas nurodė, kad kraštovaizdžio formavimo kirtimai suprojektuoti 95 ha teritorijoje, iškertant iki 2 719 m^3 medienos tūrio. Daugiausia jų suprojektuota Švenčionių girininkijoje.

Labanoro klubo prezidentas A. Gaidamavičius paklausė, ar ne geriau prie vandens telkinių neiškirsti miškai, nei pastatytas suoliukas ar pavėsinė. L. Juozaitis atsakė, kad prie vandens telkinių yra vandens telkinių apsaugos zonos ir juostos, kirtimai reglamentuojami teisės aktais. M. Lynikas atsakė, kad šiuo metu peržvelgė projekto sprendinius ir nemato, kad Padalinio administruojamuose miškuose prie vandens telkinių būtų pagrindiniai kirtimai. Be to, Įmonės direktoriaus įsakymu yra patvirtintos didesnės nei reikalauja galiojantys teisės aktai vandens telkinių apsaugos juostas.

Kraštotvarkos skyriaus specialistė Gerda Junevičiūtė pristatė Projekto gamtosauginę dalį. Pagamintą projektinę dokumentaciją sudaro: aiškinamasis raštas ir gamtosauginių priemonių planas (M 1: 50 000). Pranešėja įvardijo, kad padalinio miškuose valstybės saugomos teritorijos iš viso užima 31 690 ha ir tai sudaro 72 proc. bendro padalinio miškų ploto. Didžiausias saugomų teritorijų plotas yra Labanoro, Antaliedės, Januliškio, Pasiaurės ir Lakajos girininkijose. G. Junevičiūtė pateikė bendrą nacionalinių saugomų teritorijų (Sirvėtos, Labanoro regioninių parkų, Aukštaitijos nacionalinio parko, 8 valstybinių draustinių, Adutiškio – Guntauninkų miškų biosferos poligono ir Geledinės miško biosferos poligono) apžvalgą. Pranešėja pristatė padalinio teritorijoje esančias Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000" teritorijas: išskirtos 4 paukščių apsaugai svarbios teritorijos (bendras PAST plotas – 28 794 ha) ir 8 buveinių apsaugai svarbios teritorijos (bendras BAST plotas – 29 083 ha).

Pranešėja įvardijo, kad padalinio teritorijoje patvirtintos BAST: Žeimenos upė (EB svarbos gamtinės buveinės užima 32 ha), Acinto ir Perūno pelkės (EB buveinių plotas – 111 ha), Sarios upė (EB buveinių plotas – 7 ha), Guntauninkų miškas (europinės svarbos buveinės užima 376 ha), Geledinės miškas (EB buveinių plotas – 296 ha) ir Adutiškio pelkė (europinės buveinės sudaro 729 ha). Bendras EB svarbos gamtinių buveinių plotas regioninio padalinio administruojamuose

miškuose – 1 549 ha. Didžiausią plotą užima miško buveinės: 91D0 *Pelkiniai miškai (973 ha) ir 9080 *Pelkėti lapuočių miškai (121 ha). Padalinio miškuose išskirtų EB svarbos gamtinių buveinių bendras plotas, kuriame numatoma: atkurti palankią buveinės apsaugos būklę – 807 ha; siekti buveinės susiformavimo – 229 ha; išsaugoti palankią buveinės būklę – 513 ha Padalinio administruojamuose miškuose išskirta BAST Labanoro regioninis parkas (EB svarbos gamtinių buveinių lokalizacija pateikiama vadovaujantis www.geoportal.lt).

G. Junevičiūtė taip pat pristatė saugomų gyvūnų veisimosi ir maitinimosi vietų, saugomų gyvūnų, augalų, samanų, kerpių ir grybų rūšių radaviečių pasiskirstymą girininkijų miškuose. Iš viso Padalinio miškų teritorijoje nustatyta 352 saugomų rūšių radavietės. Padalinio teritorijoje nustatytos 3 rūšys, įtrauktos į LR svarbiausių griežtai saugomų rūšių radaviečių ir augaviečių sąrašą: juodakaklis naras (Gavia arctica L.), ežerinė slepišerė (Isoetes lacustris), ežerinė lobelija (Lobelia dortmanna L.). Padalinio teritorijoje išskirti vaistinių augalų genetiniai sklypai: Labanoro bruknių (Vaccinium vitis-idaea L.) sėklinis (genetinis) sklypas (Pasiaurės girininkijos 42 kv. 3, 5, 6 skl.) ir Patramės baltauogės mėlynės genetinis sklypas (Lakajos girininkijos 211 kv. 6 skl.).

Padalinio įsipareigojimu saugoma 270 kertinių miško buveinių (191 KMB ir 79 PKMB), kurių bendras užimamas plotas – 841 ha. Vykdydamas miškų sertifikavimo (FSC) keliamus reikalavimus padalinys identifikuoja pavyzdinius (reprezentatyvių medynų) ekosistemų plotus, kurie sudaro 3 739 ha. Iš viso padalinio teritorijoje reprezentatyvių miškų plotas užima 4 580 ha ir tai sudaro 10,4 proc. bendro padalinio miškų ploto (pagal FSC reikalavimus turi būti ne mažiau 10 proc.)

Siekiant išsaugoti ir palaikyti atvirus vertingus biotopus ir juose įsikūrusias retai aptinkamas rūšis, tikslinga miško laukymes, kurios sparčiai apželia medžiais ir krūmais, reguliariai šienauti. Regioninio padalinio teritorijoje saugotinos nuo apaugimo medžiais ir krūmais pievų buveinės užima 3 ha, o pelkių buveinės – 83 ha. Padalinio miškų teritorijoje nustatyti 182 miško sklypai su pavieniais ekologiškai vertingais medžiais (senmedžiais). Daugiausia senmedžių nustatyta Antaliedės (42 vnt.) ir Januliškio (37 vnt.) girininkijose.

Pranešime buvo pristatyti padalinio miškuose suprojektuoti palaikomieji gamtotvarkos darbai (Laukagalio pelkėje, Peršokšnų hidrografiniame draustinyje, Padumblės botaniniame – zoologiniame draustinyje, Luknelės hidrografiniame draustinyje). Padalinio miškų teritorijai parengti Snieginio telmologinio draustinio, Pažemio kraštovaizdžio draustinio, Ešerinio I telmologinio draustinio ir Antaliedės bitaninio – zoologinio draustinio gamtotvarkos planai. Vadovaujantis gamtotvarkos planuose pateikta informacija, padalinio miškuose suprojektuotos saugomų rūšių ir buveinių būklės gerinimui ir apsaugai skirtos gamtotvarkinės priemonės: 0,3 ha plote – specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (iškertamas tūris – 3 m3); siekiant palaikyti atviras pievų buveines, 0,6 ha plote numatomas reguliarus žolinės ir sumedėjusios augalijos šalinimas; 39,5 ha plote – atvirų pelkių buveinių palaikymas (jas šienaujant).

A. Gaidamavičius paklausė, iš kokių duomenų bazių gaunami rūšių radaviečių duomenys. G. Junevičiūtė paaiškino, kad radaviečių duomenys gaunami įvairiais būdais: iš SRIS duomenų bazės, ankstesnių Projektų duomenų (jei Padalinio specialistai nurodo, kad radavietės yra išlikusios). Siūlymus taip pat teikia regioninių ir nacionalinių parkų direkcijų specialistai. M. Lynikas paaiškino, kad tai yra kintantis objektas, prieš kirtimus tikrinama, ar neatsirado naujų radaviečių. Gamtos apsaugos, gamtotvarkos, rekreacijos ir medžioklės skyriaus specialistė J. Abraitienė paaiškino, kad kai kuriuose padaliniuose nėra specialisto, atsakingo už radaviečių nustatymą, tačiau esant reikalui centrinės administracijos Gamtos apsaugos, gamtotvarkos, rekreacijos ir medžioklės skyriaus specialistai vyksta į vietas radaviečių nustatymui. Taip pat šiuo metu papildomai ruošiami specialistai, kurie turės pažymėjimus ir galės objektyviai įvertinti rūšis.

A. Gaidamavičius paklausė dėl senmedžių apsaugos priemonių, pageidavo, kad aplink senmedį bent dviejų medžių aukščių spinduliu nebūtų vykdomi kirtimai. J. Abraitienė paaiškino, kad dažniausiai tokie medžiai auga kertinėse miško buveinėse (toliau – KMB), reprezentatyviuose plotuose. Šiuose sklypuose ūkinė veikla nevykdoma, išskyrus aplinkosauginę veiklą, kurios metu senmedžiui pagelbėjama, kad galėtų ilgiau gyvuoti.

A. Gaidamavičius paklausė dėl einamųjų kirtimų projektavimo tikslingumo II miškų grupės draustiniuose. M. Lynikas atsakė, kad bus vykdoma analizė, ar tikrai ten tikslinga projektuoti einamuosius kirtimus. Šiuo metu Aplinkos ministerijoje yra parengti įstatymų projektai dėl šių kirtimų ribojimo II miškų grupės draustinių miškuose.

A. Gaidamavičius pasakė, kad Peršokšnos pažintiniame take supuvo stendai, kuriuose nebuvo jokios informacijos, tada buvo pastatyti nauji stendai, kurie porą metų stovi vėl be informacijos. A. Gaidamavičius pasiūlė savo pagalbą ją parengiant, kadangi buvo vienas iš šio pažintinio tako įkūrėjų.

Recenzentas Lietuvos miškų ir agrarinių mokslų centro Miškininkystės skyriaus vyresnysis mokslo darbuotojas dr. Virgilijus Mikšys perskaitė Projekto recenziją. V. Mikšys išsakė pastebėjimus

dėl Projekto galiojimo laikotarpio, želdinių kokybės pablogėjimo priežasčių, pagrindinių miško kirtimų neprojektavimo II miškų grupės miškuose. Pasisakė dėl ūkinės veiklos rezultatų, konstatavo, kad ugdomųjų kirtimų apimtis įvykdyta, medynų rodikliai gerėja. Recenzentas nurodė, kad nemažesniame nei 50 proc. brandžių medynų neprojektuojami ir nevykdomi pagrindiniai miško kirtimai. V. Mikšys pasisakė apie brandžių pušynų taupymą, archajišką pušynų kirtimų normatyvų reglamentavimą, brandžių pušynų kaupimąsi, nepakankamą neplynų kirtimų procentą bendroje pagrindinių kirtimų apimtyje. Pažymėta, kad ugdomųjų kirtimų apimtys suprojektuotos teisingai, sanitarinių kirtimų norma galėtų būti mažesnė, specialiųjų kirtimų apimtis nustatyta prognozavimo būdu, tačiau šiai dienai paskaičiuoti tikslią specialiųjų kirtimų apimtį yra sudėtinga. Recenzentas pasisakė dėl miško atkūrimo fondo: Projekte nesuprojektuoti miško atkūrimo būdai. Rekreacinė Projekto dalis parengta gerai, per daug aprašomosios, konstatuojamosios informacijos. Gamtosauginėje Projekto dalyje taip pat daug perrašoma teisės aktų, nuostatų, tvarkymo planų, gamtotvarkos planų. Aptariant Projekto baigiamąją dalį, recenzentas pateikė pasiūlymų šiai miškotvarkos daliai gerinti.

V. Mikšys konstatavo, kad teisės aktų reikalavimai Projekte nepažeisti, Projektas parengtas gerai, dauguma sprendinių neabejotinai teisingi ir logiški, siūloma pritarti Projektui, o vėliau jį ir tvirtinti.

D. Ribokas atsakė į recenzento pastabas, paaiškino, kad Projektas galioja 10 metų po jo patvirtinimo. Paaiškino, kad pagrindinė želdinių kokybės pablogėjimo priežastis – per didelis žvėrių kiekis, elninių žvėrių populiacija beveik 5 kartus viršija leistiną gausą. Atsakydamas į recenzento pastabą dėl pagrindinių kirtimų neprojektavimo II grupės miškuose, D. Ribokas sakė, kad juose yra projektuojami biologinės įvairovės palaikymo kirtimai. Paaiškino, kad yra suprojektuotas miško atkūrimas tikslinėmis rūšimis. Dažnai yra taikomas mišrus atkūrimo būdas, preliminariai yra suprojektuotas atkūrimo būdas ir neapaugusiame mišku plote, ir pirmojo penkmečio biržėse. Padalinio specialistai nuspręs, kokį atkūrimo būdą taikyti, atkuriant ar įveisiant mišką tikslinėmis medžių rūšimis. M. Lynikas atsakė į recenzento pastabas dėl plynų ir neplynų kirtimų santykio suprojektuotose penkmečio biržėse, paaiškino, kad dalyje medynų, kuriuose galima būtų projektuoti neplynus kirtimus yra išskirtos Europos svarbos buveinės ir tokiuose medynuose pagrindiniai kirtimai iš viso neprojektuoti.

S. Dambrauskas paklausė, ar yra gauta reikšmingumo išvada iš Saugomų teritorijų institucijų. M. Lynikas atsakė, kad vadovaujantis Miškotvarkos projektų rengimo taisyklių reikalavimais yra gautos išvados iš institucijų, kurių išvadas vadovaujantis minėtomis taisyklėmis yra privalomos rengiant Projektą.

Švenčionėlių regioninio padalinio vadovas G. Grincevičius pristatė Padalinio darbuotojų skaičių, miško ruošos ir priežiūros darbuotojų skaičių, Padalinio ūkinės veiklos svarbą Švenčionių rajono savivaldybės ekonominės veiklos rezultatams, pasiūlė pritarti pristatytam Projektui.

S. Dambrauskas išsakė pastabas dėl Projekto viešinimo, suabejojo, ar visuomenė galėjo tinkamai susipažinti su parengtu Projektu, paprašė, kad būtų leista papildomai 10 darbo dienų susipažinti su Projekto sprendiniais. Išsakė pastabas, kad dalyje IV grupės miškų yra išskirtos Natura 2000 teritorijos ir toms teritorijoms turi būti taikoma Europos PAV direktyva, jei reikšmingumo išvadoje yra nurodyta, kad ūkinės veiklos poveikis gali būti reikšmingas. S. Dambrausko nuomone tokia reikšmingumo išvada yra privaloma rengiant Projektą. Reikšmingumo išvada gali numatyti apsaugos priemones, kad nekiltų tam tikrų pavojų. Pasiūlė gauti reikšmingumo išvadą ir, jei joje bus nuostata, kad gali būti reikšmingas poveikis aplinkai, atlikti poveikio aplinkai vertinimą, o taip pat pasiūlė atlikti strateginį pasekmių aplinkai vertinimą. S. Dambrauskas Projekto siūlo neteikti tvirtinti.

Aplinkos ministerijos Miškų politikos grupės vyresnysis patarėjas V. Karašauskis padėkojo S. Dambrauskui už pastebėjimus ir pasakė, kad nėra teisės aktų, kuriuose būtų nurodyta, kad rengiant Projektą reikia gauti reikšmingumo išvadą.

A. Gaidamavičius pasisakė dėl galimybės susipažinti su Projekto sprendiniais, akcentavo, kad nespėjo susipažinti su juo ir paprašė pratęsti susipažinimą su Projekto sprendiniais iki gruodžio 20 d. Pasiūlė rengiamame Projekte Labanoro regioninio parko teritorijoje grindžiant valstybės planais Labanoro regioninio parko teritoriją prijungti prie Aukštaitijos nacionalinio parko, neprojektuoti pagrindinių plynų kirtimų. Taip pat pasiūlė neprojektuoti jokių kirtimų miško kvartaluose, besiribojančiuose su Kiauneliškio ir Girutiškio rezervatais, rezervuoti šiuos kvartalus rezervatų plėtrai. A. Gaidamavičius prašo II miškų grupės draustiniuose (kraštovaizdžio, telmologiniuose, botaniniuose-zoologiniuose, botaniniuose) projektuoti tik specialiuosius. t. y. biologinei įvairovei išsaugoti reikalingus kirtimus, parengus šiam tikslui gamtotvarkos planus. Sanitarinius kirtimus siūlo leisti tik masinių epizootijų atvejais. Taip pat siūlo III miškų grupės draustiniuose (hidrografiniuose, geomorfologiniuose) neprojektuoti pagrindinių kirtimų, kol iš naujo neįvertinti šių draustinių apsaugos tikslai, iš naujo neįvykdytas sklypų priskyrimas miškų grupėms ir iš naujo nenustatytos vandens

telkinių apsaugos zonos bei gamtosauginiai reikalavimai jose. A. Gaidamavičius siūlo nevykdyti pagrindinių kirtimų, po kurių paliekami medžiai nesuformuoja miško Labanoro regioninio parko kaimų artimiausioje aplinkoje. Taip pat prašo pasirūpinti seniausių Labanoro girios medžių ir išlikusių sengirių, kurios neturi apsaugos statuso, išsaugojimu. Pažymėjo, kad Projekte galima numatyti mažiau kirtimų, nei leidžia įstatymai šiuo metu, kas iš dalies ir įgyvendinta, bet šių įstatymų pasikeitimai įsigalios anksčiau nei baigs galioti Projektas ir tuomet jis taps prieštaraujantis teisės aktams.

M. Lynikas padėkojo už pastabas.

R. Janutienė paprašė papildomo laiko susipažinti su Projekto sprendiniais, išsakė abejones dėl Projekto recenzento pasirinkimo.

M. Lynikas padėkojo už pastabas ir atsakė, kad recenzentą, vadovaujantis teisės aktais, paskyrė Valstybinė miškų tarnyba.

S. Dambrauskas pasiūlė įtraukti į Projekto rengimą recenzentą gamtinei daliai. Recenzentu pasiūlė A. Gaidamavičių.

M. Lynikas atsakė, kad pasiūlymas bus įtrauktas į protokolą.

Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegijos direktoriaus pavaduotojas plėtrai ir inovacijoms R. Bakys suabejojo dėl galimybės Labanoro girioje pušynus atkurti natūraliais būdais, neatveriant didesnių plotų. Išsakė mintį, kad VĮ Valstybinių miškų urėdijos veikla turi būti rentabili ne pelno siekimo prasme, bet tiek, kad ji galėtų padengti savo išlaidas ir tam tikras aplinkosaugos išlaidas.

A. Gaidamavičius pasisakė dėl plynų kirtimų ribojimo saugomose teritorijose, sakė, kad yra galimybė pakeisti plyną kirtimo būdą kitais kirtimų būdais.

Pilietis M. K. pasisakė, kad kardinaliai skiriasi visuomenės ir miškininkų požiūris dėl miškų naudojimo. Per mažai dėmesio skiriama socialinei miško funkcijai. Labanoro giria turi būti naudojama ne tik miškų ūkiniams tikslams, medienos gavimui. Pasiūlė pratęsti visuomenės susipažinimo su parengto Projekto sprendiniais laiką.

Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegijos Miškininkystės katedros docentas dr. A. Tebėra padėkojo VĮ Valstybinių miškų urėdijos vadovybei, Projekto rengėjams už išsamiai pristatytą Projektą, pastebėjo, kad miškininkų veiklos įvaizdis yra labai sumenkintas, miškininkai visuomenei parodomi, kaip miško kirtėjai ir naikintojai, nors vykdoma įvairi rekreacinė, gamtosauginė ir kt. veikla. Atkreiptas dėmesys, kad dėka miškininkų didėja miško ištekliai, miškingumas. Nevykdant kirtimų Labanoro girioje vyktų ryški pušynų kaita eglynais, nes tam yra palankios dirvožemio sąlygos. Sustabdžius ūkinę veiklą yra galimybė, kad galėtų atsirasti masiniai vabzdžių pakenkimai miškuose. Aptariant amžiaus struktūrą atkreipė dėmesį, kad kaip ir žmonių populiacijoje, taip ir miške norime, kad butų ir jaunų, pusamžių, pribręstančių ir brandžių individų. Tik tada turėsime stabilias ekosistemas. Sustabdžius ūkininkavimą kaupsis brandžių ir perbrendusių medynų plotai, nors biojvairovei reikalingos visos amžiaus klasės. Kaip beūkininkautum, yra reikalingos išlaidos, šiandien miškininkystėje yra subalansuotos pajamos ir išlaidos. Miško gausinimas šalies biudžetui papildomai nekainuoja. A. Tebėra siūlo Projektą tvirtinti.

R. Janutienė pasisakė apie neūkiškumą, išvežant apvalią medieną į užsienį. Dar kartą prašė laiko iki 2021 m. sausio mėn. pabaigos susipažinti su Projekto sprendiniais.

V. Karašauskis pastebėjo, kad diskusija vyksta ne apie parengtą Projektą ir jo sprendinius. Pasiūlė Projektą ir jo sprendinius nagrinėti konstruktyviai.

Vytauto Didžiojo universiteto Biologijos katedros profesorius dr. R. Daubaras pastebėjo, kad Projektas parengtas gerai, plyni kirtimai pušynuose suprojektuoti teisingai, siūlo Projektą tvirtinti.

S. Dambrauskas pasisakė dėl to, kad turi būti numatytas mechanizmas, kaip ūkininkauti, kad nebūtų pakenkta miškui, reikia gauti reikšmingumo išvadas. atlikti poveikio aplinkai vertinimą, gauti mokslines išvadas, kaip reikia ūkininkauti.

M. Lynikas atsakė, kad ūkinė veikla yra subalansuota, rengiant Projektą vadovaujamasi šiuo metu galiojančiais teisės aktais.

V. Mikšys pateikė pastebėjimą, ar neatėjo laikas peržiūrėti miško politiką, teisės aktus.

S. Dambrasukas paklausė, ar suprojektuoti kirtimai darys įtaką vertingosioms savybėms.

V. Karašauskis atsakė, kad teritorijose, kur inventorizuotos Europos svarbos buveinės, kirtimai nėra suprojektuoti ir nebus vykdomi.

A. Gaidamavičius pasisakė apie tai, kad nereikia bijoti natūralios miško kaitos, pušį keičia eglė, eglę pakeis ąžuolas ir t.t. Europinės svarbos buveinės, KMB – natūraliausi gamtos kampeliai. Projektas turėtų būti orientuotas ne į pramonei skirtų medžių (eglių, pušų) sodinimą, bet palaikyti kuo didesnį natūralių, savaiminių miškų ekologinę būklę. Savaiminis miškų atsikūrimas tam padeda.

M. Lynikas informavo, kad atsižvelgiant į viešo svarstymo posėdžio metu išsakytus dalyvių pasiūlymus, įmonė susipažinimo su Projekto sprendiniais, pastabų, prašymų bei pasiūlymų dėl Projekto sprendinių teikimo terminą pratęsia iki 2020 m. gruodžio 18 d.

M. Lynikas padėkojo viešo posėdžio dalyviams.

Pastabos ir pasiūlymai dėl Projekto sprendinių gauti iki viešo Projekto posėdžio, posėdžio metu ir po posėdžio iki 2020 m. gruodžio 18 d.:

1. Labanoro klubo prezidento A. Gaidamavičiaus pasiūlymai (2020-12-10 raštas Nr. 20/12-01 „Dėl Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių padalinio vidinės miškotvarkos projekto svarstymo" ir 2020-12-18 raštas Nr. 20/12-04 „Pasiūlymai Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių padalinio vidinės miškotvarkos projektui" pridedami).

1.1. Pasiūlymas neprojektuoti plynų kirtimų Labanoro regioninio parko teritorijoje;

1.2. Pasiūlymas neprojektuoti jokių kirtimų miško kvartaluose, besiribojančiuose su Kiauneliškio ir Girutiškio rezervatais, rezervuoti šiuos miško kvartalus rezervatų plėtrai;

1.3. Pasiūlymas II miškų grupės draustiniuose (kraštovaizdžio, telmologiniuose, botaniniuose-zoologiniuose, botaniniuose) projektuoti tik specialiuosius, t.y. biologinei įvairovei išsaugoti reikalingus kirtimus, parengus šiam tikslui gamtotvarkos planus. Sanitarinius kirtimus leisti tik masinių epizootijų atvejais;

1.4. Pasiūlymas III miškų grupės draustiniuose (hidrografiniuose, geomorfologiniuose) neprojektuoti pagrindinių kirtimų, kol iš naujo neįvertinti šių draustinių apsaugos tikslai, iš naujo neįvykdytas sklypų priskyrimas miškų grupėms ir iš naujo nenustatytos vandens telkinių apsaugos zonos bei gamtosauginiai reikalavimai jose;

1.5. Pasiūlymas nevykdyti pagrindinių kirtimų, po kurių paliekami medžiai nesuformuoja miško, Labanoro regioninio parko kaimų artimiausioje aplinkoje;

1.6. Pasiūlymas pasirūpinti seniausių Labanoro girios medžių ir išlikusių sengirių, kurios neturi apsaugos statuso, išsaugojimu.

2. Viešojo intereso gynimo fondo vadovo-administruojančio advokato S. Dambrausko pasiūlymai (2020-12-09 raštas „Pastabos, pasiūlymai, reikalavimai dėl Švenčionėlių vidinės miškotvarkos projekto" pridedamas).

2.1. Sudaryti realias galimybes Suinteresuotai visuomenei susipažinti su pilnos apimties Miškotvarkos projektu, tokiam susipažinimui suteikiant pakankamai laiko ir sudarant realias galimybes pamatyti pilnos apimties Miškotvarkos projektą, tokiam susipažinimui nustatyti naują terminą;

2.2. Atlikti Miškotvarkos projekto poveikio aplinkai vertinimo procedūras arba gauti institucijos, atsakingos už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, reikšmingumo išvadą, patvirtinančią, kad pagal Miškotvarkos projektą numatytos planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms, ir šis poveikis negali būti reikšmingas;

2.3. Atlikti Miškotvarkos projekto strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūras arba gauti institucijos, atsakingos už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, reikšmingumo išvadą, patvirtinančią, kad pagal Miškotvarkos projektą numatytos planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms, ir šis poveikis negali būti reikšmingas;

2.4. Esant institucijos, atsakingos už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, reikšmingumo išvadai, patvirtinančiai, kad pagal Miškotvarkos projektą numatytos planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms ir šis poveikis negali būti reikšmingas, atlikti Miškotvarkos projekto atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūras;

2.5. Esant institucijos, atsakingos už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, reikšmingumo išvadai, patvirtinančiai, kad pagal Miškotvarkos projektą numatytos planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms ir šis poveikis negali būti reikšmingas, atlikti Miškotvarkos projekto atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūras.

2.6. Patvirtinti Miškotvarkos projektą tiktai įgyvendinus poveikio aplinkai vertinimo ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose nustatytus vertinimo tikslus (PAV įstatymo 4 straipsnis, SPAV aprašas 5 punktas).

3. Asociacijos „Gyvo Žalio" vadovės M. Peldavičiūtės prašymai (2020-12-10 raštas „Dėl Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių padalinio vidinės miškotvarkos projekto svarstymo" pridedamas).

3.1. Prašome neprojektuoti plynų kirtimų Labanoro regioninio parko teritorijoje;

3.2. Prašome neprojektuoti jokių kirtimų miško kvartaluose, besiribojančiuose su Kiauneliškio ir Girutiškio rezervatais, rezervuoti šiuos miško kvartalus rezervatų plėtrai;

3.3. Prašome II miškų grupės draustiniuose (kraštovaizdžio, telmologiniuose, botaniniuose-zoologiniuose, botaniniuose) projektuoti tik specialiuosius, t.y. biologinei įvairovei išsaugoti

reikalingus kirtimus, parengus šiam tikslui gamtotvarkos planus. Sanitarinius kirtimus leisti tik masinių epizootijų atvejais;

3.4. Prašome III miškų grupės draustiniuose (hidrografiniuose, geomorfologiniuose) neprojektuoti pagrindinių kirtimų, kol iš naujo neįvertinti šių draustinių apsaugos tikslai, iš naujo neįvykdytas sklypų priskyrimas miškų grupėms ir iš naujo nenustatytos vandens telkinių apsaugos zonos bei gamtosauginiai reikalavimai jose;

3.5. Prašome skirti daugiau laiko susipažinti su šiuo ypač didelės apimtis dokumentu ir pratęsti pasiūlymų priėmimo laiką dešimčiai dienų, t.y. iki šių metų gruodžio 20 dienos, kad galėtumėme pateikti išsamias pastabas.

4. International Society of Forest Therapy organizacijos nario S. Čepinsko prašymai (2020-12-10 raštas Nr. 20/12-1 „Dėl Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių padalinio vidinės miškotvarkos projekto svarstymo" pridedamas).

4.1. Svarstymą su visuomene ir pasiūlymų priėmimą atidėti vienam mėnesiui;

4.2. Atsisakyti IIA grupės miškuose numatytų einamųjų kirtimų;

4.3. Atsisakyti plynų ir atvejinių bei einamųjų kirtimų IIB grupės miškuose, paliekant tik sanitarinius, kurių metu pašalinami tik pažeisti medynai, paliekant sveikus tolesnei vegetacijai, tame tarpe ir kertamąją brandą pasiekusius, kurie yra itin vertingi rekreacinei aplinkai;

4.4. Atsisakyti plynų ir atvejinių kirtimų III grupės miškuose;

4.5. Ūkiniuose miškuose plynus kirtimus vykdyti ne didesnius nei 1 hektaras ir ne arčiau kaip 1 kilometras iki gyventojų sodybų.

5. Pilietės G. Č. prašymas (2020-12-18 elektroninis laiškas pridedamas).

5.1. Prašymas neprojektuoti plynų, atvejinių ir einamųjų kirtimų Pasiaurės girininkijos 100 kv. 10 sklype, 104 kvartalo 6 sklype, 106 kvartalo 4 sklype taip pat sklypuose, esančiuose 9 ir 10 kvartaluose.

5.2. Prašymas jausti didesnę atsakomybę dėl tokių didesnių žvyrkelių, kaip Labanoras-Švenčionėliai, priežiūros.

6. S. Dambrausko pasiūlymas įtraukti į Projekto rengimą recenzentą gamtinei daliai. (viešo posėdžio metu gautas pasiūlymas).

6.1. Pasiūlymas recenzentu gamtinei daliai skirti A. Gaidamavičių.

Įmonė, atsižvelgusi į visuomenės atstovų pasiūlymus bei įvertinusi Įmonei keliamus tikslus ir uždavinius, priėmė individualius sprendimus atskirai kiekvienam pasiūlymui:

1. Dėl pasiūlymo neprojektuoti pagrindinių plynų kirtimų Labanoro regioninio parko teritorijoje.

Labanoro regioninio parko ribos ir jo zonos patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1530. Labanoro regioninio parko teritorija pagal gamtos ir kultūros vertybes, jų pobūdį, apsaugos formas ir naudojimo galimybes skirstoma į konservacinio, ekologinės apsaugos, rekreacinio ir ūkinio prioriteto zonas. Pagrindiniai plyni kirtimai Padalinio administruojamuose miškuose suprojektuoti ekologinės apsaugos ir ūkinio prioriteto zonose, vadovaujantis Miško kirtimų taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27d. nutarimu Nr. D1-79 „Dėl miško kirtimų taisyklių patvirtinimo" (toliau - Kirtimų taisyklės) nuostatomis.

Padalinio administruojamuose miškuose Labanoro regioninio parko teritorijoje pagrindiniais plynais kirtimais per metus suprojektuota kirsti 37,3 tūkst. m^3 likvidinės medienos, tai sudaro 41,3 proc. metinės pagrindinių miško kirtimų apimties. Miško kirtimai neprojektuoti reprezentatyviuose miško plotuose. Įmonė nevykdys pagrindinių plynų kirtimų miško sklypuose, kuriuose šiuo metu vykdomi Buveinių apsaugai svarbios teritorijos apsaugos tikslų nustatymo darbai. Miško kirtimai neprojektuoti Buveinėse. Pažymime, kad suprojektuotas tūrio prieaugio naudojimas (kirtimų intensyvumas) Padalinio administruojamų miškų saugomose teritorijose yra žemas, siekiantis tik 50 proc.

Vertindami pasiūlymą, apskaičiavome, kad pakeitus kirtimų būdą iš plynų į tipiškus, grupinius atvejinius ar atrankinius kirtimus, kirtimais apimtas plotas padidėtų apie 2 kartus, o iškertamas tūris sumažėtų 15-20 proc. Atrankinių miško kirtimų platesnis taikymas galėtų būti kaip alternatyva siūlomiems nevykdyti plyniems pagrindiniams miško kirtimams tik pakeitus galiojančius teisės aktus. Kirtimų taisyklės III-IV miškų grupių medynuose pagrindinius atrankinius miško kirtimus leidžia vykdyti jei bendras pirmo ir antro ardų skalsumas yra ne mažesnis kaip 0,7. Taip pat per vieną kartą leidžiama iškirsti ne daugiau kaip 30 proc. medyno tūrio. Paprastoji pušis – šviesiamėgė medžių rūšis. Pušis neatsikuria arba labai sunkiai atsikuria nedidelio ploto plynose kirtavietėse ar medynuose, kuriuose vykdomi tipiški, ilgalaikiai ar grupiniai atvejiniai kirtimai. Vidutinis suprojektuotos plynos kirtavietės plotas Labanoro regioninio parko teritorijoje III grupės miškuose yra 1,3 ha, IV grupės miškuose – 1,7 ha.

Girininkijų specialistai, atlikdami paruošiamuosius biržės kirtimo darbus, vertina neplynų miško kirtimų galimybę natūroje ir nustatę, kad biržėje galima pasiekti tuos pačius miškininkystės tikslus ir pagal teisės aktų reikalavimus galimi neplyni kirtimai, suprojektuotus plynus miško kirtimus keičia neplynais.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, Projekto sprendiniai dėl suprojektuotų pagrindinių miško kirtimų nekeičiami. Miško kirtimų projektas bus revizuotas ir kirtimų išdėstymas bei būdai pakeisti įgyvendinus nutarimą dėl Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko sujungimo ar vadovaujantis Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos patvirtinimo", 162.2 punkto iniciatyva parengus nacionalinį susitarimą dėl miškų apsaugos ir naudojimo (toliau – Nacionalinis susitarimas) bei susitarimo pagrindu nustačius ūkininkavimo režimą saugomų teritorijų miškuose.

2. Dėl pasiūlymo neprojektuoti jokių kirtimų miško kvartaluose, besiribojančiuose su Kiauneliškio ir Girutiškio rezervatais, rezervuoti šiuos miško kvartalus rezervatų plėtrai.

Pasiūlyme prašoma rezervuoti gamtinių rezervatų plėtrai ir neprojektuoti jokių kirtimų Įmonės valdomuose Padalinio administruojamuose Antaliedės girininkijos 129, 131, 145 ,146, 147 kvartaluose, Pasiaurės girininkijos 108, 113, 122, 140, 153 kvartaluose ir Januliškio girininkijos 29, 33, 41, 52, 54, 183, 192 kvartaluose.

Teritorijoje, kurioje prašoma apriboti ūkinę veiklą, kasmet pagrindiniais miško kirtimais suprojektuota kirsti 1038 m^3 per metus arba 1,2 proc. bendros šių kirtimų metinės apimties, o ugdomaisiais miško kirtimais suprojektuota kirsti 457 m^3 per metus arba 2,5 proc. bendros šių kirtimų metinės apimties.

Atsižvelgus į pasiūlymus ir įvertinus Įmonei keliamus tikslus bei uždavinius, nutarta:

2.1. nevykdyti pagrindinių plynų kirtimų Januliškio girininkijos 41 kvartalo 6 taksaciniame sklype, 52 kvartalo 31 taksaciniame sklype, nevykdyti atvejinių kirtimų Januliškio girininkijos 183 kvartalo 16 taksaciniame sklype ir Pasiaurės girininkijos 125 kvartalo 5 taksaciniame sklype iki bus parengtas Nacionalinis susitarimas bei susitarimo pagrindu nustatytas ūkininkavimo režimas saugomų teritorijų miškuose;;

2.2. vadovaujantis Kirtimų taisyklėmis ir atsižvelgiant į miškininkystės reikalavimus vykdyti ugdomuosius miško kirtimus Labanoro regioninio parko ekologinės apsaugos prioriteto ir ūkio prioriteto zonose Januliškio girininkijos 29, 33, 41, 52, 54, 192 kvartaluose, Pasiaurės girininkijos 108, 113, 122, 140, 153 kvartaluose, Antaliedės girininkijos 129, 131, 145, 146, 147 kvartaluose, kurie priskirti III ir IV miškų grupėms.

Atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybės programoje numatyta ne rezervatų, o griežtai saugomų teritorijų plėtra. Pažymėtina, kad šiuo metu Įmonė Padalinio teritorijoje išskyrė 4580 ha reprezentatyvių plotų arba 10,4 proc. visų Padalinyje esančių miškų. Šiuos plotus sudaro Buveinės, KMB, kiti ypatingos apsaugos sklypai ir kitos griežtai saugomos teritorijos. Įmonė, siekdama balanso tarp miško naudojimo ir ekosistemų išsaugojimo, neprojektuoja pagrindinių miško kirtimų visuose II miškų grupės Įmonės patikėjimo teise valdomuose miškuose, todėl aplink Girutiškio ir Kiauneliškio gamtinus rezervatus esančiuose II grupės miškuose nėra suprojektuotų pagrindinių miško kirtimų.

3. Dėl pasiūlymo II miškų grupės draustiniuose (kraštovaizdžio, telmologiniuose, botaniniuose-zoologiniuose, botaniniuose) projektuoti tik specialiuosius, t.y. biologinei įvairovei išsaugoti reikalingus kirtimus, parengus šiam tikslui gamtotvarkos planus. Sanitarinius kirtimus leisti tik masinių epizootijų atvejais.

Pažymime, kad Įmonė neprojektuoja pagrindinio naudojimo kirtimų II miškų grupės medynuose. Miškotvarkos mokslinė-techninė taryba (2020-09-23) aprobavo Padalinio einamųjų miško kirtimų 251 ha metinę apimtį ir retinimo kirtimų 143 ha metinę apimtį 2021-2031 metų laikotarpiui. Vadovaujantis šia apimtimi suprojektuoti miško ugdymo kirtimai Padalinyje. Vadovaujantis Kirtimų taisyklių nuostatomis, ugdomieji miško kirtimai (jaunuolynų ugdymo, retinimo ir einamieji) vykdomi visų miškų grupių ir pogrupių miškuose, išskyrus rezervatinius (I miškų grupės) miškus. Vykdydama ugdomuosius miško kirtimus II miškų grupės medynuose, Įmonė siekia Kirtimų taisyklėse numatytų tikslų:

- didinti medynų atsparumą vėjavartoms, vėjalaužoms, sniegalaužoms, sniegavartoms ir kitiems nepalankiems aplinkos veiksniams;
- stiprinti miškų estetines, rekreacines ir kitas naudingas funkcijas;
- sudaryti optimalias sąlygas saugomoms ekosistemoms ir objektams išlikti, palaikyti esamą arba atkurti miškų biologinę įvairovę II A miškų grupės miškuose.

Teritorijoje, kurioje prašoma apriboti ūkinę veiklą, kasmet retinimo ir einamaisiais miško kirtimais suprojektuota kirsti 4140 m^3 per metus arba 22,3 proc. bendros šių kirtimų metinės apimties.

Atsižvelgus į pasiūlymus ir įvertinus Įmonei keliamus tikslus bei uždavinius, nutarta, kad Projekto sprendiniai nebus keičiami, retinimo ir einamieji miško kirtimai II miškų grupės miškuose yra projektuojami, tačiau nevykdomi telmologiniuose ir botaniniuose draustinuose, kol bus parengtas Nacionalinis susitarimas bei susitarimo pagrindu nustatytas ūkininkavimo režimas saugomų teritorijų miškuose.

4. Dėl pasiūlymo III miškų grupės draustiniuose (hidrografiniuose, geomorfologiniuose) neprojektuoti pagrindinių kirtimų, kol iš naujo neįvertinti šių draustinių apsaugos tikslai, iš naujo neįvykdytas sklypų priskyrimas miškų grupėms ir iš naujo nenustatytos vandens telkinių apsaugos zonos bei gamtosauginiai reikalavimai jose. Neprojektuoti plynųjų bei atvejinių miško kirtimų 100-200 metrų atstumu (priklausomai nuo vandens telkinio dydžio) nuo ežerų ir upių.

III miškų grupės draustiniuose (hidrografiniuose, geomorfologiniuose) kasmet pagrindiniais miško kirtimais III miškų grupės draustinių miškuose suprojektuota kirsti 2894 m^3 per metus arba 3,2 proc. bendros šių kirtimų metinės apimties.

Atsižvelgus į pasiūlymus ir įvertinus Įmonei keliamus tikslus bei uždavinius, nutarta:

Įmonė vykdydama Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. sausio 27 d. pavedimą Nr. D18-4 „Dėl pagrindinių plynųjų miško kirtimų draustiniuose" ir vadovaudamasi Įmonės direktoriaus 2021 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. ĮS(E)-21-14 „Dėl pagrindinių plynųjų miško kirtimų draustinių III miškų grupės miškuose" nevykdys pagrindinių plynųjų miško kirtimų draustinių III miškų grupės miškuose, kol bus parengtas Nacionalinis susitarimas bei susitarimo pagrindu nustatytas ūkininkavimo režimas saugomų teritorijų miškuose. Pagal galimybes plynieji miško kirtimai bus keičiami neplynaisiais pagrindiniais miško kirtimais.

Galiojantys nacionaliniai teisės aktai nedraudžia vykdyti miško kirtimų vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose. Įmonė siekdama padidinti miško ekosistemų ir mikroklimato stabilumą, prie vandens telkinių Įmonės direktoriaus 2021 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. ĮS(E)-21-8 „Dėl VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus 2019 m. gegužės 22 d. įsakymo Nr. ĮS-150 „Dėl biologinei įvairovei svarbių medžių, negyvos medienos, ir apsauginių juostų atrinkimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo" įtvirtino nuostatą, kad vykdant pagrindinius miško kirtimus greta vandens telkinių ir atvirų vietovių yra paliekamos apsauginės juostos, užtikrinančios miško ekosistemų ir mikroklimato stabilumą. Apsauginės juostos plotis, kuriame draudžiami plyni miško kirtimai, šalia vandens telkinių nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo", tačiau negali būti mažesnis nei 10 m nuo vasarą įprastos kranto linijos (upelių atvejais – po 5 m į abi kranto puses). Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose draudžiama plynai kirsti medžius ir krūmus šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 15 laipsnių.

Atsižvelgus į aukščiau išdėstytą ir įvertinus Įmonei keliamus tikslus bei uždavinius, Projekto sprendiniai dėl kirtimų projektavimo 100-200 metrų atstumu (priklausomai nuo vandens telkinio dydžio) nuo ežerų ir upių nebus keičiami.

5. Dėl pasiūlymo nevykdyti pagrindinių kirtimų, po kurių paliekami medžiai nesuformuoja miško, Labanoro regioninio parko kaimų artimiausioje aplinkoje.

Įmonė, siekdama subalansuoti ekonominę, ekologinę ir socialinę naudas, prisidėdama kuriant vietos bendruomenių gerovę, prie dalies kaimų, turistinių maršrutų ir kelių, dalyje miško sklypų atidės pagrindinių miško kirtimų vykdymą.

Įmonė išnagrinėjo pasiūlymus ir vykdydama gerąją praktiką informuoja, kad 5 metus nevykdys pagrindinių plynų kirtimų artimiausioje kaimų aplinkoje Januliškio girininkijos 63 kvartalo 33 taksaciniame sklype, Pasiaurės girininkijos 9 kvartalo 3,5,6 taksaciniuose sklypuose, 104 kvartalo 6 taksaciniame sklype ir Lakajos girininkijos 107 kvartalo 8, 9 taksaciniuose sklypuose. Pasiaurės girininkijos 10 kvartalo 12 taksaciniame sklype kirtimo būdas pakeistas iš plyno į atvejinį.

Pasiaurės girininkijos 10 kvartalo 10 sklypas, 100 kvartalo 10 sklypas, 106 kv. 4 sklypas ir Januliškio girininkijos 62 kvartalo 8, 20 sklypai yra nutolę nuo gyvenamųjų teritorijų, priskirti IV miškų grupei, juose atvejiniai kirtimai bus vykdomi.

Labanoro girininkijos 64-67, 77-80, 95-98, 106-109 kvartalai vadovaujantis Labanoro regioninio parko ribų ir jo zonų planu priskirti miškų ūkinio prioriteto zonai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 1651 „Dėl Telšių, Utenos ir Vilniaus apskričių miškų priskyrimo miškų grupėms" (galiojanti redakcija nuo 2019-06-01) ši teritorija priskirta IV miškų grupės miškams.

Atsižvelgus į pasiūlymus ir įvertinus Įmonei keliamus tikslus bei uždavinius, nutarta, kad Labanoro girininkijos 64-67, 77-80, 95-98, 106-109 kvartaluose Projekto sprendiniai nebus keičiami. Pasiaurės girininkijos 100 kvartalo 10 taksacinis sklypas yra nutolęs nuo gyvenamųjų teritorijų, priskirtas IV miškų grupei, jame atvejinis kirtimas bus vykdomas.

6. Dėl pasiūlymo pasirūpinti seniausių Labanoro girios medžių ir išlikusių sengirių, kurios neturi apsaugos statuso, išsaugojimu.

Atsakant į pasiūlymą, informuojame, kad Įmonė vykdydama veiklą vadovaujasi galiojančiais teisės aktais, taisyklėmis ir administraciniais reikalavimais.

Biologinei įvairovei svarbūs medžiai atrenkami vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus 2021 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. ĮS(E)-21-8 „Dėl VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus 2019 m. gegužės 22 d. įsakymo Nr. ĮS-150 „Dėl biologinei įvairovei svarbių medžių, negyvos medienos, ir apsauginių juostų atrinkimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo".

Biologinei įvairovei paliekami svarbūs gyvi medžiai atrenkami iš vietinių rūšių įvairovės ir biologiniu požiūriu vertingiausių ir vėjui atsparių medžių. Biologinei įvairovei svarbūs medžiai paliekami seniausi ir storiausi, storesni negu vidutiniai medžiai medyne, retai aptinkamos vietinės medžių rūšys, drevėti medžiai, medžiai su uoksais, saugomais lizdais, kietieji lapuočiai storesni nei 30 cm.

Didelio skersmens medžiai nekertami: ąžuolai – virš 140 cm, drebulės – virš 120 cm, uosiai, maumedžiai – virš 90 cm, pušys, gluosniai – virš 80 cm, eglės, beržai, juodalksniai, bukai, klevai, vinkšnos, guobos – virš 70 cm, skirpstai, skroblai – virš 60 cm, ievos – virš 40 cm, obelys, kriaušės, šermukšniai – virš 30 cm.

Biologinei įvairovei svarbūs gyvi medžiai plynųjų miško kirtimų biržėse paliekami taip, kad jie kuo ilgiau išliktų gyvi ir būtų naudingi retoms ir nykstančioms rūšims. Atsižvelgdami į biologinei įvairovei svarbių medžių išsidėstymą, reljefą, gamtines vertybes formuojama, kad biologinei įvairovei svarbūs medžiai būtų paliekami medžių grupėmis, pavieniais medžiais arba mišriai. Vėjui neatsparias medžių rūšis (eglės, beržai, drebulės) rekomenduojama palikti medžių grupėse. Eglės atrenkamos iš augusių retesnėse medyno vietose su laja, kurios aukštis turėtų sudaryti daugiau nei 70 proc. medžio aukščio.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 62 st. Ir LR Aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-214 patvirtintu Gamtos paveldo objektų nuostatų 13 p., Gamtos paveldo objektų buferinės apsaugos zonos ir pozonių dydžiai yra 5 metrai, kai gamtos paveldo objektai yra medžiai, atstumą matuojant nuo medžio lajos projekcijos į žemės paviršių. Saugomi medžiai tvarkomi, vadovaujantis Gamtos paveldo objektų tvarkymo metodinių rekomendacijų specialiaisiais botaninių gamtos paveldo objektų (medžių) tvarkymo principais.

Kai pavieniai medžiai milžinai būna priskirti KMB tipams K1 arba K2, jų apsaugai ir tvarkymui vadovaujamasi Bendraisiais kertinių miško buveinių nuostatais, kuriuose teigiama, kad pavienis medis milžinas dažnai būna išaugęs atviroje vietoje, ir tiek pats medis, tiek ant jo gyvenančios specializuotosios rūšys reikalauja saulės atokaitos. Norint išsaugoti biologinę įvairovę, reikia aplink iškirsti kitus medžius ir krūmus, paliekant bent 2 m pločio tarpą nuo toliausiai iš medžio lajos išsišovusių šakų iki arčiausiai stovinčio medžio. Tai netaikytina, jei pavieniai biologiškai seni medžiai auga tankiuose medynuose, kuriuose dominuoja eglė. Tokiuose medynuose būtina šalinti aplink ąžuolus augančias egles. Tai padės prailginti medžių gyvavimo trukmę.

Apibendrinant aukščiau išdėstytą, manome, kad biologinei įvairovei svarbių medžių atrinkimo ir saugojimo bei gamtos paveldo objektų išskyrimo reglamentavimas teisės aktuose yra pakankamas ir papildomų apsaugos priemonių projektavimas Projektuose nėra reikalingas.

Įmonė išnagrinėjo pasiūlymą dėl sengirių išsaugojimo ir vykdydama gerąją praktiką informuoja, kad iki bus parengtas Nacionalinis susitarimas bei susitarimo pagrindu nustatytas ūkininkavimo režimas saugomų teritorijų miškuose, nevykdys pagrindinių kirtimų vyresniuose kaip 150 m. amžiaus medynuose t.y. Labanoro girininkijos 152 kvartalo 12 sklype, 175 kvartalo 6 sklype, Pasiaurės girininkijos 61 kvartalo 4, 5 sklypuose, 62 kvartalo 11 sklype, Januliškio girininkijos 32 kvartalo 14 sklype, Aukštagirio girininkijos 105 kvartalo 16, 17 sklypuose, Sarios girininkijos 1 kvartalo 13 sklype, Adutiškio girininkijos 74 kvartalo 12 sklype. Bendras tokių miškų plotas yra 20,3 ha.

7. Dėl pasiūlymo atlikti Projekto poveikio aplinkai vertinimo ir atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūras.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PŪVPAV įstatymo) 3 straipsnio 1 dalimi, planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas atliekamas esant vienai iš trijų nurodytų sąlygų: 1) planuojama ūkinė veikla įrašyta į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą (PŪVPAV įstatymo 1 priedas); 2) planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo metu nustatoma, kad planuojamai ūkinei veiklai privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą; 3) planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas gali daryti poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms ir, kai saugomų teritorijų institucija, nurodyta Lietuvos Respublikos

saugomų teritorijų įstatyme, LR Aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad šis poveikis gali būti reikšmingas.

Vadovaujantis PŪVPAV įstatymo 7 straipsnio 2 dalimi, atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama planuojamai ūkinei veiklai, įrašytai į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą (PŪVPAV įstatymo 2 priedas).

Pažymėtina, kad PŪVPAV įstatymo 1 priede nepaminėta jokia planuojama ūkinė veikla, susijusi su miško kirtimu ar kitais miškotvarkos projektais, tuo tarpu PŪVPAV įstatymo 2 priedo 1.7 papunktyje nurodyta planuojama ūkinė veikla – miško iškirtimas siekiant pakeisti žemės naudojimą, kai iškertamas 1 ha ar didesnis plotas, t. y. atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo turi būti atlikta, jei įvykdytos dvi sąlygos: 1) miškas iškertamas siekiant pakeisti žemės naudojimą, 2) iškertamas plotas ne mažesnis kaip 1 ha. Taigi, jeigu PŪVPAV įstatymo 2 priedo 1.7 papunktyje nurodyta planuojama ūkinė veikla būtų planuojama vykdyti Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoje, planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) privalėtų kreiptis į saugomų teritorijų instituciją dėl reikšmingumo nustatymo.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad PŪVPAV įstatymu į nacionalinę teisę perkeliamos 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/52/ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV direktyva), nuostatos. PAV direktyvos III priede nurodyti atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo kriterijai, tarp kurių nurodoma ir projekto vieta, atkreipiant dėmesį į „Natura 2000" vietoves, kurioms tokį statusą valstybės narės suteikė pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EB (2 v). Veiklų, kurioms privaloma vykdyti atranką dėl PAV, sąrašas pateikiamas PAV direktyvos II priede. Jame nurodoma tik viena veiklos rūšis, susijusi su miško kirtimu: „1. d) pirminis apželdinimas mišku ir miško kirtimas siekiant pakeisti žemėnaudos rūšį". Vadovaujantis PAV direktyvos 4 straipsnio 3 dalimi, valstybės narės gali nustatyti ribas arba kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kada projektams nereikia taikyti nei atrankos procedūros, nei poveikio aplinkai vertinimo, ir (arba) ribas arba kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kada projektams bet kokiu atveju reikia taikyti poveikio aplinkai vertinimą nevykdant atrankos procedūros, t. y. planuojamos ūkinės veiklos rūšis, įrašyta PŪVPAV įstatymo 2 priedo 1.7 papunktyje, atitinka PAV direktyvos reikalavimus.

Poveikio „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumo nustatymas atliekamas LR Aplinkos ministro nustatyta tvarka, vadovaujantis Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu LR Aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" (toliau – Tvarkos aprašas). Tvarkos aprašo 30 punkte nurodyta, kad, kai planuojama ūkinė veikla įtraukta į PŪVPAV įstatymo 2 priedą ir yra susijusi su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000" teritorijomis ar artima joms aplinka, planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas kreipiasi į Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą (toliau – VSTT) dėl išvados ir pateikia jai informaciją, reikalingą planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumui nustatyti. Tvarkos aprašo 37 punkte nurodoma, kad, kai planuojama ūkinė veikla neįtraukta į PŪVPAV įstatymo 1 ar 2 priedus ir jos įgyvendinimas bus susijęs su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000" teritorijomis ar artima joms aplinka, jos poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumas nustatomas prieš statinio projektavimo sąlygų išdavimą. Tai reiškia, kad Tvarkos aprašas numato reikalavimą kreiptis dėl plano ar projekto, kuriuo numatoma veikla nepatenka nei į PŪVPAV įstatymo 1, nei į 2 priedą, įgyvendinimo poveikio „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumo nustatymo tik tais atvejais, kai planu ar projektu numatoma statinių statyba.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, teigtina, kad Projekto sprendiniams, kai šiais sprendiniais neketinama keisti žemės naudojimo, nors teritorija kurioje vykdomi sprendiniai ir yra Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoje, reikšmingumo nustatymas ir poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas ir nėra teisinio pagrindo ūkinės veiklos subjektams nurodyti kreiptis į institucijas, atsakingas už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, dėl planuojamos ūkinės veiklos reikšmingumo nustatymo.

Projekto poveikio aplinkai vertinimo ir atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros neprivalo būti atliekamos, poveikio aplinkai vertinimo ir atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros nebus atliekamos ir vadovaujantis Miškotvarkos projektų rengimo taisyklių nuostatomis, Projektas bus teikiamas Valstybinei miškų tarnybai derinimui ir tvirtinimui.

8. Dėl pasiūlymo atlikti Projekto strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ir atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūras.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimo Nr. 967 "Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo" 6 straipsnio 6.1 punkte numatyta, kad strateginių pasekmių aplinkai vertinimo planą (toliau – SPAV) privaloma atlikti tuomet, kai rengiamas specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, detalusis planas ar žemės valdos projektas, kuris nustato ūkinės veiklos, įrašytos į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas) 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindus ir kuris rengiamas didesniam nei 10 kv. kilometrų plotui.

Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnyje yra skiriami du miškotvarkos projektų tipai, iš kurių pirmasis – miškų tvarkymo schemos (toliau – Schemos), o antrasis – vidinės miškotvarkos projektas. Kaip jau detaliai aptarta aukščiau, vidinės miškotvarkos projekto sprendiniams, kai šiais sprendiniais neketinama keisti žemės naudojimo, nors teritorija kurioje vykdomi sprendiniai ir yra Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoje, reikšmingumo nustatymas ir poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Be to, vidinės miškotvarkos projektas nėra specialusis teritorijų planavimo dokumentas, o skirtas konkrečiai ūkinei veiklai įgyvendinti.

Tuo tarpu schemos yra specialieji teritorijų planavimo dokumentai, rengiami valstybinių miškų valdytojų bei regionų teritorijoms ir skiriami bendrajai miško žemių naudojimo politikai nustatyti, jų tvarkymo koncepcijai parengti. Schemose nustatomos miškų ūkio plėtros kryptys, įvertinamos miškų ploto didinimo galimybės, miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis poreikiai ir galimybės, įvertinamas esamas miškų priskyrimas miškų grupėms, pateikiami siūlymai jam tobulinti, įvertinamas esamas ūkinis ir administracinis miškų suskirstymas ir pateikiami siūlymai jam tobulinti, nustatomi miško ūkinių priemonių projektavimo ypatumai, įvertinama miško išteklių kokybę charakterizuojančių rodiklių dinamika. Schemos nustato pagrindus ūkinių priemonių planavimui vidinės miškotvarkos projektuose. Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967, Schemoms atliekama strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūra. Kai Schemų teritorija apima „Natura 2000" teritorijas ar tokių teritorijų artimą aplinką, SPAV atrankos metu, vadovaujantis Tvarkos aprašo V dalimi, nustatomas Schemos sprendinių įgyvendinimo poveikio „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumas ir nusprendžiama dėl SPAV privalomumo.

Atkreiptinas dėmesys, jog visą šalies teritoriją dengiančioms apskričių miškų tvarkymo schemoms jau yra atliktas sprendinių įgyvendinimo poveikio „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumo įvertinimas. Naujai strateginių pasekmių aplinkai vertinimas bus atliekamas tuomet, kai vadovaujantis Miškų tvarkymo schemų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2006-09-01 įsakymu Nr. D1-406 „Dėl miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo", bus tikslinamos miškų tvarkymo schemos.

Projekto strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ir atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros neprivalo būti atliekamos, strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ir atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros nebus atliekamos ir vadovaujantis Miškotvarkos projektų rengimo taisyklių nuostatomis, Projektas bus teikiamas Valstybinei miškų tarnybai derinimui ir tvirtinimui.

9. Dėl pasiūlymo patvirtinti Miškotvarkos projektą tiktai įgyvendinus poveikio aplinkai vertinimo ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose nustatytus vertinimo tikslus (PAV įstatymo 4 straipsnis, SPAV aprašas 5 punktas).

Projekto poveikio aplinkai vertinimo ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros neprivalo būti atliekamos, tolimesnės Projekto derinimo ir tvirtinimo procedūros bus vykdomos vadovaujantis Miškotvarkos projektų rengimo taisyklių nuostatomis.

10. Dėl prašymo jausti didesnę atsakomybę dėl tokių didesnių žvyrkelių, kaip Labanoras-Švenčionėliai, priežiūros.

Projekto sprendiniai netikslinami, kadangi kelio Labanoras–Švenčionėliai priežiūrą vykdo ne Padalinys, o Švenčionių rajono savivaldybės administracija.

11. Dėl pasiūlymo atsisakyti IIA miškų grupės miškuose einamųjų kirtimų ir IIB miškų grupės miškuose plynų, atvejinių bei einamųjų kirtimų.

Pažymime, kad Įmonė neprojektuoja pagrindinio naudojimo kirtimų II miškų grupės medynuose. Miškotvarkos mokslinė-techninė taryba aprobavo 251 ha einamųjų miško kirtimų metinę apimtį 2021-2031 metų laikotarpiui. Vadovaujantis šia apimtimi suprojektuoti miško ugdymo kirtimai Padalinyje. Vadovaujantis Kirtimų taisyklių nuostatomis, ugdomieji miško kirtimai (jaunuolynų ugdymo, retinimo ir einamieji) vykdomi visų miškų grupių ir pogrupių miškuose, išskyrus rezervatinius

(I miškų grupės) miškus. Vykdydama ugdomuosius miško kirtimus II miškų grupės medynuose, Įmonė siekia Kirtimų taisyklėse numatytų tikslų:

• didinti medynų atsparumą vėjavartoms, vėjalaužoms, sniegalaužoms, sniegavartoms ir kitiems nepalankiems aplinkos veiksniams;

• stiprinti miškų estetines, rekreacines ir kitas naudingas funkcijas;

• sudaryti optimalias sąlygas saugomoms ekosistemoms ir objektams išlikti, palaikyti esamą arba atkurti miškų biologinę įvairovę II A miškų grupės miškuose.

IIA miškų grupės medynuose, kuriuose prašoma apriboti ūkinę veiklą, kasmet einamaisiais miško kirtimais suprojektuota kirsti 3381 m^3 per metus arba 23,2 proc. bendros šių kirtimų metinės apimties.

IIB miškų grupės medynuose, kuriuose prašoma apriboti ūkinę veiklą, kasmet einamaisiais miško kirtimais suprojektuota kirsti 135 m^3 per metus arba 0,9 proc. bendros šių kirtimų metinės apimties.

Atsižvelgus į pasiūlymus ir įvertinus Įmonei keliamus tikslus bei uždavinius, nutarta, kad Projekto sprendiniai nebus keičiami, einamieji miško kirtimai IIA ir IIB miškų grupių miškuose yra projektuojami, tačiau nevykdomi IIA miškų grupės telmologiniuose ir botaniniuose draustinuose, kol bus parengtas Nacionalinis susitarimas bei susitarimo pagrindu nustatytas ūkininkavimo režimas saugomų teritorijų miškuose.

12. Dėl pasiūlymo ūkiniuose miškuose plynus kirtimus vykdyti ne didesnius nei 1 hektaras ir ne arčiau kaip 1 kilometras iki gyventojų sodybų.

Atsižvelgus į pasiūlymus ir įvertinus Įmonei keliamus tikslus bei uždavinius, nutarta, kad Projekto sprendiniai nebus keičiami. Pagrindiniai plyni kirtimai Padalinio teritorijoje suprojektuoti vadovaujantis Kirtimų taisyklėmis.

13. Dėl pasiūlymo įtraukti į Projekto rengimą recenzentą gamtinei daliai. Recenzentu siūlomas A. Gaidamavičius.

Įmonė negali įtraukti recenzento gamtinei daliai, kadangi vadovaujantis Miškotvarkos projektų rengimo taisyklių 16 punkto nuostatomis vidinės miškotvarkos projekto recenzentą (kai valdomas miško plotas yra 500 ha ir daugiau) parenka Valstybinė miškų tarnyba, vadovaudamasi Viešųjų pirkimų įstatymu.

14. Dėl prašymo skirti daugiau laiko susipažinti su Projekto sprendiniais.

Atsižvelgiant į viešo svarstymo posėdžio metu išsakytus dalyvių pasiūlymus, Įmonė susipažinimo su Projekto sprendiniais, pastabų, prašymų bei pasiūlymų dėl Projekto sprendinių teikimo terminą pratęsė iki 2020 m. gruodžio 18 d.

Vertindami pateiktus pasiūlymus ir priimdami sprendimus dėl Projekto sprendinių korekcijos taip pat atsižvelgėme į šiuos faktus:

1. Miško kirtimai neprojektuoti reprezentatyviuose miško plotuose, kurie išskirti vadovaujantis Lietuvos nacionalinio FSC miškų valdymo standarto principais ir kriterijais. Bendras reprezentatyvių miško sklypų plotas yra 4580 ha. II-IV grupės miškuose esančiuose reprezentatyviuose miško plotuose sukauptas medynų tūris yra 705,8 tūkst. m^3 t.y. 6,3 proc. nuo šių medynų tūrio. III-IV grupės miškuose, esančiuose reprezentatyviuose miško plotuose, sukauptas brandžių medynų tūris yra 219,7 tūkst. m^3 t.y. 11,9 proc. nuo bendro brandžių medynų tūrio.

2. Pagrindiniai miško kirtimai neprojektuoti II miškų grupės medynuose.

3. Įmonė, pagal susitarimą su Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcija, nevykdys pagrindinių kirtimų miško sklypuose, kuriuose šiuo metu vykdomi Buveinių apsaugai svarbios teritorijos apsaugos tikslų nustatymo darbai. Tokių sklypų plotas yra 302 ha, tūris – 69,4 tūkst. m^3 arba 3,8 proc. nuo bendro brandžių medynų tūrio. Šiuose sklypuose inventorizavus EB svarbos buveines, pagrindiniai miško kirtimai nebus vykdomi.

4. Miško kirtimai neprojektuoti Buveinėse. Bendras Buveinių plotas yra 1550 ha. II-IV grupės miškuose esančiose Buveinėse sukauptas medynų tūris yra 323,3 tūkst. m^3 arba 2,9 proc. nuo šių medynų tūrio. III-IV grupės miškuose esančiose Buveinėse sukauptas brandžių medynų tūris yra 89,0 tūkst.m^3 arba 4,8 proc. nuo bendro šių medynų tūrio.

5. Projekto sprendiniai numato, kad saugomose teritorijose miško naudojimo intensyvumas būtų žemas. Bendras medienos tūrio prieaugio naudojimo procentas padalinyje yra 58. Tūrio prieaugio naudojimo procentas tai santykis tarp projektuojamų iškirsti medžių tūrio ir medynų prieaugio. Pažymėtina, kad vadovaujantis ministrų konferencijos Europos miškams išsaugoti (MCPFE) sudaryta vertinimo skale, publikuota Europos miškų būklės ataskaitoje (SOEF), santykis išreikštas procentais, vertinamas gerai jei jis yra 95% ir mažiau, patenkinamai 95-100%, blogai virš 100%. Saugomų teritorijų medynuose, kuriuose galimas miško naudojimas, suprojektuotas medienos tūrio prieaugio naudojimo procentas yra lygus 50. Paaiškiname, kad saugomų teritorijų

miškuose pusė medynų prieaugio yra kaupiama ateities kartoms arba natūraliai atkrinta ir lieka miške sausuolių ar virtelių pavidalu.

6. Projektas yra parengtas vadovaujantis Miškotvarkos projektų rengimo taisyklėmis. Vadovaujantis Projektų rengimo taisyklių ir Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362, nuostatomis, Projekte apskaičiuotos metinės miško kirtimų apimtys (toliau – Apimtys) Projekto galiojimo laikotarpiui. Apimtys yra aprobuotos 2020 m. rugsėjo 23 d. Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos posėdyje. Projekto galiojimo laikotarpiu privaloma ūkininkauti prisilaikant nustatytų Apimčių. Miško kirtimų apimtys teritorijoje, kurią apima Projekto sprendiniai, išdėstomos numatant konkrečias kirtimų vietas (biržes) vadovaujantis Miško kirtimų taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu D1-79 „Dėl miško kirtimų taisyklių patvirtinimo" (toliau – Kirtimų taisyklių) ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių ūkininkavimą miškuose nuostatomis. Atskiros biržės vieta ir kirtimo būdas nustatomi vadovaujantis teisės aktų reikalavimais. Atskirų biržių išdėstymas Projekto galiojimo laikotarpiu gali kisti. Biržių išdėstymo pokyčiai gali būti įtakoti pokyčiais teisės aktuose, biržės plote identifikavus naujus saugotinus objektus (pvz., paukščių lizdavietėms, EB svarbos buveinėms, kultūros paveldo objektams ir kt.).

7. Projekto sprendiniai parengti vadovaujantis šiuo metu galiojančių teisės aktų reikalavimais.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą tolimesnės Projekto derinimo ir tvirtinimo procedūros vykdomos vadovaujantis Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. D1-577 redakcija), nuostatomis.

Posėdžio pirmininkas Martas Lynikas

Posėdžio sekretorius Darius Ribokas

VALSTYBĖS ĮMONĖS VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO VIEŠO SVARSTYMO POSĖDŽIO DALYVIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Vardas Pavardė	Įmonė/organizacija	El.paštas
1	Martas Lynikas	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
2	Saulius Dambrauskas	Vešojo intereso gynimo fondas	
3	Remigijus Daubaras	VDU	
4	Jolita Abraitienė	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
5	Simas Songaila	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
6	Viktoras Karašauskis	Aplinkos ministerija	
7	Inga Šiaudinienė	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
8	Simona Pošiūnaitė	Švenčionių miesto gyventoja	
9	Gerda Junevičiūtė	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
10	Remigijus Bakys	Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija / LAMMC miškų institutas	
11	Lina Kučinskaitė	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
12	Vaidotas Lygis	Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija	
13	Arūnas Giraitis	KPD prie Kultūros ministerijos Panevėžio-Utenos teritorinis skyrius	
14	Paulius Miliauskas	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
15	Rūta Janutienė	Žurnalistė, rajono gyventoja	
16	Linas Novikas	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
17	Benas Šilinskas	Lietuvos agrarinių ir miškų mokslo centro filialas Miškų Institutas	
18	Andrejus Gaidamavičius	Labanoro klubo prezidentas	
19	Erikas Garbulis	Sirvėtos regioninis parkas	
20	Zenius Albertynas	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
21	Robertas Vainius	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
22	Darius Ribokas	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
23	Darius Džiaugys	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
24	Linas Juozaitis	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
25	Viliūnė Naureckaitė	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
26	Zita Bitvinskaitė	Aplinkos ministerija	
27	Eimutis Valiukas	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
28	Virgilijus Mikšys	LAMMC miškų institutas	
29	Vidmantas Verbyla	Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija	
30	Kęstutis Trojanas	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
31	Remigijus Zemlevičius	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
32	Giedrius Grincevičius	VĮ Valstybinių miškų urėdija	

Eil. Nr.	Vardas Pavardė	Įmonė/organizacija	El.paštas
33	Antanas Šeduikis	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
34	Albinas Tebėra	Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija	
35	Saulius Kiela	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
36	Gintautas Mozgeris	VDU	
37	Audra Giedraitienė	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
38	Domas Maselis	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
39	Monika Boskienė	VĮ Valstybinių miškų urėdija	
40	Pavel Trusov	Sirvėtos regioninis parkas	
41	Gedas Kukanauskas	Aukštaitijos nacionalinio ir Labanoro regioninio parkų direkcija	
42	Marius Aleinikovas	LAMMC miškų institutas	
43	Alminas Čivilis		

Registracijos kodas: 195761992
Adresas: Januliškio k., 18200, Švenčionių raj.
Telefonas: +370 678 87600
El.paštas: labanoras@post.com

Labanoro klubas

VĮ Valstybinių miškų urėdijai
El.p. info@vivmu.lt, darius.ribokas@vmu.lt

2020-12-10
Nr. 20/12-01

Kopija:
LR Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkei
Aistei Gedvilienei
El.p. aiste.gedviliene@lrs.lt

DĖL VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS ŠVENČIONĖLIŲ PADALINIO VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SVARSTYMO

Miškotvarkos projekto rengime, kaip ir bet kurio kito planuojamos ūkinės veiklos projekto atveju, visuomenė turi teisę dalyvauti jau pradinėse stadijose, tačiau dėl informacijos trūkumo esame priversti į šį procesą įsijungti galutinėje stadijoje, praktiškai išvakarėse numatyto svarstymo su visuomene. Nors skelbimas apie numatytą svarstymą jau prieš mėnesį buvo patalpintas urėdijos svetainėje ir paskelbtas viename iš rajono laikraščių, bet plačiau apie tai visuomenė informuota nebuvo, ypač suinteresuotoji visuomenės dalis, kaip Labanoro klubas, kuris nuolat aktyviai dalyvauja Labanoro girios apsaugos klausimais. Be to, net ir sužinojus apie šį svarstymą laiku, nebūtų įmanoma pateikti išsamių pasiūlymų, kadangi internete susipažinimui miškotvarkos projektas nebuvo pateiktas visa apimti, o būtent nebuvo aktualiausios mums dalies – projektuojamų kirtimų plano. Jis buvo mums pateiktas tik svarstymo išvakarėse, todėl fiziškai neįmanoma buvo jo viso išnagrinėti, todėl kol kas teikiame tik bendro pobūdžio pasiūlymus. Kartu prašome skirti daugiau laiko susipažinti su šiuo ypač didelės apimtis dokumentu ir **pratęsti pasiūlymų priėmimo laiką dešimčiai dienų, t.y. iki šių metų gruodžio 20 dienos.**

Bendro pobūdžio pasiūlymai Švenčionėlių vidinės miškotvarkos projektui:

1. **Prašome neprojektuoti plynų kirtimų Labanoro regioninio parko teritorijoje.**
   Tikslas: Išsaugoti išlikusį Labanoro girios, kaip būsimos nacionalinio parko dalies, vientisumą, išsaugoti Labanoro ežeryno, kuris įtrauktas į pasaulinį Globalinio gamtos fondo tinklą „Livings lakes“[1], unikalų kraštovaizdį ir didelį rekreacinį potencialą.
   Teisinis pagrindas: LR Vyriausybės 2018 m. gruodžio 12 d. nutarimas Nr. 1274 "Dėl Aukštaitijos nacionalinio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) rengimo pradžios ir planavimo tikslų", kurio 2.1. punktas skelbia: „2.1. sujungti Aukštaitijos nacionalinį parką ir Labanoro regioninį parką (pakeičiant regioninio parko statusą į nacionalinio parko) į vieną Aukštaitijos nacionalinį parką <...>“[2].
   LR Miškų įstatymas (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671), kurio 3 straipsnis skelbia, kad "plynieji kirtimai nacionaliniuose parkuose draudžiami, išskyrus pelkinių ir užmirkusių augaviečių medynus"[3].

[1] https://www.globalnature.org/en/living-lakes/europe/labanoras
[2] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/958944c601f411e9a017f05dde6559c6?jfwid=-kyrux5efl
[3] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.6036/asr

LR Vyriausybės 2017 m. vasario 1 d. nutarimas „Dėl vandenų srities plėtros 2017-2023 metų programos patvirtinimo“ ir šios programos vienas iš tikslų – „išsaugoti didelį vandens telkinių rekreacinį potencialą“[4].

2. **Prašome neprojektuoti jokių kirtimų miško kvartaluose, besiribojančiuose su Kiauneliškio ir Girutiškio rezervatais, rezervuoti šiuos miško kvartalus rezervatų plėtrai.**
Tikslas: Išsaugoti su šiais rezervatais besiribojančias inventorizuotas europinės svarbos buveines ir kertines miško buveines, kirtimais neatskirti jų nuo rezervatų ir viena nuo kitos, užtikrinant retųjų rūšių migracijos kelių apsaugą, išsaugoti natūralius, savaiminės kilmės su rezervatais besiribojančius miškus, kurie savo biologine įvairove neretai yra turtingesni nei paties rezervato miškai (*ypač Januliškio girininkijos 52 kvartalas*).
Teisinis pagrindas: LR Seimo 2020-12-07 nutarimo projektas „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“[5], kuriame numatyta ir LR Seimo Aplinkos apsaugos komitete pritarta[6], kad bus vykdoma griežtai saugomų teritorijų plėtra (5 proc. arba ketvirtadalis nuo visos saugomų teritorijų dalies iki 2024 metų ir 10 proc. arba trečdalis nuo visos saugomų teritorijų dalies iki 2030 metų). Neišsaugojus su rezervatais besiribojančių natūralių miškų ir vykdant juose su biologinės įvairovės apsauga nesuderinamą ūkinę veiklą, šių griežtai saugomų teritorijų plėtra taps neįmanoma nei dabar, nei ateityje.

3. **Prašome II miškų grupės draustiniuose (kraštovaizdžio, telmologiniuose, botaniniuose-zoologiniuose, botaniniuose) projektuoti tik specialiuosius, t.y. biologinei įvairovei išsaugoti reikalingus kirtimus, parengus šiam tikslui gamtotvarkos planus. Sanitarinius kirtimus leisti tik masinių epizootijų atvejais.**
Tikslas: Vykdyti tik tokią veiklą, kuri atitiktų šių draustinių steigimo tikslus, kompensuoti anksčiau šiems draustiniams padarytą žalą, išsaugant tuos natūralius miškus, kurie dar išliko.
Teisinis pagrindas: LR Miškų įstatymo Nr. I-671 1, 2, 3, 4, 7, 11, 15, 18 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 102 ir 151 straipsniais ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas (rengėjas LR Aplinkos ministerija, LR Vyriausybė, Reg. Nr. XIIIP-4399, 2020-01-02)[7], Seimo narių Aistės Gedvilienės, Pauliaus Saudargo 2020-08-24 pasiūlymas[8] į šį įstatymo projektą, kurio daliai dėl II miškų grupės saugomų teritorijų griežtesnės apsaugos buvo pritarta 2020-09-16 LR Seimo Aplinkos apsaugos komiteto posėdyje[9].

4. **Prašome III miškų grupės draustiniuose (hidrografiniuose, geomorfologiniuose) neprojektuoti pagrindinių kirtimų, kol iš naujo neįvertinti šių draustinių apsaugos tikslai, iš naujo neįvykdytas sklypų priskyrimas miškų grupėms ir iš naujo nenustatytos vandens telkinių apsaugos zonos bei gamtosauginiai reikalavimai jose.**
Tikslas: Išsaugoti gamtinę aplinką ir rekreacinę vertę hidrografiniuose ir geomorfologiniuose draustiniuose, taip pat kraštovaizdžio draustinių dalyse, kurios priskirtos III miškų grupei, kadangi šie draustiniai savo verte nė kiek nenusileidžia kitiems draustiniams, bet galiojantis ūkininkavimo režimas juose labiau panašus į ūkinių miškų, o ne draustinių. Taip pat siekiama išsaugoti ežerų ir upių pakrantes nuo iškirtimo, nes vandens telkinių pakrantėse vyrauja būtent III miškų grupė.
Teisinis pagrindas: Šiuo metu LR Seimo Aplinkos apsaugos komitete ruošiama LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pataisa, numatanti žymiai platesnes

[4] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/4606c421eea211e6be918a531b2126ab?jfwid=2r1minno
[5] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/3955e800388111eb8c97e01ffe050e1c?jfwid=-144vz1bpav
[6] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/54cee12239ff11eb8c97e01ffe050e1c?jfwid=-144vz1bpav
[7] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/4a9564d02d3611ea8f0dfdc2b5879561?jfwid=-144vz1bo3u
[8] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/1645b960e60311ea8d16c98db9b69006?positionInSearchResults=10&searchModelUUID=4dd10ea3-6307-4db8-b43c-ea0427ddcf1b
[9] https://www.youtube.com/watch?v=wQRqVjxgnFA&t=8128s&ab_channel=AtvirasSeimas

vandens telkinių apsaugos zonas ir juostas miško žemėje bei žymiai didesnius reikalavimus miškininkystei šiose zonose ir juostose. Taip pat mums yra žinoma, kad derinant šį miškotvarkos projektą su Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcija, Valstybinių miškų urėdija yra davusi žodinį pažadą bent dvejus metus draustiniuose kirtimų nevykdyti. Norėtume, kad šis pažadas būtų raštiškas ir atsispindėtų šiame svarstomame vidinės miškotvarkos projekte. 2020-09-16 LR Seimo Aplinkos apsaugos komiteto posėdyje buvo pritarta galimybei hidrografinių ir geomorfologinių draustinių zonose steigti II miškų grupę ypač vertinguose miškuose. Todėl esame pasirengę prisidėti atliekant tokį įvertinimą, kad II miškų grupės miškai atsirastų ir šiuose draustiniuose, kai LR Miškų įstatymas leis tokią galimybę.

5. **Pagrindinius kirtimus projektuojamus 1 km atstumu nuo gyvenvietės ribų prašome vykdyti tik suderinus su tos gyvenvietės gyventojais.**
   Tikslas: Išsaugoti Labanoro girios kaimelių autentišką aplinką ir patrauklumą, apsaugoti vietos gyventojų artimiausią gyvenamąją aplinką, tradicinę gyvenseną, orumą ir galimybes naudotis valstybiniu mišku socialinėms reikmėms.
   Teisinis pagrindas: Orhuso konvecija dėl piliečių teisės dalyvauti priimant aplinkosauginius sprendimus, ypač kai tai betarpiškai liečia jų gyvenamąją aplinką, Lietuvoje vis dar atsimuša į biurokratizmą ir formalizmą, kuomet valstybinės įstaigos deda minimumą pastangų, kad visuomenės balsas būtų išgirstas. Vidutinis Labanoro girios gyventojų amžius yra 70 metų. Kiek iš jų gebėtų naudotis *Teams*, *Zoom* ar kitomis programėlėmis ir dalyvauti tokiuose nuotoliniuose svarstymuose? Miškotvarkos projektų rengėjai, pasitekdami girininkus, kurie gerai pažįsta vietos gyventojus ir turi autoritetą jų tarpe, jau pačioje projekto rengimo pradžioje galėtų atlikti apklausas ir išsiaiškinti kiekvieno kaimo lūkesčius dėl juos supančių valstybinių miškų apsaugos.

Kaip matome iš aukščiau išdėstytų teisinių pagrindų, šis Švenčionėlių vidinės miškotvarkos projektas tarsi „užbėga už akių" ruošiamiems teisės aktų pakeitimams ir nebeatitinka naujos besiformuojančios politikos valstybinių miškų atžvilgiu. Miškotvarkos projekte galima numatyti mažiau kirtimų nei leidžia įstatymai šiuo metu, kas iš dalies ir įgyvendinta, bet šių įstatymų pakeitimai įsigalios greičiau nei baigs galioti miškotvarkos projektas ir tuomet jis taps prieštaraujantis teisės aktams. Tuo tarpu naujų miškotvarkos projektų rengimas ar senų taisymas ir iš naujo tvirtinimas yra ilgas ir sunkus procesas.

Šiame rašte pateiktus bendruosius pasiūlymus mes papildysime, kai išsamiau susipažinsime su visu miškotvarkos projektu. Papildytus pasiūlymus atsiųsime iki š.m. gruodžio 20 dienos, nes svarbu ne tik popieriuje, bet ir realybėje pamatyti miškus, kuriems ruošiamas nuosprendis. Jei papildomas laikas pateikti pasiūlymus nebus skirtas ir mūsų papildomų pasiūlymų nebepriimsite, naujas viešasis šio projekto svarstymas vis tiek įvyks, nes jį organizuos Labanoro klubas ir į šį svarstymą būsite pakviesti asmeniškai, o ne per skelbimą vietos laikraštyje.

Taip pat šiuo raštu pažymime, kad palaikome kitų viešojo svarstymo dalyvių (Viešojo intereso gynimo fondo vadovo, advokato Sauliaus Dambrausko, Tarptautinės miškų terapijos sąjungos atstovo Lietuvai Stanislovo Čepinsko, Asociacijos „Gyvo Žalio" administratorės Monikos Peldavičiūtės) raštu išdėstytus reikalavimus.

Pagarbiai,

Labanoro klubo prezidentas Andrejus Gaidamavičius

Registracijos kodas: 195761992
Adresas: Januliškio k., 18200, Švenčionių raj.
Telefonas: +370 678 87600
El.paštas: labanoras@post.com

Labanoro klubas

VĮ Valstybinių miškų urėdijai
El.p. info@vivmu.lt, darius.ribokas@vmu.lt

2020-12-18
Nr. 20/12-04

Kopija:
VĮ Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioniniam padaliniai
El.p. svencioneliai@vmu.lt

LR Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkei
Aistei Gedvilienei
El.p. aiste.gedviliene@lrs.lt

PASIŪLYMAI VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS ŠVENČIONĖLIŲ PADALINIO VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTUI

Šiuo raštu papildome Labanoro klubo 2020-12-10 raštą Nr. 20/12-01, skirtą Valstybinių miškų urėdijos Švenčionėlių regioninio padalinio vidinės miškotvarkos projekto viešam svarstymui su visuomene, kuris įvyko 2020-12-10.

Dėkojame, kad leidote detaliau susipažinti su baigiamu rengti vidinės miškotvarkos projektu ir skyrėte papildomą laiką pasiūlymų pateikimui.

Analogiškai kaip ir Ignalinos reg. padalinio vidinės miškotvarkos projekto atveju, savo pasiūlymus grindžiame griežtesne rezervatų apsaugos zonų, draustinių, apsaugos statuso neturinčių sengirių ir senmedžių, vandens telkinių pakrančių ir vietos gyventojų gyvenamosios aplinkos apsauga bei plynųjų kirtimų atsisakymu, grindžiant valstybės planais Labanoro regioninio parko teritoriją prijungti prie Aukštaitijos nacionalinio parko.

1. **Prašome neprojektuoti plynų kirtimų Labanoro regioninio parko teritorijoje.**
   Tikslas: Išsaugoti išlikusį Labanoro girios, kaip būsimos nacionalinio parko dalies, vientisumą, išsaugoti Labanoro ežeryno, kuris įtrauktas į pasaulinį Globalinio gamtos fondo tinklą „Livings lakes“[1], unikalų kraštovaizdį ir didelį rekreacinį potencialą.
   Teisinis pagrindas: LR Vyriausybės 2018 m. gruodžio 12 d. nutarimas Nr. 1274 "Dėl Aukštaitijos nacionalinio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) rengimo pradžios ir planavimo tikslų", kurio 2.1. punktas skelbia: „2.1. sujungti Aukštaitijos nacionalinį parką ir Labanoro regioninį parką (pakeičiant regioninio parko statusą į nacionalinio parko) į vieną Aukštaitijos nacionalinį parką <...>“[2].
   LR Miškų įstatymas (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671), kurio 3 straipsnis skelbia, kad "plynieji kirtimai nacionaliniuose parkuose draudžiami, išskyrus pelkinių ir užmirkusių augavičių medynus"[3].
   LR Vyriausybės 2017 m. vasario 1 d. nutarimas „Dėl vandenų srities plėtros 2017-2023 metų programos patvirtinimo“ ir šios programos vienas iš tikslų – „išsaugoti didelį vandens telkinių rekreacinį potencialą“[4].

[1] https://www.globalnature.org/en/living-lakes/europe/labanoras
[2] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/958944c601f411e9a017f05dde6559c6?jfwid=-kyrux5efl
[3] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.6036/asr

Argumentacija: Labanoro giria yra ežeringiausias miškų masyvas Lietuvoje, kurį kasmet aplanko iki 0,5 mln. lankytojų, iš jų vien stovyklautojų – per 300 tūkst. Nors savo dydžiu Labanoro giria nusileidžia tik Dainavos giriai, bet valstybinių mišku plotu ją lenkia. Iš to peršasi išvada, kad visuomenės interesas čia ypatingai svarbus, ką įrodė ir 2018-10-13 vykusi protesto akcija-žygis Labanore, kur susirinko 1500 dalyvių iš visos Lietuvos. Tai buvo pati didžiausia visuomenės protesto akcija dėl miškų per visą Nepriklausomybės laikotarpį, inspiruota vis didesnio girios ploto, iškertamo plynai. „Šachmatine tvarka" išsidėstę kirtimai girioje šiuo metu pereina į kitą etapą, kai iškertami tarp plynių palikti tarpai ir biržės susijungia į didžiulius plotus, kuriame nėra suaugusių medžių. Būtent šią problemą, kad kirtavietės Labanoro girioje susijungia, kaip esminę 2018 metais žiniasklaidoje įvardino tuometinis Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis. Respublikos Prezidentas J.E. Gitanas Nausėda, bandydamas spręsti didelių atsiverčiančių plotų miškuose problemą, pateikė Seimui Miškų įstatymo pataisą, per pusę mažinančią maksimalų vienos plynos biržės plotą. Biržių šliejimas šią iniciatyvą paverčia beverte, kadangi gretimą mišką leidžiama kirsti, kai kirtavietėje medeliai pasieka 0,5 m aukštį. Plynų kirtimų problemą Labanoro regioniniame parke bent iš dalies bandė išspręsti buvęs Aplinkos ministras Kęstutis Navickas, sukūręs specialią darbo grupę iš mokslininkų, kurių išvados taip ir nugulė stalčiuje bei pasiūlęs Vyriausybei pakeisti parko statusą iš regioninio į nacionalinį. Nacionaliniame parke plynieji kirtimai leidžiami tik išskirtiniais atvejais, bet plynės formuojamos ir supaprastintų atvejinių kirtimų pagalba. Atvejiniai kirtimai nėra taip blogai, jeigu jų tikslas (savaiminis miško atsikūrimas) yra pasiekiamas. Šis tikslas dažnai nepasiekiamas dėl to, kad savaiminiam atsižėlimui reikia kur kas daugiau metų, nei įstatyme numatytas 3 metų terminas. 3 metų terminas turėtų būti taikomas tik miško atsodinimui, o savaiminiam miško atsikūrimui reikia bent 7 metų, nes būtent tokiu intervalu (kas 5-7 metai) būna sėkliniai metai pušynuose, kada jie daugiau dera. Dėl šios priežasties Aplinkosaugos organizacijų koalicija pateikė Seimui pasiūlymą dėl termino prailginimo savaiminiam miško atsikūrimui, kuris pradėtas svarstyti LR Seimo Aplinkos apsaugos komitete. Kodėl savaiminis miškų atsikūrimas Labanoro girioje toks svarbus? Pirmiausia dėl to, kad Labanoro girios pušys genetiškai yra laikomos geriausiomis Lietuvoje ir labai svarbu, kad Labanoro pušynų atsikūrimui lemiamą vaidmenį atliktų natūrali atranka iš toje pačioje vietoje užaugusių motininių medžių, o ne medelynuose užaugintų ir eilėmis pasodintų pušelių. Antra, savaiminiam atsiželdinimui nebūtina naikinti miško paklotę (nors iki šiol tai daroma dėl to paties bandymo suspėti į 3 metų terminą). Trečia, paliekant mažesnį, bet geriausių sėklinių medžių kiekį (80 vnt./ha arba 0,2 skalsumą), jų užtektų kirtavietės atsisėjimui, medienos kiekis pirmu kirtimo atveju būtų paimamas didesnis, o antro kirtimo atvejo ir nereikėtų vykdyti kraštovaizdžio išsaugojimo ir įvairiaamžio medyno formavimo tikslais. Taip išretintas medynas netrukdytų augti naujai pušų kartai, o bendras paliktų medžių skaičius būtų kur kas atsparesnis vėjovartoms nei dabar biologinei įvairovei paliekamas dešimt kartų mažesnis medžių skaičius kirtavietėje. Be to, nedarant antrojo kirtimo atvejo, būtų išsaugota 100 proc. visų sėjinukų, kurių didelė dalis šiuo metu sunaikinama kertant sėklinius medžius ir kartais net prireikia sodinti iš naujo. Tiesa, toks kirtimas turėtų būti vadinamas jau nebe atvejiniu, o atrankiniu ir būtent toks pasiūlymas nuskambėjo Aplinkos ministro sudarytoje darbo grupėje iš dr. Juliaus Bačkaičio, kuris yra apsigynęs disertaciją iš supaprastintų atvejinių (Labanausko) kirtimų. Urėdijai būtų tam tikras nuostolis dėl nepaimamo dalies medienos kiekio, bet Labanoro regioninis parkas ir nėra ta vieta, kur turi būti nurenkamas visas medienos „derlius". Reikia gi kažkiek palikti ir gamtai, bei parko lankytojams bei gyventojams. Jeigu tokiai plynų kirtimų Labanoro regioniniame parke alternatyvai prieštarauja dabartinės Miškų kirtimo taisyklės, Miškotvarkos projektų rengimo taisyklės ar kiti norminiai teisės aktai, bet šio miškotvarkos projekto rengėjai iš principo su tokia alternatyva sutinka, mes, kaip visuomeninė organizacija, pasiruošę bendradarbiauti dėl greitesnio atitinkamų teisės aktų pataisymo.

[4] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/4606c421eca211e6be918a531b2126ab?jfwid=2r1minno

2. **Prašome neprojektuoti jokių kirtimų miško kvartaluose, besiribojančiuose su Kiauneliškio ir Girutiškio rezervatais, rezervuoti šiuos miško kvartalus rezervatų plėtrai.**

Tikslas: Išsaugoti su šiais rezervatais besiribojančias inventorizuotas europinės svarbos buveines ir kertines miško buveines, kirtimais neatskirti jų nuo rezervatų ir viena nuo kitos, užtikrinant retųjų rūšių migracijos kelių apsaugą, išsaugoti natūralius, savaiminės kilmės su rezervatais besiribojančius miškus, kurie savo biologine įvairove neretai yra turtingesni nei paties rezervato miškai (*ypač Januliškio girininkijos 52 kvartalas*).

Teisinis pagrindas: Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kurioje numatyta, kad bus vykdoma griežtai saugomų teritorijų plėtra (5 proc. arba ketvirtadalis nuo visos saugomų teritorijų dalies iki 2024 metų ir 10 proc. arba trečdalis nuo visos saugomų teritorijų dalies iki 2030 metų).

Argumentacija: Neišsaugojus su rezervatais besiribojančių natūralių miškų ir vykdant juose su biologinės įvairovės apsauga nesuderinamą ūkinę veiklą, šių griežtai saugomų teritorijų plėtra taps neįmanoma nei dabar, nei ateityje. Mes matome to akivaizdžius pavyzdžius jau šiandien.

Kiauneliškio gamtiniame rezervate šiuo metu saugomi keli paskutiniai kvartalai iš Labanoro sengirės masyvo. Šiuose kvartaluose esančio miško amžius siekia 200 metų ir tai yra etaloninis įvairiaamžio pušyno miškas, kuriame galima studijuoti natūralią miško raidą, netrikdomai čia vykstančią jau nuo tarpukario, nes Kiauneliškio rezervatas buvo įkurtas tuo pat metu, kaip ir Žuvinto rezervatas. Sovietmečiu Kiauneliškio miško statusas daug kartų keitėsi, todėl sengirės masyvas vis mažėjo, labai nukentėjo nuo masinio sakinimo. Pirmas didelis rezervato praradimas buvo steigiant Labanoro regioninį parką, kai neatsižvelgiant į rezervatinės zonos atkūrimą Kiauneliškio sengirėje, buvo plynai iškirsti keli kvartalai labai seno miško. Antras didelis praradimas buvo praėjus keleriems metams po to, kai buvo pakeistos rezervato ribos ir iš rezervato teritorijos išimti visi miško kvartalai, esantys už plento Molėtai-Ignalina (dabar Antaliedės g-jos 46-49 kvartalai). Kadangi miškas buvo labai senas, jo neišgelbėjo nei kraštovaizdžio draustinio, nei IIA miškų grupės statusas – atvejiniais kirtimais dalis jo buvo iškirsta. Gerai, kad likęs šių kvartalų miškas šiuo metu saugomas kaip kertinės miško buveinės (KMB), bet jam reikalingas griežtesnis apsaugos statusas, kadangi kertinių miško buveinių apsauga priklauso tik nuo urėdijos malonės (KMB gali būti naikinamos ar keičiamos kitomis). Trečias praradimas įvyko atvejiniais kirtimais iškirtus rezervato apsaugos zoną Labanoro g-jos 104 kvartale. Čia taip pat augo labai senas miškas, beje, prie pat plento, bet praėjusiais metais padarius antrą kirtimo atvejį, atsivėrė labai didelė plynė, kuri jau nebeatlieka jokios rezervato apsaugos funkcijos. Sunku pasakyti, kaip toks rezervato apsaugos zonų iškirtimas paveikia patį rezervatą, tačiau Lenkijos mokslininkai savo šalyje nustatė, kad iškirstas miškas (taip pat ir atvejinių kirtimų būdu) neigiamai veikia rezervatų miškus 500 metrų, nes pakeičia šių miškų mikroklimatines sąlygas, hirdologinį režimą, apšvietimą, atsparumą vėjovartoms ir kitiems ekstremaliems orų reiškiniams. Gal dėl to, pasikeitus sąlygoms, rezervato teritorijoje išnyko čia buvusi Raudonosios knygos grybų rūšies kopūstgalvio raukšlio (*Sparassis crispa*) radvietė, buvusi už 30 metrų nuo dabartinės kirtavietės. Kaip dėl vėjovartų grėsmės nukenčia gretimos teritorijos matome iš kito pavyzdžio, kai Januliškio g-jos 194 kvartale, kuris patenka į rezervato apsaugos zoną, atlikus atvejinį kirtimą, Girutiškio rezervate (prie Gervinio ežero), vėjas išvartė daug eglių, kurios dabar gali tapti antrinių pažaidų židiniu (pavyzdžiui, užpulti kinivarpos). Ir tai atsitiko padarius tik pirmą kirtimo atvejį toje rezervato apsaugos zonoje, kai miškas tik praretintas, o kas bus, kai miškas bus iškirstas pilnai ir vėjams visai nebeliks kliūčių griauti rezervato mišką? Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus ir į numatytą griežtai saugomų teritorijų plėtrą, **prašome bent laikinai neprojektuoti einamųjų ir atvejinių kirtimų Kiauneliškio rezervato apsaugos zonoje.**

Kitas Labanoro regioniniame parke esantis Girutiškio gamtinis rezervatas – tiek savo dydžiu, tiek svarba, tiek biologinės įvairovės verte nenusileidžia valstybiniams rezervatams. Kaip ir valstybiniai rezervatai, Labanoro RP Girutiškio rezervatas yra Ramsaro konvencijos saugoma teritorija, užimanti apie 1200 ha plotą. Didžiąją to ploto

dalį užima pelkės, o rezervato miškai dar nėra seni. Atvirkščiai – vertingiausi ir seniausi miškai atsidūrė už rezervato ribos. Pirma tokia vertinga teritorija, buvusi užribyje, prie Girutiškio rezervato prijungta 2013 metais. Tai Januliškio g-jos 21 ir 29 miško kvartalai, kuriuose, vykdydami Luknelės hidrografinio draustinio biologinės įvairovės inventorizaciją, aptikome per 20 Raudonosios knygos rūšių. Kita labai vertinga teritorija yra į pietvakarius nuo rezervato (**Januliškio g-jos 41, 52, 53 kvartalai**). Šioje dalyje biologinės įvairovės tyrimai dar neatlikti, bet miškas pačia savo struktūra, augaviete, medžių įvairove išsiskiria visoje girininkijoje. Čia gausu kertinių ir europinės svarbos miško buveinių, yra istorinių objektų (Senasis kanalas, Berlyninių tuopų giraitė), gausu miško upelių, o pavasarį kaip niekur kitur girininkijoje gausu pažystančių efemeroidų. Deja, šis vertingas miškas, vietiniu vadinamas Skaisgiriu, jau pradėtas kirsti, o didžioji jo dalis, nors ribojasi su rezervatu, bet į rezervato apsaugos zoną nepatenka. Naujame vidinės miškotvarkos projekte numatyta Skaisgiryje atlikti keletą plynų ir einamųjų kirtimų. Tokiu būdu prarastume vertybes, kurias net nespėjome ištyrinėti, o galimybės šią teritoriją ateityje prijungti prie rezervato būtų visam laikui prarastos.

Girutiškio rezervato prieigos dar menkai tyrinėtos, bet jau dabar, iš didelės europinės svarbos buveinių ir kertinių miško buveinių gausos, matome, kad jos kompleksiškai papildytų šią saugomą teritoriją, kad tai būtų ne tik pelkių, bet ir miškų rezervatas. Todėl prašome rezervuoti visus su rezervatu besiribojančius kvartalus rezervato plėtrai, kol bus atlikta jų biologinės įvairovės inventorizacija, o būtent:

- **neprojektuoti plynųjų kirtimų Januliškio girininkijos 41, 52 kvartaluose;**
- **neprojektuoti atvejinių kirtimų Januliškio g-jos 183 kv., Pasiaurės g-jos 125 kv.;**
- **neprojektuoti einamųjų kirtimų Januliškio g-jos 29, 33, 41, 52, 54, 192 kv., Pasiaurės g-jos 108, 113, 122, 140, 153 kv., Antaliedės g-jos 129, 131, 145, 146, 147 kv.**

3. **Prašome II miškų grupės draustiniuose (kraštovaizdžio, telmologiniuose, botaniniuose-zoologiniuose, botaniniuose) projektuoti tik specialiuosius, t.y. biologinei įvairovei išsaugoti reikalingus kirtimus, parengus šiam tikslui gamtotvarkos planus. Sanitarinius kirtimus leisti tik masinių epizootijų atvejais.**

Tikslas: Vykdyti tik tokią veiklą, kuri atitiktų šių draustinių steigimo tikslus, kompensuoti anksčiau šiems draustiniams padarytą žalą, išsaugant tuos natūralius miškus, kurie dar išliko.

Teisinis pagrindas: LR Miškų įstatymo Nr. I-671 1, 2, 3, 4, 7, 11, 15, 18 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 102 ir 151 straipsniais ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas (rengėjas LR Aplinkos ministerija, LR Vyriausybė, Reg. Nr. XIIIP-4399, 2020-01-02)[5], Seimo narių Aistės Gedvilienės, Pauliaus Saudargo 2020-08-24 pasiūlymas[6] į šį įstatymo projektą, kurio daliai dėl II miškų grupės saugomų teritorijų griežtesnės apsaugos buvo pritarta 2020-09-16 LR Seimo Aplinkos apsaugos komiteto posėdyje[7].

Argumentacija: Pagal baigiamą ruošti Švenčionėlių reg.padalinio vidinės miškotvarkos projektą Labanoro reg.parko draustinių teritorijoje pagrindinių kirtimų artimiausiam vykmečiui neprojektuojama (išskyrus numatytus baigti kirsti atvejinius kirtimus Pažemio kraštovaizdžio draustinyje), bet labai daug priprojektuota einamųjų kirtimų. Einamųjų kirtimų paskirtis – tarpinis medienos paėmimas prieš pat pagrindinį naudojimą. Jeigu bus įteisinta, kad IIA grupės miškuose pagrindinio naudojimo nebus, tai ir einamieji kirtimai netenka prasmės – jie tik sugadins besiformuojančią sengirę, pažeis natūralaus miško vystymosi procesus, valksmomis subjauros kraštovaizdį, palikus mažesnį miško skalsumą kels didesnį vėjovartų, vėjolaužų pavojų, o kirtimų metu sužaloti medžiai taps antrinių pažaidų (ligos, kenkėjai) židiniais. Pavyzdžiui, nemažai einamųjų kirtimų suprojektuota

[5] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/4a9564d02d3611ea8f0dfdc2b5879561?jfwid=-144vz1bo3u

[6] https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/1645b960e60311ea8d16c98db9b69006?positionInSearchResults=10&searchModelUUID=4dd10ca3-6307-4db8-b43c-ca0427ddcf1b

[7] https://www.youtube.com/watch?v=wQRqVjxgnFA&t=8128s&ab_channel=AtvirasSeimas

Snieginio telmologiniame draustinyje, nors tai vienintelis draustinis visoje Labanoro girioje iki šiol dar nepaveiktas jokių kirtimų ir tapo puikia edukavimo priemone leidžiamu lankyti laikotarpiu. Nerimą kelia ir didelis einamųjų kirtimų kiekis suplanuotas Kanio raisto botaninio-zoologinio draustinio senuosiuose miškuose. Šio draustinio miškai griežtai saugomi jau nuo 1960 metų ir tik pastaraisiais metais pradėti naudoti, kas kelia klausimą – o kam jie tada buvo tiek metų saugomi? Kad einamieji kirtimai nesiderina su IIA miškų grupės statusu šio projekto svarstymo su visuomene metu pripažino ir urėdijos atstovas Martas Lynikas. Todėl **prašome einamaisiais kirtimais negadinti Labanoro regioninio parko telmologinių, botaninių-zoologinių ir kraštovaizdžio draustinių dalių, kur yra IIA miškų grupė.**

4. **Prašome III miškų grupės draustiniuose (hidrografiniuose, geomorfologiniuose) neprojektuoti pagrindinių kirtimų, kol iš naujo neįvertinti šių draustinių apsaugos tikslai, iš naujo neįvykdytas sklypų priskyrimas miškų grupėms ir iš naujo nenustatytos vandens telkinių apsaugos zonos bei gamtosauginiai reikalavimai jose.**
Tikslas: Išsaugoti gamtinę aplinką ir rekreacinę vertę hidrografiniuose ir geomorfologiniuose draustiniuose, taip pat kraštovaizdžio draustinių dalyse, kurios priskirtos III miškų grupei, kadangi šie draustiniai savo verte nė kiek nenusileidžia kitiems draustiniams, bet galiojantis ūkininkavimo režimas juose labiau panašus į ūkinių miškų, o ne draustinių. Taip pat siekiama išsaugoti ežerų ir upių pakrantes nuo iškirtimo, nes vandens telkinių pakrantėse vyrauja būtent III miškų grupė.
Teisinis pagrindas: Šiuo metu LR Seimo Aplinkos apsaugos komitete ruošiama LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pataisa, numatanti žymiai platesnes vandens telkinių apsaugos zonas ir juostas miško žemėje bei žymiai didesnius reikalavimus miškininkystei šiose zonose ir juostose. Taip pat mums yra žinoma, kad derinant šį miškotvarkos projektą su Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcija, Valstybinių miškų urėdija yra davusi žodinį pažadą bent dvejus metus draustiniuose kirtimų nevykdyti. Norėtume, kad šis pažadas būtų raštiškas ir atsispindėtų šiame svarstomame vidinės miškotvarkos projekte. 2020-09-16 LR Seimo Aplinkos apsaugos komiteto posėdyje buvo pritarta galimybei hidrografinių ir geomorfologinių draustinių zonose steigti II miškų grupę ypač vertinguose miškuose. Todėl esame pasirengę prisidėti atliekant tokį įvertinimą, kad II miškų grupės miškai atsirastų ir šiuose draustiniuose, kai LR Miškų įstatymas leis tokią galimybę.
Argumentacija: Paskutiniai du šiais metais įvykę atvejai, kai buvo iškirsta Salduškio ežero pakrantė (Salduškio geomorfologinis draustinis) ir iškirsta Lakajos upės pakrantė prie Rimkų kaimo, kur įrengtos stovyklavietės ir stendas, parodo visą situacijos absurdiškumą, kuomet pačios vaizdingiausios teritorijos, nors ir turi draustinio statusą, bet vistiek kertamos kaip ūkiniai miškai. Akivaizdu, kad hidrografinių ir geomorfologinių draustinių bei dalies kraštovaizdžio draustinių miškai, esantys vandens telkinių pakrantėse, turi per menką apsaugos statusą ir šių miškų III grupė turi būti keičiama į II miškų grupę. Kad tokie atvejai nepasikartotų, **prašome nei šiame, nei kitame vykmetyje neprojektuoti plynųjų bei atvejinių kirtimų 100-200 metrų atstumu (priklausomai nuo vandens telkinio dydžio) nuo ežerų ir upių.**
Taip pat **prašome, kad vandens telkinių pakrantėse, esančiose III miškų grupės draustiniuose, minėtu atstumu projektuojami tarpiniai kirtimai būtų atliekami negadinant miško paklotės, nekertant sunkiajai miško technikai pravažiuoti reikalingų valksmų, nepaliekant bet kaip išmėtytų kirtimo atliekų ir kitaip negadinant pakrančių estetinio vaizdo.**

5. **Prašome nevykdyti pagrindinių kirtimų, po kurių paliekami medžiai nesuformuoja miško, Labanoro regioninio parko kaimų artimiausioje aplinkoje.**
Tikslas: Išsaugoti Labanoro girios kaimelių autentišką aplinką ir patrauklumą, apsaugoti vietos gyventojų artimiausią gyvenamąją aplinką, tradicinę gyvenseną ir galimybes naudotis valstybiniu mišku socialinėms reikmėms.

Argumentacija: Šiuo metu daugėjant kirtaviečių net ir greta miškų apsuptyje įsikūrusių kaimų, jų gyventojams vis mažėja galimybių naudotis valstybinių mišku savo reikmėms. Norint pagrybauti, pauogauti ir pasivaikščioti neiškirstu mišku, reikia rinktis vis tolimesnes teritorijas. Iškirsti miškai neigiamai veikia autentiškų parko kaimelių aplinką, gyventojų emocinę ir psichologinę savijautą, nuvertėja jų nekilnojamas turtas. Kaimo turizmo sodybos praranda patrauklumą, sumenksta galimybės vystyti ir bet kokį kitokį pažintinį turizmą, naudoti miškus edukacijoms, sveikatingumui, sportui ir pan. Todėl pramoninis miškų naudojimas tokiose vietose, neatsiklausus vietos žmonių ir sodybų savininkų nuomonės, pažcidžia visuomenės, kaip valstybinių miškų savininkės, teises. Raginame neprojektuoti pagrindinių miško kirtimų, po kurių miškas iškertamas plynai (plynieji pagrindiniai ir supaprastinti atvejiniai kirtimai) labai arti gyvenamųjų vietovių ir vietoje jų kūrybiškai pritaikyti kitas ūkininkavimo priemones, leidžiančias gyventojams ir sodybų šeimininkams naudotis jų gyvenamojoje aplinkoje esančiais miškais taip pat, kaip jie naudojosi iki šiol. Atsižvelgiant į tai, prašome neprojektuoti šių kirtimų:

- **Januliškio g-jos 62 kv. 8, 20 skl.** – dėl ypatingos kirtimų koncentracijos šioje vietoje ir ribojimosi su Januliškio kaimu;
- **Januliškio g-jos 63 kv. 33 skl.** – dėl arti esančio Peršokšnos pažintinio tako, kuris yra neužbaigtas ir lankytojai priversti grįžti žvyrkeliu – kaip tik palei numatomą plyną kirtavietę; dėl ribojimosi su Januliškio ir Antaviešės kaimais ir didelės kirtimų koncentracijos šioje vietoje;
- **Pasiaurės g-jos 100 kv. 10 skl.** – dėl ribojimosi su Mozūriškės kaimu ir didelės kirtimų koncentracijos šioje vietoje;
- **Lakajų g-jos 107 kv. 8, 9 skl.** – dėl ribojimosi su Lakajos kaimu. Šio, vieno iš seniausių Labanoro girios kaimų kraštovaizdis jau ir taip smarkiai nukentėjo, prieš dvejus metus kaimo viduryje plynai iškirtus privatų mišką;
- Prašome **sumažinti kirtimų intensyvumą Labanoro g-jos 64-67, 77-80, 95-98, 106-109 kvartaluose**, nes iš suplanuotų plynų ir atvejinių kirtimų gausos atrodo, kad šį miško masyvą, esantį tarp Alnio ežero ir Labanoro miestelio, norima visai iškirsti (kaip tik šiuose miškuose 2018 metais ir vyko garsusis Labanoro žygis, nes jau tada ši teritorija buvo labiausiai plynų kirtimų nuniokota visame Labanoro regioniniame parke).

6. **Prašome pasirūpinti seniausių Labanoro girios medžių ir išlikusių sengirių, kurios neturi apsaugos statuso, išsaugojimu.**

Tikslas: sukurti seno miško salas tolygiai išsidėsčiusias visoje Labanoro girioje.

Argumentacija: Botaniniai gamtos paveldo objektai (medžiai-gamtos paminklai) yra nuolat senstantys ir nykstantys, todėl nuolatos reikia pasirūpinti jų pamaina. Nesaugodami plonesnių medžių, artimų gamtos paveldo objektų reikalavimams, nebeturėsime ir storesnių. Todėl siūlome šiuo metu **girininkijose registruojamus senmedžius saugoti kaip potencialius gamtos paminklus ir aplink juos nevykdyti medžių pjovimo per vieną medžio aukštį**. Medžių, kurie yra įteisinti gamtos paveldo objektais, apsaugos zonos taip pat yra per mažos. **Nuo šių gamtos paveldo objektų siūlome nekirsti kitų medžių per dvigubą medžio aukštį**, kad gamtos paveldo objektas ne tik nenukentėtų nuo krentančio medžio, bet kad ir audrų poveikis būtų mažesnis, kadangi, kaip mes žinome, kirtaviečių pakraščiuose atsidūrę, nuo stiprių vėjų virsta net dideli ąžuolai.

Senų, dar vadinamų „motininių", medžių trūkumą miškuose siūlome kompensuoti ir atrenkant biologinei įvairovei skirtus medžius kirtavietėse. Neretai biologinei įvairovei paliekami liauni, menkai išsivystę medžiai, kurie neatlaiko stipresnio vėjo, nes neprisitaikę augti atviroje erdvėje. **Siūlome miškotvarkos projekte privaloma tvarka biologinei įvairovei skirtus medžius kirtavietėse palikinėti tik grupėmis**: mažesnėse kirtavietėse formuojant grupę sklypo centre, didesnėse – pakraštyje, kad mažiau nukentėtų nuo vėjo. Išskirtinais atvejais, kada kirtavietėje biologinei įvairovei reikalingi retesnių rūšių medžiai yra išsibarstę po visą sklypą, juos galima būtų palikti ir po vieną.

Dar senajame „Miškininko žinyne", išleistame 1988 metais, pažymėta, kad: „Viena iš priežasčių, kad paukščiai, perintys senuose medžiuose ir senuose miškuose, pas mus reti,

yra ta, kad turime jaunuolynų ir pribręstančių medynų perteklių, o brandūs ir perbrendę medynai išsidėstę netolygiai. Todėl reikėtų kas 0,5-1 km išsaugoti iki gamtinės brandos 0,1-0,3 ha ploto seno miško sklypelius. Tai didintų vertikalų miško mozaikiškumą. Jaunuolynuose su seno miško salomis greičiau įsikurtų stambieji ir uoksiniai paukščiai".
Šios rekomendacijos labai aktualios ir šiandien, nes nuolat didėjant kirtaviečių skaičiui miškas jaunėja, o stambiesiems paukščiams nebėra kur dėtis. Todėl reikia nebijoti, kad iš biologinei įvairovei paliktų medžių susiformuos atskiri miško sklypai – tai tik biurokratinė problema, kurią išsprendus galima pasiekti seno miško salų tolygų išsidėstymą visoje urėdijoje. Dėl tos pačios priežasties siūlome kaip seno miško salas išsaugoti ir ūkiniuose miškuose besiformuojančias sengires, t.y. medynus, kurių amžius 140-150 metų ir daugiau. Nagrinėjant miškotvarkos projektą, rasta tokių labai senų miškų, kuriuose suprojektuoti plyni arba atvejiniai kirtimai, pavyzdžiui **Januliškio g-jos 32 kv. 9 skl. (150 metų pušynas), 15 skl. (130 metų pušynas), 16 skl. (150 metų pušynas), 19 skl. (150 metų pušynas).** Šie sklypai neturi jokio apsaugos statuso, bet palikus tokius perbrendusius pušynus gamtai nauda būtų nepalyginamai didesnė nei potenciali ekonominė nauda urėdijai. Mes neturėjome galimybės patikrinti kiekvieno miško sklypo amžiaus, kur planuojami plyni ir atvejiniai kirtimai, todėl tikimės, kad patys peržiūrėsite tokių senų, perbrendusių medynų kirtimo tikslingumą. VšĮ „Sengirės fondas" teigimu, Lietuvoje nėra nei vieno miško, kurio vidutinis amžius būtų virš 300 metų, o 200-ties ar daugiau metų yra tik 64 hektarai – 0,0009 proc. Lietuvos teritorijos, kai iki žmogaus veiklos sengirės dengė apie 90 proc. Lietuvos žemės. Be to, kaip teigia šio fondo įkūrėjas Mindaugas Survila, sengirės yra svarbios 15 000 augalų, gyvūnų ir grybų rūšių išlikimui (iš viso Lietuvoje gyvena 25 000 rūšių).

Kaip matome iš aukščiau išdėstytų teisinių pagrindų, šis Švenčionėlių vidinės miškotvarkos projektas tarsi „užbėga už akių" ruošiamiems teisės aktų pakeitimams ir nebeatitinka naujos besiformuojančios politikos valstybinių miškų atžvilgiu. Miškotvarkos projekte galima numatyti mažiau kirtimų nei leidžia įstatymai šiuo metu, kas iš dalies ir įgyvendinta, bet šių įstatymų pakeitimai įsigalios greičiau nei baigs galioti miškotvarkos projektas ir tuomet jis taps prieštaraujantis teisės aktams. Tuo tarpu naujų miškotvarkos projektų rengimas ar senų taisymas ir iš naujo tvirtinimas yra ilgas ir sunkus procesas.

Taip pat šiuo raštu pažymime, kad palaikome kitų viešojo svarstymo dalyvių (Viešojo intereso gynimo fondo vadovo, advokato Sauliaus Dambrausko, Tarptautinės miškų terapijos sąjungos atstovo Lietuvai Stanislovo Čepinsko) raštu išdėstytus reikalavimus.

Pagarbiai,

Labanoro klubo prezidentas Andrejus Gaidamavičius

VIEŠOJO INTERESO GYNIMO FONDAS

VĮ Valstybinių miškų urėdijai

el. paštu: info@vivmu.lt, darius.ribokas@vmu.lt, svencioneliai@vmu.lt,

PASTABOS, PASIŪLYMAI, REIKALAVIMAI
DĖL ŠVENČIONĖLIŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

2020 m. gruodžio 9 d.
Kaunas

1. VĮ Valstybinių miškų urėdija (toliau - **VMU** arba **Užsakovas**) paskelbė informaciją (skelbimas: https://www.vivmu.lt/projektai/informacinis-pranesimas-apie-rengiama-svencioneliu-vidines-miskotvarkos-projekta/), kuriuo visuomenė buvo kviečiama susipažinti su baigiamu rengti VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomu Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektu (toliau - **Miškotvarkos projektas, Projektas**).
2. Informacijoje nurodyta, kad viešas šio Projekto pristatymas yra numatytas 2020-12-10 10 val. 30 min. ir iki šio pristatymo pabaigos Suinteresuota visuomenė gali pateikti pastabas ir pasiūlymus dėl Projekto.
3. Miškotvarkos projekto parengimas yra planas/projektas dėl planuojamos ūkinės veiklos (toliau - **PŪV**), kuriam galioja Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatos ir Suinteresuotos visuomenės teisės šiose procedūrose.
4. Pabandžius VMU internetiniame puslapyje susipažinti su nuorodomis į Projekto dalis paaiškėjo, kad nei viena iš šių nuorodų neveikia, o įkeltos Miškotvarkos projekto atskiros dalys kelia abejonių dėl paskelbto Miškotvarkos projekto pilnumo - paskelbtos (neprieinamos) Miškotvarkos projekto dalys neatitinka vidinės miškotvarkos projekto turiniui keliamų reikalavimų, nustatytų Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklėse.
5. Taigi viešai taip ir nebuvo paskelbtos esminės Miškotvarkos projekto projektinės dalies sudėtinės dalys, iš kurių būtų galima susipažinti:
   1) su planuojama medienos ruoša (pagrindiniai kirtimai; medynų ugdymo kirtimai; medynų sanitariniai kirtimai; kiti kirtimai; medienos ruošos normos; potencialiai naudotinų miško kirtimo atliekų kiekio įvertinimai), taksoraščiais, ūkinių priemonių projektu etc.;
   2) su objekto suskirstymu pagal tikslinę funkcinę paskirtį;
   3) su planuojama gamtos ir kultūros paveldo objektų ir vietovių, kraštovaizdžio apsauga; saugomų teritorijų ir „Natura 2000" teritorijų apsaugos ir tvarkymo priemonėmis, suderintomis su valdytoju, saugomų rūšių apsaugos ir tvarkymo priemonėmis, suderintomis su valdytoju;

VIEŠOJO INTERESO GYNIMO FONDAS, ĮMONĖS KODAS 136031739, K.DONELAIČIO G.1, 44239 KAUNAS

4) su patvirtintomis gamtotvarkos plano priemonėmis, numatančiomis specialią ūkinę veiklą konkrečiose Natūra 2000 teritorijų miško plotuose, ir pan.

6. Vadovaujantis paskelbta informacija pastabos, pasiūlymai reikalavimai teikiami iki nurodyto pristatymo. Tačiau atkreipiame dėmesį, kad dėl netinkamo visuomenės informavimo Projekto organizatorius privalėtų nustatyti papildomą terminą pastaboms pareikšti ir po Projekto pristatymo, ir po to, kai Projektas visoje apimtyje taps prieinamas pageidaujantiems su juo susipažinti.

Bendrosios pastabos

7. Kaip jau minėta, iki 2020-12-10 paskelbto viešo pristatymo VMU puslapyje informacija apie Projektą nebuvo tinkamai paskelbta, todėl Suinteresuota visuomenė iki paskelbto 2020-12-10 Projekto viešo pristatymo neturėjo galimybės tinkamai su juo susipažinti.
8. Be to, atsižvelgiant į tai, kad tiesioginis informacijos gavimas VMU puslapyje nurodytu adresu šiuo metu dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės taikomų COVID-19 pandemijos suvaldymo priemonių, socialinių kontaktų draudimo bei daugelio įstaigų nuotolinio darbo negalimas, todėl privalo būti sudarytos realios galimybės Suinteresuotai visuomenei susipažinti su pilnos apimties Miškotvarkos projektu, tokiam susipažinimui suteikiant pakankamai laiko ir sudarant realias galimybes pamatyti visą Projektą.
9. 2020-12-08 buvo pateiktas prašymas pateikti pilnos apimties Miškotvarkos projektą. Nepilnos apimties Miškotvarkos projektas (trūksta Projektuojamų miško kirtimų plano) gautas elektroniniu paštu tik 2020-12-09 apie 15 valandą, t.y. beveik darbo pabaigoje, išvakarėse prieš Projekto viešą pristatymą.
10. Netinkamas informacijos apie PŪV viešinimas pažeidžia Suinteresuotos visuomenės teises, kadangi nesuteikė realios galimybės tinkamai susipažinti su Projektu.
11. Todėl **po paskelbto viešo visuomenės supažindinimo su Miškotvarkos projektu turėtų būti papildomai paskelbta informacija apie galimybę pateikti pastabas bei pasiūlymus, o taip pat nurodytos tikslios bei veikiančios internetinės nuorodos į įskaitomos raiškos bei pilnos apimties Projektą**. Taip trūkstamos Projekto dalys (Projektuojamų miško kirtimų planas) turi būti pateiktos (atsiųstos) to pageidaujantiems asmenims.

12. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau - **PAV įstatymas**) 2 straipsnio 4 dalyje nustatyta definicija *planuojama ūkinė veikla*, tai – *numatoma ūkinė veikla, apimanti <...> miškotvarkos <...> projektuose numatomą veiklą ir kitą galinčią daryti poveikį aplinkai ūkinę veiklą*. Todėl PŪV patenka tiek į PAV įstatymo, tiek į atitinkamų Europos Sąjungos direktyvų reguliavimo sferą.
13. Poveikio aplinkai vertinimo tikslais siekiama *nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį ir netiesioginį planuojamos ūkinės veiklos poveikį šiems aplinkos elementams: dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui, klimatui, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, ypatingą dėmesį skiriant Europos Bendrijos svarbos rūšims ir natūralioms buveinėms, taip pat kitoms pagal Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą saugomoms rūšims, materialinėms vertybėms, nekilnojamosioms kultūros vertybėms ir šių elementų tarpusavio sąveikai* (PAVĮ 4 str. 1 p.); *nustatyti priemones, kurių numatoma imtis siekiant išvengti numatomo reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai, jį sumažinti ar, jeigu įmanoma, jį kompensuoti* (PAVĮ 4 str. 4 p.); *nustatyti, ar planuojama ūkinė veikla, įvertinus jos pobūdį, vietą ir (ar) poveikį aplinkai,*

atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus (PAVĮ 4 str. 5 p.).

14. Užsakovas privalo atlikti Projekto poveikio aplinkai vertinimo procedūras remiantis dviem savarankiškais (vienas nuo kito nepriklausančiais) pagrindais:
    1) Planuojama ūkinė veikla (toliau - **PŪV**) galimai patenka į PAV įstatymo 2 priede 1.7 punkte nustatytų planuojamų ūkinių veiklų, kurioms turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, sąrašą, o tai reiškia, kad galimai privalo būti atliktos PAV įstatyme numatytos atitinkamos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros , tačiau dėl duomenų trūkumo nėra galimybės tiksliai nustatyti, ar tokia veikla patenka į PŪV.
    2) Miškotvarkos projektas atliekamas teritorijai, į kurią patenka didelė dalis Labanoro girioje įsteigtų saugomų „Natura 2000" teritorijų. PŪV poveikis „Natura 2000" teritorijose saugomoms vertybėms nėra nustatytas ir įvertintas ir nėra nustatytos būtinos priemonės, kurių pagalba būtų išvengta neigiamo poveikio šiose teritorijose saugomoms vertybėms. Todėl Užsakovas privalo kreiptis į saugomų teritorijų instituciją dėl privalomos išvados dėl PŪV poveikio „Natura 2000" teritorijai reikšmingumo, o konstatavus PŪV reikšmingą poveikį - atlikti Projekto poveikio aplinkai vertinimą.
15. Taip pat vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-08-18 nutarimu Nr. 967 patvirtintu Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu (toliau - **SPAV aprašas**) Užsakovas privalo atlikti Projekto strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūras remiantis tuo, kad:
    1) Planuojama ūkinė veikla galimai ne tik patenka į PAV įstatymo 2 priede 1.7 punkte nustatytą veiklų sąrašą, tačiau apima didesnį negu 10 kv. km. teritoriją (SPAV aprašas 6.1. p.); tačiau dėl duomenų nepateikimo nėra galimybės tiksliai konstatuoti šią juridinių faktų sudėtį;
    2) Planuojamos ūkinės veiklos *įgyvendinimas susijęs su „Natura 2000" teritorijomis ar „Natura 2000" teritorijų artima aplinka*, todėl nesant Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos išvados, kad tokia veikla negali turėti reikšmingų pasekmių „Natura 2000" teritorijoms ar jų artimai aplinkai, negali neigiamai paveikti „Natura 2000" teritorijų vientisumo ar jose saugomų natūralių buveinių ar rūšių, nėra pagrindo teigti, kad toks poveikis nebus daromas ir kad nėra privaloma SPAV procedūra (SPAV aprašas 6.4. p.).
16. Projekte numatytų projektinių sprendinių mastas objektyviai lemia neabejotinai reikšmingą poveikį „Natura 2000" teritorijose saugomoms vertybėms, todėl nenustačius privalomų šio poveikio suvaldymo priemonių planuojama ūkinė veikla būtų neteisėta, kaip ir neteisėtas Miškotvarkos projektas, kuris nėra paremtas nustatytų atitinkamų rizikų suvaldymo priemonėmis.

Dėl PŪV galimo patekimo į PAV įstatymo 2 priedą

17. Užsakovas privalo atlikti Projekto poveikio aplinkai vertinimo procedūras remiantis tuo, kad PŪV patenka į PAV įstatymo 2 priede įtvirtintų planuojamų ūkinių veiklų, kurioms turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, sąrašą.
18. PAV įstatymo 2 priedo 1.7 punkte į nustatytų veiklų sąrašą yra įtrauktas *miško įveisimas, išskyrus plotus, kuriuose pagal savivaldybių teritorijų miškų išdėstymo žemėtvarkos schemas numatyta įveisti mišką, ar miško iškirtimas siekiant pakeisti žemės naudojimą, išskyrus atvejus, kai atkuriamos atviros Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės ar rūšių buveinės (miško iškirtimas miestuose – visais atvejais, kaimo vietovėse – kai įveisiamas ar*

iškertamas 1 ha ar didesnis plotas). Nagrinėjamu atveju Užsakovas nepateikė susipažinimui pilnos apimties Miškotvarkos projekto, todėl nėra duomenų, kad Planuojama ūkinė veikla neapimtų šiame punkte nustatytos miško ūkio veiklos; taip pat nėra duomenų, kad šis Projektas apimtų mažesnį negu 10 kv. km. plotą.

19. Todėl tiek PŪV atranka dėl PAV, tiek PŪV atranka dėl SPAV pagal PAV įstatymo 2 priedo 1.7. punktą pripažintina privalomomis ir tai reiškia, kad šiuo pagrindu privalo būti atliktos atitinkamos atrankos procedūros.
20. Europos Teisingumo Teismas pripažino, kad tiek PAV, tiek ir SPAV procedūros turi savarankišką reikšmę, todėl viena kitos nepakeičia.
21. Taigi **Užsakovas galimai privalėjo atlikti Projekto atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo bei atrankos dėl strateginio pasekmių vertinimo procedūras. Todėl neatlikus šių procedūrų Miškotvarkos projektas negali būti patvirtintas, o jį patvirtinus - toks Miškotvarkos projektas būtų nepagrįstas ir neteisėtas.**
22. Suinteresuota visuomenė tokį Miškotvarkos projektą ginčys teisme.

Reikšmingumo išvada dėl PŪV poveikio „Natura 2000" teritorijoms yra privaloma

23. Remiantis PAV įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punktu *poveikio aplinkai vertinimas atliekamas, kai atrankos metu nustatoma, kad planuojamai ūkinei veiklai yra privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą* (2 p.) arba remiantis šio straipsnio 1 dalies 3 punktu, kai *planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas gali daryti poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms ir institucija, atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka nustato, kad šis poveikis gali būti reikšmingas*.
24. Labanoro girioje yra įsteigtos Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijos.
25. PAV įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumas nustatomas atsižvelgiant į teritorijų apsaugos tikslus, planuojamos ūkinės veiklos poveikio dydį ir erdvinį mastą, poveikio tikimybę ir pobūdį, intensyvumą, trukmę, dažnumą, grįžtamumą ir galimybes išvengti ir sumažinti poveikį.* Taip pat nustatyta, kad *poveikis Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms laikomas reikšmingu, kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo nuostatomis ir atsižvelgiant į konkrečių teritorijų apsaugos tikslus planuojama ūkinė veikla gali reikšmingai neigiamai paveikti saugomas rūšis ir natūralias buveines ir (ar) Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" vientisumą.*
26. Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijos yra įkurtos siekiant apsaugoti jose nustatytas gamtines vertybes.
27. PŪV, kurios metu planuojama vykdyti pagrindinius miško kirtimus, nesuderinama su „Natura 2000" teritorijų įsteigimo tikslais ir jų aplinkosauginės paskirties statusu.
28. Ši planuojama ūkinė veikla negali būti vykdoma nesikreipiant į atitinkamas *saugomų teritorijų institucijas* ir negavus planuojamos ūkinės veiklos reikšmingumo „Natura 2000" teritorijoms išvadų (toliau - **Reikšmingumo išvada**), kurių metu nustatoma, ar planuojama ūkinė veikla (pavyzdžiui, pagrindiniai miško kirtimai) negali padaryti reikšmingo poveikio „Natura 2000" teritorijoms ir jose saugomoms vertybėms.
29. **Pagal esamą įstatyminį reguliavimą (PAV įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punktas) yra būtina gauti Reikšmingumo išvadą, jeigu ūkinė veikla planuojama „Natura 2000"**

teritorijoje. Joks pojstatyminis reguliavimas šios imperatyvios prievolės panaikinti negali.

30. Remiantis 1992 m. gegužės 21 d. ES Tarybos direktyva dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos Nr. 92/43/EEB („Natura 2000" Direktyva), 1985-06-27 Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 85/337/EB (iš dalies pakeista 1997-03-03 Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/11/EB) (PAV Direktyva) ir nacionaliniu teisiniu reguliavimu, į kurį perkeltos šių direktyvų nuostatos, **planuojant vykdyti ūkinę veiklą (tame tarpe ir miškų kirtimo ūkinę veiklą) Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoje ar jai artimoje teritorijoje privalo būti nustatomas planuojamos ūkinės veiklos poveikio „Natura 2000" teritorijai reikšmingumas. Dar daugiau, bet kokiems planams ir projektams, galintiems daryti reikšmingą poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms, privalo būti atliktas poveikio aplinkai vertinimas**.
31. Pagal „Natura 2000" direktyvos 6 str. 3 d. *bet kokiems planams ir projektams, tiesiogiai nesusijusiems arba nebūtiniems teritorijos tvarkymui, bet galintiems ją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais arba projektais,* ***turi būti atliekamas jų galimo poveikio teritorijai įvertinimas.*** *Atsižvelgiant į poveikio teritorijai įvertinimo išvadas ir remiantis 4 dalies nuostatomis, kompetentingos nacionalinės institucijos* ***pritaria planui ar projektui tik įsitikinusios, kad jis neigiamai nepaveiks nagrinėjamos teritorijos vientisumui ir, jei reikia, išsiaiškinusios plačiosios visuomenės nuomonę.***
32. Minėtų direktyvų nuostatos yra perkeltos į nacionalinį teisinį reguliavimą, todėl aukščiau minėta PAV įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostata negali būti aiškinama pažeidžiant PAV direktyvą.
33. Pagal Saugomų teritorijų įstatymo 24(1) 10 d. *planai ir projektai, neskirti arba nebūtini buveinių apsaugai svarbios teritorijos tvarkymui,* ***bet galintys ją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais ar projektais****, turi būti tinkamai vertinami dėl galimo poveikio teritorijai Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme ar Vyriausybės tvirtinamame Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, atsižvelgiant į teritorijos gamtosauginius tikslus. Atsižvelgdamos į poveikio teritorijai vertinimą ir šio straipsnio 11 dalies nuostatas,* ***valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos gali pritarti planui ar projektui tik įsitikinusios, kad planas ar projektas neigiamai nepaveiks nagrinėjamos teritorijos vientisumo****, ir prireikus išsiaiškinusios visuomenės nuomonę.*

34. Pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau - **PAV įstatymas**) 2 str. 2 dalį *numatomas reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai, tai aplinkos, jos elementų, juos vienijančių natūralių ir antropogeninių sistemų* ***kiekybinis ir (arba) kokybinis pokytis****, siekiant kurio išvengti, jį sumažinti, kompensuoti ar likviduoti jo padarinius būtina numatyti atitinkamas priemones.*
35. Vadovaujantis PAV įstatymo 2 str. 4 dalimi miško kirtimas tiek valstybiniuose, tiek ir privačiuose miškuose yra planuojama ūkinė veikla (PŪV).

36. PAV įstatymo 3 str. 1 d. 3 punkte įtvirtintas **savarankiškas** PAV atlikimo pagrindas, t.y. *Planuojamos ūkinės veiklos, kuri dėl savo pobūdžio, masto ar numatomos vietos ypatumų gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas atliekamas, kai: <...> 3)planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas gali daryti poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms* ***ir*** *kai saugomų teritorijų institucija, nurodyta Lietuvos*

*Respublikos saugomų teritorijų įstatyme (toliau – **Saugomų teritorijų institucija**), aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad šis poveikis gali būti reikšmingas.*

37. Remiantis PAV įstatymo 3 str. 2 dalimi aukščiau minėtas *nurodytas poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumas nustatomas atsižvelgiant į teritorijų apsaugos tikslus, planuojamos ūkinės veiklos poveikio dydį ir erdvinį mastą, poveikio tikimybę ir pobūdį, intensyvumą, trukmę, dažnumą, grįžtamumą ir galimybes išvengti ir sumažinti poveikį. Poveikis Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms laikomas reikšmingu, kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo nuostatomis ir atsižvelgiant į konkrečių teritorijų apsaugos tikslus planuojama ūkinė veikla gali reikšmingai neigiamai paveikti saugomas rūšis ir natūralias buveines ir (ar) Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" vientisumą.*
38. Remiantis PAV įstatymo 11 str. 8 dalimi *jeigu nustatoma, kad planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas sukels reikšmingų neigiamų padarinių Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms ir nėra alternatyvių planuojamos ūkinės veiklos sprendinių, atsakingoji institucija priima sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, išskyrus sprendimą, nurodytą šio straipsnio 11 dalyje, tik tais atvejais, kai ji privalo būti įgyvendinama dėl įpareigojančių svarbesnio visuomenės intereso priežasčių, tarp jų socialinio ar ekonominio pobūdžio.*
39. Taigi, aukščiau minėto teisinio reguliavimo sisteminio aiškinimo kontekste nekyla abejonė, jog paga PAV įstatymo 3 str. 1 d. 3 punktą **kiekvienai planuojamai ūkinei veiklai įsteigtose Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijose privalo būti gauta už saugomas teritorijas atsakingos institucijos išvada dėl PŪV poveikio reikšmingumo ir jeigu remiantis tokia išvada būtų nustatyta, kad PŪV poveikis gali būti reikšmingas, planuojamai ūkinei veiklai privalo būti atliktas poveikio aplinkai vertinimas**.

40. Pažymėtina, jog **nei Europos sąjungos teisės aktai, nei minėtos nacionalinės teisės normos nenumato išimčių** ir neišskiria planuojamų ūkinių veiklų, planų ir programų, kurių įgyvendinimo „Natura 2000" teritorijoje poveikio reikšmingumas neturėtų būti nustatomas ar vertinamas. Kitaip tariant, **remiantis aktualiu ES bei nacionaliniu teisiniu reguliavimu <u>bet kurios planuojamos ūkinės veiklos, plano ar programos, kurie planuojami įgyvendinti „Natura 2000" teritorijoje ar jai artimoje aplinkoje, poveikio reikšmingumas privalo būti nustatomas ir įvertinamas</u>**.

41. Saugomų teritorijų įstatymo 2 str. 15 p. įtvirtinta, jog ***Europos ekologinis tinklas „Natura 2000"*** *– vientisas buveinių apsaugai svarbių teritorijų tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra tam tikro tipo Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių ir Europos bendrijos svarbos rūšių buveinių, **skirtas palaikyti, o kur reikia – atkurti iki palankios apsaugos būklės tam tikrų tipų natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms jų natūraliame areale.** Į „Natura 2000" tinklą įeina ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos.* Minėta, jog Europos Bendrijos svarbos saugomų teritorijų bendras tinklas „Natura 2000" susideda iš teritorijų, įtrauktų į Vyriausybės patvirtintus buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąrašus, taip pat teritorijų, įtrauktų į Vyriausybės įgaliotos institucijos tvirtinamą vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą ir yra skirtas išsaugoti, palaikyti ir prireikus atkurti iki tinkamos apsaugos būklės natūralius buveinių tipus ir gyvūnų bei augalų rūšis jų natūraliame paplitimo areale. „Natura 2000" yra Europos Bendrijos svarbos teritorijos ir Lietuvos Valstybės nacionalinis turtas. **Todėl „Natura 2000" teritorijose bet kokia ūkinė veikla galima tik tuo atveju, jeigu ji negali sukelti reikšmingo poveikio šiai teritorijai bei joje saugomoms vertybėms**.

42. Be to, teisinio reguliavimo aspektu (dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumo nustatymo) nėra jokios reikšmės, ar į „Natura 2000" teritoriją patenkantys miškai yra privatūs ar valstybiniai, ar jie yra priskirti *ūkiniams*, *apsauginiams* ar kitai miškų grupei ir ar miško kirtimas yra numatytas parengtame miškotvarkos projekte. **Jeigu nėra atsakingos saugomų teritorijų institucijos išvados dėl konkretaus kirtimo poveikio „Natura 2000" teritorijai reikšmingumo nustatymo, tai toks miško kirtimas yra negalimas, o vykdoma ūkinė veikla - neteisėta**. Tokia veikla pažeidžia ne tik PAV įstatymo nuostatas, bet ir PAV Direktyvą, kurios tiesioginį taikymą esant normų prieštaringumui savo praktikoje pripažįsta Europos Teisingumo Teismas (*2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES, iš dalies pakeista 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/52/ES*).

43. Pažymėtina, jog vykdomos ūkinės veiklos poveikio „Natura 2000" teritorijai reikšmingumas yra tiesiogiai susijęs su tai teritorijai nustatytomis saugomomis vertybėmis. Todėl akivaizdu, jog **Miškotvarkos projektas, numatantis pagrindinius miško kirtimus „Natura 2000" teritorijose, neišvengiamai ir objektyviai daro reikšmingą poveikį tokiai aplinkai bei jose saugomoms gamtinėms vertybėms**, kadangi ūkinės veiklos vykdymo teritorijoje reikšmingai sumažėja pagrindinio miško elemento - medžių masės, kuri sudaro miško ekosistemos pagrindą - dalis.
44. Jeigu būtų pritarta Miškotvarkos projektui, kuriame numatyti pagrindiniai kirtimai „Natura 2000" teritorijose neturint pagrįstų išvadų, kad PŪV nepadarys reikšmingo poveikio jose saugomoms vertybėms, tai būtų rizikuojama padaryti milžiniško masto žalą Lietuvos Valstybės nacionaliniam turtui, kurio reikšmingumas yra pripažįstamas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (47, 54 str.).

45. Pažymėtina, jog teismų praktikoje pripažįstama, kad net ***atrankos išvadą, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas yra neprivalomas, galima priimti tik tokiu atveju, kai neabejotinai konstatuojama, kad ši veikla neturės ir negali turėti jokio reikšmingo poveikio aplinkai***; ir priešingai, *priimti atrankos išvadą, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas yra privalomas, pakanka motyvuotos prielaidos apie planuojamos ūkinės veiklos galimą reikšmingą poveikį aplinkai (LVAT 2015 m. sausio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-2102-14)*. Nagrinėjamu atveju PŪV planuojama pačiose „Natura 2000" teritorijose. Tai reiškia, kad motyvuota prielaida dėl PŪV galimo reikšmingumo aplinkai yra reikšmingas faktorius ar tai būtų atliekama PAV atranka dėl PAV, kurios metu priimamas sprendimas dėl PAV, ar jau atliekamas pats PAV.
46. Pagal PAV įstatymo 2 str. 2 dalį *numatomas reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai – aplinkos, jos elementų, juos vienijančių natūralių ir antropogeninių sistemų kiekybinis ir (arba) kokybinis pokytis, siekiant kurio išvengti, jį sumažinti, kompensuoti ar likviduoti jo padarinius būtina numatyti atitinkamas priemones*.
47. Aukščiau minėta teismų praktika be kita ko sąlygoja ir įrodinėjimo naštos paskirstymą, t.y. *tik tokiu atveju, jeigu būtų neabejotinai konstatuojama, kad PŪV neturės ir negali turėti jokio reikšmingo poveikio aplinkai* būtų galima spręsti, jog PAV atlikti neprivaloma.
48. Be to, PAV atrankos procedūra būtų aktuali tik tokiu atveju, jeigu atsakinga saugomų teritorijų institucija, į kurią Užsakovas privalo kreiptis dėl ūkinės veiklos poveikio „Natura 2000" teritorijai reikšmingumo, duotų išvadą, kad PŪV poveikis „Natura 2000" teritorijai nėra reikšmingas, t.y. PAV nėra privalomas savarankišku pagrindu.

49. Atkreiptinas dėmesys, kad planuojamų veiklų, planų ir programų poveikio aplinkai reikšmingumas negali būti sprendžiamas atribotai, dirbtinai sumažinant poveikio aplinkai vertinimo rodiklius ir išvengiant realių poveikio aplinkai duomenų nustatymo. Tokie būdai siekiant išvengti aplinkosauginių standartų laikymosi Europos teisingumo teismo praktikoje nėra toleruojami ir laikomi ydingu teisės normų interpretavimu.
50. Taip pat vertinant PŪV poveikį pakanka motyvuotų prielaidų apie planuojamos ūkinės veiklos galimą reikšmingą poveikį „Natura 2000" teritorijai, o tokie duomenys yra akivaizdūs atsižvelgiant į tai, kad PŪV apima ir pagrindinius miško kirtimus „Natura 2000" teritorijose.
51. Taigi nesant Saugomų teritorijų institucijos išvados, kuri patvirtintų, kad PŪV pagal Miškotvarkos projektą **negali daryti reikšmingo poveikio aplinkai „Natura 2000" teritorijose, PŪV patenka į tokią veiklos kategoriją, dėl kurios klausimas dėl privalomo poveikio aplinkai vertinimo bei dėl privalomo strateginių pasekmių aplinkai vertinimo nėra išspręstas**.

Pasiūlymų reziume

Dėl išdėstytų motyvų prašau:

1) **Sudaryti realias galimybes Suinteresuotai visuomenei susipažinti su pilnos apimties Miškotvarkos projektu, tokiam susipažinimui suteikiant pakankamai laiko ir sudarant realias galimybes pamatyti pilnos apimties Miškotvarkos projektą, tokiam susipažinimui nustatyti naują terminą.**

2) **Atlikti Miškotvarkos projekto poveikio aplinkai vertinimo procedūras arba gauti institucijos, atsakingos už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, reikšmingumo išvadą, patvirtinančią, kad pagal Miškotvarkos projektą numatytos planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms, ir šis poveikis negali būti reikšmingas.**
3) **Atlikti Miškotvarkos projekto strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūras arba gauti institucijos, atsakingos už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, reikšmingumo išvadą, patvirtinančią, kad pagal Miškotvarkos projektą numatytos planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms, ir šis poveikis negali būti reikšmingas.**

4) **Esant institucijos, atsakingos už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, reikšmingumo išvadai, patvirtinančiai, kad pagal Miškotvarkos projektą numatytos planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms ir šis poveikis negali būti reikšmingas, atlikti Miškotvarkos projekto atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūras.**
5) **Esant institucijos, atsakingos už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, reikšmingumo išvadai, patvirtinančiai, kad pagal Miškotvarkos projektą numatytos planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms ir šis poveikis negali būti reikšmingas, atlikti Miškotvarkos projekto atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūras.**

6) **Patvirtinti Miškotvarkos projektą tiktai įgyvendinus poveikio aplinkai vertinimo ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose nustatytus vertinimo tikslus (PAV įstatymo 4 straipsnis, SPAV aprašas 5 punktas).**

Taip pat pritariu ir prisijungiu prie asociacijos „Labanoro klubas" papildomai pateiktų pastabų ir informuoju, kad patvirtinus minėtos apimties Miškotvarkos projektą be privalomos Reikšmingumo išvados, neatlikus poveikio aplinkai vertinimo ir neįgyvendinus poveikio aplinkai vertinimo ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose nustatytų tikslų Suinteresuota visuomenė ketina kreiptis į teismą užginčydama priimtą administracinį sprendimą.

VIGF VADOVAS - ADMINISTRUOJANTIS ADVOKATAS





VĮ Valstybinių miškų urėdijai
El.p. info@vivmu.lt, darius.ribokas@vmu.lt

KREIPIMASIS
2020 12 10

DĖL VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS ŠVENČIONĖLIŲ PADALINIO VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SVARSTYMO

Pritariame "Labanoro klubo" pasiūlymams ir PRAŠOME:

1. Prašome neprojektuoti plynų kirtimų Labanoro regioninio parko teritorijoje.

2. Prašome neprojektuoti jokių kirtimų miško kvartaluose, besiribojančiuose su Kiauneliškio ir Girutiškio rezervatais, rezervuoti šiuos miško kvartalus rezervatų plėtrai.

3. Prašome II miškų grupės draustiniuose (kraštovaizdžio, telmologiniuose, botaniniuose-zoologiniuose, botaniniuose) projektuoti tik specialiuosius, t.y. biologinei įvairovei išsaugoti reikalingus kirtimus, parengus šiam tikslui gamtotvarkos planus. Sanitarinius kirtimus leisti tik masinių epizootijų atvejais.

4. Prašome III miškų grupės draustiniuose (hidrografiniuose, geomorfologiniuose) neprojektuoti pagrindinių kirtimų, kol iš naujo neįvertinti šių draustinių apsaugos tikslai, iš naujo neįvykdytas sklypų priskyrimas miškų grupėms ir iš naujo nenustatytos vandens telkinių apsaugos zonos bei gamtosauginiai reikalavimai jose.

5. Taip pat pašome skirti daugiau laiko susipažinti su šiuo ypač didelės apimtis dokumentu ir pratęsti pasiūlymų priėmimo laiką dešimčiai dienų, t.y. iki šių metų gruodžio 20 dienos, kad galėtumėme pateikti išsamias pastabas.

Asociacijos "Gyvo Žalio" vadovė,

Monika Peldavičiūtė

Registracijos kodas: 305648153
Vėjo g. 12-2, Ginduliai, LT-91276 Klaipėdos r.
Tel.: +37060101906
El. paštas: info.gyvozalio@gmail.com

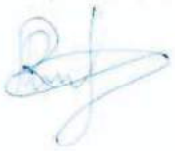

International Society of Forest Therapy

International Society of Forest Therapy – ISFT
c/o BioCon Valley® GmbH • Friedrich-Barnewitz-Straße 8 • 18119 Rostock

VĮ Valstybinių miškų urėdijai
El. p. info@vivmu.lt, darius.ribokas@vmu.lt
svencioncliai@vmu.lt

2020-12-10
Nr. 20/12-1

Kopija: LR Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkei
Aistei Gedvilienei
El.p. aiste.gedviliene@lrs.lt

DĖL VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS ŠVENČIONĖLIŲ PADALINIO VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SVARSTYMO

Atsižvelgiant į susipažinimui pateiktą medžiagą bei tai, kad prieš projekto svarstymą su visuomene, susipažinimui buvo pateiktas nepilnas projektas (nebuvo pateikta informacija apie numatytą medienos ruošą - numatomus kirtimus, jų tipus, plotus – veiką dėl kurios ženkliai neigiamai keičiasi esamos aplinkos kokybė), bei itin didelės projekto apimties, prašome:

1. svarstymą su visuomene ir pasiūlymų priėmimą atidėti vienam mėnesiui;
2. Atsisakyti IIA grupės miškuose numatytų einamųjų kirtimų – išlikę vientisi miško masyvai vertingi ne vien gamtiniu, bet ir terapiniu požiūriais - miško terapijai patys vertingiausi yra vienti miško masyvai su natūralais prie gamtinės brandos artėjančiais ar ją viršijusias medynais, kuriuose nėra vykdoma medienos gavybai skirta ūkinė veikla. Svarbu pažymėti, kad 1960 m. įsteigiant Kanio raisto ir Antaliedės botaninius draustinius (LTSR ministrų tarybos 1960-09-27 nutarimas Nr. 517, Žin., 1960, Nr. 27-244) jų nuostatose yra nurodyta, kad juose „yra draudžiama kirsti mišką, išskyrus atvejus numatytus draustinių nuostatose. Todėl prašome atsisakyti šiuose draustiniuose numatytų einamųjų kirtimų;
3. Atsisakyti plynų ir atvejinių bei einamųjų kirtimų IIB grupės miškuose, paliekant tik sanitarinius, kurių metu pašalinami tik pažeisti medynai, paliekant sveikus tolesnei vegetacijai, tame tarpe ir kertamąją brandą pasiekusius, kurie yra itin vertingi rekreacinei aplinkai;
3. Atsisakyti plynų ir atvejinių kirtimų III grupės miškuose
4. Ūkiniuose miškuose plynus kirtimus vykdyti ne didesnius nei 1 hektaras ir ne arčiau kaip 1 kilometras iki gyventojų sodybų;

Taip pat pritariame ir prisijungiame prie Labanoro Klubas ir Viešojo intereso gynimo fondas pateiktų pastabų

IFST organizacijos narys Stanislovas Čepinskas

International Society of Forest Therapy – ISFT

Secretariat
c/o BioCon Valley® GmbH
Friedrich-Barnewitz-Straße 8
18119 Rostock

Tel.: +49 381-51 96 49 59
mlu@bcv.org

Datum
15.10.2019

Registered Office
IMC University of
Applied Sciences Krems
Piaristengasse 1
3500 Krems/Austria

c/o Prof. (FH) Priv.-Doz. Mag. Dr.
Gerhard Tucek
Institut für Therapiewissenschaften &
„Josef Ressel Zentrum"
Campus Krems • Trakt G1
Room 1.09

Tel.: +43 27 32-80 23 67
gerhard.tucek@fh-krems.ac.at

Founding President
Prof. Dr. med. Dr. h.c. (mult.)
Horst Klinkmann, F.R.C.P.

Secretary General
Michael Lüdtke

Regional Governor
// Austria
Dr. h.c Heinz Boyer

// Germany
Dr. Stefan Rudolph

// Iran
Prof. Dr. Sepideh Arbabi Bidgoli

// Japan
Prof. Dr. Hiroko Ochiai

// Republic of Korea
Prof. Dr. Won Sop Shin

// Portugal
Luis Braga da Cruz
Simões Fareleiro

// Spain
Stefan Esser

// USA
Amos Clifford

Subject: Re: techniniai_nesklandumai
From: [redacted]
Date: 2020.12.18 17:54
To: Darius Ribokas <darius.ribokas@vmu.lt>

Laba diena, kartoju laišką

. . .

Sveiki, p. Ribokai,

kreipiamės dėl baigiamo rengti VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto. Mūsų šeima turi sodybą Labanoro girioje, Mozūriškės kaime, Pasiaurės girininkijos teritorijoje ir kai kurie planuojami darbai mums kelia nerimą.

Susipažinę su Švenčionėlių vidinės miškotvarkos projektu matome, kad netoli Mozūriškės esantį mišką ketinama kirsti atvejiniu kirtimu (100 kvartalas 10 sklypas, 106 kvartalas 4 sklypas ir kitur). Plynų, atvejinių kirtimų, retinimo numatyta pakeliui į Mažąjį ir Didįjį Siaurius, Apskričio ežerą (104 kvartalas 6 sklypas, taip pat sklypai 9, 10 kvartaluose). Suprantame, kad VMU darbas yra mišką prižiūrėti ir kartu iš jo gauti ekonominės naudos, tačiau planuojami darbai kertasi su socialine miško funkcija ir pačios urėdijos pateikiamais rekreaciniais planais.

Visais metų laikais matome, kad ši teritorija rekreacijos tikslais yra naudojama aktyviai: tiek vietos gyventojų, tiek atvažiuojančiųjų į sodybas, tiek žygeivių pėsčiomis, dviratininkų, stovyklautojų, grybautojų, žvejų. Nesuprantama, kodėl valstybiniame miške, netoli populiarių oficialiai pažymėtų stovyklaviečių planuojami plyni kirtimai. Kalbant apie atvejinius kirtimus, po darbų, kurie vadinami retinimu ir pan., teritorija kurį laiką lieka netvarkinga, matome tai iš neseniai atliktų darbų Pasiaurės girininkijoje. Miškas iki šiol nespėjo atsigauti. Ar tikrai būtina čia artimiausiu laiku planuoti naujus kirtimus? Savo vaikus ugdome pilietiškais, dėmesingais aplinkai žmonėmis, atvažiuojame kartu į gamtą pailsėti, tyrinėti šio krašto. Tačiau užsiimti pažintinėmis veiklomis miške, kur daug ūkinės veiklos, kur nuolat darda miškovežiai, kartais tampa sudėtinga net ir antrame pagal dydį miškų masyve Lietuvoje.

Beje, pastebime, kad Labanoro girioje dažnai važiuojant stambiai technikai, keliai lieka prastos būklės. Net didesnieji žvyrkeliai, kaip Labanoras - Švenčionėliai, vietomis yra pavojingi važiuoti visais metų laikais. Neseniai lankydamasi Dzūkijos nacionalinio parko miškuose maloniai nustebau, kad keliai ten žymiai tvarkingesni ir lygesni. Tad norėtųsi, jog urėdija su kitomis institucijomis jaustų didesnę atsakomybę ir už kelius.

Pagarbiai,

[redacted]

Mozūriškės kaimas Švenčionėlių rajone

2020-12-18, pn, 17:11 Darius Ribokas <darius.ribokas@vmu.lt> rašė:

Originalas nebus siunčiamas

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS PANEVĖŽIO – UTENOS TERITORINIS SKYRIUS

Valstybės įmonei Valstybinių miškų urėdijai
darius.ribokas@vmu.lt

2020-12-03 Nr. (1.29.-P)2P-317
Į 2020-11-24 Nr. S-20-2813

DĖL ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO IŠVADOS

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio - Utenos teritorinis skyrius išnagrinėjo VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto rekreacinę, gamtosauginę dalis.

Pritariame Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektui.

Vedėjas Arūnas Giraitis

Kristina Jonikienė (8 389) 56881, el. p. kristina.jonikiene@kpd.lt

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS VILNIAUS TERITORINIS SKYRIUS

VĮ Valstybinių miškų urėdija
darius.ribokas@vmu.lt

2020-12- Nr.
Į 2020-11-24 Nr. S-20-2813

DĖL ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO IŠVADOS

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) Vilniaus teritorinis skyrius išnagrinėjo VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio prašymą pateikti išvadą Vidinės miškotvarkos projekto (toliau – Projektas) sprendiniams.

Informuojame, kad Departamento Vilniaus skyrius derina Projektą su sąlyga, kad, miško, patenkančio į kultūros paveldo objekto teritoriją ar apsaugos zoną, tvarkymo darbai papildomai bus derinami su Departamento Vilniaus teritoriniu skyriumi. Žemės sklypo dalims, kurias užima Kultūros vertybių registre registruotos teritorijos ar apsaugos zonos, taikomi paveldosaugos reikalavimai.

Primename, kad vykdant miškotvarkos darbus miško sklypo dalyje, paveldo objekto teritorijoje ir 100 m zonoje nuo kultūros paveldo objekto teritorijos ribų, darbai turi būti atliekami įšalo metu, darbams draudžiama naudoti sunkiąją techniką, draudžiama rauti kelmus, draudžiama vykdyti želdinimo darbus, privalo būti saugomi galimai esami archeologiniai sluoksniai nuo fizinio sužalojimo, nepažeidžiamos objekto vertingosios savybės. Jei atliekant miškotvarkos ir kitokius darbus bus aptinkama archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, darbai sustabdomi, valdytojai ar darbus atliekantys asmenys apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos skyriui.

Atkreipiame dėmesį, kad miško kirtimo darbai dvarų teritorijose negalimi, jei Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akte nurodyta, kad dvaro vertingoji savybė yra parkas.

Vedėja Gerda Ožiūnaitė

tel. Nr. 275 4221, el. paštas gerda.oziunaite@kpd.lt

SIRVĖTOS REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Šventos k., LT-18103 Švenčionių r.
tel. (8 387) 47 524, faks. (8 387) 47 524, el. p. info@sirveta.lt, www.sirveta.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 193372387

VĮ Valstybinių miškų urėdija 2020-12-08 Nr. V3-7.5-174

Į 2020-11-24 Nr. S-20-2814

DĖL ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO IŠVADOS

Sirvėtos regioninio parko direkcija, išnagrinėjusi VĮ Valstibinių miškų urėdijos patikejimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektą, pastabų neturi ir projekto sprendiniams pritaria.

Vyr. specialistas laikinai einantis direktoriaus pareigas Pavel Trusov

Erikas garbulis, 8 387 47 524, el. p. ekologas@sirveta.lt

GAUTA
VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOJE
2020 -12- 03
Nr. 9-20-1906

AUKŠTAITIJOS NACIONALINIO PARKO IR LABANORO REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Biudžetinė įstaiga, Lūšių g. 16, Palūšės k., LT-30202 Ignalinos r., tel. (8 386) 53 135,
direkcija@aparkai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188715560.

VĮ Valstybinių miškų urėdijai

2020-12-04 Nr. 2- 1156
Į 2020-11-24 Nr. S-20-2814

DĖL ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIO PADALINIO ADMISTRUOJAMŲ MIŠKŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO IŠVADOS

Pagal kompetenciją išnagrinėjome VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektą.

Projekto sprendiniams pritariame.

Direktorius Gedas Kukanauskas

A.Panavas 8 614 78644, el. paštas: algirdas.panavas@aparkai.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖS MIŠKŲ TARNYBOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ ŠVENČIONĖLIŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ, VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO PATVIRTINIMO

2021 m. kovo 12 d. Nr. 76-21-V
Kaunas

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 20-23 punktais:

1. T v i r t i n u VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektą;

2. N u r o d a u :

2.1. vidinės miškotvarkos projekto santrauką paskelbti Valstybinės miškų tarnybos interneto svetainėje;

2.2. patvirtintą vidinės miškotvarkos projektą registruoti Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastre.

3. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto (originalas) saugomas Valstybinės miškų tarnybos Miškų kadastro skyriaus archyve Pramonės pr. 11A, Kaunas.

Direktorius Karolis Mickevičius

Įsakymo kopiją įteikti:
S. Kuksėnienei, B. Bitauskui